శ్రీ వై నమః

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః

శ్రీ స్తోత్రరత్నాకర ద్వితీయ సంపుటస్థ స్తోత్రాణాం సూచీ.

అథ శ్రీమద్వేదాంతమహాదేశిక కృతయః.

విషయసంఖ్యా — పుటసంఖ్యా

అథ శ్రీ శ్రీనివాసవేదాంత యతీంద్ర మహాదేశిక కృతయః.

అథ శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతంత్ర పరకాలమహాదేశిక కృతయః

శ్రియై నమః.

శ్రీలక్ష్మీహయవదనః ప్రసీదతాత్

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీ స్తోత్ర రత్నాకరస్య ద్వితీయో భాగః.

శ్రీమతి పాఞ్చరాత్రే— జితన్తాస్తోత్రమ్.

కమప్యాద్యం గురుంవన్దే కమలాగృహమేధినం ।
ప్రవక్తాచ్ఛన్దసాంవక్తాపఞ్చరాత్రస్యయస్స్వయమ్ ॥

ప్రథమజితన్తా

జితం తేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన ।
నమస్తేఽస్తుహృషీకేశ మహాపురుష పూర్వజ ॥ ౧॥

దేవానాం దానవానాంచ సామాన్య మధిదైవతమ్ ।
సర్వదాచరణద్వన్ద్వం వ్రజామిశరణంతవ ॥ ౨
ఏకస్త్వమసి లోకస్య స్రష్టా సంహారక స్తథా ।
అధ్యక్షశ్చానుమన్తాచ గుణమాయాసమావృతః ॥ ౩॥
సంసార సాగరం ఘోర మనన్తక్లేశభాజనం ।
త్వామేవ శరణం ప్రాప్య నిస్తరన్తి మనీషిణః ॥ ౪॥
న తేరూపం నచాకారో నాయుధాని నచాస్పదమ్ ।
తథాఽపి పురుషాకారోభక్తానాం త్వంప్రకాశసే ॥ ౫॥
నైవకిఞ్చిత్పరోక్షంతే ప్రత్యక్షోఽసినకస్యచిత్ ।
నైవకిఞ్చిదసిద్ధంతే నచసిద్ధోఽసి కస్యచిత్ ॥ ౬॥
కార్యాణాం కారణంపూర్వం వచసాంవాచ్యముత్తమమ్ ।
యోగానాంపరమాంసిద్ధిం పరమంతేపదంవిదుః ॥ ౭॥
అహంభీతోఽస్మిదేవేశ సంసారేఽస్మిన్భయావహే ।
పాహిమాం పుణ్డరీకాక్ష నజానేశరణంపరమ్ ॥ ౮॥
కాలేష్వపిచ సర్వేషు దిక్షుసర్వాసుచాచ్యుత ।
శరీరేచగతౌచాపి వర్తతే మే మహద్భయమ్ ॥ ౯॥
త్వత్పాదకమలాదన్య న్నమేజన్మాన్తరేష్వపి ।
నిమిత్తం కుశలస్యాస్తి యేనగచ్ఛామిసద్గతిమ్ ॥ ౧౦॥
విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదంస్థాన మార్జితమ్ ।
జన్మాన్తరేపిమేదేవ మాభూత్తస్యపరిక్షయః ॥ ౧౧॥
దుర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతోమే మనోరథః ।
యదినాశం నవిన్దేత తావతాఽస్మికృతీసదా ॥ ౧౨॥
నకామకలుషంచిత్తం మమతేపాదయోస్స్థితమ్ ।
కామయేవైష్ణవత్వంతు సర్వజన్మసుకేవలమ్ ॥ ౧౩॥

సర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత ।
కిఙ్కరోఽస్మిహృషీకేశ భూయోభూయోఽస్మికిఙ్కరః ॥ ౧౪॥
ఇత్యేవమనయాస్తుత్యా స్తుత్వాదేవందినేదినే ।
కిఙ్కరోఽస్మీతిచాత్మానం దేవాయైవంనివేదయేత్ ॥ ౧౫॥
యచ్చాపరాధంకృతవా నజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ ।
మద్భక్త ఇతిదేవేశతత్సర్వంక్షన్తుమర్హసి ॥ ౧౬॥
అహంకారార్థకామేషు ప్రీతిరద్యైవనశ్యతు ।
త్వాంప్రపన్నస్యమేదేవ వరతాం శ్రీమతిత్వయి ॥ ౧౭॥
క్వాహమత్యన్తదుర్బుద్ధిః క్వచాత్మహితవీక్షణమ్ ।
యద్ధితంమమదేవేశ తదాజ్ఞాపయమాధవ ॥ ౧౮॥
సోహంతేదేవదేవేశ నార్చనాదౌస్తుతౌనచ ।
సామర్థ్యవాన్కృపామాత్రమనోవృత్తిః ప్రసీదమె ॥ ౧౯॥
ఉపచారాపదేశేన కృతా నహరహర్మయా ।
అపచారానిమాన్సర్వాన్ క్షమస్వపురుషోత్తమ ॥ ౨౦॥

ద్వితీయజితన్తా

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష పూర్ణషాడ్గుణ్యవిగ్రహ ।
పరానన్దపరంబ్రహ్మన్ నమస్తేపరమాత్మనే ॥ ౧॥
నమస్తేపీతవసన నమఃకటకధారిణే ।
నమో నీలాలకాబద్ధవేణీసున్దరవిగ్రహ ॥ ౨॥
స్ఫురద్వలయకేయూర నూపురాఙ్గదభూషణైః ।
శోభనైర్భూషితాకార కల్యాణగుణవారిధే ॥ ౩॥
కరుణాపూర్ణహృదయ శఙ్ఖచక్రగదాధర ।
అమృతానన్దపూర్ణాభ్యాం లోచనాభ్యాంవిలోకయ ॥ ౪॥
కృశంకృతఘ్నం దుష్కర్మకారిణంపాపభాజనమ్ ।

అపరాధసహస్రాణా మాకరం కరుణాకర ॥ ౫॥
కృపయామాం కేవలయా గృహాణ మధురాధిప ।
విషయార్ణవ మగ్నంమా ముద్ధర్తుం త్వామిహార్హసి ॥ ౬॥
పితా మాతా సుహృ ద్బన్ధు ర్భ్రాతా పుత్ర స్త్వమేవహి ।
విద్యా ధనంచ కామ్యంచ నాన్యత్కిఞ్చి త్త్వయావినా ॥ ౭॥
యత్రకుత్రకులేవాసో యేషుకేషు భవోఽస్తుమే ।
తవదాస్యైకభోగేస్యాత్సదాసర్వత్ర మేరతిః ॥ ౮॥
మనసా కర్మణా వాచా శిరసావా కథఞ్చన ।
త్వాంవినా నాన్యముద్దిశ్య కరిష్యేకిఞ్చి దప్యహమ్ ॥ ౯॥
పాహిపాహి జగన్నాథ కృపయా భక్తవత్సల ।
అనాథోహ మధన్యోహమకృతార్థః కథంచన ॥ ౧౦॥
నృశంసః పాపకృ త్క్రూరోవఞ్చకో నిష్ఠురస్సదా ।
భవార్ణవ నిమగ్నంమా మనన్యంక రుణోదధే ॥ ౧౧॥
కరుణాపూర్ణదృష్టిభ్యాం దీనంమామవలోకయ ।
త్వదగ్రేపతితంత్యక్తుం తావకం నార్హసిప్రభో ॥ ౧౨॥
మయాకృతాని పాపాని త్రివిధాని పునఃపునః ।
త్వత్పాదపఙ్కజంప్రాప్తుం నాన్య త్త్వత్కరుణాంవినా ॥ ౧౩॥
సాధనాని ప్రసిద్ధాని యాగాదీ న్యబ్జలోచన ।
త్వదాజ్ఞయా ప్రయుక్తాని త్వాముద్దిశ్యకృతానివై ॥ ౧౪॥
భక్త్యైకలభ్యఃపురుషోత్తమోఽసౌ జగత్ప్రసూతిస్థితినాశహేతుః ।
అకిఞ్చనోఽనన్యగతిశ్శరణ్యగృహాణమాంక్లేశినమమ్బుజాక్ష ॥ ౧౫॥
ధర్మార్థకామమోక్షేషు నేచ్ఛామమకదాచన ।
త్వత్పాదపఙ్కజాస్వాదజీవితం దీయతాం మమ ॥ ౧౬॥
కామయేతావకత్వేన పరిచర్యానువర్తనమ్ ।

నిత్యకింకరభావేన పరిగృహ్ణీష్వమాంవిభో ॥ ౧౭॥
లోకంవైకుణ్ఠనామానం దివ్యంషాడ్గుణ్యసంయుతమ్ ।
అవైష్ణవానామప్రాప్యం గుణత్రయవివర్జితమ్ ॥ ౧౮॥
నిత్యసిద్ధైస్సమాకీర్ణంతన్మయైఃపాఞ్చకాలికైః ।
సభాప్రాసాదసంయుక్తంవనైశ్చోపవనైర్యుతమ్ ॥ ౧౯॥
వాపీకూపతటాకైశ్చ వృక్షషణ్డైస్సుమణ్డితమ్ ।
అప్రాకృతంసురైర్వన్ద్య మయుతార్కసమప్రభమ్ ॥ ౨౦॥
ప్రకృష్టసత్వ (రాశింతం) సమ్పన్నం కదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా ।
క్రీడన్తంరమయాసార్ధం లీలాభూమిషు కేశవమ్ ॥ ౨౧॥
మేఘశ్యామంవిశాలాక్షంకదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా ।
ఉన్నసంచాయవదనంవిమ్బోష్ఠంశోభితాననమ్ ॥ ౨౨॥
విశాలవక్షసంశ్రీశం కమ్బుగ్రీవంజగద్గురుమ్ ।
ఆజానుబాహుపరిఘ మున్నతాంసంమధుద్విషమ్ ॥ ౨౩॥
విశాలనిమ్ననాభింత మాపీనజఘనంహరిమ్ ॥
కరభోరుంశ్రియఃకాన్తం కదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా ॥ ౨౪॥
శఙ్ఖచక్రగదాపద్మైరఙ్కితంపాదపఙ్కజమ్ ।
శరచ్చన్ద్రశతాక్రాన్తనఖరాజివిరాజితమ్ ॥ ౨౫॥
సురాసురైర్వన్ద్యమాన మృషిభిర్వన్దితంసదా ।
కదావాదేవమూర్ధానం మామకంమణ్డయిష్యతి ॥ ౨౬॥
కదాగమ్భీరయావాచా శ్రియాయుక్తో జగత్పతిః ।
చామరవ్యగ్రహస్తంమా మేవంకుర్వితివక్ష్యతి ॥ ౨౭॥
కదాహం రాజరాజేన గణనాథేనచోదితః ।
చరేయం భగవత్పాదపరిచర్యానువృత్తిషు ॥ ౨౮॥
శాన్తాయచ విశుద్ధాయ తేజసేపరమాత్మనే ।

నమోభగవతే విష్ణో వాసుదేవామితద్యుతే ॥ ౨౯॥
నమస్సర్వగుణాతీత షడ్గుణాయాదివేధసే ।
సత్యజ్ఞానానన్తగుణ బ్రహ్మణేపరమాత్మనే ॥ ౩౦॥
చతుఃపఞ్చనవవ్యూహదశద్వాదశమూర్తయే ।
నమస్తేవాసుదేవాయ బ్రహ్మణేచతురాత్మనే ॥ ౩౧॥
నమోఽనన్తాయవిశ్వాయ విశ్వాతీతాయచక్రిణే ।
నమస్తేపఞ్చకాలజ్ఞ పఞ్చకాలపరాయణ ॥ ౩౨॥
పఞ్చకాలైకమనసాం త్వమేవగతిరవ్యయః ।
పరేవ్యోమ్నిస్థితం దేవం నిరవద్యంనిరఞ్జనమ్ ॥ ౩౩॥
అప్రమేయమజంవిష్ణు మబ్జనాభం సురేశ్వరమ్ ।
వాగతీతం పరం శాన్తం శరణం త్వాం గతోఽస్మ్యహమ్॥౩౪॥
ర్వ్యం ద్వన్ద్వాతిరిక్తం త్వాం కౌస్తుభోద్భాసివక్షసమ్ ।
విశ్వరూపం విశాలాక్షం కదాద్రక్ష్యామిచక్షుషా ॥ ౩౫॥
మోక్షం సాలోక్యసారూప్యం ప్రార్థయేనకదాచన ।
ఇచ్ఛామ్యహం మహాబాహో సాయుజ్యంతవసువ్రత ॥ ౩౬॥
సకలావరణాతీత కిఙ్కరోఽస్మి తవానఘ ।
పునఃపునఃకిఙ్కరోఽస్మి తవాహంపురుషోత్తమ ॥ ౩౭॥
ఆసనాద్యనుయాగాన్తమర్చనంయన్మయాకృతమ్ ।
భోగహీనం క్రియాహీనం మన్త్రహీన మభక్తికమ్ ॥ ౩౮॥
తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవ దీనమామాత్మసాత్కురు ।
ఇతిస్తోత్రేణ దేవేశం స్తుత్వామధునిఘాతినమ్ ॥ ౩౯॥
యోగావసానసమయే దేవదేవస్యచక్రిణః ॥
నిత్యంకిఙ్కరభావేన స్వాత్మానం వినివేదయేత్ ॥ ౪౦॥

తృతీయజతన్తా

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన ।
నమస్తేఽస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ ॥ ౧॥
విజ్ఞాపనమిదం దేవ శ్రుణుత్వం పురుషోత్తమ ।
నరనారాయణాభ్యాంచ శ్వేతద్వీపనివాసిభిః ॥ ౨॥
నారదాద్యైర్మునిగణైస్సనకాద్యైశ్చయోగిభిః ।
బ్రహ్మేశాద్యైస్సురగణైఃపఞ్చకాలపరాయణైః ॥ ౩॥
పూజ్యసే పుణ్డరీకాక్ష దివ్యమన్త్రైర్మహర్షిభిః ।
పాషణ్డధర్మసఙ్కీర్ణే భగవద్భక్తివర్జితే ॥ ౪॥
కలౌజాతోఽస్మిదేవేశ సర్వధర్మబహిష్కృతే ।
కథంత్వా మసమాచారః పాపప్రసవభూ రహమ్ ॥ ౫॥
అర్చయామి దయాసిన్ధోపాహిమాం శరణాగతమ్ ।
తాపత్రయదవాగ్నౌమాం దహ్యమానం సదావిభో ॥ ౬॥
త్రాహిమాం పుణ్డరీకాక్ష కేవలంకృపయాతవ ।
జన్మమృత్యుజరావ్యాధి దుఃఖసన్తప్తదేహినమ్ ॥ ౭॥
పాలయాశుదృశా దేవతవకారుణ్యగర్భయా ।
ఇన్ద్రియాణిమయా జేతుమశక్యంపురుషోత్తమ । ౮॥
శరీరంమమ దేవేశ వ్యాధిభిఃపరిపీడితమ్ ।
మనోమేపుణ్డరీకాక్షవిషయానేవధావతి ॥ ౯॥
వాణీమమహృషీకేశమిథ్యాపారుష్యదూషితా ।
ఏవంసాధనహీనోహం కింకరిష్యామికేశవ ॥ ౧౦॥
రక్షమాంకృపయాకృష్ణ భవాబ్ధౌ పతితంసదా ।
అపరాధశతంచైవ సహస్ర మయుతం తథా । ౧౧॥
అర్బుదంచాప్యసఙ్ఖ్యేయం కరుణాబ్ధే క్షమస్వమే ।
యచ్చాపరాధంకృతవా నజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ ॥ ౧౨॥

మద్భక్త ఇతి దేవేశ తత్సర్వం క్షన్తుమర్హసి ।
అజ్ఞాత్వా దప్యథాకృత్వా దాలస్యా ద్దుష్టభావనాత్ ॥ ౧౩॥
కృతాపరాధం కృపణం క్షన్తుమర్హసి మాం విభో ।
అపరాధసహస్రాణి క్రియన్తే ఽహర్నిశం మయా ॥ ౧౪॥
తాని సర్వాణి మే దేవ క్షమస్వ మధుసూదన ।
యజ్జ్ఞనరిప్రభృతిమోహావశంగతేన
నానాపరాధశత మాచరితం తయా తే ।
అన్తర్బహిశ్చ సకలం తవ పశ్యతో మే
క్షన్తుం త్వమర్హసి హరే కరుణావశేన ॥ ౧౫॥
కర్మణా మనసా వాచా యాచేష్టా మమ నిత్యశః ।
కేశవారాధనే సాస్యా జ్జన్మజన్మాన్తరేష్వపి ॥ ౧౬॥

తురీయజితన్తా

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన ।
నమస్తే వాసుదేవాయ శాన్తానన్తచిదాత్మనే ॥ ౧॥
అధ్యక్షాయ స్వతన్త్రాయ నిరపేక్షాయ శాసతే ।
అచ్యుతాయావికారాయ తేజసాం నిధయే నమః ॥ ౨॥
ప్రధానపురుషేశాయ నమస్తే పురుషోత్తమ ।
క్లేశకర్మాద్యసంస్పృష్ట పూర్ణషాడ్గుణ్యమూర్తయే ॥ ౩॥
త్రిభి ర్జ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్త్యన్తరాత్మనే ।
త్రియుగాయ నమస్తేస్తు నమస్తే చతురాత్మనే ॥ ౪॥
చతుఃపఞ్చనవవ్యూహ దశద్వాదశమూర్తయే ।
అనేకమూర్తయే తుభ్య మమూర్తాయైకమూర్తయే ॥ ౫॥
నారాయణ నమస్తేఽస్తు పుణ్డరీకాయతేక్షణ ।
సుభ్రూలలాట సునస సుస్మితాధరపల్లవ ॥ ౬॥

పీనవృత్తాయతభుజ శ్రీవత్సకృతలక్షణ ।
తనుమధ్య విశాలాక్ష పద్మనాభ నమోఽస్తుతే ॥ ౭॥
విలాసవిక్రమాక్రాన్త త్రైలోక్యచరణామ్బుజ ।
నమస్తే పీతవసన స్ఫురన్మకరకుణ్డల । ౮॥
స్ఫురత్కిరీట కేయూర హార కౌస్తుభభూషణ ।
పఞ్చాయుధనమస్తేస్తు నమస్తేపఞ్చకాలిక ॥ ౯॥
పఞ్చకాలపరైకాన్తైర్యోగక్షేమమహాప్రభో ।
నిత్యజ్ఞానబలైశ్వర్యభోగోపకరణాచ్యుత ॥ ౧౦॥
నమస్తేబ్రహ్మరుద్రాది లోకయాత్రాపరిచ్ఛద ।
జన్మప్రభృతి దాసోఽస్మి శిష్యోఽస్మితనయోఽస్మితే ॥ ౧౧॥
త్వంచస్వామీగురుర్మాతా పితాచ మమమాధవ ।
అపిత్వాంభగవన్బ్రహ్మాశర్వశ్శక్రోమహర్షయః ౧౨॥
దష్టుంయష్టు మపిస్తోతుంన హి స్మర్తు మనీశతే ।
తాపత్రయ మహాగ్రాహభీషణే భవసాగరే ॥ ౧౩॥
మజ్జతాంనాథ నౌరేషాప్రణతి స్త్వత్పదార్పితా ।
అనాథాయ జగన్నాథ శరణ్యాశరణార్థినే ॥ ౧౪॥
ప్రసీద సీదతేమహ్యాం నమస్తేభక్తవత్సల ।
మన్త్రహీనం క్రియా హీనంభక్తిహీనం యదర్చనమ్ ॥ ౧౫॥
తత్క్షన్తవ్యం ప్రపన్నానా మపరాధసహోహ్యసి ।
అజ్ఞానాద్యదివా జ్ఞానా దశుభం యత్కృతంమయా ॥ ౧౬॥
క్షన్తవ్యంతదశేషేణ దాస్యేన చ గృహాణమామ్ ।
సర్వేషు దేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుత ।
కింకరోఽస్మి హృషీకేశ భూయోభూయోఽస్మి కిఙ్కరః ॥ ౧౭॥

పంచమజితన్తా.

జితం తేపుణ్డరీకాక్ష నమ స్తేవిశ్వభావన ।
నమ స్తేఽస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ ॥ ౧॥
నమ స్తే వాసుదేవాయ శాన్తానన్త జితాత్మనే ।
అజితాయనమస్తుభ్యం షాడ్గుణ్య నిధయేనమ ॥ ౨॥
మహావిభూతిసంస్థాయ నమ స్తేపురుషోత్తమ ।
సహస్రశిరసేతుభ్యం సహస్ర చరణాయతే ॥ ౩॥
సహస్రబాహవే తుభ్యం సహస్రనయనాయ తే ।
అమూర్తాయ నమస్తుభ్య మేకమూర్తాయ తేనమ ॥ ౪॥
అనేకమూర్తయే తుభ్య మక్షరాయచ తేనమః ।
వ్యాపినే వేదవేద్యాయ నమ స్తే పరమాత్మనే ॥ ౫
చిన్మాత్రరూపిణేతుభ్యం నమస్త్రయ్యన్తమూర్తయే ।
అణిష్ఠాయస్థవిష్ఠాయ మహిష్ఠాయచ తేనమః ॥ ౬॥
నేదిష్ఠాయ యవిష్ఠాయ సర్వాన్తర్యామినేనమః ।
వర్షిష్ఠాయ జవిష్ఠాయ కనిష్ఠాయచ తేనమః ॥ ౭॥
పఞ్చాత్మనేనమస్తుభ్యం సర్వాన్తర్యామినే నమ ।
కల్పనాక్రోడరూపాయ సృష్టిస్థిత్యన్తహేతవే ॥ ౮॥
నమ స్తేగుణరూపాయ గుణరూపాదివర్తినే ।
వ్యస్తాయచ సమస్తాయ నమస్తవ్యస్తరూపిణే ॥ ౯॥
ఆదిమధ్యాన్తశూన్యాయ (స) తత్వసాయనమోనమః ।
ప్రణవప్రతిపాద్యాయ నమః ప్రణవరూపిణే ॥ ౧౦॥
లోకయాత్రాప్రసిద్ధ్యర్థం స్రష్టృబ్రహ్మాది రూపిణే ।
నమస్తుభ్యం నృసింహాదిమూర్తిభేదాయవిష్ణవే ॥ ౧౧॥
విషాకైకిక ర్మభిః క్షోభ్యై రస్పృష్టవపుషేనమః ।
నిత్యసాధారణా నేకలోకరక్షా పరిచ్ఛిదే ॥ ౧౨॥

సచ్చిదానన్దరూపాయ వరేణ్యాయనమోనమః ।
యజమానాయయజ్ఞాయ యష్టవ్యాయనమోనమ ॥ ౧౩॥
ఇజ్యాఫలనమస్తుభ్యం నమఇజ్యాదిశీలినే ।
నమఃపరమహంసాయ నమస్సత్వగుణాయచ ॥ ౧౪॥
స్థితాయపరమవ్యోమ్ని భూయోభూయోనమోనమః ।
సంసారవిషయావర్త సఙ్కులేచ మహాభయే ॥ ౧౫॥
అపారేదుస్తరేఽగాధే పతితంకర్మభిస్స్వకైః ।
అనాధ మతిగమ్భీరం దయయాపరయాహరే ॥ ౧౬॥
మాముద్ధర దయాసిన్ధో సిన్ధోరస్మాత్సుదుస్తరాత్ ।
మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనంయదర్చితమ్ ॥ ౧౭॥
తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవ దీనం మామాత్మసాత్కురు ॥ ౧౮॥
నాహంహితంనజానామి త్వాంవ్రజామ్యేవ కేవలమ్ ।
బుద్ధ్వైవంనయగోవిన్ద ముక్త్యుపాయేనవర్త్మనా ॥ ౧౯॥
త్వమేవవేత్సిశ్రేయోమే నేద మేత దితీతిచ ।
బుద్ధియోగంచ మేదేహి యేనత్వాముపయామ్యహమ్ ॥ ౨౦॥

షష్ఠజితన్తా

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన ।
నమస్తేఽస్తుహృషీకేశమహాపురుషపూర్వజ ॥ ౧॥
శ్రీమద్ద్వారవతీనాథ వర్ధతాం విజయీభవాన్ ।
దివ్యంత్వదీయమైశ్వర్యం నిర్మర్యాద విజృమ్భితమ్ ॥ ౨॥
దేవీభూషాయుధైర్నిత్యై ర్ముక్తైర్భోగైక లక్షణైః ।
సతో(ఽ)త్యుత్తరైస్త్వదీయైశ్చ సఙ్ఘశోభిరసస్తవ ॥ ౩॥
ప్రాకారగోపురవర ప్రాసాదమణిమణ్టపాః ।
శాలిముద్గతిలాదీనాంశాలా శైలకులోజ్జ్వలా ॥ ౪॥

రత్నకాఞ్చనకౌశేయ క్షౌమక్రముకశాలికాః ।
శయ్యాగృహాని పర్యఙ్కవర్యా స్థూలాసనానిచ । ౫॥
కనత్కనకభృఙ్గార పతద్గ్రహకళాచికాః ।
ఛత్రచామర ముఖ్యాశ్చ సన్తునిత్యాః పరిచ్ఛదాః ॥ ౬॥
అస్తునిస్తులమన్యగ్రం నిత్యమభ్యర్చనం తవ ।
పక్షేపక్షేవిజృమ్భన్తాం మాసిమాసిమహోత్సవాః ॥ ౭॥
మణికాఞ్చనచిత్రాణి భూషణా న్యమ్బరాణిచ ।
కాశ్మీరసారకస్తూరి కర్పూరాద్యను లేపనమ్ ॥ ౮॥
కోమళానిచ దామాని కౌసుమైస్సౌరభోద్గమైః ।
ధూపాః కర్పూరదీపాశ్చ సన్తునిత్యాః పరిచ్ఛదాః ॥ ౯॥
నృత్తగీతయుతంవాద్యం నిత్యమత్రవివర్ధతామ్ ।
శ్రోత్రేషువస్సుధాధారాః కల్పన్తాం కాహళస్వనాః ॥ ౧౦॥
కన్దమూల ఫలోదగ్రం కాలేకాలే చతుర్విధమ్ ।
సూపాపూప ఘృతక్షీర శర్కరాసహితం హవిః ॥ ౧౧॥
ఘనసార శిరోదగ్రం క్రముకాష్టదళాన్వితమ్ ।
విమలానిచతామ్బూలదళాని స్వీకురుప్రభో ॥ ౧౨॥
ప్రీతిభీతి యుతోభూయా న్నిత్యంపరిజనస్తవ ।
భక్తిమన్తో పభుంజన్తు పౌరాజానపదైస్సహ ॥ ౧౩॥
ధరణీధనరత్నాని వితరన్తు చిరంతవ ।
కైఙ్కర్యమఖిలంసర్వే కుర్వన్తుక్షోణిపాలకాః ॥ ౧౪॥
ప్రేమదిగ్ధదృశస్స్మేరం ప్రేక్షమాణాస్త్వదాననమ్ ।
మహాన్తస్సన్తతం సన్తోమఙ్గళాని ప్రయుంజతామ్ ॥ ౧౫॥
హామమేవమవన్నిత్యం పాలయన్ కుశలీభవాన్ ॥

జితన్తాస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రియైనమః.

శ్రీమత్కులశేఖర మహామునయేనమః.

శ్రీ కులశేఖర మహామునివిరచితా.

ముకున్దమాలా.

ఘుష్యతే యస్య నగరే రంగయాత్రా దినేదినే,
తమహం శిరసా వందే రాజానం కులశేఖరమ్॥

శ్రీవల్లభేతి వరదేతి దయాపరేతి
భక్తప్రియేతిభవలుంఠనకోవిదేతి।
నాథేతి నాగశయనేతి జగన్నివాసే
త్యాలాపనం ప్రతిపదం కురు మే ముకున్ద॥ ౧॥
జయతు జయతు దేవో దేవకీనన్దనోఽయం
జయతు జయతుకృష్ణో వృష్ణివంశప్రదీపః।
జయతు జయతు మేఘశ్యామలకోమలాఙ్గో
జయతు జయతు పృథ్వీభారనాశో ముకున్దః॥ ౨॥
ముకున్ద మూర్ధ్నా ప్రణిపత్య యాచే
భవన్త మేకాన్త మియన్తమర్థమ్।
అవిస్మృతి స్త్వచ్చరణారవిన్దే
భవేభవే మేఽస్తు భవత్ప్రసాదాత్॥ ౩॥
నాహం వన్దే తవ చరణయో ర్ద్వన్ద్వ మద్వన్ద్వహేతోః
కుమ్భీపాకం గురుమపి హరే నారకం నాపనేతుమ్।
రమ్యా రామా మృదుతనులతా నన్దనే నాపి రన్తుం
భావేభావే హృదయభవనే భావయేయం భవన్తమ్॥ ౪॥

నాస్థా ధర్మేన వసునిచయే నైవ కామోపభోగే
యద్యద్భవ్యం భవతు భగవ న్పూర్వ కర్మానురూపమ్।
ఏతత్ప్రార్థ్యం మమ బహుమతం జన్మజన్మాంతరేపి
త్వత్పాదామ్భోరుహయుగగతా నిశ్చలా భక్తిరస్తు॥ ౫॥
దివి వా భువి వా మమాఽస్తు వాసో
నరకేవా నరకాన్తక ప్రకామమ్।
అవధీరిత శారదారవిందౌ
చరణౌ తే మరణేపి చిన్తయామి॥ ౬॥
కృష్ణ త్వదీయ పదపఙ్కజ పఞ్జరాన్త
మద్యైవ మే విశతు మానస రాజహంసః।
ప్రాణప్రయాణ సమయే కఫవాతపిత్తైః
కణ్ఠావరోధనవిధౌ స్మరణం కుతస్తే॥ ౭॥
చిన్తయామి హరిమేవ సన్తతం మన్దమన్దహసితాననామ్బుజమ్।
నన్దగోపతనయం పరాత్పరం నారదాది మునిబృన్దవన్దితమ్॥ ౮॥
కరచరణసరోజే కాన్తిమన్నేత్రమీనే
శ్రమముషి భుజవీచి వ్యాకులే ఽగాధమార్గే।
హరిసరసి విగాహ్యాపీయ తేజోజలౌఘం
భవమరుపరిఖిన్నః ఖేద మద్య త్యజామి॥ ౯॥
సరసిజనయనే సశఙ్ఖచక్రే మురభిది మావిరమస్వ చిత్త రన్తుమ్।
సుఖతరమపరం నజాతుజానే హరిచరణ స్మరణామృతేనతుల్యమ్॥
మాభీ ర్మన్దమనో విచిన్త్య బహుధా యామీశ్చిరంయాతనా
నామీ నఃప్రభవన్తి పాపరిపవ స్స్వామీ నను శ్రీధరః।
ఆలస్యం వ్యపనీయ భక్తిసులభం ధ్యాయస్వ నారాయణం
లోకస్య వ్యసనాపనోదనకరో దాసస్య కిం నక్షమః॥ ౧౧

భవజలధిగతానాం ద్వన్ద్వ వాతాహతానాం
సుత దుహితృ కళత్ర త్రాణ భారార్దితానామ్ ।
విషమవిషయతోయే మజ్జతా మప్లవానాం
భవతు శరణ మేకో విష్ణుపోతో నరాణామ్॥ ౧౨॥
భవజలధి మగాధం దుస్తరం నిస్తరేయం
కధమహ మితిచేతో మా స్మగాః కాతరత్వమ్ ।
సరసిజదృశి దేవే తావకీ భక్తిరేకా
నరకభిది నిషణ్ణా తారయిష్యత్యవశ్యమ్॥ ౧౩॥
తృష్ణాతోయే మదన పవనోద్ధూత మోహోర్మిమాలే
దారావర్తే తనయసహజ గ్రాహసంఘాకులేచ ।
సంసారాఖ్యే మహతి జలధౌ మజ్జతాం నస్త్రిధామన్
పాదామ్భోజే వరద భవతో భక్తినావం ప్రయచ్ఛ ॥ ౧౪॥
మాద్రాక్షంక్షీణపుణ్యాన్ క్షణమపి భవతో భక్తిహీనాన్పదాబ్జే
మాశ్రౌషం శ్రావ్యబన్ధంతవచరితమపాస్యాన్యదాఖ్యానజాతమ్ ।
మాస్మార్షం మాధవ త్వామపి భువనపతే చేతసా పహ్నువానాన్
మాభూవం త్వత్సపర్యావ్యతికరరహితో జన్మజన్మాన్తరేపి ॥ ౧౫॥
జిహ్వే కీర్తయ కేశవం మురరిపుం చేతో భజ శ్రీధరం
పాణిద్వన్ద్వసమర్చయాచ్యుతకథాం శ్రోత్రద్వయ త్వంశృణు ।
కృష్ణం లోకయ లోచనద్వయ హరే ర్గచ్ఛాఙ్ఘ్రియుగ్మాలయం
జిఘ్రఘ్రాణముకున్దపాదతులసీం మూర్ధన్నమాధోక్షజమ్ ॥౧౬॥
హే లోకా శ్శృణుత ప్రసూతిమరణవ్యాధే శ్చికిత్సా మిమాం
యోగజ్ఞాస్సముదాహరన్తిమునయోయాంయాజ్ఞవల్క్యాదయః ।
అన్తర్జ్యోతి రమేయ మేక మమృతం కృష్ణాఖ్య మాపీయతాం
తత్పీతం పరమౌషధం వితనుతే నిర్వాణ మాత్యన్తికమ్ ॥ ౧౭॥

హే మర్త్యాః పరమంహితం శ్రుణుత వో వక్ష్యామి సంక్షేపత
స్సంసారార్ణవ మాపదూర్మిబహుళం సమ్యక్ప్రవిశ్య స్థితాః।
నానాజ్ఞాన మపాస్య చేతసి నమోనారాయణాయే త్యముం
మన్త్రం సప్రణవం ప్రణామసహితం ప్రావర్తయధ్వం ముహుః॥
పృథ్వీ రేణురణుః పయాంసికణికాః ఫల్గుస్స్ఫులిఙ్గో లఘు
స్తేజోనిశ్వసనం మరుత్తనుతరం రన్ధ్రంసుసూక్ష్మంనభః।
క్షుద్రా రుద్రపితామహప్రభృతయః కీటా స్సమస్తాస్సురాః
దృష్టే యత్ర సతావకో విజయతే భూమావధూతావధిః ॥౧౯॥
బద్ధేనాఞ్జలినా నతేనశిరసా గాత్రైస్సరోమోద్గమైః
కణ్ఠేన స్వరగద్గదేన నయనేనోద్గీర్ణ బాష్పామ్బునా।
నిత్యం త్వచ్చరణారవింద యుగళ ధ్యానామృతాస్వాదినా
మస్మాకం సరసీరుహాక్ష సతతం సంపద్యతాం జీవితమ్ ॥ ౨౦॥
హే గోపాలక హే కృపాజలనిధే హేసిన్ధుకన్యాపతే
హేకంసాంతక హేగజేన్ద్ర కరుణాపారీణ హేమాధవ।
హేరామానుజ హేజగత్త్రయగురో హే పుణ్డరీకాక్షమాం
హే గోపీజననాథ పాలయ పరం జానామి నత్వాంవినా॥ ౨౧॥
భక్తాపాయభుజంగగారుడమణి స్త్రైలోక్యరక్షామణిః
గ్గోపీలోచన చాతకాంబుదమణి స్సౌందర్యముద్రామణిః।
యఃకాంతామణి రుక్మిణీ ఘనకుచద్వంద్వైకభూషామణి
శ్శ్రేయో దేవశిఖామణి ర్దిశతునోగోపాలచూడామణిః ॥ ౨౨॥
శత్రుచ్ఛేదైకమన్త్రం సకల ముపనిషద్వాక్యసమ్పూజ్యమన్త్రం
సంసారోత్తారమన్త్రం సముచితతమసస్సఙ్ఘనిర్యాణమన్త్రం।
సర్వైశ్వర్యైకమన్త్రం వ్యసనభుజగసందష్ట సన్త్రాణమన్త్రం
జిహ్వే శ్రీకృష్ణమన్త్రం జపజపసతతం జన్మసాఫల్యమన్త్రమ్॥ ౨౩

వ్యామోహప్రశమౌషధం మునిమనోవృత్తిప్రవృత్త్యౌషధం
దైత్యేన్ద్రార్తికరౌషధం త్రిభువనేసఞ్జీవనైకౌషధమ్।
భక్తాత్యన్తహితౌషధం భవభయప్రధ్వంసనైకౌషధం
శ్రేయఃప్రాప్తికరౌషధం పిబమన శ్శ్రీకృష్ణదివ్యౌషధమ్ ॥౨౪॥
ఆమ్నాయాభ్యసనాన్యరణ్యరుదితం వేదవ్రతాన్యన్వహం
మేదచ్ఛేద ఫలాని పూర్తవిధయ స్సర్వేహుతంభస్మని।
తీర్థానామవగాహనానిచ గజస్నానం వినాయత్పద
ద్వన్ద్వాంభోరుహసంస్మృతింవిజయతే దేవస్సనారాయణః॥౨౫॥
శ్రీమన్నామప్రోచ్యనారాయణాఖ్యం
కే నప్రాపుర్వాఞ్ఛితం పాపినోఽపి।
హానఃపూర్వం వాక్ప్రవృత్తా న తస్మిన్
తేన ప్రాప్తం గర్భవాసాదిదుఃఖమ్ ॥ ౨౬॥
మజ్జన్మనః ఫలమిదం మధుకైటభారే
మత్ప్రార్థనీయ మదనుగ్రహ ఏషఏవ।
త్వద్భృత్య భృత్య పరిచారక భృత్య భృత్య
భృత్యస్య భృత్య ఇతిమాం స్మర లోకనాథ ॥ ౨౭॥
నాథేనః పురుషోత్తమే త్రిజగతామేకాధిపే చేతసా
సేవ్యే స్వస్యపదస్యదాతరి సురే నారాయణే తిష్ఠతి।
యంకఞ్చిత్పురుషాధమం కతిపయగ్రామేశ మల్పార్థదం
సేవాయై మృగయామహే నరమహో మూకావరాకావ
మదన పరిహర స్థితిం మదీయే [యమ్॥ ౨౮॥
మనసి ముకున్దపదారవిన్దధామ్ని।
హరనయనకృశానునా కృశోఽసి
స్మరసి నచక్రపరాక్రమం మురారేః ॥ ౨౯॥

తత్త్వం బ్రువాణాని పరం పరస్మాత్
మధు క్షరన్తీవ సతాం ఫలాని ।
ప్రావర్తయ ప్రాఞ్జలిరస్మి జిహ్వే
నామాని నారాయణగోచరాణి ॥ 30॥

ఇదంశరీరం పరిణామపేశలం
పతత్యవశ్యం శ్లథసంధి జర్ఝరమ్ ।
కిమౌషధైః క్లిశ్యసి మూఢ దుర్మతే
నిరామయం కృష్ణరసాయనం పిబ ॥ 3౧॥

దారా వారాకరవరసుతా తే తనూజో విరిఞ్చః
స్తోతా వేద స్తవ సురగణో భృత్యవర్గః ప్రసాదః ।
ముక్తి ర్మాయా జగదవికలం తావకీ దేవకీ తే
మాతా మిత్రం వలరిపుసుత స్త్వయ్యతోఽన్య న్న జానే ॥ 3౨॥

కృష్ణో రక్షతు నో జగత్త్రయగురుః కృష్ణం నమస్యామ్యహం
కృష్ణేనా మరశత్రవో వినిహతాః కృష్ణాయ తస్మై నమః ।
కృష్ణాదేవ సముత్థితం జగదిదం కృష్ణస్య దాసోఽస్మ్యహం
కృష్ణే తిష్ఠతి సర్వ మేతదఖిలం హే కృష్ణ రక్షస్వ మామ్ ॥ 33॥

తత్త్వం ప్రసీద భగవన్ కురు మయ్యనాథే
విష్ణోః కృపాం పరమకారుణికః కిల త్వమ్ ।
సంసారసాగరనిమగ్నమనంతదీన
ముద్ధర్తు మర్హసి హరే పురుషోత్తమోఽసి ॥ 3౪॥

నమామి నారాయణ పాదపఙ్కజం
కరోమి నారాయణపూజనం సదా ।
వదామి నారాయణనామ నిర్మలం
స్మరామి నారాయణతత్త్వ మవ్యయమ్ ॥ 3౫॥

శ్రీనాథ నారాయణ వాసుదేవ
శ్రీకృష్ణ భక్తప్రియ చక్రపాణే ।
శ్రీపద్మనాభాచ్యుత కైటభారే
శ్రీరామ పద్మాక్ష హరే మురారే ॥ ౩౬॥

అనన్త వైకుణ్ఠ ముకున్ద కృష్ణ
గోవిన్ద దామోదర మాధవేతి ।
వక్తుం సమర్థోఽపి నవక్తి కశ్చి
దహో జనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్ ॥ ౩౭॥

ధ్యాయన్తి యే విష్ణు మనన్త మవ్యయం
హృత్పద్మమధ్యే సతతం వ్యవస్థితమ్ ।
సమాహితానాం సతతాభయప్రదం
తే యాన్తి సిద్ధిం పరమాంచ వైష్ణవీమ్ ॥ ౩౮॥

క్షీరసాగర తరఙ్గశీకరా సారతారకిత చారుమూర్తయే ।
భోగిభోగశయనీయశాయినే మాధవాయ మధువిద్విషేనమః ॥
[౩౯ ॥

యస్య ప్రియౌ శ్రుతిధరౌ కవిలోకవీరౌ
మిత్రే ద్విజన్మవర పద్మశరావభూతామ్।
తేనామ్బుజాక్ష చరణామ్బుజ షట్పదేన
రాజ్ఞా కృతా కృతిరియం కులశేఖరేణ ॥ ౪౦॥

శ్రీ కులశేఖర మహామునయే నమః.

శ్రీకులశేఖరాళ్వార్ తిరువడిగళే శరణం.

ముకున్దమాలా సమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్యామునమునిప్రణీతం స్తోత్రరత్నమ్.

స్వాదయన్నిహ సర్వేషాం త్రయ్యన్తార్థం సుదుర్గ్రహమ్ ।
స్తోత్రయామాస యోగీన్ద్ర స్తంవన్దే యామునాహ్వయమ్ ॥

నమో ఽచిన్త్యాద్భుతాక్లిష్ట జ్ఞాన వైరాగ్య రాశయే ।
నాథాయ మునయే ఽగాధ భగవద్భక్తి సిన్ధవే ॥ ౧॥
తస్మై నమో మధుజిదఙ్ఘ్రి సరోజతత్వ
జ్ఞానానురాగ మహిమాతిశయాన్తసీమ్నే ।
నాథాయ నాథమునయే ఽత్రపరత్ర చాపి
నిత్యం యదీయచరణౌ శరణం మదీయమ్ ॥ ౨॥
భూయో నమోఽ పరిమితాచ్యుతభక్తితత్వ
జ్ఞానామృతాబ్ధి పరివాహశుభై ర్వచోభిః ।
లోకేఽవతీర్ణ పరమార్థ సమగ్రభక్తి
యోగాయనాథామునయే యమినాంవరాయ ॥ ౩॥
తత్త్వేన య శ్చి దచి దీశ్వర తత్స్వభావ
భోగాపవర్గ తదుపాయ గతీ రుదారః ।
సన్దర్శయ న్నిరమిమీత పురాణరత్నం
తస్మైనమో మునివరాయ పరాశరాయ ॥ ౪॥
మాతా పితా యువతయ స్తనయా విభూతి
స్సర్వం య దేవ నియమేన మదన్వయానామ్ ।
ఆద్యస్య నఃకులపతే ర్వకుళాభిరామం
శ్రీమ త్తదఙ్ఘ్రి యుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ ౫॥

య న్మూర్ధ్ని మే శ్రుతిశిరస్సుచ భాతి యస్మి
న్నస్మన్మనోరథపథ స్సకల స్సమేతి ।
స్తోష్యామి నః కులధనం కులదైవతం
తత్పాదారవిన్ద మరవిన్ద విలోచనస్య ॥ ౬॥

తత్త్వేన యస్య మహిమార్ణవ శీకరాణు
శ్శక్యో న మాతుమపి శర్వపితామహాద్యైః ।
కర్తుం తదీయ మహిమస్తుతి ముద్యతాయ
మహ్యం నమోఽస్తు కవయే నిరపత్రపాయ ॥ ౭॥

యద్వా శ్రమావధి యథామతి వాప్యశక్త
స్స్తౌమ్యేవ మేవఖలు తేఽపి సదా స్తువన్తః ।
వేదా శ్చతుర్ముఖముఖాశ్చ మహార్ణవాన్తః
కో మజ్జతో రణు కులాచలయో ర్విశేషః ॥ ౮॥

కిఞ్చైష శక్త్యతిశయేన న తేఽనుకమ్ప్య
స్స్తోతాపితు స్తుతికృతేన పరిశ్రమేణ ।
తత్ర శ్రమస్తు సులభో మమ మన్దబుద్ధే
రిత్యుద్యమోఽయముచితో మమచాబ్జనేత్ర ॥ ౯॥

నావేక్షసే యది తతో భువనా న్యమూని
నాలంప్రభో భవితుమేవ కుతః ప్రవృత్తిః ।
ఏవం నిసర్గసుహృది త్వయి సర్వజన్తో
స్స్వామి న్న చిత్ర మిద మాశ్రిత వత్సలత్వమ్ ॥ ౧౦॥

స్వాభావికా నవధి కాతిశయే శితృత్వం
నారాయణ త్వయి నమృష్యతి వైదికః కః ।
బ్రహ్మా శివ శ్శతమఖః పరమస్స్వరాడి
త్యేతే ఽపి యస్య మహిమార్ణవ విప్రుషస్తే ॥ ౧౧॥

కశ్శ్రీశ్శ్రియః? పరమసత్త్వసమాశ్రయః కః?
కః పుణ్డరీకనయనః? పురుషోత్తమః కః? ।
కస్యాయుతాయుత శతైక కలాంశకాంశే
విశ్వం విచిత్రచిదచిత్ప్రవిభాగవృత్తమ్? ॥ ౧౨॥
వేదాపహార గురుపాతక దైత్యపీడా
ద్యాపద్విమోచన మహిష్ఠఫల ప్రదానైః ।
కోఽన్యః ప్రజాపశుపతీ పరి పాతి? కస్య
పాదోదకేనసశివస్స్వశిరోధృతేన? ॥ ౧౩॥
కస్యోదరేహరవిరి ఞ్చిముఖః ప్రపఞ్చః?
కోరక్షతీమమ్ అజనిష్ట చకస్యనాభేః? ।
క్రాన్త్వా నిగీర్య పునరుద్గిరతి త్వదన్యః?
కః కేనవైష పరవానితి శక్యశఙ్కః ॥ ౧౪॥
త్వాం శీలరూపచరితైః పరమప్రకృష్ట
సత్త్వేన సాత్త్వికతయా ప్రబలైశ్చ శాస్త్రైః ।
ప్రఖ్యాత దైవపరమార్థవిదాం మతైశ్చ
నైవాసురప్రకృతయః ప్రభవంతి బోద్ధుమ్ ॥ ౧౫॥
ఉల్లఙ్ఘిత త్రివిధసీమ సమాతిశాయి
సమ్భావనం తవ సరిబ్రఢిమ స్వభావమ్ ।
మాయాబలేన భవతాఽపి నిగూహ్యమానం
పశ్యన్తి కేచి దనిశం త్వదనన్యభావాః ॥ ౧౬॥
యదణ్డ మణ్డాన్తరగోచరంచ య
ద్దశోత్తరా ణ్యావరణాని యా నిచ ।
గుణాః ప్రధానం పురుషః పరమ్పదం
పరాత్పరం బ్రహ్మచ తేవిభూతయః ॥ ౧౭॥

వశీ వదాన్యో గుణవా నృజు శ్శుచి
ర్మృదు ర్దయాళు ర్మధుర స్థిర స్సమ. ।
కృతీ కృతజ్ఞ స్త్వమసి స్వభావత
స్సమ స్తకల్యాణ గుణామృతోదధి ॥ ౧౮॥
ఉప ర్యుప ర్యబ్జభువోఽపి పూరుషా
న్ప్రకల్ప్య తే యే శత మిత్యనుక్రమాత్ ।
గిర స్త్వదేకైక గుణావధీప్సయా
సదా స్థితా నోద్యమతోఽతిశేరతే ॥ ౧౯॥
త్వదాశ్రితానాం జగ దుద్భవస్థితి
ప్రణాశ సంసార విమోచనాదయః ।
భవంతి లీలా విధయశ్చ వైదికా
స్త్వదీయ గమ్భీర మనోనుసారిణః ॥ ౨౦॥
నమో నమో వా ఙ్మనసాతి భూమయే
నమో నమో వా ఙ్మనసైక భూమయే ।
నమో నమోఽనన్త మహావిభూతయే
నమో నమోఽనన్త దయైక సిన్ధవే ॥ ౨౧॥
న ధర్మనిష్ఠోఽస్మి నచాత్మవేదీ
నభక్తిమాం స్త్వచ్చరణారవిన్దే ।
అకిఞ్చనోఽనన్యగతి శ్శరణ్య
త్వత్పాదమూలం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౨౨॥
ననిన్దితం కర్మ తదస్తిలోకే
సహస్రశో య న్నమయా వ్యధాయి ।
సోహంవిపాకావసరే ముకున్ద
క్రన్దామి సమ్ప్రత్యగతి స్తవాగ్రే ॥ ౨౩॥

నిమజ్జతోఽనన్తభవార్ణవాన్త
శ్చిరాయ మే కూల మివాసి లబ్ధః ।
త్వయాపి లబ్ధం భగవ న్నిదానీ
మనుత్తమం పాత్ర మిదం దయాయాః ॥ ౨౪॥
అభూతపూర్వం మమ భావి కింవా
సర్వంసహే మే సహజంహి దుఃఖమ్ ।
కింతు త్వదగ్రే శరణాగతానాం
పరాభవో నాథ నతేఽనురూపః ॥ ౨౫॥
నిరాసకస్యాపి నతావదుత్సహే
మహేశ హాతుం తవ పాదపఙ్కజమ్ ।
రుషా నిరస్తోఽపి శిశు స్తనం ధయో
నజాతు మాతు శ్చరణౌ జిహాసతి ॥ ౨౬॥
తవామృతస్యందిని పాద పఙ్కజే
నివేశితాత్మా కథ మన్యదిచ్ఛతి ।
స్థితేఽరవిన్దే మకరన్ద నిర్భరే
మధువ్రతో నేక్షురకం హి వీక్షతే ॥ ౨౭॥
త్వదఙ్ఘ్రి ముద్దిశ్య కదాపి కేనచి
ద్యథా తథావాఽపి సకృత్కృతోఞ్జలిః ।
తదైవ ముష్ణా త్యశుభా న్యశేషత
శ్శుభాని పుష్ణాతి నజాతు హీయతే ॥ ౨౮॥
ఉదీర్ణ సంసార దవాశుశుక్షణిం
క్షణేన నిర్వాప్య పరాంచ నిర్వృతిమ్ ।
ప్రయచ్ఛతి త్వచ్చరణారుణామ్బుజ
ద్వయానురాగామృత సిన్ధు శీకరః ॥ ౨౯॥

విలాస విక్రాన్త పరావరాలయం
నమస్య దార్తిక్షపణే కృతక్షణమ్ ।
ధనం మదీయం తవ పాదపఙ్కజం
కదాను సాక్షాత్కరవాణి చక్షుషా ॥ ౩౦॥

కదా పున శ్శఙ్ఖరథాఙ్గ కల్పక
ధ్వజా రవిన్దాం కుశ వజ్ర లాఞ్ఛనమ్ ।
త్రివిక్రమ త్వచ్చరణామ్బుజ ద్వయం
మదీయ మూర్ధాన మలఙ్కరిష్యతి ॥ ౩౧॥

విరాజమానో జ్జ్వల పీతవాససం
స్మితాతసీసూన సమామల చ్ఛవిమ్ ।
నిమగ్ననాభిం తనుమధ్య మున్నతం
విశాల వక్షస్స్థల శోభి లక్షణమ్ ౩౨॥

చకాసతం జ్యాకిణ కర్కశై శ్శుభై
శ్చతుర్భిరాజాను విలమ్బిభి ర్భుజైః । ॥
ప్రియా వతంసోత్పల కర్ణభూషణ
శ్లథాలకాబన్ధ విమర్ద శంసిభి ॥ ౩౩॥

ఉదగ్ర పీనాంస విలమ్బి కుణ్డలా
లకావలీ బన్ధుర కమ్బు కన్ధరమ్ ।
ముఖశ్రియా న్యక్కృత పూర్ణని ర్మలా
మృతాంశు బిమ్బామ్బురుహో జ్జ్వలశ్రియమ్ ॥ ౩౪॥

ప్రబుద్ధ ముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం
సవిభ్రమ భ్రూలత ముజ్జ్వలాధరమ్ ।
శుచి స్మితం కోమలగణ్డ మున్నసం
లలాటపర్యంత విలమ్బితా లకమ్ ॥ ౩౫॥

స్ఫుర త్కిరీటాఙ్గద హారకణ్ఠికా
మణీంద్ర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిభి ।
రథాఙ్గ శఙ్ఖాసి గదా ధనుర్వరై
ర్లసత్తులస్యా వనమాలయోజ్జ్వలమ్ ॥ ౩౬॥
చకర్థ యస్యా భవనం భుజాంతరం
తవ ప్రియం ధామ యదీయజన్మభూః ।
జగ త్సమస్తం యదపాఙ్గ సంశ్రయం
యదర్థ మమ్భోధి రమంథ్యబన్ధిచ ॥ ౩౭॥
స్వవైశ్వరూపేణ సదాఽనుభూతయా
ప్యపూర్వవ ద్విస్మయ మాదధానయా ।
గుణేన రూపేణ విలాస చేష్టితై
స్సదా తవైవో చితయా తవశ్రియా ॥ ౩౮॥
తయా సహాసీన మనంతభోగిని
ప్రకృష్ట విజ్ఞాన బలైక ధామని ।
ఫణామణివ్రాత మయూఖమణ్డల
ప్రకాశమానోదర దివ్యధామని ॥ ౩౯॥
నివాస శయ్యాసన పాదుకాంశుకో
పధాన వర్షాతప వారణాదిభిః ।
శరీర భేదై స్తవ శేషతాం గతై
ర్యథోచితం శేష ఇతీరితే జనైః ॥ ౪౦॥
దాస స్సఖా వాహన మాసనం ధ్వజో
యస్తే వితానం వ్యజనం త్రయీమయః ।
ఉపసితం తేన పురో గరుత్మతా
త్వదఙ్ఘ్రి సమ్మర్ద కిణాఙ్కశోభినా ॥ ౪౧॥

త్వదీయ భుక్తోజ్ఝిత శేషభోజినా
త్వయానిసృష్టాత్మభరేణ యద్యథా ।
ప్రియేణ సేనాపతినా న్యవేది త
త్తథాఽనుజానంత ముదారవీక్షణైః ॥ ౪౨॥

హతా ఖిలక్లేశ మలైః స్వభావత
స్త్వదా నుకూల్యైక రసై స్తవోచితైః ।
గృహీత తత్త త్పరిచార సాధనై
ర్నిషేవ్యమాణం సచివై ర్యథోచితమ్ ॥ ౪౩॥

అపూర్వ నానా రసభావ నిర్భర
ప్రబద్ధయా ముగ్ధ విదగ్ధ లీలయా ।
క్షణాణువత్క్షిప్త పరాది కాలయా
ప్రహర్షయంతం మహిషీం మహాభుజమ్ ॥ ౪౪॥

అచిన్త్య దివ్యాద్భుత నిత్యయౌవన
స్వభావ లావణ్య మయా మృతోదధిమ్ ।
శ్రియ శ్శ్రియం భక్త జనైక జీవితం
సమర్థ మాపత్సఖ మర్థికల్పకమ్ ॥ ౪౫॥

భవంత మేవానుచర న్నిరంతర
ప్రశాంత నిశ్శేష మనోరథాంతర ।
కదాహ మైకాంతిక నిత్యకింకరః
ప్రహర్షయిష్యామి సనాథ జీవితః ॥ ౪౬॥

ధిగశుచి మవినీతం నిర్దయం మా మలజ్జం
పరమపురుష యోఽహం యోగివర్యా గ్రగణ్యైః ।
విధిశివసనకాద్యై ర్ధ్యాతు మత్యంత దూరం
తవ పరిజనభావం కామయే కామవృత్తః ॥ ౪౭॥

అపరాధ సహస్ర భాజనం
పతితం భీమభవార్ణ వోదరే ।
అగతిం శరణాగతం హరే
కృపయా కెవల మాత్మసాత్కురు ॥ ౪౮॥
అవివేక ఘనాంధ దిఙ్ముఖే
బహుధా సంతత దుఃఖ వర్షిణి ।
భగవన్ భవ దుర్దినే పథ
స్స్ఖలితం మామవలోక యాచ్యుత ॥ ౪౯
నమృషా పరమార్థమెవమే
శృణు విజ్ఞాపన మేకమ గ్రతః ।
యదిమే నదయిష్యసే తతో
దయనీయ స్తవ నాథ దుర్లభః ॥ ౫౦॥
త దహం త్వదృతే న నాథవా
స్మదృతే త్వం దయనీయవా న్నచ ।
విధిని ర్మిత మేత దన్వయం
భగవ న్పాలయ మాస్మజీహప ॥ ౫౧॥
వపు రాదిషు యోఽపికోఽపివా
గుణతోఽసాని యథా తథావిధ ।
తదయం తవ పాదప ద్మయో
రహ మద్యైవ మయాసమర్పితః ॥ ౫౨॥
మమనాథ యద స్తి యో స్మ్యహం
సకలం తద్ధి తవైవ మాధవ ।
నియతస్వ మితి ప్రబుద్ధధీ
రథవా కిన్ను సమర్పయామి తే ॥ ౫౩॥

అవబోధితవా నిమాం యథా
మయి నిత్యాం భవదీయతాం స్వయమ్ ।
కృపయైవ మనన్య భోగ్యతాం
భగవ న్భక్తిమపి ప్రయచ్ఛమే ॥ ౫౪॥
తవ దాస్యసుఖైక సఙ్గినాం
భవనే ష్వ స్త్వపి కీట జన్మమే ।
ఇతరా వసథేషు మా స్మభూ
దపిమే జన్మ చతుర్ముఖా త్మనా ॥ ౫౫॥
సకృత్త్వదాకార విలోకనాశయా
తృణీకృతానుత్తమ భుక్తి ముక్తిభి, ।
మహాత్మభి ర్మామవలోక్యతాం నయ
క్షణేఽపి తే యద్విరహోఽతిదుస్సహః ॥ ౫౬॥
న దేహం నప్రాణా న్నచ సుఖ మశేషాభిలషితం
నచాత్మానం నాన్య త్కిమపి తవ శేషత్వవిభవాత్ ।
బహిర్భూతం నాథ క్షణమపి సహే యాతు శతధా
వినాశం తత్సత్యం మధుమథన విజ్ఞాపన మిదమ్ ॥ ౫౭॥
దురన్తస్యా నా దే రపరిహరణీయస్య మహతో
నిహీనాచారోఽహం నృపశు రశుభస్యాస్పద మపి ।
దయాసిన్ధో బన్ధో నిరవధిక వాత్సల్యజలధే
తవ స్మారంస్మారం గుణగణ మితీచ్ఛామి గతభీః ॥ ౫౮॥
అనిచ్ఛన్న ప్యేవం యదిపున రితీచ్ఛన్నివ రజ
స్తమశ్ఛన్నచ్ఛద్మస్తుతివచన భఙ్గీమరచయమ్ ।
తథాపీత్థం రూపం వచన మవలమ్బ్యాపి కృపయా
త్వమేవైవంభూతం ధరణిధరమే శిక్షయమనః ॥ ౫౯॥

పితాత్వం మాతాత్వం దయిత తనయ స్త్వం ప్రియసుహృ
త్త్వమేవ త్వంమిత్రం గురురసి గతిశ్చాసి జగతామ్ ।
త్వదీయ స్త్వద్భృత్య స్తవపరిజన స్త్వద్గతిరహం
ప్రపన్నశ్చైవం సత్యహమపి తవైవాస్మిహి భరః ॥ ౬౦॥

జనిత్వాఽహం వంశే మహతి జగతి ఖ్యాతయశసాం
శుచీనాం యుక్తానాం గుణ పురుష తత్త్వస్థితివిదామ్ ।
నిసర్గాదేవ త్వచ్చరణ కమలైకాంత మనసా
మధోధః పాపాత్మా శరణద నిమజ్జామి తమసి ॥ ౬౧॥

అమర్యాదః క్షుద్ర శ్చలమతి రసూయాప్రసవభూః
కృతఘ్నో దుర్మానీ స్మరపరవశో వఞ్చనపరః ।
నృశంసః పాపిష్ఠః కథమహ మితో దుఃఖజలధే
రపారా దుత్తీర్ణ స్తవపరిచరేయం చరణయోః ॥ ౬౨॥

రఘువర యదభూ స్త్వం తాదృశో వాయసస్య
ప్రణతఇతి దయాళు ర్యచ్చ చైద్యస్య కృష్ణ (ః) ।
ప్రతిభవ మపరాద్ధు ర్ముగ్ధ సాయుజ్యదోఽభూ
ర్వద కిమపద మాగ స్తస్య తేఽస్తి క్షమాయాః ॥ ౬౩॥

నను ప్రపన్న స్సకృదేవ నాథ
తవాహ మస్మీతిచ యాచమానః ।
తవానుకంప్య స్స్మరతః ప్రతిజ్ఞాం
మదేకవర్జం కిమిదం వ్రతం తే ॥ ౬౪॥

అకృత్రిమ త్వచ్చరణారవిన్ద
ప్రేమప్రకర్షావధి మాత్మవన్తమ్ ।
పితామహం నాథమునిం విలోక్య
ప్రసీద మద్వృత్త మచిన్తయిత్వా ॥ ౬౫॥

యత్పదామ్భోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః ।
వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయం నమామి తమ్ ॥ ౬౬॥

శ్రీమద్యామునముని విరచితం స్తోత్రరత్నం సంపూర్ణం

శ్రీమద్యామునమునయే నమః.

శ్రీమద్యామునముని విరచితా చతుశ్శ్లోకీ

విగాహే యామునం తీర్థం సాధు బృన్దావనే స్థితం ।
నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్ర కృష్ణః కృతాదర ॥

కాన్తస్తే పురుషోత్తమః ఫణిపతిశ్శయ్యాఽఽసనం వాహనం
వేదాత్మా విహగేశ్వరో యవనికా మాయా జగన్మోహినీ ।
బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్సదయితస్త్వద్దాసదాసీగణ
శ్శ్రీరిత్యేవ చ నామ తే భగవతి బ్రూమః కథం త్వాం వయమ్ ॥౧॥
యస్యాస్తే మహిమానమాత్మన ఇవ త్వద్వల్లభోఽపి ప్రభు
ర్నాలం మాతుమియత్తయా నిరవధిం నిత్యానుకూలం స్వతః ।
తాం త్వాం దాస ఇతి ప్రపన్న ఇతి చ స్తోష్యామ్యహం నిర్భయో
లోకైకేశ్వరి లోకనాథదయితే దాన్తే దయాం తే విదన్ ॥౨॥
ఈషత్త్వత్కరుణా నిరీక్షణసుధా సన్ధుక్షణా ద్రక్ష్యతే
నష్టం ప్రాక్తదలాభతస్త్రిభువనం సమ్ప్రత్యనన్తోదయమ్ ।

శ్రీయోన హ్యరవిన్దలోచన మనః కాన్తాప్రసాదాదృతే
సంసృత్యక్షర వైష్ణవాధ్వసు నృణాం సమ్భావ్యతే కర్హిచిత్ ॥౩॥
శాన్తానన్త మహావిభూతి పరమం యద్బ్రహ్మరూపం హరే
ర్మూర్తం బ్రహ్మ తతోపి తత్ప్రియతరం రూపంయదత్యద్భుతమ్ ।
యాన్యన్యాని యథాసుఖం విహరతో రూపాణి సర్వాణితా
న్యాహుస్స్వైరనురూప రూప విభవైర్గాఢోపగూఢాని తే ॥ ౪॥
ఆకారత్రయ సమ్పన్నా మరవిన్ద నివాసినీమ్ ।
అశేషజగదీశిత్రీం వందే వరదవల్లభామ్ ॥ ౫॥

శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుశ్లోకీ సమ్పూర్ణా.

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజష్టకమ్.

శ్రీమత్కాఞ్చీమునిం వన్దే కమలాపతినన్దనమ్ ।
వరదాఙ్ఘ్రిసదాసఙ్గ రసాయన పరాయణమ్ ॥
దేవరాజదయాపాత్రం శ్రీకాఞ్చీపూర్ణముత్తమమ్ ।
రామానుజమునేర్మాన్యంవన్దేహం సజ్జనాశ్రియమ్ ॥
నమస్తే హస్తిశైలేశ శ్రీమన్నమ్బుజలోచన ।
శరణం త్వాం ప్రపన్నోస్మి ప్రణతార్తిహరాచ్యుత ॥ ౧॥
సమస్తప్రాణిసన్త్రాణ ప్రవీణ కరుణోల్బణః ।
విలసన్తుకటాక్షాస్తే మయ్యస్మిఞ్జగతాంపతే ॥ ౨॥
నిన్దితాచారకరణం నివృత్తంకృత్యకర్మణః ।
పాపీయాంస మమర్యాదం పాహిమాం వరద ప్రభో ॥

సంసారమరుకాన్తారే దుర్వ్యాధివ్యాఘ్రభీషణే ।
విషయక్షుద్రగుల్మాఢ్యే తృషాపాదపశాలిని ॥ ४॥
పుత్రదారగృహక్షేత్ర మృగతృష్ణామ్బుపుష్కలే ।
కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధం పరిభ్రాన్తమితస్తతః ५॥
అజస్రం జాతతృష్ణార్త మవసన్నాఙ్గ మక్షమమ్ ।
క్షీణశక్తిబలారోగ్యం కేవలంక్లేశసంశ్రయమ్ ॥ ౬॥
సన్తప్తం వివిధైర్దుః ఖై ర్దుర్వచై రేవమాదిభి ।
దేవరాజ దయాసిన్ధో దేవదేవ జగత్పతే ॥ ౭॥
త్వదీక్షణసుధాసిన్ధు వీచివిక్షేప శీకరైః ।
కారుణ్యమారుతానీతై శ్శీతలై రభిషిఞ్చ మామ్ ॥ ౮॥

శ్రీకాఞ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే

శరణాగతిగద్య ప్రారమ్భః.

యో నిత్య మచ్యుతపదామ్బుజ యుగ్మ రుక్మ
వ్యామోహత స్తదితరాణి తృణాయ మేనే ।
అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధోః
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥

వన్దే వేదాన్తకర్పూర చామీకర కరణ్డకమ్
రామానుజార్య మార్యాణాం చూడామణి మహర్నిశమ్ ॥

భగవన్నారాయణాభిమతానురూప స్వరూపరూప గుణవిభ వైశ్వర్య శీలాద్యనవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణ గుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం శ్రియం దేవీం నిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవ దివ్యమహిషీ మఖిల జగన్మాతర మస్మన్మాతర మశరణ్యశరణ్యా మనన్యశరణ శ్శరణమహంప్రపద్యే॥ పారమార్థికభగవచ్చరణారవిన్ద యుగళైకా న్తికాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియ భగవదనుభవజనితా నవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితా శేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యపేక్షయా పారమార్థికీ భగవచ్చరణారవిన్ద శర శరణాగతిర్యథావస్థితాఽవిరతాస్తుమే ॥అస్తుతే, తయైవసర్వం సమ్పత్స్యతే ॥ అఖిలహేయ ప్రత్యనీకకల్యాణైకతాన స్వేతరసమస్త వస్తువిలక్షణా నన్తజ్ఞానానందైకస్వరూప, స్వాభిమతానురూపైకరూపా చిన్త్యదివ్యాద్భుత నిత్యనిరవద్య నిరతిశయౌజ్జ్వల్య సౌందర్యసౌగన్ధ్య సౌకుమార్య లావణ్య యౌవనాద్యనన్త గుణనిధిదివ్యరూప, స్వాభావికానవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజ స్సౌశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవసౌహార్ద సామ్య కారుణ్యమాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్యచాతుర్య స్థైర్య ధైర్య శౌర్యపరాక్రమసత్యకామసత్యసఙ్కల్ప కృతిత్వకృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవ, స్వోచిత వివిధ విచిత్రానన్తాశ్చర్య నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ సుగన్ధ నిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయౌజ్జ్వల్య కిరీటమకుట చూడావతంస మకరకు

ణ్డాలగ్రైవేయకహార కేయూర కటక శ్రీవత్సకౌస్తుభముక్తాదా
మోదరబన్ధన పీతామ్బరకాఞ్చీగుణ నూపురాద్య పరిమితదివ్య
భూషణ, స్వానురూపాచిన్త్యశక్తిశఙ్ఖచక్రగదాశార్ఙ్గా ద్యసం
ఖ్యేయనిత్యనిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ, స్వాభిమత
నిత్యనిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్య శీలాద్య
నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ, ఏవంభూ
తభూమి నీళానాయక, స్వచ్ఛన్దానువృత్తిస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తి
భేదాశేష శేషతైకరతి రూపనిత్య నిరవద్య నిరతిశయజ్ఞానక్రియై
శ్వర్యాద్యనన్త కల్యాణగుణగణ శేష శేషాశనగరుడ ప్రముఖ
నానావిధానన్తపరిజన పరిచారికాపరిచరితచరణయుగళ, పరమ
యోగి వాఙ్మనసాఽపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావ, స్వాభిమతవివిధ
విచిత్రానన్త భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థానసమృద్ధానన్తాశ్చర్యా
నన్తమహావిభవా నన్తపరిమాణ నిత్యనిరవద్యనిరతిశయవైకుణ్ఠ
నాథ, స్వసఙ్కల్పానువిధాయి స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిశేషతైక
స్వభావ ప్రకృతిపురుషకాలాత్మక వివిధవిచిత్రానన్తభోగ్యభోక్తృ
వర్గ భోగోపకరణ భోగస్థానరూప, నిఖిలజగదుదయవిభవలయ
లీల, సత్యకామ, సత్యసంకల్ప, పరబ్రహ్మభూత, పురుషోత్తమ,
మహావిభూతే, శ్రీమన్నారాయణ, శ్రీవైకుణ్ఠనాథ, అపార
కారుణ్యసౌశీల్యవాత్సల్యౌదార్యైశ్వర్యసౌన్దర్యమహోదధే, అ
నాలోచితవిశేషాశేషలోకశరణ్య, ప్రణతార్తిహర, ఆశ్రితవా
త్సల్యైకజలధే, అనవరతవిదితనిఖిలభూతజాతయాథాత్మ్య, అ
శేషచరాచరభూత నిఖిలనియమననితరత, అశేషచిదచిద్వస్తు
శేషీభూత, నిఖిలజగదాధార, అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్మత్స్వా
మిన్, సత్యకామ, సత్యసఙ్కల్ప, సకలేతర విలక్షణ, అర్థికల్పక,

అపత్సఖ, శ్రీమన్నారాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణ
స్త్వత్పాదారవిన్దయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే ॥ అత్రద్వయమ్॥

పితరం మాతరం దారా న్పుత్రా న్బన్ధూన్సఖీన్ గురూన్
రత్నాని ధనధాన్యాని క్షేత్రాణిచ గృహాణిచ ॥
సర్వధర్మాంశ్చస న్త్యజ్య సర్వకామాంశ్చసాక్షరాన్ ।
లోకవిక్రాన్తచరణౌ శరణం తేవ్రజంవిభో ॥
త్వమేవమాతాచ పితాత్వమేవ త్వమేవబన్ధుశ్చగురుస్త్వమేవ ॥
త్వమేవ విద్యాద్రవిణంత్వమేవ త్వమేవసర్వం మమ దేవదేవ ।
పితాఽసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్యపూజ్యశ్చగురుర్గరీయాన్
నత్వత్సమో స్త్యభ్యధికః కుతోన్యోలోకత్రయేప్యప్రతిమప్రభావ
తస్మాత్ప్రణమ్య ప్రణిధాయకాయం
ప్రసాదయే త్వా మహ మీశమీడ్యమ్ ।
పితేవపుత్రస్యసఖేవసఖ్యుః ప్రియః ప్రియాయార్హసి దేవసోఢుమ్ ॥

మనోవాక్కాయైరనాదికాల ప్రవృత్తానన్తాకృత్యకరణ కృత్యాకరణ భగవదపచార భాగవతాపచారాసహ్యాపచారరూప నానావిధానన్తాపచారా నారబ్ధకార్యాననారబ్ధకార్యా న్కృతాన్క్రియమాణాన్కరిష్యమాణాంశ్చ సర్వానశేషతః క్షమస్వ—అనాదికాలప్రవృత్తవిపరీతజ్ఞానమాత్మవిషయంకృత్స్నజగద్విషయంచ విపరీతవృత్తంచాశేషవిషయమద్యాపివర్తమానంవర్తిష్యమాణంచ సర్వంక్షమస్వ ॥ మదీయానాదికర్మప్రవాహప్రవృత్తాం భగవత్స్వరూప తిరోధానకరీం విపరీతజ్ఞానజననీం స్వవిషయాయాశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీం దేహేన్ద్రియత్వేన భోగ్యత్వేన సూక్ష్మరూపేణ చావస్థితాం దైవీం గుణమయీంమాయాం దాసభూతశ్శరణాగతోఽస్మి తవాస్మిదాస ఇతివక్తారంమాం తారయ

||శ్లో|| “తేషాంజ్ఞానీ నిత్యయుక్త ఏకభక్తిర్విశిష్యతే ।
ప్రియోహి జ్ఞానినోఽత్యర్థ మహంసచమమప్రియః ।
ఉదారాస్సర్వ ఏవైతే జ్ఞానీత్వాత్మైవమేమతమ్ ।
ఆస్థితస్సహియుక్తాత్మా మామేవానుత్తమాం గతిమ్ ॥
బహూనాం జన్మనామన్తే జ్ఞానవాన్మాంప్రపద్యతే ।
వాసుదేవస్సర్వ మితి సమహాత్మా సుదుర్లభః” ॥
ఇత్యాది శ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినం మాంకురుష్వ
“పురుషస్సపరః పార్థభక్త్యాలభ్య స్త్వనన్యయా ।
భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యోమద్భక్తింలభతేపరామ్” ॥
ఇతిస్థానత్రయోదితపరభక్తియుక్తంమాంకురుష్వ ॥
పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్త్యేక స్వభావం మాంకురుష్వ ॥
పరభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరతనిత్య విశదత
మానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయప్రియభగవదనుభవజనితా
నవధికాతిశయప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూ
పనిత్యకింకరోభవాని. ఏవంభూతమత్కైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయ
తయావక్లృప్తసమస్తవస్తువిహీనోఽప్యనన్తతద్విరోధి పాపాక్రాన్తో
ఽప్యనన్త మదీయాపచారయుక్తో ప్యనన్తాసహ్యాపచార యుక్తో
ప్యేతత్కార్యకారణ భూతానాది విపరీతాహఙ్కార విమూ
ఢాత్మ స్వభావోప్యే తదుభయ కార్యకారణ భూతానాది విప
రీతవాసనాసమ్బద్ధో ప్యేతదనుగుణప్రకృతివిశేష సమ్బద్ధో ప్యేత
న్మూలాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక సుఖదుఃఖతద్ధేతు తదితరోపే
క్షణీయవిషయానుభవజ్ఞాన సఙ్కోచరూప మచ్చరణారవిన్దయు
గళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తి విఘ్నప్రతి
హతోపి యేన కేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తాత్వం కేవలంమదీ

యమైవదయయా నిశ్శేషవినష్ట సహేతుక మచ్చరణారవిన్దయు
గళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తివిఘ్నో మ
త్ప్రసాదలబ్ధ మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తి
పరజ్ఞాన పరమభక్తిర్మత్ప్రసాదాదేవ సాక్షాత్కృత యథావ
స్థిత మత్స్వరూపరూపగుణ విభూతి లీలోపకరణ విస్తారో
రోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామదనుభవో మద్దాస్యైక రసాత్మ
స్వభావాత్మస్వరూపో మదేకానుభవో మద్దాస్యైక ప్రియః పరిపూ
ర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయ
మదనుభవస్త్వం తథావిధమదనుభవజనితానవధికాతిశయప్ర
తికారితాశేషావస్థోచితాశేష శేషతైకరతిరూప నిత్య
భవ. ఏవమ్భూతోఽసి, ఆధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవిక దు
విఘ్నగన్ధరహితస్త్వం ద్వయ మర్థానుసన్ధానేన
కాలయాపచ్ఛరీరపాతమత్రైవ శ్రీరఙ్గే సుఖమాస్స్వ
మనైతు కేవలంమదీయయైవదయయాఽతి ప్రబుద్ధో మామేవా
వలోకయన్నప్రచ్యుత పూర్వ సంస్కార మనోరథః
వస్త్రంసుఖేనేమాం ప్రకృతిం స్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య త
నీమేవమత్ప్రసాదలబ్ధ మచ్చరణారవిన్దయుగళైకాన్తికాత్యన్తిక
పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానవరత నిత్యవిశదత
మానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశేషావస్థోచి
తాశేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యో భవిష్యసి
భూదత్రసంశయః

॥శ్లోకమ్॥ అనృతంనోక్తపూర్వం మేంచభవిష్యతి కదాచన ।
రామోద్విర్నాభిభాషతే ॥
సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే ।

అభయం సర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతంమమ ॥
సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య మామేకంశరణంవ్రజ।
అహంత్వా సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి మాశుచః ॥
ఇతిమయైవహ్యుక్తమ్॥ అతస్త్వం తత్వతోమద్జ్ఞాన దర్శన ప్రాప్తిషు నిస్సంశయస్సుఖమాస్వ
॥శ్లోకమ్॥ అన్త్యకాలేస్మృతిర్యాతుతవకైఙ్కర్యకారితా।
తామేనాంభగవన్నద్యక్రియమాణాంకురుష్వమే ॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితమ్

శరణాగతిగద్యంసమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మ

అథ శ్రీరఙ్గగద్యప్రారమ్భః.

చిదచిత్పరతత్వానాం తత్వయాథార్థ్యవేదినే।
రామానుజాయమునయే నమోమమగరీయసే ॥

స్వాధీనత్రివిధచేతనా చేతనస్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదం, క్లేశకర్మాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టం, స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తి తేజస్సౌశీల్య వాత్సల్య మార్దవార్జవసౌహార్దసామ్యకారుణ్య మాధుర్య గామ్భీర్యౌదార్య చాతుర్యస్థైర్య ధైర్య శౌర్యపరాక్రమ సత్యకామ సత్యసఙ్కల్పకృతిత్వ

కృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణౌఘమహార్ణవం, పరబ్ర
హ్మభూతం, పురుషోత్తమం, శ్రీరఙ్గశాయిన మస్మత్స్వామినమ్
ప్రబుద్ధ నిత్యనియామ్య నిత్యదాస్యైక రసాత్మస్వభావోహం త
దేకానుభవ స్తదేకప్రియః, పరిపూర్ణం, భగవన్తం, విశదతమా
నుభవేన నిరన్తరమనుభూయ, తదనుభవజనితా నవధికాతిశయ
ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితా శేష శేషతైకరతిరూప నిత్యకిఙ్క
రోభవాని. స్వాత్మ నిత్యనియామ్యనిత్యదాస్యైకరసాత్మస్వభా
వానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతిశయస్వామ్యాద్యఖిలగు
ణానుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థోచితా శే
ష శేషతైకరతిరూప నిత్యకైఙ్కర్యప్రాప్త్యుపాయ భక్తితదుపా
యసమ్యక్ జ్ఞా నతదుపాయసమీచీన క్రియాతదనుగుణసాత్త్విక
తాస్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః, దురుత్తరానన్తతద్విపర్యయ
జ్ఞానక్రియానుగుణానాది పాపవాసనామహార్ణవాన్తర్నిమగ్నః,
తిలతైలవద్దారువహ్నివద్దుర్వివేచ త్రిగుణక్షణక్షరణస్వభావాచే
తనప్రకృతివ్యాప్తిరూప దురత్యయ భగవన్మాయాతిరోహిత స్వ
ప్రకాశః, అనాద్య విద్యాసఞ్చితానన్తాశక్యవిస్రంసనకర్మపాశప్ర
గ్రథితః, అనాగతానన్తకాల సమీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపా
యః, నిఖిలజన్తుజాతశరణ్య! శ్రీమన్నారాయణ! తవ చరణారవిన్
ద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే ॥ ఏవమవస్థితస్యాప్యర్థిత్వ
మాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్, స్వానుభవప్రీత్యోపనీతై
కాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైఙ్కర్యైకరతిరూప నిత్యదాస్యం దాస్య
తీతి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్యకిఙ్కరతాం ప్రార్థయే ।
॥శ్లో॥ తవానుభూతి సంభూత ప్రీతికారితదాసతామ్ ।
దేహి మే కృపయా నాథ న జానే గతిమన్యథా ॥

సర్వావస్థోచితాశేష శేషతైకరతి స్తవ ।
భవేయంపుణ్డరీకాక్ష త్వమేవైవంకురుష్వమామ్ ॥

ఏవంభూతతత్వయాథాత్మ్యావబోధితదిచ్ఛారహితస్యాప్యేత దుచ్చారణ మాత్రావలమ్బనేనోచ్యమానార్థ పరమార్థనిష్ఠం మేమనస్త్వమేవాద్యైవ కారయ అపారకరుణాంబుధే' అనాలోచిత విశేషాశేషలోకశరణ్య' ప్రణతార్తిహార। ఆశ్రితవాత్సల్యైకమహోదధే। అనవరత విదితనిఖిలభూతజాత యాథాత్మ్య' అశేష చరాచరభూత। నిఖిలనియమనిరత। అశేషచిదచిద్వస్తుశేషీభూత' నిఖిలజగదాధార' అఖిల జగత్స్వామిన్' అస్మత్స్వామిన్' సత్యకామ। సత్యసఙ్కల్ప। సకలేతరవిలక్షణ' అర్థికల్పక' ఆపత్సఖ। కాకుత్థ' శ్రీమన్నారాయణ। పురుషోత్తమ। శ్రీరఙ్గనాథ' మమనాథ' నమోస్తుతే॥

ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శ్రీరఙ్గగద్యమ్ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః,

అథ శ్రీవైకుణ్ఠ గద్య ప్రారమ్భః

యామునార్య సుధామ్భోధి మవగాహ్య యథామతి ।
ఆదాయ భక్తియోగాఖ్యం రత్నంసన్దర్శయామ్యహమ్ ॥

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్,

మణ్డపే దివ్యరత్నస్తమ్భశతసహస్రకోటిభిరుపశోభితే దివ్యనానా
రత్నకృతస్థలవిచిత్రితే దివ్యాలఙ్కారాలఙ్కృతే పరితః పతితైః
పతమానైః పాదపస్థైశ్చ నానాగన్ధవర్ణై ర్దివ్యపుష్పైశ్శోభ
మానైర్దివ్యపుష్పోపవనైరుపశోభితే, సఙ్కీర్ణపారిజాతాదికల్పద్రు
మోపశోభితైరసఙ్కీర్ణైశ్చ కైశ్చిదన్తస్థపుష్పరత్నాదినిర్మిత
దివ్యలీలామణ్టప శతసహస్రోపశోభితైస్సర్వదాఽనుభూయమానై
రప్యపూర్వవ దాశ్చర్య మావహద్భిః క్రీడాశైల శతసహస్రై
రలఙ్కృతైః, కైశ్చిన్నారాయణదివ్యలీలాఽసాధారణైః, కైశ్చి
త్పద్మవనాలయా దివ్యలీలాసాధారణైః, కైశ్చిచ్ఛుక శారికా
మయూరకోకిలాదిభిః కోమలకూజితైరాకులైర్దివ్యోద్యాన శతస
హస్రకోటిభిరావృతే, మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానైర్దివ్యా
మలామృతరసోదకైర్దివ్యాణ్డజవరై రతిరమణీయ దర్శనై రతిమ
నోహరమధురస్వరై రాకులై రన్తస్థముక్తామయ దివ్యక్రీడాస్థా
నోపశోభితైః దివ్యసౌగన్ధికవాపీశతసహస్రైర్దివ్య రాజహంసా
వలీవిరాజితై రావృతే, నిరస్తాతిశయానన్దైకరసతయా చాన
న్త్యాచ్చ ప్రవిష్టానున్మాదయద్భిః క్రీడోద్దేశైర్విరాజితే, తత్రతత్ర
కృతదివ్యపుష్పపర్యఙ్కోపశోభితే, నానాపుష్పాసవాస్వాద
మత్తభృఙ్గావలీభిరుద్గీయమానదివ్య గాన్ధర్వేణాపూరితే చన్దనా
గరుకర్పూర దివ్యపుష్పావగాహి మన్దానిలాసేవ్యమానే, మ
ధ్యే పుష్పసఞ్చయవిచిత్రితే, మహతి దివ్యయోగపర్యఙ్కే, అ
నన్తభోగిని, శ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్వర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా
విశ్వమాప్యాయయన్త్యా శేష శేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగ
వతస్తత్తదవస్థోచిత పరిచర్యాయామాజ్ఞాపయన్త్యా, శీలరూప

గుణవిలాసాదిభిరాత్మానురూపయా శ్రియా సహాసీనం, ప్రత్యగ్రో
న్మీలిత సరసిజ సదృశ నయనయుగళం,స్వచ్ఛనీలజీమూతసఙ్కా
శం అత్యుజ్జ్వల పీతవాససం,స్వయాప్రభయాఽతినిర్మలయాఽతి
శీతలయాఽతి కోమలయాస్వచ్ఛమాణిక్యాభయాకృత్స్నంజగ
ద్భాసయన్తం అచిన్త్య దివ్యాద్భుత నిత్యయౌవన స్వభావ లా
వణ్యమయామృత సాగరమ్,అతి సౌకుమార్యా దీషత్ప్రస్విన్న
వదాలక్ష్యమాణలలాటఫలకదివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబు
ద్ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం, సవిభ్రమ భ్రూలతముజ్జ్వలాధరం,
శుచిస్మితం, కోమలగణ్డ, మున్నసం, ఉదగ్రపీనాంస విలమ్బి కుణ్డ
లాలకావలీబన్ధురకమ్బుకన్ధరం, ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణశ్ల
థాలకాబన్ధవిమర్దశంసిభి శ్చతుర్భిరాజానువిలమ్బిభిర్భుజైర్విరాజి
తం, అతికోమలదివ్య రేఖాలఙ్కృతా తామ్రకరతలం, దివ్యాఙ్గు
లీయక విరాజితమతికోమల దివ్యనఖావలీ విరాజితా తిరక్తాఙ్గు
లీభి రలఙ్కృతం,తత్క్షణోన్మీలితపుణ్డరీక సదృశచరణయుగళం, అ
తిమనోహర కిరీట మకుటచూడావతంస మకరకుణ్డల గ్రైవే
యక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తుభ ముక్తాదామోద
ర బన్ధన పీతామ్బర కాఞ్చీగుణ నూపురాదిభిరత్యన్త సుఖస్ప
ర్శైర్దివ్యగన్ధై ర్భూషణైర్భూషితమ్, శ్రీమత్యావైజయన్త్యావన
మాలయా విరాజితం, శఙ్ఖచక్ర గదాసిశార్ఙ్గాది దివ్యాయుధై
స్సేవ్యమానం, స్వసఙ్కల్ప మాత్రావక్లృప్తజగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాది
కే శ్రీమతి విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యం, వైనతేయాదిభి
స్స్వభావతో నిరస్తసమస్త సాంసారికస్వభావై ర్భగవత్పరిచ
ర్యాకరణయోగ్యై ర్భగవత్పరిచర్యైకభోగై ర్నిత్యసిద్ధైరనన్తై

ర్యథా యోగం సేవ్యమానం, ఆత్మభోగేనాను సంహితపరా
దికాలదివ్యామల కోమలావలోకనేన విశ్వమాహ్లాదయన్తం,
ఈషదున్మీలిత ముఖాంబుజోదర వినిర్గతేన దివ్యాననారవిన్దశో
భాజననేన దివ్యగాంభీర్యౌదార్య సౌన్దర్య మాధుర్యాద్యనవధిక
గుణగణ విభూషితేన అతి మనోహర దివ్యభావగర్భేణదివ్యలీ
లాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయాన్తరాణ్యాపూరయన్తం, భ
గవన్తం, నారాయణం, ధ్యానయోగేనదృష్ట్వాతతో భగవతో
నిత్యస్వామ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యంచ యథావస్థితమనుసన్ధా
య, కదాహం భగవన్తం నారాయణం మమకులనాథం మమ
కులదైవతం మమ కులధనం మమభోగ్యం మమమాతరం మమ
పితరం మమసర్వం సాక్షాత్కరవాణిచక్షుషా? కదాహం భగవ
త్పాదామ్బుజద్వయం శిరసాసఙ్గ్రహీష్యామి? కదాహం భగవ
త్పా దామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్త సమస్తేతర భోగా
శోఽపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావస్తత్పాదామ్బుజద్వయం
ప్రవేక్ష్యామి? కదా హంభగవత్పాదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాక
రణయోగ్యస్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి? కదామాం భగవాన్
స్వకీయయాఽతి శీతలయాదృశాఽవలోక్యస్నిగ్ధగమ్భీర మధు
రయాగిరాపరిచర్యాయామాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యా
యాం మాశాం వర్ధయిత్వా తయైవాశయాతత్ప్రసాదోపబృంహి
తయా భగవన్తముపేత్య దూరాదేవ భగవన్తం శేషభోగే శ్రి
యా సహాసీనం వైనతేయాదిభిస్సేవ్యమానం సమస్తపరివారా
య శ్రీమతే నారాయణాయ నమ" ఇతి ప్రణమ్యోత్థాయోత్థా
య పునఃపునః ప్రణమ్యాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతో భూ
త్వా భగవత్పారిషదగణనాయకైర్ద్వారపాలైః కృపయా స్నేహ

గర్భయాదృశా౽వలోకితస్సమ్యగభివన్ద్యైతే స్తైస్తైరేవానుమతో భగవన్తముపేత్య శ్రీమతా మూలమన్త్రేణమామైకాన్తికాత్యన్తికపరిచర్యాకరణాయ పరిగృహ్ణీష్వేతియాచమానః ప్రణమ్యాత్మానం భగవతే నివేదయేత్ తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేన మర్యాదా శీలవతా అతిప్రేమాన్వితేనా లోకనేనావలోక్యసర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యన్తశేషభావాయస్వీకృతో౽నుజ్ఞాతశ్చాత్యన్తసాధ్వస వినయావనతః కిం కుర్వాణః కృతాంజలిపుటో భగవన్తముపాసీత తతశ్చానుభూయమాన భావవిశేషః నిరతిశయ ప్రీత్యా౽న్యత్కించిత్కర్తుంద్రష్టుం స్మర్తుమశక్తః పునరపి శేషభావమేవ యాచమానో భగవన్తమేవావిచ్ఛిన్నస్రోతోరూపేణావలోకయన్నాసీత. తతో భగవతా స్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేనావలోక్య సస్మితమాహూయ సమస్తక్లేశాపహంనిరతిశయసుఖావహ మాత్మీయం శ్రీమత్పాదారవిన్దయుగళం శిరసికృతం ధ్యాత్వా౽మృత సాగరాన్తర్నిమగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత॥

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నో
యో౽సౌపురాసమజనిష్టజగద్ధితార్థమ్ ।
ప్రాచ్యంప్రకాశయతునః పరమంరహస్యం
సంవాదఏషశరణాగతిమన్త్రసారః ॥

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజవిరచితము
శ్రీ వైకుణ్ఠగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు
పఞ్చసు స్తవేషు శ్రీస్తవః ప్రారభ్యతే.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గలసూత్రతామ్ ॥

స్వస్తిశ్రీర్దిశతాదశేషజగతాం సర్గోపసర్గస్థితీ
స్స్వర్గందుర్గతిమాపవర్గికపదం సర్వఞ్చకుర్వన్హరిః ।
యస్యావీక్ష్యముఖంతదిఙ్గిత పరాధీనోవిధత్తేఽఖిలం
క్రీడేయంఖలునాఽన్యథాస్యరసదా స్యాదైకరస్యాత్తయా ॥ ౧॥
హే శ్రీర్దేవిసమస్తలోకజననిత్వాం స్తోతుమీహామహే
యుక్తాంభావయభారతీంప్రగుణయ ప్రేమప్రధానాంధియమ్ ।
భక్తింబన్ధయ నన్దయాశ్రిత మిమం దాసం జనం తావకం
లక్ష్యంలక్ష్మికటాక్షవీచివిసృతేస్తేస్యామచామీవయమ్ ॥ ౨॥
స్తోత్రంనామకిమామనన్తికవయో యద్యన్యదీయాన్గుణా
నన్యత్రత్వసతోఽధిరోప్యఫణితిస్సాతర్హివన్ధ్యాత్వయి ।
సమ్యక్సత్యగుణాభివర్ణనమథో బ్రూయుఃకథంతాదృశీ
వాగ్వాచస్పతినాపి శక్యరచనా త్వత్సద్గుణార్ణోనిధౌ ॥ ౩॥
యేవాచాం మనసాఞ్చదుర్గ్రహతయా ఖ్యాతాగుణాస్తావకా
స్తానేవప్రతినామ్నుజిహ్వా ముదితాహై మామికాభారతీ ।
హాహన్తత్వంమహన్నహేం నహిచకోర్యేకాఽఖిలాంచన్ద్రికాం
నాలంపాతుమితిప్రగృహ్యరసనామాసీత సత్యాంతృషి ॥ ౪

క్షోదీయానపిదుష్టబుద్ధిరపినిస్స్నేహోప్యనీహోపితే
కీర్తిం దేవిలిహన్నహం నచబిభే మ్యజ్ఞోనజిహ్రేమిచ ।
దూష్యేత్సాతు సతాం వతానహి శునాలీఢాపిభాగీరథీ
దూష్యేచ్చాపి న లజ్జతే నహిబిభేత్యార్తిస్తుశామ్యేచ్ఛనైః ॥౫॥
ఐశ్వర్యంమహదేవవాఽల్పమథవా దృశ్యేతపుంసాంహియ
త్తల్లక్ష్మ్యాస్సముదీక్షణా త్తవయతస్సార్వత్రికంవర్తతే ।
తేనైతేన నవిస్మయేమహిజగన్నాథోపినారాయణో
ధన్యంమన్యత ఈక్షణా త్తవయతస్స్వాత్మానమాత్మేశ్వరః ॥ ౬॥
ఐశ్వర్యంయదశేషపుంసి యదిదంసౌన్దర్యలావణ్యయో
రూపంయచ్చహి మఙ్గళం కిమపియల్లోకేసదిత్యుచ్యతే ।
తత్సర్వంత్వదధీనమేవయదతశ్శ్రీరిత్యభేదేనవా
యద్వాశ్రీమదితీదృశేన వచసా దేవిప్రథామశ్నుతే ॥ ౭॥
దేవిత్వన్మహిమావధిర్నహరిణా నాపిత్వయా జ్ఞాయతే
యద్యప్యేవ మథాపి నైవ యువయో స్సర్వజ్ఞతాహీయతే ।
యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయావిదు
ర్వ్యోమాంభోజమిదన్తయా కిలవిద న్నాభన్నోయమిత్యుచ్యతే॥
లోకేవనస్పతిబృహస్పతితారతమ్యం
యస్యాఃప్రసాదపరిణామముదాహరన్తి ।
సాభారతీభగవతీతుయదీయదాసీ
తాం దేవదేవమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥ ౯॥
యస్యాఃకటాక్ష మృదువీక్షణదీక్షితేన
సద్యస్సముల్లసితపల్లవముల్లలాస ।
విశ్వంవిపర్యయ సముత్థవిపర్యయం ప్రాక్
తాం దేవదేవమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥ ౧౦॥

యస్యాఃకటాక్షవీక్షాక్షణలక్ష్యంలక్షితా మహేశాస్స్యుః ।
శ్రీరంగరాజమహిషీ సామామ(పి)భివీక్షతాంలక్ష్మీః ॥ ౧౧॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రవిరచితశ్రీస్తవ

స ం పూ ర్ణః

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీ వ ర ద రా జ స్త వః

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమ ఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

స్వస్తిహస్తిగిరిమస్తశేఖరస్సన్తనోతు మయి సంతతం హరిః ।
నిస్సమాభ్యధికమభ్యధత్త యం దేవమౌపనిషదీసరస్వతీ ॥ ౧॥
శ్రీనిధిం నిధి మపారమర్థినా మర్థితార్థపరిదానదీక్షితమ్ ।
సర్వభూతసుహృదందయానిధిం దేవరాజమధిరాజమాశ్రయే॥ ౨॥
నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగంమహో యోగినామపిసుదూరగంధియః ।
అప్యనుశ్రవశిరస్సు దుర్గ్రహం ప్రాదురస్తి కరిశైలమస్తకే ॥ ౩॥
వల్లికాశ్రుతిమతల్లికామయీ యేనపల్లవితవిశ్వశాఖయా ।
స్వశ్రియాకరిగిరేరనుక్రియాం వష్టి మృష్టవరదంతమాశ్రయే ॥ ౪॥
యంపరోక్షముపదేశతస్త్రయీ నేతి నేతిపరపర్యుదాసతః ।
భక్తియస్తమపరోక్షమీక్షయత్యేషతం కరిగిరింసమాశ్రయే॥ ౫॥

ఏష ఈశ ఇతి నిర్ణయం త్రయీ భాగధేయరహితేషు నో దిశేత్ ।
హస్తిధామని న నిర్ణయేత కో దేవరాజ మయమీశ్వరస్త్వితి ॥౭॥
హై కుదృష్ట్యభినివిష్టచేతసాం నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రయమ్ ।
సంశయం కరిగిరిర్నుదత్యసౌ తుఙ్గమఙ్గళగుణాస్పదే హరౌ ॥౮॥
న్యాయతర్క మునిముఖ్యభాషితై
శ్శ్లోధితైస్సహ కథంచన త్రయీ ।
జోషయేద్ధరిమనంహసో జనాన్
హస్తిధామ సకలం జనం స్వయమ్ । ౯॥
అద్భుతం మహదసీమభూమకం కించిదస్తి కిల వస్తు నిస్తులమ్ ।
ఇత్యఘోషి యదిదం తదగ్రతస్తథ్యమేవ కరిధామ్ని దృశ్యతే ॥౧౦॥
సంద ధేత కిల యత్ప్రమాంతరైస్తత్ప్రమాణమితి యే హి మేనిరే ।
తన్మతే హి బత మానతాం గతా హస్తినాథ పరవస్తుని త్రయీ ॥
గుణాయత్తం లోకే గుణిషు హి మతం మంగళపదం
విపర్యస్తం హస్తిక్షితిధరపతే తత్త్వయి పునః ।
గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయ ఉత త్వద్గతతయా
శుభీభూయం యాతా ఇతి హి నిరణైష్మ శ్రుతివశాత్ ॥ ౧౧॥
నిరాబాధం నిత్యం నిరవధి నిరంహో నిరుపమం
సదా శాన్తం శుద్ధం ప్రతిభటమవద్యస్య సతతమ్ ।
పరబ్రహ్మామ్నాతం శ్రుతిశిరసి యత్తద్వరదతే
పరం రూపం సాక్షాత్తదిదమవిషయం వాఙ్మనసయోః ॥ ౧౨॥
ప్రశాన్తానంతాత్మానుభవజ మహానందమహిమ
ప్రసక్తస్థైమిత్యానుకృతవితరంగార్ణవదశమ్ ।
పరం యత్తే రూపం స్వసదృశదరిద్రం వరద తత్
త్రయీ విస్పృశంతీ పరనిరసనే శ్రామ్యతి పరమ్ ॥ ౧౩॥

నవక్తుం నశ్రోతుం నమనితుమధోపాసిసిషియితుం
నచద్రష్టుం ప్రేమ్ణాతదనునచభోక్తుంహిసుగతమ్
పరంయద్వస్త్వాక్తం ననువరదసాక్షా త్తదసిభో
కథంవిశ్వస్మైత్వం కరిగిరిపుర స్త్విష్ఠసఇహ
పరిక్లృప్తంవిజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్యమఖిలం
విమర్యాదం వీర్యం వరదపరమా శక్తిరపిచ
పరంతేజశ్చేతిప్రవరగుణషట్కం ప్రథమజం
గుణానాం నిస్సీమ్నాం గణనవిగుణానాం ప్రసవభూః ॥ ౧౫॥
గుణైః షడ్భిస్త్వేతైః ప్రథమతర మూర్తి స్తవ బభౌ
తత స్తిస్ర స్తేషాం త్రియుగయుగళై ర్హి త్రిభిరభూః ।
వ్యవస్థా యా చైషాం ననువరదసావిష్కృతివశా
ద్భవాన్ సర్వత్రైవ త్వగణిత మహామఙ్గళ గుణః ॥ ౧౬॥
ఇయం వైయూహీ వై స్థితిరథ కిలేచ్ఛావిహృతయే
విభూతీనాం మధ్యే సురనరతిరశ్చామవతరన్ ।
సజాతీయ స్తేషామితితు విభవాఖ్యామపి భజన్
కరీశ త్వం పూర్ణో వరగుణగణై స్త్వాం స్థగయసి ॥ ౧౭॥
పరోవా వ్యూహోవా విభవ ఉతవా ర్చావతరణో
భవా న్వాంతర్యామీ వరవరద యో యో భవసివై ।
ససత్వం సన్నైశాన్వారిగుణగణాన్ బిభ్రదఖిలాన్
భజద్భ్యో భాస్యేవం సతతమితరేభ్య స్త్వితరథా ॥ ౧౮॥
దయాక్షాంత్యౌదార్య ప్రముదిమ సమతా సౌహృదధృతి
ప్రసాద ప్రేమాజ్ఞాఽఽశ్రితసులభతాద్యా వరగుణాః ।
తథాసౌందర్యాద్యా స్తవ వరదరాజోత్తమగుణా
విసీమానోఽసంఖ్యాః ప్రణత జనభోగం ప్రసువతే ॥ ౧౯॥

అనన్యాధీనత్వం తవ కిలజగుర్వైదికగిరః
పరాధీనం త్వాంతు ప్రణతపరతంత్రం మనుమహే ।
ఉపాలంభో ౽యంభో శ్రయతి బత సార్వజ్ఞమపి తే
యతో దోషం భక్తేష్విహ వరద నైవాకలయసి ॥ ౨౦॥
పాణిపాదవదనేక్షణైర్బైరమ్బుజాన్య పదిశన్వరదత్వమ్ ।
బాహుభిస్త్వతి విశాలతమాలానాంజనం కరిగిరేరసిశృంగమ్ ॥
త్వాముదారభుజ మున్నస మాయత్కర్ణ
పాశపరికర్షనదంసమ్ ।
ఆయతాక్ష మభిజాత కపోలం
పారణీయతివరప్రద దృష్టేః ॥ ౨౧॥
నీలమేఘనిభ మఞ్జనపుఞ్జ శ్యామకుంతలమనంతశయం త్వాం ।
అబ్జపాణిపద మమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురుకరీశసదాత్వమ్॥ ౨౨॥
త్వక్చ దృక్చ నిపిపాసతిజిహ్వా విహ్వలాశ్రవణవత్పరవృత్తౌ ।
నాసికాత్వయికరీశతథేతిప్రాప్నుయాంకథమిమాం స్విదవస్థామ్॥
ఆధిరాజ్య మధికం భువనానామీశ తేపిశునయన్కిల మౌళిః ।
చూళికామణిసహస్ర మరీచే ర్హస్తిభూషణ భవత్యుదయాద్రి ॥
ఉద్ధరత్యుపరి భక్తజనానిత్యూర్ధ్వతాశ్రయణ సూచితశక్తిమ్ ।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం బహుమానాత్కిం బిభర్షివరదస్వలలాటః॥
కర్ణికాతవ కరీశ కిమేషా కర్ణభూషణ ముతాంసవిభూషా ।
అంసలంబ్యలక భూషణమాహోమానసస్య మమవాపరికర్ష ॥
పారిజాత విటపా నభితోయా
పుష్పసమ్పదుదియాత్కరినాథ ।
తాం విడమ్బయతి తావక బాహు
ష్వాతతాతుకటకాంగదలక్ష్మీః ॥ ౨౬॥

శ్రీ వరదరాజస్తవః.

మథ్యమానచలఫేనిలసిన్ధుప్రోదితక్షణదశాం గమితా తే ।
వక్షసి స్ఫురితమౌక్తికహారే కౌస్తుభశ్చ కమలా చ కరీశ ॥ ౨౯॥
అఞ్జనక్షితిభృతో యదినామోపత్యకా
వరద హేమమయీ స్యాత్ ।
తాదృశీ తవ విభాతి తు లక్ష్మీ
రాంబరీ బత విడమ్బితవిద్యుత్ ॥ ౩౦॥
పరభాగమియా ద్రవే స్తమిస్రా
వరదాద్య త్వయి తన్నిశామయామ ।
గమితా తవ వక్త్రే చిత్రభానోః
పరభాగం నను కాన్తలీ తమిస్రా ॥ ౩౧॥
ఉభయోరపి పక్షయోస్తిథిర్యా
విషమీభావనిరాసదా ఽష్టమీతి ।
ఉపమానజ సమ్ప్రదేహి సేన్దో
ర్వరదాభూ ద్భవతో లలాట లక్ష్మ్యాః ॥ ౩౨॥
అళకాళిచికీర్షయాకిలాత్తా సుపరిచిక్షిషయా లలాటపట్టే ।
సుమషీనికషీకృతా భ్రువౌ తే వరదస్యాదకృతత్వతస్తు నైవమ్ ॥
శ్రివసశ్చ దృశశ్చ శబ్దరూపగ్రహణే తేనహి జీవవద్వ్యవస్థా ।
ఉభయోరక్షిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్శ్రివణాశ్రయాదృశౌ తే
కరుణారసవాహివీక్షణౌ స్తే ర్వరద పేరిమమయ ప్రవాహ భాజః ।
తతతీరవనావలీ భ్రువౌ ద్యుజ్జ్వలసింధో స్తవ నాసికైవ సేతుః ॥ ౩౫ ॥
విభవం విన్నృణోతి విస్తృణీతే
రుచమావిష్కురుతే కృపామపారామ్ ।
అభివర్షతి హార్ద మార్ద్రిభావం
తనుతే తే వరదైష దృష్టిపాతః ॥ ౩౬॥

అరుణాధర పల్లవే లసన్తీ
వరదాసౌ ద్విజచన్ద్రి చన్ద్రికాతే ।
అధివిద్రుమ మస్తనిస్తులాలీ
రుచమావిష్కురుతేహి పుష్కరాక్ష ॥ ౩౮॥
స్మితనిర్ఝరికా వినిస్సృతంతీ తవవక్షస్థల భూతలేవికీర్ణా ।
వరద ప్రబిభర్తి హారలక్ష్మీ మపి ముక్తావలికానదీవ తజ్జా॥౩౯॥
పరిమండిత రాస మండలాభి ర్వరదాఘూర్ణిత మభీష్టగోపికాభిః ।
అనువృత్తతదాతనప్రహర్షా దివఫుల్లంహి కపోలయోర్యుగం తే॥
ముఖమున్నస మాయతాక్ష ముద్య
త్స్మితదన్తం రుచిరాధరం నతభ్రు ।
లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం
మయితే నిశ్చల మస్తు హస్తినాథ ॥ ౪౦॥
పద్మాయాః ప్రణయరసా త్సమాసజంత్యా
స్స్వాం బాహుం సుబహుమతోభుజేన తేన ।
కాం నామా న్వభవ దహోదశాంతదాత్వే
కంఠస్తే కరిగిరినాథ కమ్బుకాన్తః ॥ ౪౧॥
సాయామా ధృతపరిణద్ధయో బ్ధయోవా
తాదృశ్య స్స్ఫుట మధవా దిశశ్చతస్రః ।
చత్వారో వరద వరప్రదాస్త్వదీయా
భాసన్తే భుజపరిఘాస్తమాలనీలాః ॥ ౪౨॥
ఆశ్లేషే వరద భుజాస్తవేన్దిరాయా
గోపీనా మభిమత రాస బన్ధనేవా ।
బన్ధేవా ముద మధికాం యశోదయాహో
సంప్రాప్తా స్తవ నవనీత మోషదోషాత్ ॥ ౪౩॥

సాలీయా ఇవ విటపా స్సపల్లవాగ్రాః
కల్లోలాఇవ జలధే స్సవిద్రుమాగ్రాః ।
భోగీంద్రాఇవ చ ఫణామణీద్ధవక్త్రాః
భాసంతే వరద భుజా స్తవారుణాగ్రాః ॥ ౪౪॥
అంభోధే స్స్వయ మభిమన్థనం చకర్థ
క్షోణీధ్రం పున రబిభశ్చ సప్తరాత్రమ్ ।
సప్తానాం వివలయసి స్మ కణ్ఠ ముక్ష్ణా
మమ్లానా వరద తదాపి పాణయ స్తే ॥ ౪౫॥
రింఖాలో వ్రజ సదనాఙ్గణేషు కింతే
గోయష్టి గ్రహణవశాన్ను గోపగోష్ఠ్యామ్ ।
ఆలంబా ద్ధయనయ సూత్ర తోత్త్రయో ర్వా
పాణీనాం వరద తవారుణత్వ మాసీత్ ॥ ౪౬॥
సర్వజ్ఞా స్సముచితశక్తయ స్సదైవ
త్వత్సేవానియమజుష స్త్వదేకభోగాః ।
హేతీనా మధిపతయ స్సదా కిమేతాః
శోభార్థం వరద బిభర్షి హర్షతో వా ॥ ౪౭॥
కింధాతు ర్గగన విధాన మాతృకాభూ
ద్వత్స స్తే వరద వరేణ్య యత్రనామ ।
పద్మాయా ముఖమధ కౌస్తుభశ్చ జాతౌ
చంద్రార్కావుడునికరాయతేతు హారః ॥ ౪౮॥
అణ్డానాం త్వదుదర మామనంతి సం-
స్థానం తద్వరద కథన్ను కార్శ్యమస్య ।
మాహాత్మ్యం స్వత ఇహయేషునూనమేషా
మృద్ధిస్సాస్య స్మహిమకరీ నహీతరేషాం ॥ ౪౯॥

సౌన్దర్యామృత రసవాహ వేగజస్యా
దావర్త స్తవ కిల పద్మనాభ నాభి ।
తత్పద్మంవరదవిభాతి కాంతిమయ్యా
లక్ష్మ్యాస్తే సకలవపు ర్జుషోను సద్మ ॥ ౫౦॥
యా దామోదరఇతి నామదా తవాసీ
త్సాదామాకిల కిణకారిణో బభూవ ।
తన్మానం వరద వలిత్రయచ్ఛలేన
త్వన్మధ్య ప్రథమ విభూషణో బభూవ ॥ ౫౧॥
యాదృగ్భిజాధ్యుషితభువి యద్వస్తు హ స్త్రీశజాతం
తత్తాదృక్షం ఫలతిహి ఫలం త్వయ్యుపేక్షామహే తత్ ।
యస్మా దక్షాధ్యుషిత ఉవరే తానకేజాయమానం
పద్మం పద్మానన కిల ఫల త్యణ్డషణ్డానఖణ్డా ॥ ౫౨॥
అజ్ఞేయజ్ఞేశ్వర కిల జనే క్వాప్యదర్శంవిమర్శం
విశ్వాధీశః కతమఇతితం నిశ్చయం వర్ణయామః ।
వ్యావక్రోశీన్నృషుసముదితా యానుపాశ్రిత్య తేపి
బ్రహ్మాద్యాస్తే వరద జనితా స్తుందకందారవిందే ॥ ౫౩॥
ముష్ణ కృష్ణప్రియనిజజనై ర్జయ్య హయ్యఙ్గవీనం [భ్యామ్ ।
దామ్నా భూమ్నా వరద హి యయా త్వం యశోదాకరా
బద్ధో బన్ధక్షపణకరిణం తాంకిలాద్యాపిమాతుః
ప్రేమ్ణా గాత్రాభరణ ముదరాబంధనాఖ్యాం బిభర్షి ॥ ౫౪॥
సౌన్దర్యాభ్యా పరి దు ఏ ష్టైర్య మధ్యావరుద్ధా
స్థానాల్పత్వాద్విషమ గతిజాఽఽవర్త గర్తాభనాభిః ।
సాప్య ప్రాప్తప్రథిమ జఘనం విస్తృతా హస్తినాథ
స్రోతోభేదం భజతి భవత, పాదదేశాపదేశాత్ ॥ ౫౫॥

రమ్యా స్తమ్భాః కరివరకరాకారభాస్సారభాజో
వేషాశ్లేషా అపి మరతక స్తంభముఖ్యా స్తులాఖ్యాః ।
సామ్యం సమ్య గ్వరద నదధు స్సర్వ మూర్వో స్త్వదూర్వో
ర్న హ్యైశ్వర్యం దధతి నతథా యౌవనారమ్భజృంభాత్ ॥౧౬॥
యా తే గాత్రే వరద జనితా కాంతిమయ్యాపగాఽభూ
త్తస్యాస్స్రోతో యుగళ మిహ యద్యాతి పాదప్రవాదమ్ ।
తజ్జాతోర్ధ్వ భ్రమియుగమివోద్భానునీ జానునీ తే
స్యాదుక్షోర్వా కకుదయుగళం యౌవనైశ్వర్యనామ్నోః ॥ ౧౭॥
ప్రేమ్ణాఘ్రాతం కరిగిరిశిరోఽధోముఖీ భావభాజో
రంఘ్రిద్వంద్వాప్యయకమలయో ర్దండకాండాయమానే ।
అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖత ఉత్కంఠకే రోమహర్షా
ద్దిష్టేర్దృష్టే ర్వరద కిమలం లంఘితుం జంఘికే తే ॥ ౧౮॥
భక్తానాం యద్వపుషి దహరం పణ్డితం పుండరీకం
యచ్చాప్మ్లానం వరద సతతాధ్యాసనా దాసనాబ్జమ్ ।
ఆమ్నాయానాం యదపిచ శిరో యచ్చ మూర్ధాశరారే
ర్హా స్త్యద్రేర్వా కిమపి సుఖదం తేషు పాదాబ్జయోస్తే ॥ ౧౯॥
పద్యాస్వ ద్యాంగుళిషు వరద ప్రాంతత కాంతిసింధో
ర్వీచీవీథీ విభవ ముభయీష్వంభసాం లంభితాసు ।
విన్ద న్నిందుః ప్రతిఫలనజాం సమ్పదం కిమ్పదం తే
ఛాయాచద్మానఖ వితతితాం లమ్భిత శ్శుమ్భిత స్స్యాత్ ॥ ౨౦॥
శమ్భో రమ్భోరుహముఖసఖాస్తే సహాంక శ్శశాఙ్కః
కుర్వాత్ సేవాం వరద వికలా వృత్తిహీన స్స్వవక్త్రః ।
త్వత్పాదాబ్జే ప్రియముఖ నఖచ్ఛద్మనాఽఽశ్రిత్యనిత్యం
సద్వృత్తోభూ త్సతుదశగుణః పుష్కలో నిష్కలంకః ॥ ౨౧॥

త్వత్పాదాబ్జే ప్రజాతా సురసరిదభవ త్ప్రాక్చతుర్ధా తతస్తా
స్స్వేకాంధత్తే ధ్రువ స్త్వాత్రిభువన మపునా త్త్రీన్ పథో భావయన్తీ।
తత్త్రైకా ఖంవ్రజంతీ శివయతితుశివం సాపునస్సప్తధాభూ
త్వాస్వేకాంగాం పునానా వరద సగరజ స్స్వర్గసర్గం చకార ॥౬౨॥

పరిజనపరిబర్హా భూషణా న్యాయుధాని
ప్రవరగుణగణాశ్చజ్ఞానశక్త్యాదయ స్తే।
పరమపద మథాండా న్యాత్మదేహా స్తథాత్మా
వరద సకల మేత త్సంశ్రితార్థం చకర్థ ॥ ౬౩॥

అనాప్తం హ్యవాప్తవ్యం నతవ కిల కిఞ్చి ద్వరద తే
జగ జ్జన్మ స్థేమ ప్రళయ విధయోధీవిలసితమ్ ।
తథాపి క్షోదీయ స్సురనరకులే ష్వాశ్రితజనాన్
సమాశ్లేష్టుం పేష్టుం తదసుఖకృతాం చావతరసి ॥ ౬౪॥

వివేకధియ మేకతో హ్యభి నివేశలేశో హరే
స్స్వమహత్స్వభినివేశనం కిముత తన్మహిమ్న స్తవ ।
అహో విసదృశే జగత్యవతతత్ర పార్థాదికం
నిజంజన ముదఞ్చయన్ వరద తం సమాశ్లేషకః ॥ ౬౫॥

సంశ్లేషే భజతాం త్వరాపరవశః కాలేనసంశోధ్యతా
నానీయ స్వపదే స్వసంగమకృతం సోఢుం విలమ్బం బత ।
అత్రామ్యన్ క్షమిణాంవరో వరద సన్నత్రావతీర్ణో భవే
కిన్నామ త్వమ సంశ్రితేషు వితరస్వేషం వృశేషే తు తాన్ ॥

వరద యది నభువ్యవాతరిష్య
శ్శ్రుతివిహితా స్త్వదుపాసనార్చనాద్యాః ।
కరణపథవిదూరగే సతి త్వయ్య
విషయతానికృతాః కిలాభవిష్యన్ ॥ ౬౭॥

యదపరాధసహస్ర మజస్రజం
త్వయి శరణ్య హిరణ్య ఉపావహత్ ।
వరద తేన చిరంత్వ మవిక్రియో
వికృతి మర్భకనిర్భజనాదగా ॥ ౬౮॥

త్వామామనంతి కవయ కరుణామృతాబ్ధే
జ్ఞానక్రియా భజనలభ్యమలభ్యమన్యైః।
ఏతేషు కేన వరదోత్తరకోసలస్థా
పూర్వ్వం సదూర్వ్వ మభజంతహి జంతవ స్త్వామ్ ॥ ౬౯॥

భజత్సు వాత్సల్యవశాత్సముత్సుక
ప్రకామమ త్రావతరే ర్వరప్రద ।
భవేశ్చ తేషాం సులభోఽధకింత్విదం
యదంగదామ్నాని యత పురాఉరుదః ॥ ౭౦॥

నవిపేష్యతనురగాఽశే సమసమయ సముద్భవశ్చ భక్తగిరః ।
స్తంభేచ సంభవస్తే పిశునయతి పరేశతాంవరద ॥ ౭౧॥

తాపత్రయీమయ దవానల దహ్యమాన
మ్ముహ్యంత మంత మవయంత మనంత నైవ ।
స్థాతుం ప్రయాతు ముపయాతు మనీశమీశ
హస్తిన్ దృష్ట్యమృతవృష్టిభి రాభజేథాః ॥ ౭౨॥

నానావిరుద్ధవిదిశాసు దిశాసు చాహో
వన్యై ర్మనోరథశతై ర్యుగపద్వికృష్టః ।
త్వత్పాదయో రనుదితస్పృహ ఏష సోఽహం
నస్వాస్మి హస్తిగిరినాథ నిశామయామి ॥ ౭౩॥

హైనిర్భయో స్త్వవినయో స్త్వి యత స్త్వదంఘ్రి
లిప్సామలబ్ధవతి చేతసి దుర్వినీతే ।

దుష్కర్మవర్గ పరికర్శితపపసాహా
మగ్రే వరప్రద తవ ప్రలపామి కించిత్ ॥ ౨౪॥
సవ్యాధి రాధి రవితుష్టి రనిష్టయోగ
స్త్వాభీష్టభంజన మమర్షకరో నికర్షః ।
కృన్తన్తి సన్తత మిమాని మనో మదీయం
హస్తీశ నత్వదభిలాష నిధి ప్రహాణేః ॥ ౨౫॥
విద్వేష మాన మద రాగ విలోభ మోహా
ద్యాజ్ఞానభూమి రహ మత్రభవే నిమజ్జ ।
నిర్ద్వంద్వ నిత్య నిరవద్య మహాగుణం త్వాం
హస్తీశ కశ్శ్రయితు మీక్షితు మాప్సితుం వా ॥ ౨౬॥
పుత్రాదయః కథమమీ మయి సంస్థితేస్యు
రిత్యప్రతిక్రియ నిరర్థక చిన్తనేన ।
దూయే నతు స్వయ మహం భవితాస్మి కీదృ
గిత్యస్తి హస్తిగిరినాథ విమర్శలేశః ॥ ౨౭॥
శంపాచలం బహుళదుఃఖ మనర్థహేతు
మప్రియఇత్యపి విమృష్టిషు దృష్టదోషమ్ ।
దుర్వాసనాద్రఢిమత స్సుఖమి న్ద్రియోత్థం
హాతుం నమే మతిరలం వరదాధిరాజ ॥ ౨౮॥
బుద్ధ్వాచ నోచ విహితాకరణై ర్నిషిద్ధ
సంసేవనై స్త్వదపచారశతై రసహ్యైః ।
భక్తాగసామపి శతై ర్భవతాప్యగణ్యై
ర్హస్తీశ వాక్తనుమనోజనితై ర్వృతోఽస్మి ॥ ౨౯॥
త్వద్దాస్య మస్య హి మమ స్వరసప్రసక్తం
తచ్చోరయ న్నయమహం కిలచస్థలం ప్రాక్ ।

త్వం మామకీనఇతి మామభిమన్యసే స్మ
హస్తీశ సంశమయ న స్త్విమం వివాదమ్ ॥ ౯౦॥

స్వర్గాఇమే విధిశివాదిపదంచ కించ
స్వాత్మానుభూతి రితి యాకిల ముక్తి రుక్తా ।
సర్వం తదూషజలజోష మహంజుషేయ
హస్త్యద్రినాథ తవదాస్య మహారసజ్ఞః ॥ ౯౧॥

విషయవిషధరవ్రజవ్యాకులే
జననమరణచక్రవక్రాప్లవే ।
అగతి రశరణో భవాబ్ధావుర స్త్వరద
శరణ మిత్యహం త్వాంవృణే ॥ ౯౨॥

అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృత్తర
శ్శుభగుణలవలేశదేశాతిగః ।
అశుభగుణపరస్సహస్రావృతో
వరద ఉరుదయం గతిం త్వాం వృణే ॥ ౯౩॥

శరణవరణవా గియం చోదితా
ప్రభవతిబత సాపి ధీపూర్వికా ।
ఇతియది దయనీయతా మయ్యహో
వరద తవ భవే త్తతఃప్రాణిమి ॥ ౯౪॥

నిరవధిషు కృతేషుచాగస్స్వహో
మతిరనుశయినీ యదిస్యా త్తతః ।
వరదహి దయసే నసంశేమహే
నిరనుశయధియో హతా హ్యే వయమ్ ॥ ౯౫॥

శరణ వరణ వాగియం యాచ్యమె
వరద తదధికం నకించి న్మమ ।

సులభమభిమతార్థదం సాధనం
తదయ మవసరో దయాయా స్తవ ॥ ౧౬॥
విషయవిషయిణీస్పృహాభూయసీ
తవతు చరణయో ర్న నాఽల్పాఽపిమే ।
వరద ననుభర స్త్వమేవత్వహం
యదుత తవపదస్పృహా జన్మమే ॥ ౧౭॥
ఇయమిహ మతిర స్మ దుజ్జీవనీ
వరద తవఖలు ప్రసాదాదృతే ।
శరణమితివచోఽపి మే నోదియా త్త్వమపి
మయితత ప్రసాదో న్ముఖః ॥ ౧౮॥
వరద యదిహ వస్తువాఞ్ఛామ్యహం
తవచరణలాభావిరోధ స్తత, ।
యదినభవతి తచ్చ దేహిప్రభో
ఝుడితి వితర పాదమేవాన్యథా ॥ ౧౯॥
తదపి కిమపి హంత దుర్వాసనా-
శతవివశతయా యదభ్యర్థయే ।
తదతులదయ సార్వసర్వప్రద
పరివితర వరద క్షమామ్భోనిధే ॥ ౨౦॥
ప్రియమితరదథాపి వా యద్యథా
వితరసి వరదప్రభో త్వంహి మే ।
తదనుభవనమేవ యుక్తం హి మే
త్వయి నిహితభరోఽస్మి సోఽహంయతః ॥ ౨౧॥
యథాసి యావానసి యోఽసి యద్గుణ,
కరీశ యాదృగ్విభవో యదింగితః ।

తథావిధం త్వామపి భక్తిదుర్గ్రహం
ప్రపత్తివాచైవ నిరీక్షితుంవృణే ॥ ౯౨॥
అయే దయాళో వరద క్షమానిధే
విశేషతో విశ్వజనీన విశ్వద ।
హితజ్ఞ సర్వజ్ఞ సమగ్రశక్తిక
ప్రసహ్యమాం ప్రాపయ దాస్యమేవ తే ॥ ౯౩॥
స్వకైర్గుణైస్సైస్స్వైశ్చరితైస్స్వవేదనా
ద్భజంతి యేత్వాం త్వయి భక్తితోఽథవా ।
కరీశ తేషామపి తావకీ దయా
తథాత్వకృత్త్వైనవతు మే బలం మతమ్ ॥ ౯౪॥
యది త్వభక్తో ప్యగుణోఽపి నిష్క్రియో
నిరుద్యమో నిష్కృత దుష్కృతో నచ ।
లభేయపాదా వరద స్ఫుటా స్తతః
క్షమాదయాద్యా స్తవ మంగళా గుణాః ॥ ౯౫॥
విలోకనైర్విభ్రమమన్థైరపి భ్రువోః
స్మితామృతై రింగితమంగళై రపి ।
ప్రచోదిత స్తే వరద ప్రహృష్టధీః
కదావిధాస్యే వరివస్యనం తవ ॥ ౯౬॥
వివిశ్య విశ్వేన్ద్రియ తర్ష కర్షణై
ర్మనస్స్థలే నిత్యనిఖాత నిశ్చలాః ।
సుధాసఖీ ర్హస్తిపతే సుశీతలా
గిరశ్శ్రివస్యాశ్శృణుయామ తావకీః ॥ ౯౭॥
అశేష దేశాఖిలకాల యోగినీ
ష్వహంత్వవస్థా స్వఖిలా స్వనన్యధీః ।

అశేషదాస్యైకరతి స్తవాచరన్
కరీశ వర్తేయ సదా త్వదన్తికే ॥ ౯౮॥
ఇమంజనం హంత కదాభిషేక్ష్యతే
త్వదక్షినద్వోర్వరద శ్రమాపహా ।
అకృత్రిమ ప్రేమరస ప్రవాహజా
విసృత్వరీ వీక్షణవీచిసన్తతిః ॥ ౯౯॥
సదాతనత్వేపి తదాతనత్వవ
న్నవీభవత్ప్రేమరసప్రవాహయా ।
నిషేవితం త్వాం సతతోత్కయా శ్రియా
కరీశ పశ్యేమ పరశ్శతం సమాః ॥ ౧౦౦॥
సమాహితైస్సాధు సనందనాదిభి
స్సుదుర్లభం భక్తజనైరదుర్లభమ్ ।
అచిన్త్య మత్యద్భుత మప్రతర్కణం
వరప్రద త్వత్పదమాప్నుయాం కథమ్ ॥ ౧౦౧॥
రామానుజాంఘ్రిశరణోఽస్మి కులప్రదీప
స్త్వాసీత్సయామునమునేస్సచనాథవంశ్యః ।
వంశ్యః పరాంకుశమునేస్సచ సోపి దేవ్యా
దాసస్తవేతి వరదాస్మి తవేక్షణీయః ॥ ౧౦౨॥

ఇతి హారీతకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రకృతిషు

శ్రీ వరదరాజస్తవస్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీసుందరబాహు స్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

శ్రీమన్తౌ హరిచరణౌ సమాశ్రితోహం
శ్రీరామావరజ మునీన్ద్ర లబ్ధబోధః ।
నిర్భీకస్తతఇహసుందరోరు బాహుం
స్తోష్యే తచ్చరణ విలోకనాభిలాషీ ॥ ౧॥
సుందరాయతభుజం భజామహే
వృషషణ్డమయమద్రిమాశ్రితమ్ ।
యత్ర సుప్రథిత నూపురాపగా-
తీర్థ మర్థితఫలప్రదం విదు ॥ ౨॥
క్వచిత్త్వరితగామినీ క్వచన మన్దమన్దాలసా
క్వచిత్ఖలితవిహ్వలా క్వచన ఫేనిలాసారవా ।
పతంత్యపికిల క్వచిద్వ్రజతి నూపురాహ్వానదీ
సుసున్దరభుజాహ్వాయం మధు నిపీయ మత్తాయథా ॥ ౩॥
ఉదధిగ మన్దరాద్రి మధిమన్థన లబ్ధపయో—
మధురరసేన్దిరాహ్వా సుధసున్దరదోఃపరిఘమ్ ।
అశరణ మాదృశాత్తశరణం శరణార్థిజన
ప్రపవణధియంభజేమ తరుషణ్డమయాద్రిపతిమ్ ॥ ౪॥

శశధరరిఙ్ఖణాఢ్యశిఖ ముచ్ఛిఖరప్రకరం
తిమిరనిభప్రభూత తరుషణ్డమయం భ్రమదమ్ ।
వనగిరి మావస_న్త ముపయామి హరిం శరణం
భిదురితసప్తలోక సువిశృఙ్ఖల శఙ్ఖరవమ్ ॥ ౫॥
యత్తుఙ్గశృఙ్గ వినిషఙ్గి సురాఙ్గనానాం
న్యస్తోర్ధ్వపుణ్డ్రి ముఖమణ్డన మణ్డితానామ్ ।
దర్పణ్యభూద్ధృత మపాఙ్క శశాఙ్క పృష్ఠం
తద్ధామ సున్దరభుజస్య మహావనాద్రిః ॥ ౬॥
యదీయశిఖరాగతాం శశికలాంతు శాఖామృగా
నిరీక్ష్య హర శేఖరీభవన మామృశంత స్తతః ।
స్పృశ_న్తినహి దేవతాంతరసమాశ్రితేతి స్ఫుటం
సఏష సుమహాతరువ్రజగిరిర్గృహం శ్రీపతేః ॥ ౭॥
సున్దరదోర్ద్విపాశ్లిష్టా లమ్భనకాతర వశానుయాయినీ కరిణి ।
ప్రణయజ కలహసమాధి ర్యత్రవనాద్రి స్సఏష సున్దరదోష్ఠః ॥
సఏష సౌన్దర్యనిధే ర్ధృతశ్రియో
వనాచలోనామ సుధామ యత్రహి ।
భుజఙ్గరాజస్య కులస్య గౌరవా
న్నఖణ్డితాః కుణ్డలిన శ్శిఖణ్డిభిః ॥ ౯॥
వృషగిరిరయ మచ్యుతస్యయ_స్మిన్
స్వమత మలఙ్ఘయితుం పరస్పరేభ్యః ।
ఖగపతిచరణౌ ఖగా శ్శపంతే
భుజగపతే ర్భుజగాశ్చ సర్వఏవ ॥ ౧౦॥
హరికులమఖిలం హనూమదక్షిం
స్వకులప జామ్బవత స్తథైవభల్లాః ।

నిజకులపజటాయుషశ్చ గృధ్రా
స్స్వకులపతేశ్చ గజాగజేన్ద్రనామ్నః ॥ ౧౧॥
వకుళధర సరస్వతీవిషక్త
స్వరరస భావయుతాసు కిన్నరీషు ।
ద్రవతి దృషదపి ప్రసక్తగానా
స్విహవనశైలతటేషు సున్దరస్య ॥ ౧౨॥
భృఙ్గీ గాయతి హంసతాలనిభృతం తత్పృష్ఠతీకోకిలా
పృద్గాయత్యధవల్లితల్లజముఖాదాస్రం మధు స్యన్దతే ।
నిష్పన్దస్తిమితాః కురఙ్గతతయ శ్శీతంశిలాసైకతం
సాయాహ్నే కిలయత్ర సున్దరభుజస్తస్మిన్వనస్మాధరే ॥ ౧౩॥
పీతామ్బరం వరదశీతల దృష్టిపాత
మాజానులమ్బిభుజ మాయతకర్ణపాశమ్ ।
శ్రీమన్మహావనగిరీన్ద్ర నివాసదీక్షం
లక్ష్మీధరం కిమపి వస్తు మమావిరస్తు ॥ ౧౪॥
జని జీవనా ప్యయ విముక్తయోయతో
జగతామితి శ్రుతిశిరస్సు గీయతె ।
తదిదం సమస్త దురితైక భేషజం
వనశైలసంభవ మహం భజేమహిః ॥ ౧౫॥
సద్భిస్తత్త్వపదైస్త్రయీశిరసియో నారాయణోక్త్యా తథా
వ్యాఖ్యాతో గతిసామ్యలబ్ధవిషయానన్యత్వబోధోజ్జ్వలైః ।
నిస్తుల్యాధికమద్వితీయ మమృతం తంపుణ్డరీకేక్షణం
పారిషాథశ్రియమాశ్రయే వనగిరేః కుంజోదితం సున్దరమ్ ॥౧౬॥
పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వర మితి పరంబ్రహ్మ పురుషః
పరంజ్యోతి స్తత్త్వం పరమితిచ నారాయణ ఇతి ।

శ్రుతి ర్భ్రి హ్మేశాదీం _స్తదుచితవిభూతీంస్తు గృణతీ
యమాహాహోహాహశ్రీ స్సవనగిరిధామా విజయతే ॥ ౧౭॥
పృథివ్యాద్యాత్మాన్తం నియమయతి య స్తత్వనికరం
తదన్తర్యామీ తద్వపు రవిదిత స్తేనభగవాఞ్ ।
సఏష స్వైశ్వర్యం నవిజహా దశేషం వనగిరిం
సమధ్యాసీనో నో దిశతు హృదయం సున్దరభుజః ॥ ౧౨ ॥
ప్రత్యగాత్మని కదాప్యసంభవ—
ద్భూమభూమి మభివక్తి యంశ్రుతిః ।
తంవనాద్రినిలయం సుసున్దరం
సున్దరాయత భుజం భజామహే ॥ ౧౯ ॥
నన్దేయ సున్దరభుజం భుజగేన్ద్రభోగ
సక్తం మహావనగిరి ప్రణయ ప్రవీణమ్ ।
యం తం విదు ర్దహర మష్టగుణోపజుష్ట
మాకాశ మౌపనిషదీషు సరస్వతీషు ॥ ౨౦॥
యత్స్వాయత్త స్వరూపస్థితికృతికనిజేచ్ఛానియామ్యస్వ శేషా—
నంతాశేష ప్రపంచ స్తతఇహ చిదివాచిద్వపుర్వాచిశబ్దైః ।
విశ్వైశ్శబ్దైః ప్రవాచ్యోహతవృజినతయా నిత్యమేవానవద్య
స్తంవందే సున్దరాహ్వం వనగిరినిలయం పుణ్డరీకాయతాక్షమ్ ॥
గుణజం గుణినోహిమఙ్గళత్వం
ప్రమితం ప్రత్యుత యత్స్వరూప మేత్య ।
త మనంతసుఖావబోధరూపం
విమలం సున్దరబాహు మాశ్రయామః ॥ ౨౨॥
అతిపతితావధి స్వమహిమానుభవ ప్రభవ

త్సుఖకృతని స్తరఙ్గ జలధీయిత నిత్యదశమ్ ।
ప్రతిభటమేవ హేయనికరస్య సదాఽప్రతిమం
హరిమిహ సున్దరాహ్వ ముపయామి వనాద్రితటే ॥ ౨౩॥
సదా షాడ్గుణ్యాఖ్యై పృథులబల విజ్ఞానశకన
ప్రభావీరై ర్యైశ్వర్యై రవధివిధురై రేధితదశమ్ ।
ద్రుమస్తోమ త్క్ష్మాభృ త్పరిసర మహోద్యానముదితం
ప్రపద్యేఽధ్యాసాఢశ్రియ మిమమహం సున్దరభుజమ్ ॥ ౨౪॥
సౌశీల్య శ్రిత వత్సలత్వ మృదుతా సౌహార్ద సామ్యార్జవై
ర్ధైర్య స్థైర్యసువీర్య శౌర్య కృతితా గాంభీర్య చాతుర్యకైః ।
సౌన్దర్యాంచిత సౌకుమార్య సమతా లావణ్య ముఖ్యై ర్గుణై
ర్దేవ శ్శ్రితరుషణ్డశైలనిలయో నిత్యం స్థిత స్సున్దరః ॥ ౨౫॥
యేష్వేకస్య గుణస్యవిప్రుడపివై లోకోత్తరం స్వాశ్రయం
కుర్యాత్తాదృశవైభవై రగణితై ర్నిస్సీమభూమాన్వితైః ।
నిత్యై ర్దివ్యగుణై స్తతోఽధికశుభ స్సైకాస్పదాత్మాశ్రయై
రిత్థం సున్దర బాహుమస్మి శరణంయాతో వనాద్రీశ్వరమ్ ॥ ౨౬॥
సదా సమస్తం జగదీక్షతేహి యః
ప్రత్యక్ష దృష్ట్యై యుగపద్భవా స్వతః ।
స ఈదృశజ్ఞాననిధి ర్నిధిస్తున
స్సింహాద్రికుంజేషు చకాస్తి సున్దరః ॥ ౨౭॥
ఐశ్వర్య తేజో బల వీర్య శక్తయః
కీదృగ్విధా స్సుందరబాహుసంశ్రయాః ।
యోఽసౌ జగజ్జన్మలయస్థితి క్రియా
స్సంకల్పతో ఽల్పా దుపకల్పయ త్యజః ॥ ౨౮।
యత్కల్పాయుత భోగతోపి కృశతాం యాయాన్న తావత్ఫలం

యేష్వేకస్య తథావిధై స్సతతజై రంహోభి రత్సీమభిః ।
అస్తాదావిహ సంస్మృతా వుపచితై శ్ఛన్నం సుసన్నం జనం
సన్నత్యా క్షమతే క్షణాద్వనగిరి ప్రస్థప్రియ స్సుందరః ॥ ౨౯॥
యజ్జాతీయో యాదృశో యత్స్వభావః
పాదచ్ఛాయాం సంశ్రితో యోపి కోపి ।
తజ్జాతీయ స్తాదృశ స్తత్స్వభావ
శ్లిష్యత్యేనం సుందరో వత్సలత్వాత్ ॥ ౩౦॥
నిహీనో జాత్యావా భృశమకుశలైర్వా స్వచరితైః
పుమాన్ వై యః కశ్చి ద్బహుతృణమపి స్యా దగుణతః ।
భజన్తం తం పశ్యేద్భుజగపతినా తుల్యమపి యో
వనాద్రిప్రస్థస్థ స్సమమ శరణం సుందరభుజః ॥ ౩౧॥
ఏకైక మంగళగుణా నుభవాభినన్ద
మీదృ క్త్వియానితిచ సుందరదోష్ణి కృష్ణే ।
తేయేశతం త్వితి నియంతుమనా శ్శ్రుతిర్హి
నైవైష వాజ్మనస గోచర ఇత్యుదాహ ॥ ౩౨॥
అబ్జపాద మరవింద లోచనం
పద్మపాణితల మంజనప్రభమ్ ।
సున్దరోరు భుజ మిన్దిరాపతిం
వన్దిషీయ వరదం వనాద్రిగమ్ ॥ ౩౩॥
కనక మరతకాంచన ద్రవాణాం
మథనసముత్థిత సారమేలనోత్థమ్ ।
జయతి కిమపి రూపమస్య తేజో
వనగిరి నందన సున్దరోరు బాహోః ॥ ౩౪॥
కిన్ను స్వయం స్వాత్మవిభూషణం భవ

న్నసా వలఙ్కార ఇతీరితో జనైః ।
వర్ధిష్ణు బాలద్రుమషణ్డ మణ్డితం
వనాచలం వా పరితః ప్రసాధయన్ ॥ ౩౫॥
సుఖస్పర్శై ర్నిత్యైః కుసుమసుకుమారాంగసుఖదై
స్సుసౌగంధ్యైర్దివ్యాభరణగణ దివ్యాయుధగణైః ।
అలఙ్కారైర్యైస్సర్వై ర్నిగదిత మలఙ్కారఇతియ
స్సమాఖ్యానం ధత్తేస వనగిరినాథో ఽస్తుశరణమ్ ॥ ౩౬॥
మకుటమకుట మాలోత్తంస చూడాలలామ
స్వలకతిలక మాలా కుణ్డలై స్సోర్ధ్వపుణ్డ్రైః ।
మణివర వనమాలా హార కేయూరకణ్ఠ్యై
స్తులసి కటక కాఞ్చీ నూపురాద్యైశ్చభూషైః ॥ ౩౭॥
అసిజలజ రథాఙ్గై శ్శార్ఙ్గ కౌమోదకీభ్యా
మగణిత గుణజాలై రాయుధై రప్యధాన్యైః ।
సతత వితత శోభం పద్మనాభం వనాద్రే
రుపవనసుఖలీలం సుందరం వన్దిషీయ ॥ ౩౮॥
ఆజానజస్వగత బన్ధుర గంధలుబ్ధ
భ్రామ్య ద్విదగ్ధ మధుపాళి సదేశ కేశమ్ ।
విశ్వాధిరాజ్య పరిబద్ధ కిరీటరాజం
హై సుందరస్య బతసుందర ముత్తమాఙ్గమ్ ॥ ౩౯॥
అన్ధంతమస్తిమిరని ర్మితమేవ యత్స్యా
త్తత్సార సాధిత సుతం త్వ తివృత్త వార్తమ్ ।
ఈశస్య కేశవ గిరే రళకాళిజాలం
తత్తుల్య కుల్య మధుపాఢ్య మహావనస్య ॥ ౪౦॥
జుష్టాష్టమీక జ్వల దిందుసన్నిభం

ధృతోర్ధ్వ పుణ్డ్రం విలస ద్విశేషకమ్ ।
భ్రూమధ్యలలాటం విపులం విరాజతే
వనాద్రినాథస్య సముచ్ఛ్రితశ్రియః ॥ ౮౧॥
సుచారు చాపద్వయ విభ్రమం భ్రువో
ర్యుగం సునేత్రాబ్జ సహస్రపత్రయోః ।
ఉపాంతగంవా మనుపాలీయుగం
విరాజతే సుందరబాహు సంశ్రయమ్ ॥ ౮౨॥
అదీక్ష మప్రేమమఘుం క్షణోజ్జ్వలం
సచోర మంతఃకరణస్య పశ్యతామ్ ।
అనుబ్జమబ్జంను కథంనిదర్శనం
వనాద్రినాథస్య విశాలయోర్దృశోః ॥ ౮౩॥
పరిశోభిత త్ప్రేమసారామృతరస మనేకప్రక్రమప్రక్రియాభ్యాం
నిక్షిప్తాలోకితోర్మి ప్రసవశమముషిత స్వాంతకాన్యాజనాభ్యామ్ ॥
విశ్వోత్పత్తి ప్రవృత్తి స్థితి లయకరణైకాంత శాస్త్రక్రియాభ్యాం
దేవోఽలరక్షానామావృషగిరినిలయోవీక్షతామీక్షణాభ్యాం ॥ ౮౪॥
ప్రేమామృతౌఘ పరివాహి మహాక్షిసిన్ధు-
మధ్యే ప్రబద్ధ సముదఞ్చిత సేతుకల్పా ।
ఋజ్వీ సుసుందరభుజస్య విభాతినాసా
కల్పద్రుమాంకురనిభా వనశైలభర్తుః ॥ ౮౫॥
వ్యాభాషితాభ్యధికనన్దనభద్దనర్ధి
మంద స్మితామృతపరిస్రవసం స్తవాఢ్యమ్ ।
ఆభాతివిద్రుమసమాధరమాస్యమస్య
దేవస్యసుందరభుజస్యవనాద్రిభర్తుః ॥ ౮౬॥
యశోదాంగుల్య గ్రోన్నమితచుబుకాఘ్రాణముదితౌ

కపోలా వద్యాపి హ్యనుపరత తద్ఘర్ష గమకౌ ।
విరాజేతే విష్వగ్వితత సహకారాసవరస
ప్రమాద్య ద్భృంగాఢ్య ద్రుమవనగిరే స్సుందరహరేః ॥ ౪౭॥
వ్యాలమ్బికుణ్డల ముదగ్రసువర్ణపుష్ప
నిష్పన్నకల్పలతికాయమళానుకారమ్ ।
యత్కర్ణపాశయుగళం నిగళం ధియాంన
స్సోయం సుసుందరభుజో వనశైలభూషా ॥ ౪౮॥
సదంస సంసంజిత కుండలాన్తికా
వతీర్ణ కర్ణాభరణాఢ్య కన్ధరః ।
సుబన్ధుర స్కన్ధనిబన్ధనో యువా
సుసుందర స్సుందరదో ర్విరాజతే ॥ ౪౯॥
వ్యూఢ గూఢ భుజజత్రుముల్లస
త్కమ్బుకన్ధరధరంధరాధరమ్ ।
వృక్షషణ్డమయ భూభృతస్తటే
సుందరాయతభుజంభజామహే ॥ ౫౦॥
మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటాస్సుందరస్యవిలసన్తిబాహవః ।
ఇన్దిరాపమభినందభన్దనా శ్చందనాగరువిభూషభూషితాః ॥౫౧॥
జ్యాకిణాంకపరికర్మధర్మిణో భాన్తి సుందరభుజస్య బాహవః ।
పారిజాతవిటపాయితర్థయ ప్రార్థితార్థపరిదానదీక్షితాః ॥౫౨॥
సాగరామ్బరతమాలకానన శ్యామలద్ధయఉదారపీవరాః ।
శేషభోగపరిభోగభాగిన స్తన్నిభావనగిరీశితుర్భుజాః ॥ ౫౩॥
అహమహమికాభాజో గోవర్ధనోద్ధృతినర్మణి
ప్రమథనవిధౌ వర్ధేర్లబ్ధప్రబన్ధసమక్రియాః ।
అభిమతబహూభావాః కాన్తాభిరంభణ సంభ్రమే

వనగిరిపతే ర్బాహా శ్శుంభన్తి సుందరదోర్ద్వారేః ॥ ౫౪॥
శ్రీమద్వనాద్రిపతిపాణితలాబయుగ్మ
మాహూథయోర్విమలశఙ్ఖరథాఙ్గయోస్తు ।
ఏకోఽబ్జమాశ్రిత ఇవోత్తమరాజహంసః
పద్మప్రియో ర్క ఇవ తత్సమితో ద్వితీయః ॥ ౫౫॥
లక్ష్మ్యాః పదం కౌస్తుభసంస్కృతంచ
శ్రీవత్సభూమి ర్విమలం విశాలమ్ ।
విభాతివక్షో వనమాలయాఽఽఢ్యం
వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య ॥ ౫౬॥
సౌన్దర్యామృత సారపూర పరివాహా వర్తగర్తాయితం
యాత కిఞ్చవిరిఞ్చ సమ్భవనభూమ్యమ్భోజసమ్భూతిభూః ।
నాభి శ్శుమ్భతి కుమ్భికుమ్భనిభ నిర్భాత స్తన స్వర్వ్యధూ
సమ్భుక్త ద్రుమషణ్డశైలవసతే రాహూతలక్ష్మ్యా హరే ॥ ౫౭॥
సుందరస్యకిల సుందర బాహో శ్శ్రీమహాతరువనాచలభర్తు ।
హన్త యత్రనివసన్తిజగన్తి ప్రాపితక్రశిమత త్తనుమధ్యమ్॥ ౫౮॥
పిష్టదుష్ట మధుకైటభ కీటా హస్తిహస్తయుగళాభసవృత్తౌ ।
రాజతఃక్రమకృశౌచసదూరూ సుందరస్య వనభూధరభర్తు ॥౫౯॥
యావనవృష కకుదోద్భేద సిభం నితరాం
భాతి విభోరుభయంజాను శుభాకృతికమ్ ।
సుందరభుజనామ్నో మన్దర మథితాబ్ధే
శ్చందనవన విలసత్కందర వృషభపతేః ॥ ౬౦॥
అధోముఖన్యస్త పదారవిందయో
రుదంచితోదాత్త సునాళ సన్నిభే ।
విలంఘ్య జంఘే క్వాను రంహాతోద్భృశౌ

వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్య మే ॥ ౬౧॥
సుసుందరస్యాస్య పదారవిందే
పాదారవిందాధిక సౌకుమార్యే ।
అతోఽన్యథా తే బిభృయాత్కథంను
తదాసనం నామ సహస్రపత్రమ్ ॥ ౬౨॥
సౌందర్య మార్దవసుగంధ రసప్రవాహై
రేతేహి సుందరభుజస్య పదారవిందే ।
అమ్భోజడమ్భ పరిరమ్భణ మభ్యజైష్టాం
తద్వై పరాజిత మిమే శిరసాభిభర్తి ॥ ౬౩॥
ఏతే తే బత సుందరాహ్వయజుషః పాదారవిందే శుభె
యస్మిన్నేజ సముత్థితత్రిపథగా స్రోతస్సుకించిత్కిల ।
ధత్తేఽసౌ శిరసా ధ్రువ స్తదపరం స్రోతోభవానీపతి
ర్యస్యాస్యాళక నందికేతి నిజగుర్నామైవ మన్వర్థకమ్ ॥ ౬౪॥
ఆమ్నాయ కల్ప లతికోత్థ సుగంధి పుష్పం
యోగీంద్రహృద్సరసీరుహ రాజహంసమ్ ।
ఉత్పక్వధర్మ సహకారఫల ప్రకాండం
వందే సుసుందర భుజస్య పదారవిందమ్ ॥ ౬౫॥
సుసుందరస్యాస్యతువామనాకృతేః
క్రమత్రయ ప్రార్థిని మానసే కిల ।
ఇమే పదే తావ దిహాఽసహిష్ణునీ
విచక్రమాతే త్రిజగత్పదద్వయే ॥ ౬౬॥
సౌందర్యసారామృత సింధువీచి
శ్రేణీషు పాదాంగులినామికాసు ।
న్యక్కృత్య చంద్రశ్రియ మాత్తకాన్త్యా

నఖావళీ శుంభతి సుందరస్య ॥ ౬౭॥
యోజాతక్రశిమామలీచశిరసాసంభావిత శ్శమ్భునా
సోయం యచ్చరణాశ్రయా శశధరో నూనంనఖవ్యాజత ।
పూర్ణత్వం విమలత్వ ముజ్జ్వలతయా సార్ధంబహుత్వంతథా
యాత స్తంతరుషణ్డశైలనిలయం వందామ హేసుందరమ్ ॥౬౮॥
యస్యాః కటాక్షణ మనుక్షణ మీశ్వరాణా
మైశ్వర్య హేతురితి సార్వజనీన మేతత్ ।
శ్రీస్సేతిసుందర నిషేవణతో నిరాహు
స్త్వాంహిశ్రియశ్శ్రియ ముదాహు రుదారవాచ ॥ ౬౯॥
దివ్యాచిన్త్య మహాద్భుతో త్తమగుణై స్తారుణ్యలావణ్యక
ప్రాయై రద్భుత భావగర్భ సతతా పూర్వప్రియై ర్విభ్రమైః ।
రూపాకారవిభూతిభిశ్చ సదృశీం నిత్యానపేతాంశ్రియం
నీళాంభూమి మపీదృ శీంరమయితా నిత్యం వనాద్రీశ్వరః ॥౭౦॥
అన్యోన్య చేష్టితనిరీక్షణ హార్దభావ
ప్రేమానుభావ మధుర ప్రణయప్రభావః ।
ఆజస్రనవ్యతర దివ్యరసానుభూతి
స్త్వాంప్రేయసీం రమయితా వనశైలనాథః ॥ ౭౧॥
సుందరస్య వనశైలవాసినో
భోగమేవ నిజభోగమాభజన్ ।
శేషఏష ఇతిశేష తాకృతేః
ప్రీతిమానహిపతిస్స్వనామని ॥ ౭౨॥
వాహనాసన వితాన చామరా
ద్యాకృతిః ఖగపతి స్త్రయీమయ ।
నిత్యదాస్యరతి రేవయస్యవై

హ్యేష సుందరభుజో వనాద్రిగః ॥ ౭౩॥
వనాద్రినాథస్య సుసుందరస్యవై
ప్రభుక్తశిష్టాశ్యథ సైన్యసత్పతిః ।
సమస్తలోకైక ధురంధరస్సదా
కటాక్షవీక్షో ఽస్యచ సర్వకర్మసు ॥ ౭౪॥
ఛత్ర చామరముఖాంగ పరిచ్ఛదా
స్సూరయ పరిజనాశ్చ నైత్యగా
సుందరోరు భుజమింధ తెసదా
జ్ఞాన శక్తి ముఖ నిత్యసద్గుణా ॥ ౭౫॥
ద్వారనాథ గణనాథ తల్లజాః
పారిషద్య పదభాగిన స్తథా ।
మామకాశ్చ గురవః పురాతనా
స్సుందరం వనమహీధ్రగం శ్రితాః ॥ ౭౬॥
ఈదృశైః పరిజనైః పరిచ్ఛదై
ర్నిత్యసద్ధ నిజభోగ భూమిగ ।
సుందరోవగి రేస్తటేషువై
రజ్యతె సకలదృష్టిగోచర ॥ ౭౭॥
ఆక్రీడభూమిషు సుగంధిషు పౌష్పికీషు
వైకుంఠధామని సమృద్ధిషు వాపికాసు ।
శ్రీమల్లతా గృహవతీషు యథాతథైవ
లక్ష్మీధర స్సజతి సిమ్హగిరే స్తటీషు ॥ ౭౮॥
ఆనందమన్దిర మహామణిమంటపాన్త
ర్లక్ష్మ్యా భువా ప్యహిపతౌ సహనీళయాచ ।
నిస్సంఖ్య నిత్య నిజ దివ్యజనైక సేవ్యో

నిత్యంవసఙ్గ సజతిసుందర దోర్వనాద్రౌ ॥ ౭౯॥
ప్రత్యర్థిని త్రిగుణక ప్రకృతే రసీమ్ని
వైకుంఠధామ ని పరామ్బరనామ్ని నిత్యే ।
నిత్యంవసఙ్గ పరమసత్త్వమయె వ్యతీత
యోగీన్ద్రి వాఙ్మనస ఏషహరిర్వనాద్రౌ ॥ ౮౦॥
లోకాంశ్చతుర్దశ దధతిక్కలసుందరస్య
పఙ్క్తిగుణో త్తరిత సప్తవృతీదమణ్డమ్ ।
అండానిచాస్యసుసదృాంశి పరశ్శతాని
క్రీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతా మగచ్ఛ్ఞ ॥ ౮౧॥
సురనరతిర్యగాది బహు భేదకభిన్నమిదం
జగదథచాండ మండవరణానిచ సప్తతథా ।
గుణపురుషౌ చముక్తపురుషాశ్చ వనాద్రిపతే
రుపకరణాని సర్వవిధ యే విభజంతి విభోః ॥ ౮౨॥
జ్ఞానినస్సతత యోగినస్తుయే
సుందరాఙ్ఘ్రి పరభక్తిభాగినః ।
ముక్తిమాప్య పరమాంపరేపదె
నిత్యకిఙ్కరపదం భజన్తి తె ॥ ౮౩॥
దేవస్య సుందరభుజస్య వనాద్రి భర్తు
స్సైశీలవత్త్వ మధ వాఽఽశ్రితవత్సలత్వమ్।
ఐశస్వభావ మజహద్భిరిహావతారై
ర్వ్యే ఽలంచకార జగదాశ్రితతుల్యధర్మా ॥ ౮౪॥
సిమ్హాద్రినాథ తవ వాఙ్మనసాతివృత్తం
రూపంత్వతీన్ద్రియ ముదాహ రహస్యవాశీ।
ఏవంచ సత్వ మిహ చే త్సమవాతరిష్య

స్తజ్జ్ఞానభక్తి విభయోన్య ముధాఽభవిష్యత్ ॥ ౮౫॥

యేభక్తా భవ దేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనా
స్తత్సంశ్లేషణ తద్విరోధి నిధనావ్యర్థం వనాద్రీశ్వర।
మధ్యేఽణ్డంయదవాతర స్సురనరాద్యాకార దివ్యాకృతి
స్తైనైవ త్రిదశై ర్న రైశ్చ సుకరంస్వప్రార్థితప్రార్థనమ్ ॥ ౮౬॥

శ్రీమ న్మహావనగిరీశ విధీశయో స్తే
మధ్యేతు విష్ణురితి యః ప్రథమావతారః।
తేనైవచేత్తవమహిమ్నిజనా కిలాంధా
స్త్వ న్త త్స్వభావ మవగమ్య కథంభజేయుః ॥ ౮౭॥

హే దేవసుందరభుజ త్వ మిహాండమధ్యే
సౌలభ్యతోఽపిసదృశం చరితంమహిమ్నః।
అంగీకరోషియది తత్రసురైరమీభి
స్సామ్యా న్నికర్ష పరిపాలనమేవ సాధు ॥ ౮౮॥

ఇహావతీర్ణస్య వనాద్రినాథ తే
నిగూహతస్స్వం మహిమాన మైశ్వరమ్।
ఉమాపతే కింవిజయః ప్రియంకరః
ప్రియంకరా వేంద్రజిదస్త్రబంధనా ॥ ౮౯॥

పుచ్ఛోత్థ్సచ్ఛనమూర్ఛనోద్ధతి ధుతవ్యావర్తి తావర్తవ
త్సంవర్తార్ణవ నీరపూరవిలుఠ త్పారీన దివ్యాకృతేః।
సిన్ధ్వద్రీశన వైభవంతవకథం స్యాలక్షమాలక్ష్య తె
పద్మాక్షస్య జుఘుక్షతోఽపి విభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ ॥ ౯౦॥

సాచలావటతటాకదీర్ఘికా
జాహ్నవీజల వివర్ధితక్షయే।
శృంగసంగమిత నౌర్మనోరభూ

రగ్రతోండజవపుర్నృసుందర ॥ ౯౧॥
ప్రళయజనీరపూర పరిపూరిత స్వనిలయావసన్నవదన
భ్రమదశరణ్యభూత శరణార్థినాకి శరణంభవన్ స్వకృపయా ।
చలదుదధీరితాంబుకలుషీ క్రియాత్యగమనస్వపృష్ఠవిధృతా
చలకుల ఏష మీనతనురత్ర సుందరభుజోవనాద్రినిలయః ॥౯౨॥
స్వపృష్ఠేపృష్ఠాద్రి భ్రమణకరణై కించఫణినో
వికృష్టి వ్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాబ్ధిచలితైః ।
అవిస్పందోనందన్వికస దరవిందేక్షణరుచి
పురాభూస్సిష్టాద్రే ప్రియతమహరే కచ్ఛపవపుః ॥ ౯౩॥
జగత్ప్రళీనేపునరుద్ధిధీర్షత
స్సింహాక్షితిక్షిన్నిలయస్థసుందర ।
పురావరాహస్య తవేయ ముర్వరా
దంష్ట్రాగ్రవ్యాయెందోకకిలలక్ష్మలక్షితా ॥ ౯౪॥
నవాయు పస్పందేయయతు రథవాస్తంశశిరవీ
దిశోఽనశ్యన్విశ్వా వ్యచలదచలాసాచలకులా ।
నభశ్చప్రశ్చోచ్చ్వతి క్వథితమపిపాథో నరహరా
త్వయి స్తంభే శుంభద్వపుషిసతిహేసుందరభుజ ॥ ౯౫॥
అరాళంపాతాళంత్రిదశ నిలయ ప్రాపితలయో
ధరిత్రీనిర్ధూతా యయురపిదిశఃకామపిదిశమ్ ।
అజృంభిష్టాంభోధిర్ఘు ముఘుమితిఘూర్ణన్నరరిపో
ర్విభిందానే వక్షస్త్వయినరహరా సుందరభుజ ॥ ౯౬॥
నఖక్రకచక్రప్రధి క్రథితదైత్యవక్షస్థలీ
సముత్థరుధిరచ్ఛటా చ్ఛురితబింబితంస్వంవపు ।
విలోక్యరుషితపున ప్రతిమృగేన్ద్రశఙ్కావశా

ద్యపవనం కేసరీసఇహ దృశ్యతేసుందరః ॥ ౯౭॥
క్షితిరియం జనిసంహృతిపాలనై
ర్నిగిరణో ద్గిరణోద్ధరణైరపి ।
వనగిరీశ త్వైవ సతీకథం
వరదవామన భిక్షుణ మృర్తతి ॥ ౯౮॥
భార్గవ కిలభవ న్భవాన్పురా
కుందసుందర వనాచలేశ్వర ।
అర్జునస్య బలదర్పితస్య తు
చ్ఛేత్స్యతి స్మరతి బాహుకాననమ్ ॥ ౯౯॥
ఆజ్ఞాతవాత్రభవతీ విదితాత్రయీసా
ధర్మంతదుక్తమఖిలేన వనాద్రినాధ ।
అన్యాయమాచరితు మాస్తికశిక్షణార్థ
మత్రావతీర్యకిల సుందరరాఘవోఽభూః ॥ ౧౦౦॥
వనగిరిపతి రీశితేతి దేవై
స్త్రిపురహరత్రిపురఘ్న చాపభంగాత్ ।
వ్యగణి పరశు రామదర్శితస్య
స్వకధనుష పరిమర్శదర్శనాచ్చ ॥ ౧౦౧॥
అనవాప్త మత్రకిలలిప్స్యతేజనై
ర్నచలబ్ధమేతదిహ భోక్తుమిష్యతే ।
అనవాప్తమత్రకిల నాస్తిరామత
జ్జగతి త్వయా తృణ మవైక్షి సుందర ॥ ౧౦౨॥
శిఖరిషు విపినేష్వ ప్యాపగాస్వచ్ఛతోయా
స్వనుభవసిరసజ్ఞోదణ్డా కారణ్యావాసాత్ ।
తదిహాతదనుభూతౌ సాభిలాషోద్యరామ

శ్రయసివనగిరీంద్రం సుందరీభూయభూయ, ॥ ౧౦౩॥
ఉపవన తరుషండై ర్మండితే గండశైల
ప్రణయిభవదుదంతోద్గాయిగంధర్వసిద్ధే ।
వనగిరి తటభూమి ప్రస్తరే సుందరత్వం
భజసి ను మృగయానానుద్రవ శ్రాన్తిశాన్తిమ్ ॥ ౧౦౪॥
కూలేఽబ్ధేఃకిలదక్షిణస్య నినసన్ దూరోత్తరాంభోధిగాన్
దైత్యానేకపతత్రిణాచ్ఛినఇతీయం కింవధస్త్రీశ్రుతా ।
తత్రైవేశ్వరసుంభసాం వ్యజయధాస్తస్మాద్వనాద్రీశ్వర
శ్రీమన్ సుందరసేతుబంధనముఖాః క్రీడాస్తవాడంబరమ్ ॥౧౦౫॥
రఘుకులతిలకత్వం జాతుచిద్యాతుధాన
చ్ఛలమృగమృగయాయాంసమ్ప్రసక్తః పురాఽభూః ।
తదుపజనితఖేదచ్ఛేదనాయాద్యగాయ
న్మధుకరతరుషండం రజ్యసేకింవనాద్రిమ్ ॥ ౧౦౬॥
హేసుందరైకతరజన్మని కృష్ణభావే
ద్వేమాతరౌ చ పితరౌచ కులేఽపిద్వే ।
ఏకక్షణాదనుగృహీతవతఃపరంతే
నీళాకులేన సదృశీతవ రుక్మిణీచ ॥ ౧౦౭॥
త్వంహిసున్దరయధాస్తనంధయ,
పూతనాస్తనమధాస్తదానుకిమ్ ।
జీర్ణమేవజరరేపయోవిషం
దుర్జరంవదతదాత్మనాసహ ॥ ౧౦౮॥
ఆశ్రితేషు సులభోభవన్ భవాన్
మర్త్యతాం యదిజగామసుందర ।
అస్తు నామ తదులూఖలే కియ

ద్దామబద్ధఇతి కిం తదారుద. ॥ ౧౦౯॥
సుందరోరుభుజనందనందన
స్త్వంభవాన్భ్రమువిభ్రమాలకః ।
మన్దిరేషు నవపితతల్లజం
వల్లవీథియ ముతన్యచూచురః ॥ ౧౧౦॥
కాళియస్యఫణ తాంశిరస్తుమే
సత్కదంబ శిఖరత్వమేవవా ।
వష్టిజుష్టవన శైలసుందర
త్వత్పదాబ్జయుగ మర్పితంయయోః ॥ ౧౧౧॥
గూహితస్య మహిమాపిసుందర
త్వం వ్రజేకిమితి శక్రమాక్రమీః ।
సప్తరాత్రమథ ధార్చ్ఛకిం గిరిం
పృచ్ఛతశ్చసుహృద కిమక్రుధ ॥ ౧౧౨॥
హేనందనందన సుసుందరసుందరాహ్వా
బృన్దావనేవిహరత స్తవవల్లవీభిః ।
వేణుధ్వనిశ్రవణ తస్తరుభిస్సదావై
సగ్రావభి ర్ద్రుతువిలాయ మహో విలిల్యే ॥ ౧౧౩॥
గాయంగాయంవనగిరి పతేత్వంహిబృందావనాంత
ర్గోపీసంఘైర్విహారసియదా సుందరవ్యూఢబాహో ।
రాసారంభోత్సవబహురస ప్రేమసీమ న్తినీనాం
చేతశ్చేత స్తవచతుత దాకాందశామన్వభూతామ్ ॥ ౧౧౪॥
ఇంగిత ంనిమిషితంచ తావకం
రమ్యమద్భుతమతి ప్రియంకరమ్ ।
తేనకంసముఖకీట శాసనం

సుందరాల్పక మహేప్రశస్యతే ॥ ౧౧౫॥
వారాణసేదహన పౌణ్డ్రిక భామభంగ
కల్పద్రుమాహరణ శంకరజృమ్భణాద్యాః ।
అన్యాశ్చభారత బలక్రథనాదయస్తే
క్రీడాస్సుసుందర భుజశ్రవణామృతాని ॥ ౧౧౬॥
త్వంహిసుందరవనాద్రినాథ తే
వెంకటాహ్వయ మహీధ్రమూర్ధని ।
దేవ సేవితపదామ్బుజద్వయ
స్సంశ్రితేభ్య ఇహతిష్ఠ సేసదా ॥ ౧౧౭॥
హస్తిశైలనిలయో భవన్భవాన్
సాంప్రతం వరదరాజసాహ్వయః ।
ఇష్టమర్థ మనుకంపయాదదత్
ద్విశ్వమేవ దయసేహి సుందర ॥ ౧౧౮॥
మధ్యేక్షీరపయోధి శేషశయనే శేషేసదాసుస్థర
త్వం తద్వైభవమాత్మనోభువిభవద్భక్తేషువాత్సల్యత ।
విశ్రాణ్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహస స్సహోర్ధ్వభవాయాస్తతో
శ్రీరంగే నిజధామ్ని శేషశయనే శేషేవనాద్రీశ్వర ॥ ౧౧౯॥
కల్కిర్భవిష్య న్కలికల్కదూషితాన్
దుష్టాన శేషాన్నగర్వహానిష్యసి ।
సపఏషతస్యావసర స్సుసుందర
పరిశాధిలక్ష్మీశ సమక్షమేవన ॥ ౧౨౦॥
ఈదృశాస్త్వదవతారసత్తమా
స్సర్వఏవభవ దాశ్రితాన్జనాన్ ।
త్రాతుమేవనకదాచిదన్యథా

తేనసుందర భవ న్తమాశ్రయె ॥ ౨౧॥
త్వామామనంతికవయః కరుణామృతాబ్ధిం
త్వామేనసంశ్రితజన్నిఘ్న ముపఘ్న మేషామ్ ।
ఏషాంప్రజన్నిహహిలోచన గోచరత్వం
హైసుందరాహ్వాపరిచస్కరిషెవనాద్రిమ్ ॥ ౧౨౨॥
అశక్యంనోకించి త్తవ నచనజానాసి నిఖిలం
దయాళుః క్షంతాచాస్యహమపిచనాగాంపితరితుమ్ ॥
క్షమోఽత స్త్వంచైష హ్యగతిరితిచ క్షుద్రఇతిచ
క్షమస్యై తావన్నో బలమిహహారే సుందరభుజ ॥ ౧౨౩॥
లంకాయుద్ధహతాన్ హరీన్ ద్విజసుతం శమ్బూకదోషా న్మృతం
సాందీప న్యభిజం మృతం ద్విజసుతాన్ బాలాంశ్చవైకుంఠగాన్ ।
గర్భంచార్జునిసంభవం వ్యదధర స్స్వేనైవరూపేణయ
స్స్వభీష్టం మమమద్గురోశ్చదదసేనోకిం వనాద్రీశ్వర ॥ ౧౨౪॥
అయోధ్యగాన్ సపశుకీటతృణాంస్తుజంతూన్
కింక ర్మణోనుబతకీదృశవేదనాథ్యాన్ ।
సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్నిజనిత్యలోకా
న్నాంతానికా నగ మయో వన శైలనాథ ॥ ౧౨౫॥
హరితవారణభృత్యసమాహ్వాయం
కరిగిరావరద స్త్వమపూర్వికామ్ ।
దృశ మలమ్భయ ఏవహి సుందర
స్ఫుటమదాశ్చపరశ్శతమీదృశః ॥ ౧౨౬॥
ఇహచదేవ దదాసివరాన్పరాన్ వరద సుందరసుందరదోర్ధర ।
వనగిరేరభిత స్తటమావసన్నిఖిలలోచనగోచరవైభవః ॥ ౧౨౭॥
ఇదమిమేశ్రుణుమోమలయధ్వజం

నృపమిహాస్వాయ మేవహిసుందర ।
చరణసాత్కృతవానితితద్వయం
వనగిరీశ్వరజాత మనోరథాః ॥ ౧౨౮॥
విజ్ఞాపనాం వనగిరీశ్వర సత్యరూపా
మంగీకురుష్వకరుణార్ణవమామకీనామ్ ।
శ్రీరంగధామని యథాపుర మేషసోహం
రామానుజార్యవశగఃపరివర్తిషీయ ॥ ౧౨౯॥
కించేదమ్చ్ఛవిరిఞ్చిభావన వనాద్రీశప్రభోసుందర
ప్రత్యాఖ్యానపరాఙ్ముఖోవరదతాం పశ్యన్నవశ్యంశృణు ।
శ్రీరంగశ్రియమన్వహంప్రగుణయం స్త్వచ్ఛక్తభోగ్యాంకురు
ప్రత్యక్షంసునిరస్తమేవవిదధత్ప్రత్యర్థినాంప్రార్థనమ్ ॥ ౧౩౦॥
కారుణ్యామృతవారిధే వృషపతే హేసత్యసంకల్పన
శ్రీమత్సుందరయోగ్యతావిరహితానుత్సార్యసద్వాత్సల ।
సౌమ్యాన్నాధుజనైః కృతాంస్తునిఖిలా నేవాపచారాన్క్షణా
త్తద్భోగ్యామనిశంకురుష్వభగవన్ శ్రీరంగధామశ్రియమ్ ॥
ఇదంభూయోభూయః పునరపిచ భూయ పునరపి
స్ఫుటంవిజ్ఞాప్యామీత్యగతి రబుధో ఽనన్యశరణ ।
కృతాగా దుష్టాత్మా కలుషమతి రస్మీత్యనవధే
ర్దయాయాస్తేపాత్రం వనగిరిపతే సుందరభుజ ॥ ౧౩౨॥

ఇతి శ్రీహారితకులతిలక శ్రీరామమిశ్రసోమసుత్సూనో
శ్శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ పరాంగకాపరనామ
ధేయస్య శ్రీవత్సాంకస్య కూరాధి నాథస్య
కృతిషు శ్రీసుందరబాహుస్తవ స్సంపూర్ణః

శ్రీ శ్రియై నమః .

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీమదతిమానుషస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తిమధీమహి ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

అతిమానుష శీల వృత్త వేషై
రతివృత్తామరవిక్రమ ప్రతాపైః ।
అతిలఙ్ఘిత సర్వలోక సామ్యం
పరయే వైష్ణవ వైభవావతారమ్ ॥ ౧॥
శ్రియఃకిరంతు కిరణాశ్చరణారవిన్ద
నిష్యన్దమాన మకరన్ద రసౌఘ దేశ్యాః ।
తజ్జా శ్శ్రితే ర్మధున ఉత్స ఇతిప్రతీతా
మాఙ్గల్యరఙ్గనిలయస్య పరస్యధామ్నః ॥ ౨॥
శ్రీమత్పరాఙ్కుశమునీన్ద్ర మనోనివాసా
త్తజ్జానురాగరస మజ్జన మఞ్జసాఽఽప్య ।
అద్యాప్యనారత తదుత్థిత రాగయోగం
శ్రీరఙ్గరాజచరణామ్బుజ మున్నయామః ॥ ౩॥
వజ్రధ్వజాంకుశసుధా కలశాతపత్రం
పఙ్కేరుహాఙ్క పరికర్మ పరీతమన్తః ।

ఆపాదపఙ్కజవిశృఙ్ఖల రత్నమాళే
శ్రీరఙ్గిణ శ్చరణయోర్యుగ మాశ్రయామః ॥ ౪॥
శ్రీరఙ్గ రాజచరణౌ ప్రణుమోయయో ఖ
ల్వేక స్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామ శేషామ్ ।
వ్యక్రం స్తసాచలకులామపి విప్రకీర్ణ
స్థూలావలగ్న సికతామివ నిర్వతోచ్ఛమ్ ॥ ౫॥
జ్ఞానంబలం విపులమీశనవీర్యశక్తి
తేజాంసిచ త్రియుగభూయ ముపాగతాని ।
పూర్ణానిషట్చపరిగృహ్య భవంశ్చతుర్ధా
భక్తంజనం త్వమనుజగృహిధానురాగాత్ ॥ ౬॥
ఏకాన్తమఙ్గళగుణాస్పద మస్తహేయం
నిత్యంపదం తవయత స్తతఏవ దేవ ।
ఆమ్నాయతే తదిహ విశ్వవిరూపరూపం
తేనైవనన్విద మశబ్ద మరూప మాహుః ॥ ౭॥
శబ్దాదిహేయ ఇహ గోచర ఇన్ద్రియాణాం
తత్ప్రత్యనీకవిభవ స్త్వమతీం ద్రియోసి ।
తేనైవ తేన బతదర్శనమస్తికిఞ్చ
ద్వాచోధియశ్చ తతఏవ నగోచరోసి ॥ ౮॥
ఏవంస్థితే త్వదుపసంశ్రయణాభ్యుపాయో
మానేన కేనచి దలప్స్యత నోపలబ్ధుమ్ ।
నోచేదమర్త్యమనుజాదిషు యోనిషుత్వ
మిచ్ఛావిహారవిధినా సమవాతరిష్య ॥ ౯॥
శీలఃకఏషతవహంత దయైకసిన్ధో
క్షుద్రే పృథగ్జనపదే జగదణ్డమధ్యే ।

క్షోదీయసోఽపిహిజనస్య కృతేకృతీత్వం
మత్రావతీర్య ననులోచన గోచరోఽసి ॥ ౧౦॥
యంవాతకాత్సుమహతో ప్యదధారయస్త్వాం
త్వత్పాదవారి పరిపూత శిరాశ్చ యోఽభూత్ ।
తంవంచనేకిల తతశ్చవరం వృణీషె
క్రీడావిధిర్వత విలక్షణలక్షణస్తె ॥ ౧౧॥
క్రీడావిధేఃపరికర స్తవయాతు మాయా,
సామోహినీ నకతమస్య తు హన్త జన్తో ।
హైమర్త్యసింహా వపుష స్తవ తేజసోఽంశే
శమ్భుర్భవన్హి శరభ శ్శలభో బభూవ ॥ ౧౨॥
యస్యాత్మతాం త్రిపురభఙ్గవిధా వధాస్త్వాం
త్వచ్ఛక్తి తేజితశరో విజయీచ యోఽభూత్ ।
దక్షక్రతౌతుకిల తేన వినిర్జిత స్త్వాం
యుక్తోవిధేయవిషయేషుహి కామచార ॥ ౧౩॥
ముగ్ధశ్శిశుర్వటదళే శయితోఽతితన్వ్యాం
తన్వాంజగన్తి బిభృషే సవికాసమేవ ।
ఐశీమిమాంతవతు శక్తి మతర్కితవ్యా
మవ్యాజతఃప్రథయసేకి మిహావతీర్య ॥ ౧౪॥
బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనార్ఘపఙ్క్తి-
విన్ద్రాచుజత్వ మది తేస్త నయత్వ యోగాత్ ।
ఇక్ష్వాకువంశ యదువంశజనిశ్చ హన్త
శ్లాఘ్యా న్యమూ న్యనుపమస్య పరస్యధామ్నః ॥ ౧౫॥
త్వన్నిర్మితా జరరగాచ తవత్రిలోకీ
కింభిక్షణాదియమృతే భవతాదురాపా ।

మధ్యేకదాతు న విచక్రమిషేజగచ్ఛే
త్వద్విక్రమైకకథమివ శ్రుతిరజ్ఝితాస్యాత్ ॥ ౧౬॥
పృచ్ఛామికిఞ్చన యదాఖలు రాఘవత్వే
మాయామృగస్యవశగో మనుజత్వమాగ్ధ్యాత్ ।
సీతావియోగవివశో నచతద్గతిజ్ఞః
ప్రాదాస్తదా పరగతింహికథంజటాయోః ॥ ౧౭॥
అక్షుణ్ణయోగపథమగ్ర్యహతంజటాయుం
తిర్యఞ్చమేవ బత మోక్షపథేనియోక్తుమ్ ।
శక్నోషివేత్సిచయదా సతదాకథంత్వం
దేవీమవాప్తుమనలంవ్యధితోవిచిన్వన్ ॥ ౧౮॥
సాలాన్నినస్త సగిరీన్సరసాతలాన్యా
నేకేషుమన్దజవతో నిరపత్రయస్త్వమ్ ।
తేష్వేకవివ్యధనఖిన్న కపిప్రణున్న
శాఖామృగంమృగయసేస్మ కథంసహాయమ్ ॥ ౧౯॥
దాసస్సఖా సమభవత్తవయ కపీన్ద్ర
స్త్వద్విద్విషంకపిమమన్నవశాజ్జిఘాంసు ।
త్వత్స్నేహవిక్లబధియం తమిమంకపీన్ద్రం
విస్రమ్భయన్సపది సాలగిరీనవధ్యః ॥ ౨౦
యద్వామృగం మృగయుపస్మృగయాపథేన
ఘన్నో జఘన్థ నతుశత్రువ దాభిముఖ్యాత్ ।
తద్యుక్తమేవ తవరాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్షు నైవహి విపక్షతయోపచారః ॥ ౨౧॥
మానుష్యకం చరిత మాచరితుంప్రవృత్తో
దేవాతిగం చరిత మంగ కిమభ్యకాఙ్క్షీః ।

యత్సాగరే కిల బబన్ధిథ నాథ సేతుం
శైలైః ప్లవంగమసమీహితసంప్రణున్నైః ॥ ౨౨॥
యో విక్రమేణ మనుజత్వవిభూషితేన
దేవం వరం వరుణరాజ మజవ్యజేష్ఠాః ।
కృత్వోపదాం దశరథం విధిరుద్రముఖ్యై
ర్దేవైస్స్తుతశ్చ సకిలేన్ద్రజితా జితోఽసి ॥ ౨౩॥
అబ్ధిం నతేరిథ నజిగ్యిథ రాక్షసేన్ద్రం
నైవాస్య జిజ్ఞిథ యదా చ బలాబలం త్వమ్ ।
నిస్సంశయస్స పది తస్య పదేఽభ్యషిఞ్చ
స్తస్యానుజం కథమిదం హి విభీషణం చ ॥ ౨౪॥
త్వం దక్షిణస్య నివసన్నుదధేస్తటేఽపి
దూరాన్తరోత్తరపయోధిమహాన్తరీపే ।
దైత్యాన్నిజైకశరసారణయా న్యకామేతాం
లఙ్కాంస్థితోఽత్ర కురుషే కిల నస్థభస్థ ॥ ౨౫॥
ఏతత్కథం కథయ యస్థితస్త్వయాసౌ
హిత్వా స్వభావనియమం ప్రథితం త్రిలోక్యామ్ ।
అశ్వాప్సరోవిషసుధా విధుపారిజాత
లక్ష్మ్యాద్యత్ర నాపరిణతో జలధిర్బభూవ ॥ ౨౬॥
కోఽయంగుణాకకతరకోటిగత కియాన్వా
కస్యస్తుతేఃపద మహో బత కస్య భూమిః ।
యత్త్వాదృశాగస మరిం రఘువీర వీక్ష్య
విశ్రామ్యతామితి ముమోచిథ ముగ్ధమాజౌ ॥ ౨౭॥
ఏతేన వై సువిదితో భవదిన్ద్రశత్రో
ర్మాయాస్త్రబన్ధననిబన్ధనజో విమోహః ।

యల్లక్ష్మణ స్త్వదనుజో రిపుశక్తిముగ్ధ
శ్శత్రోర్గురు ర్మనుమత స్తు లఘుత్వమాప ॥ ౨౮॥
హాహన్త హన్త భవతశ్చరణారవిన్ద
ద్వంద్వంకదాను భవితా విషయోమమాక్ష్ణోః ।
మోహం నిరర్గళ వినిర్గళ దన్ధకారై
ర్వ్యాప్తై స్తృణైశ్చసులభం సమయంవ్యతీతః ॥ ౨౯॥
వంశంరఘో రనుజి ఘృతూరిహావతీర్ణో
దివ్యైర్వ్యవర్ధిథ తథాత్రభవద్గుణౌఘైః ।
త్వత్సన్నిధి ప్రభవశైత్యజుషో యథాహి
వృక్షాశ్చతాంతి మభజన్త భవద్వియోగే ॥ ౩౦॥
యేధర్మమాచరితు మభ్యసితుంచ యోగం
బోద్ధుంచ కిఞ్చన నజాత్వధికారభాజః ।
తేపి త్వదాచరితభూతల బన్ధగన్ధా
ద్బన్ధాతిగాః పరగతిం గమితా స్తృణాద్యాః ॥ ౩౧॥
తాదృగ్గుణోననుబభూవిథ రాఘవత్వం
యస్తావకం చరిత మన్వహ మన్వభుఙ్క్త ।
సోఽత్రైవ హన్త హనుమాన్ పరమాం విముక్తిం
బుద్ధ్వాఽవధూయ చరితం తవ సేవతేఽసౌ ॥ ౩౨॥
యస్త్వాం కృతాగసమపి ప్రణతిప్రసక్తం
తంవాయసం పరమయా దయయాఽతుబిస్థాః ।
తేనైవమాదృశజనస్య మహాగసోపి
యుక్తం సమాశ్వసన మిత్యవధారయామి ॥ ౩౩॥

అథ శ్రీకృష్ణావతార మభిష్టౌతి

సాపూతనా శకట మర్జునయోశ్చ యుగ్మం

బాల్యోచితాన్యమరచేష్టిత విస్ఫులింగే ।
యస్యాలభన్త శలభత్వ మహోనిగూఢ
స్త్వం వ్రజే వవృధిషేకిల కంసభీత్యా ॥ ౩౪॥
పశ్యత్సు సూరిషు సదా పరమం పదం తే
దేవ్యాశ్రియాసహావసన్ పరయావిభూత్యా ।
యోగేనయోగనిరతైః పరిమృగ్యమాణ
కింత్వంవ్రజేషు నవనీత మహో వ్యముష్ణాః ॥ ౩౫॥
యందుర్గ్రహం సుమనసో మనసాపి నిత్యం
బన్ధచ్ఛిదం పరమమీశముదాహరన్తి ।
దామ్నానిబద్ధఇతి శుశ్రుమ తంభవన్తం
నాలంబభూవిథ బతశ్లథ నాయతస్య ॥ ౩౬॥
ఐశంహిశైశవమపి వ్యతివేలఖేలం
యత్పాతనాశకట మర్జునయోశ్చ యుగ్మమ్ ।
బాల్యోచితాన్యపరసాచి విచేష్టితేన
హన్తాలభన్త శలభాయితమోజనస్తే ॥ ౩౭॥
సత్యేవ గవ్యనివహే నిజధామ్నిభూమ్నా
పర్యన్తసద్మసు కిమర్థమచూచురస్త్వమ్ ।
ముష్ణంశ్చకింవ్యజఘటోఘట శేషమగ్రే
గోపీజనస్య పరిహాసపదంకిమాసీః ॥ ౩౮॥
యన్నామనాథ నవనీత మచూచురస్త్వం
తచ్ఛాదనాయ యది తే మతిరావిరాసీత్ ।
కింముగ్ధదిగ్ధ మమునా కరపల్లవం తే
గాత్రే ప్రమృజ్య నిరగాః కిలనిర్విశంకః ॥ ౩౯॥
త్వా మన్యగోపగృహగవ్యముషం యశోదా

గుర్వీం త్వదీయ మవమాన మమృష్యమాణా ।
పేశ్విణ్ణాథ దామపరిణామజుషా బబన్ధ
తాదృజ్ఞ తే చరిత మార్యజనా స్సహన్తే ॥ ౪౦॥
మాత్రా యది త్వమసి దామని సన్నిబద్ధ
స్తచ్చాపివిణాముదితచాతుపనిర్ఘరాణామ్ ।
బధ్నాసి హన్త హృదయంభగవన్కృతస్తే
పర్యోపహివశ్య విషయే విమృణోతివీర్యమ్ ॥ ౪౧॥
కాన్తాలకాన్త మమలం కమలాయతాక్షు
ముద్భాపివిలాస ముదిత స్మిత మున్నసంచ ।
వక్త్రింవహ స్వరమగోపగృహేషు కింత్వం
గోపీమనాంసి నవనీతముతా ముమోషీః ॥ ౪౨॥
సర్వంగుణాయ గుణినామితి సత్యమేత
ద్వ్యత్యల్విహేతరజనే మలినత్వహేతుః ॥
యద్గోపవేష వినివేషణ ముత్తమంతే
గోపాలనంచగణయన్తి గుణంగుణేషు ॥ ౪౩॥
గోపాలపోతకతయా నిభృతంధరిత్రీ
మావస్తుకామఇవసన్నపిబాల్యతాల్యాత్ ।
ఐన్ద్రింనిహత్య మఖ మద్రి మఖో దధానః
కింతస్థిషే సురగణాయ సవాసవాయ ॥ ౪౪॥
వేణుక్వణప్రణయిని త్వయి లోకనాథే
బృన్దావనం చరణసఞ్చరణైః పునానే ।
భావా స్తదా వనభువః కిల కీదృశ స్తే
త్వద్గీతసిక్తసికతాసు వసున్ధరాసు ॥ ౪౫॥
ధన్యైశ్శ్రితం తదిహ తావకరాసకాలే

గీతేన యేనహి శిలా స్సలిలాంబభూవుః ।
పశ్చాపికిఞ్చ పరివృత్త గుణాని భూతా
న్యుర్వీకృశాను మరుదమ్బర శమ్బరాణి ॥ ౪౬॥
తేభ్యశ్శికృతీ నకిల కశ్చి దిహా స్త్రియేవై
రాసోత్సవోత్సు కధియ స్తవకాననాన్తే ।
వేణుస్వనస్రుతరసౌఘపరిప్లుతాం తే
స్వేస్రుక్విణీ రసనయా లిలిహు ర్భుజఙ్గా॥ ౪౭॥
అమ్భోధనీల మరవిన్ద దళాయతాక్షం
పిఞ్ఛావతంస మురరీకృత వేణుపాణిమ్ ।
త్వాం గోపవేష పరికల్పిత కాయకాన్తిం
ధన్యా స్తదా దదృశు రు స్థితాన్యభావాః ॥ ౪౮॥
గోవర్ధనో గిరివరో యమునానదీసా
బృన్దావనంచ మధురాచ పురీపురాణీ ।
'అద్యాపి హన్త సులభాః కృతినాంజనానా
మేతే భవచ్చరణ చారజుషః ప్రదేశాః ॥ ౪౯॥
బృన్దావనేస్థిరచరాత్మకకీటదూర్వా
పర్యన్త జన్తువిచయే బతయేతదానీమ్ ।
నైవాలభామహి జనిం హతకా స్తప తే
పాపాఃపదంతవకదా పునరాశ్రయామః ॥ ౫౦॥
హాజన్మతాసు సికతాసు మయానలబ్ధం
రాసేత్వయావిరహితాః కిలగోపకన్యాః ।
యా స్తావకీన పదపఙ్క్తి జుషో ఽజుషన్త
నిక్షిప్య తత్ర నిజమఙ్గ మనఙ్గతప్తమ్ ॥ ౫౧॥
ఆచిన్వతః కుసుమ మఙ్ఘ్రిసరోరుహాం తే

యేభేజిరే బతవనస్పతయో లతావా ।
అద్యాపి తత్కులభువ కులదైవతం మే
బృన్దావనం మమధియంచ సగాధయన్తి ॥ ౫౨॥
యత్త్వత్ప్రియం తదిహపుణ్య మపుణ్య మన్య
న్నాన్య త్తయో ర్భవతి లక్షణ మత్రజాతు ।
ధూర్తాయితం తవతు యత్కులరాసగోష్ఠ్యాం
తత్కీర్తనం పరమ పావనమామనన్తి ॥ ౫౩॥
యాకంసముఖ్యనృపకీటనిబర్హణోత్థా
సా నిర్జితత్రిజగత స్తవ నైవకీర్తిః ।
గోపాలనాది యదిదం భవదీయకర్మ
త్వార్ద్రీకరోతి విదుషాంహృదయం తదేతత్ ॥ ౫౪॥
గోపాలవేషపరికర్మ పరావరేశం
యన్నామధామ పరమంతమసఃపరస్తాత్ ।
తత్పిఞ్ఛలాఞ్ఛన సుదామకృతోపవీతం
గోధూళిధూసరితకున్తల మన్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫॥
యద్వైజరాసుతభయా ద్విపలాయథా స్త్వం
తచ్చేన్మనుష్యచరితానువిధానజం తే ।
త్వన్మిత్రిలోకగురు మీశ్వర మీశ్వరాణాం
బాణాహవే కిమితిశమ్భు మజృమ్భయస్త్వం ॥ ౫౬॥
జాతం కుత స్తదకృతజ్ఞ విచేష్టితం తే
పుత్రీయయాకిల వరం వవృషేవృషాంకాత్ ।
అక్షేషుసక్త మతినాచ నిరాదరేణ
వారాణసీ హరపురీ భవతావిదగ్ధా ॥ ౫౭॥
సంజీవయన్నపిమృతం సుతముత్తరాయా

సాందీపినేశ్చిరమృతంసుతమానయంశ్చ ।
ధామ్నోనిజాద్ద్విజసుతాన్పునరానయన్వా
స్వామేవతాంతనుమహఃకథమానయస్త్వమ్ ॥ ౫౮॥
అద్యాపినాస్త్యుపరతిస్త్రివిధాపచారా
త్పాపశిపరేనిపతితోఽస్మితమస్యపారే ।
ఏతాదృశోఽహమగతిర్భవతోదయాయాః
పాత్రంత్వదీయచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౫౯॥
విస్రమ్భణం త్వయి నయద్యపిమేస్తినాపి
శ్రద్ధా యథోక్తవచనార్థగతా తథాఽపి ।
వాచంత్విమాంసకృదథాప్యసకృన్మయోక్తాం
సత్యాంకురుష్వదయయైవదయైకసిన్ధో ॥ ౬౦॥
పాపీయసోపి శరణాగతిశబ్దభాజో
నోపేక్షణంమమతవోచితమీశ్వరస్య ।
త్వద్జ్ఞానశక్తి కరుణాసు సతీషు నేహ
పాపం పరాక్రమితుమర్హతిమామకీనమ్ ॥ ౬౧॥

ఇతిశ్రీహారీతకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రకృతిషు

శ్రీమదతిమానుషస్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమ ఉక్తిమధీమహే ।
యదుక్త్యస్త్రయీకణ్ఠేయాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్॥
శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః,

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రకృతిషు పఞ్చసు స్తవేషు

శ్రీవైకుణ్ఠస్తవ ప్రారమ్భః

శ్రీవత్సచిహ్న†యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

యోనిత్య మచ్యుత పదామ్బుజ యుగ్మరుక్మ
వ్యామోహత స్తదితరాణి తృణాయ మేనే ।
అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధో
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧॥
త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధ విభూషణంయ
త్సంపచ్చ సాత్త్విక జనస్య యదేవ నిత్యమ్ ।
యద్వాశరణ్య మశరణ్యజనస్య పుణ్యం
తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాంఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౨॥
భక్తిప్రభావ భవదద్భుత భావబన్ధ
సన్ధుక్షిత ప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః ।
వేదార్థ రత్ననిధి రచ్యుత దివ్యధామా
జీయాత్పరాంకుశ పయోధి రసీమభూమా ॥ ౩॥
యన్మఙ్గళాయమహతే జగతాముశన్తి
త్రైవిష్టపాన్యపి పదాని యదాశ్రయాణి ।

వన్దామహే సరసిజేక్షణ మద్వితీయం
వేదాంత వేద్యమనిదం ప్రథమం మహ స్తత్ ॥ ౪॥
పీతామ్బరం వరదశీతలదృష్టిపాత
మాజానులమ్బిభుజమాయతకర్ణపాశమ్ ।
తన్మేఘమేచక ముదగ్రవిశాలవక్షో
లక్ష్మీధరంకిమపివస్తు మమావిరస్తు ॥ ౫॥
యత్తత్త్వమక్షరమదృశ్యమగోత్రవర్ణ
మగ్రాహ్య మవ్యయ మనీదృశమద్వితీయమ్ ।
ఈశానమస్యజగతోయదణోరణీయ
స్తద్వైష్ణవం పదముదాత్త ముదాహరామః ॥ ౬॥
ఆమ్నాయ మూర్ధనిచ మూర్ధని-చోర్ధ్వపుంసాం
యద్ధామవైష్ణవమభీక్ష్ణతరంచకాస్తి ।
తన్మాదృశామపిచ గోచర మేతివావో
మన్యేతదీయ మిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥ ౭॥
జానన్నపీహ కిలమామనపత్రపిష్ణు
ర్విష్ణోఃపదప్రణయినీం గిరమాద్రియేహమ్ ।
నశ్వావలీఢమపి తీర్థమతీర్థమాహు
ర్నోదన్యతాపిచశునాకిలలజ్జితవ్యమ్ ॥ ౮॥
దేవస్య దైత్యమథనస్య గుణేష్వియత్తా
సంఖ్యా చవాఙ్మనస గోచరమత్యభూతామ్ ।
అప్యేవ మణ్వపిచ తత్రమమార్తిశాన్త్యై
కీటస్యతృష్యతఉదన్వతివిప్రుషాఽలమ్ ॥ ౯॥
ప్రేమార్ద్రవిహ్వలగిరః పురుషాః పురాణా
స్త్వాంతుష్టువు ర్మధురిపో మధురై ర్వచోభిః ।

వాచోవిడమ్బితమిదం మమనీచవాచ
మాన్నిస్తుతేసవిషయా మమదుర్వచోభి ॥ ౧౦॥
అజ్ఞాతమాత్రభవతీ విదితా త్రియీనా
తాంహిప్రమాణ మభిజగ్మురతీన్ద్రియేర్థే ।
ఆభాసభూయ మభియాన్త్యపరాణి దోషై
రేషాతుదోషరహితా మహితాపురాణీ ॥ ౧౧॥
అన్తర్హితోనిధిరసి త్వమశేషపుంసాం
లభ్యోసి పుణ్యపురుషై రితరైర్దురాప ।
తత్రత్రయీంసుకృతినః కృతినోఽధిజగ్ము
ర్బాహ్యేషు బాహ్యచరితైగితరైర్నిపేతే ॥ ౧౨॥
చిత్రంవిధేర్విలసితం త్విద మావిరస్తి
దుష్టాత్మనామయమహోకిలదుర్విపాక ।
యత్కేచిదత్రభవతీంశ్రుతిమాశ్రయంతో
ప్యర్థేకుదృష్టివినివిష్టధియోవినష్టా ॥ ౧౩॥
బాహ్యేకుదృష్టయఇతిద్వితయేప్యపారం
ఘోరంతమస్సముపయాన్తినహీక్షసేతాన్ ।
జగ్ధస్య కాననమృగై ర్మృగతృష్ణికేప్సోః
కాసారసత్వనిహతస్యచ కోవిశేషః ॥ ౧౪॥
న్యాయస్మృతి ప్రభృతిభి ర్భవతానిసృష్టై
ర్వేదోపబృంహణవిధావుచితైరుపాయైః ।
శ్రిత్యర్థమర్థమివభానుకరైర్విభేజు
స్త్వద్భక్తి భావిత వికల్మష శేముషీకాః ॥ ౧౫॥
యేతుత్వదంఘ్రిసరసీరుహభక్తిహీనా
నేషా మమీభిరపి నైవయథార్థబోధః ।

పిత్తఘ్నమంజన మనాప్నుషి జాతునేత్రే
నైవ ప్రభాభిరపి శంఖసితత్వబుద్ధి ॥ ౧౬॥
(వేదార్థధీస్త్వయితుభక్తితఏవలభ్యా
యావాన్నియశ్చభగవన్నసితత్వతస్త్వమ్ ।
జ్ఞాతుం తథాభువనభావన వేదవేద్యం
ద్రష్టుంప్రవేష్టురపిభక్తితఏవశక్య) ॥ ౧౭॥
తత్త్వార్థతత్పర పరశ్శతవేదవాక్యై
స్సామర్థ్యత స్స్మృతిభ రప్యథతాదృశీభిః ।
త్వామేవతత్త్వపరసాత్త్విక సత్పురాణై
ర్దేవజ్ఞ ధీభిరపి నిశ్చినుమః పరేశమ్ ॥ ౧౮॥
అన్యత్రతు క్వచన కేచిదిహేశశబ్దా
ల్లోక ప్రసిద్ధిముపగమ్యతమీశమాహుః ।
తైశ్చప్రసిద్ధివిభవస్య సమూలతాయై
గ్రాహ్యత్రయీత్వయితునాఽచ్యుతసమ్ముఖీనా ॥ ౧౯॥
యఃఖల్వణో రణుతరో మహతో మహీయా
నాత్మాజనస్య జనకో జగతశ్చ యోభూత్ ।
వేదాత్మక ప్రణవకారణవర్ణవాచ్యం
తంత్వాంవయంతుపరమేశ్వరమామనామ ॥ ౨౦॥
ఆత్మేశ్వరోసినపరోస్తి తవేశ్వరోన్యో
విశ్వస్యచాసి పతిరస్యపరాయణంచ ।
నారాయణాచ్యుతపరస్త్వమిహైకఏవ
బ్రహ్మాదయోపి భవదీక్షణలబ్ధసత్తాః ॥ ౨౧॥
నిత్య స్సమాభ్యధికవర్జిత ఊర్జితశ్రీ
ర్నిత్యేఽక్షరే దివివసన్పురుషః పురాణ ।

సత్వప్రవర్తనకరోజగతోఽస్యమూలం
నాన్య స్త్వదస్తి ధరణీధర వేదవేద్యః ॥ ౨౨॥
యంభూతభవ్యభవదీశమనీశమాహు
రన్తస్సముద్రనిలయం యమనన్తరూపమ్ ।
యస్య త్రిలోకజననీ మహిషీచలక్ష్మీ
స్సాక్షాత్సఏవ పురుషోఽసనసహస్రమూర్ధా ॥ ౨౩॥
సర్వశ్రుతిష్వనుగతం స్థిర మప్రకంప్యం
నారాయణాహ్వాయధరం త్వామివానవద్యమ్ ।
సూక్తంతు పౌరుష మశేష జగత్పవిత్రం
త్వాముత్తమం పురుష మీశ ముదా జహార ॥ ౨౪॥
ఆనంద మైశ్వర మవాఙ్మనసాఽవగాహ్య
మామ్నాసిషు శ్శతగుణోత్తరితక్రమేణ ।
సోఽయంతవైవ నృషుహి త్వ మిహాన్తరాత్మా
త్వంపుణ్డరీకనయన పురుషశ్చపౌష్టః ॥ ౨౫॥
యన్మూలకారణ మబుద్ధ్యత సృష్టివాక్యై
ర్బ్రహ్మేతివా సదితివాఽఽత్మగిరా ధవా తత్ ।
నారాయణస్త్వితి మహోపనిషద్బ్రవీతి
సౌబాలికీప్రభృతయో వ్యనుజగ్ము రేనామ్ ॥ ౨౬॥
జ్యోతిఃపరంపరమతత్వమథోపరాత్మా
బ్రహ్మేతిచశ్రుతిషుయత్పరవస్త్వధీతమ్ ।
నారాయణస్తదితితద్విశినష్టికాచి
ద్విష్ణోఃపదం పరమమిత్యపరా గృణాతి ॥ ౨౭॥
సంతీదృశాశ్శ్రుతిశిరస్సు పరస్సహస్రా
వాచస్తవప్రథయితుం పరమేశితృత్వమ్ ।

కిఞ్చేహ నవ్యజగణాం కృమిధాతృభేదం
క్రామఞ్జగన్తినిగిరఞ్పునరుద్గిరంశ్చ ॥ ౨౮॥
రూపశ్రియా పరమయా పరమేణధామ్నా
చిత్రైశ్చ కైశ్చి దుచితై ర్భవత శ్చరిత్రైః ।
చిహ్నై రనిహ్నవపరై రపరైశ్చకైశ్చి
న్నిశ్చిన్వతేత్వయివిపశ్చిత ఈశితృత్వమ్ ॥ ౨౯॥
యస్యాఃకటాక్షణ మనుక్షణ మీశ్వరాణా
మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనసిద్ధమ్ ।
తాం శ్రీరితి త్వదుపసంశ్రయణాన్నిరాహు
స్త్వాంచ శ్రియశ్శ్రియ ముదాహురుదారవాచః ॥ ౩౦॥
మాయాత్వయాగుణమయీకిలయానిసృష్టా
సా తేవిభో కిమివ నర్మ న నిర్మిమీతే ।
కౌతస్కుతాఃస్థిరకుతర్కవశేన కేచి
త్సత్యాంశ్రుతౌచ బధిరాస్త్వయి తన్మహిమ్నా ॥ ౩౧॥
యస్థావర క్రిమి పతంగ మతంగజాది
ష్వన్యేషు జన్తుషు సదైవ విజాయమానః ।
త్వన్నిత్య నిర్మల నిరఞ్జన నిర్వికార
కల్యాణసద్గుణనిధే స ఇతీరితస్తై ॥ ౩౨॥
త్వద్దృష్టిజుష్ట మిదమావిరభూ దశేషం
నోచేత్కటాక్షయసి నైవ భవేత్ప్రవృత్తిః ।
స్థాతుంచ వాంఛతిజగత్తవదృష్టిపాతం
తేనశ్రుతౌజగదిషేహి జగత్త్వమేవ ॥ ౩౩॥
ఏవంభగో ఇహ భవత్పరతన్త్రఏవ
శబ్దోపిహాపవ దముష్యచరాచరస్య ।

ఐశ్వర్యమీదృశమిదంశ్రుతిషూదితం తే
పాపీయసామయమహో త్వయిమోహహేతుః ॥ ౩౪॥
యేత్వత్కటాక్షలవ లక్ష్యమివక్షణం త్తై
రైశ్వర్యమీదృశమలభ్యమలమ్భిపుమ్భిః ।
యత్కేపిసంజగది రేపర మేశితృత్వం
తేషామపిశ్రుతిషు తన్మహిమ ప్రసంగాత్ ॥ ౩౫॥
నిత్యేష్వవస్తుషుభవన్నిరపేక్ష మేవ
తత్త త్స్వరూపమితి కేచిదిహాభ్రమన్తః ।
ఐశ్వర్యమత్రతవసాచధికంగిరం తే
బ్రూతేత్రయీతునిరుపాధికమీశనం తే॥ ౩౬॥
ఇచ్ఛాతఏవతవవిశ్వపదార్థసత్తా
నిత్యంప్రియాస్తవతు కేచన తేహినిత్యాః ।
నిత్యంత్వదేక పరతన్త్రినిజస్వరూపా
భావత్క మంగళ గుణాహినిదర్శనంనః ॥ ౩౭॥
విశ్వస్యవిశ్వవిధకారణమచ్యుతత్వం
కార్యం తదేత దఖిలంచిదచిత్స్వరూపమ్ ।
త్వంనిర్వికారఇతి వేదశిరస్సు ఘోషో
నిస్సీమమేవ తవ దర్శయతీశితృత్వమ్ ॥ ౩౮॥
కింసాధన క్వ నివసన్కిముపాదదానః
కస్మైఫలాయ సృజతీశ ఇదంసమస్తమ్ ।
ఇత్యాద్యనిష్ఠితకుతర్కమతర్కయన్త
స్త్వద్వైభవంశ్రుతివిదో విదురప్రతర్క్యమ్ ॥ ౩౯॥
యత్సంవృతందశగుణోత్తరసప్తతత్త్వై
రణ్డంచతుర్దశ జగద్భవధాతృధామ ।

అణ్డాని తత్సదృశాని పరశ్శతాని
క్రీడావిధేస్తవపరిచ్ఛదతామగచ్ఛన్ ॥ ౪౦॥
ఇచ్ఛావిహారవిధయేవిహితాన్యమూని
స్యాత్త్వద్విభూతిలవ లేశకలాయుతాంశః ।
యానైవజాతు పరిణామపదాస్పదంసా
కాలాతిగాతవ పరామహతీవిభూతిః ॥ ౪౧॥
యద్వైష్ణవంహిపరమంపదమామనన్తి
ఖంవాయదేవ పరమంతమసః పరస్తాత్ ।
తేజోమయంపరమసత్త్వమయంధ్రువంయ
దానందకందమతిసుందరమద్భుతంయత్ ॥ ౪౨॥
యద్బ్రహ్మరుద్ర పురుహూత ముఖైర్దురాపం
నిత్యంనివృత్తినిరతై స్సనకాదిభిర్వా ।
సాయుజ్యముజ్జ్వల ముశంతియదాఽఽపవర్గ్యం
యస్మాత్పరంనపదమఞ్చిత మస్తికించిత్ ॥ ౪౩॥
రూపేణసద్గుణగణైఃపరయాసమృద్ధ్యా
భావైరుదారమధురై రపివామహిమ్నా ।
తాదృక్తదీదృగిదమిత్యుపవర్ణయన్త్యో
వాచోయదీయవిభవస్యతిరస్క్రియాయై ॥ ౪౪॥
యద్వృద్ధ్యపక్షయవినాశముఖైర్వికారై
రేతైరసంస్కృత మతస్తమితాస్తిశబ్దమ్ ।
యద్ధారవాచ్ఛ్రితిషుఫల్గుఫలంక్రియాణా
మాదిష్టమన్యదసుఖోత్తరమధ్రువంచ ॥ ౪౫॥
నిష్కల్మషైర్నిహతజన్మజరావికారై
ర్ధ్యాయిష్వభక్తివిభవైరభవైరవాప్యమ్।

అన్యైరధన్యపురుషై ర్మనసాప్యనాప్యం
వైకుణ్ఠనామ తవధామతదామనన్తి ॥ ౪౬॥
నిత్యాతవాన్యనిరపేక్షమహామహిమ్నా
ప్యేతాదృశీనిరవధిర్నియతా విభూతి ।
జ్ఞానాదయోగుణగణాస్సమతీతసీమా
లక్ష్మీఃప్రియాపరిజనాఃపతగేన్ద్రముఖ్యాః ॥ ౪౭॥
ఏకస్యయేషుహిగుణస్యలవాయుతాంశ
స్స్యాత్కస్యచిత్సఖలువాఙ్మనసాతిగశ్రీః ।
తేదాదృశోత్యవధయస్సమతీతసంఖ్యా
స్త్వత్సద్గుణా స్త్వమసిత న్నిరపేక్షలక్ష్మీః ॥ ౪౮॥
సర్వస్యచైవగుణతోహివిలక్షణత్వ
మైశ్వర్యతశ్చ కిలకశ్చి దుదఞ్చితస్స్యాత్ ।
తత్ప్రీత్యుతత్వయివిభోవిభవోగుణాశ్చ
సంబన్ధత స్తవభజన్తిహి మఙ్గళత్వమ్ ॥ ౪౯॥
దూరేగుణా స్తవతు సత్త్వరజస్తమాంసి
తేన త్రయీ ప్రథయతి త్వయి నిర్గుణత్వమ్ ।
నిత్యంహరే నిఖిల సద్గుణసాగరంహి
త్వామామనన్తి పరమీశ్వరమీశ్వరాణామ్ ॥ ౫౦॥
జ్ఞానాత్మన స్తవ తదేవగుణంగృణన్తి
తేజోమయస్య హిమణేర్గుణఏవతేజః ।
తేనైవవిశ్వ మపరోక్ష ముదీక్షసే త్వం
రక్షాత్వదీక్షణతఏవ యతోఽఖిలస్య ॥ ౫౧॥
త్రియ్యుద్యతా తవయువత్వముఖైర్గుణౌఘై
రానన్దమేధిత మియానితి సంనియన్తుమ్ ।

తేయేశతంత్వితి పరమ్పరయాప్రవృత్తా
స్తైర్వైషవాఙ్మనసగోచర ఇత్యుదాహ ॥ ౫౨॥
ఏవంతయాచతురయా తవయానవాద్యా
స్సర్వేగుణాస్సహ సమస్తవిభూతిభిశ్చ ।
ప్రవ్యాహృతాస్స్వయమవధీనవధీరయన్తో
వాచామగోచరమహామహిమానఏవ ॥ ౫౩॥
సంవర్తవర్తి నిఖిలం నిరభిజ్ఞమజ్ఞం
చిత్రేచకర్మణి యథార్థ మహానియచ్ఛన్ ।
సద్యశ్శకృన్మిద్రుహిణభేదమభేదమేత
దావిశ్చకర్థ సకృదీక్షణదీక్షణేన ॥ ౫౪॥
అస్తంయదుద్యదుపచాయ్యపచాయిచైవ
మీశందరిద్రమథజంగమమప్యనింగమ్ ।
విశ్వంవిచిత్ర మవిలక్షణవీక్షణేన
విక్షోభయస్యనవధిర్బతశక్తిరైశీ ॥ ౫౫॥
రూపప్రకార పరిణామకృతవ్యవస్థం
విశ్వంవిపర్యసితుమన్యదసచ్చకర్తుమ్ ।
ఔమ్యన్ స్వభావనియమం కిముదీక్షసేత్వం
స్వాతన్త్ర్యమైశ్వరమపర్యనుయోజ్యమాహుః ॥ ౫౬॥
సంవర్తసంభృతకరస్య సహస్రరశ్మే
రుస్రాంతమిస్రయదజస్రవిహారిహారి ।
నిత్యానుకూలమనుకూలనృణాంపరేషా
ముద్వేజనంచతవతేజ ఉదాహరన్తి ॥ ౫౭॥
నైవహ్యవాప్యమనవాప్తమిహాస్తియస్య
సత్తాపితస్యతవ వీక్షణతఃప్రజానామ్ ।

సంపత్తుకింపునరితోనవదాన్యమన్యం
మన్యేత్వమేవఖలు మన్దిరమిన్దిరాయాః ॥ ౫౮॥
పాపైరనాదిభవసమ్భవవాసనోత్థై
ర్దుఃఖేషుయః ఖలునిమంక్షతిహన్త జన్తుః ।
తంకేవలంనుకృపయైవ సముద్ధరిష్యం
స్తద్దుష్కృతస్య ననునిష్కృతిమాత్థశాస్త్రైః ॥ ౫౯॥
శాస్త్రైరనాదినిధనైస్స్మృతిభిస్త్వదీయ
దివ్యావతారచరితైశ్శుభయాచసృష్ట్యా ।
నిశ్శ్రేయసంయదుపకల్పయసి ప్రజానాం
సాత్వత్కృపాజలధితల్లజవల్గితశ్రీః ॥ ౬౦॥
హైహాన్తజన్తుషునిరన్తరసన్తతాత్మా
పాప్మాహినామనదకోయమచిన్త్యశక్తిః ।
యస్త్వత్కృపాజలధిమప్యతివేలఖేల
ముల్లఙ్ఘయత్యకృతభాసురభాగధేయాః ॥ ౬౧॥
యద్బ్రిహ్మకల్పనియుతానుభవేప్యనాశ్యం
తత్కిల్బిషంసృజతిజన్తురిహక్షణార్థే ॥
ఏవంసదాసకలజన్మసు సాపరాధం
క్షామ్యస్యహోతదభిసంధివిరామమాత్రాత్ ॥ ౬౨॥
క్షాన్తిస్తవేయమియతీమహతీకథన్ను
షుహ్యేదహోత్వయికృతాఞ్జలిపఞ్జరేషు ।
ఇత్థంస్వతో నిఖిలజన్తుషునిర్విశేషం
వాత్సల్యముత్సుకజనేషుకథంగుణస్తే ॥ ౬౩॥
విశ్వంధియైవ విరచయ్యనిచాయ్య భూయ

స్వజ్ఞప్రముష స్సతి సమాశ్రితవత్సలత్వే ।
ఆజగ్ముష స్తవగజోత్తమ బృంహితేన
పాదం పరామమృశుషాపిచ కామనీషా ॥ ౬౪॥

యశ్శకశ్చిద్దేవ యదికిఞ్చన హన్త జన్తు
ర్భవోఽభజేత భగవన్త మనన్యచేతాః ।
తంసోఽయ మీదృశ ఇయానితివా వ్యజానన్
హైహ వైనతేయసమమ ప్యురరీకరోషి ॥ ౬౫॥

త్వత్సామ్యమేవ భజతా మభివాఞ్ఛసిత్వం
త్వత్సత్కృతై ర్విభవరూపగుణై స్త్వదీయైః ।
ముక్తింతతోఽహి పరమం తవసామ్య మూహు
స్త్వద్దాస్యమేవ విదుషాం పరమంమతంతత్ ॥ ౬౬॥

తద్వైతథాస్తు కతమోఽయ మహోఽస్వభావో
యానాన్యథావిధగుణో భజతేభవన్తమ్ ।
తావాం స్తథావిధగుణ స్తదధీనవృత్తి
స్సంశ్లిష్యసే త్వమిహ తేన సమానధర్మా ॥ ౬౭॥

శ్రీవైకుణ్ఠనాథ మభిష్టౌతి,

నీలాఞ్జనాద్రినిభ మున్నస మాయతాక్ష
మాజానుజైత్రభుజ మాయతకర్ణపాశమ్ ।
శ్రీవత్సలక్షణ ముదారగభీరనాభిం
పశ్యేమదేవ శరదశ్శత మీదృశం త్వామ్ ॥ ౬౮॥

అమ్భోరుహాక్ష మరవిన్దనిభాఙ్ఘ్రియుగ్మ
మాతామ్రతామరస రమ్యకరాగ్రకాన్తిమ్ ।
భృంగాళకం భ్రమరవిభ్రమకాయకాన్తిం
పీతామ్బరం వపు రదస్తు వయం స్తువామ ॥ ౬౯॥

భూరివిభ్రమేణ మృదుశీతవిలోకితేన
మందస్మితేన మధురాక్షరయా చ వాచా ।
ప్రేమప్రకర్షపిశునేన వికాసినా చ
సమ్భావయిష్యసి కదా ముఖపఙ్కజేన ॥ ౨౦ ॥
వజ్రాఙ్కుశ ధ్వజసరోరుహశంఖచక్ర
మత్స్యసుధాకలశకల్పక కల్పితాఙ్కమ్ ।
త్వత్పాదపద్మయుగళం విగళత్ప్రభాభి
ర్భూయో ఽభిషేక్ష్యతి కదా ను శిరో మదీయమ్ ॥ ॥
త్రైవిక్రమ క్రమకృతాక్రమణత్రిలోక
ముత్తంసముత్తమ మనుత్తమభక్తిభాజామ్ ।
నిత్యంధనం మమ కదా హి మదుత్తమాంగ
మంగీకరిష్యతి చిరం తవ పాదపద్మమ్ ॥ ౨౨ ॥
ఉన్నిద్రపత్ర శతపత్ర సగోత్రమంత
ర్లేఖారవిన్ద మభినన్దన మిన్ద్రియాణామ్ ।
మన్మూర్ధ్ని హస్త కరపల్లవ తల్లజం తే
కుర్వన్కదా కృతమనోరథయిష్యసే మామ్ ॥ ౨౩ ॥
ఆంగీ నిసర్గనియతా త్వయి హన్త కాన్తి
ర్నిత్యం తవాలమియమేవ తథాపి చాన్యా ।
వైభూషణీ భవతి కాన్తి రలంతరాం సా
* హ్యైపుష్కలైవ నిఖిలాపి భవద్విభూతిః ॥ ౨౪ ॥
శ్రీవత్స కౌస్తుభ కిరీట లలాటికాభిః
కేయూరహార కటకోత్తమకర్ణికాభిః ।
ఉద్దామదామ మణినూపుర నీవిబన్ధై

* సర్వంచ మంగళమనంతి హి మంగళానామితి పాఠాన్తరమ్.

ర్భాన్తం భవన్త మనిమేషముదీక్షిషీయ || ౭౫||
ఇన్దీవరీ క్వచిదపి క్వచి దారవిన్దీ
చాన్ద్రాతపే క్వచనచ క్వచనాథ హైమీ ||
కాన్తి స్తవౌఘ పరభాగ పరస్పరశ్రీః
పార్శ్వేత వారణయితుం కిము చక్షుషో ర్మే || ౭౬||
త్వాంసేవితం జలజచక్ర గదాసిశార్ఙ్గై
స్తార్క్ష్యేణ సైన్యపతినా ఽనుచరై స్తథాన్యైః |
దేవ్యా శ్రియాసహ వసంత మనంతభోగే
భుఞ్జీయ సాంజలి రసఙ్కుచితాక్షిపక్ష్మా || ౭౭||
కైఙ్కర్యనిత్యనిరతై ర్భవ దేకభోగై
ర్నిత్యై రనుక్షణ నవీన రసార్ద్రభావై |
నిత్యాభివాంఛిత పరస్పరనీచభావై
ర్మద్దైవతై పరిజనై స్తవసంగసీయ || ౭౮||
యత్కిఞ్చిదుజ్వల మిదం యదుపాఖ్యయాహు
స్సౌన్దర్య మృద్ధిరితి య న్మహిమాంశలేశ |
నామ్నైవయాం శ్రియముశంతి యదీయధామ
త్వామామనంతి యతమా యతమానసిద్ధిః || ౭౯ ||
యానై త్వయా పృదధిమంధన యత్నలభ్యా
యా న్తర్హితేతి జగదు న్మథనోద్యతోభూః |
యాచప్రతిక్షణ మపూర్వరసానుబంధై
ర్భావై ర్భవ న్త మభినన్దయతె సదైవ || ౮౦||
రూపశ్రియా గుణగణై ర్విభవేన ధామ్నా
భావై రుదారమధురై శ్చతురై శ్చరిత్రైః |
నిత్యం తవైవసదృశీం శ్రియమీశ్వరీంతాం

త్వాంచాశ్చితః పరిచరేయ ముదీర్ణభావ ॥ ౮౧॥
యాబిభ్రతీ స్థిరచరాత్మకమేనవిశ్వం
విశ్వమ్భరా పరమయా క్షమయాక్షమాచ ।
తాం మాతరంచ పితరంచ భవంతమస్య
వ్యాఇచ్ఛన్తు రాత్రయ ఇమా వరివస్యతోమే ॥ ౮౨॥
భావై రుదారమధురై ర్వివిధై ర్విలాసై
ర్భ్రూవిభ్రమ స్మితకటాక్షనిరీక్షణైశ్చ ।
యాత్వా న్మయీ త్వమపిచయ న్మయఏవ నామాం
నీళానితా న్త మురరీకురుతా ముదారా ॥ ౮౩॥
భావైరనుక్షణ మపూర్వరసానువిద్ధై
రత్యద్భుతై రభినవై రభినంద్య దేవీః ।
భృత్యా న్యథోచిత పరిచ్ఛదినోయథార్హం
సమ్భావయంత మభితో భగవన్భవేయమ్ ॥ ౮౪॥
హాహంత హంత హతకో స్మి ఖిలో స్మి ధిఙ్మాం
ముహ్యన్నహో అహమిదం కిమువాచవాచా ।
త్వామంగ మంగళగుణాస్పద మస్తహేయం
మాస్తర్తుమేవ కథమర్హతి మాదృగంహాః ॥ ౮౫॥
అంహః ప్రపహ్య వినిగృహ్య విశోధ్యబుద్ధిం
వ్యా*పూయవిశ్వ మశివం జనుషానుబద్ధమ్ ।
ఆదాయసద్గుణ గణానపి నాహమర్హ
స్త్వత్పాదయో ర్యదహమత్ర చిరంనిమగ్నః ॥ ౮౬॥
జానేఽథవా కిమహమంగ య దేవసంగా
దంగీకరోషినహి మంగళ మన్యదస్మాత్ ।

* వ్యాధూయేతి పాఠాంతరమ్

తేనత్వమేన మురరీకురుషే జనంచె
న్నైవాముతో భవతి యుక్తతరోహి కశ్చిత్ ॥ ౮౭॥
యన్నాభవామ భవదీయకటాక్షలక్షం
సంసార గర్తపరివర్త మతోఽగమామ ।
ఆగాంసి యేఖలు సహస్రమజస్రమేవ
జన్మస్వతన్మహి కథంతక్షమే ఽనుకంప్యాః ॥ ౮౮॥
సత్కర్మనైవ కల కిఞ్చన సఞ్చినోమి
విద్యాస్యవద్యరహితా నతువిద్యతేమే ।
కిఞ్చ త్వదఞ్చితపదామ్బుజభక్తిహీనః
పాత్రంభవామి భగవ న్భవతోదయాయాః ॥ ౮౯॥
కింభూయసా ప్రలపతేన యదేవకించి
త్ప్రాప్యా మల్ప ముగువా తదశేషమేష ।
ానన్నవా శతసహస్రపరార్ధకృత్వో
యోకార్ష మేవ మగతిం భగవన్ క్షమస్వ ॥ ౯౦॥
దేవ త్వదీయ చరణ ప్రణయప్రవీణ
రామానుజార్య విషయీ కృత మప్యహోమామ్ ।
భూయఃప్రధర్షయతి వైషయికో విమోహః
మత్కర్మణ కతరదత్ర సమానసారమ్ ॥ ౯౧॥
గర్భేషు నిర్భర నిపీడన ఖిన్నదేహః
క్షోదీయసో ఽతిమహతోప్యఖిలస్యజన్తోః ।
జన్మాన్తరాణ్యనువిచిన్త్య పరస్సహస్రా
ణ్యత్రాహ మప్రతివిధి ర్నిహతశ్చరామి ॥ ౯౨॥
భూయశ్చ జన్మసమయేషు సుదుర్వహాని
దుఃఖాని దుఃఖమతిరిచ్య కిమప్యజానన్ ।

మూఢో౽నుభూయ పునరేవతుబాలభావం
దుఃఖోత్తరం నిజచరిత్ర మముత్రసేవే ॥ ౯౩॥
భూయాంసి భూయ ఉపయన్వివిధానిదుఃఖా
న్యన్యచ్చ దుఃఖమనుభూయ సుఖభ్రమేణ ।
దుఃఖానుబద్ధ మపి దుఃఖవిమిశ్ర మల్పం
క్షుద్రంజుగుప్సితసుఖం సుఖమిత్యవాసే ॥ ౯౪॥
లోలద్భి రిన్ద్రియహయై రపథేషు నీతో
దుష్ప్రాప దుర్భగ మనోరథ మథ్యమానః ।
విద్యా ధనా భిజన జన్మమదేన కామ
క్రోధాదిభిశ్చ హతధీ ర్నశమంప్రయామి ॥ ౯౫॥
లభ్యేషు దుర్లభత రేష్వపి వాఞ్ఛితేషు
జాతా సహస్రగుణతః ప్రతిలమ్భనేపి ।
విఘ్నైర్హతేష్వపిచ తేషుసమూలఘాతం
వర్ధిష్ణురేవ నతుశామ్యతి హన్తతృష్ణా ॥ ౯౬॥
త్వత్కీర్తన స్తుతి నమస్కృతి వేదనేషు
శ్రద్ధా నభక్తిరపి శక్తి రథోనచేచ్ఛా ।
నైవానుతాపమతి రేష్వకృతేషు కిన్ను
భూయా నహోపరికరః ప్రతికూలపక్షే ॥ ౯౭॥
ఏతేనవై సువిదితం బత మామకీనం
దౌరాత్మ్య మప్రతివిధేయ మపారమీశ ।
సమ్భావితోప్యపదమస్మి యతస్త్వదీయ
నిస్సీమభూమ కరుణామృతవీచివాహో ॥ ౯౮॥
ఐశ్వర్య వీర్య కరుణా గరిమ క్షమాద్యా
స్స్వామిన్నకారణ సుహృత్త్వ మథోవిశేషాత్ ।

సర్వేగుణా స్స్వవిషయా స్తవ మామపార
ఘోరాఘ పూర్ణమగతిం విహతం సమేత్య । ౯౯॥
త్వత్పాద సంశ్రయణ హేతుషు సాధికారా
నుద్యుఞ్జత శ్చరితకృత్స్నవిధీంశ్చ తాంస్తాన్ ।
త్వంరక్షసీతి మహిమా తవనాలమేషా
మాంచే దనీదృశ మనన్యగతిం నరక్షేః ॥ ౧౦౦॥
యా కర్మణామధికృతి ర్యఇహోద్యమ స్తే
సప్యప్యనుష్ఠితి రశేషమిదంహి పుంసామ్ ।
త్వామన్తరేణ నకథంచన శక్యమాప్త
మేవంచ తేషు మయిచాస్తి నతే విశేషః ॥ ౧౦౧॥
నిర్బన్ధపష యదితే యదశేషతైథ
సంసేవినోవరదరక్షసి నేతరాం స్త్వమ్ ।
తర్హిత్వమేవ మయి శక్త్యధికారవాంఛా.
పత్త్యాహశాన్తి మితరచ్చ విధేహివిశ్వమ్ ॥ ౧౦౨॥
వ్యక్తీకుర్వన్నిగమశిరసామర్థమన్తర్నిగూఢం
శ్రీవైకుణ్ఠస్తుతిమకృతయ శ్శ్రియసేసజ్జనానామ్ ।
కూరాధీశంగురుతరదయా దుగ్ధసిన్ధుంతమీడె
శ్రీవత్సాఙ్కంశ్రుతిమతగురుచ్ఛాత్రశీలైకధామ ॥

ఇతి శ్రీహారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రకృతిషు
శ్రీ వైకుణ్ఠ స్తవ స్సమాప్తః

శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహి ।
యదుక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమఙ్గళసూత్రతామ్ ॥

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవేనమః

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీ రఙ్గరాజస్తవే పూర్వశతకమ్.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్శ్రీరంగేశపురోహితః ।
శ్రీవత్సాంకసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసేమేఽస్తుభూయసే ॥
శ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రేభ్యో నమఉక్తి మధీమహి ।
యదుక్తయస్త్రయీకంఠే యాన్తిమంగలసూత్రతామ్ ॥ ౧॥
రామానుజపదచ్ఛాయా గోవిందాహ్వాఽనపాయినీ ।
తదాయత్తస్వరూపాసా జీయాన్మద్విశ్రమస్థలీ ॥ ౨॥
రామానుజమునిర్జీయా ద్యోహరేర్భక్తియన్త్రితాత్ ।
కలికోలాహలక్రీడాముధాగ్రహ మపాహరత్ ॥ ౩॥
విధాయవైదికంమార్గ మకౌతస్కుతకంటకమ్ ।
నేతారం భగవద్భక్తే ర్యామునం మనవామహే ॥ ౪॥
నౌమినాథంమునింనామ జీమూతంభక్త్యవగ్రహే ।
వైరాగ్య భగవత్తత్త్వ జ్ఞాన భక్త్య భివర్షుకమ్ ॥ ౫॥
ఋషింజుషామహే కృష్ణతృష్ణాతత్త్వమివోదితమ్ ।
సహస్రశాఖాం యోఽద్రాక్షీ ద్ద్రావిడీం బ్రహ్మసంహితామ్ ॥
నమశ్శ్రీరంగనాయక్యై యద్భ్రూవిభ్రమభేదతః । [౬॥
ఈశేశితవ్యవైషమ్య నిమ్నోన్నతమిదంజగత్ ॥ ౭॥

శ్రీస్తనాభరణం తేజ శ్శ్రీరంగేశయ మాశ్రయే ।
చింతామణిమివోద్వాంత ముత్సంగేఽనంతభోగిన ॥ ౮॥
అస్తివస్త్విదమిత్థంత్వప్రసంఖ్యానపరాఙ్ముఖమ్ ।
శ్రీమత్యాయతనే లక్ష్మీపదలాక్షైకలక్షణమ్ ॥ ౯॥
లక్ష్మీకల్పలతోత్తుంగస్తనస్తబకచంచలః ।
శ్రీరంగరాజభృంగో మే రమతాం మానసామ్బుజే ॥ ౧౦॥
స్వస్తి శ్రీస్తనకస్తూరీ మకరీముద్రితోరస ।
శ్రీరంగరాజా చ్ఛరదశ్శత మాశాస్మహే తరామ్ ॥ ౧౧॥
పాతు ప్రణతరక్షాయాం విలంబ మసహన్నివ ।
పదాపఞ్చాయుధీంబిభ్రత్సనశ్శ్రీరంగనాయక ॥ ౧౨॥
అమతంమతం మతమధామ తేఽస్తుతం
పరినిందితం భవతి నిందితం స్తుతమ్ ।
ఇతిరంగరాజ ముదజూఘుషత్త్రయీ
స్తమహేవయం కిమితితన్న శక్నుమః ॥ ౧౩॥
యదిమే సహస్రవదనాది వైభవం
నిజమర్పయే త్సకిల రంగచన్ద్రమాః ।
అథ శేషవన్మమచ తద్వదేవవా
స్తుతిశక్త్యభావవిభవేపి భాగితా ॥ ౧౪॥
సోఽంగవేద యదివా నకిలేతివేద
స్సందేగ్ధ్యనగ్ధ్యవిద మాత్మని రంగనాథమ్ ।
స్థానే య దేషఖలు దోషమలీమసాభి
ర్మద్వాగ్భి రైశ మతిశాయిన మావృణోతి ॥ ౧౫॥
స్వాంసంస్కృత ద్రావిడవేదసూక్తై
ర్భాంతం మదుక్తై ర్మలినీకరోతి ।

శ్రీరంగకర్మః కలభం కపవ
స్నాత్వాపి ధూళీరసికం నిషేద్ధా ॥ ౧౬॥
కస్తు ప్రపత్తిబల తారితవిష్ణుమాయా
మద్వంశరాజకుల దుర్లలితం కిలైవమ్ ।
శ్రీరంగరాజ కమలాపద లాలితత్వం
యద్వాఽపరాధ్యతి మమస్తుతిసాహసేఽస్మిన్ ॥ ౧౭॥
నాథస్యచ స్వమహిమార్ణవపారదృశ్వ
విజ్ఞానవాగ్విలసితం సహతే చ వేద ।
ఆపేక్షికం యదితదస్తి మమాపి తేన
శ్రీరంగిణశ్శి స్తుతివిధా వహమధ్యకార్షమ్ ॥ ౧౮॥
అన్యత్రాతద్గుణోక్తి ర్భగవతినతదుత్కర్షచౌర్యైకపరేషాం
స్తుత్యత్వాద్వావదర్థాఘణితి రవితథాతస్యనిస్సీమకత్వాత్ ।
ఆమ్నాయానా మసీమ్నామపి హరివిభవేవర్ణబిందోరివాబ్ధౌ
సంబంధాత్స్వార్థలాభో నతుకిఒళనతగ స్తోతురేవంనకింమే ॥
కావేరీ మవగాహిషీయ భగవద్భోగాంతరాయీభవ [౧౯॥
త్కర్మక్లేశ ఫలాశయ ప్రశమనో ద్వేలామలస్రోతసమ్ ।
జంతోస్సంసరతోఽర్చిరాదిసరణివ్యాసంగభంగాయ యా
లోకేస్మిన్విరజేవ వేల్లితజలా శ్రీరంగమాలింగతి ॥ ౨౦॥
దుగ్ధాబ్ధిర్జనకో జనన్యహమియం శ్రీరేవపుత్రీవర
శ్రీరంగేశ్వర ఏతదర్హ మిహ కింకుర్యామితీవాకులా ।
చంచచ్చామర చంద్రచందనమహా మాణిక్య ముక్తోత్కరా
న్కావేరీ లహరీకరై ర్వదధతీ పర్యేతిసా సేవ్యతామ్ ॥ ౨౧॥
తీర్థంశున్ధతి పాతినశ్దనతరూన్ రథ్యాంగణాన్యుక్షతి
స్నానీయార్ఘ్యణపానవారివహతిస్నాత పునీతే జనాన్ ।

శ్యామం వేదరహస్యోవ్యక్తి పులినేఫేనైర్హస న్తీవత
ద్గంగాంవిష్ణుపదీత్వసూత్రముఖరాం హేమాపగా హంత్యఘమ్॥
అగణితగుణావద్యం సర్వం స్థిరత్రసమప్రతి
క్రియమపిపయః పూరైరాప్యాయయంత్యనుజాగ్రతీ।
ప్రవహతి జగద్ధాత్రీభూత్వేవ రంగపతే ర్దయా
శిశిరమధురా ఉగాధా సానః పునాతుమరుద్వృధా ॥ ౨౩॥
తరళతనుతరంగై ర్లుంఠ న్మారందోళ్యమాన
స్వతట విటపి రాజీమంజరీసు ప్తభృఙ్గా।
క్షిపతు కనకనామ్నీ నిమ్నగా నారికేళ
క్రముకజ మకరన్దై ర్మాంసలాపా మదంహః ॥ ౨౪॥
కదళ వకుళ జంబూ పూగ మాకన్ద కణ్ఠా
ద్వయపనసరసనీరా మన్తరాసహ్యకన్యామ్।
పరిబలజలపిపాసా లమ్బమానామ్బుదౌఘ
భరిమకరతరుబృన్దం వన్ద్యతామన్తరీపమ్॥ ౨౫॥
యద్విష్ణో పద మతమ పరోరజోగ్ర్యం
ముక్తానా మనువిరజం విదీప్ర మాహుః।
తత్పూర్వ్యం పులినమిదం తయాద్యమధ్యే
కావేరీస్ఫురతి తదీక్షిషీయ నిత్యమ్॥ ౨౬॥
తరియ్య న్త్రప్రహతి మతీషు వైష్ణవానాం
పారివ్యాసు ప్రచురభవశ్రమాపహాసు।
కావేరీ పరిచరితాసు పావనీషు
శ్రీరంగోపవనతటీషు వర్తిషీయ॥ ౨౭॥
స్ఫురితశఫరదీర్ఘ న్నాలికేరగుళుచ్ఛ
పరిస్రుమర మధుకుల్యా వర్ధితానోకహాని।

రతి మవిరతి రంగారామరమ్యస్థలాని
క్రముకపనసమోచా మేచకాని క్రియాసు ॥ ౨౮॥
అధిపరమపదం పురీమయోధ్యా
మమృతవృతా మపరాజతా ముశన్తి ।
పులినముపరి రంగ రాజధానీ
పిశితదృశామపి సాపుర శ్చకాస్తి ॥ ౨౯॥
భవపదమపి దివ్య ధామకర్తుం
తదుభయతస్త్రిత హర్మ్యమాలికేవ ।
భవనమణితలై ర్విజృంభమాణా
జయతితరా మిహ రఙ్గరాజధానీ ॥ ౩౦॥
మణిమకరరుచీ ర్వితత్యవాశా
స్విసృమర కేతుకరై ర్తృగింహిమాంశోః ।
శ్రియ ఇవ నవ కేళయే జిఘృక్షు
స్సుఖయతు రంగపురీ చకాసతీ నః ॥ ౩౧॥
జనపద సరి దన్తరీప పుష్య
త్పురపరిపాలన నిత్యజాగరూకాన్ ।
ప్రహరణ పరివారవాహనాఢ్యా
న్కుముదముఖాన్ గణనాయకా న్నమామి ॥ ౩౨॥
అహృతసహజదాసా స్సూరయస్స్రస్తబన్ధా
విమలచరమదేహా ఇత్యమీరంగధామ ।
మహితమనుజతిర్యక్థ్సావరత్వా శ్శ్రియస్తే
సునియతమితియేన్స ప్రాహు శ్తేభ్యోనమస్స్యాత్ ॥ ౩౩॥
శ్రీరంగదివ్యభవనంభువి గోపురాణాం
ప్రాకారితేన నికరేణ గరుత్మతేవ ।

పార్శ్వప్రసారితపతత్రిపుటేన భక్త్యా
నానాతపోభి రుపగూఢముపఘ్నయామః ॥ ౩౪॥

ప్రాకారమధ్యాజిరమండపోక్త్యా
సప్తోపరత్నాకరరత్నశైలాః ।
సర్వంసహా రంగవిమానసేవాం
ప్రాప్త్యైవ తన్మన్దిర మావిరస్తి ॥ ౩౫॥

జితబాహ్యజనాదిమప్రతిమా అపివైదికయన్నిన రంగపురే ।
మణిమణ్డపవప్రగణాన్విదధే పరకాలకవిః ప్రణమేమహితాః ॥

స్మేరాననాఙ్కితమతైర్నమత పునానాః
దంష్ట్రాగదాభ్రమరశిఖిభిర్విషతోధునానాః ।
చండప్రచండముఖతః ప్రణమామిరంగ
ద్వారాధిపాంశ్చతసృష్వధికారభాజః ॥ ౩౭॥

సర్వాత్మనాదారనాథగోష్ఠి
పూర్వేపి యస్యాన్ మహావకాశమ్ ।
ఆస్థాన మానన్దమయం సహస్ర
స్థూణాదినామ్నాతదవాప్నవాని ॥ ౩౮॥

విహరతిహరా లక్ష్మ్యా లీలాతపత్రపరిష్క్రియా
వినిమయ విధాసూనాహూని క్రియాసఫలోత్పలామ్ ।
అథ మునిమనః పద్మేష్వబ్జాసహాయ విహారజ
శ్రీమహారతటీం యామ స్త్రామైందవీ మరవిన్దినీమ్ ॥ ౩౯॥

తాపత్రయీం మైన్దవ పుష్కరిణ్యాం
నిమజ్య నిర్వాపయితాస్మి యస్యాః ।
అభ్యాసతోఽవా మఘు మర్షిణేనాం
చన్ద్రి స్సుధాదీధితితా మవాప ॥ ౪౦॥

పూర్వేణ తాంతద్వదుదారనిమ్న
ప్రసన్న శీతాశయ మగ్ననాథాః ।
పరాఙ్కుశాద్యాః ప్రథమేపుమాంసో
నిషేదివాంసో దశ మాం దయేరన్ ॥ ౪౧॥

ఆధారశక్తి ముపరిప్రకృతిం పరేణ
తాంకూర్మ మత్రఫణినం పృథివీం ఫణాసు ।
పృథ్వ్యాం పయోధి మథితన్నలినంనిధాయ
శ్రీరంగధామ సునివిష్ట మభిష్టవాని ॥ ౪౨॥

పరేణనాకం పురి హేమమయ్యాం
యోబ్రహ్మకోశో స్త్యపరాజితాఖ్యః ।
శ్రీరంగనామ్నా తమపౌరుషేయం
విమానరాజం భువి భావయాని ॥ ౪౩॥

అనాద్యామ్నాతత్వా త్పురుషరచనాదోషరహితం
జనే తాంస్తాన్కామా న్విదధదపి సాయుజ్యహృదయమ్ ।
అసందేహాధ్యాసం భగవదుపలంభస్థలమమీ
ప్రతీమ శ్రీరంగం శ్రుతిశత సమానర్ధిశరణమ్ ॥ ౪౪॥

అపిఫణిపతిభావా చ్ఛుభ్రిమస్త శ్శయాళో
ర్మరతకసుకుమారై రంగభర్తు ర్మయూఖైః ।
సకలజలధిపాన శ్యామజీమూతజైత్రం
పుళకయతి విమానం పావనంలోచనే నః ॥ ౪౫॥

వ్యాపిరూపమపి గోష్పదయిత్వా
భక్తవత్సలతయో జ్ఝితవేలమ్ ।
తద్విషంతపన్నృకేసరి రూపం
గోపురోపరి విజృమ్భిత మీడే ॥ ౪౬॥

అహమలమవలమ్బస్సీదతామిత్యజస్రం
నినదదుపరిభాగే గోపురం రఙ్గధామ్నః ।
క్వచన నృపరిపాటీవాసితం క్వాపి సింహ
శ్రీమసురభితమేకం జ్యోతిరగ్రేచకాస్తి ॥ ౪౭॥
సంశోధ్యపావనమనోహరదృష్టిపాతై
ర్దేవాయ మామపి నివేదయతాం గుణానామ్ ।
సర్వోత్తరే భగవతోఽస్యకటాక్షవీక్షా
పఙ్క్తిం ప్రపద్య పరితః పరితోభవేయమ్ ॥ ౪౮॥
శ్రీరంగరాజకరసఙ్ఘ్రమిత శాఖికాభ్యో
లక్ష్మ్యా స్వహస్తకలితశ్రవణావతంసమ్ ।
పున్నాగతల్లజ మజస్రసహస్రగీతి
సేకోత్థదివ్యనిజసౌరభ మామనామః ॥ ౪౯॥
శ్రీరంగచన్ద్రమస మిన్దిరయావిహర్తుం
విన్యస్య విశ్వచిదచిన్నయనాధికారమ్ ।
యోనిర్వహత్యనిశ మఙ్గుళిముద్రయైవ
సేనాన్య మన్యవిముఖాస్తమశిశ్రియామ ॥ ౫౦॥
సైన్యధురీణ ప్రాణసహాయాం
సూత్రవతీ మాశిశ్రియమమ్బామ్ ।
శ్రీపదలాక్షా లాఞ్ఛితసేవా
ప్లోతలస ద్దోర్వల్లి విలాసామ్ ॥ ౫౧॥
విదధతుసుఖం విష్వక్సేనస్య తే ప్రథమేభటాః
కరిముఖజయత్సేనా కాలాహ్వసింహముఖా చ నః ।
జగతిభజతాం తత్తత్ప్రత్యూహతూలదవానలా
దిశిదిశిదివారాత్రం శ్రీరంగపాలనకర్మఠాః ॥ ౫౨॥

శ్రుతిమయ మతిహార్ద్రప్రశ్రయ స్సైరవ్యక్త్రిం
మణిముకురమివాగ్రే మఙ్గళంరంగధామ్నః ।
శరణమభిగతాస్స్మ యత్రరూప స్వరూప
స్వగుణ మహిమదర్శీ మోదతే రంగశాయీ ॥ ౪౩॥
తార్క్ష్యపక్షతివదస్యవల్లభాం
భద్రయాసహ సుకీర్తిమర్చయే ।
హార్దబాష్పమపి కీర్తిమర్థినాం
యన్మృషేస కమలా కటాక్షయేత్ ॥ ౪౪॥
స్వాస్త్రరూప స్ఫుర న్మౌళిమాళబ్దని
త్యుద్ధునానాన్సురాం స్తర్జనీముద్రయా ।
నాథనిద్రోచితోన్నిద్ర తామ్రేక్షణాం
సంచరన్తీం స్తుమ స్తాంచ పఞ్చాయుధీమ్ ॥ ౪౫॥
అస్త్రగ్రామాగ్రేసరం నాథవీక్షా
సిన్ధుక్షోభోద్వేలనృత్తాభిరామమ్ ।
చక్రం దైత్యచ్ఛేదకల్మాషితాఙ్గం
భ్రామ్యజ్జ్వాలామాలభారి ప్రపద్యే ॥ ౪౬॥
హనుభూష విభీషణయోస్సాన్యం
యతమావిహ మోక్షముపేక్ష్య ।
రఘునాయకనిష్క్రియభూతం
భువిరఙ్గధనం రమయేతే ॥ ౪౭॥
ఇతో బహిః పఞ్చపరాఞ్చిఖాని
ప్రత్యఞ్చితాని స్యురితోంతరిత్థమ్ ।
ఔపాధికేభ్యో నిరుపాధిభోగ్యే
ప్రత్యాహార ద్వేత్రవరం వ్రజామి ॥ ౪౮॥

శేషశయలోచనామృతనదీరయాకులిత లోలమానానామ్ ।
ఆలంబమివామోద స్తంభద్వయమన్తరజ్గమభియామ ॥ ౫౯ ॥
శ్రీరంగాన్తర్మన్దిరం దీప్రశేషం
శ్రీభూమిత్రద్రమ్యజామాతృగర్భమ్ ।
పశ్యేమ శ్రీదివ్య మాణిక్యభూషా
మంజూషామా స్తుల్యము న్మీలితాయాః ॥ ౬౦॥
లీలాలతాకృపాశీ భృంగార పతద్గ్రిహార్పితకరాగ్రా ।
శ్లోతావతంశిత మివా పాదాబ్జసంవాహినీర్వ్యయంస్తుమహే ॥
ముకులితనలినాప్సకౌముదీకా ఇవసునిశావిమలాదికానవాపి ।
శిరసికృతనమస్య దేకహస్తాఇతరకరోచ్చలచామరాశ్శ్రయేయమ్॥
ఉత్ఫుల్ల పజ్కజతటాక మివోపయాని
శ్రీరంగరాజమిహ దక్షిణసవ్యపీమ్నా ।
లక్ష్మీంవిహార రసికామివ రాజహంసీం
ఛాయామివాభ్యుదయి నీ మవనీంచ తస్యాః ॥ ౬౩॥
పిబనయన పురస్తే రంగ ధుర్యాభిధానం
స్థితమివ పరిఫుల్లత్పుండరీకం తటాకమ్ ।
శ్రియమపి విహారన్తీం రాజహంసీమివాస్మిన్
ప్రతిఫలనమివాన్యా పశ్యవిశ్వంభరాంచ ॥ ౬౪॥
సౌశీల్య శీతిలమపార కృపాతరంగ
సంప్లావితాఖిల మకృత్రిమ భూమినిమ్నమ్ ।
లక్ష్మ్యాచవాసిత మభూమ విగాహమానా
శ్రీరంగరాజ మిషపద్మసరః ప్రసన్నమ్ ॥ ౬౫॥
సింహాసనేకమలయా క్షమయాచ విశ్వ
మేకాతపత్రయితుమస్మదసూన్నిషణ్ణమ్ ।

లక్ష్మీ స్వయంవర సనాథితయౌవనశ్రీ
సౌన్దర్య సమ్పదవలి_ప్త మివాలిహీయమ్ ॥ ౬౬॥
ఆపాదమూల మణిమాళి సముల్లసంత్యా
స్వాత_న్త్ర్యసౌహృద తరంగితయాఽంగభంగ్యా ।
సఖ్యంసమ_స్తజనచేతసి సన్దధానం
శ్రీరంగరాజ మనిమేష మనుశ్రయా_స్మ ॥ ౬౭॥
తిలకమలనివాసాకల్పవల్లీసలీలో
ల్లురనదళదిశోద్యద్యావనారమ్భజృమ్భ ।
శ్రీమమపహరతాం మే రంగధామేతి త_త్త
ద్వారమయఫలనమ్రః పత్రల వారిజాతః ॥ ౬౮॥
సంభాషమాణమివ సర్వ వశంవదేన
మన్ద_స్మితేన మధురేణచ వీక్షణేన ।
దివ్యాస్త్ర పుష్పిత చతుర్భుజ మత్యుదారం
రంగాస్పదం మమశుభాశ్రయ మాశ్రయాణి ॥ ౬౯॥
ఏతే శంఖ గదా సుదర్శన భృతః క్షేమంకరాబాహవః
పాదద్వంద్వమిదం శరణ్య మభయం భద్రంచ వోహేజనా ।
ఇత్యాచిఖ్యభయంకరే కరతలే స్మేరేణ వక్త్రేణత
ద్వ్యాకుర్వన్నివ నిర్వహేన్మమధురం శ్రీరంగసర్వంసహః ॥
అంగై రహంప్రథమికాచరితా_త్మదానై
రామోదమాన నవయౌవన సావలేపైః ।
హైపారిజాత మివ నూతనతాయమాన
శాఖాశతం కథమహీమహి రంగధుర్యమ్ ॥ ౭౧॥
ఆలోకా హృదయాలవాో రసవశా దీశానమీమాంసత్స్మితం
పరిచ్ఛాయానివచాంసి ప_ద్మనిలయాచేతశ్శరవ్యం వపుః ।

చక్షుష్మన్తి గతాగతాని తఇమే శ్రీరంగశృంగారతె
భావాయాపవ గన్ధిన కిమపరం సిఞ్చన్తి చేతాంసిన ॥ ౭౨॥

ఆయత్కిరీట మళికోల్లసదూర్ధ్వపుండ్ర
మాకర్ణలోచన మనఙ్కుశకర్తిపాశమ్ ।
ఉత్ఫుల్లవక్షసముదాయుధబాహు మవ్రస్త్మ
స్నివించ రంగపతిమబ్జపద మ్భజామః ॥ ౭౩॥

అబ్జన్యస్తపదాబ్జమఞ్చితకటీసంవాదికౌశేయకం
కించిత్తాణ్డవగన్ధిసంహననకం నిర్వ్యాజమన్దస్మితమ్
చూడాచుమ్బిముఖామ్బుజం నిజభుజావిశ్రాన్త దివ్యాయుధం
శ్రీరంగేశ్వరదశ్శతం తతఇత పశ్యేమ లక్ష్మీసఖమ్ । ౭౪॥

అగ్రే తార్క్ష్యేణ పశ్చాదహిపతి శయనేనాత్మనా పార్శ్వయోశ్చ
శ్రీభూమిభ్యామతృప్త్యా నయనచుళకనైస్సేవ్యమానామృతౌఘమ్ ।
వక్త్రేశావిస్స్మితేనస్ఫురదభయగదాశంఖచక్రైర్భుజాగ్రై
ర్విశ్వస్మైత్రతిష్ఠమానం శరణమశరణా రంగరాజం భజామ ॥

ఆర్తాపాశ్రయమర్థికల్పక మహ్యాగస్కరక్షాతలం
సద్యస్సంశ్రితకామధేను మభియత్సర్వస్వమస్తద్ధనమ్ ।
శ్రీరంగేశ్వరమాశ్రయేమ కమలాచక్షుర్మహీజీవితం
శ్రీరంగే స సుఖాకరోతు సుచిరం దాస్యంచ ధత్తాం మయి ॥౭౫॥

స్వఫణ వితానదీప్ర మణిమాలి సుదామరుచి
మ్రదిమ సుగన్ధిభోగ సుఖశాయిత రంగధనమ్ ।
మదభరమన్థరోచ్ఛ్వసిత నిశ్వసితోత్తరళం
ఫణిపతి డోలికాతళిమ మాశ్వసిమ, ప్రణతా ॥ ౭౬॥

వటదళ దేవకీజరర వేదశిర, కమలా
స్తనశఠగోపవాగ్వపుషి రంగగృహే శయితమ్ ।

వరదముదారదీర్ఘభుజలోచనసంహననం
పురుషముపాశ్రిషీయ పరమం ప్రణతార్తిహరమ్ । ౭౮॥
ఉదధిపరమవ్యోమ్నో ర్విస్మృత్య పద్మవనాలయా
వినిమయమయీం నిద్రాం శ్రీరంగనామని ధామని ।
ఫణిపరిబృఢస్ఫార ప్రశ్వాస నిశ్వసితక్రమ
స్ఖలిత నయనం తన్వాన్స్వీత న పరమః పుమాన్ ॥ ౭౯॥
జలధిమివ నిపీతం నిరదేనాద్రిమద్ధా
నిహితమివ శయానం కుఞ్జరం వాఽద్రికుఞ్జే ।
కమలపదకరాక్షం మేచకం ధామ్ని నీలే
ఫణిన మధిశయానం పూరుషం వన్దిషీయ ॥ ౮౦॥
శ్రీరంగేశయ ఇహాశ్ర్మని ర్మిమీతా
మాతామ్రమాధరం పదపాణివిద్రుమో నః ।
కావేరీలహరికరోపలాళ్యమానో
గమ్భీరాద్భుత ఇవతర్కకోఽర్ణవస్య ॥ ౮౧॥
సిఞ్చేదిమఞ్జనజన మిన్దిరయాతటిత్వా
న్వ్యాభాసామణి ద్యుతిభిరింద్ర ధనుర్దధాన ।
శ్రీరంగధామని దయారస నిర్భరత్వా
దద్రాశయాళురివ శీతలకాలమేఘః ॥ ౮౨॥
ఆమౌళిరత్నమకరాత్పునరాచపద్భ్యాం
ధామక్రమోన్నమ ముదార మనోహరాంగమ్ ।
శ్రీరంగశేషశయనం నయనైః పిబామః
పశ్యన్ననః ప్రవణమోఘ మివామృతస్య ॥ ౮౩॥
అరవిన్దిత మంఘ్రిపాణి వక్త్రై
రవితాపిఞ్ఛిత మఞ్చితాంగ కాన్త్యా ।

అథ రేణచ బన్ధుజీవితం శ్రీ
ర్నియతం నన్దనయేత రంగచంద్రమ్ ॥ ౮౪॥
అన్యోన్య రంజకరుచో ఽనుపమానశోభా
దివ్యస్రగమ్బర పరిష్కరణాంగరాగా ।
సంస్పర్శత పులకితాఇవ చిన్మయత్వా
ద్రంగేన్దు కాన్తిమధికా ముపబృంహయన్తి ॥ ౮౫॥
ద్రుతకనకజ గిరి పరిమిళ దుదధి
పరిచలితలహరీవ దహామహామికయా ।
స్నపయతి జనమిమ మపహరతి తమ
ఫణిశయ మరతక మణికిరణగణ, ॥ ౮౬॥
భోగీన్ద్ర నిశ్వసితసౌరభవర్ధిత శ్రీ
నిత్యానుషక్త పరమేశ్వరభావగన్ధి ।
సౌరభ్య మాప్లుతదిశావధి రంగనేతు
రానన్దసమ్పది నిమజ్జయతే మనాంసి ॥ ౮౭॥
రంగభర్తురపి లోచన చర్చాం
సాహసావలిషు లేఖయమానమ్ ।
పుష్పహాస ఇతి నామదుహానం
సౌకుమార్య మతివాఙ్మనసం న ॥ ౮౮॥
ఏకైకస్మిఁ పరమవయవేఽనన్త సౌన్దర్యమగ్నం
సర్వం ద్రక్ష్యే కథమితి ముధామామధా మన్ద చక్షు ।
త్వాం సౌభాగ్యత్రవ్యతికరకరం రంగరాజాంగకానాం
తల్లావణ్యాం పరిణమయితా విశ్వపారీణవృత్తిమ్ ॥ ౮౯॥
వపుర్మందారస్య ప్రథమ కుసుమోల్లాససమయః
క్షమాలక్ష్మీభృంగీ సకల కరణోన్మాదనమధు ।

వికాసస్సౌన్దర్యస్రజి రసికతాసీధుచుళుకో
యువత్వం రంగేందోస్సురభయతి నిత్యంసుభగతామ్ ॥ ౯౦॥
కిరీట చూడరత్నరాజి రాధిరాజ్యజల్పికా ।
ముఖేన్దుకాన్తి రున్ముఖం తరంగితేవ రంగిణ ॥ ౯౧॥
శిఖారతోన్నిద్రం దిశిదిశిచ మాణిక్యమకరీ
లసచ్ఛృంగం రంగప్రభుమణికిరీటంమనుమహే ।
సముత్తుంగస్థితం చిదచి దధిరాజ్యశ్రియఇవ
ప్రియాక్రీడం చూడామణిమపి నితమ్బం తమభిత ॥ ౯౨॥
విహారతు మయిరంగిణ శ్చూళికా
భ్రమరక తిలకోర్ధ్వపుణ్డ్రోజ్జ్వలమ్ ।
ముఖ మమృత తటాకచన్ద్రామ్బుజ
స్మయహారశుచిముగ్ధమన్దస్మితమ్ ॥ ౯౩॥
ముఖపుణ్డరీక ముపరిత్రికణ్టకం
తిలకాశ్చ కేసరసమా స్సమాక్తికా ।
ఇహ రంగభర్తు రభియ స్మధువ్రత
ప్రకరశ్రియం భ్రమరకాణి బిభ్రతి ॥ ౯౪॥
హృదయం ప్రసాదయతిరంగపతే
ర్మధురోర్ధ్వపుణ్డ్రతిలకం లలితమ్ ।
అళికార్ధచన్ద్రదళసంవలితా
మమృతస్రుతిం యదభిశంకయతే ॥ ౯౫॥
సరసీరుహే సమవ నామ్యమదా
దుపరిప్రసృత్యవళిప జ్జికానిభే ।
స్ఫురతో భ్రువావుపరి లోచనయో
స్సవిలాసలాస్యగతి రంగభృత ॥ ౯౬॥

స్మరశరనళినభ్రమాన్నేత్రయోః
పరిసరనమదిక్షుచాపచ్ఛవి ।
యుగముదయతి రంగభర్తుర్భ్రువో
ర్గురుకులమివ శార్ఙ్గన్నృత్తశ్రియః ॥ ౭॥

కృపయా పరయా కరిష్యమాణే
సకలాజ్గంకిల సర్వతోఽక్షినేత్రే ।
ప్రథిమం శ్రవసిసమాస్తృణాతే
ఇతిదైర్ఘ్యేణ విదన్తిరంగనేతుః ॥ ౯౮॥

శ్రియో నాసారోధాత్తదవధికజోలాయితగతే
విశాలస్ఫీతాయద్రుచిర శిశిరాతామ్రధవళే ।
మిథోబద్ధస్పర్ధస్ఫురితశఫరద్వంద్వలలితే
క్రియాస్తాం శ్రీరంగప్రణయినయనాబ్జే మయిదయాన్ ॥

కరుణామృత కూలముద్వహైషా
పరిణమత్స్వాగతికీ ప్రసన్నశీతా ।
మయిరంగధనోపకర్ణికాక్ష్ణో
స్సరితోర్వీక్షణవీచిసన్తతిస్తాత్ ॥ ౧౦౦॥

విలసతినాసాకల్పక
వల్లీముగ్ధేవ రంగనిలయస్య ।
స్మితమపి తన్నవకుసుమం
చుబుకకపోలంచ పల్లవోల్లసితమ్ ॥ ౧౦౧॥

నయనశఫరవిద్ధా కర్ణపాశావరుద్ధా
రుషఇవలురతోర్చి ర్మంజరీరుద్గిరంతౌ ।
పరిమిళదలకాళీశైవలామంసవేలా
మనుమణిమకరోద్ఘా రంగధుర్యామృతాబ్ధేః ॥ ౧౦౨॥

అధరమధురామ్భోజం తత్కర్ణపాశమృణాళికా
వలయమభిమామాస్తాం రఙ్గేన్ద్రవక్త్రసరశ్చిరమ్ ।
నయనశఫరంనాసాశైవాలవల్లరికర్ణికా
మకరమలకశ్రేణీపర్యన్తనీలవనావలి ॥ ౧౦౩॥
రమయతు సమాంకణ్ఠశ్రీ రంగనేతురుదఞ్చిత
క్రముకతరుణగ్రీవాకమ్బుప్రలమ్బమలిమ్లుచ ।
పరిణయవిలసల్లక్ష్మవిశ్వంభరా కరకన్దళీ
కనకవలయక్రీడాసఙ్క్రాన్తరేఖఇవోల్లసన్ ॥ ౧౦౪॥
అధిష్ఠానస్తమ్భా భువనపృథుయన్త్రస్య కమలా
కరేణోరాళానావరికరిఘటోన్మాథముసలా ।
ఫణీన్ద్రస్ఫీతస్రగ్వ్యతికరితసన్దిగ్ధవిభవా
భుజౌ మే భూయాస్తామభయమభిరంగ ప్రణయిన ॥ ౧౦౫॥
ప్రతిజలధితో వేలాశయ్యాం విభీషణకౌతుకా
త్పునరివపురస్కర్తుం శ్రీరంగిణఃఫణిపుంగవే ।
సముప దధత కశ్చిత్కశ్చిత్ప్రసారయతో భుజ
ద్వయమపి సదాదానశ్రద్ధాళుదీర్ఘముపాస్మహే ॥ ౧౦౬॥
కుసుమభరాలసా స్ఫటిక వేదిశయా విటపా
వమరతరో పరం పరిహసత్పృథురంగభుజః ।
బహుమణి ముద్రికాకనకకఙ్కణదోర్వలయై,
కిసలయి దోర్ద్వయం ఫణిని నిర్భరసుప్తమిమ ॥ ౧౦౭॥
మద్రక్షావ్రతకౌతుకే సుకటకే విశ్రాన్తికల్పేజపే
శార్ఙ్గజ్యాకిణకర్కశిమ్ని సుమనస్స్రి జ్యోహానేమార్దవే ।
దోర్ద్వంద్వంబహుశః ప్రలోభ్యకమలాలీలోపధానంభవ
త్తచ్చిత్రాలకముద్రితంవిజయతే శ్రీరంగసంసంగినః ॥ ౧౦౮॥

భవార్తానాం వక్త్రామృతసరసి మార్గందిశదివ
స్వయం ముక్తేశ్శేదం వరదమితి సందర్శితమివ ।
కరామ్భోజం పఙ్కేరుహవసరుచా పాటలమివ
శ్రియాఽఽ శ్రీరంగేశయితు రుపధానీకృతమహమ్ ॥ ౧౦౯॥
కిరీటం శ్రీరంగేశయితు రుపధానీకృతభుజో
విశేషానస్తత్వా ఘటత ఇతి సంస్పృశ్య వదతి ।
నిధానానాంముఖ్యం శరణమితి బాహు స్తదితర
స్సఫలం బ్రూతే పాదామ్బుజ యుగ మాజానువిహిత ॥ ౧౧౦॥
మలయజ శశిలిప్తం మాలతీదామతల్పం
సుమణిసరవితానం కౌస్తుభస్వస్తిదీపమ్ ।
దరుజ నృపవిషాణోల్లిఖచిత్రంచ లక్ష్మీ
లలిత గృహముపాసే రంగసర్వంసహాశః ॥ ౧౧౧॥
హాసస్ఫారిత ఫేన మండలహారి మాలర్ద్ధి ముక్తాఫల
శ్రేణీ శీకర దుర్దినం తతభుజాం వ్యాసీ రతోన్నత్కరమ్ ।
ఆవిః కౌస్తుభ లక్ష్మ రంగవసతే ర్నిస్సముభూమాద్భుతం
వక్షోమన్దర మధ్యమానజలధిశ్లాఘుం విలోకేమహి ॥ ౧౧౨॥
వక్షస్థల్యాం తులసి కమలాకౌస్తుభై ర్వైజయన్తీ
సర్వేశత్వం కథయతితరాం రంగధామ్న స్తదాస్తామ్ ।
కూార్తస్వాఘ్రీ నఖపరిమిత త్వంచ హేతి యశోదా
బద్ధాదామాద్యాభరణ మధికం నస్సమాధిం ధినోతి ॥ ౧౧౩॥
కియాన్బ్రహ్మో మమ జగదండ మండలీ
త్వత్ప్రతిష్ఠ క్రశితముహోదరం విభోః ।
శిరక్షిపోచిత జగతేపరమ్పరాం
పరామివ ప్రథయతి నాభిపఙ్కజమ్ ॥ ౧౧౪॥

త్రివిధ చిదచిద్వ్యాప్తం తుందావలమ్బి వలిత్రయం
విగణయ దివ్యైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రంగమహేశితు ।
పరిణతవశతాం బ్రూతే దామోదరత్వకరః కిణా
స్తదుభయగుణాకృష్టం పట్టంకిలోదరబన్ధనమ్ ॥ ౧౧౫॥
త్రయో దేవాస్తుల్యా స్త్రితయమిద మద్వైత మధికం
త్రికాదస్మాత్తత్త్వం పరమితి వితర్కాన్ విఘటయన్ ।
విభోర్నాభీపద్మో విధిశివనిదానం భగవత
స్తదన్యద్భ్రూభఙ్గీపరవదితి సిద్ధాన్తయతి నః ॥ ౧౧౬॥
గర్భే కృత్వా గోప్తుమనన్తం జగదన్త
ర్జన్తుర్మూర్త్యా వాంఛతి సామ్యం నను నాభిః ।
ఉత్తిష్ఠన్త్యత్త్రేక్షితు ముద్యచ్ఛ్రిమభూయం
నాభపద్మో రంహతి రంగాయతనాబ్ధేః ॥ ౧౧౭॥
మదమివ మధుకైటభస్య రమ్యా
కిరభకరద్రి కరాభిహూప్యదర్పమ్ ।
స్ఫుటమివ పరిభూయ గర్వగుర్వోః
కిముపాసిమహే రఙ్గకుంజరోర్వోః ॥ ౧౧౮॥
కటీకాన్తి సంవాది చాతుర్యసిపి
లసద్రత్నకాంచీ కలాపానులేపమ్ ।
మహాభ్రం లిహస్మేరు మాణిక్యసానూ
రివాభాతి పీతామ్బరం రఙ్గబన్ధోః ॥ ౧౧౯॥
భర్తృస్థలాంశుపరివేష ఇవామ్బురాశే
స్సన్ధ్యామ్బువాహ నికురుమ్బ మివామ్బరస్య ।
శంపాకదమ్బకమివామ్బుముచో మహోనః
పీతామ్బరం పిబత రఙ్గధురన్ధరస్య ॥ ౧౨౦॥

హైమశ్యామాం కాన్తిరాజీనిమగ్నా
విష్వగ్దృష్టిశ్చీర్ణపారావృత్తిః ।
జానే జానుద్వన్ద్వవార్త్తావివర్తో
జాతశ్శ్రీమద్రంగతుంగాలయస్య ॥ ౧౨౧॥
శ్రీరంగశయజంఘే శ్రీభూమ్యామర్శహర్షకణ్టకితే ।
తత్తేజసి సమ్పుట నాళద్వయలలితమాచరతః ॥ ౧౨౨॥
వన్దారువృన్దారకకోటిమాలా
యుంజానచేతఃకమలాకరేభ్యః ।
సఞ్జాతరాగావివ పాదపద్మౌ
శ్రీరంగభర్తుశ్శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౨౩॥
యద్బ్రహ్మస్తావనపణ్డితం దధిరవైర్యత్రాణనం శిక్షితం
యల్లక్ష్మీకరసౌఖ్యసాక్షి జలజప్రస్పర్ధమానర్ధియత్ ।
యచ్ఛ్రుత్యేష్వజలస్థలజమపి యద్భూత్య ప్రసంగోత్సుకం
తద్విష్ణోః పరమంపదం వహతు నః శ్రీరంగిణో మంగళమ్ ॥౧౨౪
శింజాన శ్రుతిశింజినీ మణిరవైర్వజ్రాంకుశారవిన్దధ్వజ
చ్ఛత్రీకల్పక శంఖచక్ర ముకురైస్తైస్తైశ్చ రేఖామయైః ।
ఐశ్వర్యోదయం త్రివిక్రమముఖం ఘుష్యద్భిరామ్రేడితం
శ్రీరంగేశయ పాదపంకజయుగం పశ్యామహే సున్దరమ్ ॥౧౨౫
పునానిభువనాన్యహం బహుముఖీతి సర్వాంగుళీ
ఘుల ఘ్నలిత జాహ్నవీ లహరిబృన్ద సన్దేహదా ।
దివాంశిచ రంగేశ్వర చరణచారుకల్పద్రుమ
ప్రవాళ నవమంజరీ నఖరుచిర్విగాహేమహి ॥ ౧౨౬॥
శ్రీరంగేన్దోః పదకిసలయే నీలమంజీరమైత్ర్యా
వందే వృంతప్రణయి మధుపవ్రాత రాజీవజైత్రే ।

నిత్యాభ్యర్చ్యా సతవిధిము ఖస్తోమసంశయ్యమానై
ష్షేమాంభోజై ర్నిబిడనికటే రామసీతోపనీతైః ॥ ౧౨౭॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్శ్రీరంగరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య
శ్రీరంగరాజస్యకృతిషు శ్రీరంగ రాజ స్తవే
పూర్వశతకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమ

శ్రీపరాశర భట్టార్యవిరచితే
శ్రీ రం గ రా జ స్త వే—ఉ త్త ర శ త క మ్.

హర్తుం తమస్సదసతీచ వివేక్తు మీశో
మానం ప్రదీపమివ కారుణికోదదాతి ।
తేనావలోక్యకృతినః పరిభుంజ తేతం
తత్రైవ కేపి చపలాశ్శలభీభవన్తి ॥ ౧।
యోవేద బాహ్యస్మృతయోఽహదావే
ద్వేదేషు యాః కాశ్చ కుదృష్టయస్తాః।

ఆగస్కృతాం రంగనిధే త్వదంఘ్ర్యో
ర్న్యఙ్కారిణ్యాః స్మృతవాన్ స్వయం తత్ ॥ ౨॥
పరిత్యక్తు ప్రమథన పశ్యతో೭హం రత్వా
న్నిర్దోషశ్రుతి విమతేశ్చ బాహ్యావర్తే ।
ముస్తస్క ప్రభవతయాచ వక్తృదోష
స్పృష్ట్యాచ ప్రజహతి రంగవింద వృద్ధా ॥ ౩॥
అనయవితమోహం కుర్వాణై స్సహిమహిరణై ర్వహు
ర్నిరవయవకో೭హంకారార్థ ప్రమాణకరణాతిగః ।
స్ఫురతి హి ఇహా ప్రత్యాత్త్రైరమా నవివించ తే
తదధికరుతాం శాస్త్రం రంగేశతే పరలోకిని ॥ ౪॥
పరిత్యజా ప్రమితిస్థలైశ్చ నతథా దోషస్తదర్థ హిం
స్థితార్థాన్ప్రత్య పరాపరేశ్వర ముఖాః ప్రత్యక్షబాధ్యో నచ ।
తస్మాత్ లౌకిక మతే೭పి రంగరమణ ప్రత్యక్ష నత్వా ప్రమా
యోగోస్తిసిద్ధి నిస్తదర్థమథవా ప్రత్యక్షమీడేత సః ॥ ౫॥
నస దస దుదయం వా నోభయస్మా ద్బహిర్వా
జగదితి వశితైకాం కోటి మాటీకతే తత్ ।
ఇతి నిరుపధి సర్వం సర్వకాంతో నిషేధ
న్వరద సుగతపాశ శ్చోరలావం విలావ్య ॥ ౬॥
పరిభృతి శ్చేదిష్టా స నిఖిల నిషేధో యదినకో
నిషేద్ధా తో నేష్టో నిరుపధి నిషేధస్సదుపధా ।
నిషేధే న్యత్సిద్ధ్యై ద్వరద ఘటభంగే శకలవ
త్ప్రమా శూన్యే పక్షే శ్రుతిరపి మతే స్మిన్విజయతామ్ ॥౭॥
యోగాచారో జగదపలపత్యత్ర సౌత్రాంతికస్త
ద్ధీవైచిత్ర్యా దనుమితిపదం వక్తి వైభాషికస్తు ।

పరిత్యక్తుంతత్త్వాశకయతి తే రంగనాథత్రయోఽపి
జ్ఞానాత్మత్వ క్షణభిదురతే చక్షతే తాన్ క్షిపామః ॥ ౮॥
జగద్భంగురం భంగురాబుద్ధిరాత్మ
త్యసద్వ్యత్రిభావే తథా వేద్యవిత్త్యోః ।
క్షణధ్వంసతశ్చ స్మృతి ప్రత్యభిజ్ఞా
దరిద్రం జగత్స్యాదిదం రంగచన్ద్ర ॥ ౯॥
అహమిద మభివేద్ధీ త్యాత్మవిత్త్యోర్విభేదే
స్ఫురతియదితరైక్యం బాహ్యమప్యేకమస్తు ।
పరిణతిరపి మృషాస్యాన్మేయమిథ్యాత్వవాదే
యదిగతి సహేరన్ ద్విర్మమస్మత్తాయాః ॥ ౧౦॥
ఏత త్రామాస్త్రం దలయతు కథంబ్రహ్మమీమాంసకాంశ్చ
జ్ఞప్తిబ్రహ్మైతజ్జ్వలదపి నిజావిద్యయా సంభ్రమాతి ।
తస్యాభ్రాన్తిం తాంశ్లథయతి జితాద్వైతవిద్యస్తుర్వో
యశ్చైద్వ్రశ్యంతద్వ్రతథమితియే జ్ఞాపయాంచక్రరజ్ఞాః ॥ ౧౧॥
అంగీకృత్యతు సప్తభంగి సుసృతిం స్యాదస్తి నాస్త్యాదికాం
విశ్వం త్వద్విభవం జగజ్జినమతే నైకాత్మమాచక్షతే ।
భిన్నాభిన్నమిదం తథా జగదుషే వంధ్యామమామ్బేతివ
న్న్యాత్మబ్రహ్మవిదేరహో, పరమిదం రంగేన్ద్ర తేచక్షతామ్ ॥౧౨॥
కణచర చరణాక్షౌ భిక్షమాణౌ కుతర్కై-
శ్శ్రుతిశిరసి సుభిక్షం త్వజ్జగత్కారణత్వమ్ ।
అణుషువిపరిణామ్యం వ్యోమపూర్వంచ కార్యం
తవభవదనపేక్షం రంగభర్తుర్బ్రువాతే ॥ ౧౩॥
వేదేకర్త్రాద్యభావా ద్బలవతిహి నయే త్వన్మఖేసీయమానే
తన్మూల త్వేనమానం తదితరదఖిలం జాయతే రంగధామన్ ।

తస్మాత్సాంఖ్యంసయోగం సపశుపతిమతం కుత్రచిత్పంచరాత్రం
సర్వత్రైత్రితల్ప్రమాణం తదిదమవగతం పఞ్చమాదేవవేదాత్ ॥
సఞ్చష్టే నేశ్వరంత్వాం పురుషపరిషది న్యస్య యద్వాన్యపర్యా
త్సాఙ్ఖ్యేయోగీచకాక్వాప్రతిఫలనమివైశ్వర్యమూచేకయాచిత్
భిక్షౌనైవ స్సురాజమ్భవమభిమనుతే రంగరాజాతిరాగా
త్త్వాంత్వామే వ్యాభధా స్త్వం నమపరవిభవవ్యూహనాథ్యమ్భ
ఇతిమోహాయ నస్తనాత్వయా [విష్ణుమ్ ॥౧౭॥
గ్రథితం బాహ్యమతం ప్రణాయమన్యే ।
అథవైదికపన్మవర్తితానాం
మవితాహే కుదృశాంకిమీశవర్త్మ ॥ ౧౮॥
సంహా ... ంచరేషు నిదధత్స్వరేషు తత్త్వాన్తరితం
రూపంనామచ తత్తత్ప్రసిద్ధహే న్యాకృత్యరంగాస్పద ।
సుప్తాన్బుద్ధవిదించ పూర్వజనతా మధ్యాప్యత త్తద్ధితం
శాసన్న స్మృతి కర్తృకాన్వహాస యద్వేదాః ప్రమాణంతత ॥
శిక్షాయాంవర్ణ శిక్షాపదసమధిగమోన్వ్యాక్రియా నిర్వచోభ్యాం
ఛందశ్ఛందశ్చితౌన్యా ద్గమయతి సమయంజ్యోతిషంరంగనాథ।
కల్పేనుష్ఠానయుక్తం హ్యుచితగమితయోర్న్యాయమీమాంస
యోన్యాః
దర్థవ్యక్తిః పురాణస్మృతిషు తదనుగాన్త్వాంవిచిన్వంతివేదా ॥
ఆదావేదాః ప్రమాణం స్మృతిరుపకురుతే సేతిహాసైః పురాణై
ర్న్యాయైస్సార్థం త్వదర్చావిధి ముపరిపరిక్షీయతేపూర్వభాగః ।
ఊర్ధ్వోభాగ స్త్వదీహాగుణవిభవ పరిజ్ఞాపనైస్త్వత్పదాప్తౌ
వేద్యోవేదైశ్చ సర్వైరహమితిభగవన్ స్వేనచవ్యాచకర్థ ॥౧౯॥
క్రియా తచ్ఛక్తిర్వా కిమపి తదపూర్వం పితృసుర

పరిహాదోవాకర్తుః ఫలదఇతి రంగేశకుహృత ।
త్వద ర్చేచ్ఛాపూర్తే ఫలమపి భవత్ప్రీతిజ మితి
శ్రీయాన్వృద్ధా స్తత్తద్విధిరపి భ వత్ప్రేరణ మితి ॥ ౨౦॥

ఆజ్ఞాతేసనిమిత్త నిత్య విధయ స్స్వర్గాది కామ్యద్విధి
స్సానుజ్ఞా శరచిత్త శాస్త్రివశతో పాయోపిచారశ్రుతిః ।
సర్వాయస్య సమస్తశాసితు రహో శ్రీరంగసర్వస్వ తే
రక్షాకరాతనివేదినీ శ్రుతిరసౌ త్వన్నిత్య శాస్తిస్తతః ॥ ౨౧॥

అత్రాస్తే నిధిరితివ త్సుమర్థభూతె
సిద్ధార్థా అపిగుణరూపవృత్తనాదా ।
రంగేశత్వయిసకలా స్సమన్వయంతె
నోపాసాఫలవిధిభి ర్విశేషఏషామ్ ॥ ౨౨॥

దేహో దేహిని కారణే వికృతయో జాతిర్గుణాః కర్మచ
ద్రివ్యేనిష్ఠితరూప బుద్ధివచనాస్తాత్థాస్యత్వభేదంజగత్ ।
విశ్వాంత్వయ్యభిమన్యసే జగదిషే తే నాద్వితీయస్తతో
మాయోపాధి వికారసంకరకథా కానామరంగేశ్వర ॥ ౨౩॥

స్థిత్యుత్పత్తి ప్రవృత్తి గ్రసన నియమన వ్యాపనైరాత్మనస్తే
శేషోఽశేషః ప్రపంచో వపురితిభవత స్తస్యచాభేదవాదాః ।
సర్వంఖల్విత దాత్మ్యంసకలమిదమహం తత్వమస్యేవమాద్యా
వ్యాఖ్యాతారజ్గధామప్రవణ విజయిభి ర్వైదికైస్సార్వభౌమైః ॥

సరాజకమరాజకం పునరనేక రాజం తథా (౨౪॥
యథాభిమత రాజకం జగదిదంజజల్పుర్జడాః ।
జగానవశచిత్రతాతరతమత్వతర్కాంగికా
శ్రితిశ్చిదచితీ త్వయా వరద నిత్యరాజన్వతీ ॥ ౨౫॥

బ్రహ్మోద్యాస్సృజ్యవర్గే భ్రుకుటి భటతయోద్ఘాటితానావతార

ప్రస్తావే తేఽసత్వం నచతవసదృశా విశ్వమేకాంత ।
లక్ష్మీనేత్రాత్వయేతి శ్రుతిముని వచనైస్త్వత్పరైః యామ
శ్రీరంగామ్భోధిచన్ద్రో నయజలముచితం వాదికౌతస్కుతేభ్యః ॥
దోషోపఘావధిసమాతిశయానసంఖ్యా ౨౬॥
నిర్లేపమంగళ గుణౌఘదుఘా షడేతా ।
జ్ఞానైశ్వరీ శకన వీర్య బలార్చిష స్త్వాం
రంగేశ భాస ఇవ రత్న మనర్ఘయన్తి ॥ ౨౭॥
యుగపదనిశమక్షైస్సైస్స్వైస్స్వతోఽవాక్షకాక్ష్యే
నియమ మనియమంవా ప్రాప్య రంగాధిరాజ ।
కరతలవదశేషం పశ్యసిస్వప్రకాశం
తదవరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిషుస్తే ॥ ౨౮॥
నయన శ్రవణోదృశా శృణోషి
హ్యథతే రంగపతేమహేశితు ।
కరణైరపికామకారిణస్తే
ఘటతే సార్వపదీన మీక్షణమ్ ॥ ౨౯॥
సార్వజ్ఞ్యేనాజ్ఞమూలంజగ దభిదధతోఽవారితాస్సాక్షిమాత్రా
త్సాక్షైష్వక్తాత్కారణాన్త్వాంపరయతిభగనన్నైశ్వరీగంరశాయిన్ ।
అప్రేక్ష్యోఽనైస్స్వతన్త్రప్రతిహతిపదసత్కర్షచైతాన్యవిచిత్రం
యత్రేచ్ఛాలేశతస్త్వం యుగపదగణయన్విశ్వమావిశ్చకర్థ ॥
కార్యేఽనంతే స్వతనుముఖతస్త్వాముపాదానమాహు
స్సాతే శక్తిస్సుకరమితరచ్చేతి వేలాం విలంఘ్య ।
ఇచ్ఛా యావద్విహరతి సదారంగరాజానపేక్షా
సైవేశానాదతిశయకరీసోర్ణనాథావిభావ్యా ॥ ౩౦॥
స్వామహిమస్థితిరీశ భృశక్రియో వ్యకలితక్రమమేవ బిభర్షియత్ ।

వపురివస్వమశేషమిదంబలం తవప రాశ్రితకారణవారణమ్॥౩౨॥
మృగనాభిగన్ధఇవయత్సకలాన్ఘ్రా
న్నిజసన్నిధేరవికృతో వికృతోషు।
ప్రియరంగవీర్యమితి తత్తువదంతే
సవికారకారణమితోఽవినివార్యమ్॥ ౩౩॥
సహకార్యపేక్షమపి హేతుమిహా తదనపేక్షకర్తృతా।
రంగధవజయతి తేజఇతి ప్రణతార్తిజిత్ప్రతిభటాభిభావుకమ్॥
మర్త్యోత్థాయంవిరించావధికముపరిచోత్ప్రేక్ష్యమీమాంసమానా
రంగేన్ద్రానన్దవల్లీతవగుణనివహం యావనానందపూర్వ్యా। [నా
వస్వార్థంస్ప్రష్టుమీష్టే స్థలతిపథిపరం మూకలాయం నిలిల్యే
హంతైవంత్వద్గుణానామవధిగణనయోఃకాకథాచిత్తవాచోః॥౩౪॥
స్వధాయిషతయేగుణానిధివిధాయమారణ్యకే (౩౫॥
స్వామి ప్రమదిమ చాతురీ ప్రణతచాపల క్షాంతయ।
దయావిజయసౌన్దరీ ప్రభృతయోపిరత్నోఘవ
జ్జగద్వ్యవహృతిక్షమా వరదరంగరత్నాపణే॥ ౩౬॥
యచ్చాశ్రిత్యైవాత్మప్సరయఇవతే సద్గుణగణా
ప్రథన్తే సోఽన న్తస్స్వవశఘనశాన్త్యోదితదశ।
త్వమేవత్వాంవేత్థ స్తిమితవితరఙ్గం వరదభో
స్వసంవేద్యస్వాత్మద్యుమసబహుళానన్ద భరితమ్॥ ౩౭॥
ఆభ్రూమేశ్వరగన్ధమీశ దృశంమన్యాస్తవేన్ద్రాదయో
ముహ్యన్తిత్వమనావిలోనిరవధేర్భూమ్నః కణేహత్యయత్।
చిత్రీయేమహిమాత్ర రంగరసిక త్వాం త్వన్మహిమ్నః పరో
వైపుల్యాన్మహితస్స్వభావ ఇతివాకిన్నామ సామ్యంనతే॥౩౮॥
షాడ్గుణ్యాద్వ్యూహదేవః పరఇతిసభవాన్ముక్తభోగ్యోబలాఢ్యా

ద్వేధాత్సజ్కర్షణ స్త్వంహరసివితనుషే శాస్త్రమైశ్వర్యవీర్యాత్
ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్మాన్నయసిచ భగవన్శక్తితేజోఽనిరుద్ధో
బిభ్రాణః పాసితత్వంగమయసిచ తధావ్యూహ్యరంగాధిరాజ ॥ ౩౯ ॥

జాగ్రత్స్వప్నాద్యలస తురీయ
ప్రాయధ్యాతృక్రమవదుపాస్య ।
స్వామిం* స్తత్తత్సహపరిబర్హ
శ్చాతుర్వ్యూహ్యంవహసిచతుర్ధా ॥ ౪౦ ॥

అచిదవిశేషితాన్ప్రళయసీమని సంపరతః
కరణకళేబరై ర్ఘటయితుం దయమానమనా ।
వరదనిజేచ్ఛయైవ పరవానకరోః ప్రకృతిం
మహదభిమాన భూతకరణావళికోరకిణీమ్ ॥ ౪౧ ॥

నిమ్నోన్నతంచ కరణంచ జగద్విచిత్రం
కర్మైవ్యపేక్ష్యసృజత స్తవ రంగశేషిన్ ।
వైషమ్యనిర్ఘృణతయో ర్నఖలుప్రసక్తి
స్తత్ప్రేరణామాత్రసచివా ప్రకృతయో గృణన్తి ॥ ౪౨ ॥

స్థానే పే సహకారికారణగణే కర్తుశ్శరీరే ఽధవా
నోక్తస్స్వానువిధాపరాధవిధయో రాజ్ఞో యధాశాసితుః ।
దాతుర్వార్ధిజనేకటాక్షణ మివ శ్రీరంగసర్వస్వతే
ప్రేష్ఠస్సృజ్యదశావ్యపేక్షణమపి స్వాతన్త్ర్యమేవావహేత్ ॥

ప్రళయసమయసుప్తం స్వంశరీరైకదేశం
పరవచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛయావిస్తృణానః ।
ఖచితమివకలాపం చిత్రమాతత్యధూన్వ
న్ననుశిఖిని శిఖీవ క్రీడసి శ్రీసమక్షమ్ ॥ ౪౪ ॥

---

* స్తత్తద్గుణబరిబర్హాతిపారాన్తరం.

భూమా నో మాయ స్త్వయిహితపరే వృత్త్వధానాత్త్వసీన
సోశ్శోమగ్నానప ఏధరయుం స్త్వాం మరాశావశేన ।
దుర్గేశోకస్స్వత్వివ జననీతత్సాయం పబన్తి
తత్త్వన్యాస్మావిధివశం క్లిశ్యసేరంగరాజ ॥ ౪౫॥
నాత్వా త్వత్తం సకలచరితం రంగధామన్ దురాశా
పాశేభ్యః స్వ్యన్నయది జగతాం జాతు మూర్ఖోత్తరాణామ్ ।
నిస్తన్నాళీ స్తవనియమకోనర్తులింగప్రవాహః
సర్గస్థేమప్రభృతిషు సదా జాగరాజాఘటీతి ॥ ౪౬॥
సుహృదివనిగళాద్యైర్యదుస్తదిమం నృశంసం
త్వామపినిరయపూర్వైర్దణ్డయన్ రంగనేతః ।
తదితరమపి బాధాత్త్రాయసే భోగమోక్ష
ప్రదిరతవదండాపూపికాతస్సుహృత్త్వమ్ ॥ ౪౭॥
స్మృతినియమన రక్షా వీక్షణైశ్శాస్త్రదాన
ప్రభృతిభి రచికిత్స్యాన్ ప్రాశిన ప్రేక్ష్యభూయః ।
సురమనుజతిరశ్చాం సర్వధాతుల్యధర్మా
త్వామవతరసి దేవోఽజోఽపి సన్నవ్యయాత్మా ॥ ౪౮॥
అనుగుణ రమణీయ రూపచేష్టా
సముదిసమాగమ మిన్దిరాకరిష్యత్
అసురస మధవా ప్రియమ్భవిష్ణు
ర్నవమకరిష్యతరంగరాజనర్మ ॥ ౪౯॥
గరీయస్త్వాంపరిజానన్తిధీరా
పరంభావం మనుజత్వాదిభూష్ణుమ్ ।
అజానన్త స్త్వవజానన్తి మూఢా
జనిష్ణుం తే భగవన్ జన్మకర్మ ॥ ౫౦॥

మధ్యే విరిఞ్చ గిరిశం ప్రథమావతార
స్తత్సామ్యత స్థగయితుం తవచేత్స్వరూపమ్ ।
కింతే పరత్వ పిశునై రిహ రంగధామన్
సత్వప్రవర్తన కృపా పరిపాలనాద్యైః ॥ ౫౧॥
మధు కైటభశ్చేతి రోధం విధూయ
త్రయీదివ్యచక్షు ర్విధాతుర్విధాయ ।
స్మరస్యంగ రంగిన్స్తురంగావతార
స్సమస్తం జగ జ్జీవయిష్యస్యకస్మాత్ ॥ ౫౨॥
రంగధే తిమిరఘస్మరశీత స్వచ్ఛహంసతనురిందురివోద్యన్ ।
వేదభాభిరనుజగ్రహిథార్తాన్ జ్ఞానయజ్ఞ సుభగైవసమృద్ధ్యన్ ॥
వటదళమధిశయ్య రంగధామన్ [౫౩॥
శయిత ఇవార్ద్రవతర్ణకః పదాబ్జమ్ ।
అధిముఖ ముదరే జగన్తి మాతుం
నిదధిథ వైష్ణవ భోగ్యలిప్సయా వా ॥ ౫౪॥
ఉన్మాల్యాహార మన్దరాద్రి మహినా తం సమ్బధానామునా
దోర్భి శ్చంచలమౌలి కైశ్చ దధినిర్మాథం మథానాంబుధిమ్ ।
శ్రీరంగేశ్వర చన్ద్రకౌస్తుభసుధా పూర్వాంగృహాణేతి తే
కుర్వాణస్య ఫలేగ్రహిర్న్ని కమలాలాభేన సర్వశ్రమః ॥ ౫౫॥
దేవీహస్తామ్బుజేభ్యశ్చరణకిసలయే సంవహద్భ్యో వ్యపహృత్య
పత్యస్యాన్తర్భోగం ఝటితి చలపుటే చక్షుషీవిస్తృణానః ।
ఆక్షిప్యోరశ్చ లక్ష్మ్యా స్తనకలశకనత్కుంకుమస్తోమపంకా
ద్దేవ శ్రీరంగధామా గజపతి ఘుషితే వ్యాకులస్త్వత్పురోనః ॥
అతన్ద్రిత చమూపతి ప్రహిత హస్తమస్వీకృత
ప్రణీతమణిపాదుకం కిమితి చాకులాన్తఃపురమ్ ।

అవాహనపరిష్క్రియం పతగరాజ మారోహతః
కరిప్రవర బృంహితే భగవత స్త్వరాయైనమః ॥ ౫౭॥
యంపశ్యన్విశ్వధుర్యాం ధియమసకృదధో మన్దరాంమన్యమానో
హుంకారాస్ఫాలనాంఘ్రిప్రహతిభిరపితం తార్క్ష్యమధ్యక్షిపస్త్వం।
కిఞ్చోచ్ఛ్రిదఞ్ఛిన్నదన్తా స్తమథగజపతే ర్బృంహితేజృమ్భమాణే
దేవశ్రీరంగబన్ధో ప్రణమతి హి జనే కాందిశీకీ దశా తే ॥ ౫౮॥
శ్రీరంగేశయ శరణం మమాసివాత్యా
వ్యాలోలత్కమలతటాక తాండవేన ।
స్రిగ్ధ్యాభషామ్బరమయధాయధం దధానో
ధిక్ష్మా మిత్యనుగజగర్ద మాజగన్థ ॥ ౫౯॥
మీనతను స్త్వంనావివిధాయ
స్థిరచరపరికర మనుమనుభగవన్ ।
వేదసనాభి స్వోక్తివిహారై
రకలిత లయభయలవ మము మవహః ॥ ౬౦॥
శ్రీనయనాభోద్భాసుర దీర్ఘ
ప్రివిపుల సురుచిర శుచి శిశిర వపుః ।
పక్షనిగీర్ణోద్గీర్ణ మహాబ్ధి
స్థలజలవిహరణరతగతిరచరః ॥ ౬౧॥
చక్రే శ్రీరంగిన్నిఖిల జగదాధార కమఠో
భవన్ ధర్మాత్మా కార్త్మ్యః పునరమృత మన్థాచలధరః ।
జగద్భద్రశ్రేయ స్త్వం మరతకశిలాపీఠ లలితో
జవాదుద్యల్లక్ష్మీపద కిసలయ న్యాససులభమ్ ॥ ౬౨॥
హ్రాదిసురరిపో ర్దంష్ట్రోత్థితాం తే క్షిప న్ప్రళయార్ణవం
క్షితికుచతటీ మర్చన్ దైత్యాస్ర కుంకుమచర్చయా ।

స్ఫుటధుతసటాభ్రామ్యద్బ్రహ్మాస్తంబోన్ముఖబృంహిత
శ్శరణ మసి మే రంగిం స్త్వం మూలకోలతనుర్భవన్ ॥ ౬౩॥
నృహరిదశయోః పశ్యన్నైకత్ర త్రికం ఘటనాద్భుతం
నర ముత హరిం దృష్ట్వైకైకం సముద్విజతే జనః ।
ఇతికిలసితాక్షీరన్యాయేన సజ్జమితాజ్గకం
స్ఫుటసటమహాదంష్ట్రం రఙ్గేన్ద్రసింహ ముపాస్మహే ॥ ౬౪॥
ద్విషాణ ద్వేషోద్యన్నయన వనవహ్నిప్రశమన
భ్రమల్లక్ష్మీవక్త్రప్రహిత మధుగండూషసుషమైః ।
నఖక్షుణ్ణారాతి క్షతజ పటలైరాప్లుతసటా
చ్ఛటాస్కంధో రుంధే దురిత మిహ పుంస్పృక్ఛ్వవదనః ॥ ౬౫॥
నఖాగ్రగ్రస్తేపి ద్విషతినిజభక్తద్రుహి రుషః
ప్రకర్షాద్విష్ణుత్వద్విగుణపరిణాహోత్కటతనుః ।
విరుద్ధే వైయగ్రీసుఘటిత సమానాధికరణే
నృసింహత్వే బిభ్రద్వరద బిభరామాసిథ జగత్ ॥ ౬౬॥
దైత్యౌదార్యేన్ద్రయాచ్ఞావిహతిమపనయన్ వామనోఽర్థిత్వమా
ర్త్వాక్రాన్తే పాదపద్మైస్త్రిజగ దణుసమం పాంసుకృత్యాలిల్యే । [సే
నాభీపద్మశ్చమాంతుమిమివ భువనగ్రామమవ్యం సనృత్యు
స్తస్మాద్రంగేన్ద్ర వృత్తే తవజయముఖరో డిండిమస్త్రత్ర వేదః ॥ ౬౭॥
భవాన్రామోభూత్వా పరశుపరికర్మాభృగుకులా
దలావీ ద్భూపాలా న్పితృగణ మతార్ప్సీస్తదసృజా ।
భువో భారాక్రాన్తం లఘు తలముపాచీక్లృపదితి
ద్విషాముగ్రంపశ్యోర్వ్యప్యనఘమమమాజీగణదఘమే ॥ ౬౮॥
మనుజసమయం కృత్వా నాథావతేరిథ పద్మయా
క్వచన విపినె సాచే దన్తర్ధినర్మ వినిర్మమె ।

కిమథ జలధిం బధ్వా రక్షో విధీశవరోద్ధతం
బలిముఖకులోచ్ఛిష్టం కుర్వన్రిపుం నిరపత్రయః ॥ ౯॥
యద్ధ్యాతే విజయాపదాన గణనా కాళింగదన్తాంకురై
ర్యద్విశ్లేషలవోపి కాళియభువె కోలాహలాయాభవత్ ।
దూత్యేనాపి చ యస్య గోపవనితాః కృష్ణాగసాం వ్యస్మరం
స్తం త్వాం క్షేమకృషీవలం హలధరం రంగేశ భక్త్వాస్మహే॥౨౦॥
ఆకంఠవారిభర మన్థర మేఘ దేశ్యం
పీతామ్బరం కమలలోచనపంచహేతి ।
బిభ్రత్స్తనంధయ మయాచత దేవకీత్వాం
శ్రీరంగకాన్త సుతకామ్యతి కాపరైవమ్ ॥ ౨౧॥
శైలోఽగ్నిశ్చజలాంబభూవ మునయో మూఢాంబభూవుర్జడాః
పాత్రిజ్ఞామాసురగాస్సగోపమమృతామాసు ర్మహాశీవిషాః ।
గోవ్యాఘ్రాస్సహజాంబభూవు రపరేత్వన్యాంబభూవుః ప్రభో
త్వం తేష్వన్యతమాంబభూవిథ భవద్వేణుక్వణోన్మాదనే ॥ ౨౨॥
కల్కితను ర్ధరణీం లఘయిష్య
న్కలికలుషాన్విలునాసి పురాత్వమ్ ।
రంగనికేత లునీహి లునీహి
త్యఖిలమరుంతుద మద్యలునీహి ॥ 23॥
ఆస్తాం తే గుణరాశివ ద్గుణపరీవాహాత్మనాం జన్మనాం
సంఖ్యాభౌమ నికేతనేష్వపి కుటీకుంజేషు రంగేశ్వర ।
అర్చ్యస్సర్వసహిష్ణు రర్చకపరాధీనాఖిలాత్మస్థితిః
ప్రీణీషే హృదయాలుభి స్తవతత శ్శీలాజ్జడీభూయ తే ॥ ౨౪॥
శ్రీమద్వ్యోమ నసీమ వాఙ్మనసయోస్సర్వేఽవతారాః క్వచి
త్కాలే విశ్వజనీనమేతదితిధీశ్శ్రీరంగధామన్యథ ।

ఆర్తస్వాగతికైః కృపాకలుషితై రాలోకితై రార్ద్రయ
న్విశ్వత్రాణ విమర్శనస్థగితయా నిద్రాసిజాగర్యయా ॥ ౭౫॥
సర్గాభ్యాసవిశాలయా నిజధియా జానన్ననన్తేశయం
భారత్యా సహధర్మచారరతయా స్వాధీనసంకీర్తనః ।
కల్పానేవబహూన్కమండలుగర ద్గఙ్గాప్లుతోఽపూజయ
స్త్వాం ముఖలోచనాంజలిపుటైః పద్మైరివావర్జితైః॥౭౬॥
మనుకులమహీపాల వ్యాసఙ్గమనాఞ్జపరంపరా
మణిముకురికారోచి ర్నీరాజితాఙ్ఘ్రిసరోరుహః ।
స్వయమథవిభో స్వైనశ్రీరఙ్గధామని మైథిలీ
రమణవపుషా స్వార్హాణ్యారాధనాన్యసి లమ్భితః ॥ ౭౭॥
మన్వన్వవాయే ద్రుహిణే చధన్యే
విభీషణేనైవ పురస్కృతేన ।
గుణై ర్దరిద్రాణ మిమంజనం త్వాం
మధ్యేసరిన్నాథ సుఖాకరోషి ॥ ౭౮॥
తేజఃపరం తత్సవితు ర్వరేణ్యం
ధామ్నాపరేణా ప్రణభాత్సువర్ణమ్ ।
త్వాం పుణ్డరీకేక్షణ మామనన్తి
శ్రీరఙ్గనాథం త ముపాసిషీయ ॥ ౭౯॥
ఆత్మా న్యగస్తుతిపరితస్థుషశ్చ
మిత్రస్య చక్షు ర్వరుణస్యచాగ్నేః ।
లక్ష్మ్యాసహాత్మిక గాఢబద్ధం
పశ్యేమ రంగే శరదశ్శతం త్వామ్ ॥ ౮౦॥
యస్యాస్మి పత్యు ర్నతమన్తరేమి
శ్రీరఙ్గతుఙ్గాయతనే శయానమ్ ।

స్వభావదాస్యేనచ యోహమస్మి
ససన్న్యజే జ్ఞానమయో ర్మఖ స్తను ॥ ౮౧॥
ఆయుఃప్రజానా మమృతం సురాణాం
రంగేశ్వరం త్వాం శరణం ప్రపద్యే ।
మాం బ్రహ్మణేఽస్మై మహాసె తదర్థం
పరిత్యంచ మేపం యువజై పగస్మై ॥ ౮౨॥
ఆర్తింతితీర్షు రథ రంగపతేధనాయ
న్నాత్మప్సురి ర్వివిదిషు ర్నిజదాస్యకామ్యాః ।
జ్ఞానీత్యమూ న్ననుమధా న్నను మత్యుదారా
న్గీతాను దేవ భవదాశ్రయ శోపకారాః ॥ ౮౩॥
నిత్యం కామ్యం పరమపి కశ్చి
త్త్వయ్యధ్యాత్మప్వమతిభి రమమాః ।
న్యస్యాసంగా విదధతివిహితం
శ్రీరంగేంద్రో విదధతినచతే ॥ ౮౪॥
పరిత్యజ్యం స్వం పఞ్చవింశంపరాచ
స్సఞ్చతూణా స్తత్వరాశే ర్వివిచ్య ।
యుంజానాశ్చ త్తమ్భ రాయాం స్వబుద్ధా
స్వాంవాత్వాంవా రంగనాథాప్నువన్తి ॥ ౮౫॥
అధ మృదితకషాయాః కేచి దాజానదాస్య
త్వరితశిథిలచిత్తాః కీర్తిచిన్తానమస్యాః ।
విదధతి నను పారం భక్తినిఘ్నా లభన్తే
త్వాయికిలతతమే త్వం తేషు రఙ్గేంద్ర కింతత్ ॥ ౮౬॥
ఉపాదత్తే సత్తాస్థితి నియమనాద్యై శ్చిదచితౌ
స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితి వదతి వాగౌపనిషదీ ।

ఉపాయోపేయత్వే తదిహ తవ తత్త్వం నతుగుణా
వతస్త్వాం శ్రీరఙ్గేశయ శరణ మవ్యాజ మభజమ్ ॥ ౮౭॥
సటునైకపరాటికేవ క్లృప్తా
స్థలయోః కాకణికాసువర్ణకోట్యోః ।
భవమోక్షణయో స్త్వయైవజన్తోః
క్రియతే రఙ్గనిధే త్వమేవ పాహి ॥ ౮౮॥
జ్ఞానక్రియాభజనసమ్ప దకిఞ్చనోఽహ
మిచ్ఛాధికారశక నానుశయానభిజ్ఞః ।
రంగేశపూర్ణ వృజిన శ్శరణం భవేతి
మౌర్ఖ్యా ద్బ్రవీమి మనసా విషయాకులేన ॥ ౮౯॥
త్వయిసతి పురుషార్థే మ త్పరేచ్ఛాహ మాత్మ
క్షయకరకుహనార్థాః శ్రద్దధ ద్రఙ్గచన్ద్ర ।
జన మఖిల మహంయుర్వంచయామి త్వదాత్మ
ప్రీతిమభవదనన్య జ్ఞానివ ద్దేశికస్సన్ ॥ ౯౦॥
అతిక్రామ న్నాజ్ఞాం తవ విధినిషేధేషు భవతే
ప్యభిద్రుహ్యా న్వాఢీ కృతిభిరపి భక్తాయసతతమ్ ।
అజాన న్నానన్యా భవదసహనీయాగసి రత
స్సహిష్ణుత్వా ద్రంగప్రవణ తవ మాభూవ మభరః ॥ ౯౧॥
ప్రికుపితభుజగఫణానామివ విషయాణా మహంఛాయామ్ ।
సతితవ భుజసురవిటపి ప్రిచ్ఛాయె రఙ్గజీవిత భజామి ॥ ౯౨॥
త్వత్సర్వశక్తే రధికా స్మ దాదేః
క్లీటస్య శక్తి ర్బత రఙ్గబన్ధో ।
య త్త్వత్కృపామ ప్యతికోశకార
న్యాయా దసౌ నశ్యతి జీవనాశమ్ ॥ ౯౩॥

శ్రీరంగేశ త్వద్గుణానా మివాస్త
ద్దోషాణాంకః పారదృశ్వా యతోఽహమ్ ।
ఓఘే మోఘేఽదన్య వ త్త్వద్గుణానాం
తృష్ణాపూరం వర్షతాం నాస్మిపాత్రమ్ ॥ ౯౪॥
త్వంచే న్మనుష్యాదిషు జాయమాన
స్తత్క ర్మపాకం కృపయోపభుఙ్క్షే ।
శ్రీరఙ్గశాయిన్కుశలేతరాభ్యాం
భూయో ఽభిభూయేమహి కస్య హేతోః ॥ ౯౫॥
క్షమా నాపరాధేఽ నుతాపే న్యపేయా
కథం నాపరాధేపి దృప్తే మయి స్యాత్ ।
తథాప్యత్ర రంగాధినాథానుతాప
వ్యపాయం క్షమేతా తివేలా క్షమా తే ॥ ౯౬॥
బలిభుజి శిశుపాలే తాదృశాగస్కరేవా
గుణలవసహవాసా త్త్వత్క్షమా సఙ్కుచన్తీ ।
మయి గుణపరమాణూ దంతచిన్తానభిజ్ఞే
విహరతు వరదాసా సర్వదా సార్వభౌమీ ॥ ౯౭॥
దయా పరవ్యసనహారా భవవ్యథా
సుఖాయతే మమ తదహం దయాతిగః ।
తథాప్యసౌ సుఖయతి దుఃఖ మిత్యతో
దయస్వమాం గుణమయ రఙ్గమందిర ॥ ౯౮॥
గర్భజ న్మజరామృతి క్లేశక ర్మషడూ ర్మికః ।
శ్వేవ దేవ వషట్కృతం త్వాం శ్రియోఽ వ్రమశామయే ॥౯౯॥
అనుకృత్య పూర్వపుంసో
రంగనిధే వినయడమ్భతోఽముష్మాత్ ।

శుచఇవ మమ వరమృద్ధే
రుపభోగ స్త్వద్వితీర్ణాయాః ॥ ౧౦౦॥
సకృత్ప్రపన్నాయ తవాహమస్మీ
త్యాయాచతే చా భయదీక్షమాణమ్ ।
త్వామ ప్యపాస్యాహ మహం భవామి
రంగేశ విస్రమ్భవివేక రేకాత్ ॥ ౧౦౧॥
తవభరోహ మకారిషి ధార్మికై
శ్శరణ మిత్యపి వాచ ముదైరిరమ్ ।
ఇతి ససాక్షికయ న్నిద మద్య మాం
కురు భరం తవ రంగధురన్ధర ॥ ౧౦౨॥
దయాన్యేషాం దుఃఖాప్రసహన మనన్యోసినకలై
ర్దయాళు స్త్వంనాతః ప్రణమదపరాధా నవిదుషః ।
క్షమాతే రంగేన్దో భవతి నితరాం నాథ నతమాం
తవౌదార్యం యస్మా త్తవ విభవమర్థిస్వమమథాః ॥ ౧౦౩॥
గుణతుంగతయాతవరంగపతే
భృశనిమ్నమిమం జన మున్నమయ ।
యదపేక్ష్య మపేక్షితు రస్యహిత
త్పరిపూరణ మీశితు రీశ్వరతా ॥ ౧౦౪॥
త్వంమీన పానీయనయేన కర్త
ధీభక్తివైరాగ్యజుషో భిభర్షి ।
రంగేశమాం పాసి మితంపచంయ
త్పానీయశాలం మరుభూషు తత్స్యాత్ ॥ ౧౦౫॥

ఇతి హారితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్రసూనో శ్శ్రీరంగరాజ
దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య

శ్రీరంగరాజస్యకృతిషు శ్రీరంగరాజస్తవే
ఉత్తరశతకం సంపూర్ణమ్.
శ్రీ రంగరాజస్తవ స్సమ్పూర్ణః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక కృతిషు
శ్రీ గుణ రత్న కోశ ప్రా ర మ్భః.

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్శ్రీరంగేశ పురోహితః ।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేస్తుభూయసే ॥

శ్రియైసమస్త చిదచి ద్విధానవ్యసనంహరేః ।
అంగీకారిభి రాలోకై స్సార్థయన్త్యై కృతోఽఞ్జలి ॥ ౧॥

ఉల్లాసపల్లవితపాలిత సప్తలోకీ
నిర్వాహకోరకిత నేమకటాక్ష లీలామ్ ।
శ్రీరఙ్గ హర్మ్యతల మఙ్గళదీప రేఖాం
శ్రీరఙ్గ రాజమహిషీం శ్రియ మాశ్రయామః ॥ ౨॥

అనుకల తనుకాండాలింగనారంభ శుమ్భ
త్ప్రతిదిశభుజశాఖ శ్రీసఖానోకహర్ధిః ।

స్తననయనగుళచ్ఛ స్ఫారపుష్పద్విరేఫా
రచయతుమయిలక్ష్మీ కల్పవల్లీ కటాక్షాన్ ॥ ౩॥

యద్భ్రూభంగాః ప్రమాణంస్థిరచరరచనాతారతమ్యేమురారే
ర్వేదాన్తాస్తత్త్వచిన్తాంమురభిదురసియత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి ।
భోగోపోద్ఘాత కేళీచులుకితభగవద్వైశ్వాహాప్యానుభావా
సూనశ్శ్రీరాస్తృణీతా మమృతలహరిధీలంఘనీయైరపాంగైః ॥౪॥

యద్యావత్తవవైభవం తదుచితస్తోత్రాయ దూరేస్పృహా
స్తోతుం కేవలమిత్యదశ్చ జగృహుః ప్రాఞ్చోవిరిఞ్చాదయః ।
అప్యేవంతవ దేవివాఙ్మనసయోర్బాహ్యానభిజ్ఞంపదం
కావాచ ప్రయతామహే కవయితుంస్వస్తి ప్రశస్త్యైగిరామ్॥౫॥

స్తోతారంతముశంతి దేవికవయో యోవిస్తృణీతేగుణాన్
స్తోతవ్యస్యతతస్తుతే స్తుతిధురా మయ్యేవవిశ్రామ్యతి ।
యస్మాదస్మదమర్షణీయఫణితి స్వీకారతస్తేగుణాః
క్షాంత్యౌదార్యదయాదయోభగవతిస్వాంప్రస్నువీరన్ప్రథామ్ ॥౬॥

సూక్తిం సమగ్రయతు నస్స్వయమేవ లక్ష్మీ
శ్రీరంగరాజమహిషీ మధురైః కటాక్షైః ।
వైదగ్ధ్యవర్ణగుణగుమ్ఫన గౌరవైర్యాం
కండూలకర్ణకుహరాః కవయోధయన్తి ॥ ౭॥

అనాఘ్రాతావద్యం బహుగుణపరీణాహమనసో
దుహానం సౌహార్దం పరిచితమివాధాపిగహనమ్ ।
పదానాంసౌభ్రాత్రా దనిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయో
స్త్వమేవశ్రీర్మహ్యాం బహుముఖయ వాణీ విలసితమ్ ॥౮॥

శ్రియశ్శ్రీ శ్రీరంగేశయ తవచహృద్యాం భగవతీం
శ్రియంత్వాత్స్తోప్యచ్చై ర్వ్యయమిహ ఫణామ శ్శృణుతరామ్ ।

దృశౌ తే భూయాస్తాం సుఖతరళతారే శ్రవణతః
పునర్హర్షోత్కర్షాత్ స్ఫుటతు భుజయోః కఞ్చుకశతమ్ ॥ ౯॥
దేవిశ్రుతిం భగవతీం ప్రథమే పుమాంస
స్త్వత్సద్గుణౌఘమణికోశ గృహంగృణన్తి ।
తద్ద్వారపాటన పటూనిచ సేతిహాస
సంతర్కణస్మృతిపురాణవచస్సరాణి ॥ ౧౦॥
ఆహుర్వేదానమానం కతి చన కతిచారాజకం విశ్వమేత
ద్రాజన్వత్కే చిదీశం గుణినమపిగుణై స్తం దరిద్రాణమన్యే ।
భిక్షావన్యే సురాజం ధనమితిచ జడాస్తే తలాతల్యకార్షు
ర్యాతే శ్రీరంగహర్మ్యాఙ్గణకనకలతే నక్షణం లక్ష్యమాసన్ ॥
మనసవిలసతాంత్వా భక్తిసిద్ధాంజనేన [౧౧॥
శ్రుతిశిరసినిగూఢం లక్ష్మి తే వీక్షమాణాః ।
నిధిమివ మహిమానం భుంజతే యేపిధన్యా
ననుభగవతి దైవీంసమ్పదం తే ఽభిజాతాః ॥ ౧౨॥
అస్యేశానా జగతఇతి తే ధీమహే యాంసమృద్ధిం
శ్రీశ్రీసూక్తం బహుముఖయతే తాంచశాఖానుశాఖమ్ ।
ఈష్టేకశ్చిజ్జగత ఇతియః పౌరుషేసూక్తఉక్త
స్తంచత్వత్కంపతిమధిజగా వుత్తరశ్చానువాకః ॥ ౧౩॥
ఉద్బాహుస్త్వా ముపనిషదసా వాహ నైకానియత్తీం
శ్రీమద్రామాయణమపి పరంప్రాణితి త్వచ్చరిత్రే ।
స్మర్తారోఽస్మజ్జనని యతమే సేతిహాసైః పురాణై
ర్నిన్యుర్వేదానపిచ తతమేత్వన్మహిమ్ని ప్రమాణమ్ ॥ ౧౪।
ఆ తెగ్రామని యామకాదపి విభో రాసర్వనిర్వాహకా
దైశ్వర్యంయదిదం హ్యుత్తరోత్తరగుణం శ్రీరంగభర్తుఃప్రియే ।

తుంగం మంగళముజ్జ్వలం గరిమవత్ప్రార్థ్యం పరిపావనం
వస్యం యత్తదదశ్చ వీక్షణభువస్తే పక్ష్మపాతిభ్రమః ॥ ౧౫॥
యతో ముక్తాతపత్రప్రచలమణిఘృణాతాఽరిమారాళిర్మనుష్యో
దృష్ట్యాస్స్వంత్యాప్యవజ్ఞాం గణయతి సతాం యత్త్రణాం క్షోణిపాలాః ।
యత్తస్స్వైత్రితిష్ఠే తేఽన్యా కృపణమపరతో దర్శయంత్యాపస్తత్త్రిం
తత్తే శ్రీరంగరాజప్రణయిని నయనోదఞ్చితన్యఞ్చితాభ్యామ్ ॥ ౧౬॥
రక్షా స్థితి సంహృతి ధృతి సమృద్ధి సిద్ధి శ్రియ
స్స్వధాఽపి యతోన్ముఖం విచలితే త్తవ భ్రూలతా ।
తతోముఖ మగేస్వరే బహుముఖీ మహంపూర్వికాం
నిగాహ్యా చ నదంవదాః పరివహన్తి కూలఙ్కషాః ॥ ౧౭॥
సహస్థిర పరిత్రస ప్రజవిరిఞ్చనాకిఞ్చనై
రనోకహబృహస్పతి ప్రబలవిక్లబప్రక్రియమ్ ।
ఇదం సపసగాత్తా ఏ లమేవ నిమోన్మిషితం
కటాక్షితముపేక్షయో స్తవహి లక్ష్మి తత్తాణ్డవమ్ ॥ ౧౮॥
కాపి శంసతి యోగ్యతాం చిదచితోరన్యోన్యమాలిఙ్గతో
ర్భూతాహఙ్కృతి బుద్ధి పఞ్చకరణీ స్వాన్తప్రవృత్తీన్ద్రియైః ।
అణ్డానావరణై స్సహస్ర మకరో త్తాన్భూర్భువ స్స్వర్వతీ
శ్శ్రీరఙ్గేశ్వరదేవి తే విహృతయే సఙ్కల్పమాత్ర ప్రియః ॥ ౧౯॥
శబ్దాదీన్విషయాన్ప్రదర్శ్య విభవం విస్తార్య దాస్యాత్మకం
వైష్ణవ్యాగుణమాయయాత్మనివహాన్విప్లావ్య పూర్వైఃపుమాన్ ।
పుంనాపణ్యవధూవిడమ్బి వపుషా ధూర్తానివాహాసయన్
శ్రీరంగేశ్వరి కల్పతే తవ పరీహాసాత్మనే ఖేళయే ॥ ౨౦॥
యద్దూరే మనసో యదేవ తమసః పారే యదత్యద్భుతం
యత్కాలాదపచేలిమం సురపురీ యద్గచ్ఛతో దుర్గతిః ।

సాయుజ్యస్య య దేవసూతి రథవాయద్దుర్గ్రహంమద్గిరాం
తద్విష్ణోఃపరమంపదంతవకృతే మాతస్సమామ్నాసిషుః ॥౨౧॥
హేలాయా మఖిలంచరాచరమిదం భోగే విభూతిఃపరా
ఫుణ్యాస్తే పరిచారకర్మణి సదా పశ్యన్తియేసూరయ ।
శ్రీరంగేశ్వర దేవి కేవలకృపా నిర్వాహ్యావర్గేవయం
శేషిత్వే పరమఃపుమాణ్ పరికరా హ్యే తేతవస్వారణే ॥౨౨॥
ఆజ్ఞానుగ్రహభీమకోమలపురీపాలా ఫలం భేజుషాం
యామ్యోధ్యేత్యపరాజితేతి విదితా నాకంపరేణస్థితా ।
భావైరద్భుతభోగభూమగహనై స్సాన్ద్రాసుధాస్యన్దిభి
శ్శ్రీరంగేశ్వర గేహలక్ష్మి యువయోస్తాం రాజధానీంవిదు ॥౨౩
తస్యాంచత్వత్కృపావ న్నిరవధిజనతావిశ్రమార్హావకాశం
సజ్కీర్ణందాస్యతృష్ణాకలితపరికరైః పుంభిరానన్దనిఘ్నై ।
స్నేహాదాస్థానరత్నా వ్యసనిభి రభయం శార్ఙ్గచక్రాసిముఖ్యై
రానందైకార్ణవంశ్రీర్భగవతి యువయోరాహు గాస్థానరత్నమ్॥
తత్రప్రక్ష్స్వర్గగన్ధం స్ఫురదుపరిఫణా రత్నరోచిర్వితానం ౨౪॥
విస్తీర్యానన్తభోగంతదుపరినయతా విశ్వమేకాతపత్రమ్ ।
తైస్తైఃకాన్తేనశాన్తోదితగుణవిభవై ర్వర్ణితాత్వామసంఖ్యై
రన్యోన్యాద్వైతనిష్ఠా ఘునరపగహనాన్ దేవిబధ్నాసిభోగాణ్ ॥
భోగ్యానామపి నాన్తరీయకతయా పుష్పాంగరాగైస్సమం
నిర్వృత్త ప్రణయాతి వాహనవిధానీతాః పరీవాహతామ్ ।
దేవిత్వామనుసీళయా సహమహీ దేవ్యస్సహస్రంతథా
యాభిస్త్వం స్తనబాహుదృష్టిభిరివస్వాభః ప్రియంశ్లాఘుసే॥౨౯॥
తేసాధ్యాస్సన్తిదేవాజనని గుణవపుర్వేషవృత్తస్వరూపై

రోచ్యైర్గైర్వ్యా విశ్వేశేషా స్ననయసజవయేనిత్యనిర్దోషగన్ధాః ।
హేశ్రీశ్రీరంగభర్తు స్తవచపదపరీచారవృత్త్యైసదాపి
ప్రేమప్రద్రాణభావావిలహృదయహఠాత్కారకైఙ్కర్యభోగాః
స్వరూపం స్యాత్తస్త్రీం భగవత ఇదం చన్ద్రవదనే [॥ ౨౭
త్వదాశ్లేషో త్వత్తో ద్భవతిఖలు నిష్కర్షసమయే ।
త్వమాసీస్త్వాతశ్రీః కమితురిదమిత్థం త్వవిభవం
తదస్తర్వ్యా త్వాం నపృథగభిధత్తే శ్రుతిరపి ॥ ౨౮॥
తవస్పర్శాదీశం స్పృశతి కమలే మంగళపదం
తవేదం నోవాధే పపనిపతితం శ్రీరసియతః ।
ప్రసూనం పుష్యన్తీమపి పరిమళర్ధిం జగదిషు
ర్న్నచైవం త్వాదేవం స్వదతఇతి కశ్చిత్కథయతే ॥ ౨౯॥
అవాంగాభూమ్యాంసో యదుపరిపరంబ్రహ్మతదభూ
దమీయత్రద్వ్రాత్రా స్సచ శతమఖాది స్తదధరాత్ ।
అతశ్శ్రీరామ్నాయ స్తదుభయముశం స్త్వాం ప్రణిజగా
ప్రశస్తి స్సారాజ్ఞో యదపిచ పురీకోశకథనమ్ ॥ ౩౦॥
స్వతశ్శ్రీస్త్వంవిష్ణోస్స్వమసి తతఏవైషభగవాన్
త్వదాయత్తర్ద్ధిత్వే ప్యభవ దపరాధీనవిభవః ।
స్వయాదీప్త్యా రత్నం భవదపి మహార్ఘం నవిగుణాం
నకుంఠస్వాతన్త్ర్యం భవతిచ నచాన్యాహితగుణమ్ ॥ ౩౧॥
ప్రశకన బల జ్యోతి ర్జ్ఞానైశ్వరీ విజయప్రథా
ప్రణతవరణ ప్రేమ క్షేమంకరత్వ పురస్సరాః ।
అపిపరిమళః కాన్తి ర్లావణ్య మర్చిరితీన్దిరే
తవభగవతశ్చైతే సాధారణాగుణరాశయః ॥ ౩౨॥
అన్యేపి యౌవనముఖా యువయోస్సమానా

శ్రీరంగమంగళ విజృమ్భణ వైజయన్తి ।
తస్మిం స్తవ త్వయిచ తస్య పరస్పరేణ
విస్తీర్యదర్పణఇవ ప్రచురం స్వదన్తే ॥ ౩౩॥
యువత్వాదౌ తుల్యేప్య పరవశతా శత్రుశమనం
స్థిరత్వాదీన్ కృత్వా భగవతి గుణాన్ పుంస్త్వసులభాన్
త్వయిస్త్రీత్వైకాన్తా న్మృదిమ పతిపారార్థ్య కరుణా
క్షమాదీన్వా భోక్తుం భవతియువయో రాత్మని భిదా ॥ ౩౪॥
ఘనకనక ద్యుతీ యువదశామపి ముగ్ధదశాం
యువతరుణత్వయోరుచిత మాభరణాదిపరిచ్ఛదమ్ ।
ధృతివ మనమాన దేశవినివేశ విభజ్యహరా
త్వయిచ కుశేశయోదరవిహారిణి నిర్విశతః ॥ ౩౫॥
అంగం తేమృదుశీత ముగ్ధమధురోదారైర్గుణై ర్నిమ్భితం
క్షీరాబ్ధేః కిమ్ముజీవతా ముపగతా మన్యే మహోర్మీ న్తతః
ఇందుః కల్ప లతాసుధామధుముఖా ఇత్యాదిభిర్భావనాం
శ్రీరంగేశ్వరి తాన్తకృత్రిమకథం దివ్యం ప్రభావ్యాన్గతి ॥ ౩౬॥
పరిణమ దనువిధిత్సావాసనానమ్రమగ్రే
పరిణయి పరిచిచీషా కుఞ్చితం పార్శ్వకేచ
కనక నికష చఞ్చచ్చమ్పక ప్రక్షమాన
పరివరమిదముద్ధారం వర్ష్మ వాచామభూమి ॥ ౩౭॥
ఏకంన్యఞ్చ్య నతిక్షమం మమపరం చాకుఞ్చ్య పాదామ్బుజం
మధ్యేవిష్టరపుండరీకమభయం విన్యస్యహస్తామ్బుజమ్ ।
త్వాం పశ్యేమ నిషేదుషీం ప్రతికలం కారుణ్యకూలం కష
స్ఫారాపాంగ తరంగ మమ్బ మధురం ముగ్ధంముఖం బిభ్రతీమ్॥
సురభితనిగమాన్తం వన్దిషీమేన్దిరాయా

స్తవ కమలపలాశప్రక్రియం పాదయుగ్మమ్ ।
వహతి యదుపమర్దై ర్వ్రీడయన్తీ హిమామ్భః
ప్లుతిభిరివ నవత్వం కాన్తబాహాన్తరాళే ॥ ౩౯ ॥

త్వత్స్వీకారకలావలేప కలుషా రాజ్ఞాం దృశో దుర్వచా
నిత్యం త్వన్మధుపాన మత్తమధుప శ్రీనిర్భరాభ్యాంపతిమ్ ।
దృగ్భ్యామేవహి పుండరీకనయనం వేదోవిదామాస తే
సాక్షాల్లక్ష్మి తవావలోక విభవః కాక్వాకయావర్ణ్యతే ॥౪౦॥

ఆనన్దాత్మభి రీశ మజ్జనమదక్షీబాల సైరాగళ
పూర్ణైరపి కూలముద్వహా కృపాసంప్లావితాస్మాదృశైః ।
పద్మే తే ప్రతిబిన్దుబద్ధకలికా బ్రహ్మాదివిశ్వమ్భృతై
రైశ్వర్యోద్గమగద్గదై రశరణం మాంపాలయాలోకితైః ॥ ౪౧॥

పాదాయంతుద మేవ పఙ్కజరజశ్చేటీభృశాలోకితై
రంగమ్లాని రథామ్బ హాసవిధా లీలారవిన్దగ్రహః ।
దోలా తే వనమాలయా హరిభుజే హాకష్టశబ్దాస్పదం
కేనశ్రీ రతికోమలాతనురియం వాచాంవిమర్దక్షమా ॥ ౪౨॥

ఆమర్యాదమకంటకం స్తనయుగం నాద్యాపి నాలోకిత
భ్రూభేద స్మిత విభ్రమాజహతివానైసర్గికత్వాయశః ।
నూతే శైశవ యౌవనవ్యతికరో గాత్రేషు తే సౌరభం
భోగస్రోతసి కాన్తదేశిక కరగ్రాహేణ గాహక్షమః ॥ ౪౩॥

ఆమోదాద్భుత శాలియౌవనదశా వ్యాకోచ మమ్లానిమ
సౌన్దర్యామృత సేకశీతలమిదం లావణ్యసూత్రార్పితమ్ ।
శ్రీరంగేశ్వరి కోమలాంగసుమనస్సన్దర్భణం దేవి తే
కాన్తోరఃప్రతియత్న మర్హతి కవిం ధిక్కామకాండాకులమ్॥౪౪॥

భర్తుస్స్పృశో రసపిరా వ్యతివిధ్యవృత్తై
కాన్తోపభోగలలితై ర్లలితాంగయష్టిః ।
పుష్పావలీవ రసికభ్రమరోపభుక్తా
త్వాం దేవి నిత్య మభినన్దయసే ముకున్దమ్ ॥ ౪౫॥
కంకరశనాముక్తా తాటఙ్కహారలలాటికా
మణిసర తులాకోటిప్రాయై ర్జనార్దనజీవికే ।
ప్రకృతిమధురం గాత్రం జాగర్తి ముగ్ధవిభూషణై
ర్ద్యాలయశకలై ర్దుగ్ధం పుష్పైశ్చ కల్పలతా యథా ॥ చై ౪౬॥
సామాన్యభోగ్యమపి కౌస్తుభవైజయన్తీ
పఞ్చాయుధాదిరమణ స్త్వయి యమేనబిభ్రత్ ।
తద్భారఖేదమివ తేపరిహర్తుకామ
శ్శ్రీరంగధామమణిమఞ్జరి గాహతే త్వామ్ ॥ ౪౭॥
యదిమనుజతిరశ్చాం లీలయాతుల్యవృత్తే
రనుగుణ రనురూపా దేవినావాతరిష్యః ।
అసరస మభవిష్య న్నర్మనాథస్య మాత
ర్దరదళదరవిన్దోద న్త కాన్తాయతాక్షి ॥ ౪౮॥
స్ఖలితకటకమాలై ర్దోర్భిరబ్ధిం మురారే
ర్భగవతి దధిమాథం మథ్నత శ్శ్రీ స్త్రీశాన్త్యై ।
భ్రమదమృతతరఙ్గా వర్తతః ప్రాదురాసీ
స్స్మితనయనసుధాభి స్సిఞ్చతీ చన్ద్రికేవ ॥ ౪౯॥
మాతర్మైథిలి రాక్షసీ స్త్వయితదైవార్ద్రాపరాధా స్త్వయా
రక్షన్త్యా పవనాత్మజాల్లఘుతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా ।
కాకం తంచవిభీషణం శరణమిత్యుక్తిక్షమౌరక్షత

స్నానస్నాస్త్రిమహాగస స్సుఖయతు క్షాన్తి స్సవాక్షస్తిః ॥ ౫౦॥

మాతర్లక్ష్మి యథైవ మైథిలజన స్తేనాధ్వనా తే వయం
త్వద్దాస్యైకరసాభిమానసుభగై ర్భావైరిహాముత్ర చ ।
జామాతా దయితస్తవేతి భవతీ సమ్బన్ధదృష్ట్యా హరిం
పశ్యేమ ప్రతియామయామ చ పరీచారాన్ ప్రహృష్యేమ చ ॥ ౫౧

పితేవ త్వత్ప్రేయాన్ జనని పరిపూర్ణాగసి జనే
హితస్రోతోవృత్త్యా భవతి చ కదాచి త్కలుషధీః ।
కిమేతన్నిర్దోషః క ఇహ జగతీతి త్వముచితై
రుపాయై ర్విస్మార్య స్వజనయసి మాతా తదసి నః ॥ ౫౨॥

నేతుర్నిత్యసహాయినీ జనని న స్త్రాతుం త్వమత్రాగతా
లోకే త్వన్మహిమావబోధబధిరే ప్రాప్తా విమర్దం బహు ।
క్లిష్టం గ్రావసు మాలతీమృదు పదం విశ్లిష్య వాసో వనే
జాతో ధిక్కరుణాం ధిగస్తు యువయో స్స్వాతన్త్ర్య మత్యంకుశమ్
అతిశయితవానబ్ధిం నాథో మమన్థ బబన్ధ తం ॥ ౫౩॥
హరధనురసౌ వల్లీభంగం బభంజ చ మైథిలి ।
అపి దశముఖీం లూత్వా రక్షః కబన్ధమనర్తయ
త్కిమివ న పతిః కర్తా త్వచ్చాటుచుంచుమనోరథః ॥ ౫౪॥

దశశత పాణిపాద వదనాక్షి ముఖై రఖిలై
రపి నిజవైశ్వరూప్యవిభవై రనురూపగుణైః ।
అవతరణై రతైశ్చ రసయ న్కమితా కమలే
క్వచన హి విభ్రమ భ్రమముఖే వినిమజ్జతి తే । ౫౫॥

జనని భవనప్రీత్యా దుగ్ధార్ణవం బహుమన్యసే
జనని దయితప్రేమ్ణా పుష్ణాసి తత్పరమం పదమ్ ।
ఉదధిపరమవ్యోమ్నో ర్విస్మృత్య మాదృశరక్షణా

క్షమమితిధియా భూయ శ్శ్రీరంగధామని మోదసే ॥ ౫౮॥
ఔదార్య కారుణిక తాశ్రితవత్సలత్వ
పూర్వేషు సర్వ మతిశాయిత మత్రమాతః ।
శ్రీరంగధామ్ని యదుతా న్యదుదాహరన్తి
సీతావతారముఖ మేత దముష్య యోగ్యమ్ ॥ ౫౯॥
ఐశ్వర్య మక్షరగతిం పరమంపదం వా
కస్మైచిదఞ్జలిభరం వహతే వితీర్య ।
అస్మై నకిఞ్చిదుచితం కృత మిత్యథాప్య
త్వం లజ్జసే కథయకోఽయముదారభావః ॥
జ్ఞానక్రియా భజన సమ్పదకిఞ్చనోఽహ
మిచ్ఛాధికార శకనానుశయానభిజ్ఞః
ఆగాంస దేవియువయోరపి దుస్సహాని
బధ్నామి మూర్ఖచరిత స్తవ దుర్భరోఽస్మి॥
ఇత్యుక్తికైతవశతేన విడమ్బయామి
తానమ్బసత్యవచనః పురుషాన్పురాణాన్ ।
యద్వానమే భుజబలం తవ పాదపద్మ
లాభే త్వమేవ శరణం విదితఃకృతాఽసి ॥ ౬౦॥
శ్రీరంగే శరదశ్శతం సహసుహృ ద్వర్గేణ నిష్కణ్టకం
నిర్దుఃఖం సుసుఖం చ దాస్యరసికాం భుక్త్వా సమృద్ధింపరామ్
యుష్మత్పాదసరోరుహాన్తర రజస్స్యామత్వమమ్బాపితా
సర్వంవత్వమపిత్వమేవ భవన స్స్వీకుర్వతస్మత్కృపామ్ ॥౬౧॥
ఇతి శ్రీపరాశరభట్టారకవిరచిత శ్రీగుణరత్నకోశ స్సమాప్తః.
శ్రీపరాశరభట్టారక మహాగురవేనమః-

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్శ్రీరంగేశ పురోహితః ।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసే మేఽస్తుభూయసే॥

అకారార్థో విష్ణు ర్జగదుదయరక్షాప్రళయకృ
న్మకారార్థో జీవ స్తదుపకరణం వైష్ణవమిదమ్ ।
ఉకారోఽనన్యార్హం నియమయతి సమ్బన్ధ మనయో
స్త్రయీసారస్త్ర్యాత్మా ప్రణవ ఇమమర్థం సమదిశత్ ॥ ౧॥
మ న్త్రబ్రహ్మణిమధ్యమేన నమసాపుంసస్స్వరూపంగతి
ర్గమ్యం శిక్షితమీక్షితేనపురతః పశ్చాదపిస్థానతః ।
స్వాతన్త్ర్యం నిజరక్షణం సముచితా వృత్తిశ్చ నాన్యోచితా
తస్యైవేతిహరేర్వివిచ్య కథితం స్వస్యాపినార్హం తతః ॥ ౨॥
అకారార్థాయైవస్వమహ మథమహ్యం ననివహాః
నరాణాం నిత్యానామయనమితి నారాయణపదమ్ ।
యమాహాస్మై కాలం సకలమపి సర్వత్ర సకలా
స్వవస్థాస్వావిస్స్యుర్మమ సహజకైఙ్కర్యవిధయః ॥ ౩॥
దేహాసక్తాత్మబుద్ధిర్యదిభవతిపదం సాధు విద్యాత్తృతీయం
స్వాతన్త్ర్యాన్ధోయది స్యాత్ప్రథమమితర శేషత్వధీశ్చేద్ద్వితీయం

ఆత్మత్రాణోన్ముఖశ్చేన్నమ ఇతిచపదం బాన్ధవాభాసలోల
శ్శబ్దం నారాయణాఖ్యం విషయచపలధీశ్చేచ్చతుర్థీంప్రపన్న ॥
ఈశానాంజగతామధీశదయితాం నిత్యానపాయాంశ్రియం
సంశ్రిత్యాశ్రయణోచితాఖిలగుణస్యాఙ్ఘ్రీహరేరాశ్రయే ।
ఇష్టోపాయతయా శ్రియాచసహితాయాత్మేశ్వరాయార్థయే
కర్తుం దాస్యమశేష మప్రతిహతం నిత్యంత్వహం నిర్మమ ॥౫॥
నేతృత్వంనిత్యయోగం సముచితగుణజాతంతనుఖ్యాపనంచో
పాయం కర్తవ్యభాగం త్వథమిథునపరంప్రాప్యమేవంప్రసిద్ధమ్ ।
స్వామిత్వంప్రార్థనాంచ ప్రబలతర విరోధి ప్రహాణం దశైతా
న్మన్తారంత్రాయతే చేత్యధిగతనిగమష్షట్పదోఽయంద్విఖణ్డః ॥
మత్ప్రాప్త్యర్థతయామయోక్త మఖిలం సన్త్యజ్యధర్మంపున
ర్మామేకం మదవాప్తయే శరణమిత్యార్తోవసాయంకురు ।
త్వామేవంవ్యవసాయయుక్తమఖిలజ్ఞానాది పూర్ణోహ్యహం
మత్ప్రాప్తి ప్రతిబన్ధకైర్విరహితం కుర్యాంశుచం మాకృథాః॥౭
నిశ్చిత్యత్వదధీనతాం మయిసదాకర్మాద్యుపాయాన్హరే
కర్తుంత్యక్తుమపి ప్రపత్తుమనలం సీదామి దుఃఖాకులః ।
ఏతజ్జ్ఞానముపేయుషోమమపున స్సర్వాపరాధక్షయం
కర్తాసీతిదృఢోఽస్మితేతుచరమం వాక్యంస్మరన్ సారథే ॥ ౮॥

శ్రీపరాశరభట్టార్య శ్రీరంగేశ పురోహితః ।
శ్రీవత్సాఙ్కసుతశ్శ్రీమాన్ శ్రేయసేమేఽస్తుభూయసే ॥

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టశ్లోకీ సమాప్తా.

శ్రీవేదవ్యాస భట్టారక తనయవరైర్వేదాచార్యైర్విరచితా

క్షమాషోడశీ.

యశ్చక్రేరంగిణస్తోత్రంక్షమాషోడశినామకమ్ ।
వేదవ్యాసస్యతనయం వేదాచార్యంతమాశ్రయే ॥

గశ యయాకారోపిజగతాం సృష్టిప్రతిష్ఠాక్షయా
నత్రాముత్రచభోగమక్షయసుఖం మోక్షంచతత్తత్తృషామ్ ।
త్వాత్వాత్వత్త్రి మపాస్యకల్పితజగత్త్రైమూఽతిహృద్యాప్యతః
క్షాన్తిస్తేకరుణాసఖి విజయతాం క్షేమాయపర్యాప్తనామ్॥ ౧॥
పాపానాంప్రథమోఽస్మ్యహంభవతి చేచ్ఛాస్త్రంప్రమాణంపరం
శ్రీరంగేశనవిద్యతేఽత్రవిశయ స్సత్యైవతేనాక్షిణః ।
ష్ట్వా తానధునా మయోదితమిదం సత్యేనగృహ్యాతచే
త్సత్యంహ్యుక్తమితిక్షమస్వ భగవన్సర్వంతదస్మత్కృతమ్ ॥౨॥
త్వక్షాన్తిఃఖలురంగ రాజమహతీ తస్యాఃపునస్తోషణే
పర్యాప్తంనసమ స్తచేతనకృతం పాపంతతోమామకమ్ ।
లక్ష్యంనేతినమోక్తుమర్హసియతః కుత్రాపితుల్యోమయా
నాన్యస్సిధ్యతి పాపకృత్తదధునా లబ్ధంతునోపేక్ష్యతామ్ ॥ ౩॥
పుణ్యంపాపమితిద్వయంఖలు తయోః పూర్వేణయత్సాధ్యతే
తత్త్వస్మృతికారకం తనుభృతాం రంగేశసఞ్జాయతే ।
పాశ్చాత్యస్యతు యత్ఫలం తదిహతే దుఃఖచ్ఛిదస్మారకం
తేనానేనకృతంతదేవశిశునేత్యస్మత్కృతం క్షమ్యతామ్ ॥ ౪॥

పుణ్యాంయ త్తవ పూజనంభవతిచే త్తత్కర్తురిష్టేకృతే
స్వైద్రంగపతేకృత ప్రతికృతం సర్వేపితత్కుర్వతే ।
పాపంచేద పరాధ మేవ భవత స్తత్క ర్తృసంరక్షణే
క్షాన్తి స్తే నిరుపాధికా నిరుపమా లక్ష్యేత తత్త్వమ్యతామ్ ॥౭॥
సద్విశ్రాంశికృతాన్య నేననిరయైర్నాలంపునః కల్పితై
పాపానామితి మత్కృతేత ఏధికా న్యర్హంప్రవృత్తేత్వయి ।
తేభ్యోఽప్యభ్యధికాని తాన్యహమపి క్షుద్రో మిక్షణా
త్తప్యత్న స్తవనిష్ఫలాఖిల భవే త్తత్త్వైవక్షమమ్ ॥ ౮॥
నన్యూయాఖిలపాతకైర్వివిధం స్వంస్వంఫలందీయతాం
సర్వంసహ్యమిదం మయిత్వయిహాతే స్రత్యపత్రాతరి ।
దుఃఖాక్రాన్తమవేక్ష్యమాం గృహాతో మహాశయ స్త్వద్గుణా
క్షాన్త్యాదీన్ప్రతిదుర్వచంయదిపదే త్వోస్యేతనశ్చక్యతే ॥ ౯॥
క్షాన్తిర్నామవరోగుణ స్తవమహాన్ శ్రీరంగపృథ్వీపతే
సోయంసన్నపిసా పరాధనివహా భావేసవిద్యోతతే ।
తస్మాన్నైకవిధా పరాధకరణే నిష్పాదితానిత్యశః
పాపిష్ఠేత్యేవమయాప్రకాశమతులం ప్రాప్స్యత్యహంప్రత్య
మత్వాపక్షపణాయమాజయసిచేద్భోగేనాపంచనమాం [ధానా ॥
రంగాధీశ్వర కేవలాఘకరణా ద్దుఃఖంమమాస్యాన్మహాత్ ।
తద్ద్రష్టుర్భవతోఽపిదుఃఖమతులం ఘోరంపయాళోభవే
త్తస్మాత్తేపిసుఖాయమత్కృతమిదం సర్వంత్వయాక్షమ్యతామ్ ॥
దేవత్వాంశరణం ప్రపన్నమపి మాం దుఃఖాన్యసన్త్యాశ్రయం
బాధన్తేయదిసర్వపాపనివహాత్త్వాంమోక్ష యిష్యామ్యహామ్ ।
ఇత్యుక్తం తవవాక్య మర్థవిధురం జాయేతయద్వాభవాం
స్త్రత్రాసక్తఇతిప్రథేతహితతో మాంరక్షతుత్వత్క్షమా ॥ ౧౦॥

నత్వంక్షామ్యసి చేదిదంమమకృతంనాస్త్యత్ర కాచిత్క్షతిః
పూర్వంయత్సమభూత్తదేవ హిపునర్జాయేతతజ్జాయతామ్ ।
యద్వాస్యాదధికంచసోపిసుమహాన్ లాభోఽస్తుమేతాదృశ
స్స్వామిన్ దాసజనస్త వాయమధికం స్వైరేణదూరీభవేత్ ॥
సోహంక్షుద్రతమోజుగుప్సితతమం దుష్కర్మనిత్యం స్మర
న్కుర్వాణ్కమమశుద్ధరీతిరభవంశ్రీరఙ్గపృథ్వీపతే ।
ఏతత్తేమహతోవిశుద్ధమనసా స్మర్తుంనయుక్తంఖలు
క్షాన్త్వా విస్మరతత్తతోఽహమసుఖాన్ముక్తోభవేయంసుఖీ ॥౧౨॥
తత్తత్కర్మఫలానుభావమఖిలో లోకస్త్వయాసృజ్యతే
తస్మాత్కర్మవశంవదత్వమధికంవక్తుంతవాపిక్షమమ్ ।
శ్రీరంగేశ్వరతత్ప్రశాస్త్రవిధయో క్షాన్త్యానిరాకృత్యమే
సర్వంపాతకమాశుదిస్సయభవాన్స్వాతన్త్ర్యముత్యుజ్జ్వలమ్ ॥౧౩॥
శ్రీరంగేశ వచోమదీయమధునావ్యక్తంత్వయాశ్రూయతాం
పుణ్యంతత్ఫలసఙ్గమాత్రవిరహాద్భూయోనమాంప్రాప్నుయాత్ ।
పాపంనైవతథా ఫలంవితనుతే శక్యంనతద్వారణం
త్వత్క్షాన్త్యాతవశక్యమేవ తదిదంసత్యంత్వయాకల్ప్యతామ్ ॥౧౪॥
శ్రీరంగేశ్వర పుణ్యపాపఫలయోస్స్వాధీనతాంకుర్వతో
స్సర్వేషాం సుఖదుఃఖయోస్స్వయమహం మగ్నాశయోమా
స్మర్తుంనప్రభవామి కిమ్పునరహంత్వామన్తర స్సన్తతం [మపి ।
తత్తేత్వంక్షమయానిరస్యకురు మే త్వద్ధ్యానయోగ్యాందశామ్ ॥
అల్పంచేదనవేక్షణీయసరణావారోప్యతాంమత్కృతం
కిఞ్చిద్భూరిభవేదిదం యదిగురూన్సమ్ప్రేక్ష్యమేత్యజ్యతామ్ ।
యద్వాఽనన్తమనన్తవైభవజుషారఙ్గక్షమానల్లభ
త్వత్క్షాన్త్యాఖిలులక్ష్యతామనుగుణామానీయతాంతత్త్వయా ॥

శ్రీమాన్కూరాన్వవాయే కకలశజలనిధౌ కౌస్తుభాభోఽవతీర్ణః
శ్రీవేదవ్యాసభట్టారకతనయవరో రఙ్గరాజస్యహృద్యః ।
వేదాచార్యాగ్ర్యనామావిదిత గుణగణో రంగిణస్తోత్రమేత
చ్చక్రేనిత్యాభిజప్యం సకలతనుభృతాం సర్వపాపాపనుత్త్యై ॥
సన్త్యక్తసర్వవిహితక్రియమర్థకామ
శ్రీద్ధాళుమన్వహమనుష్ఠితనిన్ద్యకృత్యమ్ ।
అత్యన్తనాస్తికమనాత్మగుణోపపన్నం
మాంరంగరాజ పరయాకృపయాక్షమస్వ ॥ ౧౮ ॥

ఇతి శ్రీవేదాచార్య విరచితా క్షమాషోడశీ సమాప్తా.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః
శ్రీవఙ్గీవంశేశ్వరమహాదేశికాయనమః
* శ్రీవంగీశేశ్వరవిరచితాః ప్రాతర్నిర్వేదకారికాః.

మాతరం రఙ్గరాజస్య శౌరిరాజ (శబరీశ) పురోహితమ్ ।
గురుంవరదరా॰స్య వందేవంగిపురాధిపమ్ ॥

ఉత్థాయశయనే తస్మిన్నాసీనోనియతేన్ద్రియః ।
త్రస్తనిర్విణ్ణహృదయోవ్యర్థం వీక్ష్య గతం వయః ॥ ౧ ॥

*ఇన్ద గ్రన్థత్తిల్ ౫౦౮ శ్లోకఙ్గళిరుక్కిఱపడియాల్ పూర్ణమాహ ప్రత్యేకమాయ్ అచ్చిడప్పట్టిరుక్కిఱత్తాల్ ఇఙ్గుస్తోత్రరత్నాకరోపయుక్తమాన అంశం మాత్తిరమచ్చిడప్పట్టదు

తాపత్రయేణ చాక్రాన్తస్తీవ్రేణాధ్యాత్మికాదినా ।
దావజేనాగ్నినా లీఢో భ్రామ్యన్నివ వనే మృగః ॥ ౨॥
సంసారవాగురాన్తస్థోలూనపక్షఇవాండజః ।
అపశ్యన్నిర్గమోపాయమాగామిష్వపి జన్మసు ॥ ౩॥
అకార్యైరతిబీభత్సైః క్రియమాణైః కృతైరపి ।
లజ్జితశ్చ విషణ్ణశ్చ స్మర్యమాణైః స్వకర్మభిః ॥ ౪॥
అవినీతమశిక్షార్తమసద్గుణగణాకరమ్ ।
అవధార్య స్వమాత్మానమచికిత్స్యాశుభాశ్రయమ్ ॥ ౫॥
దహ్యమానేన్ధనాన్తస్థోవిస్ఫురన్నివకీటకః ।
అలబ్ధనిర్గమస్తిష్ఠన్మధ్యే మరణజన్మనోః ॥ ౬॥
విహ్వలశ్చ విషణ్ణశ్చ విమృశన్స్వామిమాం దశామ్ ।
చిన్తయేత్ప్రథమం త్వేవమాచరన్ప్రియమాత్మనః ॥ ౭॥
సంసారచక్రమారోప్య బలిభిః కర్మరజ్జుభిః ।
కాలేనాకృష్యమాణస్య జంగమస్థావరాత్మనః ॥ ౮॥
అహో మే మహతీ యాతా నిష్ఫలా జన్మసన్తతిః ।
అనారాధితగోవిన్దచరణాంభోరుహద్వయా ॥ ౯॥
అనాసాదిత సత్కర్మజ్ఞానభక్తిసుధారసా ।
అదృష్టానన్తసంసారసాగరోత్తారణప్లవా ॥ ౧౦॥
శ్రుతిస్మృత్యుదితాశేష సదాచారపరాఙ్ముఖీ ।
త్యక్తవర్ణాశ్రమాచారా భ్రష్టావైదికవర్త్మనః ॥ ౧౧॥
అనుపాసితసద్వృద్ధా స్వీకృతాసత్సమాగమా ।
అసమ్పాదితశుశ్రూషా గుర్వాచార్యపితృష్వపి ॥ ౧౨॥
నిజకర్మజదేవాది దేహాధ్యస్తాత్మభావనా ।
తద్భావనానుగోద్భూత సుఖదుఃఖవ్యవస్థితిః ॥ ౧౩॥

అసఙ్ఖ్యాతస్వయాధాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమనిర్వృతిః |
పశువత్ప్రాకృతైరేవ గుణైరధికనిర్వృతా ॥ ౧౪॥
నకర్తనిష్ఠా నాత్మజ్ఞా నాపిభక్తియుతా హరౌ |
నోద్యుక్తాభక్తిహీనత్వాత్తత్క్రియాస్వర్చనాదిషు ॥ ౧౫॥
కర్తృభిః పుణ్యపాపాఖ్యైరవిద్యాపరనామభిః |
ధూమైరివార్చి రాగ్నేయం జ్ఞానమావృత్య దేహినః ॥ ౧౬॥
భూషయిత్వా స్వకం దేహం శబ్దాద్యైస్స్వాశ్రయైర్గుణైః |
దర్శయిత్వాస్వసౌన్దర్యమాత్మనే తిష్ఠమానయా ॥ ౧౭॥
నిరస్తాతిశయాహ్లాద సుఖభావైకలక్షణమ్ |
సంఛాద్యస్వగుణైరేవ స్వరూపంచపరాత్మన ॥ ౧౮॥
గుణమయ్యా ప్రకృత్యాఖ్యభగవన్మాయయాఽనయా |
స్వసంలీనానన్తజీవ కృతకర్మానురూపయా ॥ ౧౯॥
గుణత్రయాశ్రయానన్త విచిత్రపరిణామయా |
అతిదుస్తరయా దేవప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥ ౨౦॥
ప్రలోభ్యమానా సతతం తయైవాత్యన్తనిర్వృతా |
అజానతీవస్వహితం మూకస్వప్నానుకారిణీ ॥ ౨౧॥
నిష్పానీయే నిరాలమ్బే నిశ్ఛాయే నిరపాశ్రయే |
ద్రాఘీయస్యశుభే మార్గే యమస్య సదనం ప్రతి ॥ ౨౨॥
గచ్ఛతో మేఽసహాయస్య వర్ధయన్తీభయం మహత్ |
అతీతాపి సదైవైషా తిష్ఠతీవపురో మమ ॥ ౨౩॥
గతయాత్వీదృశం రూపం వర్తమానేఽపి జన్మని |
తథైవ సుమహాన్కాలోగత క్షణఇవాల్పకః ॥ ౨౪॥
అలబ్ధసుఖసంస్పర్శమకృతాఘౌఘనిష్కృతి |
వినైవ హరిపాదార్చామహో పశ్యతపాపమే ॥ ౨౫॥

కిం కరిష్యామి పదయోర్నిపతిష్యామి కస్య వా ।
గుస్తరాం మద్దశామేతాం కథయిష్యామి కస్య వా ॥ ౨౬॥
ఇతినిర్విద్యతదను ప్రతిమూలమ్బ్య సాత్వికీమ్ ।
విధూయచేమం నిర్వేదం సర్వకార్యావసాదకమ్ ॥ ౨౭॥
ఉద్ధరిష్యన్ స్వమాత్మానం మజ్జన్తం భవసాగరే ।
పునర్నిశ్చినుయాదేవం స్థిరదీస్స్వార్థసిద్ధయే ॥ ౨౮॥
గతమేవ గతంజన్మ కాన్యత్రప్రతిక్రియా ।
పరివహాత్యేనహేతే సెతుకికాయోఽవిజానతా ॥ ౨౯॥
ఇదానీం కర్తుమెరావ చ్ఛక్యంకాలే గతేపి ।
మయాఽఽత్మహితకామేన బిభ్యతా భవసాగరాత్ ॥ ౩౦॥
ఇతఊర్ధ్వమహంతావద్యావజ్జీవం శ్రీగురుశ్శ్రియః ।
పదయోరర్చనం కర్తుం యతమానస్సమాహితః ॥ ౩౧॥
అభిగచ్ఛన్హరింప్రాతః పశ్చాద్ద్రివ్యాణి చార్జయన్ ।
అర్చయంశ్చ తతో దేవం తతో మన్త్రాన్జపన్నపి ॥ ౩౨॥
ధ్యాయన్నసి పరందేవం కాలేష్వాక్తేషుపంచసు ।
వర్తమానస్సదాచైవం పాఞ్చకాలికవర్త్మనా ॥ ౩౩॥
స్వార్జితైర్గన్ధపుష్పాద్యైర్ద్రవ్యైః భక్త్యనురూపతః ।
ఆరాధయన్హరింభక్త్యా గమయిష్యామివాసరాన్ ॥ ౩౪॥

శ్రీవంగివంశేశ్వర విరచితాః ప్రాతర్నివేదకారికాస్సావశేషాః

శ్రీవంగివంశేశ్వరమహాదేశికాయనమః

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమదాన్ధ్రపూర విరచితమ్
శ్రీరామానుజాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీన్ద్రః కరుణాకరః ।
కాన్తిమత్యాత్మజశ్శ్రీమాన్లీలామానుషవిగ్రహః ॥ ౧॥
సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞస్సర్వజ్ఞస్సజ్జనప్రియః ।
నారాయణకృపాపాత్రం శ్రీభూతపురనాయకః ॥ ౨॥
అనఘో భక్తమన్దారః కేశవానన్దవర్ధనః ।
కాఞ్చీపూర్ణప్రియసఖః ప్రణతార్తివినాశనః ॥ ౩॥
పుణ్యసఙ్కీర్తన పుణ్యో బ్రహ్మరాక్షసమోచకః ।
యాదవాపాదితాపార్థవృక్షచ్ఛేదకుఠారకః ॥ ౪॥
అమోఘో లక్ష్మణమునిశ్శారదాశోకనాశకః ।
నిరన్తర జనాజ్ఞాననిర్మోచనవిచక్షణః ॥ ౫॥
వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః ।
పరాభిప్రాయతత్త్వజ్ఞో యామునాఙ్గులిమోచకః ॥ ౬॥
దేవరాజకృపాలబ్ధషడ్వాక్యార్థమహోదధిః ।
పూర్ణార్యలబ్ధసన్మన్త్రశ్శౌరిపాదాబ్జషట్పదః ॥ ౭॥
త్రిదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః ।
రఙ్గేశకైఙ్కర్యరతో విభూతిద్వయనాయకః ॥ ౮॥
గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధ మన్త్రరాజప్రకాశకః ।
వరరఙ్గానుకమ్పాత్త ద్రావిడామ్నాయపారగః ॥ ౯॥

మాలాధరార్యసుజ్ఞాత ద్రావిడామ్నాయతత్త్వధీః ।
చతుస్సప్తతిశిష్యాఢ్యః పఞ్చాచార్యపదాశ్రయః ॥ ౧౦॥
పరిపీతవిషతీర్థామ్బు ప్రకటీకృతవైభవః ।
ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః ॥ ౧౧॥
పవిత్రీకృతకూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః ।
కూరేశదాశరథ్యాదిచరమార్థప్రదాయకః ॥ ౧౨॥
రంగేశ వేఙ్కటేశాది ప్రకటీకృతవైభవ ।
దేవరాజార్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః ॥ ౧౩॥
యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మన్నాథో ధరణీధర ।
వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తి వినాశకః ॥ ౧౪॥
అనన్తాభీష్టఫలదో విఠలేంద్ర ప్రపూజిత ।
శ్రీశైలపూర్ణకరుణాలబ్ధరామాయణార్థక ॥ ౧౫॥
వ్యాససూత్రార్థతత్త్వజ్ఞో బోధాయనమతానుగ ।
శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రంథసాధక కలినాశన ॥ ౧౬॥
అద్వైతమతవిచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగ ।
కురంగనగరీ పూర్ణమన్త్రరత్నోపదేశకః ॥ ౧౭॥
వినాశితాఖిలమతశ్శేషీకృతరమాపతి ।
పుత్రీకృతశఠారాతిశ్శౌరజిద్వ్రణమోచక ॥ ౧౮॥
భాషాదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహామనా ।
పవిత్రీకృతభూభాగః కూర్మనాథప్రకాశకః ॥ ౧౯॥
శ్రీవేఙ్కటాచలాధీశశంఖచక్రప్రదాయక ।
శ్రీవేఙ్కటేశశ్వశురశ్శ్రీరమాసఖదేశిక ॥ ౨౦॥
కృపామాత్రప్రసన్నార్యో గోపికామోక్షదాయకః ।
సమీచీనార్య సచ్ఛిష్య సత్కృతో వైష్ణవప్రియః ॥ ౨౧॥

కిృమికంఠనృపధ్వంసీ సర్వమస్త్రిమహోదధిః ।
అంగీకృతాన్ధ్రపూర్ణార్యస్సాలగ్రామ ప్రతిష్ఠితః ॥ ౧౨॥
శ్రీభక్తగ్రామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః ।
బౌద్ధధ్వాన్త సహస్రాంశుశ్శేషరూపప్రదర్శకః ॥ ౧౩॥
నగరీకృతవేదాద్రిర్డిల్లీశ్వర సమర్చితః ।
నారాయణ ప్రతిష్ఠాతా సమ్పత్పుత్ర విమోచకః ॥ ౧౪॥
సనత్కుమారజనకస్సాధులోకశిఖామణిః ।
సుప్రతిష్ఠితగోవిన్దరాజ పూర్ణమనోరథ ॥ ౧౫॥
గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్రపూరక ।
సర్వసంశయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః ॥ ౧౬॥
అవ్యాహతమహద్వర్త్మా యతిరాజో జగద్గురు ॥ ౧౭॥
ఏవం రామానుజార్యస్యనామ్నామష్టోత్తరంశతమ్ ।
యఃపఠే చ్ఛృణుయాద్వాపి సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥
యదాన్ధ్రిపూర్ణేనమహాత్మనేదం స్తోత్రంకృతం సర్వజనావనాయ।
తజ్జీవభూతంభువివైష్ణవానాంబభూవరామానుజమానసానామ్ ॥

శ్రీమదాన్ధ్రిపూర్ణవిరచితం శ్రీరామానుజాష్టోత్తర

శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రియై నమః

శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాగురవే నమః

శ్రీవాత్స్యవరదదేశికైరనుగృహీతా

శ్లోకద్వయసఙ్క్షిప్తా పరమార్థస్తుతిః

వన్దేహం వరదార్యం తం వత్సాభిజనభూషణమ్ ।
భాష్యామృతప్రదానాద్య స్సఞ్జీవయతి మామపి ॥

సత్సఙ్గాద్భవనిస్స్పృహో గురుముఖాచ్ఛ్రీశం ప్రపద్యాత్మవా
న్ప్రారబ్ధం పరిభుజ్య కర్మశకలం ప్రక్షీణకర్మాన్తరః ।
న్యాసాదేవ నిరఙ్కుశేశ్వరదయా నిర్లూనమాయాన్వయో
హార్దానుగ్రహలబ్ధ మధ్యధమనిద్వారా ద్బహిర్నిర్గతః ॥ ౧॥
ముక్తోఽర్చిర్దిన పూర్వపక్ష షడుదఙ్మాసాబ్ద వాతాం శుమ
ద్గ్లౌవిద్యుద్వరుణేన్ద్రధాతృమహితస్సీమాన్తసిన్ధ్వాప్లుతః ।
శ్రీవైకుణ్ఠ ముపేత్య నిత్యమజడం తస్మిన్పరబ్రహ్మణ
స్సాయుజ్యం సమవాప్య నన్దతి సమం తేనైవ ధన్యః పుమాన్ ॥ ౨॥
ప్రాతర్నిత్యానుసన్ధేయం పరమార్థం ముముక్షుభిః ।
శ్లోకద్వయేన సంక్షిప్తం సువ్యక్తం వరదోఽబ్రవీత్ ॥

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదదేశిక ప్రణీతా పరమార్థస్తుతిః..

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవాత్స్యవరదాచార్యానుగృహీతా

పరత్వాదిపఞ్చకస్తుతిః.

ఉద్యద్భానుసహస్రభాస్వరపరవ్యోమాస్పదంనిర్మల
జ్ఞానానన్దఘనస్వరూపమమలం జ్ఞానాదిభిష్షడ్గుణైః ।
జుష్టం సూరిజనాధిపం ధృతరథాంగాబ్జం సుభూషోజ్జ్వలం
శ్రీభూసేవ్యమనన్తభోగినిలయం శ్రీవాసుదేవంభజే ॥ ౧॥

ఆమోదేభువనే ప్రమోదఉతసమ్మోదేచసఙ్కర్షణం
ప్రద్యుమ్నంచతథాఽనిరుద్ధఇతితాన్సృష్టిస్థితీచాప్యయమ్ ।
కుర్వాణాన్మతిముఖ్యషడ్గుణవరైర్యుక్తాం స్త్రియుగ్మాత్మకై
ర్వ్యూహాధిష్ఠితవాసుదేవమపితం క్షీరాబ్ధినాథంభజే ॥ ౨॥

వేదాన్వేషణమన్దరాద్రిభరణక్ష్మోద్ధారణస్వాశ్రిత
ప్రహ్లాదావనభూమిభిక్షణజగద్విక్రాన్తయోయత్క్రియాః ।
దుష్టక్షత్రనిబర్హణందశముఖాద్యున్మూలనం కర్షణం
కాళిన్ద్యాఅతిపాపకంసనిధనం యత్క్రీడితంతంనుమః ॥ ౩॥

యోదేవాది చతుర్విధేషుజనిషుబ్రహ్మాణ్డకోశాన్తరే
సంభక్తేషు చరాచరేషునివసన్నాస్తేసదాన్తర్బహిః ।
విష్ణుంతంనిఖిలేష్వణుష్వణుతరం భూయస్సుభూయస్తరం
స్వాంగుష్ఠప్రమితంచయోగిహృదయేష్వాసీనమీశంభజే ॥౪॥

శ్రీరఙ్గస్థలవేఙ్కటాద్రికరిగిర్యాదౌ తథాష్టోత్తర
సానే గ్రామనికేతనేషుచ సదాసాన్నిధ్యమాసేదుషే ।

అర్చారూపిణమర్చకాభిమతిత స్స్వీకుర్వతేవిగ్రహం
పూజాంచాఖిలవాఞ్ఛితాన్వితరతే శ్రీశాయ తస్మైనమః ॥౫॥
ప్రాతర్విష్ణోఃపరత్వాదిపఞ్చకస్తుతిముత్తమామ్ ।
పఠన్ప్రాప్నోతి భగవద్భక్తిం వరదనిర్మితామ్ ॥

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదార్య మహాదేశిక విరచితా

పరత్వాది పఞ్చకస్తుతి

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

ప్రాతరనుసన్ధేయ శ్లోకద్వయం శ్లోకత్రయంచ

గ్రాహగ్రస్తే గజేన్ద్రేరువతిసరభసం తార్క్ష్యమారుహ్యధావ
న్వ్యాఘూర్ణన్మాల్యభూషావసనపరికరో మేఘగంభీరఘోషః ।
ఆబిభ్రాణోరథాఙ్గంశరమసిమభయం శఙ్ఖచాపౌసఖేటౌ
హస్తైః కౌమోదకీమప్యవతుహరిరసావంహసాంసంహతేర్నః ॥
నక్రాక్రాన్తేకరీన్ద్రే ముకుళితనయనే మూలమూలేతిఖిన్నే
నాహం నాహం నచాహం నచభవతి పునస్తాదృశోమాదృశేషు।
ఇత్యేవం త్యక్తహస్తే సపదిసురగణే భావశూన్యే సమస్తే
మూలం యత్ప్రాదురాసీత్సదిశతుభగవాన్ మఙ్గళంసంతతంనః॥
ప్రాతస్స్మరామి భవభీతి మహార్తిశాన్త్యై
నారాయణం గరుడవాహనమంజనాభమ్ ।

గ్రాహాభిభూత మదవారణముక్తిహేతుం
చక్రాయుధం తరుణవారిజ పత్రనేత్రమ్ ॥ ౩॥
ప్రాతర్నమామి మనసా వచసా చ మూర్ధ్నా
పాదారవిన్దయుగళం పరమస్యపుంసః ।
నారాయణస్య నరకార్ణవతారణస్య
నారాయణప్రవణవిప్రపరాయణస్య ॥ ౪॥
ప్రాతర్భజామిభజతామభయంకరంతం
ప్రాక్సర్వజన్మకృతపాప భయాపనుత్త్యై ।
యోగ్రాహవక్త్రపతితాంఘ్రిగజేన్ద్రఘోర
శోకప్రణాశన కరో ధృతశంఖచక్రః ॥ ౫॥
శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతరుత్థాయ యః పఠేత్ ।
లోకత్రయగురుస్తస్మై దద్యాదాత్మపదం హరిః ॥ ౬॥

ఇతి శ్లోకద్వయమ్, శ్లోకత్రయంచ సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః
శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః
శ్రీమత్కవికథకకణ్ఠీరవ శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశికవిరచితమ్

శ్రీ హయగ్రీవ స్తోత్రమ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।
వేదాన్తాచార్యవర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥
జ్ఞానానన్దమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిమ్ ।
ఆధారంసర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥

స్వతస్సిద్ధం శుద్ధస్ఫటికమణిభూభృత్ప్రతిభటం
సుధాసధ్రీచీభి ర్ద్యుతిభి రపతాపత్రిభువనమ్ ।
అనన్తైస్త్రయ్యన్తై రనువిహిత హేషాహలహలం
హతాఽశేషావద్యం హయవదన మీడీమహి మహః ॥ ౨॥

సమాహార స్సామ్నాం ప్రతిపదమృచాం ధామ యజుషాం
లయః ప్రత్యూహానాం లహరివితతి ర్బోధజలధేః ।
కథాదర్పక్షుభ్యత్కథకకుల కోలాహలభవం
హరత్వన్తర్ధ్వాన్తం హయవదన హేషాహలహలః ॥ ౩॥

ప్రాచీసన్ధ్యా కాచి దన్తర్నిశాయాః
ప్రజ్ఞాదృష్టే రఞ్జనశ్రీ రపూర్వా ।
వక్త్రీ వేదాన్ భాతు మే వాజివక్త్రా
వాగీశాఖ్యా వాసుదేవస్య మూర్తి ॥ ౪॥

విశుద్ధ విజ్ఞాన ఘనస్వరూపం
విజ్ఞాన విశ్రాణన బద్ధదీక్షమ్ ।
దయానిధిం దేహభృతాం శరణ్యం
దేవం హయగ్రీవ మహం ప్రపద్యే ॥ ౫॥

అపౌరుషేయై రపివాక్ప్రపంచై
రద్యాపి తేభూతి మదృష్టపారామ్ ।
స్తువన్నహం ముగ్ధ ఇతిత్వయైవ
కారుణ్యతో నాథ కటాక్షణీయ ॥ ౬॥

దాక్షిణ్యరమ్యా గిరిశస్యమూర్తి
ర్దేవీ సరోజాసన ధర్మపత్నీ ।
వ్యాసాదయోఽపి వ్యపదేశ్యవాచ
స్ఫురన్తి సర్వే తవ శక్తిలేశైః ॥ ౭॥

మన్దోభవిష్య న్నియతం విరిఞ్చో
వాచాంనిధే వఞ్చితభాగధేయ ।
దైత్యాపనీతాం దయయైవ భూయో
ప్యధ్యాపయిష్యో నిగమా న్నచే త్త్వమ్ ॥ ౮॥
వితర్కడోలాం వ్యవధూయ సత్త్వే
బృహస్పతిం వర్తయసె యత స్త్వమ్ ।
తేనైవ దేవ త్రిదశేశ్వరాణా
మస్పృష్టడోలాయిత మాధిరాజ్యమ్ ॥ ౯॥
అగ్నౌ సమిద్ధార్చిషి సప్తతంతో
రాతస్థివా న్మంత్రమయం శరీరమ్ ।
అఖండసారైర్హవిషాం ప్రదానై
రాప్యాయనం వ్యోమసదాం విధత్సే ॥ ౧౦॥
యన్మూల మీదృ క్ప్రతిభాతి తత్త్వం
యా మూల మామ్నాయ మహాద్రుమాణామ్ ।
తత్త్వేన జానంతి విశుద్ధసత్త్వా
స్త్వామక్షరా మక్షర మాతృకాం తే ॥ ౧౧॥
అవ్యాకృతా ద్వ్యాకృతవానసి త్వం
నామాని రూపాణిచ యానిపూర్వమ్ ।
శంసంతి తేషాం చరమాం ప్రతిష్ఠాం
వాగీశ్వర త్వాం త్వదుపజ్ఞవాచః ॥ ౧౨॥
ముగ్ధేన్దునిష్యన్ద విలోభనీయాం
మూర్తిం తవానన్ద సుధాప్రసూతిమ్ ।
విపశ్చిత శ్చేతసి భావయంతో
వేలా ముదారా మివ దుగ్ధసింధోః ॥ ౧౩॥

మనోగతం పశ్యతి యస్సదా త్వాం
మనీషిణాం మానసరాజహంసమ్ ।
స్వయం పురోభాగ వివాదభాజ
కింకుర్వతే తస్య గిరో యథార్హమ్ ॥ ౧౪॥
అ క్షణార్ధం కలయంతి యే త్వా
మాప్లావయంతం విశదైర్మయూఖై ।
వాచాం ప్రవాహై రనివారితైస్తే
మన్దాకినీం మందయితుం క్షమన్తే ॥ ౧౫॥
స్వామి న్భవద్ధ్యాన సుధాభిషేకా
ద్వహంతి ధన్యాః పులకానుబంధమ్ ।
అలక్షితే క్వాపి నిరూఢమూల
మంగేష్వివానన్దథు మఙ్కురన్తమ్ ॥ ౧౬॥
స్వామి న్ప్రతీచా హృదయేన ధన్యా
స్త్వద్ధ్యాన చంద్రోదయ వర్ధమానమ్ ।
అమాంత మానన్ద పయోధిమంతః
పయోభి రక్ష్ణాం పరివాహయంతి ॥ ౧౭॥
స్వైరానుభావ త్వదధీనభావా
స్సమృద్ధవీర్యా స్త్వదనుగ్రహేణ ।
విపశ్చితో నాథ తరన్తి మాయాం
వైహారికీం మోహన పిఞ్ఛికాం తే ॥ ౧౮॥
ప్రాఙ్నిర్మితానాం తపసాం విపాకాః
ప్రత్యగ్రనిశ్శ్రేయస సమ్పదో మే ।
సమేధిషీరం స్తవ పాదపద్మే
సంకల్పచింతామణయః ప్రణామాః ॥ ౧౯॥

విలుప్త మూర్ధన్య లిపిక్రమాణాం
సురేంద్ర చూడాపద లాలితానామ్ ।
త్వదంఘ్రిరాజీవ రజకణానాం
భూయాన్ప్రసాదో మయినాథ భూయాత్ ॥ ౨౦॥

పరిస్ఫుర న్నూపురచిత్రభాను
ప్రకాశ నిర్ధూత తమోనుషంగామ్ ।
పదద్వయీం తే పరిచిన్మహే న్తః
ప్రబోధరాజీవ విభాతసంధ్యామ్ ॥ ౨౧॥

త్వత్కింకరాలంకరణోచితానాం
త్వయైవ కల్పాంతర పాలితానామ్ ।
మంజుప్రణాదం మణినూపురం తే
మంజూషికాం వేదగిరాం ప్రతీమః ॥ ౨౨॥

సఞ్చిన్తయామి ప్రతిభాదశాస్థా
న్సంధుక్షయంతం సమయ ప్రదీపాన్ ।
విజ్ఞాన కల్పద్రుమపల్లవాభం
వ్యాఖ్యానముద్రా మధురం కరం తే ॥ ౨౩॥

చిత్తేకరోమి స్ఫురితాక్షమాలం
సవ్యేతరం నాథ కరం త్వదీయం ।
జ్ఞానామృతోదఞ్చన లాలసానాం
లీలాఘటీయన్త్రమివా శ్రితానామ్ ॥ ౨౪॥

ప్రబోధసింధో రరుణైః ప్రకాశైః
ప్రవాళ సంఘాత మివోద్వహన్తమ్ ।
విభావయే దేవ సపుస్తకం తే
వామంకరం దక్షిణ మాశ్రితానామ్ ॥ ౨౫॥

తమాంసి భిత్త్వా విశదై ర్మయూఖై
స్సమ్ప్రీణయన్తం విదుష శ్చకోరాన్ ।
నిశామయే త్వాం నవపుండరీకే
శరద్ఘనే చన్ద్రమివ స్ఫురన్తమ్ ॥ ౨౬॥
దిశంతు మే దేవ సదా త్వదీయా
దయాతరంగానుచరా కటాక్షాః ।
శ్రోత్రేషు పుంసా మమృతం క్షరన్తీం
సరస్వతీం సంశ్రిత కామధేనుమ్ ॥ ౨౭॥
విశేషవి త్పారిషదేషు నాథ
విదగ్ధగోష్ఠీసమరాంగణేషు ।
జిగీషతో మే కవితార్కికేన్ద్రాన్
జిహ్వాగ్ర సింహాసన మభ్యుపేయాః ॥ ౨౮॥
త్వాం చింతయం స్త్వన్మయతాం ప్రపన్న
స్త్వాముద్గృణన్ శబ్దమయేన ధామ్నా ।
స్వామి న్సమాజేషు సమేధిషీయ
స్వచ్ఛందవాదాహవ బద్ధశూరః ॥ ౨౯॥
నానావిధానా మగతి కలానాం
నచాపి తీర్థేషు కృతావతారః ।
ధ్రువం తవానాథపరిగ్రహాయా
నవంనవం పాత్ర మిదం దయాయా ॥ ౩౦॥
అకమ్పనీయా న్యపనీతిభేదై
రలంకృషీరన్ హృదయం మదీయమ్ ।
శఙ్కాకళఙ్కాపగమోజ్జ్వలాని
తత్త్వాని సమ్యఞ్చి తవప్రసాదాత్ ॥ ౩౧॥

వ్యాఖ్యాముద్రాం కరసరసిజైః పుస్తకం శంఖచక్రే
బిభ్రద్భిన్నస్ఫటికరుచిరే పుండరీకే నిషణ్ణః ।
అమ్లానశ్రీ రమృతవిశదై రంశుభిః ప్లావయన్మా
మావిర్భూయా దనఘమహిమా మానసే వాగధీశః ॥ ౩౨॥
వాగర్థసిద్ధిహేతోః పఠత హయగ్రీవసంస్తుతిం భక్త్యా ।
కవితార్కికకేసరిణా వేఙ్కటనాథేన విరచితా మేతామ్ ॥ ౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వే
ఙ్కటనాథస్య శ్రీమద్వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు శ్రీహయ
గ్రీవస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేఙ్కటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రీమతే నిగమాన్తమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

శ్రీ గరుడదణ్డకః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥

నమః పన్నగనద్ధాయ వైకుణ్ఠవశవర్తినే ।
శ్రుతిసిన్ధు సుధోత్పాద మన్దరాయ గరుత్మతే ॥

గరుడమఖిలవేదనీడాధిరూఢం ద్విషత్పీడనోత్కణ్ఠితాకుణ్ఠ
వైకుణ్ఠ పీఠీకృతస్కన్ధమీడే స్వనీడాగతి ప్రీతరుద్రాసుకీర్తిస్త
నాభోగగాఢోపగూఢ స్ఫురత్కణ్టకవ్రాత వేధవ్యథా వేపమా
న ద్విజిహ్వాధిపాకల్పవిష్ఫార్యమాణస్ఫటావాటికారత్నరోచిశ్ఛ

టా రాజనీరాజితం కాన్తికల్లోలినీరాజితమ్ ॥ ౧॥

జయ గరుడ సుపర్ణ దర్వీకరాహార దేవాధిపాహారహారిన్ దివౌకస్పతిక్షిప్తదమ్భోళి ధారాకిణాకల్ప కల్పాన్తవాతూలకల్పోదయానల్పవీరాయితోద్యచ్చమత్కార దైత్యారిజైత్రధ్వజారోహనిర్ధారితోత్కర్ష సఙ్కర్షణాత్మన్ గరుత్మన్ మరుత్పఞ్చకాధీశ సత్యాదిమూర్తే నకశ్చిత్సమస్తే నమస్తే పునస్తే నమః ॥ ౨॥

నమ ఇదమజహత్సపర్యాయ పర్యాయనిర్యాతపక్షానిలాస్ఫాలనోద్వేలపాథోధివీచీచపేటాహతాగాధపాతాళ భాఙ్కారసంక్రుద్ధనాగేన్ద్ర పీడాసృణీభావ భాస్వన్నఖశ్రేణయే చణ్డతుణ్డాయ నృత్యద్భుజఙ్గభ్రువే వజ్రిణే దంష్ట్రయా తుభ్యమధ్యాత్మవిద్యావిధేయా విధేయా భవద్దాస్యమాపాదయేథా దయేథాశ్చ మే ॥

మనురనుగత పక్షివక్త్రస్ఫురత్తారకస్తావకశ్చిత్రభానుప్రియాశేఖరస్త్రాయతాం నస్త్రివర్గాపవర్గ ప్రసూతిః పరవ్యోమధామన్ వలద్వేషి దర్పజ్వలద్వాలఖిల్య ప్రతిజ్ఞావతీర్ణ స్థిరాం తత్త్వబుద్ధిం పరాం భక్తిధేనుం జగన్మూలకన్దే ముకున్దే మహానన్దదోగ్ధ్రీం దధీథా ముధాకామహీనామహీనామహీనాన్తక ॥ ౪॥

శ్లో॥ షట్త్రింశద్గణచరణో నరపరిపాటీనవీనగుమ్ఫగణః ।
విష్ణురథదణ్డకోఽసౌ విఘటయతు విపక్షవాహినీవ్యూహమ్ ॥
విచిత్రసిద్ధిదస్సోఽయం వేఙ్కటేశవిపశ్చితా ।
గరుడధ్వజతోషాయ గీతో గరుడదణ్డకః ॥ ౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
గరుడదణ్డకస్సమ్పూర్ణః.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవే నమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

అచ్చుఅసఅఅమ్

అ చ్యు త శ త క మ్

సిరివేంకటణాహజ్జో కఇతక్కిఅసీహసవ్వతంతసతంతో । వే అంతారిఅవజ్జో మహ సణ్ణిజ్ఝేఉ సఇ సఅం హిఅఅమ్మి ॥ శ్రీవే ఙ్కటనాథార్య్యః కవితార్కికసిమ్హః సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రః । వే దాన్తార్యవర్యో మమ సన్నిధత్తాం సదాస్వయంహృదయె ॥*॥

ణమహ తిఅసాణణాహం సచ్చం దాసాణ అచ్చుఅం ఠిరజో ఇమ్ । గరుడణఇతడతమాలం ఽహిందణఅరోసహిఅలెక్కగ ఇందమ్॥ నమత త్రిదశానాం నాథం సత్యం దాసానామచ్యుతం స్థిర జ్యోతిషమ్ । గరుడనదీతటతమాల మహీన్ద్ర నగరౌషధా చలైకగజేన్ద్రమ్ ॥ ౧॥

కింకరసచ్చ ధుఈ తుహ సఅంభు గేహిణివిలాస వాహిత్తిమ ఈ । ఫణిఆ బాలేణ మఏ పంజరసుఅజప్పిఅం వ కుణఉ పసా అమ్ ॥ కిఙ్కరసత్య స్తుతి స్తవ స్వయమ్భు గేహినీవిలాసవ్యా హృతిమయీ । ఫణితా బాలేన మయా పంజరశుక జల్పితమివ కరోతుప్రసాదమ్ ॥ ౨॥

మఇలం వి భాసిఅం మహ కింకరసచ్చ తుహగిత్తిజోణ్హాప సరే । లగ్గంలహఉ విసుద్ధిం రచ్ఛాసలిలం వ తివహాఆసాత్తగ

అమ్ ॥ మలినమపి భాషితం మమ కింకరసత్య తవకీర్తిజ్యోత్స్నా
పరిసరే । లగ్నంలభతాం విశుద్ధిం రథ్యాసలిలమివ త్రిపథగా
స్రోతోగతమ్ ॥ ౩॥

తత్థరిణఏణ రవిఆ ణాహఉ తిఅసాణణాహ తుజ్ఝ సమాఏ।
వంది త్తణమహిఆణం మజ్ఝమ్మి సుఈణ బాలిసా మజ్ఝథుఈ ॥ త్ర
స్తరినయేన స్థాపితా శోభతాం త్రిదశానాం నాథ తవ సమా
జే । వన్దిత్వమహితానాం మధ్యే శ్రుతీనాం బాలిశా మమ
స్తుతి ॥ ౪॥

అమ్హగురూణం అచ్చుఅ జీహాసీహాసణమ్మి లద్ధపడిట్ఠో । పడి
వాఇఅపరమట్ఠో వారేసి అపండిఅత్తణమమ్హాణం ॥ అస్మద్గు
రూణామచ్యుత జిహ్వాసింహాసనే లబ్ధప్రతిష్ఠ । ప్రతిపాదిత పర
మార్థో వారయస్యపండితత్వమస్మాకమ్ ॥ ౫॥

హిఅఏసు దేసిఆణం జణ్హావిలహరీసు పుణ్ణఅందోవ్వఫుడో ।
కలుసజలేసు వ హంసో కసాఅకబురేసు రాసి అచ్చుఅ ణ ఖ
ణమ్ ॥ హృదయేషు దేశికానాం జాహ్నవీలహరీషు పూర్ణ
చన్ద్ర ఇవ స్ఫుట । కలుషజలేష్వివ హంస కషాయకర్బురేషు
తిష్ఠస్యచ్యుత న క్షణమ్ ॥ ౬॥

ఆఅమమేత్త పమాణో ఆగోవిఅణం పఆసణిఅ మాహ
ప్పో । సద్ధహిఅ హిఅఅ సులహో దూరంముఅసి ణఅసచ్చ
డోలాఅంతె ॥ ఆగమమాత్రప్రమాణ ఆగోపీజనం ప్రకాశనిజ
మాహాత్మ్యః । శ్రద్దధద్ధృదయసులభో దూరం ముఞ్చసి
నతసత్యడోళాయమానాన్ । ౭॥

సంఖవిఅ సఅలహేఅం సరణాగఅసచ్చ సచ్ఛణాణాంద
మ్ । ఉల్లంఘిఅతివిహంతం ఉవణిసఆణం సఆఇ గాఅంతి తు

మమ్ ॥ సంతుపితసకలహేయం శరణాగతసత్య సత్యజ్ఞానాన
న్దమ్ । ఉల్లంఘితత్రివిధాన్తముపనిషదాం శతానిగాయన్తిత్వా
మ్ ॥ ౮॥

కుణపి ణ కీరసి కేణవి రావేసి ణ సంఠవిజ్జసి అణణ్ణ్యారిఓ । హా
రసిణిహిలం ణ హీరసి అహిందణఅరేందఅణహాజోఇఫ్ఫురం
తో ॥ కరోషి నక్రియసే కేనాపి స్థాపయసి న సంస్థాప్యసేఽనన్య
స్థిత । హరసి నిఖిలం న హ్రియసే అహీన్ద్రనగరీన్ద్రానఘజ్యో
తిస్స్ఫురన్ ॥ ౯॥

అణుపమిఅస్సవి అచ్చుఅ సత్తీ తుహ సఅల ధారణాఇప
ఉహుత్తా । తేణ పడివత్థుపుణ్ణో సువ్వసి అపడిహఅణిఅరిఈసవ్వ
గఓ ॥ అప్రమితస్యాప్యచ్యుత శక్తిస్తవ సకల ధారణాది ప్ర
యుక్తాభూతా । తేన ప్రతివస్తుపూర్ణ శ్రూయసే ఽప్రతిహత
నిజస్థితిస్సర్వగత ॥ ౧౦॥

సఅలాణ ధరణ ణిఅమణ సామిత్తణ ణిఅమసంఠిఓ సవ్వత
ణూ । సువ్వసి అచ్చుఅ సవ్వో సఅదంసిఅ కజ్జకారత్తణకంబ
రో ॥ సకలానాం ధరణనియమన స్వామిత్వనియమసంస్థితస్స
ర్వతను । శ్రూయసేఽచ్యుత సర్వస్స్వయందర్శిత కార్యకార
ణత్వకర్బురః ॥ ౧౧॥

పురిసపహాణసరీరో భువణాణం హోసి అచ్చుఅ ఉవాఆణ
మ్ । ణిఅసంకప్పసణాహో వహసిణిమిత్తత్తణం వి అబ్భుఅస
త్తీ ॥ పురుషప్రధానశరీరో భువనానాం భవస్యచ్యుతోపాదా
నమ్ । నిజసఙ్కల్పసనాథో వహసి నిమిత్తత్వమప్యద్భుతశక్తిః ॥

విసమగుణంకురపఅరే జలం వ సామణ్ణకాలణం తుహ
కేలీ । ణిఅకమ్మసత్తిణిఅఆ అచ్చుఅ బమ్హాఇరావరంతవిసేసా ॥

విషమగుణాఙ్కురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం తవ
కేళి । నిజకర్మశక్తినియతా అచ్యుత బ్రహ్మాదిస్థావరాన్తవి
శేషా ॥ ౧౩॥

పురిసా తుజ్ఝవిహూఈ అచ్చుఅ లచ్ఛీఅ ఇద్ధిఆసణ్ణాఓ । ణ
త్థిపరం తుజ్ఝాణం సా వి సిరీ సాసో తుజ్ఝకం ఉణ ఇఅ
రమ్ ॥ పురుషాస్తవ విభూతిరచ్యుత లక్ష్మ్యాస్త్రీస్సంజ్ఞా । నాస్తి
పరం యువాభ్యాం సాపి శ్రీర్భవతి తవ కింపునరితరత్ ॥ ౧౪॥

ణ ఖు తుహ సరిసబ్భహిఆ ణాహ తుమం ఏవ్వ సవ్వలోఅ
సరణ్ణో । ఏఆవణ్ణాణసారం అమ్హణిఉంణాఉం తిఅసణాహ ఇఅరవి
ఇంతా ॥ నఖలు తవ సదృశాభ్యధికా నాథ త్వమేవ సర్వలో
కశరణ్య । ఏతావజ్జ్ఞానసారం మతిజ్ఞాతుం త్రిదశనాథేతరవిచిన్తా॥

భాఇ ఫణింద పురాహివ పడివాలంతేసు వాఅడంపహుత్త
పలా । అవి దుహిణప్పముహేహిం ఆణత్తి తుహ అలంఘణిఅ
పహావా ॥ భాతి ఫణీన్ద్రపురాధిప ప్రతిపాలయత్సు ప్రకటిత ప్ర
భూతఫలా । అపిద్రుహిణ ప్రముఖై రాజ్ఞప్తిస్తవాలంఘనీయ
ప్రభావా ॥ ౧౬॥

ణిఅమవిహీణ పఉత్తిసవ్వాణ వి దాసపచ్చ ఉద్దిసఅ తు
మమ్ । సద్ధణిమం తిఅబంభణసమాహిసిద్ధం లహంతి తిఅనా
భుత్తిమ్॥ నియమవిధీనాం ప్రవృత్తిస్సర్వేషాం దాససత్యోద్దిశ్య
త్వామ్ । శ్రాద్ధమివ త్రిత బ్రాహ్మణసమాధిసిద్ధాం లభంతే త్రి
దశాభుక్తిమ్ ॥ ౧౭॥

ఆరజ్ఝ తిఅసవిలఏ అచ్చుఅ ణిచ్చం ణ రాసి జఇ ణామ తు
మమ్ । కమ్మాణకప్పిఆణం కాహీకప్పంతరేసు కోణివ్వేసమ్ ॥
ఆరాధ్య త్రిదశ విలయేఽచ్యుత నిత్యం న తిష్ఠసి యది నామ

త్వమ్ । కర్మణాంకల్పితానాం కరిష్యతి కల్పాన్తరేషుకోనిర్వే
శమ్ ॥ ౧౮॥

కప్పేసి కంఖిఆఇం కప్పదుమో వ్వ సరికంచణ లఆస
హిఓ । ణఅసచ్చ సఇఫలాఇం ణిఅఛాహిణిహిణ్ణ ణిచ్చతావతి
హువణో ॥ కల్పయసి కాంక్షితాని కల్పద్రుమఇవ శ్రీకాఞ్చ
నలతాసహిత । నతసత్యసదాఫలాని నిజచ్ఛాయానిర్వృతనిత్య
తాపత్రిభువన ॥ ౧౯॥

సఅలాఅమాణ ణిట్ఠా సఅలసురాణం వి అంతరో అప్పా
। సఅలఫలాణ పసూఈ సఅలజణాణం సమోఖు ణఅసచ్చ
తుమమ్ ॥ సకలాగమానాం నిష్ఠా సకలసురాణా మప్యన్తరా
త్మా । సకలఫలానాంప్రసూతి సకలజనానాంసమఃఖలు నతసత్య
త్వమ్ ॥ ౨౦॥

ఇఅ సవ్వాణ సమాణో సచ్చరిఓ దాససచ్చ సఇపరిపుణ్ణో ।
కిహ వహసి పక్ఖవాఅం పండవపముహేసు పెసాం వి స
హంతో ॥ ఇతి సర్వేషాంసమాన స్సత్యస్థితో దాససత్య సదా
పరిపూర్ణ । కస్మాద్వహసి పక్షపాతం పాణ్డవప్రముఖేషు ప్రేష
ణమపిసహన్ ॥ ౨౧॥

విసమమ్మికమ్మమగ్గే విపరిఖలంతాణవిహలిఅకరణాణమ్ । ణా
హణిహిలాణ అణ్ణో ణత్థితుమాఉ ణఅసచ్చ హత్థాలంబో ॥
విషమేకర్మమార్గేవిపరిస్ఖలతాం విహ్వలితకరణానామ్ । నాథ
నిఖిలానామన్యోనాస్తిత్వత్ నతసత్య హస్తాలమ్బ ॥ ౨౨॥

ణాణస్సకో అవిసఓ అచ్చుఅ కలుణాఎ తుజ్ఝకోదూరరిఓ ।
సత్తీఅకోఅఇహరో తా ఖు ఉవాఓ తుమం చిఅ సఅంసిద్ధో ॥ జ్ఞా
నస్య కో౽విషయో౽చ్యుత కరుణాయాస్తవకో దూరస్థిత. ।

శక్తేఃకోఽఅతిభరస్త్స్తాత్తిలూపాయ స్త్వమేవ స్వయంసిద్ధ ॥౨3॥

సంకప్పకణ్ణహారో కింకరసచ్చ భవసాఅరే అఇగహిరే। అణహో తుమం ఖుపోఓ అప్పాణకివాసమీరణేణపఉత్తో ॥ సఙ్కల్పకర్ణధార కిఙ్కరసత్య భవసాగరేఽతిగభీరే। అనఘస్త్వ ఖలుపోత ఆత్మకృపాసమీరణేన ప్రయుక్త ॥ ౨౪॥

అచ్చుఅ ణ దంతి మోక్ఖం ఈసరహావేణ భావిఆఇఅరసురా। రత్తిం పడివట్టేఉం లక్ఖం ఆలెక్ఖదిణఅరా ణ వి ణ ఖమమ్ అచ్యుత నదదతి మోక్షం ఈశ్వర భావేన భావితా ఇతరసురాః। రాత్రింపరివర్తయితుం లక్షమాలేఖ్య దినకరా మపి న క్షమమ్ ॥ ౨౫॥

అమిఅరస సాఅరస్సవ అహిందవురణాహ ణిమ్మలమహగ్ఘా ఇఏ। తీరంతి ణ విగణేఉం అణణ్ణసులహాఇతుజ్ఝగుణరఅణాఇమ్ ॥ అమృతరససాగరస్యేవ అహీన్ద్రపుర నాథ నిర్మలమహార్ఘాణి। శక్నువన్తి నవిగణయితు మనన్యసులభాని తవ గుణరత్నాని ॥ ౨౬॥

భూసిఅసుఇసీమంతో భుఅఇందఉరేస సవ్వగుణసీమంతో। ఖవిఅతిసామలమోహో మునిణహిఅఏసు ఫురసి సామళమోహో ॥ భూషిత శ్రుతిసీమన్తః భుజగేన్ద్రపురేశసర్వగుణ సీమాన్తః। క్షపితతృషామలమోహో మునీనాంహృదయేషు స్ఫురసి శ్యామలమయూఖ ॥ ౨౭॥

సుహలక్ఖణ సిరివచ్ఛో సోహసి ణిమ్ముత్తవిరహఖణసిరివచ్ఛో। రణదేవణసవిహగఓ ఉత్థల గలుల ణఇతీరవణసవిహగఓ॥ శుభలక్షణశ్రీవత్సశ్శోభసే నిర్ముక్తవిరహక్షణశ్రీ వత్సః। రణదేవనసవిధగతఃఉచ్చలగరుడనదీతీరవనసవిధగజః ॥ ౨౮॥

అఉమారజౌవ్వణఠిఅం అహిందఉరణాహ అహిమఅం అణురూవమ్ । ణిచ్చంసహావసిద్ధం సువ్వఇ సూరిమహిఅం సుహం తుహ రూవమ్ ॥ అకుమారయౌవనస్థితమహీన్ద్రపురనాథాభిమతమనురూపమ్ । నిత్యం స్వభావసిద్ధం శ్రూయతే సూరిమహితం శుభం సుఖం తవ రూపమ్ ॥ ౨౯॥

తిఉణం తస్సవిఆరా అచ్చుఅ పురిసొత్తి ఆఅమగణిజ్జంతా। అట్ఠాతుహ ఖు సమట్ఠా పరమ్మి రూవమ్మి భూసణత్థసరూవా ॥ త్రిగుణం తస్య వికారా అచ్యుత పురుష ఇత్యాగమ గణనీయాః । అర్థాస్తవ ఖలు సమస్తాః పరస్మిన్ రూపే భూషణాస్త్రస్వరూపాః ॥ ౩౦॥

ణింతి తుమాఓ అచ్చుఅ ణిక్ఖవిఅవివక్ఖ విబ్భుర పరక్కమణా । సంఠవిఅ పరమధమ్మా సాహుపరిత్తాణసప్ఫలా ఓఆరా॥ నిర్యాన్తి త్వదచ్యుత నిక్షపిత విపక్షవిస్ఫురత్పరాక్రమణా । సంస్థాపిత పరమధర్మా స్సాధుపరిత్రాణ సత్ఫలాఽవతారా ॥౩౧॥

హరిమణిసరిచ్ఛ ణిఅరుఇ హారిఆఅంతభుఅఇందఉర పేరంతో। కాలేదాసఅణాణం కణ్హాహణోహోసి దిణ్ణ కారుణ్ణరసో॥ హరిమణిసదృక్షనిజరుచి హరితాయమాన భుజగేన్ద్రపురపర్యంతః । కాలేదాసజనానాం కృష్ణఘనోభవసి దత్తకారుణ్యరస ॥

గలులణఇకచ్ఛరత్థో లక్ఖిజ్జసి లచ్ఛిమహిఅ కణ్ణమణోహరో । దీసంతబహులదాణో దిసాగఇందోవ్వ తుడిల దణుఇందదుమో ॥ గరుడనదీకచ్ఛారస్థో లక్ష్యసే లక్ష్మ్యా మహిత కర్ణమనోహర । దృశ్యమాన బహులదానో దిశాగజేన్ద్రఇవ ఖండిత దనుజేన్ద్రద్రుమ ॥ ౩౩॥

ఝుహాఅంత మపుణ్ణదిణాఅం మజ్ఝరిఓత్తుజ్ఝ చిహురభారం

డారో। అఘుడిఅఘుడనాస త్తిం సచ్చంఠావేఇ దాససచ్చ సమ గ్గమ్ ॥ ముఖచన్ద్రి మాళిదినకరమధ్యస్థిత స్తవ చికురభారాన్ధకారః। అఘటితఘటనాశక్తిం సత్యం స్థాపయతి దాససత్య సమగ్రామ్ ॥　　౩౪॥

పరిహాసిల పుణ్ణఅందం పఉమసరిచ్ఛప్పసణ్ణ లోఅణజుఅళమ్। సంకప్పిఅదురిఆఇవి సమ్హరిఅం హరఇ దాససచ్చ తుహ ముహమ్ ॥ పరిహాసితపూర్ణచన్ద్రిం పద్మసదృక్ష ప్రసన్నలోచనయుగళమ్। సంకల్పితదురితాన్యపి సంస్మృతం హరతి దాససత్య తవముఖమ్ ॥　　౩౫॥

మాహప్పం తుహమహిఅం మంగలిఅం తులసికోత్థుహప్పముహాణమ్। అచ్చుఅ రిరవణమాలం వచ్ఛం దంసేఇ లచ్ఛిలక్ఖణసుహఅమ్ ॥ మాహాత్మ్యం తవ మహితం మాఙ్గళికం తులసీకౌస్తుభ ప్రముఖానామ్। అచ్యుతస్థిర వనమాలం వత్సంవక్షో దర్శయతి లక్ష్మీ లక్షణసుభగమ్।　　౩౬॥

ణివ్వోసఇ ణింతతావో దేవఅణో దేవణాఅఅ విహిప్పముహో। సీఅళ సందవహు త్తం ఛాహింతుహ విఉలబాహుకప్పదుమాణమ్ ॥ నిర్వాశతి నిత్యతాపో దేవజనో దేవనాయక విధిప్రముఖః। శీతలసాన్ద్రి ప్రభూతాం ఛాయాం తవ విపులబాహుకల్పద్రుమాణామ్ ॥　　౩౭॥

వఙ్కప్పఅందఖోహిఅ తిఉణోఅహి విఉలబుబ్బుఅప్ప అరేహిమ్। బమ్హండేహి విభరిఅం కింకరసచ్చ తుహ కీస ణు కిసం ఉఅరమ్ ॥ సఙ్కల్పచన్ద్రిక్షోభిత త్రిగుణోదధివిపుల బుద్బుదప్రకరైః। బ్రహ్మాండైరపి భరితం కిఙ్కరసత్య తవకస్మాన్ను కృశముదరమ్ ॥　　౩౮॥

ణాహిరుహం తుహ నళిణం భుఅఏసర ణఅరణాహ సోహఇ సుహఅమ్ । మజ్ఝరిఅబమ్హభమరం వచ్ఛాసణ లచ్ఛిపాఅపీఢ సరిచ్ఛమ్॥ నాభిరుహం తవ నళినం భుజగేశ్వరనగరనాథ శోభతే సుభగమ్ । మధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరం వత్సాసనలక్ష్మీ పాదపీఠ సదృక్షమ్ ॥ ౩౯॥

దిఢపీడిఅమహుకేఢవ సోణిఅపడలపరిపాడలంబరఘడిఆ। రాఅఇ అచ్చుఅ ముహలా రఇణాహగఇందసింఖలా తుహరసణా ॥ దృఢపీడితమధుకైటభ శోణితపటలపరిపాటలామ్బరఘటితా। రాజతేచ్యుత ముఖరా రతినాథగజేంద్ర శృంఖలాతవరశనా ॥ ౪౦

దాసాణ సచ్చ దీసఇ దాణవవీరాణ దీహణిద్దాసఅణమ్ । తుహఉఅరట్ఠిఅతిహుఅణ పాసాఅక్కంభసచ్ఛహం ఊరుజుఅమ్ ॥ దాసానాం సత్య దృశ్యతే దానవవీరాణాం దీర్ఘనిద్రాశయనమ్ । తవోదర స్థితత్రిభువన ప్రాసాదస్తమ్భసచ్ఛాయమూరుయుగం ॥ ౪౧॥

జాణుమణిదప్పణేణ అ జంఘామరగఅకళాఇఆఅ ధణ్ణిఆ । అచ్చుఅణముఅఇ కంతీ లచ్ఛీవ సరోఅలంఛణే తుహ చలణే ॥ జానుమణిదర్పణేన చ జంఘామరకత కళాచికయా చ ధన్యా । అచ్యుత నముఞ్చతికాంతి ర్లక్ష్మీరివ సరోజలాంఛనౌ తవచరణౌ ॥ ౪౨॥

సుఇసీమన్తపసూణం సోహఇ ణఅసచ్చ తుజ్ఝసవ్వసరణం । కమణక్ఖణ జణిఅ సురణఇ పసమిఅతెల్లోక్కపాఅఅం పఅపఉమం ॥ శ్రుతిసీమన్త ప్రసూనం శోభతే నతసత్య తవసర్వశరణ్యం । క్రమణ క్షణజనిత సురనదీ ప్రశమితత్రైలోక్యపాతకం।

పదపద్మం ॥ ౪౩॥

ఇఅ తిహుఅణేక్కమూలం ఆసాఏంతి అణహోఅమిఅసాఉ రసం । ఓసహి మహిహరపాసే ఉఇఅంతుం ఓసహిం వ దాసరు ఆణం ॥ ఇతి త్రిభువనైకమూల మాస్వాదయంత్యనఘామృత స్వాదురసం । ఓషధి మహీధర పార్శ్వే ఉదితం త్వాం మోషధి మివ దాసరుజాం ॥ ౪౪॥

సిద్ధంజణం వ సామం తుజ్ఝ తణుం ణిఅవిలోఅణేసు ఖి వంతా । అచ్చుఅ ళచ్ఛిణివాసం ణిచ్చ ణిఊఢం ణిహిం వ పె క్ఖంతి తుమం ॥ సిద్ధాంజనమివ శ్యామాం తవ తనుం నిజవిలో చనేషు క్షిపంతః । అచ్యుత లక్ష్మీనివాసం నిత్యనిగూఢం నిధి మివ ప్రేక్షంతే త్వాం ॥ ౪౫॥

విహడిఅణిబిడంధారో ఘడంతజోఇ తిలోఅఏక్కగహవఈ । దిట్ఠిగఓ జాణ తుమం ణ మంతసచ్చ ణ వాఉ తాణ మోహాతి ఉమా ॥ విఘటితనిబిడాంధకారో ఘటమానజ్యోతిస్త్రిలోకైక గృహపతి । దృష్టిగతో యేషాం త్వం నమత్సత్య న ఖలు తేషాం మోహత్రియామా ॥ ౪౬॥

విసయరసమ్మి విరత్తా విఆరజణణేహివి ణహువిక్కి రంతా । జీవంత ముక్కసరిఆ అచ్చుఅ దీసంతి పావణా తుహ భత్తా ॥ విషయరసే విరక్తా వికారజననైరపి న ఖలు విక్రియ మాణాః । జీవన్ముక్తసదృశాః అచ్యుత దృశ్యంతే పావనా స్తవ భక్తా ॥ ౪౭॥

గంధవ్వణఅరసిమిణఅ సారిచ్ఛాణం సిరీణ వణసరిఆణం । ణ సుమరఇ తుమ్హ గహిఓ సరణాగఅసచ్చ సఇమఓ జీవగఓ ॥ గంధ ర్వనగరస్వప్నసదృశానాం శ్రీణాంవనసరితాం । న స్మరతి త్వ

ద్గృహీత శ్శరణాగతసత్త్వ సదామదో జీవగజః ॥ ౮౮ ॥

ణమహేంతి ణాణవంతా తరంగ డిండీరబుబ్బుఅసరిచ్ఛా ఇం । విహిపముహాణ పఆఇం ఘణకందలికంద కలిఅకంభస మాఇం ॥ నమహయంతి జ్ఞానవంత స్తరంగడిండీర బుద్బుదసదృ శాని । విధిప్రముఖానాంపదాని ఘనకన్దళికన్దకదళీ స్తమ్భస మాని ॥ ౮౯ ॥

పుఞ్ఇఅ సపరసహావా పురిసా ఘేత్తూణ సామిణో తుహసీ లం । ణాహ ణఅసత్త సఘిణా ణముఅంతి కహం వి సవ్వజణ సోహద్దం ॥ దృష్టస్వపరస్వభావాః పురుషాగృహీత్వా స్వామిన స్తవశీలం । నాథ నతసత్త్వ సఘృణా నముంచంతి కధమపి సర్వ జనసౌహార్దం ॥ ౯౦ ॥

మాణమఏసామచ్ఛర డంభాసూఆభఆమరిసలోహముహా । దీసంతిణ మోహాసుఅ దోసాదాసాణ సచ్చ తుహ భత్తాణం ॥ మానమదేర్ష్యామత్సర దమ్భాసూయాభయామర్షలోభము ఖా । దృశ్యంతె న మోహాసుతా దోషా దాసానాంసత్య తవ భక్తానాం ॥ ౯౧ ॥

జాణ మఈ ఇఅరముహీ కాలో సఅలో వి తాణ కలివి త్థారో । జె తుహ పఆమ్మిపవణా ణ త్థి కలీ ణాఅవఇ ణఅరప ఇ తాణం ॥ యేషాంమ్మతిరితరముఖీ కాలస్సకలోఽపి తేషాంకలి విస్తారః । యే తవ పదే ప్రవణా నాస్తికలి ర్నాగపతినగరప తే తేషాం ॥ ౯౨ ॥

అచ్ఛాసణ్ణవిణాసా అచ్చుఅ పెక్ఖంతితావప భత్తజణే । మో క్ఖరుఈణ సుమగ్గే ముద్ధాదిణఅరమండలమ్మివ ఛిద్దం ॥ అత్యా సన్నవినాశా అచ్యుత పశ్యంతి తావకే భక్తజనే । మోక్షరుచీ

నాం సుమార్గే మూఘాదినకరమండల ఇవ ఛిద్రం ॥ ౫౩॥

ణితుడిఅ దుమ్మాణఘణా ణిమ్మలగుణఘడిఅ తారఅపబ్భా
రా । భాసంతభత్తిజోణ్హా ణిఅసచ్చ ఫురంతి ణహాణిహా తుహాభ
త్తా ॥ నిఖండితదుర్మానఘనాః నిర్మల గుణఘటిత తారకాప్రా
గ్భారా । బాసమానభక్తి జ్యోత్స్నా నతసత్య స్ఫురంతి నభో
నిభాస్తవ భక్తా ॥ ౫౪॥

ణ వాలు జమవిసఅమ్మి గఈ ణిఅసచ్చ పఅంబుఅం తుహాపవ
ణ్ణాణమ్ । ఖలిఅణ వి జహాజోగ్గం సిక్ఖా సుద్ధంతకింకరాణవ ల
చ్ఛీఈ ॥ నఖలు యమవిషయే గతిః నతసత్య పదామ్బుజం
తవ ప్రపన్నానామ్ । స్ఖలితానామపి యథాయోగ్యం శిక్షా
శుద్ధాన్తకింకరాణామివ లక్ష్మ్యా ॥ ౫౫॥

కంమమఅదోస మహిఆ కఅంతబిఉడిభుఅంగిదంసణతత్థా ।
అచ్చన్తి తుజ్ఝ చలణే అచ్చుఅ పబ్భట్ఠవమ్మహ రసాసాఅ ॥
కర్మమయదోషదుఃఖితాః కృతాన్తభ్రుకుటీభుజఙ్గీదర్శనత్రస్తాః ।
అర్చయన్తి తవ చరణౌ అచ్యుత ప్రభ్రష్టమన్మథరసాస్వాదాః ॥

ఆలగ్గఇ తుహాచలణే అచ్చుఅ విహిణావి అచ్చణా ఆఅరిఆ ।
జావెక్కంతిపఉత్తా సేసం వ సఅం సిరేణ పడిగ్గణ్హసి తమ్ ॥
ఆలగతి తవచరణా వచ్యుత విధినా హ్యర్చనాఽఽచరితా । వై
కాన్తి ప్రయుక్తా శేషామివ స్వయంశిరసా ప్రతిగృహ్ణాసి తామ్॥

తుహ ముహజోణ్హాదావిఅ మాణససిఅంతపవహాసంణిహా
బాహే । అచ్చుఅ ణ ముఅసి భత్తే కఅంబగోళణిహ కంట
అంతణిఅంగే ॥ తవముఖజ్యోత్స్నాద్రావిత మానసశశికాన్త
ప్రవాహాసన్నిభబాష్పాన్ । అచ్యుత న ముఞ్చసి భక్తాన్ కద
మ్బగోళనిభకంటకితనిజాంగాన్ ॥ ౫౬॥

సవ్వేసు వి ణివ్వేరా సరణాగఅసత్త గహిఅసాసఅధమ్మా ।
గఅసంగా తుహ భత్తా జంతి తుమం ఎవ్వ దుల్లహం ఇఅ గేహిమ్ ॥ సర్వేష్వపినిర్వైరా శ్శరణాగతసత్వ గృహీతశాశ్వతధర్మాః । గతసంగాస్తవ భక్తా యాన్తిత్వామేవ దుర్లభమితరైః ॥

అహివఇ ణఅరేంద తుమం ఆసణ్ణం వి గఅణం వ సఇ దుగ్గజ్ఝమ్ । విసఏసు విలగ్గంతా తూరం తా వి ణ లహంతి డోలంత మణా ॥ అహిపతినగరేన్ద్ర త్వా మాసన్నమపి గగనమివ సదా దుర్గ్రాహ్యం । విషయేషువిలగన్త స్త్వరమాణా అపి నలభన్తే డోలాయమానమనసః ॥ ౬౧॥

భత్తా తావఅ సేవా రసభరిఅ సఅలరక్ఖణోసుఅ రుఇణా ।
కరణాఇ ధరంతిచిరం కంఖిఅమోక్ఖా వి అచ్చుఅ తుఏ రవిఆ ॥ భక్తాస్తావక సేవా రసభరితాస్సకలరక్షణోత్సుకరుచ్యా । కరణాని ధరన్తిచిరం కాంక్షితమోక్షా అప్యచ్యుత త్వయాస్థాపితాః ॥

థిరగుణగిరిజణిఏహిం సంతారేసి ణఅ చ్చణిఅభత్తేహిం। జమ్మపరివాడిజలహిం జంగమథిరసేఉదంసణిజ్జేహి జణే ॥ స్థిరగుణగిరిజనితై స్సన్తారయసినతసత్వనిజభక్తైః । జన్మపరిపాటిజలధిం జఙ్గమస్థిరసేతుదర్శనీయైర్జనాన్ ॥ ౬౨॥

పసమిఅ భవంతరభఆ పత్తంపత్తంహిఅంతి పరిపెచ్ఛంతా।
భావెంతితుజ్ఝ భత్తా పిఆఇహిం వ ణఅసత్త పచ్ఛిమదిఅహం ॥ ప్రశమితభవాన్తరభయా ప్రాప్తం ప్రాప్తం హితమితి పరిపశ్యన్తః । భావయన్తి తవ భక్తాః ప్రియాతిథిమివ నతసత్వ పశ్చిమదివసం ॥ ౬౩॥

పఅడతిమిరమ్మి భువణే పత్తపడిట్ఠవిఅపరమణాణపఈవా ।
ణిజ్జంతి అచ్చుఅ తుఏ ణిఅఅం పఅం సఇసయంపహం కఅకజ్జా ॥

ప్రకటతిమిరే భువనే పాత్రప్రతిష్ఠాపిత పరమజ్ఞానప్రదీపా । నీ
యన్తేఽచ్యుత త్వయా నిజంపదం సదాప్యయంప్రభం కృతకా
ర్యాః ॥ ౬౪॥

దిఠతిప్పభత్తిఆఅణా పరిచ్ఛంతా అహింవఉరణాహ తు
మం । పత్తా తుహ సాఉజ్జం పంతిం పూరెంతి పణ్ణఇంవముహా
ణం ॥ దృఢతీవ్రభక్తినయనాః పరిపశ్యన్తోఽహీన్ద్రపురనాథ
త్వాం । ప్రాప్తాస్తవ సాయుజ్యం పఙ్క్తిం పూరయన్తి పన్నగే
న్ద్రముఖానాం ॥ ౬౫॥

సణ్ణతసులహం అచ్చుఅ సమాహిసోవాణకమవిళంబవిము
హీఆ । సరణం గంతూణతుమం ముత్తా ముఉఉందఖత్తబం
ధుప్పముహా ॥ సన్నతసులభ మచ్యుత సమాధిసోపాన క్రమవి
లమ్బవిముఖితా । శరణం గత్వా త్వాం ముక్తా ముచుకున్దక్ష
త్రిబన్ధుప్రముఖాః ॥ ౬౬॥

దేవాణ పసుసమాణో జంతూ గంతూణ దేవణాహ తుహ
పఅం । తేహించిఅ సవ్వేహిం సంసరమాణేహి హోఇ సఇది
ణ్ణబలీ ॥ దేవానాం పశుసమానో జన్తుర్గత్వా దేవనాథ తవ
పదం। తైరేవసర్వై స్సంసరమాణై ర్భవతి సదా దత్తబలి ॥౬౭॥

మోహంధార మహణ్ణవ ముచ్ఛిఅమాఆమహారఅణిపచ్చూ
సో । అచ్చుఅ తుజ్ఝ కడక్ఖో విముత్తిపత్థాణపుఢమపరిఅరబం
ధో ॥ మోహాన్ధకారమహార్ణవ మూర్ఛితమాయామహారజనీ
ప్రత్యూషః । అచ్యుత తవ కటాక్షో విముక్తిప్రస్థాన ప్రథమప
రికరబన్ధః ॥ ౬౮॥

మోక్ఖసుహరుక్ఖమూలం మోహజరాఉర మహోరసాఅణ ప
వరం । సఅలకుసలెక్కఖెత్తం కింకరసచ్చ తుహకిత్తణం అ మి

అణిహం ॥ మోక్షసుఖవృక్షమూలం మోహజరాతుర మ
హారసాయనప్రవరం । సకలకుశలైకక్షేత్రం కిఙ్కరసత్య తవ
కీర్తనమమృతనిభం ॥ ౬౯॥

ణత్థి అహిక్కమణాసా విచ్ఛేఅమ్మివి ణ పచ్చవాఅపసం
గో । సప్పా వి తుహ సపజ్జా అచ్చుఅ రక్ఖఇ మహత్తరాఉ
భఆఓ ॥ నాస్త్యభిక్రమనాశో విచ్ఛేదేపి న ప్రత్యవాయప్రస
ఙ్గః । స్వల్పాపి తవ సపర్యా ఉచ్యుతరక్షతి మహత్తరాద్భ
యాత్ ॥ ౭౦॥

అపసాఏ అపసణ్ణా తుజ్ఝపసాఅమ్మి దాససచ్చ పసణ్ణా । ఆర
జ్ఝాహోంతి పరే కిం తేహి పసంగలంభిఅపహావేహిం ॥ అప్ర
సాదేఽప్రసన్నాస్తవ ప్రసాదే దాససత్య ప్రసన్నా । ఆరాధ్యా
భవంతిపరే కిం తైః ప్రసంగలమ్భితప్రభావైః ॥ ౭౧॥

ఇఅరతిఅసా పసణ్ణా కింకరసచ్చ మహ కిణ్ణు కాహింతి
హిఅం । ణీహారఘణసఏహిం ణ హు పూరిజ్జఇ కహం వి చాఅ
అతణ్హా ॥ ఇతరత్రిదశాః ప్రసన్నాః కిఙ్కరసత్య మమకించు కరి
ష్యంతి హితం । నీహారఘనశతైః న ఖలు పూర్యతే కథమపి
చాతకతృష్ణా ॥ ౭౨॥

అణుగఅసుహమిఅతణ్హా అచ్చుఅ వీసమఇ తుజ్ఝ మామఅ
తణ్హా । పవహేసు పసరిఆఏ ఆసిఅపవహంత ఘణకివాసరిఆఏ ॥
అనుగతసుఖమృగతృష్ణా ఉచ్యుత విశ్రామ్యతి తవమామక
తృష్ణా । ప్రవాహేషు ప్రసృతాయా ఆశ్రితప్రవహద్ఘనకృపా
సరిత ॥ ౭౩॥

విఅలసఅలంగవిసమే ధమ్మే ణఽసచ్చ ధఅణిహే ధారెంతో।
కంతారపంధఓ వి అ ఖలంతచలణో ణ్హిమి కాఅరవిసిరంతో ॥

వికలసకలాంగవిషమాః ధర్మాః నతసత్య ధ్వజనిభాః ధారయః । కాంతారపాంథకఇవ స్ఖలచ్చరణో౽స్మికాతరవిశీర్యమాణ ॥ ౭౪॥

రిరథమ్మవమ్మఛఇఅం ఆథమ్మపవణాణ అగ్గకంధపవట్టం । అఘుడంతవిపడినారం అచ్చుఅ మం హాససి ఞాణలచ్ఛిసమక్ఖం ॥
స్థిరధర్మవర్మస్థగిత మధర్మ ప్రవాణానామగ్రస్కంధప్రవృత్తం । అఘటమానవిప్రతీసారం అచ్యుత మాంహాససినూనం లక్ష్మీసమక్షం ॥ ౭౫॥

తరిఉం అచ్చుఅ దురిఅం ఇమస్సిం దెహమ్మి ఎక్కదిఅహే వి కఅం । కాలో అలం ణ సఅలో కలుణా ఏ తుజ్ఝ పుణ్ణపత్తమ్మిఇమో ॥ తర్తుమచ్యుతదురిత మస్మిః దేహే ఏకదివసేపి కృతం । కాలో౽లం న సకల కరుణాయా స్తవ పూర్ణపాత్రం భవామ ॥ ౭౬॥

అచ్చుఅ తుజ్ఝ గుణాణం మహాదోసాణం వి ణత్థి కుత్తవి గణణా । తహ వి జఅ ఫుడమాణం అహిఅం లీణాణ హోఇణ హు దోబ్బల్లం ॥ అచ్యుత తవ గుణానాం మమదోషాణామపి నాస్తి కుత్రాపి గణనా । తథాపి జయ ప్రథమానా మధికం లీనానాం భవతి న ఖలుదౌర్బల్యం ॥ ౭౭॥

రత్తిం దిఅహం అచ్చుఅ తుడిఅపడంతాఇ ఆఉమఖండాఇ । దట్ఠూణ వి దరిఅమణం బాలం వ్వ ణ్ణిం వి భరసుమం ఉపమత్తో ॥ రాత్రిం దివసమచ్యుత త్రుటిత పటాయమానా న్యాయుర్ధ్రిమ ఖండాని । దృష్ట్వాపి దృప్తమనసం బాలమిదానీమపి మాం భరస్వాప్రమత్త ॥ ౭౮॥

ణీసాససంకణిజ్జె దేహే పడలంతసలిలబిందుసరిచ్ఛె । జాణసి

ణం సచ్చ తుమం జరంతకరణే వి దీహాజోవ్వణత్తణ్హాం ॥ నిశ్వా
సశజ్జ్వనీయే దేహేపటలాంతసలిలబిందుసదృక్షే । జానాసినత
సత్యం త్వం జరత్కరణేపి దీర్ఘయౌవన తృష్ణాం ॥ ౭౯॥

అముణిఅ ణిఅకజ్జవ్వం తిలగ్గతులంగ ముణిఏసు మం వి
పడికూలగఇం । ఇఅణిఅసహావవిళిఅం హోఉం దాసాణ సచ్చణ
ఆతుమ జుత్తం ॥ అజ్ఞాతనిజకర్తవ్యం తిలాగ్రయదృచ్ఛయా
జ్ఞాతేషు మామపిప్రతికూలగతిం । ఇతి నిజస్వభావవ్రీళితం హో
తుం దాసానాంసత్య న ఖలు తవయుక్తం ॥ ౮౦॥

కోహం కిం కరణిజ్జం పరిహరణిజ్జం వి కింతిజాణసి సవ్వం ।
తీరసి అ తం హిఅం మహ తిఅసేసర కుణసు ణిఅహిఅఅణి
క్షిప్తం ॥ కోహం కిం కరణీయం పరిహరణీయమపికిమితి జానా
సి సర్వం । శక్నోషి చ తద్ధితంమమ త్రిదశేశ్వర కురుష్వ నిజ
హృదయ నిక్షిప్తం ॥ ౮౧॥

ఎణ్హిం ఉవరిం వి ఇమో గుణగహిఓ దారుపుత్తఓవ్వ పర
వసో । తస్సవి మహ తిఅసేసర తీసువి కలణేసు హోసు సుహ
సంకప్పో ॥ ఇదానీముపర్యప్యయం గుణగృహీతో దారుపుత్రక
ఇవ పరవశః । తస్యాపి మమ త్రిదశేశ్వర త్రిష్వపి కరణేషు
భవ సుఖసంకల్ప ॥ ౮౨॥

ణిఅకమ్మణిఅలజుఅలం అచ్చుఅ కాఊణ మహపిఆపిఅవగ్గే ।
కా హె ఘోరకళేబరకారాఘరకుహరణిగ్గఅం కాహిసి మం ॥
నిజకర్మనిగళయుగళ మచ్యుత కృత్వా మమప్రియాప్రియవర్గే ।
కదా ఘోరకళేబర కారాగృహకుహరనిర్గతంకరిష్యసిమాం॥౮౩॥

హద్దే తుమమ్మి కఇఆ వీసమిఅం బంహాదమణిమగ్గణహి
స్తం । దిణఅరదిణ్ణగ్గఅరం అచ్చుఅ దెచ్ఛిహిసి దఇఅఅణింభం విఅ

మస్ ॥ హార్దే త్వయి కదా విశ్రాంతం బ్రహ్మాధమనిమార్గ గమిష్యస్తం। దినకరదత్తాగ్రకర మచ్యుత ద్రక్ష్యసి దయితసింహామివమాం ॥ ౮౪॥

కాహే అమాణవంతా అగ్గిముహా ఆఇవాహిఆ తుహపురినా । అఇలంఘేహింతి మమం అచ్చుఅ తమగహణతిఉణమరుకంతారం ॥ కదాఅమానవాన్తా అగ్నిముఖా ఆతివాహికాస్తవపురుషా । అతిలంఘయిష్యన్తిమా మచ్యుత తమోగహన(త్రి)గుణమరుకాన్తారమ్ ॥ ౮౫॥

లంఘిఅవిరఆసరిఅం లంభిఅసఇసుద్ధసత్తమయసోమ్మతణుం । కఅబహ్మాలంకారం కాహిసి ణఅసచ్చకింకరం కాహే మమ్ ॥ లంఘితవిరజాసరితం లమ్భితసదాశుద్ధసత్వమయ సౌమ్యతనుం । కృతబ్రహ్మాలంకారం కరిష్యసి నతసత్య కింకరం కదా మాం ॥

సంసారసాఅరాఓ ఉక్ఖిత్తం తిఅసణాహ ఫురిఆలోఅమ్ । కాహే కాహిసి హిఅఏ కోత్థుహమణిదప్పణం వ లచ్ఛిపులఇఅం॥ సంసారసాగరాదుత్క్షిప్తం త్రిదశనాథ స్ఫురితాలోకం । కదా కరిష్యసిహృదయె కౌస్తుభమణిదర్పణమివ లక్ష్మీపులకితం ॥ ౮౬॥

కాహే తుహపఅపఉమె హోహిమి ణఅసచ్చ కేళికంతతిహువణె । మఅణరిఉమఉడమండణ సురసరిఆ సోత్తపూఇఅమహుప్పవహే॥ కదాతవ పాదపద్మె భవిష్యామి నతసత్య కేళిక్రాన్తత్రిభువనే । మదనరిపుమకుటమండన సురసరిత్స్రోతస్స్రుతమధుప్రవాహే ॥ ౮౭॥

ఉవణిసఆసిరకుసుమం ఉత్తంసేఊణ తుహ పఅంబుఅ జుఅళం । దఇఓ హోహిమి కఇఆ దాసో దాసాణ సచ్చ సూరిసరిచ్ఛో ॥ ఉపనిషచ్ఛిరఃకుసుమ ముత్తంసయిత్వా తవ పదా

మ్భుజయుగళం । దయితో భవిష్యామికదా దాసో దాసానాం
సత్య సూరిసదృశః ॥ ౯౯॥

అడ ణోణిఉ త్తిజోగ్గం ఓఆరవిహార సహఅర త్తణధణిఅం ।
అప్పసమ భోఅమెత్తం అణుహావీహిసి దేవణాహ కాహేణ
మమం ॥ అపునర్నివృత్తియోగ్య మవతారవిహార సహచరత్వ
ధన్యం । ఆత్మసమభోగమాత్ర మనుభావయిష్యసి దేవనాథ
కదా ను మామ్ ॥ ౯౦॥

ఇఅ ఫుడమణోరహం మం ఏఆరిసవఅణమెత్తసారం వ
అం । కుణసు ణిఅగుణగణేహిం సచ్చం దాసాణ సచ్చ సఇ స
చ్ఛందో ॥ ఇతి స్ఫుటమనోరథంమా మేతాదృశవచనమాత్ర
సారం వశగం । కురుష్వ నిజగుణగణైస్సత్యం దాసానాం సత్య
సదా స్వచ్ఛన్దః ॥ ౯౧॥

బాలపవఓవ్వ తరళో మారుఇజాఇ త్తిసాఅరం తరిఉమ
ణో । పత్థేమి తుమం అచ్చుఅ కంఖిఅపఅపఉమ ఖమసు మ
హ కావేఏం ॥ బాలప్లవగ ఇవ తరళో మారుతిజాతిరితి నాగ
రంతర్తుమనాః । ప్రార్థయామిత్వామచ్యుత కాంక్షితపదపద్మ క్ష
మస్వ మమ కాపేయం ॥ ౯౨॥

అమ్భుఅ విసఅక్కంతం భవణ్ణవావత్తభమిఅవుడ్డిజ్జంతం । జ
ణణీథణంథఅంవిఅ మం ఉద్ధరిఊణ సేవసు సఅం పచ్ఛం॥ అమ్య
తవిషయాక్రాన్తం భవార్ణవావర్తభ్రమినిమజ్జంతం । జన
నీస్తనన్ధయమివ మాముద్ధృత్యసేవస్వ స్వయం పథ్యం ॥ ౯౩॥

కమ్మమఅఘమ్మతవిఅం సుహమిఅతణ్హాహి కాహివియతణ్హా
అం । కారేసు ణివ్వుఅం మం కరఆసిసిరేహి అచ్చు అకడక్ఖే
హిం ॥ కర్మమయఘర్మతప్తం సుఖమృగతృష్ణాభిః కాభిరప్య

తృష్ణాకం । కారయస్వ నిర్వృతం మాం కరకాశిశిరైరచ్యుత కరాబ్జైః ॥ ౯౦॥

తుహ చింతణవిముహాణం దిట్ఠివిసాణం వ దంసణాఉ ము ఎంతో । అమిఅముహాణం విఅ మం అచ్చుఅ భత్తాణ ణేసు ణఅణాసారం ॥ తవ చిన్తనవిముఖానాం దృష్టివిషాణామివ దర్శనాన్మోచయన్ । అమృతముఖానామివమా మచ్యుత భక్తానాం నయస్వ నయనాసారం ॥ ౯౧॥

విసమిళిఅమహుణిహేసు అ తణపడిమేసు అ పడిగ్గహేసు ప లురిఅం । అమిఅణిహిమ్మివ అచ్చుఅ ఠావేసు తుమమ్మి ణిమ్మమం మమ హిఅఅం ॥ విషమిళితమధునిభేషుచ తృణప్రతిమేషుచ పరిగ్రహేషు ప్రలురితం । అమృతనిధావివాచ్యుత స్థాపయ త్వయి నిర్మమం మమహృదయం ॥ ౯౨॥

ణిచ్చం ఇమమ్మి కివణె ణిక్ఖివసు ణమంతసచ్చ ణిహిసారిచ్ఛే । పసహంతణహపహాఘుర పసమిఅ పణమంతసంజరే తుహ చలణే ॥ నిత్యమస్మిన్ కృపణే నిక్షిప నమత్సత్య నిధిసదృశౌ । పరివహన్నఖప్రభాఘుర ప్రశమిత ప్రణమత్సంజ్వరౌ తవ చరణౌ ॥

సరణాగఓ త్తి జణిఏ జణవాఏ వి జఇ అచ్చుఅ ణ రక్ఖసి మం । హోజ్జ ఖు సాఅరఘోసో సాఅరపుళిణమ్మి తారిసం తుహ వఅణం ॥ శరణాగత ఇతి జనితే జనవాదేపి యద్యచ్యుత నరక్షసిమాం । భవేత్ఖలుసాగరఘోష స్సాగరపుళినే తాదృశం తవ వచనం ॥ ౯౪॥

ణిక్ఖిత్తోమ్హి అగఈ ణివుణేహి తుమమ్మి ణాహకారుణిఏహిం । తే తుహ దెట్ఠూణ పప భరిత్తం ణాఅసచ్చ భరసు అప్పాణభరం ॥ నిక్షిప్తోఽస్మి చాగతిర్నిపుణైస్త్వయి కారుణికైః ।

తాం_స్తవపృష్ట్వా ప్రియా న్నిభృతం నతసత్యభరస్వా_త్మభరం ॥

ణఅసచ్చ పక్క_ణాణిఅ గళిఅచిలాఅభమణిఅకుమారం వ ణి వో । హూఅజ్జ_న్తజోవ్వణవహూం వరో వ్వ మం లహసు మంతి అణవిణ్ణవిఅం ॥ నతసత్య పక్క_ణానీతగళితకిరాతభ్రిమనిజకుమారమివ నృపః । భవిష్యద్యౌవనవధూం వరఇవ మాం లభస్వ మ_న్త్రిజనవిజ్ఞాపితం ॥ ౧౦౦॥

ఇఅ కఇతక్కి_అకేసరి వేఅంతాఅరిఅవేంకడేసవిరఇఅం । సుహాఅం అచ్చుఅ సఅఅం సహిఅఅహిఅఅసుసోహఉ సమగ్గగుణం ॥ ఇతి కవితార్కి_క కేసరి వేదాన్తాచార్య వేఙ్క_టేశవిరచితం సుభగమచ్యుతశతకం సహృదయహృదయేషు శోభతాం సమగ్రగుణం ॥ ౧౦౧॥

సిరికఇతక్కి_అసీహం కల్లాణాణం గుణాణ సఅలాణ ణిహిం । సిరిమణవెంకటణాహం వేఅం తాఅరిఅవరిఅమణిసం ణవిమో ॥ శ్రీకవితార్కి_కసింహం కల్యాణానాం గుణానాం సకలానాం నిధిం । శ్రీమద్వేఙ్క_టనాథం వేదాన్తాచార్యమనిశం నమామ ॥

ఇతి కవితార్కి_కసిమ్హస్య సర్వత_న్త్ర స్వత_న్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్క_టనాధస్య శ్రీమద్వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు అచ్యుతశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే నిగమా_న్త మహా దేశికాయనమ .

శ్రీలక్ష్మీ దేవనాయక పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా
దేవనాయక పఞ్చాశత్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః కవితార్కిక కేసరీ ।
వేదాన్తాచార్య వర్యోమే సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥

ప్రణత సుర కిరీటప్రాన్త మన్దారమాలా
విగలిత మకరన్ద స్నిగ్ధపాదారవిన్దః ।
పశుపతివిధిపూజ్యః పద్మపత్రాయతాక్షః
ఫణిపతిపురనాథః పాతుమాం దేవనాథః ॥ ౧॥

దేవాధినాథ కమలా పృతనేశ పూర్వాం
దీష్టాన్తరాం వకుళభూషణ నాథ ముఖ్యైః ।
రామానుజ ప్రభృతిభిః పరిభూషితాగ్రాం
గోప్త్రీంజగన్తి గురుపఙ్క్తిమహం ప్రపద్యే ॥ ౨॥

దివ్యే దయాజలనిధౌ దివిషన్నియన్తు
స్తోత్రం ప్రదర్శితవతః స్త్రిజగన్నిషేవ్యం ।
ప్రాచేతసప్రభృతికాన్ నిగమసమ్మిత సూనృతోక్తీ
న్ప్రాచేతసప్రభృతికా న్ప్రణమా మ్యభీక్ష్ణం ॥ ౩॥

మాతస్త్వ మంబురుహవాసిని కిఞ్చిదేత
ద్దివ్యాజ్ఞయా తే మయికురుష్వ తథాప్రసాదం ।

ఆకర్ణయిష్యతి యథా విబుధేశ్వర స్తే
ప్రీయానసౌ పృథుకజల్పితవ న్మదుక్తిం ॥ ౪॥
నిర్విశ్యమానవిభవం నిగమోత్తమాంగై
స్స్తోతుం క్షమం మమచ దేవపతే భవన్తం ।
గాపఽపిబన్తు గణశః కలశామ్బురాశిం
కింతేన తర్ణకగణా శ్చిర మాదధానా ॥ ౫॥
అజ్ఞాతసీమక మనన్తగరుత్మదాద్యై
స్తంత్వాం సమాధినియతైరపి సామిదృష్టం ।
తుష్టూషతో మమ మనోరథసిద్ధిదాయీ
దాసేషు సత్య ఇతి ధారయ నామధేయం ॥ ౬॥
విశ్రాణయ స్త్వమ విశేషవిదా మనిన్ద్యా
మస్త్వతీంగిర మహేన్ద్రపురాధిరాజ ।
స్తన్య స్తవప్రియ ఇతీవ తపోధనోక్తం
స్తోతేతిచ త్వదభిధాన మవన్ధ్యయ త్వం ॥ ౭॥
సంరక్షణీయ మమరాధిపతే త్వయైవ
దూరంప్రయాతమపి దుస్త్యజగాఢబన్ధం ।
ఆకృష్టవానసి భవా ననుకమ్పమాన
స్సూత్రానుబద్ధ శకునిక్రమత స్స్వయంమాం ॥ ౮॥
వ్యామోహితా వివిధభోగమరీచికాభి
ర్విశ్రాన్తి మద్యలభతే విబుధైకనాథ ।
గమ్భీరపూర్ణమధురం మమధీ ర్భవన్తం
గ్రీష్మేతటాక మివ శీత మనుప్రవిష్టా ॥ ౯॥
దివ్యేపదే జలనిధౌ నిగమోత్తమాంగే
స్వాంతేసతాం సవితృమండలమధ్యభాగే ।

బర్హిష్యచలే చ బహుమానపదే మునీనాం
వ్యక్తిం తవ త్రిదశనాథ వదన్తి నిత్యాం ॥ ౧౦॥
తీర్థైర్వృతం వృజినదుర్గతినాశనార్హై
శ్శేష క్షమా విహగరాజ విరిఞ్చి జుష్టైః ।
నాథత్వయా నతజనస్య భవౌషధేన
ప్రఖ్యాత మౌషధగిరిం ప్రణమన్తి దేవాః ॥ ౧౧॥
స్వాధీనవిశ్వవిభవం భగవన్విశేషా
త్త్వాం దేవనాయక మృశన్తి పరావరజ్ఞాః ।
పారియక్ప్రదర్శయితు మేతదితిప్రతీమ
స్త్వద్భక్తిభూషిత ధియా మిహ దేవభావం ॥ ౧౨॥
తత్త్వాని యాని చిదచిత్ప్రవిభాగవన్తి
త్రయ్యన్తవృద్ధగణితాని సితేతరాణి ।
దీవ్యన్తి తాన్యపిహ పురందరధామ నాథ
దివ్యాస్త్రభూషణతయా తవవిగ్రహేఽస్మిన్ ॥ ౧౩॥
భూషాయుధై రధిగతం నిజకాన్తిహేతో
ర్భక్తం ప్రియాభి రనిమేషవిలోచనాభి ।
పర్యంగపూర్వసుషమాసుభగం వపుస్తే
దృష్ట్వా దృశౌ విబుధనాథ నతృప్యతో మే ॥ ౧౪॥
వేదేషు నిర్జరపతే నిఖిలేష్వధీతం
వ్యాసాదిభి ర్బహుమతం తవసూక్తమగ్ర్యం ।
అంగాన్యమూని భవతస్సుభగాన్యధీతే
విశ్వం విభో జనితవన్తి విరిఞ్చపూర్వం ॥ ౧౫॥
దేవేశ్వరత్వ మిహ దర్శయితుంక్షమస్తే
నాథత్వయాపి శిరసా విధృత కిరీటః ।

ఏకీకృత ద్యుమణి బిమ్బసహస్ర తుల్యో
నిర్మూలయ న్మనసి మే నిబిడం తమిస్రం ॥ ౧౬॥
ముగ్ధస్మితామృత శుభేన ముఖేన్దునా తే
సంగమ్య సంసరణ సంజ్వర శాంతయేన
సమ్పద్యతే విబుధనాథ సమాధియోగ్యా
శైవ్వర్యసౌ చటుల కున్తలకాన్తిరూపా ॥ ౧౭॥
బిమ్బాధరం వికచపఙ్కజలోచనం తే
లమ్బాలకం లలితకుండలదర్శనీయం ।
కాన్తంముఖం కనకకేతక కర్ణపూరం
స్వాన్తం విభూషయతి దేవపతే మదీయం ॥ ౧౮॥
లబ్ధాతిథిః క్వచి దియం రజనీకరేణ
లక్ష్మీస్సినా సురపతే భవతో లలాటే ।
యత్స్వేదబిన్దు కణికోద్గత బుద్బుదాన్త
స్త్ర్యక్షః పురా సపురుషో ఉజని శూలపాణిః ॥ ౧౯॥
లావణ్యవర్షిణి లలాటతటే ఘనాభే
బిభ్రత్తటిద్గుణవిశేష మివోర్ధ్వపుండ్రం
విశ్వస్య నిర్దహతే తమసావృతస్య
మన్యేవిభాసయసి మాంగళికం ప్రదీపం ॥ ౨౦॥
ఆహుర్భ్రువౌ విబుధనాయక తావకీనా
మాశాగణ ప్రసవహేతు మధీతవేదాః ।
ఏకత్ర తే తదియ మాత్తరవే ప్రజానా
మాశాః ప్రసాధయితు మాదిశతి స్వయంత్వాం ॥ ౨౧॥
కన్దర్పలాఞ్ఛనతను స్త్రిదశైకనాథ
కాన్తిప్రవాహరుచిరే తవకర్ణపాశే ।

పృథ్వ్యాత్మనా ప్రతిముఖస్థితిదర్శనీయా
భూషామయీ మకరికా వివిధా న్విహారాన్ ॥ ౨౨॥
నేతుం సరోజవసతి ర్నిజమాధిరాజ్యం
నిత్యం నిశామయతి దేవపతే భ్రువౌ తే ।
ఏవం చ దేవ ఖిలజంతు విమోహనార్థా
కిం మాతృకా భవతి కామశరాసనస్య ॥ ౨౩॥
ఆలక్ష్య సత్త్వ మతివేలదయోత్తరంగ
మభ్యర్థినా మభిమతప్రతిపాదనార్థమ్ ।
స్నిగ్ధాయతం ప్రథిమశాలి సుపర్వనాథ
దుగ్ధాంబుధే రనుకరోతి విలోచనం తే ॥ ౨౪॥
విశ్వాభిరక్షణ విహార కృతక్షణైస్తై
ర్వైహారికైస్స విడమ్బితముగ్ధపద్మైః ।
ఆమోదవాహిభి రనామయ వాక్యగర్భై
రార్ద్రీభవ న్త్యమృతవర్షనిభై రపాంగైః ॥ ౨౫॥
నిత్యోదితై ర్నిగమనిశ్వసితైస్తవైషా
నాసా నభశ్చరపతే నయనాబ్ధిసేతుః ।
ఆమ్రేడిత ప్రియతమా ముఖపద్మగంధై
రాశ్వాసినీ భవతి సమ్ప్రతి ముహ్యతో మే ॥ ౨౬॥
ఆరణ్యపల్లవిత యౌవనపారిజాత
మాభీరయోషి దనుభూత మమర్త్యనాథ ।
వంశేన శంఖపతినా చ నిషేవితం తే
బిమ్బాధరం స్పృశతి రాగవతీ మతి ర్మే ॥ ౨౭।
పద్మాలయావలయదత్త సుజాతరేఖే
త్వత్కాన్తిమేచకిత శంఖనిభే మతి ర్మే ।

వి స్మేరభావరుచిరా వనమాలికేవ
కంఠే గుణీభవతి దేవపతే త్వదీయే ॥ ౨౮॥
ఆజానులమ్బిభి రలంకృతహేతిజాలై
ర్జ్యాఘాతరాజిరుచిరై ర్జితపారిజాతై ।
చిత్రాంగదై స్త్రిదశపుంగవ జాతసంగా
త్వద్బాహుభి ర్శమదృఢం పరిరభ్య తేశ్రీః ॥ ౨౯॥
నీలాచలోదిత నిశాకరభాస్కరాభే
శాంతాహితే సురపతే తవశంఖచక్రే ।
పాణేరముష్య భజతా మభయప్రదస్య
ప్రత్యాయనం జగతి భావయత స్స్వభూమ్నా ॥ ౩౦॥
అక్షోభణీయ కరుణామ్బుధివిద్రుమాభం
భక్తానురంజన మమర్త్యపతే త్వదీయమ్ ।
నిత్యాపరాధచకితే హృదయేమదీయే
దత్తాభయం స్ఫురతి దక్షిణ పాణిపద్మమ్ ॥ ౩౧॥
దుర్దాన్తదైత్య విశిఖ క్షత పత్రభంగం
వీరస్య తే విబుధనాయక బాహుమధ్యమ్ ।
శ్రీవత్స కౌస్తుభ రమా వనమాలికాఙ్కం
చిన్తా ఽనుభూయ లభతే చరితార్థతాం నః ॥ ౩౨॥
వర్ణక్రమేణ విబుధేశ విచిత్రితాంగి
స్మేరప్రసూనసుభగా వనమాలికేయమ్ ।
హృద్యా సుగన్ధి రజహత్కమలామణింద్రా
నిత్యా తవ స్ఫురతి మూర్తిరివ ద్వితీయా ॥ ౩౩॥
ఆర్ద్రం తమోమథన మాశ్రితతారకం తే
శుద్ధం మన స్సుమనసా మమృతందుహానమ్ ।

తత్త్రాదృశం విబుధనాథ సమృద్ధకామం
స్వర్గేష్వేదం భవతిచన్ద్రమసాం ప్రసూతి ॥ ౩౪॥
విశ్వంనిగీర్య విబుధేశ్వర జాతకార్శ్యం
మధ్యం వలిత్రయవిభావ్యజగద్విభాగమ్ ।
ఆమోది నాభినళినస విరిఞ్చభృంగి
మాకల్పయ త్యుదరబన్ధ ఇవాశయో మె ॥ ౩౫॥
నాకౌకసాం ప్రథమతా మధికుర్వతే తే
నాభీసరోజ రజసాం పరిణామభేదా ।
ఆరాధయద్భి రిహతై ర్భవత స్సమీచి
విరోచితా విబుధనాయక ఇత్యభిఖ్యా ॥ ౩౬॥
పీతామ్బరేణ పరివారవతీ సుజాత
మాస్యే నివేశయతి దేవపతే దృశౌ మె ।
విన్యస్తసవ్యకరసంగ మహీయమాన
రోమాంచరమ్యకిరణా రశనా త్వదీయా ॥ ౩౭॥
స్త్రీరత్నకారణ ముపాత్తతృతీయవర్ణం
దైత్యేన్ద్రవిరశయనం దయితోపధానమ్ ।
దేవేశయావనగజేన్ద్రకరాభిరామ
మూరీకరోతు భవదూరుయుగం మనో మె ॥ ౩౮॥
లావణ్యపూర లలితోర్ధ్వపరిభ్రమాభం
లక్ష్మీవిహార మణిదర్పణ లబ్ధసఖ్యమ్ ।
గోపాంగణేషు కృత చంక్రమణం తవైత
జ్జానుద్వయం సురపతే నజహాతి చిత్తమ్ ॥ ౩౯।
దాత్యే దుకూలహరణే వ్రజసున్దరీణాం
దైత్యానుధావనవిధావపి లబ్ధసాహ్యమ్ ।

కన్దర్పకాహళ నిషంగకళాచికాభం
జంఘాయుగం జయతి దేవపతే త్వదీయమ్ ॥ ౪౦॥
పాషాణనిర్మిత తపోధనధర్మదారం
భస్మన్యపాహిత నరేన్ద్రకుమారభావమ్ ।
సంవాహితం త్రిదశనాథ రమామహీభ్యాం
సామాన్యదైవత ముశన్తి పదం త్వదీయమ్ ॥ ౪౧॥
ఆవర్జితాభి రనుషజ్య నిజాంశుజాలై
ర్దేవేశ దివ్యపదపద్మదళాయితాభిః ।
అన్యాభిలాషపరిలోల మపి స్వమదీయ
మంగీకృతం హృదయ మం[illegible] స్త్వయం తే ॥ ౪౨॥
పఞ్చాన్యసామమనిహస్తిసుహస్తరంగై
ర్గంగాధికాం విదధతే గరుడప్రవర్తిమ్ ।
నాకౌకసాం మణికిరీటగణైరుపాస్యా
నాథ త్వదీయపదయోర్నఖరత్నపఙ్క్తిః ॥ ౪౩॥
వజ్రధ్వజాంకుశ సుధా కలశాతపత్ర
కల్పద్రుమామ్బురుహ తోరణశంఖచక్రైః ।
మత్స్యాదిభిశ్చ విబుధేన్ద్ర మణ్డితం తే
మాన్యం పదం భవతు మౌళివిభూషణం నః ॥ ౪౪॥
చిత్రం త్వదీయ పదపద్మపరాగయోగా
ద్యోగం వినాపి యుగప ద్విలయం ప్రయాన్తి ।
విష్వంచి నిర్జరపతే శిరసి ప్రజానాం
వేధస్స్వహస్తలిఖితాని దురక్షరాణి ॥ ౪౫॥
యే జన్మకోటిభి రుపార్జితశుద్ధధర్మా
స్తేషాం భవచ్చరణభక్తి రనన్యభోగ్యా ।

త్వజ్జీవితై స్త్రిదశనాయక దుర్లభైస్తై
రాత్మాన మప్యకథయ స్స్వయమాత్మవ న్తమ్ ॥ ౪౬॥
నిష్కించనత్వధనినా విబుధేన యేన
న్యస్తస్స్వరక్షణభర స్తవపాదపద్మే ।
నానావిధ ప్రథితయోగవిశేష ధన్యాః
నార్హన్తి తస్య శతకోటి తమాంశకక్ష్యామ్ ॥ ౪౭॥
ఆత్మాపహారరసికేన మయైవదత్త
మన్యై రధార్య మధునా విబుధైకనాథ ।
స్వీకృత్య ధారయితు మర్హసి మాం స్వకీయం
చోరోపనీత నిజనూపురవ త్స్వపాదే ॥ ౪౮॥
అజ్ఞానవారిధి మపాయ ధురంధరంమా
మాజ్ఞావిభంజన మకించన సార్వభౌమమ్ ।
విన్దన్భవా న్విబుధనాథ సమస్తవేదీ
కిన్నామ వాత్ర మపరం మనుతే కృపాయాః ॥ ౪౯॥
ప్రహ్లాద గోకుల గజేన్ద్ర పరీక్షిదాద్యా
స్త్రాతా స్త్వయా నను విపత్తిషు తాదృశీషు ।
సర్వాంతదేక మపరం మమరక్షణంతే
సంతోల్యతాం త్రిదశనాయక కింగరీయః ॥ ౫౦॥
వాత్యాశతై ర్విషయరాగతయా వివృత్తై
ర్వ్యాఘూర్ణమానమనసం విబుధాధిరాజ ।
నిత్యోపతప్త ఇతిమాం నిజకర్మఘర్మే
నిర్వేశయస్వ పదపద్మ మధుప్రవాహమ్ ॥ ౫౧॥
జయ విబుధపతే త్వం దర్శితాభీష్టదాన
స్పృహ సరసిజవాసా మేదినీభ్యాం వశాభ్యామ్ ।

నళ వన మివ మృద్నన్పాపరాశిం నతానాం
గరుడ సరిదనూపే గన్ధహస్తీవ దీవ్యన్ ॥ ౫౨॥
నిరవధిగుణజాతం నిత్యనిర్దోషమాద్యం
నరక మథన దక్షం నాకినా మేకనాథమ్ ।
వినత విషయసత్యం వేఙ్కటేశః కవి స్త్వాం
స్తుతిపద మధిగచ్ఛ న్శోభతే సత్యవాదీ ॥ ౫౩॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య కృతిషు దేవనాయక
పఞ్చాశత్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

అథ వరదరాజ పఞ్చాశత్-

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥

ద్విరదశిఖరిసీమ్నా సద్మవా న్పద్మయోనే
స్తురగసవనవేద్యాం శ్యామళో హవ్యవాహ ।
కలశజలధికన్యా వల్లరీకల్పశాఖీ
కలయతు కుశలంనః కోపికారుణ్యరాశిః ॥ ౧॥
యస్యానుభావ మధిగన్తుమశక్నువన్తో
ముహ్యన్త్య భఙ్గురధియో మునిసార్వభౌమాః ।
తస్యైవ తే స్తుతిషు సాహసమశ్నువానః
క్షన్తవ్య ఏషభవతా కరిశైలనాథ ॥ ౨॥

జానన్ననాదివిహితా నపరాధవర్గా
న్స్వామి న్భయా త్క్షమపి వక్తు మహం నశక్తః ।
అవ్యాజవత్సల తథాపి నిరఙ్కుశం మాం
వాత్సల్యమేవ భవతో ముఖరీకరోతి ॥ ౩॥
కింవ్యాహరామి వరద స్తుతయేకథంవా
ఖద్యోతవ త్ప్రిలఘు సఙ్కుచితప్రకాశః ।
త న్మే సమర్పయ మతించ సరస్వతీంచ
త్వామంజసా స్తుతిభి రై ర్యదహంధినోమి ॥ ౪॥
మచ్ఛక్తిమాత్రగణనే కిమిహా స్తి శక్యం
శక్యేనవా తవకరీశ కిమ స్తి సాధ్యమ్ ।
యద్య స్తిసాధయ మయా తదపిత్వయావా
కింవాభవే ద్భవతి కిఞ్చిదనీహమానే ॥ ౫॥
స్తోత్రం మయా విరచితం త్వదధీనవాచా
త్వత్ప్రీతయే వరద య త్తదిదం నచిత్రమ్ ।
ఆవర్జయ న్తి హృదయం ఖలు శిక్షకాణాం
మంజూని పంజరశకు న్త విజల్పితాని ॥ ౬॥
యంచక్షుషా మవిషయం హయమేధయజ్వా
ద్రాఘీయసా సుచరితేన దదర్శ వేధాః ।
తంత్వాం కరీశ కరుణాపరిణామత స్తే
భూతాని హ న్త నిఖిలాని నిశామయ న్తి ॥ ౭॥
త త్తత్ప్రదై రుపహితేపి తురంగమేధే
శక్రాదయో వరద పూర్వ మలబ్ధభాగాః ।
అధ్యక్షితే మఘవతౌ త్వయి చక్షుషైవ
హైరణ్యగర్భహవిషాం రస మన్వభూవన్ ॥ ౮॥

సర్గస్థితిప్రళయవిభ్రమ నాటికాయాం
శైలూషవ ద్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వామ్ ।
సంభావయంతి హృదయేన కరీశధన్యా
స్సంసారవారినిధి సంతరణైకపోతమ్ ॥ ౯॥
ప్రాప్తోదయేషు వరద త్వదనుప్రవేశా
త్త్వద్ధాసనాదిషు శివాదిషు కఞ్చుకేషు ।
తన్మాత్రదర్శన విలోభిత శేముషీకా
స్తా(స్త్వా)దాత్మ్యమూఢమతయో నిపత న్త్యధీరాః ॥ ౧౦॥
మధ్యే విరిఞ్చిశివయో ర్విహితావతారః
ఖ్యాతోఽపి తత్సమతయా యదిదం నచిత్రమ్ ।
మాయావశేన మకరాదిశరీరిణం త్వాం
తానేవపశ్యతి కరీశ యదేషలోకః ॥ ౧౧॥
బ్రహ్మేతి శఙ్కరఇతీ న్ద్రఇతి స్వరాడి
త్యాత్మేతి సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మన్ ।
హస్తీశ సర్వవచసా మవసానసీమాం
త్వాం సర్వకారణ ముశ న్త్యనపాయవాచః ॥ ౧౨॥
ఆశాధిపేషు గిరిశేషు చతుర్ముఖేష్వ
ప్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీ తవాజ్ఞా ।
హస్తీశ నిత్యమనుపాలన లంఘనాభ్యాం
పుంసాం శుభాశుభమయాని ఫలానిసూతే ॥ ౧౩॥
త్రాతాదివః స్థితిపదం భరణం ప్రరోహ
శ్ఛాయా కరీశ సరసాని ఫలానిచ త్వమ్ ।
శాఖాగత త్రిదశబృంద శకుంతకానాం
కింనామనాసి మహతాం నిగమద్రుమాణామ్ ॥ ౧౪॥

సామాన్యబుద్ధిజనకాశ్చ సదాదిశబ్దా
స్తత్త్వాన్తరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః ।
నారాయణే త్వయి కరీశ వహన్త్యనన్య
మన్వర్థవృత్తి పరికల్పిత మైకకణ్ఠ్యమ్ ॥ ౧౫॥
పశ్చన్త యన్త్యఖిలహేయ విపక్షభూతం
శాన్తోదితం శమవతా హృదయేన ధన్యాః ।
నిత్యం పరం వరద సర్వగతం సుసూక్ష్మం
నిష్పన్ద నన్దథుమయం భవత స్స్వరూపమ్ ॥ ౧౬॥
విశ్వాతిశాయి సుఖరూప యదాత్మక స్త్వం
వ్యక్తిం కరీశ కదయన్తి తదాత్మికాం తే ।
యేనాధిరోహతి మతి స్త్వదుపాసకానాం
సాకింత్వమేవ తవవేతి వితర్కడోలామ్ ॥ ౧౭॥
మోహాన్ధకార వినివర్తన జాగరూకే
దోషాదివాపి నిరవగ్రహ మేధమానే ।
త్వత్తేజసి ద్విరదశైలపతే విమృష్టే
శ్లాఘ్యేత సన్తమసపర్వ సహస్రభానోః ॥ ౧౮॥
మాధస్య చిన్మయతయా హృదయే కరీశ
స్తమ్భానుకారి పరిణామ విశేషభాజః ।
స్థానేషు జాగ్రతి చతుర్ష్వపి సత్త్వవన్త
శ్శాఖావిభాగచతురే తవ చాతురాత్మ్యే ॥ ౧౯॥
నాగాచలేశ నిఖిలోపనిష న్మనీషా
మంజూషికా మరతకం పరిచిన్వతాం త్వామ్ ।
తన్వీ హృది స్ఫురతి కాపి శిఖా మునీనాం
సౌదామినీవ నిభృతా నవమేఘగర్భా ॥ ౨౦॥

ఔదన్వతే మహతి సద్మని భాసమానే
శ్లాఘ్యేచ దివ్యసదనే తమసఃపర స్మిన్ ।
అంత కళేబరమిదం సుషిరం సుసూక్ష్మం
జాతం కరీశ కథ మాదరణాస్పదం తే ॥ ౨౧॥

బాలాకృతే ర్వటపలాశమితస్య యస్య
బ్రహ్మాండమండల మభూ దుదరైకదేశే ।
తస్యైవ తద్వరద హన్త కథం ప్రభూతం
వారాహ మాస్థితవతో వపుర ద్భుతం తే ॥ ౨౨॥

భక్తస్య దానవశిశోః పరిపాలనాయ
భద్రాం నృసింహకుహనా మధిజగ్ముష స్తే ।
స్తంభైకవర్జ మధునాపి కరీశ నూనం
త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసింహగర్భమ్ ॥ ౨౩॥

క్రామ న్జగత్కపటవామనతా ముపేత
స్త్రేధా కరీశ సభవా న్నిదధే పదాని ।
అద్యాపి జన్తవ ఇమే విమలేన యస్య
పాదోదకేన విధృతేన శివా భవన్తి ॥ ౨౪॥

యేనాచల ప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థీ
వారాంనిధిం వరద పూర్వ మలంఘయ స్త్వమ్ ।
సంవీక్ష్య సేతు మధునాపి శరీరవన్త
స్సర్వే షడూర్మిబహుళం జలధిం తరన్తి ॥ ౨౫॥

ఇత్థం కరీశ దురపహ్నవ దివ్యభవ్య
రూపాన్వితస్య విబుధాది విభూతిసామ్యాత్ ।
కేచిద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్
సత్యాన్ దయాపరవశస్య వదన్తి సన్తః ॥ ౨౬॥

సౌశీల్య భావితధియా భవతా కథఞ్చ
త్తస్మాదభావితానపి గుణా న్వరద త్వదీయా౯ ।
పశ్యత్యయం త్వవికలం తవసన్నికృష్టాః
పత్యు స్త్రియాస్సామివ పయోదవృతా న్మయూఖా౯ ॥ ౨౭॥

నిత్యంకరీశ తిమిరావిలదృష్టయోపి
సిద్ధాంజనేన భవతైవ విభూషితాక్షా ।
పశ్యం త్యుపర్యుపరి సఞ్చరతా మదృశ్యం
మాయానిగూఢ మనపాయమహానిధిం త్వామ్ ॥ ౨౮॥

సద్య స్త్యజంతి వరదత్వయి బద్ధభావాః
పైతామహాదిషు పదేష్వపి భావబన్ధమ్ ।
కస్మై స్వదేత సుఖసంచరణోత్సుకాయ
కారాగృహే కనకశృంఖలయాపి బన్ధః ॥ ౨౯॥

హా న్తీశ దుఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబన్ధి
న్యాబ్రహ్మకీట మపరాహతసమ్ప్రయోగే ।
దుష్క ర్మసంచయవశా ద్దురతిక్రమే నః
ప్రత్యస్త్ర మంజలి రసౌ తవ నిగ్రహాస్త్రే ॥ ౩౦॥

త్వద్భ క్తిపోత మవలమ్బితు ముక్షమాణాం
పారంపరం వరద గంతు మనీశ్వరాణామ్ ।
స్వైరంలిలంఘయిషతాం భవవారిరాశిం
త్వామేవ గన్తుమసి సేతురభంగుర స్త్వమ్ ॥ ౩౧॥

అశ్రాంత సంసరణ ఘ ర్మనిపీడితస్య
భ్రాంతస్య మే విషయభోగ మరీచికాసు ।
జీవాతురస్తు నిరవగ్రహ మేధమానో
దేవత్వదీయ కరుణామృత దృష్టిపాతః ॥ ౩౨॥

అన్తః ప్రవిశ్య భగవ న్నఖిలస్య జన్తో
రాసేదుష స్తవ కరీశ భృశం దవీయాన్ ।
సత్యం భవేయ మధునాపి సఏవభూయ
స్స్వాభావికీ తవదయా యదినాన్తరాయః ॥ ౩౩॥
అజ్ఞాతనిర్గమ మనాగమవేదినం మా
మన్ధం నికృష్టమవలమ్బన శూన్యమేనమ్ ।
ఏతావతీం గమయితుః పదవీం దయాళో
శ్శేషాధ్వలేశనయనే క ఇవాతిభారః ॥ ౩౪॥
భూయోపి హన్త వసతిర్యది మే భవిత్రీ
యామ్యాసు దుర్విషహవృత్తిషు యాతనాసు ।
సమ్యగ్భవిష్యతి తత శ్శరణాగతానాం
సంరక్షితేతి బిరుదం వరద త్వదీయమ్ ॥ ౩౫॥
పర్యాకులం మహతి దుఃఖపయోనిధౌ మాం
పశ్య న్కరీశ యది జోష మవస్థిత స్త్వమ్ ।
స్వారేక్షణేఽపి మిషతి త్వయి నిర్నిమేషం
పారేకరిష్యతి దయా తవ దుర్నివారా ॥ ౩౬॥
కిం వా కరీశ కృపణే మయి రక్షణీయే
ధర్మాదిబాహ్య సహకారి గవేషణేన ।
నన్వస్తి విశ్వ పరిపాలనజాగరూక
స్సఙ్కల్ప ఏవ భవతో నిపుణ స్సహాయః ॥ ౩౭॥
నిర్యన్త్రణం పరిణమన్తి న యావదేతే
నీరన్ధ్రదుష్కృతభవా దురిత ప్రరోహాః ।
తావన్నచేత్త్వ ముపగచ్ఛసి శార్ఙ్గధన్వా
శక్యం త్వయాపి నహి వారయితుం కరీశ ॥ ౩౮॥

యావన్న పశ్యతి నికామ మమర్షణో మాం
భ్రూభంగభీషణ కరాళముఖః కృతాన్తః ।
తావత్పతన్తు మయి తే భగవన్ దయార్ద్రా
రున్నిద్ర పద్మకలికా మధురాః కటాక్షాః ॥ ౩౯॥

సత్యం సపేవరభసో భవదాపవాహ్యా
శ్చక్రం తదేవ శితధార మహంచపాల్యః ।
సాధారణే త్వయి కరీశ సమస్తజంతో
ర్మాతంగ మానుషభిదాన విశేష హేతుః ॥ ౪౦॥

నిర్వాపయిష్యతి కదా కరిశైలధామన్
దుర్వారకర్మ పరిపాక మహాదవాగ్నిమ్ ।
ప్రాచీనదుఃఖమపి మె సుఖయన్నివ త్వ
త్పాదారవిన్ద పరిచారరసప్రవాహః ॥ ౪౧॥

ముక్తస్స్వయం సుకృత దుష్కృత శృంఖలాభ్యా
మర్చిర్ముఖై రధికృతై రతివాహితాధ్వా ।
స్వచ్ఛన్ద కిఙ్కరతయా భవతః కరీశ
స్వాభావికం ప్రతిలభేయ మహాధికారమ్ ॥ ౪౨॥

త్వంచేత్ప్రసీదసి తవాస్మి సమీపతశ్చే
త్త్వయ్యస్తి భక్తిరనఘా కరిశైలనాథ ।
సంసృజ్యతే యదిచ దాస జనస్త్వదీయ
స్సంసారఏష భగవ న్నపవర్గఏవ ॥ ౪౩॥

ఆహూయమాన మచపాయ విభూతికామై
రాలోకలుప్తజగదాన్ధ్య మనుస్మరేయమ్ ।
ఆలోహితాంశుక మనాకుల హేతిజాలం
హైరణ్యగర్భ హయమేధ హవిర్భుజం త్వామ్ ॥ ౪౪॥

భూయోభూయః పులకనిచితై రంగకై రేధమానా
స్థూలస్థూలా న్నయన ముకులై ర్బిభ్రతో బాష్పబిందూన్
ధన్యాః కేచి ద్వరద భవత స్సంసదం భూషయన్త
స్స్వాంతై రంతర్వినయ నిభృతై స్స్వాదయంతే పదం తే॥౪౫॥
వరద తవవిలోకయన్తి ధన్యా
మరతక భూధర మాతృకాయమాణమ్ ।
వ్యపగతపరికర్మ వారవాణం
మృగమద పఙ్కవిశేష నీలమంగమ్ ॥ ౪౬॥
అనిభృతపరిరంభై రాహితా మిన్దిరాయాః
కనకవలయముద్రాం కంఠభాగే దధానః ।
ఫణిపతిశయనీయా దుత్థిత స్త్వం ప్రభాతే
వరద సతతమన్తర్మానసం సన్నిధేయాః ॥ ౪౭॥
తురగ విహగరాజ స్యన్దనా న్దోలికాది
ష్వధిక మధిక మన్యా మాత్మ శోభాం దధానమ్।
అనవధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరం త్వా
మనుదిన మనిమేషై ర్లోచనై ర్నిర్విశేయమ్ ॥ ౪౮॥
నిరన్తరం నిర్విశత స్త్వదీయ
మస్పృష్టచింతా పదమాభిరూప్యమ్ ।
సత్యం శపే వారణ శైలనాథ
వైకుంఠవాసేఽపి న మేఽభిలాషః ॥ ౪౯॥
వ్యాతన్వానా తరుణతులసీదామభి స్స్వామభిఖ్యాం
మాతంగాద్రౌ మరతకరుచిం పుష్ణతీ మానసే నః ।
భోగైశ్వర్యప్రియసహచరైః కాపి లక్ష్మీకటాక్షై
ర్భూయశ్శ్యామా భువనజననీ దేవతా సన్నిధత్తామ్ ॥ ౫౦॥

ఇతి విహితముదారం వేఙ్కటేశేన భక్త్యా
శ్రుతిసుభగ మిదం య స్తోత్ర మంగీకరోతి ।
కరిశిఖరివిటఙ్కస్థాయినః కల్పవృక్షా
ద్భవతి ఫల మశేషం తస్య హస్తాపచేయం ॥ ౫౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య।శ్రీమద్వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

వరదరాజపఞ్చాశత్సంపూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ। వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచిత

దేహళీశ స్తవః

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్య।సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥

విక్రమ్యయేన విజితాని జగంతి భూమ్నా
విశ్వస్యయం పరమకారణ మామనన్తి ।
విశ్రాణయన్ప్రణయినాం వివిధా న్పుమర్థా
న్గోప్తా సమే భవతు గోప పురాధిరాజః ॥ ౧॥

దేహళ్యధీశ్వరతవేదృశ మీశ్వరత్వం
తుష్టూషతాం దిశతి గద్గదికానుబన్ధమ్ ।
వాచాలయత్యథచ మాం క్వచనఝపాయాం
శాంతేన దాన్తకవిముఖ్యవిమర్దితేన ॥ ౨॥

త్వచ్చక్రవద్భ్రమితమనేహసి ఘూర్ణమానే
నిమ్నోన్నతక్రమ నిదర్శితనేమివృత్తా ।
ఆరాధ్య గోపనగరే కృపయోదితం త్వాం
స్వారాజ్యమగ్ర్యమలభన్త సురాసురేన్ద్రాః ॥ ౩॥
ఆకల్ప పుష్పసుభగోన్నత బాహుశాఖః
పాదే సదాపరిపచేళిమ సత్ఫలస్త్వమ్ ।
పిన్నాతటస్పృశి మృకండతపోవనేఽస్మిం
శ్ఛాయానిలీనభువనోఽసి తమాలశాఖీ ॥ ౪॥
చక్రస్య దైత్య దనుజాదిషు వామభావం
శంఖస్యసంశ్రితజనేషుచ దక్షిణత్వమ్ ।
వ్యక్తం ప్రదర్శయసి గోపపురాధిరాజ
వ్యత్యస్యమాన మనయో కరసమ్ప్రయోగాత్ ॥ ౫॥
దీపేన కేనచి దశీతరుచా నిశీథే
స్నేహోపపన్న పరిశుద్ధగుణార్పితేన ।
దభ్రావకాశనిబిడం దదృశు ర్భవన్తం
స్వాధ్యాయయోగకలనాశుచయః కవీన్ద్రాః ॥ ౬॥
కాసారపూర్వ కవిముఖ్యవిమర్దజన్మా
పిన్నాతటేక్షుసుభగోస్యరసో బహుస్తే ।
త్వత్పాదపద్మ మధుని త్వదనన్యభోగ్యే
నూనంసమాశ్రయతి నూతనశర్కరాత్వమ్ ॥ ౭॥
వైరోచనేసదసి వామనభూమికావా
న్విక్రాన్త తాండవరసేన విజృమ్భమాణః ।
చక్రేభవాన్ మకరకుండలకర్ణపాశ
శ్యామైకమేఘ భరితామివ సప్తలోకీమ్ ॥ ౮॥

చిత్రం నత త్రిషు మితాని పదేషు యత్తే
విశ్వాన్యమూని భువనాని విశంకటేషు ।
భక్తైస్సహ క్వచిదసౌ భువనైకదేశే
మాతి స్మ మూర్తి రమితా తదిహాద్భుతం నః ॥ ౯॥
భక్తప్రియ త్వయి తథా పరివర్ధమానే
ముక్తావితానవితతి స్తవపూర్వ మాసీత్ ।
హారావలిః పర మథోరశనాకలాప
స్తారాగణ స్తదను మౌక్తికనూపుర శ్రీః ॥ ౧౦॥
భిక్షోచితం ప్రకటయ న్పృథమాశ్రమత్వం
కృష్ణాజినం యదికాం కృతవాన్ ప్రియాయాః ।
వ్యక్తాకృతే స్తవ సమీక్ష్య భుజాన్తరే తాం
త్వామేవ గోపనగరీశ జనావిదు స్తే ॥ ౧౧॥
సత్కుర్వతాం తవపదం చతురాననత్వం
పాదోదకంచ శిరసావహతాం శివత్వమ్ ।
ఏకత్రివిక్రమణక ర్మణి ను ద్వయం తే
దేహళ్యధీశ యుగప త్పృథితం పృథివ్యామ్ ॥ ౧౨॥
భక్తోపమర్దసహ పాద సరోజత స్తే
మన్దాకినీ విగళితా మకరన్దధారా ।
సద్య స్త్రివర్గ మపవర్గమపి క్షర న్తీ
పుణ్యాబభూవ పురశాసన మౌళిమాలా ॥ ౧౩॥
విక్రాన్త కేతుపటికా పదవాహినీ తే
వ్యాఞ్చన్త్యపైతి నతజీవిత శింశుమారమ్ ।
ఔత్తానపాది మమృతాంశు మశీతభానుం
హేమాచలం పశుపతిం హిమవన్త ముర్వీమ్ ॥ ౧౪॥

వేధ కమండలుజలై ర్విహితార్చనం తే
పాదామ్బుజం ప్రతిదినం ప్రతిపద్యమానా ।
స్తోత్రప్రియత్రిపథగాది సరిద్వరాణాం
పిన్నాబభూవ భువనే బహుమానపాత్రమ్ ॥ ౧౫॥

స్వచ్ఛన్దకైతవ సమున్నమితా దముష్మా
త్స్రోత స్త్రియం యదభవ త్తవ పాదపద్మాత్ ।
వేతాళభూతసరనా మపదిశ్య వాచం
ప్రాయేణ తత్ప్రసవభూమి మవాపభూయ ॥ ౧౬॥

క్రీడాపరేణ భవతా వివిధాపరాధా
నారాధకా ననుపరోధ మముఞ్చయిష్యన్ ।
తారేణ పాదనఖరేణ తదాండమధ్యే
ఘంటాపథం కమపి నూన మవర్తయ స్త్వమ్ ॥ ౧౭॥

కామావిలేపి కరుణార్ణవబిన్దురేక
క్షిప్త స్స్వకేళితరసా తవ దేహళీశ ।
త్వత్స స్తతే రుభయధా వితతిం భజన్న
స్సంసార దావదహనం శమయత్యశేషమ్ ॥ ౧౮॥

నీళోదరా న్నిపతితస్య శుకార్భకస్య
త్రాసేన నాథ విహరన్నివ సార్వభౌమ ।
అదాయ గోపనగరాధిప తే స్వయంభూం
క్రీడాదయా వ్యతికరేణ కృతార్థయే స్త్వమ్ ॥ ౧౯॥

లీలా శకు స్తమివ మాం స్వపదోపలబ్ధై
స్స్వైరం క్షిప దురిత పంజరతో గుణస్థమ్ ।
తత్త్వాదృశం కమపి గోపపురీవిహారిన్
సంతోష ముల్లలయ సాగర సమ్భవాయాః ॥ ౨౦॥

వాతూల కల్పవృజన ప్రభవై ర్మదీయాం
వైయాకులీం విషయసింధు తరంగభంగైః ।
దాసోపమర్దనసహా మర్నిరసాం త్వదన్యై
రన్వీక్ష్యగాఢ మనుకంపితుమ ర్హసిత్వమ్ ॥ ౨౧॥
ఏన స్తతీమతి సదా మయి జాయమానాం
దేహళ్యధీశ దృషదోపి విలాపయ స్తమ్।
నాథే సమగ్రశకనే త్వయి జాగరూకే
కిం తే సహేత కరుణా ఒకరుణా మవస్థామ్ ॥ ౨౨॥
ఆత్మోన్నతిం పరనికర్ష మిహేహ వాఞ్ఛ
న్నిమ్నేపి మోహ జలధౌ నిపతామి భూయః ।
తన్మా ముదంచయ తమోరఘురపాదదఘ్నం
దేహళ్యధీశ గుణితేన దయాగుణేన ॥ ౨౩॥
అక్షీణక ల్మషరసోపి తవానృశంస్యా
ల్లజ్జే సమక్షమపి విజ్ఞపయామ్యభితః ।
భక్తోపమర్దసహన స్వయమల్పబుద్ధే
ర్వ్యస్యసే మమహితం తదువాదదీధాః ॥ ౨౪॥
మన్యే దయార్ద్రహృదయేన మహాధనం మే
వ్యక్తం త్వయైవ మనసామ మకిఞ్చనత్వమ్ ।
యేన స్తనంధయ మివ స్వహితానభిజ్ఞం
న్యాసీకరోషి నిజపాద సరోరుహేమామ్ ॥ ౨౫॥
దుర్వార తీవ్రదురిత ప్రతివాపదూకై
రౌదార్యవద్భి రనఘ స్మితదర్శనీయైః ।
దేహళ్య ధీశ్వర దయాభరితై రపాంగై
ర్వాచం వినాపి వదసీవ మయి ప్రసాదమ్ ॥ ౨౬॥

అయమనవమసూక్తీ రాదిభక్తీర్యధావ
ద్విదితనిజసుతత్త్వే విశ్వ మవ్యా దభవ్యాత్ ।
రధచరణనిరూఢ వ్యంజితానాం జనానాం
దురితమధనలీలా దోహళీ దేహళీశ. ॥ ౨౭॥
ఇయమవితధవర్ణా వర్ణనీయస్వభావా
విదిత నిగమ సీమ్నా వేంకటేశేన గీతా ॥
భవ భువి మరుతృష్ణా లోలపర్యాకులానాం
దిశతు ఫలమభీష్టం దేహళీశస్తుతిర్న ॥ ౨౮॥

ఇతి కవి తార్కికసింహస్య శ్రీమద్వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దేహళీశ స్తవ స్సమ్పూర్ణ.
కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
యథోక్తకారి స్తోత్రమ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాధార్యః సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ఏకం వెగవతీ మధ్యే హస్తిశైలేచ దృశ్యతె ।
ఉపాయ ఫలభావెన వ్వయంవ్యక్తం పరంమహ ॥ ౧॥
ఈక్షైగమయితుంపార మేషనేతురభంగుర. ॥
యత్రసారస్వతం స్రోతో విశ్రామ్యతి విశృంఖలమ్ ॥ ౨॥
జయతి జగదేకసేతు ర్వేగవతీ మధ్యలక్షితో దేవః ।
పశమయతి యఃప్రజానాం ప్రథితా స్సంసారజలధి కల్లోలాః॥
విభాతుమే చేతసి విష్ణుసేతు ర్వేగాపగావెగవిఘాతహేతుః ।
అమ్భోజయోనే ర్యదుపజ్ఞమాసీదభంగరక్షాహయ మేధదీక్షా॥

చతురానన సప్తతంతుగోప్తా
సమయే తత్పరిపంథినో నిరుంధన్
పరిపుష్యతి మంగళాని పుంసాం
భగవాన్ భక్తిమతాం యథోక్తకారీ ॥ ౫॥
శ్రీమాన్వితామహావధూ పరిచర్యమాణః
శ్శేతే భుజంగశయనే సమహాభుజంగ ।
ప్రీత్యాదిశన్తి భవసఞ్చరణం ప్రజానాం
భక్తానుగంతు రిహ తస్య గతాగతాని ॥ ౬॥
ప్రశమిత హయమేధవ్యాపదం పద్మయోనే
శ్శ్రిత జనపరతన్త్రం శేషభోగేశయానమ్ ।
శరణముపగతాస్స్మ శ్శాన్తనిశ్శేషదోషం
శతమఖమణిసేతుం శాశ్వతం వేగవత్యా ॥ ౭॥
శరణముపగతానాం సోయమాదేశకారీ
శమయతి పరితాపం సమ్ముఖ స్సర్వజంతోః ।
శతగుణపరిణామ స్సన్నిధౌ యస్య నిత్యం
వరవితరణ భూమా వారణాద్రీశ్వరస్య ॥ ౮॥
కాఞ్చీభాగ్యం కమలనిలయా చేతసోభీష్టసిద్ధిః
కల్యాణానాం నిధి రవికలః కోపి కారుణ్యరాశిః ।
పుణ్యానాం న పరిణతి రసౌ భూషయన్ భోగిశయ్యాం
వేగాసేతు ర్జయతి విపులో విశ్వ రక్షైకహేతుః ॥ ౯॥
వేగాసేతోరిదం స్తోత్రం వేఙ్కటేశేన నిర్మితమ్ ।
యేపఠన్తి జనా స్తేషాం యథోక్తం కురుతే హరిః ॥ ౧౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య†కృతిషు యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

కవితార్కికసింహాయ‡వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గోపాలవింశతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః సన్నిధత్తాం సదా హృది॥

వన్దే బృన్దావనచరం వల్లవీ జనవల్లభమ్ ।
జయన్తీ సమ్భవం ధామ వైజయన్తీ విభూషణమ్ ॥ ౧॥

వాచం నిజాఙ్కరసికాం ప్రసమీక్షమాణో
వక్త్రారవిన్ద వినివేశిత పాఞ్చజన్యః ।
వర్ణత్రికోణరుచిరే వరపుండరీకే
బద్ధాసనో జయతి వల్లవచక్రవర్తీ ॥ ౨॥

ఆమ్నాయగన్ధ రుచిరస్ఫురితాధరోష్ఠ
మాస్రావిలేక్షణ మనుక్షణ మన్దహాసమ్ ।
గోపాలడిమ్భ వపుషం కుహనా జనన్యాః
ప్రాణస్తనన్ధయ మవైమి పరం పుమాంసమ్ ॥ ౩॥

ఆవిర్భవ త్వనిభృతాభరణం పురస్తా
దాకుఞ్చితైకచరణం నిభృతాన్యపాదమ్ ।
దధ్నా నిమన్థముఖరేణ నిబద్ధతాళం
నాథస్య నన్దభవనే నవనీతనాట్యమ్ ॥ ౪॥

హర్తుం కుమ్భేవినిహితకర స్స్వాదు హయ్యంగవీనం
దృష్ట్వా దామగ్రహణచటులాం మాతరం జాతరోషామ్ ।
పాయా దీషత్ప్రచలితపదో నాపగచ్ఛ న్నతిష్ఠ
న్మిథ్యాగోప స్సపది నయనే మీలయన్ విశ్వగోప్తా ॥ ౫॥

వ్రజయోషి దపాంగవేద(ధ)నీయం
మధురాభాగ్య మనన్యభోగ్య మీాడే ।
వసుదేవవధూ స్తనన్ధయం త
త్కిమపి బ్రహ్మ కిశోర భావదృశ్యమ్ ॥ ౬

పరివర్తితకన్ధరం భయేన
స్మితఫుల్లాధరపల్లవం స్మరామి ।
విటపిత్వ నిరాసకం కయోశ్చి
ద్విపులోలూఖలకర్షకం కుమారమ్ ॥ ౭

నికటేషు నిశామయామి నిత్యం
నిగమాన్తై రధునాపి మృగ్యమాణమ్ ।
యమళార్జునదృష్ట బాలకేళిం
యమునాసాక్షికయావ(తం)నం యువానమ్ ॥ ౮॥

పదవీ మదవీయసీం విముక్తే
రటవీసమ్పద మమ్బువాహయన్తీమ్ ।
అరుణాధర సాభిలాషవంశాం
కరుణాం కారణ మానుషీం భజామి ॥ ౯॥

అనిమేషనిషేవణీయ మక్ష్ణో
రజహద్యౌవన మావిరస్తు చిత్తే ।
కలహాయితకున్తలం కలాపైః
కరణోన్మాదకవిభ్రమం మహోమే ॥ ౧౦॥

అనుయాయి మనోజ్ఞ వంశనాళై
రవతు స్పర్శిత వల్లవీవిమోహైః ।
అనఘస్మిత శీతలై రసౌమా
మనుకమ్పాసరి దమ్బుజై రపాంగైః ॥ ౧౧॥

అధరాహిత చారువంశనాలా
మకటాలమ్బి మయూరపిఞ్ఛమాలాః ।
హరినీలశిలావిభంగనీలాః
ప్రతిభాస్సంతు మమాంతిమ ప్రయాణే ॥ ౧౨॥

అఖిలా నవలోకయామి కాలా
న్మహిళాసీన భుజాన్తరస్య యూన ।
అభిలాషపదం వ్రజాంగనానా
మభిలాపక్రమదూర మాభిరూప్యమ్ ॥ ౧౩॥

హృది ముగ్ధశిఖండమండనో
లిఖితః కేన మమైష శిల్పినా ।
మదనాతుర వల్లవాంగనా
వదనామ్భోజ దివాకరో యువా ॥ ౧౪॥

మహసే మహితాయ మౌలినా
వినతేనాంజలి మంజనత్విషే ।
కలయామి విముగ్ధవల్లవీ
వలయాభాషిత మంజువేణవే ॥ ౧౫॥

జయతి లలితవృత్తిం శిక్షితో వల్లవీనాం
శిథిలవలయశింజాశీతలై ర్హస్తతాలైః ।
అఖిలభువనరక్షా గోపవేషస్య విష్ణో
రధరమణిసుధాయా మంశవా న్వంశనాళః ॥ ౧౬॥

చిత్రాకల్పశ్రవసి కలయ న్లాంగలీకర్ణపూరం
బర్హోత్తంసస్ఫురితచికురో బంధుజీవం దధానః ।
గుంజాబద్ధా మురసిలలితాం ధారయ న్హారయష్టిం
గోపస్త్రీణాం జయతి కితవః కోపి కౌమారహారీ ॥ ౧౭॥

లీలాయష్టిం కరకిసలయే దక్షిణే న్యస్య ధన్యా
మంసే దేవ్యాః పులకరుచిరే సన్నివిష్టాన్యబాహుః ।
మేఘశ్యామో జయతి లలితో మేఖలాదత్తవేణు
ర్గుంజాపీడ స్ఫురితచికురో గోపకన్యాభుజంగః ॥ ౧౮॥
ప్రత్యాలీఢస్థితి ముపగతాం ప్రాప్తగాఢాంగపాళిం
పశ్చాదీషన్మిళితనయనాం ప్రేయసీం ప్రేక్షమాణః ।
భస్త్రాయన్త్రప్రణిహితకరో భక్తజవాతు రవ్యా
ద్వారిక్రీడానిబిడవసనో వల్లవీవల్లభో నః ॥ ౧౯॥
వాసోహృత్వా దినకరసుతాసన్నిధౌ వల్లవీనాం
లీలాస్మేరో జయతి లలితా మాస్థిత కున్దశాఖామ్ ।
సవ్రీడాభి స్తదనువసనే తాభి రభ్యర్థ్యమానే
కామీ కశ్చిత్కరకమలయో రంజలిం యాచమానః ॥ ౨౦॥
ఇత్యనన్యమనసా వినిర్మితాం వేఙ్కటేశకవినా స్తుతింపఠన్ ।
దివ్యవేణురసికం సమీక్షతే దైవతం కిమపి యాదవప్రియమ్ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య కృతిషు శ్రీగోపాలవింశతిః.

కవితార్కికసంహాయ వేదాన్తగురవే నమః

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితము

కామాసికాష్టకమ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥
శ్రుతీనా ముత్తరంభాగం వేగవత్యాశ్చదక్షిణమ్ ।
కామాదధివసన్ జీయాత్కశ్చిదద్భుతకేసరీ ॥ ౧॥

తపనేన్ద్వగ్నినయన స్తాపా నపచినోతు న ।
తాపనీయరహస్యానాం సార కామాసికాహరిః ॥ ౨॥
ఆకంఠమాదిపురుషం కంఠీరవముపరి కుంఠితారాతిమ్ ।
వేగోపకంఠసంగా ద్విముక్తవైకుంఠబహుమతి ముపాసే ॥ ౩॥
బంధుమఖిలస్యజంతో ర్బంధురపర్యఙ్కబన్ధ రమణీయమ్ ।
విషమ విలోచన మీడే వేగవతీపులిన కేళి నరసింహమ్ ॥ ౪॥
స్వస్థానేషు మరుద్గణాన్నియమయన్ స్వాధీన సర్వేన్ద్రియః
పర్యఙ్క స్థిరధారణా ప్రకటిత ప్రత్యఙ్ముఖావస్థితి ।
ప్రాయేణ ప్రణిపేదుషాం ప్రభు రసౌ యోగంనిజం శిక్షయన్
కామా నాతనుతా దశేషజగతాం కామాసికా కేసరీ ॥ ౫॥
వికస్వర నఖస్వరు క్షతహిరణ్యవక్షస్థలీ
నిరర్గళ వినిర్గళ ద్రుధిరసింధు సంధ్యాయితాః ।
అవంతు మదనాసికా మనుజపఞ్చవక్త్రస్యమాం
మహాం ప్రథమికా మిథః ప్రకటితాహవా బాహవః ॥ ౬॥
సటాపటలభీషణే సరభసాట్టహాసోద్భటే
స్ఫురత్క్రుధి పరిస్ఫుటద్భ్రుకుటికేపి వక్త్రే కృతే ।
కృపాకపటకేసరిన్ దనుజడిమ్భదత్త స్తనా
సరోజసదృశా దృశా వ్యతిభిషజ్య తే వ్యజ్యతే ॥ ౭॥
త్వయి రక్షతి రక్షకైః కిమన్యై
స్త్వయిచారక్షతి రక్షకైః కిమన్యైః ।
ఇతి నిశ్చితధీః శ్రయామినిత్యం
నృహరే వేగవతీ తటాశ్రయం త్వామ్ ॥ ౮॥
ఇత్థంస్తుత స్సకృ దిహాష్టభి రేష పద్యైః
శ్రీవేఙ్కటేశ రచితై స్త్రిదశేన్ద్రవన్ద్యః ।

మర్దాన్తఘోర దురిత ద్విరదేన్ద్రభేదీ
కామాసికానరహరి ర్వితనోతు కామమ్ ॥ ౮॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య† కృతిషు కామాసికాష్టమ్.
కవితార్కికసింహాయ‡ వేదాంతగురవే నమ .

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
అష్టభుజాష్టకమ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య‡ సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

గజేన్ద్రరక్షాత్వరితం భవన్తం
గ్రాహైరివాహం విషయై ర్వికృష్టః ।
అపారవిజ్ఞాన దయానుభావ
మాప్తం సతా మష్టభుజం ప్రపద్యే ॥ ౧॥

త్వదేక శేషోఽహ మనాత్మతన్త్ర
స్త్వత్పాదలిప్సాం దిశతా త్వయైవ ।
అసత్సమో ప్యష్ట భుజాపదేశ
పత్త్రామిదానీ ముపలమ్భితోఽస్మి ॥ ౨॥

స్వరూపరూపాస్త్ర విభూషణాద్యై
పరత్వచిన్తాం త్వయి దుర్నివారామ్ ।
భోగే మృదూపక్రమతా మభీప్సన్
శీలాదిభి ర్వారయసీవ పుంసామ్ ॥ ౩॥

శక్తిం శరణ్యాన్తరశబ్దభాజాం
సారంచ సంతోల్య ఫలాన్తరాణామ్ ।

త్వద్దాస్యహేతో స్త్వయినిర్విశఙ్కం
న్యస్తాత్మనాం నాథ బిభర్షి భారమ్॥ ౪॥
అభీతిహేతో రనువర్తనీయం
నాథత్వదన్యం నవిభావయామి।
భయంకుతస్స్యా త్త్వయి సానుకమ్పే
రక్షాకుతస్స్యా త్త్వయి జాతరోషే ॥ ౫॥
త్వదేకతన్త్రం కమలాసహాయ
స్వేనైవమాం రక్షితు మర్హసిత్వమ్।
త్వయిప్రవృత్తే మమకిం ప్రయాసై
స్త్వయ్యప్రవృత్తే మమకిం ప్రయాసై ॥ ౬॥
సమాధిభంగేష్వపి సమ్వృతత్సు
శరణ్యభూతే త్వయి బద్ధకక్ష్యే।
అపత్రపే సోఢు మకిఞ్చనోహం
దూరాధిరోహం పతనంచ నాథ ॥
ప్రాప్తాభిలాషం త్వదనుగ్రహా న్మాం
పద్మానిషేవ్యే తవపాదపద్మే।
ఆదేహపాతా దపరాధదూర
మాత్మాన్త కైఙ్కర్యరసం విధేయా.॥ ౮॥
ప్రపన్నజనపాథేయం ప్రపిత్సూనాం రసాయనమ్।
శ్రేయసే జగతామేత చ్ఛ్రీమదష్టభుజాష్టకమ్ ॥ ౯॥
శరణాగత సన్త్రాణ త్వరా ద్విగుణబాహునా।
హరిణా వేఙ్కటేశీయా స్తుతి స్స్వీక్రియతా మియమ్॥ ౧౦॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య కృతిషు అష్టభుజాష్టకమ్
కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య †సన్నిధత్తాం సదాహృది॥

శ్రీమద్గృధ్ర సర స్తీర పారిజాత ముపాస్మహే ।
యత్ర తుఙ్గై రతుఙ్గైశ్చ ప్రణతై ర్గృహ్యతే ఫలమ్ ॥ ౧॥

గురుభి స్త్వదనన్య (సర్వభావై) భోగ్యభావై
ర్గుణసిన్ధౌ కృతసమ్ప్లవ స్త్వదీయే ।
రణపుఙ్గవ వన్దిభావ మిచ్ఛ
న్నహ మస్మ్యేక మనుగ్రహాస్పదం తే ॥ ౨॥

అభిరక్షితు మగ్రత స్స్థితం త్వాం
ప్రణవే పార్థరథేచ భావయన్త ।
అహితప్రశమై రయత్నలభ్యై
కథయ న్త్యాహవపుఙ్గవం గుణజ్ఞాః ॥ ౩॥

కమలా నిరపాయధర్మపత్నీ
కరుణాద్యా స్త్వయి మృత్విజో గుణాస్తే ।
అవనంశ్రయతా మహీనమాద్యం
సచధర్మ స్త్వదనన్య సేవనీయ ॥ ౪॥

భువనాశ్రయ భూషణా స్త్రివర్గం
మనసి త్వన్మయతాం మమాతనోతు ।
వపు రాహవపుఙ్గవ త్వదీయం

మహిషీణా మనిమేష దర్శనీయమ్ ॥ ౫॥

కృపాణా స్సుధియః కృపాసహాయం
శరణం త్వాం రణపుంగవ ప్రపన్నా ।
అపవర్గనయా దనన్యభావా
పరివస్యారస మేకమాశ్రియంతే ॥ ౬॥

అవధీర్య చతుర్విధం పుమర్థం
భవదర్థే వినియుక్త జీవితస్సన్ ।
లభతే భవత ఫలాని జంతు
ర్నిఖిలాన్యత్ర నిదర్శనం జటాయుః ॥ ౭॥

శరణాగత రక్షణవ్రతీ మాం
నవిహాతుం రణపుంగవార్హసి త్వమ్ ।
విదితంభువనే విభీషణో వా
యదివా రావణ ఇత్యుదీరితం తే ॥ ౮॥

భుజగేన్ద్ర గరుత్మ దాదిలభ్యై
స్త్వదనుజ్ఞావిభవ ప్రవాహభేదై ।
స్వపదే రణపుంగవ స్వయంమాం
పరివస్యావిభవైః పరిష్కృయేథా ॥ ౯॥

విమలాశయ వేఙ్కటేశజన్మా
రమణీయా రణపుంగవప్రసాదాత్ ।
అనసూయుభి రాదరేణ భావ్యా
పరమార్థస్తుతి రన్వహం ప్రపన్నై ॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్యా కృతిషు
పరమార్థస్తుతి స్సమాప్తా.
కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా భూస్తుతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య‡సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

సంకల్ప కల్పలతికా మవధిం క్షమాయా
స్స్వేచ్ఛావరాహ మహిషీం సులభానుకమ్పామ్ ।
విశ్వస్యమాతర మకిఞ్చన కామధేనుం
విశ్వంభరా మశరణ శ్శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧॥
త్వంవ్యాహృతిః ప్రథమత ప్రణవప్రియ స్తే
సంవేదయ త్యఖిలమన్త్రగణ స్త్వమేవ ।
ఇత్థంప్రతీతవిభవా మితరేష్విదానీం
స్తోతుంయథావదవనే కఇహార్హతిత్వామ్ ॥ ౨॥
నిత్యంహితాహిత విపర్యయ బద్ధభావే
త్వద్వీక్షణైకవినివర్త్య బహువ్యపాయే ।
ముగ్ధాక్షరై రఖిలధారిణి మోదమానా
మాత స్తనంధయ దయాం మయివర్తయేథాః ॥ ౩॥
సంకల్పకింకర చరాచరచక్రవాళం
సర్వాతిశాయిన మనంతశయస్య పుంస ।
భూమాన మాత్మ విభవై పునరుక్తయన్తీ
వాచామభూమిరపి భూమిరసి త్వమేకా ॥ ౪॥
వేధ స్తృణావధి విహార పరిచ్ఛదం తే
విశ్వం చరాచరతయా వ్యతిభిద్యమానమ్ ।
అమ్బ త్వ మాశ్రితతయా పరిపోషయన్తీ
విశ్వంభరస్య దయితాఽసి తదేకనామా ॥ ౫॥

సర్వంసహేతి వసుధే త్యచలేతి మాత
ర్విశ్వంభరేతి విపులేతి వసుంధరేతి ।
అన్యాని యాన్యభిముఖా న్యభిధానవృత్త్యా
నామాన్యమూని కథయన్తి తవానుభావమ్ ॥ ౬॥
తాపాన్క్షిప న్ప్రసవితా సుమనోగణానాం
ప్రచ్ఛాయ శీతళతలాః ప్రదిశ న్ఫలాని ।
త్వత్సంగమా ద్భవతి మాధవి లబ్ధపోష
శ్శాఖాశతై రధిగతో హరిచన్దనోఽసౌ ॥ ౭॥
స్మేరేణ వర్ధితరసస్య ముఖేందునా తే
నిష్పన్దతాం విజహతో నిజయా ప్రకృత్యా ।
విశ్రాన్తిభూమిరసి తత్త్వతరంగపంక్తే
ర్వేలేవ విష్ణుజలధే రపృథగ్భవన్తీ ॥ ౮॥
స్వాభావికే వసుమతి శ్రుతిభి ర్విభావ్యే
పత్యు ర్మహిమ్ని భవతీం ప్రతిపన్నవాసామ్ ।
శఙ్కే విమానవహన ప్రతిమానమానా
స్తమ్బేరమప్రభృతయోఽపి వహన్తి సత్త్వాః ॥ ౯॥
సంభావయ న్మధురిపుః ప్రణయానురోధా
ద్వ్యష్టస్థలేన వరుణాలయ రాజకన్యామ్ ।
విశ్వంభరే బహుముఖప్రతిపన్నభోగ
శ్శేషా త్మనాపి భవతీం శిరసాదధాతి ॥ ౧౦॥
క్రీడావరాహదయితే కృతినః క్షితీన్ద్రా
స్సఙ్క్రన్దన స్తదితరేపి దిశామధీశాః ।
ఆమోదయన్తి భువనా న్యళికాశ్రితానా
మమ్బ త్వదంఘ్రిరజసాం పరిణామభేదైః ॥ ౧౧॥

భూతేషు యత్త్వదభిమాన విశేషపాత్రం
ఘోషం తదేవభజతీతి విభావయన్తః ।
భూతం ప్రభూతగుణపఞ్చక మాద్యమేత
త్త్వాం ప్రియో నిదర్శనతయా ప్రతిపాదయన్తి ॥ ౧౨॥

కాన్త స్త్వైష కరుణాజలధిః ప్రజానా
మాజ్ఞాతిలంఘన వశా దుపజాతరోష ।
అహ్నాయ విశ్వజనని క్షమయా భవత్యా
సర్వావగాహన సహా ముపయాత్యవస్థామ్ ॥ ౧౩॥

ఆశ్వాసనాయ జగతాం పురుషేపరస్మి
న్నాపన్నరక్షణదశా మభినేతుకామే ।
అన్తర్హితేతరగుణా దబలాస్వభావా
దావర్జతే పయసి మజ్జన మభ్యనైషీః ॥ ౧౪॥

పూర్వం వరాహవపుషా పురుషోత్తమేన
ప్రీతేన భోగిసదనే సముదీక్షితాయాః ।
పాదాహతాః ప్రళయవారిధయ స్తవాస
న్నుద్వాహ మంగళవిధే రుచితా మృదంగాః ॥ ౧౫॥

వ్యోమాతిలంఘిని విభోః ప్రళయామ్బురాశౌ
వేశాంతలేశఇవ మాతు మశక్యమూర్తేః ।
సద్య స్సముద్రవసనే సరసైరకార్షీ
రానన్దసాగర మపార మపాంగపాతైః ॥ ౧౬॥

దంష్ట్రావిదారిత మహాసురశోణితాంకై
రంగైః ప్రియ స్తవదదౌ పరిరమ్భలీలామ్ ।
సాతే పయోధిజలకేళి సముత్థితాయాః
స్వైరస్థిరేవ విదధే నవమంగరాగమ్ ॥ ౧౭॥

అన్యోన్యసంవలన లమ్బితతూర్యఘోషై
స్సంవర్తసింధుసలిలై ర్విహితాభిషేకా ।
ఏకాతపత్రయసి విశ్వమిదం గుణైస్స్వై
రధ్యాస్య భర్తు రధికోన్నత మంసపీఠమ్ ॥ ౧౮॥
పత్యు స్తమాలరుచిరే భుజమధ్యభాగే
పర్యాయమౌక్తికవతీ పృషతైః పయోధేః ।
తాపానుబన్ధ శమనీ జగతాంత్రయాణాం
తారాపథే స్ఫురతి తారకితా నిశేవ ॥ ౧౯॥
ఆసక్త వాసవశరాసన పల్లవైస్త్వాం
సంవృద్ధయే శుభతటిద్గుణ జాలరమ్యైః ।
దేవేశదివ్య మహిషీం ధృతసింధుతోయై
ర్జీమూతరత్నకలశై రభిషిఞ్చతిద్యౌః ॥ ౨౦॥
ఆవిర్మదై రమరద న్తిభి రూహ్యమానాం
రత్నాకరేణ రుచిరాం రశనాగుణేన ।
మాత స్త్రిలోకజననీం వనమాలినీంత్వాం
మాయావరాహమహిషీం మనయంతి సన్తః ॥ ౨౧॥
నిష్కంటకేన విభవేన నిషేవణీయాం
ఛాయావిశేష పరిభూత విపన్నిదాఘామ్ ।
స్వర్గాపవర్గసరణిం భవతీం మునశ్శన్తి
స్వచ్ఛన్ద సూకరవధూ మవధూతపంకాః ॥ ౨౨॥
గంధోజ్జ్వలాం గహన కున్తలదర్శనీయాం
శైల స్తనీం తరళ నిర్ఝర లమ్బహారామ్ ।
శ్యామాంస్వత స్త్రిస్రియుగసూకర గేహిని త్వాం
వ్యక్తిం సముద్రవసనా ముభయీం బిభర్షి ॥ ౨౩॥

సఙ్కల్పితా కరుణయా చతుర పుమర్థా
న్వ్యాకృతస్త్వమసి వివిధమ న్త్రిగణోపగీతా ।
సఙ్కల్పం త్యజసి వసుమతి స్థిరభ క్తిబన్ధై
ర న్తర్బహిశ్చ బహుధా ప్రణిధానదక్షైః ॥ ౨౪॥
నిస్సంశయై ర్నిగమసీమని విష్ణుపత్ని
పరిఖ్యాపితం భృగుముఖై ర్మునిభి ప్రతీతై ।
పశ్య న్త్యనన్య పరిశీలన సంస్కృతేన
స న్తస్సమాధినయనేన తవానుభావమ్ ॥ ౨౫॥
క్రీడాగృహీత కమలాదివిశేషచిహ్నాం
విశ్రాణితాభయకరాం వసుధే స్వత న్త్రే ।
ఉత్క్షిప్య మద్విష వినాశ సుధావదీం త్వాం
సఙ్కల్ప న్తయ న్తి లభతే ధనదాధికారాః ॥ ౨౬॥
ఉద్వేల కల్మష పరమ్పరితా దమర్త్యా
దుల్లంఘితేన హరి మంజలినా ప్రధృష్యాన్ ।
ఆకస్మికోదయ మధిగమ్యఇతి ప్రజానా
మమ్బ త్వదీయ కరుణా పరిణామమంచ ॥ ౨౭॥
ప్రత్యేక మబ్దనియుతైరపి (నివహై) దుర్వ్యపోహా
త్ప్రాప్తే విపాకసమయే జనితానుతాపాత్ ।
గాఢాపరాధనివహా చ్చకితస్య జన్తో
ర్గంతుంముకున్దచరణౌ శరణం క్షమే త్వమ్ ॥ ౨౮॥
ధర్మద్రుహం సకలదుష్కృతిసార్వభౌమ
మాత్మానభిజ్ఞ మనుతాప లవోఝ్ఝితం మామ్ ।
వైతానసూకరపతే శ్చరణారవిందే
సర్వంసహే నను సమర్పయితుం క్షమా త్వమ్ ॥ ౨౯॥

త్రాణాభిసన్ధి సులభేపి సదాముకుందే
సంసారతన్త్రవహనేన విలమ్బమానే ।
రక్షావిధౌ తనుభృతా మనఘానుకమ్పా
మాత స్స్వయంవితనుషే మహతీ మపేక్షామ్ ॥ ౩౦॥

తాపత్రయీం నిరవధిం భవతీం దయార్ద్రా
స్సంసారఘర్మజనితాం సపది క్షిపన్త ।
మాత ర్భజంతు మధురామృతవర్షమైత్రీం
మాయావరాహదయితే మయి తే కటాక్షాః ॥ ౩౧॥

పత్యు ర్దక్షిణ పాణిపఙ్కజపుటే విన్యస్తపాదామ్బుజా
వామం పన్నగసార్వభౌమసదృశం పర్యంకయన్తీ భుజమ్ ।
పోత్రస్పర్శలసత్కపోలఫలకా ఫుల్లారవిన్దేక్షణా
సామేపుష్యతు మంగళాన్యనుదినం సర్వాణి సర్వంసహా ॥ ౩౨॥

అస్యేశానాజగత ఇతియా శ్రూయతే విష్ణుపత్నీ
తస్యాస్స్తోత్రం విరచితమిదం వేఙ్కటేశేన భక్త్యా ।
శ్రద్ధాభక్తిప్రచయగురుణా చేతసాసంస్తువానో
యద్యత్కామం సపదిలభతే తత్రతత్ర ప్రతిష్ఠామ్ ॥ ౩౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య కృతిషు
భూస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవే నమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గోదా స్తుతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య †సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥

శ్రీవిష్ణుచిత్త కులనన్దన కల్పవల్లీం
శ్రీరంగరాజ హరిచన్దన యోగదృశ్యామ్ ।
సాక్షాత్క్షమాం కరుణయా కమలామివాన్యాం
గోదా మనన్యశరణ శ్శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧॥

వైదేశిక శ్శ్రుతిగిరామపి భూయసీనాం
వర్ణేషు మాతి మహిమా నహి మాదృశాం తే ।
ఇత్థం విద న్తమపి మాం సహసైవ గోదే
మౌనద్రుహో ముఖరయన్తి గుణా స్త్వదీయాః ॥ ౨॥

త్వత్ప్రియస శ్శ్రవణయో రమృతాయమానాం
తుల్యాం త్వదీయ మణినూపుర శింజితేన ।
గోదే త్వమేవజనని త్వదభిష్టవార్హాం
వాచం ప్రసన్నమధురాం మమ సంవిధేహి ॥ 3॥

కృష్ణాన్వయేన దధతీం యమునానుభావం
తీర్థై ర్యథావ దవగాహ్య సరస్వతీం తే ।
గోదే వికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
ద్వాచ స్స్ఫుర న్తి మకరన్దముచ కవీనామ్ ॥ ౪॥

అస్మాదృశా మపకృతౌ చిరదీక్షితానా
మహ్నాయ దేవి దయతే యదసౌ ముకున్దః ।

తన్నిశ్చితం నియమిత స్తవమౌళిదామ్నా
తన్త్రీనినాద మధురైశ్చ గిరాంనిగుమ్భైః ॥ ౫॥
శోణాధరేపి కుచయోరపి తుంగభద్రా
వాచాం ప్రవాహ విభవేఽపి సరస్వతీత్వమ్ ।
అప్రాకృతైరపి రసై ర్విరజా స్వభావా
ద్గోదాఽపి దేవి కమితు ర్ననునర్మదాఽసి ॥ ౬॥
వల్మీకత శ్శ్రవణతో వసుధాత్మన స్తే
జాతో బభూవ సముని కవిసార్వభౌమః ।
గోదే కిమద్భుతమిదం యదమీ స్వదంతే
వక్త్రారవింద మకరన్ద నిభాః ప్రబంధాః ॥ ౭॥
భోక్తుం తవప్రియతమం భవతీవ గోదే
భక్తిం నిజాం ప్రణయభావనయా గృణన్తః ।
ఉచ్చావచై ర్విరహసంగమజై రుదన్తై
శ్శృంగారయన్తి హృదయం గురవ స్త్వదీయాః ॥ ౮॥
మాత స్సముత్థితవతీ మధివిష్ణుచిత్తం
విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసా దుహానామ్ ।
తాపచ్ఛిదం హిమరుచేరివ మూర్తిమన్యాం
సన్త పయోధిదుహితు స్సహజాం విదుస్త్వామ్ ॥ ౯॥
తాతస్తు తే మధుభిద స్స్తుతిలేశవశ్యా
త్కర్ణామృతై స్స్తుతిశతై రనవాప్తపూర్వమ్ ।
త్వన్మౌళిగన్ధ సుభగా ముపహృత్యమాలాం
లేభే మహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥ ౧౦॥
దిగ్దక్షిణాపి పరిపక్త్రిమ పుణ్యలభ్యా
త్సర్వోత్తరా భవతి దేవి తవావతారాత్ ।

యత్రైవ రంగపతినా బహుమాన పూర్వం
నిద్రాళునాపి నియతం నిహితాః కటాక్షాః ॥ ౧౧॥
పావిత్ర్యేణ దేవి భవతీ వ్యపదేశయోగా
ద్గోదావరీ జగదిదం పయసా పునీతే ।
యస్యాం సమేత్య సమయేషు చిరం నివాసా
ద్భాగీరథీప్రభృతయోఽపి భవన్తి పుణ్యాః ॥ ౧౨॥
నాగేశయ స్సుతను పక్షిరథ కథం తే
జాత స్స్వయం వరపతి పురుష పురాణ ।
ఏవంవిధా స్సముచితం ప్రణయం భవత్యా
స్సన్దర్శయన్తి పరిహాసగిర స్సఖీనామ్ ॥ ౧౩॥
త్వద్భుక్తమాల్య సురభీకృతచారుమౌళే
ర్హిత్వా భుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ ।
పత్యుస్తవేశ్వరి మిథ ప్రతిఘాతలోల
బర్హాతపత్రరుచి మారచయన్తి భృంగా ॥ ౧౪॥
ఆమోదవత్యపి సదా హృదయంగమాపి
రాగాన్వితాఽపి లలితాఽపి గుణోత్తరాపి ।
మౌళిస్రజా తవ ముకున్దకిరీటభాజా
గోదే భవత్యధరితాఖలు వైజయన్తీ ॥ ౧౫॥
త్వన్మౌళిదామని విభో శ్శిరసాగృహీతే
స్వచ్ఛన్దకల్పిత సపీతిరసప్రమోదా ।
మంజుస్వనా మధులిహో విదధు స్స్వయన్తే
స్స్వాయంవరం కమపి మంగళతూర్యఘోషమ్ ॥ ౧౬॥
విశ్వాయమానరజసా కమలేన నాభౌ
వక్షస్స్థలే చ కమలా స్తనచన్దనేన ।

ఆమోదితోఽపి నిగమై ర్విభు రంఘ్రియుగ్మే
ధత్తే నతేన శిరసా తవమౌళిమాలామ్ ॥ ౧౭॥
చూడాపదేన పరిగృహ్య తవోత్తరీయం
మాలామపి త్వదళకై రధివాస్య దత్తామ్ ।
ప్రాయేణ రంగపతి రేష బిభర్తి గోదె
సౌభాగ్యసమ్ప దభిషేక మహాధికారమ్ ॥ ౧౮॥
తుంగై రకృత్రిమగిర స్స్వయము త్తమాంగై
ర్యం సర్వగన్ధఇతి సాదర ముద్వహన్తి ।
ఆమోద మన్య మధిగచ్ఛతి మాలికాభి
స్సోఽపి త్వదీయ కుటిలాలక వాసితాభి ॥ ౧౯॥
ధన్యే సమస్తజగతాం పితురుత్తమాంగే
త్వన్మౌళిమాల్యభర సంవరణేన భూయ ।
ఇన్దీవరస్రజమివాదధతి త్వదీయా
న్యాకేకరాణి బహుమానవిలోకితాని ॥ ౨౦॥
రంగేశ్వరస్య తవచ ప్రణయానురోధా
దన్యోన్యమాల్యపరివృత్తి మభిష్టువన్తః ।
వాచాలయన్తి వసుదే రసికా స్త్రిలోకీం
న్యూనాధికత్వసమతా విషయై ర్వివాదైః ॥ ౨౧॥
దూర్వాదళ ప్రతిమయా తవ దేహకాన్త్యా
గోరోచనారుచిరయాచ తథేన్దిరాయా ।
ఆసీ దనుజ్ఝిత శిఖావళకంఠశోభం
మాంగల్యదం ప్రణమతాం మధువైరిగాత్రమ్ ॥ ౨౨॥
అర్చ్యం సమర్చ్య నియమై ర్నిగమ ప్రసూనై
ర్నాథం త్వయా కమలయాచ సమేయివాంసమ్ ।

మాతశ్చిరం నిరవిశ న్నిజమాధిరాజ్యం ।
మాన్యా మనుప్రభృతయోఽపి మహీక్షిత స్తే ॥ ౨౩॥
ఆర్ద్రాపరాధిని జనే ప్యభిరక్షణార్థం
రఙ్గేశ్వరస్య రమయా వినివేద్యమానే ।
పార్శ్వే పరత్ర భవతీ యది తస్య నాసీ
త్ప్రాయో దేవి వదనం పరివర్తితం స్యాత్ ॥ ౨౪॥
గోదే గుణై రపనయ న్ప్రణతాపరాధా
న్భ్రూక్షేప ఏవ తవ భోగరసానుకూలః ।
కర్మానుబన్ధ ఫలదానరతస్య భర్తు
స్స్వాతన్త్ర్య దుర్వ్యసన మర్మభిదా నిదానమ్ ॥ ౨౫॥
రఙ్గే తటిద్గుణవతో రమయైవ గోదే
కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాం కృపయా సువృష్ట్యా ।
దౌర్గత్య దుర్విష వినాశ సుధానదీం త్వాం
సన్తః ప్రపద్య శమయ న్త్యచిరేణ తాపాన్ ॥ ౨౬॥
జాతాపరాధమపి మా మనుకమ్ప్య గోదే
గోప్త్రీ యది త్వమసి యుక్తమిదం భవత్యాః ।
వాత్సల్యనిర్భరతయా జననీ కుమారం
స్తన్యేన వర్ధయతి దష్టపయోధరాఽపి ॥ ౨౭॥
శతమఖమణినీలా చారుకల్హారహస్తా
స్తనభరనమితాఙ్గీ సాన్ద్రవాత్సల్యసిన్ధుః ।
అలకవినిహితాభి స్స్రగ్భి రాకృష్టనాథా
విలసతు హృది గోదా విష్ణుచిత్తాత్మజా నః ॥ ౨౮॥
ఇతి వికసితభక్తే రుత్థితాం వేఙ్కటేశా
ద్బహుగుణరమణీయాం వక్తి గోదాస్తుతిం యః ।

సభవతి బహుమాన్య శ్శ్రీమతో రఙ్గభర్తు
శ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీ మభ్యుపేష్యన్ ॥ ౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య కృతిషు
గోదాస్తుతిస్సమ్పూర్ణా

కవితార్కికసింహాయ ‘ వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశిక విరచితా
శరణాగతిదీపికా

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య ‘ సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

పద్మాపతే స్స్వపతిపదేన విపచ్యమానం
పశ్యన్తి యత్ప్రపదన ప్రవణా మహాన్తః ।
మద్వాక్యసంవలిత మప్యుపహా స్స్వభావం
మాన్యం యతీశ్వరమహానస సమ్ప్రదాయమ్ ॥ ౧॥

నిత్యం శ్రియా వసుధయాచ నిషేవ్యమాణం
నిర్వ్యాజనిర్భరదయాభరితం విభాతి ।
వేదాన్తవేద్య మిహ వేగవతీసమీపే
దీపప్రకాశఇతి దైవత మద్వితీయమ్ ॥ ౨॥

దీప స్త్వమేవ జగతాం దయితా రుచి స్తే
దీర్ఘంతమ ప్రతినివృత్త్య ఇదం యువాభ్యామ్ ।
స్తవ్యం స్తవప్రియతమః శరణోక్తివశ్యం
స్తోతుం భవన్త మభివాఞ్ఛతి జన్తురేష ॥ ౩॥

పద్మాకరా దుపగతా పరిషస్వజే త్వాం
వేగాసరిద్విహరణా కలశాబ్ధికన్యా ।
ఆహు స్తదాప్రభృతి దీపసమావభాస
మాజానతో మరతకప్రతిమం వపు స్తే ॥ ౪॥

స్వామి న్గభీరసుభగం శ్రమహారి పుంసాం
మాధుర్యరమ్య మనఘం మణిభఙ్గదృశ్యమ్ ।
వేగా న్తరేపి తనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాం
లక్ష్మీసర స్సరసిజాశ్రయ మఙ్గకం తే ॥ ౫॥

ఆవిశ్య ధారయసి విశ్వ మముష్య యన్తా
శేషీ శ్రియః పతి రశేషతను ర్నిదానమ్ ।
ఇత్యాదిలక్షణగణై పురుషోత్తమం త్వాం
జానాతి యో జగతి సర్వవి దేవ గీత ॥ ౬॥

విశ్వం శుభాశ్రయవ దీశవపు స్త్వదీయం
సర్వాగిర స్త్వయిపతన్తి తతోఽసి సర్వః ।
సర్వేచ వేదవిధయ స్త్వదనుగ్రహార్థా
స్సర్వాధిక స్త్వమితి తత్త్వవిద స్తదాహుః ॥ ౭॥

జ్ఞానం బలం నియమన క్షమతాఽథ వీర్యం
శక్తిశ్చ తేజఇతి తే గుణషట్క మాద్యమ్ ।
సర్వాతిశాయిని హిమోపవనేశ యస్మి
న్నన్తర్గతో జగదివ త్వయి సద్గుణౌఘః ॥ ౮

దీపావభాస దయయా విధిపూర్వమేత
దీక్షాం విధాయ నిగమానపి దత్తవన్తమ్ ।
శిష్యాయితాశ్శరణయన్తి ముముక్షవస్త్వా
మాద్యంగురుం గురుపరమ్పరయా ఽభిగమ్యమ్ ॥ ౯॥
సత్తాస్థితి ప్రయతన ప్రముఖైరుపాత్తం
స్వార్థం సదైవ భవతా స్వయమేవ విశ్వమ్ ।
దీపప్రకాశ తదిహ త్వదవాప్తయే త్వా
మవ్యాజసిద్ధ మనపాయ ముపాయ మాహుః ॥ ౧౦॥
భోగ్యం ముకున్దగుణభేద మచేతనేషు
భోక్తృత్వ మాత్మని నివేశ్య నిజేచ్ఛయైవ ।
పాఞ్చాలికా శుక విభూషణ భోగదాయీ
సమ్రాడివాత్మసమయాసహ మోదసే త్వమ్ ॥ ౧౧॥
త్వాం మాతరంచ పితరం సహజం నివాసం
సన్తస్సమేత్య శరణం సుహృదం గతించ ।
నిస్సీమనిత్య నిరవద్య సుఖప్రకాశం
దీపప్రకాశ సవిభూతి గుణం విశన్తి ॥ ౧౨॥
జన్తోరముష్య జననే విధిశమ్భుదృష్టే
రాగాదినేవ రజసా తమసాచ యోగః ।
ద్వైపాయనప్రభృతయ స్త్వదవేక్షితానాం
సత్త్వం విముక్తినియతం భవతీత్యుశన్తి ॥ ౧౩॥
కర్మ స్వనాదివిషమేషు సమో దయాళు
స్స్వేనైవ క్లృప్త మపదేశ మవేక్షమాణః ।
స్వప్రాప్తయే తనుభృతాం త్వరసే ముకున్ద
స్వాభావికం తవసుహృత్త్వ మిదం గృణన్తి ॥ ౧౪॥

నిద్రాయితా న్నిగమవర్త్మని చారుదర్శీ
ప్రస్థానశక్తి సహితా న్ప్రతిబోధ్య జన్తూన్ ।
జీర్ణ స్తనన్ధయ జడాన్ధముఖా నివాస్థా
న్నేతుం ముకున్ద యతసే దయయాసహ త్వమ్ ॥ ౧౫॥

భక్తి ప్రపత్తి రథవా భగవం స్తదుక్తి
స్తన్నిష్ఠసంశ్రయ ఇతీవ వికల్ప్యమానమ్ ।
యంకఞ్చి దేక ముపపాదయతా త్వయైవ
త్రాతా స్తర న్త్యవసరే భవినో భవాబ్ధిమ్ ॥ ౧౬॥

నానావిధై రకపటై రజహత్స్వభావై
రప్రాకృతై ర్నిజవిహారవశేన సిద్ధైః ।
ఆత్మీయరక్షణ విపక్ష వినాశనార్థై
స్సంస్థాపయ స్యనుజన్మభి రాద్యధర్మమ్ ॥ ౧౭॥

నిమ్నోన్నతాని నిఖిలాని పదాని గాఢం
మజ్జన్తి తే మహిమసాగరశీకరేషు ।
నీరన్ధ్రమాశ్రయసి నీచజనాం స్తథాపి
శీలేన హన్త శిశిరోపవనేశ్వర త్వమ్ ॥ ౧౮॥

కాశీవృకాన్ధక శరాసనబాణగఙ్గా
సమ్భూతినామకృతి సంవదనాద్యుదన్తైః ।
స్తోకాత్య యమ్బరీషభయశాపముఖైశ్చ శమ్భుం
త్వన్నిఘ్న మాఖ్యతవతా మిహ కశ్శరణ్యః ॥ ౧౯॥

క్వాసౌ విభుః క్వవయ మిత్యపసత్తిభీతా
జ్జన్తూ న్జనా స్త్వదనువృత్తిషు యోగ్యయన్తి ।
సమ్ప్రాప్తసద్గురుతనో స్సమయే దయాళో
రాత్మావధి ర్భవతి సంస్కృతధీః క్షణం తే ॥ ౨౦॥

యోగ్యం యమైశ్చ నియమైశ్చ విధాయ చిత్తం
సన్తో జితాసనతయా స్వవశాసు వర్గా ।
ప్రత్యాహృతేన్ద్రియగణా స్థిరధారణా స్త్వాం
ధ్యాత్వా సమాధియుగళేన విలోకయన్తి ॥ ౨౧॥

పద్మాభిరామ వదనేక్షణపాణిపాదం
దివ్యాయుధాభరణమాల్యవిలేపనం త్వామ్ ।
యోగేన నాథ శుభ మాశ్రయ మాత్మవన్త
స్సాలమ్బనేన పరిచిన్త్య నయాన్తి తృప్తిమ్ ॥ ౨౨॥

మానాతిలఙ్ఘి సుఖబోధ మహామ్బురాశౌ
మగ్నా స్త్రిసీమరహితే భవత స్స్వరూపే ।
తాపత్రయేణ విహతిం నభజన్తిభూయ
స్సంసారఘర్మజనితేన సమాధిమన్తః ॥ ౨౩॥

ధీసంస్కృతా స్త్విదధతా మిహకర్మభేదా
న్స్వర్గం జితేమనసి చిన్తయతాం స్త్వమేకమ్ ।
త్యక్తార్థసక్తమనసామపి చాపరేషాం ।
సూతే ఫలాన్యభిమతాని భవా న్ప్రసన్నః ॥ ౨౪॥

ఉద్బాహుభావ మపహాయ యథైవఖర్వ
ప్రాంశుం ఫలం సమభియాచతి యోగిచిన్త్య ।
ఏవం సుదుష్కర ముపాయగణంవిహాయ
స్థానేనివేశయతి తస్య విచక్షణ స్త్వామ్ ॥ ౨౫॥

నిత్యాలసార్థ మభయం నిరపేక్షమన్యై
ర్విశ్వాధికార మఖిలాభిమతప్రసూతిమ్ ।
శిష్టావిశేషసులభం వ్యవసాయసిద్ధా
స్సత్కుర్వతే త్వయి ముకున్ద షడఙ్గయోగమ్ ॥ ౨౬॥

త్వత్ప్రాతికూల్యవిముఖా స్స్వకృదానుకూల్యాః
కృత్వా పున కృపణతాం విగతాతిశఙ్కాః ।
స్వామి న్నవ స్వయ మువాయ ఇతీరయన్త
స్త్వయ్యర్పయన్తి నిజభార మపారశక్తౌ ॥ ౨౭॥
అర్థాన్తరేషు విముఖా నధికారహానే
శ్శ్రద్ధాధికాం స్త్వదనుభూతివిలమ్బభీతాన్ ।
దీపప్రకాశ లభసే సుచిరా త్కృతీన
స్వాత్మన స్తవపదే విభృతా న్ప్రపన్నాన్ ॥ ౨౮॥
మన్త్రై రనుశ్రవముఖై స్త్వధిగమ్యమానై
స్స్వాధిక్రియాసముచితై ర్యదివా ఽన్యవాక్యైః ।
నాథ త్వదీయచరణౌ శరణంగతానాం
నైవాయుతా యుతకలా స్త్వపరై రవాప్యా ॥ ౨౯॥
దత్తాః ప్రజా జనకవ త్తవ దేశికేన్ద్రైః
పత్యాభినన్ద్య భవతా పరిణేయమానాః ।
మధ్యే సతాం మహితభోగివిశేషసిద్ధ్యై
మాఙ్గల్యసూత్రమివ బిభ్రతి కిఙ్కరత్వమ్ ॥ ౩౦॥
దివ్యే పదే దయితకిఙ్కరతాధిరాజ్యం
దాతుం త్వయైవ దయయా విహితాభిషేకాః ।
ఆదేహపాత మనఘాః పరిచర్యయా తే
యుక్త్వా విచిన్త్య యువరాజపదం భజన్తి ॥ ౩౧॥
త్వాం పాఞ్చరాత్రికనయేన పృథగ్విధేన
వైఖానసేనచ పథా నియతాధికారాః ।
సంజ్ఞావిశేషనియమేన సమర్చయన్తః
ప్రీత్యా నయన్తి ఫలవన్తి దినాని ధన్యాః ॥ ౩౨॥

వర్ణాశ్రమాదినియమ స్థిరసూత్రబద్ధా
భక్త్యా యథార్హ వినివేశిత పత్రపుష్పా ।
మాలేవ కాలవిహితా హృదయంగమా త్వా
మామోదయ త్యనుపరాగధియాం సపర్యా ॥ ౩౩॥
బ్రహ్మే గిరీశ ఇతరేష్వమరా యపతే
నిర్ధాయతా న్నిరయతుల్యఫలప్రసూతీ& ।
ప్రాప్తుం తవైవ పదపద్మయుగంప్రతీతా
పాతివ్రతీం త్వయిభజన్తి పరావరజ్ఞా ॥ ౩౪॥
నాథ త్వదిష్టవినియోగవిశేషసిద్ధం
శేషత్వసార మనపేక్ష్య నిజం గుణాజ్ఞా ।
భక్తేషు తే వరగుణార్ణవపారతన్త్ర్యా
ద్దాస్యం భజన్తి విపణివ్యవహారయోగ్యమ్ ॥ ౩౫॥
సద్భి స్త్వదేకశరణై ర్నియతం సనాథా
స్సర్పాదివ త్త్వదపరాధిషు దూరయాతా ।
ధీరా స్తృణీకృతవిరిఞ్చ పురన్దరాద్యా
కాలంక్షిప న్తి భగవ న్కరణైరపఙ్క్త్యై ॥ ౩౬॥
వాగాదికం మనసి తత్పవనే సజీవే
భూతేష్వయం పునరసౌ త్వయి తైస్సమేతి ।
సాధారణోత్క్రమణక ర్మ సమాశ్రితానాం
యన్త్రి ముకున్ద భవతైవ యథా యమాదేః ॥ ౩౭॥
సవ్యాన్యయో రయనయో ర్నిశి వాసరే వా
సఙ్కల్పితాయురవధీ& సపది ప్రపన్నా& ।
హార్ద స్త్వయం నిజపదే వినివేశయిష్య
న్నాడీం ప్రవేశయసి నాథ శతాధికాం త్వమ్ ॥ ౩౮॥

అర్చి ర్దినం విశదపక్ష ఉదక్ప్రయాణం
సంవత్సరో మరు దశీతకర శ్శశాంక ।
సౌదామినీ జలపతి ర్వలజిత్ప్రదేశ
ఇత్యాతివాహికసఖో నయసి స్వకీయాన్ ॥ ౩౯॥
త్వచ్ఛేషవృత్త్యనుగుణై స్సహితే గుణౌఘై
రావిర్భవ త్యయుతసిద్ధ నిజస్వరూపే ।
త్వల్లక్షణేషు నియతేష్వపి భోగమాత్రే
సామ్యం భజన్తి పరమం భవతా విముక్తా ॥ ౪౦॥
ఇత్థంత్వదేకశరణై రనఘై రవాప్యే
త్వత్కింకరత్వవిభవే స్పృహయా ఽపరార్ధ్యాన్ ।
ఆత్మానమేతి భగవ న్భవతైవ గీతా
వాచో నిరీక్ష్య భరణీయ ఇహ త్వయా ఽహమ్ ॥ ౪౧॥
పద్మామహీప్రభృతిభిః పరిభుక్తభూమ్నః
కామాని రత్ర మయి భోక్తరి తే భవిత్రీ ।
దూష్యేత్యకిం మంక్షితటినీ తవ దేవసేవ్యా
దుర్వారతర్షచపలేన శునా ఽవలీఢా ॥ ౪౨॥
సత్త్వాని నాథ వివిధా న్యభిసజ్జిఘృక్షో
స్సంసారనాట్యరసకస్య తవాస్తు తృప్త్యై ।
ప్రత్యక్పరాఙ్ముఖమతే రమిథ్యాకర్తు
ప్రాచీనసజ్జన విడమ్బన భూమికా మే ॥ ౪౩॥
కర్తవ్య మిత్యనుకలం కలయామ్యకృత్యం
స్వామి న్నకృత్యమివ కృత్యమపి త్యజామి ।
అస్యద్వ్యతిక్రమణజాత మనన్త
మర్థ స్థానేదయాభవతు తేమయిసార్వభౌమీ ॥ ౪౪।

యంపూర్వ మాశ్రితజనేషు భవా న్యధావ
ధర్మంపరం ప్రణిజగా న్వ్యయ మానృశంస్యమ్ ।
సంస్మారిత స్త్వమసి తస్య శరణ్యభావా
న్నాథత్వదాత్తసమయం ననుమాదృశార్థమ్ ॥ ౪౫॥

త్రాణంభవేతి సకృదుక్తి సముద్యతానాం
త్రైస్తై రసహ్యావృజినై రుదరంభరా తే ।
సత్యాపితా శతమఖాత్మజశఙ్కరాదా
నాథక్షమా నఖలు జన్తుషు మద్వివర్జమ్ ॥ ౪౬॥

కర్మాదిషు త్రిషు కథాం కథమప్యజానన్
కామాదిమాంసలతయా కలుషప్రవృత్తిః ।
నాకేతసమ్భవ చరాచరజన్తురీత్యా
వీక్ష్య ప్రభో విషయవాసితయా హ్యహం తే ॥ ౪౭॥

బ్రహ్మాణ్డలక్ష శతకోటిగణానన న్తా
నేకక్షణే విపరివర్త్య విలజ్జమానామ్ ।
మత్వాపరాశిమథనే మఘవర్పహన్త్రీం
శక్తిం నియుఙ్క్ష్వ శరణాగత వత్సలత్వమ్ ॥ ౪౮॥

ఆస్తాం ప్రపత్తిరిహ దేశికసాక్షికం మే
సిద్ధా తదుక్తి రనఘా త్వదపేక్షితార్థా ।
న్యస్తస్య పూర్వనిపుణై స్త్వయి నన్విదానీం
పూర్ణే ముకున్ద పునరుక్త ఉపాయఏష ॥ ౪౯॥

యద్వా మదర్థపరిచిన్తనయా తవాహం
సంజ్ఞాం ప్రపన్నఇతి సాహసికో బిభర్మి ।
ఏవంస్థితే త్వదపవాదనివృత్తయే మాం
పాత్రీకురుష్వ భగవ న్స్వవతః కృపాయా ॥ ౫౦॥

త్యాగే గుణెశ శరణాగత సంజ్ఞితో మే
స్స్యాత్యాగసోపి సహసైవ పరిగ్రహోవా ।
కింనామ కుత్రభవతీతి కృపాదిభి స్తే
గూఢం నిరూపయ గుణెతర తారతమ్యమ్ ॥ ౫౧॥

స్వామీ దయాజలనిధి ర్మధురః క్షమావాన్
శీలాధిక శ్శ్రితవశ శ్శుచి రత్యుదార ।
ఏతాని హాతు మనఘో నకిలార్హసిత్వం
విఖ్యాతకీరబహుదాని మయా సహైవ ॥ ౫౨॥

వేలా ధనంజయరథాదిషు వాచికై స్స్వై
రాఘోషితా మఖిలలోకశరణ్యతాం తే ।
జానన్ దశాననశతా దధికాగసోఽపి
పశ్యామి దత్త మభయం స్వకృతే త్వయా మే ॥ ౫౩॥

రక్ష్య స్త్వయా తవభరో స్త్వహ మిత్యపూర్వాన్
వర్ణానిమా నహృదయోఽపి వాచయిత్వా ।
మద్దోషనిర్జితగుణో మహిమా సమక్షం
మాభూ త్త్వదన్యజన మోఘపరిశ్రమ స్త్వమ్ ॥ ౫౪॥

ముఖ్యంచ తత్ప్రపదనం స్వయ మేవసాధ్యం
దాతవ్య మీశ కృపయా తదపి త్వయైవ ।
త స్మై భవచ్చరణసజ్జనతీ మవస్థాం
పశ్య న్నుపాయఫలయో రుచితం విధేయా ॥ ౫౫॥

అల్పాస్థిరై రసుకరై రసుఖావసానై
ర్దుఃఖాన్వితై రనుచితై రభిమానమూలైః ।
ప్రీత్యైక్యపూరాగనుభవై, పరిపూర్తితం మాం
త్వయ్యేవ నాథ చరితార్థయ నిర్వపక్షమ్ ॥ ౫౬॥

తత్త్వావబోధశమిత ప్రతికూలవృత్తిం
కైఙ్కర్యలబ్ధ కరణత్రయ సామరస్యమ్ ।
కృత్వా త్వదన్యవిముఖం కృపయా స్వయం మాం
స్థాతిం దృశో ప్రతిలభస్వ జగజ్జనన్యా ॥ ౫౭॥
ఇత్థం స్తుతిప్రభృతయోయది సమ్మతాస్స్యు
స్త్యద్వా ఉపరాధపదవీ ష్వభిసంవిశన్తి ।
స్తోకానుకూల్యకణికా వశవర్తినస్తే
ప్రీతిక్షమాప్రసరయో రహమస్మిలక్ష్యమ్ ॥ ౫౮॥
స్నేహోపపన్నవిషయ స్త్వదశావిశేషా
ద్ధ్యాయ స్తమిస్రశమనీం భువివేఙ్కటేశః ।
దివ్యాంస్తుతిం నిరమమీత సతాంనియోగా
ద్దీపప్రకాశ శరణాగతిదీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౯॥
ఏతాం దీపప్రకాశస్తుతిమిహరుచిరా మిత్థమభ్యస్యమాన
స్సమ్యగ్దృష్ట్వాశరణ్యప్రభృతినిగదితం న్యాసవిద్యాఖ్యతత్త్వమ్।
ప్రీత్యాసీద ద్విముక్తానుభవ ఫలసము ద్భేదలబ్ధ్యా కృతార్థః
ప్రాప్తే పిణ్డవ్యపాయే పరిణమతి పరబ్రహ్మసబ్రహ్మచారీ ॥ ౬౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

శరణాగతిదీపికా సమ్పూర్ణా.

శ్రీమతేనిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీయై నమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యా స ద శ క మ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య ః సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥
అహం మద్రక్షణభరో మద్రక్షణఫలం తథా ।
నమమ శ్రీపతే రేవే త్యాత్మానం నిక్షిపే ద్బుధ ॥ ౧॥
న్యస్యా మ్యకించన శ్శ్రీమ న్ననుకూలో ఽన్యవర్జిత ।
విశ్వాసప్రార్థనాపూర్వ మాత్మరక్షాభరం త్వయి ॥ ౨॥
స్వామీ స్వశేషం స్వవశః స్వభరత్వేన నిర్భరమ్ ।
స్వదత్తస్వధియా స్వార్థం స్వస్మి న్న్యస్యతి మాం స్వయమ్॥౩॥
శ్రీమ న్నభీష్టవరద త్వా మస్మి శరణంగత ।
ఏతద్దేహావసానే మాం త్వత్పాదం ప్రాపయ స్వయమ్ ॥ ౪॥
త్వచ్ఛేషత్వే స్థిరధియం తత్ప్రాప్త్యైకప్రయోజనమ్ ।
నిషిద్ధకామ్యరహితం కురుమాం నిత్యకిఙ్కరమ్ ॥ ౫॥
దేవీభూషణహేత్యాదిజుష్టస్య భగవం స్తవ ।
నిత్యం నిరపరాధేషు కైఙ్కర్యేషు నియుఙ్క్ష్వ మామ్ ॥ ౬॥
మాం మదీయంచ నిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకమ్ ।

స్వకైఙ్కర్యోపకరణం వరద స్వీకురు స్వయమ్ ॥ ౭॥
త్వదేకరక్ష్యస్య మమ త్వమేవ కరుణాకర ।
నప్రవర్తయ పాపాని ప్రవృత్తాని నివర్తయ ॥ ౮॥
అకృత్యానాంచ కరణం కృత్యానాం వర్జనంచ మే ।
క్షమస్వ నిఖిలం దేవ ప్రణతార్తిహర ప్రభో ॥ ౯॥
శ్రీమాన్నియతపఞ్చాఙ్గం మద్రక్షణభరార్పణమ్ ।
అచీకరత్స్వయం స్వస్మిన్నతోఽహమిహ నిర్భరః ॥ ౧౦॥
సంసారావర్తవేగప్రశమనశుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోఽహం
సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయైరనుచితచరితేష్వద్య శాన్తాభిసన్ధిః ।
నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రాప్య సంరక్షకం త్వాం
న్యస్య త్వత్పాదపద్మే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భయోఽస్మి ॥౧౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

న్యాసదశకం సమ్పూర్ణమ్

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవే నమః

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా

న్యాసవింశతి స్తద్వ్యాఖ్యానంచ

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య ‡ సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

శ్రుతిస్మృత్యాది తాత్పర్య నిరూఢా న్యాసవింశతిః ।
స్వయంవ్యాక్రియతేఽస్మాభి రిజ్యామాత్రేణసదిచ్ఛయా ॥

ప్రవృత్త్యుపరపర్యాయాం న్యాసవిద్యాం సంజిఘృక్షుస్త
త్త్వజ్ఞానాదిముఖేన తదధికారహేతుభూతానాచార్య
సద్గ్రహణాహ ॥

మూ॥ సిద్ధం సత్సమ్ప్రదాయే స్థిరధియ మనఘం శ్రోత్రియం బ్రహ్మనిష్ఠం సత్త్వస్థం సత్యవాచం సమయనియతయా సాధువృత్త్యా సమేతమ్ । డమ్భాసూయాదిముక్తం జితవిషయగణం దీర్ఘబన్ధుం దయాళుం స్ఖాలిత్యే శాసితారం స్వపరహితపరం దేశికం భూష్ణురీప్సేత్ ॥ ఇతి

వ్యా॥ ఏతేషామాచార్యగుణానాం ప్రమాణాని "తద్విజ్ఞానార్థం సగురుమేవాభిగచ్ఛేత్సమిత్పాణిః శ్రోత్రియం బ్రహ్మనిష్ఠ" మిత్యాదీని సమయనియతయా, యథాకాలం ప్రవృత్తయా యద్వా, ధర్మజ్ఞసమయవ్యవస్థితయా, జితవిషయగణమ్-స్వవశేన్ద్రియ వర్గమ్, సమ్యగ్జ్ఞానార్థతయా గుర్వభిగమనేఽపి స్వేచ్ఛయా ప్రవృత్తమానస్య నియమాంశమాత్రే విధిర్జ్ఞాపనార్థమీప్సేదితి సన్ప్రయోగః ॥౧॥

అ॥ "ఆచార్యవాన్పురుషో వేద, ఆచార్యవత్తయా ముక్తః" ఇత్యాద్యనుసారత ఆచార్యవరణే సిద్ధే "దేవమివాచార్యముపాసీత" ఇత్యాది విహితం తత్సేవనమాహ

మూ॥ అజ్ఞానధ్వాన్తరోధాదఘపరిహరణాదాత్మసామ్యావహత్వాజ్జన్మప్రధ్వంసిజన్మప్రదగరిమతయా దివ్యదృష్టిప్రభావాత్ । నిష్ప్రత్యూహానృశంస్యాన్నియతరసతయా నిత్యశేషిత్వయోగాదాచార్యస్సద్భిరప్రత్యుపకరణధియా దేవవత్స్యాదుపాస్యః ॥ ఇతి ॥౨॥

వ్యా॥ అత్రోక్తా హేతవ ఆచార్యే భగవతిచాన్వీయంతే—జన్మప్రధ్వంసిజన్మ—విద్యాజన్మ, “బ్రహ్మవిద్యాప్రదానస్య దేవైరపి నశక్యతే। ప్రతిప్రదానమథవా దద్యాచ్ఛక్తిత ఆదరా” దిత్యాద్యభిప్రేత్యాప్రత్యుపకరణధియేత్యుక్తమ్ ॥ ॥౨॥

అ॥ సమ్యగుపసన్నేసచ్ఛిష్యే “ తస్మైసవిద్వాని ” త్యాదివిహితమాచార్యకృత్యమాహ

మూ॥ సద్బుద్ధి స్సాధుసేవీ సముచిత చరిత స్తత్త్వ బోధాభిలాషీ శుశ్రూషు స్త్యక్తమాన ప్రణిపతనపర ప్రశ్నకాలప్రతీక్షః । శాన్తో దాన్తో ఽనసూయ శ్శర ణముపగతశ్శాస్త్రవిశ్వాసశాలీ శిష్య ప్రాప్త పరీక్షాం కృతవిదభిమతం తత్త్వతశ్శిక్షణీయ ॥ఇతి ॥౩॥

అ॥ ముక్తికామస్య మూలమన్త్రాద్యభిప్రేతతయా శిక్షణీయోపరిధానాంశం తస్యచనిత్యానుసన్ధేయత్వమాహ

మూ॥ స్వాధీనాశేషసత్తాస్థితియతనఫలం విద్ధి లక్ష్మీశమేకం ప్రాప్యం నాన్యత్ ప్రతీయా నచశరణతయా కంచిదన్యంవృణీథాః। ఏతస్మాదేవ పుంసాం భయమితరదపి। పేక్ష్య మోక్ష్యేస్తదాజ్ఞా మిత్యేకాన్తోపదేశః ప్రథమమిహ గురో రేకచిత్తేన ధార్యః ॥ ఇతి ॥౪॥

అ॥ ఈదృశోప దేశలబ్ధసమ్యక్ జ్ఞానస్య పురుషస్య “అనిత్యమసుఖంలోక మిమంప్రాప్యభజస్వమామ్—మామేకంశరణంవ్రజ” ఇత్యాదిభిరపవర్గోపాయతయా విహితయోర్భక్తి ప్రపత్త్యోరధికారి వ్యవస్థామాహ.

మూ॥ మోక్షోపాయప్రవృత్తిర్భవతి భవభృతాం
కస్యచిత్క్వాపి కాలే తద్వద్భక్తిప్రపత్త్యోరధికృతినియమ
స్తాదృశ స్స్యా న్నియత్యా। శక్తాఽశక్తాదితత్తత్పు
రుషవిషయతస్స్థాప్యతే తద్వ్యవస్థా యచ్చాహు స్తద్వి
కల్ప స్సమ ఇతి కతిచి త్తత్ఫలస్యా విశేషాత్ ॥ఇతి ॥౫॥

అ॥ ఇత్థమధికారిభేదాద్గురులఘువికల్పసమ్భవేఽపి ప్రపత్తిప్ర
భావే దుర్బలబుద్ధీన్ప్రత్యాయయతి

మూ॥ నానుక్రోశే సమర్థే ప్రపదన మృషిభి శ్శస్య
తేఽభీష్టసిద్ధ్యై లోకే హ్యేతత్ప్రసిద్ధం నచ విమతిరి
హ ప్రేక్ష్యతే క్వాపి తన్త్రే। తస్మాత్త్రైముఖ్య సిద్ధం భగ
వతి తు భరన్యాసవిద్యానుభావం ధర్మస్థేయాశ్చ పూర్వే
స్వకృతిషు బహుధా స్థాపయాంచక్రురేవమ్ ॥ ఇతి ॥౬॥

వ్యా॥ వానర వాయస రాక్షస ద్రౌపదీ గజేన్ద్ర సుముఖ త్రి
శఙ్కు శునశ్శేఫాద్యుపాఖ్యానైరితి శేషః — ధర్మస్థేయాః — వివాద
గోచరధర్మనిర్ణేతారః, పూర్వే — భగవద్యామునాదయః ॥౬॥

అ॥ అస్త్వేవ మశక్తి పరిహారేణ సర్వశాస్త్రసాధారణో వి
శ్వాసః, తస్య ప్రపత్తిలక్షణవాక్యే మహత్త్వేన విశేషణం కిమర్థ
మిత్యనుభాష్య పరిహరతి

మూ॥ శాస్త్రప్రామాణ్యవాదీ ననువిధివిషయే నిర్వి
శఙ్కోఽధికారీ విశ్వాసస్యాఙ్గభావే పునరిహ విదుషా కిం
మహత్త్వం ప్రసాధ్యమ్ । మైవం ఘోరాపరాధైః సపది
గురుఫలే న్యాసమాత్రేణ లభ్యే శఙ్కాపార్ష్ణిగ్రహార్హా
శమయితు ముచితా హేతుభి స్తత్తదర్హైః ॥ ఇతి.॥౭॥

వ్యా॥ అత్ర అర్థస్వభావేన శఙ్కా-ప్రకర్ష సమ్భవా త్తన్నివృత్త్యై "విదితస్సహి ధర్మజ్ఞః—మిత్రభావేన సమ్ప్రాప్తమ్—సకృదేవ ప్రపన్నాయే" త్యాది శరణ్య గుణవిశేషాది విమర్శభూతమహా విశ్వాసాదిప్రకర్ష స్సమ్పాద్య ఇతిభావః ॥ ౭॥

అ॥ కిమీదృశవిశ్వాసనాపేక్షయా గుహ్యతరయా ప్రపత్త్యా "సకృజ్జప్తేన మన్త్రేణ కృతకృత్యస్సుఖీ భవేత్-ప్రపత్తిర్వా చైవనిరీక్షితుం వృణే" ఇత్యాది ప్రమాణ సమ్ప్రదాయై శ్శరణాగతి మన్త్రోచ్చారణమాత్రేణైవ ముక్తిస్సిద్ధ్యేదిత్యాహ

మూ॥ నేహాభిక్రాన్తినాశో నచవిహతి రిహ ప్రత్యవా
యో భవే దిత్యుక్తం కైముత్యసీత్యా ప్రపదనవిషయే
యోజితం శాస్త్రవిద్భి । తస్మాత్త్రేతే తదర్థే సువిదితసమ
యై ర్దేశికై స్సమ్యగుప్తం మన్త్రాఖ్యం ముక్తిబీజం పరిణ
తివశత కల్పతే సత్ఫలాయ॥ ఇతి ॥౮॥

వ్యా॥ ఉక్తం—కర్మయోగాధికార ఇతి శేష—"సకృదుచ్చరితం యేన హరిరిత్యక్షరద్వయ" మిత్యాదిన్యాయేనాత్ర మన్త్రోచ్చారణాదికం యథావస్థిత ప్రపత్త్యనుష్ఠాన ముత్పాద్య తన్ముఖేనైవ ముక్తిం సాధయతి. యథోక్తం సాత్వతతన్త్రే—"అనేనైవతు మన్త్రేణ స్వాత్మానం మయి నిక్షిపేత్ । మయినిక్షిప్తకర్తవ్యః కృతకృత్యో భవిష్యతీ" తి ౮॥

అ॥ నన్వేవం ప్రపత్తిరపి భక్తియోగ ద్వారైవ ముక్తిహేతుస్స్యాదిత్యాశఙ్కాయామ్ "ముముక్షుర్వై శరణమహం ప్రపద్యే" ఇతి శ్రుతిస్వారస్యవిరుద్ధ మవ్యవహిత మోక్షసాధనత్వం వ్యంజకాన్తరైరపిదృఢయతి

మూ॥ న్యాసః ప్రోక్తో౽తిరిక్తం తపఇతి కథిత స్స్వధ్వర
శ్చాస్యకర్తా౽హిర్బుధ్న్యోప్యస్యవాదీ దగణి దివిషదా
ముత్తమం గుహ్యమేతత్। సాక్షాన్మోక్షాయచాసౌ శ్రుత
ఇహతు ముధా బాధశఙ్కా గుణాద్యైః తన్నిష్ఠో హ్యన్యాని
ష్టాన్ప్రభు గతిశయితుం కోటికోట్యంశతో౽పి ॥ఇతి ॥౯॥

న్యా॥ప్రోక్త—"తస్మాన్న్యాసమేషాం తపసామతిరిక్తమాహుః" ఇతి వాక్యేనకథిత, "యస్మిన్నిదే" త్యారభ్య "యోనమసాస్వధ్వర" ఇత్యృగంశేనాన్వవాదీత్-అహిర్బుధ్న్యమనుభాషతే-"సమిత్సాధనకాదీనాం యజ్ఞానాంన్యాసమాత్మనః। నమసా యోకరోద్దేవే సస్వధ్వరఇతీరిత' ఇతి అగణి దివిషదాముత్తమం గుహ్యమేతదిత్యాదిశ్రుత్యా, తన్నిష్ఠఇత్యాదినా 'సత్యార్తనిరతాశ్శ్రద్ధా" ఇత్యాద్యుక్తప్రపన్నప్రభావోవివృతి ముద్య "ప్రోమిత్యాత్మానంయుంజిత" ఇతి ప్రణవకరణకోన్యాసస్మృత, తదనర్హానాంతు ద్వరహేపి తంత్రోక్తప్రకారస్తత్రయుజ్యతఇత్యభిప్రాయేణ తన్నిష్ఠఇతిసామాన్యోక్తి శ్రుతిసిద్ధేపి ప్రపదనే సామాన్య ధర్మభూతసత్యవదనాదినయా త్సర్వాధికారిత్వంచ నవిరుద్ధమ్, "సర్వస్యశరణం సుహృ" దిత్యాద్యభిప్రేతమ్ ॥ ౯॥

అ॥ సన్నుభాష్యోక్తభక్త్యంగభూతప్రపత్తి ప్రశంసా పరాణ్యేతాని వాక్యాని, గుణోపసంహార వాదే ప్రపత్తేస్స్వతన్త్రవిద్యాత్వ స్థాపనాభావాత్, అనన్యథా సిద్ధ సమానన్యాయా భావాచ్చేతి శఙ్కాయాంప్రపదనస్య మోక్షం ప్రతి పృథ గుపాయత్వోపపాదనం తత్రైవ సుస్పష్టమిత్యాహ

మూ॥ నానాశబ్దాదిభేదా దితితుకథయతా సూత్ర

కారేణసమ్య జ్ఞ్యాసో పానే విభక్తే యజనహవనవ చ్ఛ
బ్దభేదా దభాక్తాత్ । ఆఖ్యారూప దిభేదశ్శ్రుతి ఇతర స
మః కిఞ్చభినోధికార శ్శీఘ్రప్రాప్త్యదిభిన్నా వ్యజ్ఞారితిచ
మధూపాసనాదా వ్యవస్థామ్ ॥ ఇతి. ॥౧౦॥

వ్యా॥ అభాక్తాత్-అనౌపచారికాదిత్యర్థ సద్విద్యాదహరవి
ద్యాదిషు శబ్దభేదోహి త త్తద్గుణవిశిష్ట బ్రహ్మవిషయ ప్రత్యయ వృ
త్త్యభిధాయిత్వరూపేణాపాద్య -ఇహతు యాగదాన హోమా
దివత్ అపర్యాయతయైవ ఉత్పత్తేస్సిద్ధిరితిభావ న్యాసవిద్యే
త్యాఖ్యా, అర్థ స్వభావాదత్రాభయ ప్రదాన సామర్థ్యవిశిష్ట
పరమ కారుణికతయా నిరపేక్ష రక్షకత్వరూపం, ఆదిశబ్దేన పరి
కర ప్రకరణయోర్గ్రహణమ్, ఇతరసమ -విద్యాన్తరసమ , కంచే
త్యాది ప్రాగ్దర్శి తాధికారిభేద స్మరణమ్, భాష్యేతు ప్రపత్తేర్భ
క్త్యంగతోక్తి నస్వాత న్త్ర్యే బాధికా, విషయభేదాదుభయా
ధికారయోగిషు క్వచి దన్యతరోక్తేరవిరోధాత్ ॥ ౧౦॥
అంగత్వమేవ ప్రపత్తేరితిపక్ష పరిహృత, అథ స్వాత న్త్ర్యే
పినిరంగత్వపక్షంపరిహరతి

మూ॥ యత్కించిద్రక్షణీయం తదవననిపుణే న్యస్య
తోఽకించనస్య ప్రస్పష్టంలోకదృష్ట్యా వ్యవగమిత ఇహ
ప్రార్థనా ద్యజ్ఞయోగ । తస్మాత్కార్త్స్న్యాజ్ఞకత్వం వ్యపనయతి
పరాపేక్షణాభావవాద స్సాంగేత్వష్టాంగ యోగవ్యవహృ
తినయతష్షడ్విధతోపచార ॥ ఇతి. ౧౧॥

వ్యా॥ అవగమిత--తదేకోపాయతాయాఞ్చా, అప్రార్థితో నగో
పాయేత్, శరణంచప్రపన్నానా " మిత్యాదిభిరితి శేష , తస్మాది

త్యాదినా౽ప్రపత్తేః పరాపేక్షానవిద్యతఇత్యస్య నిర్విషయత్వ శ
ఙ్కావ్యుదాస, తథా షడ్విధేతి వచనాదాగ్నేయాది షట్కవ
దానుకూల్య సఙ్కల్పాదిషట్కం సంభూయైకం కారణం స్యా
దిత్యత్రోత్తరమ్, నాంగేత్యాది, “న్యాసః పఞ్చాంగ సంయుతః”
ఇతివ్యవస్థాపక వచనానుగుణమంగాఙ్గిభావసముచ్చయేన షడ్విధ
త్వవచనం నేయమితిభావ ॥ ౧౧॥

ఏవమంగాఙ్గిభావస్సిద్ధః, తత్రావాన్తరవైయాకుల్యం శమయతి.

మూ॥ పఞ్చాప్యంగాన్యభిజ్ఞా ప్రణిజగు రవినాభావ
భాంజి ప్రపత్తేః కైశ్చిత్సమ్భావితత్వం యదిహనిగదితం త
త్ప్రపత్త్యుత్తరం స్యాత్ । అఙ్గేష్వఙ్గిత్వవాద ఫలకథన
మిహ ద్విత్రిమాత్రోక్తయశ్చ ప్రాశస్త్యం తత్రతత్ర
ప్రణిదధతి తతస్సర్వవాక్యైకకణ్ఠ్యమ్ ॥ఇతి ॥౧౨॥

వ్యా॥ ప్రపత్త్యుత్తరదశాయాంప్రాతికూల్య వర్జనాద్యభావేపి కృతస్యోపాయస్య నవైకల్యమ్, కిన్తుప్రత్యవాయ పరిహారార్థం యథార్హంప్రతివిధానమేవకార్యమ్, “తథాపుంసామవిస్రమ్భాత్ప్రపత్తిఃప్రచ్యుతాభవే” దిత్యేదపి తాత్కాలికవిస్రంభవైకల్యాభిప్రాయమ్ ఉత్తరకాలే సతోపి విశ్వాసస్య పూర్వకృతప్రపత్త్యంగత్వాభావేన తద్విరహే ప్రపత్తిప్రచ్యవనాయోగాత్, ఏవంచ బ్రహ్మాస్త్ర న్యాయదృష్టాన్తోప్యత్రయోగ్యాంశే స్థాప్య, అన్యథా౽తిప్రసంగాత్, ఏతేన “ఉపాయాపాయసంయోగే నిష్ఠయాహీయతేనయే” త్యేతదపిగతార్థమ్. తాత్కాలికోపాయాపాయసంయోగస్య ప్రపత్తివిరోధిత్వేతాత్పర్యాత్; నచానుకూల్య సఙ్కల్పస్యాంగత్వేన శ్రవణాత్సఙ్కల్పితకరణమ

ప్యఙ్గం,తథాశ్రుత్యభావాత్, యథాశ్రుతి సఙ్కల్ప మాత్రస్యాఙ్గత్వేసఙ్కల్పితాచరణస్యాంగత్వకల్పనానుపపత్తేశ్చ,“ఆనుకూల్యేతరాభ్యాంతువినివృత్తిరపాయత” ఇత్యనేనాఽఅపాయనివృత్తౌ సఙ్కల్పవిశేషస్యతాత్కాలికోపయోగ ప్రదృశ్యతఇత్యత్రానుకూల్యశబ్దోహి తత్సఙ్కల్పప్రతివాదనపర, “ఆనుకూల్యస్య సఙ్కల్ప, ఇత్యాదిసిద్ధానువాదాత్,నచోపాయాపాయేత్యాదౌప్రపత్తినిష్ఠాహానిర్వివక్షితా కింతూపాయత్యాగవిశిష్ట మధ్యమవృత్తిహాని. విశేషణాభావేపిహివిశిష్టాభావస్సిధ్యతి, అతఏవహితత్ర “అపాయసంప్లవేసద్య ప్రాయశ్చిత్తంసమాచరేత్” ఇత్యాదినా తావన్మాత్రనిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తమేవవిధీయతే, నతు పూర్వాకృతాం ప్రపత్తిం ప్రచ్యుతా మభిప్రేత్య తత్ఫలార్థం పునప్రపత్తి ॥

అ॥ ప్రస్తుత ముఖ్యోపచార ప్రయోగవ్యవస్థాపనాయ ప్రపత్తిలక్షణంశోధయతి

మూ॥ రక్షాపేక్షా స్వసాహ్యప్రణయవతి భరన్యాస
ఆజ్ఞాదిదక్షే దృష్టా నాత్రప్రపత్తివ్యవహృతి రిహ తన్మే
ళనే లక్షణం స్యాత్ । గేహాగత్యాదిమాత్రే నిపతతు
శరణాగత్యభిఖ్యోపచారా ద్యద్వా నైకార్థభావాన్భవ
తిహి వివిధ పాలనీయత్వ హేతు ॥ ఇతి ॥౧౩॥

వ్యా॥ప్రణయోఽత్రయాచ్ఞా,ఆదిశబ్దేనభృతిదానాది సఙ్గ్రహః. అనేకార్థభావాచ్ఛరణశబ్దస్యానేకార్థరూఢత్వాదిత్యర్థః ప్రపదనరూపత్వాభావేపి కేషాంచిత్ గ్రహాగమనాదీనాం రక్ష్యతాహేతుత్వం ప్రసిద్ధమిత్యభిప్రేత్య భవతిచేత్యాదికముక్తమ్ ॥౧౩॥

అ॥ ఏవం లౌకిక వైదికసర్వప్రవృత్తీనాం సాధారణరూప ముక్తమ్, అథ మోక్షైకప్రయోజనాయాం ప్రపత్తౌ సర్వనివృత్తిధర్మసాధారణం స్వాభావిక పరశేషత్వానుసన్ధానాది రూపం విశేషమాహ

మూ॥ ఆత్మాత్మీయస్వరూపం న్యసనమనుగతంయా
వదర్థంముముక్షో స్తత్వజ్ఞానాత్మకంతత్త్రిధమమథ విధే
స్స్యాదుపాయేఽమేతం। కైఙ్కర్యాఖ్యే పుమర్థే ప్యనుష
జతి తదప్యర్థనాహేతుభావా త్స్వాభిష్టేఽనన్య సాధ్యా
వధిరిహాతు భరన్యాసభాగోఽఙ్గిభూత ॥ ఇతి. ॥౧౪॥

వ్యా॥ ఆత్మీయముపాయఫలాది, ఆత్మాచాత్మీయాంచేతి యావన్తోఽర్థాస్త్రిప్రమాణసిద్ధాస్తావతాంసర్వేషాం భగవచ్ఛేషత్వానుసన్ధానంకార్యమ్, తచ్చానుసన్ధాన ముపాయదశాయామపినివృత్తిధర్మ స్వభావాదనువర్తతే, ఇహచాముత్రచ స్వయం ప్రయోజనే కైఙ్కర్యేప్యతఏవభవతి, అఙ్గిభూతభరన్యాసాంశస్తునయావదర్థమ్, కిన్తుయథాలోకం యావదనన్యసాధ్యం స్వాభీష్టం తావత్యేవభవతీత్యర్థః ॥ ౧౦॥

అ॥ సర్వశక్తౌభరంన్యస్యత స్సర్వధర్మత్యాగవచనా ద్వర్ణాశ్రమాదిధర్మరూపమాజ్ఞాకైఙ్కర్యం తదనుసిద్ధమనుజ్ఞాకైఙ్కర్యం చ నస్యాతామిత్యత్రాహ.

మూ॥ న్యాసాదేశేషుధర్మత్యజనవచనతోఽకించనా
ధిక్రియోక్తా కార్పణ్యంవాగముక్తం భజనవదితరా పేక్ష
ణంవా ప్యపోఢమ్ । దుస్సాధేచోచ్ఛేద్యమానా క్వచిదు

పశమితా వన్యసమ్మేళనేవా బ్రహ్మాస్త్రన్యాయఉక్తస్తది
హానవిహతో ధర్మఆజ్ఞాదిసిద్ధిః ॥ఇతి ॥౧౫॥

వ్యా॥ క్వచి-చ్చాపలాదశక్యప్రవృత్తే కస్మింశ్చిదధికారిణి,అన్యస
మ్మేళనే-ప్రపత్త్యంగవ్యతిరిక్తానాం తదర్థతయా స్వీకృతౌ, త-త్త
స్యాదత్త, సర్వధర్మాణాం స్వరూపత్యాగస్య ప్రపత్త్యంగత్వా
వావాత్తేషాంప్రపత్త్య ర్థత్వేనానుపాదానాచ్చేత్యర్థః, సర్వధర్మ
త్యాగ వచనస్యాత్ర సర్వావిరుద్ధేష్వర్థాన్తరేషు సంభవత్సు
తద్విపరీతార్థ కల్పనం నయుక్తమితి భావ ఏతేనాలేపకాదిప
క్షాశ్చప్రతిక్షిప్తాః॥ ॥౧౫॥

అ॥ నను యది ప్రపత్తిరుపాయస్స్యాత్తదాహితస్యాంగిత్వం కే
షాంచిదంగత్వంచ వక్తవ్యమ్,సాతుతత్తద్వాక్యేషూపాయతయో
క్తస్య శరణ్యస్య విశేషణతయా ప్రయుక్తై రేవశబ్దై రుపాయబు
ద్ధ్యన్వర్తత్వేనవ్యవచ్ఛిద్యతే, తస్మాత్పూర్వోక్తంసర్వమయుక్తమి
త్యత్రాహ.

మూ॥ ఆదేష్టుం స్వప్రపత్తిం తదనుగుణగణాఢ్యన్వి
తం స్వంముకున్దోమామిత్యుక్త్యైకశబ్దంవదతి తదుచితంత
త్రతాత్పర్యమూహ్యమ్ । తత్ప్రాప్య ప్రాపకైక్యం సకల
ఫలదతాం న్యాసతోన్యానపేక్షాం ప్రాధాన్యాద్యంచకించి
త్ప్రథయతి సపరంశ్రీసఖేముక్త్యుపాయే ॥ ఇతి ॥౧౬॥

వ్యా॥ తద్విధ్యనురోధేన నేతవ్యత్వాదితిభావః, అన్యథా ప్యుప
పన్నంసిద్ధోపాయస్యైక్యం ప్రపత్తేస్తత్ప్రసాదోపాయత్వం నవి
రుద్ధ్యేదితిభావః ఏవం నిర్విశేషాద్వైత బుద్ధివిధానాదిపక్షా
శ్చాత్రనిరస్తా వేదితవ్యాః ॥ ॥౧౬॥

అ॥ ఉక్తార్థస్థిరీకరణాయ సామాన్యత ఉపాయశబ్దార్థం సిద్ధసాధ్యోపాయవిశేషౌ తత్ప్రయోజనంచ విభజతే.

మూ॥ స్వాభీష్టప్రాప్తిహేతు స్స్వయమిహపురుషై
స్స్వీకృతస్స్యాదుపాయ శ్శాస్త్రేలోకేచసిద్ధ స్సపునరుభయ
థా సిద్ధసాధ్యప్రభేదాత్। సిద్ధోపాయస్తు ముక్తౌనిరవధి
కదయ శ్శ్రీసఖ స్సర్వశక్తి స్సాధ్యోపాయస్తు భక్తిన్న్యసన
మితి పృథక్తద్వశీకార సిద్ధ్యై ॥ఇతి ॥౧౭॥

అ॥ సమర్థితమేవ సాఙ్గభరన్యాసం యథావదనుష్ఠానాయము ఖభేదేన శిక్షయన్ తద్విషయం కర్తవ్యశేషం నాస్తీత్యాహ.

మూ॥ అత్యన్తాకిఞ్చనోఽహం త్వదపచరణతస్సన్ని
వృత్తోఽద్యనాద త్వత్తస్త్వైకాన్తధీస్స్వ్యం త్వమసి శర
ణ మిత్యధ్యవస్యామి గాఢమ్। త్వంమే గోపాయితాస్యా
స్త్వయినిహితభరో స్మ్యేవమిత్యర్పితాత్మా యస్మైసన్య
స్తభార స్సకృదితితు సదానప్రయస్యేత్తదర్థమ్ ॥ఇతి॥౧౮॥

వ్యా॥ యస్మైప్రయోజనాయేతి శేష సకృదిత్యనేన ఉపాసనవదావృత్తిసాపేక్షత్వం నాస్తీత్యుచ్యతే. సకృత్కృత శ్శాస్త్రార్థ ఇత్యస్యాత్రాపవాదోనాస్తి ప్రత్యుత “సకృదేవే” త్యాదిభిరనుగ్రహఏవ సదా-యావత్ఫలప్రాప్తిరిత్యర్థ నను న్యాసనిష్ఠమేవ “తస్యైవంవిదుష” ఇతి పరామృశ్య తత్కర్తృత్వేన పురుషవిద్యాఽఽమ్నాతా. సాచ “యత్స్మరణం తదవభృథ” ఇత్యన్తా యజ్ఞాదృష్టిరూపాచ, అతోయావజ్జీవంతదర్థం కర్తవ్యస్య వి

ధీయమానత్వాన్న ప్రయస్యే దిత్యనుపపన్నమ్ మైవమ్, తత్రా పిహిన్య స్తభరస్య క ర్తవ్యా న్తర నైర పేక్ష్యమేవవివక్షితమ్, య దితు ప్రస్తుతవిద్యాఙ్గతయాఽత్ర యజ్ఞక్లృప్తిర్విధీయ తేతర్హిదర్శ పూర్ణ మాసాదీనాం క్లృప్తిర్నవాచ్యా, తేషాం యజ్ఞోపయోగి త్వాభావాత్, అశ్రుతపూర్వతదన్వితయజ్ఞా న్తరకల్పన మనేక శాస్త్రార్థ దృష్టివిఘంచ కల్పనాచ్చాత్య న్త గౌరవోపహితమ్, ఏకస్యావభృథాత్పూర్వమన్యేషాం క్లృప్తిశ్చానుపపన్నా, తస్మాత్ “ఏవంశరణ మభ్యేత్యభగవ న్తంసుదర్శనమ్। అనుష్ఠితక్రతుశ తోభవత్యేవనసంశయ ”ఇతివద్యజ్ఞాదికం సర్వమస్యస్వతస్సమ్ప న్నంభవతీతి స్తుతిమాత్రే తాత్పర్యం గ్రాహ్యమ్, శారీరక భా ష్యమపి ఏతదవిరోధేన భావ్యమ్ ॥౧౮॥

అ॥ కృతకృత్యస్యోత్తరదశాయాం స్వాధికారానుగుణం త్యా జ్యంస్వత స్త్రివిధిప్రా ప్తంక ర్తవ్య మనుసన్ధేయం ప్రార్థనీయంచ సంగృహ్ణాతి ॥

మూ॥ త్యక్తోపాయానపాయానపి పరమజహా న్మధ్య మాంస్వార్థవృత్తిం ప్రాయశ్చిత్తంచయోగ్యం విగతబుు ణతతిర్దివ్యదేశాన్ప్రపత్త్యా । భ క్తిజ్ఞానాదివృద్ధింపరిచ రణగుణా న్సత్సమృద్ధించయుక్త్యా నిత్యంయాచేదనన్య స్తదపిభగవత స్తస్యయద్వాఽఽప్తవర్గాత్ ॥ఇతి ॥౯॥

వ్యా॥ఉపాయాన్—కామ్యధర్మాన్, అపాయాన్--ప్రత్యవా య హేతూన్, పరమ్--ప్రపత్త్యుత్తరకాలమ్, మధ్యమామ్--అ పాయోపాయ వర్గానన్వితామ్, స్వార్థవృత్తిమ్-నిత్యరూపాం

తత్సమాన నైమిత్తికరూపాంచవృత్తిమ్, "అపాయ సమ్ప్లవే పద్య ప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్। ప్రాయశ్చిత్తరియంసాత్ర యత్పునశ్శరణం వ్రజే" దిత్యుక్తమాహ- ప్రాయశ్చిత్తంచ యోగ్యమితి=అజహాదిత్యనుషజ్యతే "దేవర్షిభూతాత్మనృణాం పితౄణాం నకింకరోనాయ మృణీచరాజ" న్నిత్యాద్యుక్తం సూచయతి- (విగతఋణతతి) రితి=బ్రహ్మచర్యాదిభిరపాకర్తవ్యం భగవత్ప్రపన్నస్య ప్రపత్త్యైవకృతం దేవయజ్ఞాదికర్తవ్యమస్య మధ్యమవృత్త్యనుప్రవిష్టం కైఙ్కర్యమితిభావ ద్వన్ద్వతితిక్షావచనం ప్రారబ్ధకర్మక్షయదర్శనజనిత ప్రీతిసూచకమవ్యాకులకైఙ్కర్యోపాదానార్థంచ, పరిచరణగుణాన్-కైఙ్కర్యోపకరణభూతాన్గన్ధపుష్పాదీన్, యద్వా ఫలసంగత్యాగాదీన్ సత్సమృద్ధిమపి, కైర్యానుపయుక్తాం నైవయాచేదిత్యభిప్రాయేణ యుక్త్యేత్యుక్తమ్, భగవత ఇత్యాదినా దేవతాన్తరేభ్యస్తదీయేభ్యశ్చ భక్త్యాదికమపి నయాచ్యమితి సూచ్యతే ॥౧౯॥

అ॥ ఉక్తప్రకారస్యాధికారిణ స్స్వాభిమతకాలే పరమఫల ప్రాప్తిమాహ- *

మూ॥ఆజ్ఞాకైంకర్యవృత్తిష్వనఘ గురుజనప్రక్రియానేమివృత్తి స్స్వార్హానుజ్ఞాతసేవా విధిషుచ శకనేయావదిష్టంప్రవృత్త । కర్మప్రారబ్ధకార్యం ప్రపదనమహిమ ధ్వస్తశేషంద్విరూపం భుక్త్వా స్వాభీష్టకాలే విశతి భగవత పాదమూలంప్రపన్న ః॥ఇతి ॥౨౦॥

వ్యా॥ప్రపత్త్యఙ్గత్వాభావేఽపి "విహితత్వాచ్చాశ్రమకర్మా

పి " ఇతి న్యాయేన స్వతన్త్రాధికారసద్ధే శ్శక్తస్యాస్య కర్త వ్యమాజ్ఞాకైఙ్కర్య మకరణేప్రత్యవాయరహిత మనుజ్ఞాకైఙ్కర్యం ద్వివిధమితి-పుణ్య పాపరూపమిత్యర్థ ||౨౦||

అ|| పరమపురుషార్థ సాధనీం భగవత్ప్రాప్తిం ప్రమాణిత ప్రభావత ప్రవృత్తితశ్చ విశింషన్ తద్విషయ గ్రన్థనిర్మాణ ప్రయోజనంచ ప్రతిపాదయతి

మూ|| శ్రుత్యాస్మృత్యాదిభిశ్చ స్వయమిహభగవ
ద్వాక్యవర్గైశ్చసిద్ధాం స్వాతన్త్ర్యే పారతన్త్ర్యే ప్యని
తరగతిభి స్సద్భి రాస్థీయమానామ్। వేదాన్తాచార్యఇత్థం
వివిధ గురుజన గ్రన్థసంవాదవత్యా విశత్యా న్యాసవి
ద్యాం వ్యవృణుత సుధియాం శ్రేయసే వేఙ్కటేశ ||
ఇతి. ||౨౧||

వా|| " యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వ " మిత్యాదికయా శ్రుత్యా "దేవానాం దానవానాంచ-శరణ్యంశరణంచ వామ్-శరణం త్వాంప్రపన్నాయేధ్యానయోగవివర్జితా, ఇతి స్మృత్యాదిభి, "స్థితేమనసిసుస్వస్థే-సకృదేవ ప్రపన్నాయ-సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య" ఇత్యాదిభిర్భగవద్వాక్యైశ్చసిద్ధామ్-ప్రమితామిత్యర్థ, ఆప్తతమత్వ సూచనాయాత్ర భగవచ్ఛబ్ద, స్వాతన్త్ర్యేపారతన్త్ర్యేఽపి అవ్యవధానేన వ్యవధానేనవా ముక్తిసాధనత్వే, యద్వా స్వతన్త్రాంగత్వే వివాదేఽపీత్యర్థః, గురుజనగ్రన్థాః స్తోత్రగద్యాదయః ||౧౨||

అ||ఉక్తముపాయంసుగ్రహణాయస్వానుష్ఠానముఖేననిగమయతి.

మూ॥ సంసారావర్తవేగ ప్రశమనశుభదృ ద్దేశికప్రె క్షితోఽహం సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయై రనుచిత చరితే ష్వద్యశాన్తాభిసన్ధిః । నిశ్శఙ్కస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికద యం ప్రాప్యసంరక్షకం త్వాం న్యస్యత్వత్పాదపద్మే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భయోఽస్మి ॥ఇతి ॥౨౨॥

వ్యా॥ అత్ర సర్వశక్తౌ పరమకారుణికే సర్వాభిమత వరప్రదే న్యస్తభరత్వాన్నిర్భరత్వ నిర్భయత్వసిద్ధిః, అయమత్రముముక్షో రనుశాసనీయసంగ్రహః, సదాచార్యోపసత్తిపూర్వకం సమ్యక్ జ్ఞానం సమ్పాద్య సుకరతరోపాయాన్తర నిష్పాదనాద్యనుగుణ జ్ఞానశక్తిరహితోన్నిర్విణ్ణ స్స్వశక్త్యా సకృత్కర్తవ్య లఘూపా య పరామర్శేన ప్రత్యవస్థానతః ఫలసంగ కర్తృత్వాదిత్యాగ యుక్త సాంగభరన్యాసేన కృతకృత్య స్స్వీకృతభరం శరణ్యాం శ్రియఃపతిమవలోక్య నిర్భరో నిర్భయశ్చ స్వయంప్రయోజన కైఙ్కర్యేణ సుఖం వర్తేత, ఇతి ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్యకృతిషు

న్యాసవింశతేర్వ్యాఖ్యా సమాప్తా

కవితార్కికసింహాయ వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రీమతేనిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమ

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాసతిలకమ్

శ్రీమన్వేంకటనాధార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది॥

ప్రియః ప్రపదనే పుంసాం పౌనఃపున్యం నివారయన్ ।
హస్తశ్శ్రీరఙ్గభర్తుర్మా మవ్యాదభయముద్రితః ॥ ౧॥
అనాదే ర్నిస్సీమ్నో దురితజలధే ర్యన్నిరుపమం
విదుః ప్రాయశ్చిత్తం యదురఘు ధురీణాశయవిద ।
తదారమ్భే తస్యాగిర మవదధానేన మనసా
ప్రపద్యే తామేకాం శ్రియ మఖిలనాధస్యమహిషీమ్ ॥ ౨॥
మహేన్ద్రాగ్ని విష్ణుప్రభృతిషు మహత్త్వప్రభృతివ
త్ప్రపత్తవ్యే తత్త్వే పరిణమిత వైశిష్ట్యవిభవామ్ ।
అధృష్యత్వంధూత్వా కమితు రభిగమ్యత్వజననీం
శ్రియం శీతాపాఙ్గామహ మశరణోయామిశరణమ్ ౩॥
స్వతస్సిద్ధ శ్శ్రీమా నమితగుణభూమా కరుణయా
విధాయ బ్రహ్మాదీ న్వితరతి నిజావేశమపియ ।
ప్రపత్త్యా సాధ్యోద్వా భజనశిరస వాఽపి సులభం
ముముక్షు ర్దేవేశం తమహ మధిగచ్ఛామి శరణమ్ ॥ ౪॥
బృన్దాని యస్య వ్రవశయ వ్రజ సున్దరీణాం
బృన్దావనాన్తరభువాం సులభోబభూవ ।

శ్రీమానశేషజనసఙ్గ్రహణాయ శేతే
రఙ్గే భుజఙ్గశయనే స మహాభుజఙ్గః ॥ ॥౫॥

రఙ్గాస్తీర్ణభుజఙ్గపుఙ్గవవపుఃపర్యఙ్కపర్యఙ్కితౌ
సర్గస్థిత్యవసానకేళిరసికౌ తౌ దమ్పతీ నః పతీ।
నాభీపఙ్కజజాయినశ్శ్రుతిసుఖై రన్యోన్యసమ్బద్ధస్థితౌ
జిహ్మస్యామ్బుజసమ్భవస్య వచనై రోంతత్సదిత్యాదిభిః॥ ॥౬॥

ఘనకరుణారసౌఘభరితాం పరితాపహరాం
నయనమహాచ్ఛటాం మయి తరఙ్గయ రఙ్గపతే।
దురితహుతాశనస్ఫురితదుర్గమదుఃఖమషీ
మలినితవిశ్వసార్థదురపహ్నవవర్షసుధామ్ ॥ ॥౭॥

దుర్గోచోద్భటకర్కకోటినిబిడో పాఖణ్డపర్యాకృతో
బాహ్యైస్తైరపి మోహితోఽస్మి కుదృశాం పక్షైర్నవిక్షోభితః।
మోహాపోహనసిద్ధమహాస్యతిపతేర్నితశ్చ తత్పుత్రజా
నాచార్యానితి రఙ్గధుర్య మయి తే స్వల్పావశిష్టో భరః॥ ॥౮॥

త్వయ్యాచార్యైర్నిహితభరాస్తావకా రఙ్గనాథ
త్వత్కైఙ్కర్యప్రవణమనసస్త్వద్గుణాస్వాదమత్తాః।
త్వయ్యేకస్మిన్నపి విజహతో ముక్తవత్సాధనత్వం
త్వచ్ఛేషత్వస్వరసరసికాస్సన్తు యోమే సదన్తామ్ ॥ ॥౯॥

ఆర్తేష్వాశుఫలాత్తదన్యవిషయే వ్యుచ్ఛిన్నదేహాన్తరా
వహ్న్యాదేరనపేక్షణాత్తనుభృతాం సత్యాదివద్వ్యాపినీ।
శ్రీరఙ్గేశ్వర యావదాత్మనియతత్వత్పారతన్త్ర్యోచితా
త్వయ్యేవ త్వదుపాయధీరపి హిత స్వోపాయభావాఽస్తు మే ॥౧౦॥

కల్పస్తోమేష్వపాస్తత్వదితరగతయశ్శక్తిధీభక్తిభూమ్నా

రంగేశప్రాతికూల్యక్షపణపరిణమం నిర్విఘాతానుకూల్యాః ।
త్రాతారం త్వామభేద్యాచ్ఛరణవరణతో నాథ నిర్విఘ్నయన్త
స్త్వన్నిక్షిప్తాత్మరక్షాం ప్రతిరభసజుషస్స్వప్రవృత్తింత్యజన్తి ॥
త్యక్తోపాయవ్యపాయాం స్తదుభయకరణే సత్రపాః సానుతా
[పాః
భూయోఽపి త్వత్ప్రీత్యా ప్రశమితకలుషాః హన్త సర్వంసహా
[స్త్వమ్ ।
రక్షిన్న్యాసాన్త రంగాఖిల జనహితతాగోచరత్వన్ని దేశ
ప్రీతిప్రాప్తస్వవర్ణాశ్రమ శుభచరితాన్నాపి ధన్యాననన్యాః ॥
శోకాస్పదాంశమధనాశ్రయతాం భవాబ్ధా
రాగాస్పదాంశ సహజం నమణాత్సిదుఖమ్ ।
నోచేదమీ జగతి రంగధురీణ భూయః
క్షోదిష్ఠభోగరసికాస్తవ న స్మరేయుః ॥ ౧౩॥
హేతుర్వైధేవిమర్శే భజనవదితరత్కింత్వనుష్ఠానకాలే
వేద్యస్త్వద్రూపభేదోవివిధఇహ సతూపాసనాన్యానపేక్షః ।
రంగిన్ ప్రారబ్ధభఙ్గాత్ఫలమధిక మనావృత్తిరుక్తేష్టివత్స్యా
న్నానాశబ్దాదిభేదాత్ప్రపదనభజనేసూచితే సూత్రకారైః ॥ ౧౪॥
భక్తేరంగపతేయథాఖిలుపశు చ్ఛాగాదివద్వేదన
ధ్యానోపాసనదర్శనాదివచసా మిచ్ఛన్త్యభిన్నార్థతామ్ ।
వస్త్వైక్యాచ్ఛరణాగతి ప్రపదనత్యాగాత్మనిక్షేపణ
న్యాసాద్యేషు తథైవ తన్త్రనిపుణైః పర్యాయతాస్మర్యతే ॥ ౧౫॥
విశ్వాసాయాసభూమ్నో ర్న్యసనభజనయో ర్గౌరవేకోవిశేష
స్తత్సద్భావేఽపి ధర్మాన్తరఇవఘటతే కర్తృభేదా ద్వికల్పః ।

తద్భేదో రంగశాయి న్ననితరగతితా ద్వ్యుత్థశోకాతిరేకా
త్సద్విద్యాద్యా వికల్ప స్త్వభిమతిభిదయా తేనతత్రైకరాశ్యమ్ ॥
ధుర్యమధికృతి భేదా త్కర్మవ ద్రంగవాసి
న్ఫలతిఫలమనేకం త్వత్పదేభక్తిరేకా ।
శరణవరవాణీ సర్వహేతు స్తథాసా
కృపణ భజననిష్ఠా బుద్ధిదౌర్బల్యకాష్ఠా ॥ ౧౭॥
కర్తవ్యం సకృదేవ హన్తకలుషం సర్వం తతోనశ్యతి
బ్రహ్మేశాదిసుదుర్లభం పదమపి ప్రాప్యంమయాద్రాగితి ।
విశ్వాసప్రతిబన్ధిచిన్తనమిదం పర్యస్యతి న్యస్యతాం
రఙ్గాధీశ రమాపతిత్వ సుభగం నారాయణత్వం తవ ॥ ౧౮॥
ధీకర్మభక్తిరసికస్య తదాత్మశక్త్యా
రఙ్గేశభావకలుష ప్రణతిద్వయోక్తై ।
మన్యేబలంప్రబలదుష్కృత శాలినోమే
త్వన్మూలదేశికకటాక్షనిపాత మాద్యమ్ ॥ ౧౯॥
అన్ధోఽనన్ధగ్రహణవశగో యాతిరంగేశయద్వ
త్పఙ్గుర్నౌకాకుహరనిహితోనీయతే నావికేన ।
భుఙ్క్తేభోగానవిదితనృప స్సేవకస్యార్భకాది
స్త్వత్సమ్ప్రాప్తౌ ప్రభవతి తథా దేశికోమే దయాళుః ॥ ౨౦॥
ఉక్త్యా ధనంజయవిభీషణలక్ష్యయా తే
ప్రత్యాయ్య లక్ష్మణమునేర్భవతా వితీర్ణమ్ ।
శ్రుత్వావరం తదనుబన్ధ మదావలిప్తే
నిత్యంప్రసీద భగవన్మయి రంగనాథ ॥ ౨౧॥
సకృదపి వినతానాం సర్వదే సర్వదేహి

న్యుపనిషదభిధేయే భాగధేయే విధేయే ।
విరమతి నకదాచి న్మోహతోఽహో హతోఽహం
విషమవిషయచిన్తా మేదురా మేదురాశా ॥ ౨౨॥
యావజ్జీవం జగతినియతా దేహయాత్రాభవిత్రీ
త్యక్తాస్సర్వే త్రిచతురదినగ్లానభోగానభోగాః ।
దత్తేరఙ్గీనిజమపిపదం దేశికాదేశకాంక్షీ
కింతేచిన్తే పరమభిమతం ఖిద్యసే యత్పునస్త్వమ్ ॥ ౨౩॥
అపిముహు రపరాద్ధై రప్రకమ్ప్యానుకమ్పే
వహతి మహతి యోగ క్షేమబృన్దం ముకున్దే ।
మదకలుషమనీషా వజ్రలేపావలేపా
ననుగుణయితు మీహే నప్రభూ నప్రభూతాః ॥ ౨౪॥
మాతర్భారతి ముంచ మానుషచటూన్ హే దేహలుబ్ధై రలం
లుబ్ధద్వార దురాసికాపరిభవై స్తోషం జుషేథా మనః ।
వాచస్సీమని రంగధామని మహానన్దోన్నమ ద్భూమని
స్వామిన్యాత్మనివేశ్యకేశ్వరకవే స్స్వానార్పితోఽయంభర ॥
దాస్యంలాస్యవతాసుమత్యమనసా రంగేశ్వరత్వత్పదే
నిత్యంకింకరవాణ్యహం నతుపునః కుర్యాం కదర్యాశ్రయమ్
మీలచ్చక్షుషి వేల్లితభ్రుణి ముహు ర్దత్తావమానాక్షరే
భీమే కస్యచి దాఢ్యకస్యవదనే భిక్షావిలక్షాంద్భృశమ్ ॥ ౨౬॥
త్వయ్యేకాఞ్జలికిఙ్కరే తనుభృతాం నిర్వ్యాజసర్వంసహే
కల్యాణాత్మని రంగనాథ కమలాకాన్తే ముకున్దేస్థితే ।
స్వామిన్ పాహి దయస్వదేహికుశలం జీవప్రభో భావయే
త్యాలాపానవలేపిషు ప్రలపితుం జిహ్రేతి జిహ్వామమ ॥ ౨౭॥

త్వయిసతిరంగధుర్య శరణాగతకామదుఘే
నిరవధికప్రవాహ కరుణా పరిణాహవతి ।
పరిమితదేశకాలఫలదా న్స్ఫలదాకృతికా
న్స్పృధమధికుర్మహే విధిశివ ప్రముఖా న్నముకాన్ ॥ ౨౮॥
ఓమిత్యభ్యుపగమ్య రంగనృపతేనాన్యోచితాం శేషతాం
స్వాతన్త్ర్యాదిమయీం వ్యపోహ్యమహతీ మాద్యామవిద్యాస్థితిమ్।
నిత్యాసఙ్ఖ్య విసీమభూమగుణయో ర్యాయామనాయాసత
స్సేనాపస్స్వద మిన్దిరేశయువయో రైకాన్తికాత్యన్తికీమ్ ॥౨౯॥
ఆచార్యాద్రంగధుర్య ద్వయసమధిగమే లబ్ధసత్త్వం తదాత్వే
విశ్లిష్టాశ్లిష్టపూర్వోత్తర దురిత భరంయాపితారబ్ధదేహమ్ ।
నీతంత్వత్తైక్యస్త్వయావా నిరవధికదయోద్భూతభోగాదిరూపం
త్వద్దోషైకైకస్వభోగందయితమనుచిరం త్వత్కృతేమాంకురుష్వ॥
విధానంరంగేశాదధిగతవతో వేఙ్కటకవే
స్స్ఫురద్వర్ణం వక్త్రైఃపరికలయతాం న్యాసతిలకమ్ ।
ఇహాముత్రాప్యేష ప్రణతజనచిన్తామణిగిరి
స్స్వపర్యఙ్కే సేవాందిశతి ఫణిపర్యఙ్కరసికః ॥ ౩౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య ‡ కృతిషు

న్యా స తి ల కం స మ్పూ ర్ణ మ్.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

షోడశాయుధస్తుతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య * సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

స్వసఙ్కల్ప కలాకల్పై రాయుధై రాయుధేశ్వర ।
జుష్ట ష్షోడశభి ర్దివ్యై ర్జుషతాంనఃపర పుమాన్ ॥ ౧॥
యదాయత్తం జగచ్చక్రం కాలచక్రంచ శాశ్వతమ్ ।
పాతున స్తత్పరంచక్రం చక్రరూపస్య చక్రిణః ॥ ౨॥
యత్ప్రసూతిశతైరాసన్ ద్రుమా పరమశులాఞ్ఛనాః ।
సదివ్యో హేతిరాజస్య పరశుః పరిపాతునః ॥ ౩॥
హేలయా హేతిరాజేన యస్మిన్ దైత్యా స్సముద్ధృతే ।
శకున్తాఇవధావన్తి సకున్తః పాలయేతనః ॥ ౪॥
దైత్యదానవముఖ్యానాం దణ్డ్యానాం యేనదణ్డనమ్ ।
హేతిదణ్డేశదణ్డోసా వస్మాకం దణ్డయే ద్ద్విషః ॥ ౫॥
అనన్యాన్వయభక్తానాం రుద్ధానేకమతంగజాన్ ।
అనఙ్కుశవిహారోస పాతు హేతీశ్వరాఙ్కుశః ॥ ౬॥
సమ్భూయశలభాయన్తె యత్రపాపాని దేహినామ్ ।
సపాతుశతవక్త్రాగ్నిః హేతి శ్శక్తీశ్వరస్యనః ॥ ౭॥
అవిద్యాంస్వప్రకాశేన విద్యారూపశ్ఛినత్తిన ।
ససుదర్శన నిస్త్రింశ స్సౌతు నస్తత్త్వదర్శనమ్ ॥ ౮॥
క్రియాశక్తిగుణావిష్ణో ర్యోభవత్యతిశక్తిమాన్ ।

అకుణ్ఠశక్తిస్సాశక్తిరశక్తిం వారయేత్తు నః ॥ ౯॥
తారతమ్యం యస్య సంస్థానే శబ్దే చ పరిదృశ్యతే ।
పత్రిభోః ప్రహరణేన్ద్రస్య పాఞ్చజన్యస్స పాతు నః ॥ ౧౦॥
యం సాత్త్వికమహంకారమామనన్త్యక్షనాయకమ్ ।
అవ్యాన్నశ్చక్రరూపస్య తద్ధనుశ్శార్ఙ్గధన్వనః ॥ ౧౧॥
ఆయుధేన్ద్రేణ యేనైవ విశ్వసర్గో విముచ్యతే ।
స నస్సుదర్శనః కుర్యాత్పాశః పాశవిమోచనమ్ ॥ ౧౨॥
విహారోధన దేవస్య విశ్వక్షేత్రకృషీవల ।
వ్యజ్యతేఽనేన సీరేణ నాసీరవిజయో ఽస్తు నః ॥ ౧౩॥
ఆయుధానామహం వజ్రమిత్యగీయత యస్స నః ।
అవ్యాద్ధేతీశవజ్రోఽయం దధీచ్యస్థిసముద్భవః ॥ ౧౪॥
విశ్వసంహృతిశక్తిర్యా విశ్రుతా బుద్ధిరూపిణీ ।
సా నస్సుదర్శనీ భూయాద్భయ ప్రశమనీ గదా ॥ ౧౫॥
యా త్వతీక్ష్ణోదశాలిత్వం ముసలో యేన తేన నః ।
హేతీశముసలేనాశు భిద్యతాం మోహమూసలమ్ ॥ ౧౬॥
శూలిదృష్టమనోర్వాచ్యో యేన శూలయతి ద్విషః ।
భవతాం తేన భవతాత్త్రిశూలేన విశూలితా ॥ ౧౭॥
అస్త్రగ్రామస్య కృత్స్నస్య ప్రసూతిం యం ప్రచక్షతే ।
సోఽవ్యాత్సుదర్శనో విశ్వమాయుధైష్షోడశాయుధః ॥ ౧౮॥
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథేన శ్రేయసే భూయసే సతామ్ ।
కృతేయమాయుధేన్ద్రస్య షోడశాయుధసంస్తుతిః ॥ ౧౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు షోడశాయుధస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ ! వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ సుదర్శనాష్టకమ్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

ప్రతిభటశ్రేణిభీషణ వరగుణస్తోమభూషణ,
జనిభయస్థానతారణ జగదవస్థానకారణ,
నిఖిలదుష్కర్మకర్శన నిగమసద్ధర్మదర్శన,
జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౧ ॥

శుభజగద్రూపమణ్డన సురజన త్రాసఖణ్డన,
శతమఖబ్రహ్మవన్దిత శతపథబ్రహ్మనన్దిత,
ప్రథితవిద్వత్సపక్షిత భజదహిర్బుధ్న్యలక్షిత,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౨ ॥

నిజపదప్రీతసద్గణ నిరుపధిస్ఫీతషడ్గుణ
నిగమ నిర్వ్యూఢవైభవ నిజ పరవ్యూహవైభవ,
హరిహయద్వేషిదారణ హరపురప్లోషకారణ,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౩ ॥

స్ఫుటతటిజ్జాల పిఞ్జర పృథుతరజ్వాలపఞ్జర,
పరిగతప్రత్నవిగ్రహ పటుతరప్రజ్ఞదుర్గ్రహ,
ప్రహరణ గ్రామమణ్డిత పరిజనత్రాణపణ్డిత,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౪ ॥

భువననేత్రస్త్రయీమయ సవనతేజస్త్రయీమయ,
నిరవధిస్వాదుచిన్మయ నిఖిలశక్తేజగన్మయ,
అమితవిశ్వక్రియామయ శమితవిష్వగ్భయామయ,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥ ౫ ॥

మహిత సమ్పత్సదక్షర విహితసమ్పత్షడక్షర,
షడరచక్రప్రతిష్ఠిత సకలతత్త్వప్రతిష్ఠిత,
వివిధసఙ్కల్పకల్పక విబుధసఙ్కల్పకల్పక,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౬॥

ప్రతిముఖాలీఢబన్ధుర పృథుమహాహేతిదన్తుర,
వికటమాలాపరిష్కృత వివిధమాయాబహిష్కృత,
స్థిరమహాయన్త్రియన్త్రిత దృఢదయాయన్త్రియన్త్రిత,
జయజయ శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౭॥

దనుజవిస్తారకర్తన దనుజవిద్యావికర్తన,
జనితమిస్రావికర్తన జగదవిద్యానికర్తన,
అమరదృష్టస్వవిక్రమ సమరజుష్టభ్రమిక్రమ,
జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౮॥

ద్విచతుష్కమిదం ప్రభూతసారం పఠతాం వేఙ్కటనాయకప్రణీతమ్ ।
విషమేఽపి మనోరథః ప్రధావన్న విహన్యేతరథాఙ్గధుర్యగుప్తః ॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు

సుదర్శనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్
దశావతారస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥
దేవోనశ్శుభమాతనోతు దశధా నిర్వర్తయన్భూమికాం
రంగేధామనిలబ్ధనిర్భరరసైరధ్యక్షితోభావుకైః ।
యద్భావేషు పృథగ్విధేష్వనుగుణాన్భావాన్స్వయం బిభ్రతీ
యద్ధర్మైరిహధర్మిణీ విహరతే నానాకృతిర్నాయికా ॥ ౧॥
నిర్మగ్నశ్రుతిజాలమార్గణ దశాదత్తక్షణైర్వీక్షణై
రన్తస్తన్వదివారవిన్దగహనా న్యౌదన్వతీనామపామ్ ।
నిష్ప్రత్యూహతరంగరిఙ్ఖణమిథః ప్రత్యూఢపాథశ్ఛటా
డోలారోహ సదోహళం భగవతో మాత్స్యంవపుఃపాతునః ॥
అవ్యాసుర్భువనత్రయీ మనిభృతం కండూయనైరద్రిణా
నిద్రాణస్య పరస్య కూర్మవపుషో నిశ్వాసవాతోర్మయః ।
యద్విక్షేపణసంస్కృతోదధిపయః ప్రేఙ్ఖోళపర్యఙ్కికా
నిత్యారోహణనిర్వృతో విహరతే దేవస్సహైవశ్రియా ॥ ౩॥
గోపాయేదనిశం జగన్తి కుహనా పోత్రీపవిత్రీకృత బ్రహ్మాణ్డ
ప్రళయోర్మి ఘోషగురుభి ర్ఘోణారవైర్ఘుర్ఘురైః ।
యద్దంష్ట్రాఙ్కురకోటి గాఢఘటనా నిష్కమ్ప నిత్యస్థితి
ర్బ్రహ్మస్తమ్బ మసౌ దసౌ భగవతీ ముస్తేవ విశ్వంభరా ॥ ౪॥
ప్రత్యాదిష్టపురాతన ప్రహరణగ్రామః క్షణం పాణిజై
రవ్యాత్త్రీణి జగన్త్యకుణ్ఠమహిమా వైకుణ్ఠకణ్ఠీరవః ।
యత్ప్రాదుర్భవనా దవన్ధ్యజఠరా యాదృచ్ఛికా ద్వేధసాం
యాకాచిత్సహసా మహాసురగృహస్థూణా పితామహ్యభూత్ ॥

క్రీడావిద్ధవదాన్య దానవయశోనాసీరధాటీభట
స్త్రైయ్యక్షం మకుటం పునన్నవతు న స్త్రైవిక్రమోపక్రమః ।
యత్ప్రస్తావ సముచ్ఛ్రితధ్వజపటీ వృత్తాన్తసిద్ధాన్తిభి
స్స్రోతోభిస్సురసిన్ధు రష్టసు దిశాసౌధేషుదోధూయతే ॥ ౬॥
క్రోధాగ్నిం జమదగ్నిపీడనభవం సన్తర్పయిష్యన్ క్రమా
దక్షత్రామిహ సన్తతక్ష య ఇమాం త్రిస్సప్తకృత్వః క్షితిమ్ ।
దత్వా కర్మణి దక్షిణాం క్వచన తా మాస్కన్ద్య సిన్ధుం వస
న్నబ్రహ్మణ్య మపాకరోతు భగవానాబ్రహ్మకీటం మునిః ॥ ౭॥
పారావారపయో విశోషణకలా పారీణకాలానల
జ్వాలాజాలవిహారహారి విశిఖవ్యాపారఘోరక్రమః ।
సర్వావస్థ సకృత్ప్రపన్న జనతా సంరక్షణైకవ్రతీ
ధర్మో విగ్రహవా నధర్మవిరతిం ధన్వీ స తన్వీతు నః ॥ ౮॥
ఫక్కత్కౌరవపట్టణ ప్రభృతయ ప్రాస్తప్రలంబాదయ
స్తాలాఙ్కస్య తథావిధా విహృతయ స్తన్వన్తుభద్రాణినః ।
క్షీరంశర్కరయేవ యాభి రపృథగ్భూతాః ప్రభూతై ర్గుణై
రాకౌమారక మస్వదన్త జగతే కృష్ణస్య తాః కేళయః ॥ ౯॥
నాథాయైవ నమఃపదం భవతు నశ్చిత్రై శ్చరిత్రక్రమై
ర్భూయోభి ర్భువనాన్యమూని కుహనాగోపాయ గోపాయతే ।
కాళిన్దీరసికాయ కాళియఫణి స్ఫారస్ఫటావాటికా
రఙ్గోత్సంగ విశఙ్కచఙ్క్రమధురా పర్యాయచర్యాయ తే॥౧౦॥
భావిన్యాదశయా భవన్నిహ భవధ్వంసాయ నః కల్పతాం
కల్కీ విష్ణుయశస్సుతః కలికథాకాలుష్య కూలంకషః ।
నిశ్శేషక్షతకణ్టకే క్షితితలే ధారాజలౌఘై ర్ధ్రువం
ధర్మం కార్తయుగం ప్రరోహయతి యన్నిస్త్రింశధారాధరః ॥

ఇచ్ఛామీన విహారకచ్ఛప మహాపోత్రిన్ యదృచ్ఛాహరే
రక్షావామన రోషరామ కరుణాకాకుత్స్థ హేలాహలిన్ ।
క్రీడావల్లవ కల్కివాహన దశాకల్కి న్నితి ప్రత్యహం
జల్పన్తః పురుషాః పునన్తు భువనం పుణ్యౌఘపణ్యాపణాః ॥ ౧౨॥
విద్యోదన్వతి వేఙ్కటేశ్వరకవౌ జాతం జగన్మఙ్గళం
దేవేశస్య దశావతార విషయం స్తోత్రం వివక్షేత యః ।
వక్త్రే తస్య సరస్వతీ బహుముఖీ భక్తిః పరా మానసే
శుద్ధిః కాపి తనౌ దిశాసు దశసుఖ్యాతి శ్శుభా జృమ్భతే ॥ ౧౩॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

దశావతారస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దయాశతకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః † సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ప్రపద్యే తం గిరిం ప్రాయః శ్రీనివాసానుకమ్పయా ।
ఇక్షుసారస్రవన్త్యేవ యన్మూర్త్యా శర్కరాయితమ్ ॥ ౧॥
విగాహే తీర్థబహుళాం శీతలాం గురుసన్తతిమ్ ।
శ్రీనివాసదయామ్భోధి పరీవాహపరమ్పరామ్ ॥ ౨॥

కృతినఃకమలావాస కారుణ్యైకాన్తినో భజే ।
ధత్తేయత్సూక్తిరూపేణ త్రివేదీసర్వయోగ్యతామ్ ॥ ౩॥

పరాశరముఖాన్వన్దే భగీరథనయేస్థితాన్ ।
కమలాకాన్తకారుణ్యగఙ్గాప్లావితమద్విధాన్ ॥ ౪॥

అశేషవిఘ్నశమన మనీకేశ్వర మాశ్రయే ।
శ్రీమత కరుణామ్భోధౌ శిక్షాస్రోతఇవోత్థితమ్ । ౫।

సమస్తజననీంవన్దే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్ ।
శ్రేయసీంశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥ ౬॥

వన్దేవృషగిరీశస్యమహిషీం విశ్వధారిణీమ్ ।
తత్కృపా ప్రతిఘాతానాం క్షమయా వారణం యయా ॥ ౭॥

నిశామయతుమాంనీళా యద్భోగపటలైర్ధ్రువమ్ ।
భావితంశ్రీనివాసస్య భక్తదోషేష్వదర్శనమ్ ॥ ౮॥

కమప్యనవధింవన్దే కరుణావరుణాలయమ్ ।
వృషశైలతటస్థానాం స్వయంవ్యక్తిముపాగతమ్ ॥ ౯॥

అకిఞ్చననిధిం సూతి మపవర్గ త్రివర్గయోః ।
అఞ్జనాద్రీశ్వరదయా మభిష్టౌమి నిరఞ్జనామ్ ॥ ౧౦॥

అనుచరశక్త్యాదిగుణా మగ్రేసరబోధవిరచితాలోకామ్ ।
స్వాధీనవృషగిరీశాంస్వయమ్ప్రభూతాం ప్రమాణయామిదయామ్॥

అపినిఖిలలోకసుచరిత ముష్టిన్ధయదురిత మూర్ఛనాజుష్టమ్ ।
సఞ్జీవయతుదయేమా మఞ్జనగిరినాథరఞ్జనీభవతి ॥ ౧౨॥

భగవతిదయేభవత్యా వృషగిరినాథే సమాప్లుతే తుఙ్గే ।
అప్రతిఘమజ్జనానాం హస్తాలమ్బో మదాగసాం మృగ్య ॥౧౩॥
కృపణజనకల్పలతికాం కృతాపరాధస్యనిష్క్రియామాద్యాం।

వృషగిరినాథదయే త్వాం విదన్తి సంసారతారిణీం విబుధా ॥౧౪॥
వృషగిరిగృహమేధిగుణా బోధబలైశ్వర్యవీర్యశక్తిముఖాః ।
దోషాభవేయురేతే యది నామ దయే త్వయా వినాభూతాః ॥
ఆసృష్టిసన్తతానామపరాధానాం నిరోధినీం జగత ।
పద్మాసహాయకరుణే ప్రతిసఞ్చరకేళిమాచరసి ॥ ౧౬॥
అచిదవిశిష్టాన్ప్రళయే జన్తూనవలోక్య జాతనిర్వేదా ।
కరణకళేబరయోగం వితరసి వృషశైలనాథకరుణే త్వమ్ ॥౧౭॥
అనుగుణదశార్పితేన శ్రీధరకరుణే సమాహితస్నేహా ।
శమయసి తమ ప్రజానాం శాస్త్రమయేన స్థిరప్రదీపేన ॥ ౧౮॥
యాఞ్చావృషాచలపతే పాదే ముఖకాన్తిపత్రలచ్ఛాయా ।
కరుణే సుఖయసి వినతాన్ కటాక్షవిటపై కరాపచేయఫలై ॥
నయనే వృషాచలేన్దోస్తారామైత్రీం దధానయా కరుణే ।
దృష్టస్త్వయైవ జనిమానపవర్గమకృష్టపచ్యమనుభవతి ॥౨౦॥
సమయోపనతైస్తవప్రవాహై
రనుకమ్పే కృతసమ్ప్లవా ధరిత్రీ ।
శరణాగతసస్యమాలినీయం
వృషశైలేశకృషీవలం ధినోతి ॥ ౨౧॥
కలశోదధిసమ్పదో భవత్యా
కరుణే సన్మతిమన్థసంస్కృతాయాః ।
అమృతాంశమవైమి దివ్యదేహం
మృతసఞ్జీవనమఞ్జనాచలేన్దోః ॥ ౨౨॥
చలధేరివ శీతతా దయే త్వం
వృషశైలాధిపతే స్వభావభూతా ।
ప్రళయారభటీనటీం తదీక్షాం

పరిసభంగ్రాహయసి ప్రసక్తిలాస్యమ్ ॥ ౨౩॥
పరిణతప్రతికూల మూలఘాతీ
పరిఘఃకోపి వృషాచలేశ్వరస్య ।
కలమే యవసాపచాయనీత్యా
కరుణే కిఙ్కరతాం తవోపయాతి ॥ ౨౪॥
అబహిష్కృతనిగ్రహా న్విదన్తి
కమలాకాన్తగుణా న్స్వతన్త్రతాదీన్ ।
అవికల్ప మనుగ్రహం దుహానాం
భవతీమేవ దయే భజన్తి సన్త । ౨౫॥
కమలానిలయ స్త్వయాదయాలు
కరుణే నిష్కరుణా నిరూపణే త్వమ్ ।
అతఏవహి తావకాశ్రితానాం
దురితానాం భవతి త్వదేవ భీతి ॥ ౨౬॥
అతిలఙ్ఘితశాసనే ష్వభీక్ష్ణం
వృషశైలాధిపతి ర్విజృమ్భితోష్మా ।
పునరేవదయే క్షమానిదానై
ర్భవతీ మాద్రియతే భవత్యధీనై ॥ ౨౭॥
కరుణే దురితేషు మామకేషు
ప్రతికారాన్తరదుర్జయేషుఖిన్నః ।
కవచాయితయా త్వయైవ శార్ఙ్గీ
విజయస్థాన ముపాశ్రితో వృషాద్రిమ్ ॥ ౨౮॥
మయితిష్ఠతి దుష్కృతాం ప్రధానే
మితదోషా నితరా న్విచిన్వతీ త్వమ్ ।
అపరాధగణై రపూర్ణకుక్షీ

కమలాకాన్తదయే కథంభవిత్రీ ॥ ౨౯॥

అహమస్మ్యపరాధ చక్రవర్తీ
కరుణే త్వంచ గుణేషు సార్వభౌమీ ।
విదుషీ సతి మీదృశీం స్వయం మాం
వృషశైలేశ్వర పాదసాత్కురు త్వమ్ ॥ ౩౦॥

అశిథిలకరణేస్మిన్నక్షతశ్వాసవృత్తౌ
వపుషి గమనయోగ్యే వాస మాసాదయేయమ్ ।
వృషగిరికటకేషు వ్యఞ్జయత్సు ప్రతీతై
ర్మధుమథనదయే త్వాం వారిధారావిశేషైః ॥ ౩౧॥

అవిదితనిజయోగక్షేమ మాత్మానభిజ్ఞం
గుణలవరహితంమాం గోప్తుకామా దయేత్వమ్ ।
పరవతిచతురైస్తే విభ్రమై శ్శ్రీనివాసే
బహుమతి మనపాయాం విన్దసి శ్రీధరణ్యోః ॥ ౩౨॥

ఫలవితరణదక్షం పక్షపాతానభిజ్ఞం
ప్రగుణమనువిధేయం ప్రాప్యపద్మాసహాయమ్ ।
మహతి గుణసమాజే మానపూర్వం దయేత్వం
ప్రతివదసియథార్థం పాప్మనాంమామకానామ్ ॥ ౩౩॥

అనుభవితుమఘౌఘం నాలమాగామికాలః
ప్రశమయితుమశేషం నిష్క్రియాభిర్నశక్యమ్ ।
స్వయమితిహిదయేత్వం స్వీకృతశ్రీనివాసా
శిథిలితభవభీతి శ్శ్రేయసేజాయసేనః ॥ ౩౪॥

అవతరణవిశేషై రాత్మలీలాపదేశై

రవమతిమనుకమ్పేమన్దచిత్తేషువిన్దన్ ।
వృషభశిఖరినాథస్త్వన్నిదేశేన నూనం
భజతిచరణభాజాం భావినోజన్మభేదాన్ ॥ ॥౩౫॥

పరహితమనుకమ్పేభావయన్త్యాంభవత్యాం
స్థిరమనుపధిహార్దం శ్రీనివాసో దధానః ।
లలితరుచిషులక్ష్మీభూమినీలాసునూనం
ప్రథయతిబహుమానం త్వత్ప్రతిచ్ఛన్దబుద్ధ్యా ॥ ॥౩౬॥

వృషగిరిసవిధేషు వ్యాజతో వాసభాజాం
దురితకలుషితానాం దూయమానాదయేత్వమ్ ।
కరణవిలయకాలే కాన్దిశీకస్మృతీనాం
స్మరయసిబహులీలం మాధవంసావధానా ॥ ॥౩౭॥

దిశిదిశి గతివిద్భిర్దేశికైర్నీయమానా
స్థిరతరమనుకమ్పేస్త్యానలగ్నా గుణైస్త్వమ్ ।
పరిగతవృషశైలం పారమారోపయన్తీ
భవజలధిగతానాం పోతపాత్రీ భవిత్రీ ॥ ॥౩౮॥

పరిమితఫలసఙ్గాత్ప్రాణినః కిమ్పచానా
నిగమవిపణిమధ్యేనిత్యముక్తానుషక్తమ్ ।
ప్రసదనమనుకమ్పేప్రాప్తవత్యా భవత్యా
వృషగిరిహరినీలం వ్యఞ్జితంనిర్విశన్తి ॥ ॥౩౯॥

త్వయిబహుమతిహీనః శ్రీనివాసానుకమ్పే
జగతిగతిమిహాన్యాం దేవిసమ్మన్యతేయః ।
సఖలువిబుధసిన్ధౌ సన్నికర్షేవహన్త్యాం
శమయతిమృగతృష్ణావీచికాభిఃపిపాసామ్ ॥ ॥౪౦॥

ఆజ్ఞాంఖ్యాతిం ధనమనుచరా నాధిరాజ్యాదికం వా
కాలేదృష్ట్వా కమలవసతేరప్యకిఞ్చిత్కరాణి ।
పద్మాకాన్తం ప్రణిహితవతీం పాలనేఽనన్యసాధ్యే
సారాభిజ్ఞా జగతి కృతిన స్సంశ్రయన్తే దయే త్వామ్ ॥ ॥౪౧॥
ప్రాజాపత్యప్రభృతివిభవం ప్రేక్ష్యపర్యాయదుఃఖం
జన్మాకాఙ్క్ష న్వృషగిరివనే జగ్ముషాంతస్థుషాం వా ।
ఆశాసానాః కతిచనవిభో త్వత్పరిష్వఙ్గ ధన్యై
రఙ్గీకారం క్షణమపి దయే హార్దతుఙ్గైరపాఙ్గైః ॥ ॥౪౨॥
నాభీపద్మస్ఫురణసుభగా నవ్యనీలోత్పలాభా
క్రీడాశైలం కమపి కరుణే వృణ్వతీ వేఙ్కటాఖ్యమ్ ।
శీతానిత్యం ప్రసదనవతీ శ్రద్దధానా వగాహ్యా
దివ్యా కాచి జ్జయతి మహతీ దీర్ఘికా తావకీనా ॥ ॥౪౩॥
యస్మిన్దృష్టే తదితరసుఖై ర్గమ్యతే గోష్పదత్వం
సత్యంజ్ఞానం త్రిభిరవధిభి ర్ముక్త మానన్ద సిన్ధుమ్ ।
త్వత్స్వీకారా త్తమిహ కృతిన స్సూరిబృన్దానుభావ్యం
నిత్యాపూర్వం నిధిమివ దయే నిర్విశన్త్యఞ్జనాద్రౌ ॥ ౪౪॥
సారంలబ్ధ్వా కమపి మహత శ్శ్రీనివాసామ్బురాశేః
కాలేకాలేఘనరసవతీ కాళికేవానుకమ్పే ।
వ్యక్తోన్మేషా మృగపతిగిరౌ విశ్వమాప్యాయయన్తీ
శీలోపజ్ఞం క్షరతిభవతీ శీతలం సద్గుణౌఘమ్ ॥ ॥౪౫॥
భీమేనిత్యం భవజలనిధౌమజ్జతాం మానవానా
మాలమ్బార్థం వృషగిరిపతి స్త్వన్నియోగా త్ప్రయుఙ్క్తే ।
ప్రజ్ఞాసారం ప్రకృతిమహతా మూలభాగేన జుష్టం
శాఖాభేదై స్సుభగ మనఘం శాశ్వతం శాస్త్రపాణిమ్ ॥ ౪౬॥

విద్వత్సేవాకతక నికషైర్వీతపఙ్కాశయానాం
పద్మాకాన్తః ప్రణయతి దయే దర్పణం తే స్వశాస్త్రమ్ ।
లీలా దక్షాం త్వదనవసరే లాలయన్నప్రలిప్సాం
మాయాశాస్త్రాణ్యపి దమయితుం త్వత్ప్రపన్నప్రతీపాన్ ॥౮౭॥

దైన్యాత్ప్రాప్తే వృషగిరి తటం దేహిని త్వన్నిదానా
త్స్వామిన్ పాహీత్యవశవచనే విన్దతి స్వాపమన్త్యం ।
దేవశ్శ్రీమాన్ దిశతి కరుణే దృష్టిమిచ్ఛంస్త్వదీయా
ముగ్ధాతేన శ్రుతి పరిషదా ముత్తరేణాభి ముఖ్యం॥ ॥౮౮॥

శ్రేయస్సూతిం సకృదపి దయే సమ్మతాం యస్సఖీం తే
శీతోదారా మలభత జన శ్శ్రీనివాసస్య దృష్టిం ।
దేవాదీనా మయ మనృణతాం దేహవత్త్వేపి విన్ద
న్బన్ధాన్ముక్తో బలిభి రనఘైః పూర్యతే తత్ప్రయుక్తైః ॥ ॥౮౯॥

దివ్యాపాఙ్గం దిశసి కరుణే యేషు సద్దేశికాత్మా
క్షిప్రం ప్రాప్తావృషగిరిపతిం క్షత్రబన్ధ్వాదయస్తే ।
విశ్వాచార్యా విధిశివముఖా స్స్వాధికారోపరుద్ధా
మన్యే మాతా జడఇవ సుతే వత్సలా మాదృశే త్వం ॥॥౯౦॥

అతికృపణోఽపిజన్తు రధిగమ్య దయే భవతీ
మశిథిల ధర్మ సేతు పదవీం రుచిరా మచిరాత్ ।
అమిత మహోర్మి జాల మతిలఙ్ఘ్య భవామ్బునిధిం
భవతి వృషాచలేశ పదపత్తన నిత్యధనీ ॥ ॥౯౧॥

అభిముఖ భావసమ్ప దభిసమ్భవినాం భవినాం
క్వచి దుపలక్షితా క్వచి దభఙ్గురగాఢగతిః ।
విమలరసావహా వృషగిరీశదయే భవతీ
సపది సరస్వతీవ శమయ త్యఘ మప్రతిఘం ॥ ॥౯౨॥

అపి కరుణే జనస్య తరుణేన్దువిభూషణతా
మపి కమలాసనత్వ మపిధామ వృషాద్రిపతేః ।
తరతమతావశేన తనుతే నను తే వితతిః
పరహిత వర్ష్మణా పరిపచేలిమ కేళిమతీ ॥ ॥౧౩॥
ధృతిభువనా దయే త్రివిధగత్యనుకూలతరా
వృషగిరినాథ పాదపరిరమ్భవతీ భవతీ ।
అవిదిత వైభవాపి సురసిన్ధురివాతనుతే
సకృదవగాహమాన మపతాప మపాపమపి ॥ ॥౧౪॥
నిగమ మాశ్రితా నిఖిలలోక సమృద్ధికరీ
భజదఘకూల ముద్రుజగతి పరితప్తహితా ।
ప్రకటితహంస మత్స్య కమఠాద్యవతారశతా
విబుధ సరిచ్ఛ్రియం వృషగిరీశదయే వహసి ॥ ॥౧౫॥
జగతిమితంపచా త్వదితరా తు దయే తరళా
ఫలనియమోజ్ఝితా భవతి సన్తపనాయ పున ;
త్వమిహ నిరఙ్కుశ ప్రశకనాది విభూతిమతీ
వితరసి దేహినాం నిరవధిం వృషశైలనిధిం ॥ ॥౧౬॥
సకరుణ లౌకికప్రభుపరిగ్రహ నిగ్రహయో
ర్నియతి ముపాధిచక్ర పరివృత్తి పరమ్పరయా ।
వృషభమహీధరేశకరుణే వితరజ్ఞ యతాం
శ్రుతిమితసమ్పది త్వయికథం భవితావిశయః ॥ ॥౧౭॥
వృషగిరి కృష్ణమేఘ జనితాం జనితాపహరాం
త్వదభిమతిం సువృష్టి ముపజీవ్య నివృత్తతృష ।
బహుషు జలాశయేషు బహుమాన మపోహ్య దయే
నజహతి సత్పథం జగతి చాతకవత్కృతినః ॥ ॥౧౮॥

త్వదుదయతూలికాభి రమునా వృషశైలజుషా
స్థిరతర శిల్పినేవ పరికల్పిత చిత్రధియః ।
యతిపతియామున ప్రభృతయ ప్రథయన్తి దయే
జగతి హితం నన స్త్వయి భరన్యసనా దధికం ॥ ॥౫౯॥

మృదుహృదయే దయే మృదిత కామహితే మహితే
ధృతవిబుధే బుధేషు వితతాత్మధురే మధురే ।
వృషగిరినార్వభౌమదయితే మయి తే మహతీం
భవుకనిధే నిధేహి భవమూలహరాం లహరీం ॥ ॥౬౦॥

అకూపారై రేకోదకసమయ వైతణ్డికజవై
రనిర్వాప్యాం క్షిప్రం క్షపయితు మవిద్యాఖ్య బడబాం ।
కృపే త్వం తత్తాదృక్ప్రథిమ వృషపృథ్వీధరపతి
స్వరూపద్వైగుణ్యం ద్విగుణనిజబిన్దుః ప్రభవసి ॥ ॥౬౧॥

వివిత్సావేతాలీ విగమపరిశుద్ధేపి హృదయే
పటుప్రత్యాహారప్రభృతి పుటపాకప్రచకితా ।
సమస్తస్త్వాం నారాయణ శిఖరికూటస్థకరుణే
నిరుద్ధత్వద్ద్రోహా నృపతిసుతనీతిం నజహతి ॥ ॥౬౨॥

అనన్యాధీనస్సన్భవతి పరతన్త్రః ప్రణమతాం
దయే సర్వద్రష్టా నగణయతి తేషా మపకృతిం ।
పతిస్త్వత్పారార్థ్యం ప్రథయతి వృషక్ష్మాధరపతి
ర్వ్యవస్థాం వైయాత్యాదితి విఘటయన్తీ విహరసి ॥ ॥౬౩॥

అపాంపత్యుశ్శత్రూ నసహానమునే ర్బ్రహ్మనిగళం
కృపే కాకస్యైకంహితమితి హిచస్త్రస్య నయనం ।
విలీనస్వాతన్త్ర్యో వృషగిరిపతి స్త్వద్విహృతిభి
రశక్త్యా వన్దేమోజనితసుగతిం దణ్డనగతిం ॥ ॥౬౪॥

నిషాదానాం నేతా కపికులపతిః కాపిశబరీ
కుచేల కుబ్జా సా వ్రజయువతయో మాల్యకృదితి ।
అమీషాం నిమ్నత్వం వృషగిరిపతే రున్నతిమపి
ప్రభూతైస్సౌశీల్యైః ప్రసభమనుకమ్పే సమయసి ॥ ॥౬౫॥

త్వయాదృష్టస్తుష్టిం భజతి పరమేష్ఠీ నిజపదే
వహన్మూర్తీరష్టౌ విహరతి మృడానీపరిబృఢః ।
బిభర్తి స్వారాజ్యం వృషశిఖరిశృఙ్గారకరుణే
శునాసీరో దేవాసురసమరనాసీరసుభటః ॥ ॥౬౬॥

దయే దుగ్ధోదన్వద్వ్యతియుతసుధాసిన్ధునయత
స్త్వదాశ్లేషాన్నిత్యం జనితమృతసంజీవనదశా ।
స్వదన్తే దాన్తేభ్యశ్శ్రుతివదనకర్పూరగుళికా
విషణ్ణాన్తశ్చిత్తం వృషశిఖరివిశ్వమ్భరగుణాః ॥ ॥౬౭॥

జగజ్జన్మస్థేమప్రళయరచనాకేళిరసికో
విముక్త్యేకద్వారం విఘటితకవాటం ప్రణయినామ్ ।
ఇతి త్వయ్యాయత్తం ద్వితయముపధీకృత్య కరుణే
విశుద్ధానాం వాచాం వృషశిఖరినాథ స్తుతిపదమ్ ॥ ॥౬౮॥

కలిక్షోభోన్మీలత్త్రితికలుషకూలంకషజవై
రవిచ్ఛేదైశ్శైత్యైరవటతటవైషమ్యరహితైః ।
ప్రవాహైస్తే పద్మాసహచరపరిష్కారిణి కృపే
వికల్పన్తేఽనల్పా వృషశిఖరిణో నిర్ఝరగుణాః ॥ ॥౬౯॥

ఖిలం చేతోవృత్తేః కిమిదమితి విస్మేరభువనం
కృపే సింహక్ష్మాభృత్కృతముఖచమత్కారకరణమ్ ।
భరన్యాసచ్ఛన్నప్రబలవృజినప్రాభృతభృతాం
ప్రతిప్రస్థానం తే శ్రుతినగరశృఙ్గాటకజుషః ॥ ॥౭౦॥

త్రివిధ చిదచి త్సత్తాస్థేమప్రవృత్తి నియామికా
వృషగిరివిభోరిచ్ఛా సా త్వం పరై రపరాహతా ।
కృపణభరభృత్కింకుర్వాణ ప్రభూత గుణాంతరా
వహసి కరుణే వైచక్షణ్యం మదీక్షణసాహసె ॥ ॥౭౧॥

వృషగిరిపతేర్హృద్యా విశ్వావతార సహాయినీ
క్షపిత నిఖిలావద్యా దేవి క్షమాది నిషేవితా ।
భువనజననీ పుంసాం భోగాపవర్గ విధాయినీ
వితమసిపదే వ్యక్తిం నిత్యాం బిభర్షి దయేస్వయం॥ ॥౭౨॥

స్వయముదయిన స్సిద్ధాద్యావిష్కృతాశ్చ శుభాలయా
వివిధవిభవ వ్యూహావాసాః పరంచ పదంవిభో ।
వృషగిరిముఖే ష్వేతే ష్విచ్ఛావధిప్రతిలబ్ధయే
దృఢవినిహితా నిశ్శ్రేణి స్త్వం దయే నిజపర్వభి ॥ ॥౭౩॥

హితమితి జగద్దృష్ట్యా క్లృప్తై రక్లృప్తఫలాంతరై
రమతి విహితై రన్యై ర్ధర్మాయితైశ్చ యదృచ్ఛయా ।
పరిణత బహుచ్ఛద్మా పద్మా సహాయదయే స్వయం
ప్రదిశసి నిజాభిప్రేతం నః ప్రశామ్యదపత్రపా ॥ ॥౭౪॥

అతివిధిశివై రైశ్వర్యాత్మానుభూతిరసైర్జనా
నహృదయ మిహోపచ్ఛంద్యైషా మసజ్జ దశార్థినీ ।
తృషితజనతా తీర్థస్నాన క్రమక్షపితైనసాం
వితరసి దయే వీతాతఙ్కం వృషాద్రిపతే పదం ॥ ॥౭౫॥

వృషగిరిసుధాసింధౌ జన్తు ర్దయే నిహిత స్త్వయా
భవభయపరీతాపచ్ఛిత్త్యై భజ న్నఘమర్షణం ।
ముషితకలుషో ముక్తే రగ్రేసరై రభి పూర్యతే
స్వయముపనతై స్స్వాత్మానన్ద ప్రభృత్యను బన్ధిభిః ॥ ॥౭౬॥

అనితరజుషా మంతర్మూలే వ్యపాయపరిప్లవే
కృతవిదనఘా విచ్ఛిద్యైషాం కృపే యమవశ్యతాం ।
ప్రపదనఫలప్రత్యాదేశ ప్రసంగ వివర్జితం
ప్రతివిధి ముపాదిత్సే సార్ధం వృషాద్రిహితైషిణా ॥ ॥౭౭॥
క్షణవిలయినాం శాస్త్రార్థానాం ఫలాయనివేశితే
పితృ సురగణే నిర్వేశాత్పాగపి ప్రలయంగతె ।
అధిగతవృషక్ష్మాభృన్నాథా మకాలవశంవదాం
ప్రతిభువమివ వ్యాచఖ్యుస్త్వాం కృపే నిరుపప్లవాం ॥ ॥౭౮॥
త్వదుపసదనా దద్య శ్వోవా మహా ప్రళయేపివా
వితరతి నిజం పాదామ్భోజం వృషాచల శేఖర ।
తదిహకరణే తత్తత్క్రీడాతరంగ పరమ్పరా
తరతమతయా జుష్టాగుం స్త్వే దురత్యయతాంవిదుః ॥ ॥౭౯॥
ప్రణిహితధియాంత్వత్సంపృక్తౌ వృషాద్రిశిఖామణౌ
ప్రసృమరసుధాధారాకారా ప్రసీదతి భావనా ।
దృఢమితి దయే దత్తాస్వాదం విముక్తివలాహకం
నిభృతగరుతో నిధ్యాయంతి స్థిరాశయచాతకా ॥ ॥౮౦॥
కృపే విగతవేలయా కృతసమగ్రపోషైస్త్వయా
కలిజ్వలన దుర్గతే జగతి కాళమేఘాయితం ।
వృషక్షితిధరాదిషు స్థితిపదేషు నానుప్లవై
ర్వృషాద్రిపతివిగ్రహైర్వ్యపగతాఖిలావగ్రహైః॥ ॥౮౧॥
ప్రసూయ వివిధం జగత్తదభివృద్ధయే త్వం దయే
సమీక్షణ విచిన్తన ప్రభృతిభిస్స్వయం తాదృశైః ।
విచిత్రగుణచిత్రితాం వివిధదోషవైదేశికీం
వృషాచలపతేస్తనుం విశసి మత్స్యకూర్మాదికాం॥ ॥౮౨॥

యుగాన్తసమయోచితం భజతి యోగనిద్రారసం
వృషక్షితిభృదీశ్వరే విహరణక్రమాజ్జాగ్రతి ।
ఉదీర్ణ చతురర్ణవీకదనవేదినీం మేదినీం
సముద్ధృతవతీ దయే త్వదభిజుష్టయా దంష్ట్రయా॥ ॥౮౬॥

సటాపటలభీషణే సరభసాట్టహాసోద్భటే
స్ఫురత్క్రుధి పరిస్ఫుటభ్రుకుటికేపి వక్త్రే కృతే।
దయే వృషగిరీశితుర్దనుజడిమ్భదత్తస్తనా
సరోజసదృశా దృశా సముదితాకృతిర్దృశ్యసే॥ ॥౮౭॥

ప్రసక్తమధునా విధిప్రణిహితైస్సపర్యోదకైః
సమస్తదురితచ్ఛిదా నిగమగన్ధినా త్వం దయే ।
అశేషమవిశేషతస్త్రిజగదఞ్జనాద్రీశితు
శ్చరాచరమచీకరచ్చరణపఙ్కజేనాఙ్కితం॥ ॥౮౮॥

పరశ్వధతపోధనప్రధనసత్క్రతూపాకృత
క్షితీశ్వరపశుక్షరత్క్షతజకుఙ్కుమస్థాసకైః ।
వృషాచలదయాళునా ననువిహర్తుమాలిప్యథా
నిధాయ హృదయే దయే నిహితరక్షితానాం హితం ॥ ॥౮౯॥

కృపే కృతజగద్ధితే కృపణజన్తుచిన్తామణే
రమాసహచరం తదా (క్షితౌ) రఘుధురీణయన్త్యా త్వయా ।
వ్యభజ్యత సరిత్పతిస్సకృదవేక్షణాత్తత్క్షణా
త్ప్రకృష్టబహుపాతకప్రశమహేతునా సేతునా ॥ ॥౯౦॥

కృపే పరవతస్త్వయా వృషగిరీశితుః క్రీడితం
జగద్ధితమశేషతస్తదిదమిత్థమర్థాప్యతే ।
మదచ్ఛలపరిచ్యుతప్రణతదుష్కృతప్రేక్షితై

ర్ధ్మాతప్రబలదానవై ర్జలధరస్య హేలాశతైః ॥ ॥౮౮॥
ప్రభూత విబుధద్విష ద్భరణఖిన్న విశ్వమ్భరా
భరాపనయనచ్ఛలా త్త్వమవతార్య లక్ష్మీధరం ।
నిరాకృతవతీ దయే నిగమసౌధదీపశ్రియా
విపశ్చి దవిగీతయా జగతి గీతయా ఽన్ధం తమః ॥ ॥౮౯॥
వృషాద్రిహయసాదినః ప్రబలదోర్మరుత్ప్రేఙ్ఖిత
స్త్విషాస్ఫుటతటిద్గుణ స్త్వదవసేకసంస్కారవాన్ ।
కరిష్యతి దయే కలిప్రబలఘర్మనిర్మూలనం
పునఃకృతయుగాఙ్కురం భువి కృపాణధారాధర ॥ ౯౦॥
విశ్వోపకారమితినామ సదా దుహానా
మద్యాపి దేవి భవతీ మవధీరయంతం ।
నాథే నివేశయ వృషాద్రిపతౌ దయేత్వం
న్యస్తస్వరక్షణభరం త్వయి మాం త్వయైవ ॥ ॥౯౧॥
నైసర్గికేణ తరసా కరుణే నియుక్తా
నిమ్నేతరేపి మయి తేవితతి ర్యదిస్యాత్ ।
విస్మాపయే ద్వృషగిరీశ్వర మప్యవార్యా
వేలాతిలఙ్ఘనద శేవ మహామ్బురాశే ॥ ॥౯౨॥
విజ్ఞాతిశాసనగతి ర్విపరీతవృత్త్యా
వృత్తాదిభిః పరిచితాం పదవీం భజామి ।
ఏవంవిధే వృషగిరీశదయే మయిత్వం
దీనే విభో క్షమయ దణ్డధరత్వలీలాం ॥ ॥౯౩॥
మాసాహసోక్తి ఘనకఞ్చుక వఞ్చితాన్యః
పశ్యత్సు తేషు విదధామ్యతిసాహసాని ।
పద్మాసహాయకరుణే నరుణత్సి కింత్వం

ఘోరం కులిఙ్గశకునేరివ చేష్టితం మే ॥　　　　॥౯४॥

విక్షేప మర్హసి దయే విఫలాయితే ఽపి
వ్యాజం విభావ్య వృషశైలపతే ర్విహారం ।
స్వాధీనసత్త్వసరణి స్స్వయ మన్త్రజంతో
ర్ద్రాఘీయసీ దృఢతరా గుణవాగురా త్వం ॥　　　　॥౯५॥

సంతన్యమాన మపరాధగణం విచిన్త్య
త్రస్యామి హన్త భవతీంచ విభావయామి ।
అహ్నాయ మే వృషగిరీశదయే జహీమా
మాశీవిషగ్రహణ కేలినిభా మవస్థామ్ ॥　　　　॥౯६॥

ఔత్సుక్యపూర్వ ముపహృత్య మహాపరాధా
న్మాతః ప్రసాదయితు మిచ్ఛతి మేమన స్త్వాం ।
ఆలిహ్య తాన్నిరవశేష మలబ్ధతృప్తి
స్తామ్యస్యహో వృషగిరీశ ధృతా దయే త్వం ॥　　　　॥౯७॥

జహ్యా ద్వృషాచలపతి ప్రతిఘేపి నత్వాం
ఘర్మోపతప్తఇవ శీతళతా ముదన్వాన్ ।
సామా మరున్తుద భరవ్యసనానువృత్తి
స్త్వద్వీక్షణై స్స్పృశ దయే తవ కేళిపద్మైః ॥　　　　॥౯८॥

దృష్టేఽపి దుర్బలధియం దమనేపదృప్తం
స్నాత్వాపి ధూళిరసికం భజనేపి భీమం ।
బధ్వా గ్రహేణ వృషశైలపతే ర్దయే మాం
త్వద్వారణం స్వయ మనుగ్రహ శృఙ్ఖలాభి ॥　　　　॥౯౯॥

నాత పరం కిమపి మే త్వయి నాథనీయం
మాతర్దయే మయికరుష్వ తథా ప్రసాదం ।
బద్ధాదరో వృషగిరి ప్రణయీ యథాసౌ
ముక్తానుభూతి మిహ దాస్యతి మే ముకుందః ॥　　　　॥౧००॥

నిస్సీమవైభవజుషాం మిషతాం గుణానాం
స్తోతు ర్దయే వృషగిరీశగుణేశ్వరీం త్వాం ।
తై రేవ నూన మవశై రభినన్దితం మే
సత్యాపితం తవబలా దకుతోభయత్వమ్ ॥ ౧౦౧॥

అద్యాపి త ద్వృషగిరీశదయే భవత్యా
మారంభమాత్ర మనిదం ప్రథమ స్తుతీనాం ।
సన్దర్శిత స్వపరనిర్వహణా సహేథా
మన్దస్య సాహసమిదం త్వయి వన్దినో మే ॥ ॥౧౦౨॥

ప్రాయో దయే త్వదనుభావ మహామ్బు రాశౌ
ప్రాచేతసప్రభృతయోఽపి పరం తటస్థా ।
తత్రావతీర్ణ మతలస్పృశ మాప్లుతం మాం
పద్మాపతేః ప్రహసనోచిత మాద్రియేథాః ॥ ౧౦౩॥

వేదాంతదేశికపదే వినివేశ్య బాలం
దేవో దయాశతక మేత దవాదయన్మామ్ ।
వైహారికేణవిధినా సమయే గృహీతం
వీణావిశేషమివ వేఙ్కటశైలనాథః ॥ ౧౦౪॥

అనవధిమధికృత్య శ్రీనివాసానుకమ్పా
మవితథ విషయత్వా ద్విశ్వ మవ్రీళయంతీ ।
వివిధకుశలనీవీ వేఙ్కటేశప్రసూతా
స్తుతిరియ మనవద్యా శోభతే సత్త్వభాజాం ॥ ౧౦౫॥

శతకమిద ముదారం సమ్య గభ్యమానా
న్వృషగిరి మధిరుహ్య వ్యక్తమాలోకయంతీ ।
అనితరశరణానా మాధిరాజ్యేఽభిషిఞ్చే
చ్ఛమితవిమతపక్షా శార్ఙ్గధన్వానుకమ్పా ॥ ౧౦౬॥

విశ్వానుగ్రహమాతరం వ్యతిషజత్స్వర్గాపవర్గాం సుధా
సధ్రీచీమివ వేఙ్కటేశ్వరకవి ర్భక్త్యా దయా మస్తుత ।
పద్యానా మిహ యద్విధేయ భగవ త్సఙ్కల్ప కల్పద్రుమా
జ్ఝఞ్ఝామారుత ధూత చూతనయత స్స్వామ్యాతికో ఽయంక్రమ ॥
కామం సన్తు మిథ కరమ్బితగుణా వద్యాని పద్యాని నః
కస్యాస్మిన్ శతకే సదమ్బుకతకే దోషశ్రుతిం క్షామ్యతి ।
నిష్ప్రత్యూహ వృషాద్రినిర్ఝర ఝర త్కారచ్ఛలే నోచ్ఛల
ద్దీనాలమ్బన దివ్యదంపతి దయా కల్లోలకోలాహలః ॥ ౧౦౮॥

ఇతి శ్రీ కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిషు
దయాశతకం సమ్పూర్ణమ్
కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

భగవద్ధ్యానసోపానమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది.

అన్తర్జ్యోతిః కిమపి యమినా మఞ్జనం యోగదృష్టే
శ్చిన్తారత్నం సులభ మిహన స్సిద్ధి మోక్షానురూపమ్ ।

దీనానాథ వ్యసనశమనం దైవతం దేవతానాం
దివ్యంచక్షు శ్శ్రితిపరిషదాం దృశ్యతే రంగమధ్యే ॥ ౧॥
వేలాతీతశ్రుతిపరిమళం వేధసా మౌళిసేవ్యం
ప్రాదుర్భూతం కనకసరిత సైన్కతే హంసజుష్టే ।
లక్ష్మీ భూమ్యో కరసరసిజై ర్లాలితం రంగభర్తు
పాదామ్భోజం ప్రతిఫలతిమే భావనా దీర్ఘికాయామ్॥ ౨॥
చిత్రాకారాం కటకరుచిభి శ్చారువృత్తానుపూర్వ్యాం
కాలే దాత్యద్రుతతరగతిం కాంతిలీలాకళాచీం ।
జానుచ్ఛాయా ద్విగుణసుభగాం రంగభర్తు ర్మదాత్మా
జంఘాం దృష్ట్వా జననపదవీ జాంఘికత్వం జహాతి ॥ ౩॥
కామారామ స్థిరకదలికాం స్తమ్భసమ్భావనీయం
క్షౌమాశ్లిష్టం కిమపి కమలా భూమి నీళోపధానం ।
న్యఞ్చ త్కాఞ్చీ కిరణరుచిరం నిర్విశత్యూరుయుగ్మం
లావణ్యౌఘ ద్వయమివ మతి ర్మామికా రంగయూన ॥ ౪॥
సమ్ప్రీణాతి ప్రతికల మసౌ మానసం మేసుజాతా
గమ్భీరత్వా త్ప్రవచన సమయే గూఢనిక్షి ప్తవిశ్వా ।
నాళీకేన స్ఫురితరజసా వేధసోనిర్మమాణా
రమ్యావ ర్తద్యుతిసహచరీ రంగనాధస్యనాభి ॥ ౫॥
శ్రీవత్సేనప్రధితవిభవం శ్రీపదన్యాసధన్యం
మధ్యంబాహ్వోర్మణివరరుచా రంజితం రంగధామ్నః ।
సాంద్రచ్ఛాయం తరుణతులసీ చిత్రయా వైజయన్త్యా
సంతాపంమే శమయతిధియశ్చంద్రికోదారహారం ॥ ౬॥
ఏకం లీలోపహిత మితరం బాహు మాజానులమ్బం
ప్రాప్తా రంగేశయితు రఖిల ప్రార్థనాపారిజాతం ।

దృష్ట్వా సేయం దృఢనియమితా రశ్మిభి ర్భూషణానాం
చిన్తాహస్తి వ్యనుభవతి మే చిత్ర మాలానయంత్రం॥ ౭॥

సాభిప్రాయస్మితవికసితం చారుబిమ్బాధరోష్ఠం
దుఃఖాపాయప్రణయిని జనే దూరదత్తాభిముఖ్యం ।
కాంతంవక్త్రం కనకతిలకాలంకృతం రంగభర్తు
స్స్వాన్తే గాఢం విలగతి మమ స్వాగతోదారనేత్రం॥ ౮॥

మాల్యై రంతస్స్థిరపరిమళై ర్వల్లభాస్పర్శమాన్యైః
కుప్యచ్చోళీవచనకుటిలై కుంతలై శ్లిష్టమూలే ।
రత్నాపీడద్యుతిశబళితే రంగభర్తుః కిరీటే
రాజన్యత్ర స్థితిమధిగతా వృత్తయ శ్చేతసో మే॥ ౯॥

పాదామ్భోజం స్పృశతి భజతే రంగనాథస్య జఙ్ఘా
మూరుద్వన్ద్వే విలగతి శనై రూర్ధ్వమభ్యేతి నాభిం ।
వక్షస్యాస్తే వలతి భుజయో ర్మామికేయం మనీషా
వక్త్రశ్రీఖ్యాంపిబతివహతేవాసనాంమౌలిబంధే ॥ ౧౦॥

కాంతోదారై రయమిహభుజై కఙ్కణజ్యాకిణాంకై
ర్లక్ష్మీధామ్న స్మ[illegible]పరిఘై ర్లక్షితాభీతిహేతిః ।
అగ్రేకంచి ద్భుజగశయన స్స్వాత్మనై వాత్మనస్స
న్నధ్యేరంగం మమచహృదయే వర్తతే నావరోధః॥ ౧౧॥

రంగస్థానే రసికమహితే రంజితాశేషచిత్తే
విద్వత్సేవావిమలమనసా వేఙ్కటేశేన క్లృప్తమ్ ।
అక్లేశేన ప్రణిహితధియామామకుక్షో రవస్థాం
భక్తిం గాఢాం దిశతు భగవద్ధ్యాన సోపాన మేతత్ ॥ ౧౨॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
భగవద్ధ్యానసోపానం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

అభీతి స్తవః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాం సదాహృది.

అభీతి రిహ యజ్జుషాం యదవధీరితానాం క్షయం
భయాభయ విధాయి నోజగతి యన్నిదేశస్థితాః ।
తదేత దతిలంఘిత ద్రుహిణ శమ్భు శక్రాదికం
రమాసఖ మధీమహే కిమపి రంగధుర్యం మహః ॥ ౧॥
దయాశిశిరితాశయా మనసి మే సదా జాగ్రయు
శ్శ్రియాప్యపి తవక్షణ శ్శ్రితమరుద్వృధాసైకతా ।
జగద్దురితఘస్మరా జలధిడిమ్భడమ్భ స్పృశ
స్సకృత్ప్రణత రక్షణ ప్రథిత సంవిద స్సంవిద ॥ ౨॥
యదద్య విశబుద్ధినా బహుళమోహభాజా మయా
గుణత్రిధిత కాయ వాఙ్మనస వృత్తివైచిత్ర్యత ।
అతర్కితహితాహితక్రమ విశేష మారభ్యతే
తదప్యుచితమర్చనం పరిగృహాణరంగేశ్వర ॥ ౩॥
మరుత్తరణి పావక త్రిదశనాథ కాలాదయ
స్స్వకృత్య మధికుర్వతే త్వదపరాధతో బిభ్యతః ।
మహత్కిమపి వజ్రముద్యతమివేతి యచ్ఛ్రూయతే
తరత్యనఘ తద్భయం యఇహ తావకస్తావక ॥ ౪॥
భవంత మిహ య స్స్వధీ నియతచేతనా చేతనం
పనాయతి నమస్యతి స్మరతి వక్తి పర్యేతివా ।

గుణం కమపి వేత్తివా తవ గుణేశ గోపాయితుం,
కదాచన కుతశ్చన క్వచన తస్య నస్యా ద్భయం॥ ౫॥
స్థితే మనసి విగ్రహే గుణిని ధాతుసామ్యేసతి
స్మరే చ్ఛకిల దేహినం యదిహ జాతుచి త్త్వామజం।
తతైవ ఖలు సన్ధయా తమథ దీర్ఘనిద్రావశం
స్వయంవిహిత సంస్మృతి ర్నయసి ధామ నైశ్శ్రేయసం॥ ౬॥
రమాదయిత రంగభూరమణ కృష్ణ విష్ణో హరే
త్రివిక్రమ జనార్దన త్రిజగనాథ నారాయణ।
ఇతీవ శుభదాని యః పఠతి నామధేయాని తే
నతస్య యమవశ్యతా నరకపాతభీతిః కుతః॥ ౭॥
కదాచిదపి రంగభూరసిక యత్రదేశే వశీ
త్వదేక నియతాశయ స్త్రిదశవన్దితో వర్తతే।
త దత్రతతపావనం తవచ రాజధానీ స్థిరా
సుఖస్య సుఖ మాస్పదం సుచరితస్య దుర్గం మహత్॥ ౮॥
త్రివర్గ పథవర్తినాం త్రిగుణలంఘనో ద్యోగినాం
ద్విపక్ష మథనార్థినా మపిచ రంగ దృశ్యోదయాః।
స్ఖలత్సుమమ కాతరీహరణ జాగరూకాః ప్రభో
కరగ్రహణదీక్షితా కఇహ తే నదివ్యాగుణాః॥ ౯॥
బిభేతి భవభృత్ప్రభో త్వదుపదేశతీవ్రౌషధా
త్త్వదధ్వరసదర్పితే బడిశభక్షవ త్ప్రీయతే।
అపథ్య పరిహారధీవిముఖ మిత్థమాకస్మికీ
తమ ప్యవసరే క్రమా దవతి వత్సలా త్వద్దయా॥ ౧౦॥
అపార్థ ఇతినిశ్చిత, ప్రహరణాదియోగ స్తవ
స్వయం వహసి నిర్భయ స్తదపి రంగపృథ్వీపతే।

స్వరక్షణమివాభవత్ప్రిణతరక్షణం తావకం
యదాత్థపరమార్థవిన్నియత మన్తరాత్మేతి తే ॥ ౧౧॥
లఘిష్ఠసుఖసంగదైస్స్వకృత కర్మనిర్వర్తితైః
కళత్ర సుత సోదరానుచర బన్ధు సమ్బంధిభి ।
ధనప్రభృతికైరపి ప్రచురభీతిభేదోత్తరై
ర్న బిభర్తి ధృతిం ప్రభో త్వదను భూతిభోగార్థిన ॥ ౧౨॥
నవక్తుమపిశక్యతే నరకగర్భవాసాదికం
వపుశ్చ బహుధాతుకం నిపుణచింతనే తాదృశమ్ ।
త్రివిష్టపముఖంతథా తవపదస్య దేదీప్యత.
కిమత్ర నభయాస్పదంభవతి రంగపృథ్వీపతే ॥ ౧౩॥
భవంతి ముఖభేదతో భయనిదానమేవ ప్రభో
శుభాశుభవికల్పితా జగతి దేశకాలాదయః ।
ఇతిప్రథితసాధ్వసే మయి దయిష్యసే త్వంనచే
త్క ఇత్థమనుకమ్పతాం త్వదనుకమ్పనీయశ్చ కః ॥ ౧౪॥
సకృత్ప్రపదనస్పృశా మభయదాననిత్యవ్రతీ
నచ ద్విరభిభాషసే త్వమితి విశ్రుత స్స్వోక్తిత ।
యథోక్తకరణం విదుస్తవతు యాతుధానాదయ
కథం వితథమస్తు తత్కృపణసార్వభౌమే మయి ॥ ౧౫॥
అనుక్షణసముత్థితే దురితవారిధౌ దుస్తరే
యది క్వచన నిష్కృతిర్భవతి సాపి దోషావిలా ।
తదిత్థ మగతౌ మయి ప్రతివిధాన మాధీయతాం
స్వబుద్ధిపరికల్పితం సపది రంగ ధుర్య త్వయా ॥ ౧౬॥
విషాదబహుళా దహం విషయవర్గతో దుర్జయా
ద్బిభేమి వృజినోత్త(రాత్) రస్త్వదనుభూతి విచ్ఛేదత. ।

కృపా నియతనాథవా నహమితి త్వ మర్థాపయన్
దయాధన జగత్పతే రఘుపతేఙ్గ సంరక్ష మామ్ ॥ ౧౭॥
సర్గపరవిప్లుతా తవవిరంహారి హాత్రిమతే
శత స్త్రియుగసృష్టివ త్స్వపతి సంహృతి క్రీడితం ।
తథాఽ శరణాగతప్రణయభంగభీతో భవా
న్నదిష్టమిహ యద్భవే త్క్వమపి మాస్మ తజ్జీహాపత్ ॥ ౧౮॥
కయాధుసుత వాయస ద్విరదపుంగవ ద్రౌపదీ
విభీషణ భుజంగమ వ్రజగణా మ్బరీషాదయ ।
భవత్పద సమాశ్రితా భయవిముక్తి మాపు ర్యథా
లభేమహి తథా వయం సపది రంగధుర్య త్వయా ॥ ౧౯॥
భయం శమయ రంగధామ్న్యనితరాభిలాషస్పృశాం
శ్రియం బహులయ ప్రభో శ్రితవిపక్ష మున్మూలయ ।
స్వయంసముదితం వపు స్తవనిశామయంత స్సదా
వయం త్రిదశనిర్వృతిం భువి ముకున్ద విందేమహి ॥ ౨౦॥
శ్రియ పరిబృఢే త్వయి శ్రితజనస్యసంరక్షకే
సదద్భుతగుణోఽదా వితిసమర్పితోఽయం భర. ।
ప్రతిక్షణమత పరం ప్రథయ రంగధామాదిషు
ప్రభుత్వ మనుపాధికం ప్రథిత హేతిభి స్త్వాతిభి. ॥ ౨౧॥
కలిప్రణిధిలక్షణై కలితశాక్యలోకాయితై
స్తురుష్కయవనాదిభి ర్జగతి జృమ్భమాణం భయమ్ ।
ప్రకృష్టనిజశక్తిభిః ప్రసభ మాయుధై పఞ్చభి
క్షితి త్రిదశరక్షకైః క్షపయ రంగనాథ క్షణాత్ ॥ ౨౨॥
దితిప్రభవ దేహభి ద్దహన సోమసూ ర్యాత్మకం
తమ ప్రమథనం ప్రభో సముదితా స్త్రబృందం స్వత. ।

స్వవృత్తివశవర్తిత త్రిదశవృత్తిచక్రం పునః
ప్రవర్తయతు ధామ్ని తే మహతి ధర్మచక్రస్థితిమ్ ॥ ౧౩॥
మనుప్రభృతిమాని తే మహతి రంగధామాదికే
దనుప్రభవ దారుణై ర్దరముదీర్యమాణం పరై ।
ప్రకృష్టగుణకశ్రియా వసుధయా చ సన్ధుక్షిత
ప్రబుద్ధకరుణోదధే ప్రశమయ స్వశక్త్యా స్వయం ॥ ౧౪॥
భుజంగమ విహంగమప్రవర సైన్యనాథా ప్రభో
తథైవ కుముదాదయో నగర గోపుర ద్వార [గా] పా ।
అచింత్యబలవిక్రమా స్త్వమివ రంగ సంరక్షకా
జితంత ఇతివాదినో జగదనుగ్రహే జాగ్రతి ॥ ౧౫॥
విధి స్త్రిపుర మర్దన స్త్రిదశపుంగవః పావకో
యమప్రభృతయోపి యద్వ్యమతరక్షణే నక్షమా ।
రిరక్షిషతి యత్ర చ ప్రతిభయం నకిఞ్చిత్క్వచి
త్సన ప్రతిభటా న్విభో శమయ రంగధామాదిషు ॥ ౧౬॥
సకైటభ తమో రవి ర్మధుపరాగ ఝఞ్ఝా మరు
ద్ధిరణ్య గిరిదారణ స్త్రిటిత కాలనేమిద్రుమ ।
కిమత్ర బహునా భజద్భవపయోధి ముష్టింధయ
స్త్రివిక్రమ భవత్క్రిమ క్షిపతు మంక్షు రంగద్విష ॥ ౧౭॥
యతిప్రవరభారతీరసభరేణ నీతం వయః
ప్రఫుల్ల పలితం శిరః పదమిహా క్షమం ప్రార్థయే ।
నిరస్తరిపుసమ్భవే క్వచన రంగముఖ్యే విభో
పరస్పరహితైషిణాం పరిసరేషు మాం వర్తయ ॥ ౧౮॥
ప్రబుద్ధగురువీక్షణ ప్రథిత వేంకటేశోద్భవా
మిమా మభయసిద్ధయే పఠత రంగ భర్తు స్స్తుతిమ్ ।

భయంత్యజత భద్రమిత్యభిదధత్స (నా వ) కేశవ
స్స్వయం ఘనఘృణానిధి ర్గుణగణేన గోపాయతి ॥ ౨౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
అభీతిస్తవస్సంపూర్ణః.
శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ ర ఘు వీ ర గ ద్య మ్

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్య కవితార్కిక కేసరీ ।
వేదాన్తాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదాహృది ॥
జయత్యాశ్రితసన్త్రాస ధ్వాన్తవిధ్వంసనోదయ ।
ప్రభావా న్సీతయా దేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కర ॥

జయజయ మహావీర, మహాధీరధౌరేయ, దేవాసుర సమర సమయ సముదిత నిఖిలనిర్జరనిర్ధారిత నిరవధిక మాహాత్మ్య, దశవదనదమిత దైవతపరిష దభ్యర్థిత దాశరథిభావ, దినకర కుల కమల దివాకర, దివిషదధిపతి రణ సహచరణ చతుర, దశరథ చరమ ఋణ విమోచన, కోసలసుతాకుమారభావ కఞ్చుకిత కారణాకార, కౌమార కేళిగోపాయిత కౌశికాధ్వర, రణాధ్వర ధుర్యభవ్య దివ్యాస్త్రబృన్ద వందిత, ప్రణతజనవిమత

విమథన దుర్లలితదోర్లలిత, తనుతరవిశిఖ వితాడనవిఘటిత విశరారుశరారు తాటకాతాటకేయ, జడకిరణ శకలధర జటిల నటపతి మకుట తటనటన పటువిబుధ సరిదతి బహుళ మధుగళన లళిత పదనలినరజ ఉపమృదిత నిజవృజిన జహదుపలతను రుచిర పరమ మునివర యువతినుత, కుశికసుత కథిత విదిత నవ వివిధకథ, మైథిలనగర సులోచనా లోచన చకోర చంద్ర, ఖండపరశు కోదండ ప్రకాండఖండన శౌండ భుజదండ, చణ్డకరకిరణ మండలబోధిత పుండరీక వనరుచిలుంటాక లోచన, మోచిత జనక హృదయ శఙ్కాతఙ్క పరిహృత నిఖిల నరపతి వరణ జనక దుహితృకుచతట విహరణ సముచిత కరతల, శతకోటి శతగుణ కఠిన పరశుధర మునివర కరధృత దురవనమతమనిజధను రాకర్షణ ప్రకాశిత పారమేష్ఠ్య, క్రతుహర శిఖరికన్తుక విహృత్యున్ముఖజగదరున్తుదజిత హరిదుదన్తదన్తుర దశవదనదమనకుశల దశ శత భుజముఖ నృపతి కులరుధిర ఝరభరిత పృథుతరతటాక తర్పిత పితృక భృగుపతి సుగతి విహతి కరనత పరుడిషు పరిఘ, అనృత భయముషిత హృదయ పితృ వచన పాలన ప్రతిజ్ఞా వజ్ఞాత యౌవరాజ్య, నిషాద రాజసౌహృద సూచిత సౌశీల్య సాగర, భరద్వాజ శాసన పరిగృహీత చిత్రకూట గిరికటక తటరమ్యా వసథ, అనన్య శాసనీయ, ప్రణత భరత మకుటతట ఘటిత పాదుకాగ్ర్యాభిషేక నిర్వర్తిత సర్వలోక యోగక్షేమ, పిశితరుచి విహిత దురిత వలమథన తనయ బలిభుగనుగత సరభస శయన తృణ శకల పరిపతన భయచకిత సకల సురముని బహుమత మహాస్త్ర సామర్థ్య, ద్రుహిణ హర వలమథన దురాలక్ష్య శరలక్ష్య దణ్డక తపోవన జంగమ

పారిజాత, విరాధ హారిణ శార్దూల, విలులిత బహుఫల మఖ
కళమ రజనిచర మృగ మృగ యారమ్భ సంభృత చీర భృద
నురోధ, త్రిశిర శ్శిర స్త్రితయ తిమిర నిరాస వాసరకర, దూ
షణ జలనిధి శోషణ తోషిత ఋషిగణ ఘోషిత విజయ
ఘోషణ, ఖరతర ఖరతరు ఖణ్డన చండపవన, ద్విస ప్తరక్ష స్స
హస్ర నలవన విలోలన మహాకలభ, అసహాయ శూర, అన
పాయసాహస, మహిత మహామృధ దర్శన ముదిత మైథిలీ దృ
ఢతరపరిరమ్భణ విభవ విలోపిత వికట వీరవ్రణ, మారీచ మా
యామృగ చర్మ పరికర్మిత నిర్భర దర్భాస్తరణ, విక్రమ య
శోలాభ విక్రీత జీవిత గృధ్రరాజ దేహదిధక్షాలక్షిత భక్తజన
దాక్షిణ్య, కల్పిత విబుధభావ కబన్ధాభివందిత, అవంధ్య మహి
మ మునిజన భజన ముషిత హృదయ కలుష శబరీ మోక్ష
సాక్షిభూత, ప్రభఞ్జన తనయ భావుక భాషిత రంజిత హృదయ
తరణిసుత శరణాగతి పరతంత్రీకృత స్వాతంత్ర్య, దృఢఘటిత
కైలాసకోటి వికటదుందుభి కఙ్కాళకూట దూరవిక్షేప దక్ష
దక్షిణేతర పాదాంగుష్ఠదర చలన విశ్వస్త సుహృదాశయ,
అతిపృథుల బహువిటపి గిరిధరణి వివరయుగప దుదయ వివృత
చిత్రపుంఖ వైచిత్ర్య, విపుల భుజశైల మూలనిబిడ నిపీడిత రా
వణ రణ రణక జనక చతురుదధి విహరణ చతుర కపికుల పతి
హృదయ విశాల శిలాతల దారుణ దారణ శిలీముఖ, అపార
పారావార పరిఖా పరివృత పరపురపరిసృత దవ దహన జవన
పవన భవకపివర పరిష్వంగ భావిత సర్వస్వదాన, విమతసహో
దర రక్షః పరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ విప్రలంభ సమ
య సంరమ్భ విజృమ్భిత సర్వేశ్వరభావ, సకృత్ప్రపన్న జనసం

రక్షణ దీక్షిత, వీర, సత్యవ్రత, ప్రతిశయన భూమికాభూషిత పయోధిపులిన, ప్రళయ శిఖిపరుష విశిఖశిఖాశోషితా కూపార వారిపూర, ప్రబల రిపుకుల కలహ కుతుక చటుల కపికుల కర తల తులిత హృతగిరినికర సాధిత సేతుపథ సీమాసీమంతిత సముద్ర, ద్రుతతర మృగపతి వరూథినీ నిరుద్ధలంకావరోధ వేపథులాస్య లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాఘోష, గగనచర కనక గిరిగరిమ ధరనిగమ మయ నిజరథ గరుదనిల లవగళిత విషవద నశరకదన, అకృత చరవనచర రణ కరణ వైలక్ష్య కూణితాక్ష బహువిధరక్షోబలాధ్యక్ష వక్ష క (పా) వాటపాటన పటిమసా టోపకోపావలేప, కటురట దటనీటంకృతి చటుల కఠోర కా ర్ముక, విశంకట విశిఖ వితాడన విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్ర వ స్తనయ విశ్రమ సమయ విశ్రాణన విఖ్యాత విక్రమ, కుమ్భ కర్ణ కులగిరి విదళన దంభోళిభూత నిశ్శంక కంకపత్ర, అభిచర ణహుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభస పరిపత దపరిమిత కపి బల జలధిలహరి కళకళరవకుపిత మఘవజిదభిహనన కృదనుజ సాక్షిక రాక్షస ద్వంద్వయుద్ధ, అప్రతి ద్వంద్వ పౌరుష త్ర్యం బక సమధిక ఘోరాస్త్ర డమ్బర, సారధిహృత రథసత్రప శా త్రవ సత్యాపిత ప్రతాప, శితశరకృతలవన దశముఖ ముఖ దశ కనిపతన పునరుదయనిపతన దరగళిత జనిత దరతరళ హరి హ యనయన నళిన వనరుచి ఖచిత నిపతిత సురకుసుమ వితతి సు రభిత రథపథ, అఖిలజగదధిక భుజబల వరబల దశలపన లపనదశకలవ నజనిత రజనిచర యువతి విలపన వచన సమవిష య నిగమ శిఖర ముఖర ముఖ సురముని నరపరి పణిత, అభి గత శతమఖ హుతవహ పితృపతి నిర్‍ఋతి వరుణ పవన ధన

జగిరీశ ముఖ సురపతి నుతిముదిత, అమితమతి విధి విదిత కథి
త నిజవిభవ జలధి పృషతలవ, విగత భయ విబుధ విబోధిత
వీరశయన శాయిత వానర పృతనౌఘ, స్వసమయ విఘటిత
సుఘటిత హృదయ సహధర్మ చారిణీక, విభీషణ వశంవదీకృ
తలంకైశ్వర్య, నిష్పన్న కృత్య, ఖపుష్పిత రిపుపక్ష, పుష్పక ర
భస గతిగోష్పదీకృత గగనార్ణవ, ప్రతిజ్ఞార్ణవతరణ కృతక్షణ
భరత మనోరథ సంహిత సింహాసనాధిరూఢ, స్వామిన్, రాఘ
వసింహ, హాటక గిరికటకలడహ పాదపీఠ నికటతటపరిలుఠి
తనిఖిలనృపతి కిరీటకోటి వివిధ మణిగణ కిరణ నికర నీరాజితచర
ణరాజీవ, దివ్యభౌమాయోధ్యాధిదైవత, పితృవధ కుపిత ము
నివిహిత నృపహననకదన పూర్వకాల ప్రభవ శతగుణ ప్రతి
ష్ఠాపిత ధార్మిక రాజవంశ, శుభరతభరతఖర్విత గన్ధర్వయూథ
గీతవిజయ గాథాశత, శాసిత మధుసుత శత్రుఘ్న సేవిత, కుశ
లవ పరిగృహీత కులగాథావిశేష, విధివశ పరిణమ దమరభ
ణితి కవివరరచిత నిజచరిత నిబన్ధన నిశమననిర్వృత సర్వజన
సమ్మానిత పునరుపస్థాపిత విమానవరవిశ్రాణన ప్రీణిత వైశ్ర
వణ విశ్రావిత యశ ప్రపంచ, పంచతాపన్న మునికుమారక
సంజీవనామృత, త్రేతాయుగ ప్రవర్తిత కార్తయుగ వృత్తాంత,
అవికల బహుసువర్ణ హయమఖ సహస్ర నిర్వహణ నిర్వర్తిత
నిజవర్ణాశ్రమధర్మ, సర్వకర్మ సమారాధ్య, సనాతనధర్మ, సాకే
తజనపదజని ధనిక జంగమతదితర జన్తుజాత దివ్యగతి దానదర్శి
త నిత్య నిస్సీమ వైభవ, భవతపనతాపిత భక్తజనభద్రారామ,
శ్రీరామభద్ర, నమ స్తేపున స్తేనమ

చతుర్ముఖేశ్వర ముఖై: పుత్ర పౌత్రాది శాలినే ।

నమస్సీతా సమేతాయ రామాయ గృహ మేధినే ॥
కవికథకసింహకథితం కఠోరసుకుమారగుంబగంభీరం ।
భవభయభేషజమేతత్పఠత మహావీరవైభవంసుధియః ॥
కవితార్కికసంహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా శ్రీస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

(ఈశానాం జగతోఽస్య వేంకటపతే ర్విష్ణో పరాం ప్రేయసీం
తద్వక్షస్స్థల నిత్యవాసరసికాం తత్క్షాన్తిసంవర్ధినీమ్ ।
పద్మాలంకృత పాణిపల్లవయుగాం పద్మాసనస్థాం శ్రియం
వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాం భగవతీం వందేజగన్మాతరమ్) ॥ ౧॥
మానాతీతప్రథితవిభవాం మంగళంమంగళానాం
వక్షఃపీఠీం మధువిజయినో భూషయంతీం స్వకాన్త్యా ।
ప్రత్యక్షానుశ్రవికమహిమప్రార్థినీనాం ప్రజానాం
శ్రేయోమూర్తిం శ్రియ మశరణ స్త్వాం శరణ్యాం ప్రపద్యే ॥
ఆవిర్భావః కలశజలధా వధ్వ రేవాపి యస్యా
స్థానం యస్యా స్సరసిజవనం విష్ణువక్షస్స్థలం వా ।
భూమాయస్యాభువనమఖిలం దేవి దివ్యంపదంవా
స్తోకప్రజ్ఞై రనవధిగుణా స్తూయసే సాకథం త్వమ్ ॥ ౩॥
స్తోతవ్యత్వం దిశతి భవతీ దేహిభి స్తూయమానా

తామేవత్వా మనితరగతి స్తోతు మాశంసమానః ।
సిద్ధారమ్భ స్సకలభువన శ్లాఘనీయో భవేయం
సేవాపేక్షా తవచరణయో శ్శ్రేయసే కస్యనస్యాత్ ॥ ౪॥
యత్సంకల్పా ద్భవతి కమలే యత్ర దేహి న్యమీషాం
జన్మస్థేమప్రళయరచనా జంగమాజంగమానామ్ ।
తత్కల్యాణం కిమపి యమినా మేకలక్ష్యం సమాధౌ
పూర్ణం తేజః స్ఫురతి భవతీ పాదలాక్షా రసాంకమ్ ॥ ౫॥
నిష్ప్రత్యూహప్రణయఘటితం దేవి నిత్యానపాయం
విష్ణు స్త్వంచే త్యనవధిగుణ ద్వంద్వ మన్యోన్యలక్ష్యమ్ ।
శేషశ్చి త్తం విమలమనసాం మౌళయశ్చ శ్రుతీనాం
సమ్పద్యంతే విహరణవిధౌ యస్య శయ్యావిశేషాః ॥ ౬॥
ఉద్దేశ్యత్వం జనని భజతో రుజ్ఝితోపాధిగంధం
ప్రత్యగ్రూపే హవిషి యువయో రేకశేషిత్వయోగాత్ ।
పద్మే పత్యు స్తవచ నిగమై ర్నిత్య మన్విష్యమాణో
నావచ్ఛేదం భజతి మహిమా న ర్తయన్మానసం నః ॥ ౭॥
పశ్యంతీషు శ్రుతిషు పరిత స్సూరిబృందేన సార్ధం
మధ్యే కృత్య త్రిగుణఫలకం నిర్మితస్థానభేదమ్ ।
విశ్వాధీశ ప్రణయిని సదా విభ్రమద్యూతవృత్తౌ
బ్రహ్మేశాద్యా దధతి యువయో రక్షశారప్రచారమ్ ॥ ౮॥
అస్యేశానా త్వమసి జగత స్సంశ్రయంతీ ముకుందం
లక్ష్మీః పద్మా జలధితనయా విష్ణుపత్నీందిరేతి ।
యన్నామాని శ్రుతిపరిపణా న్యేవమావ ర్తయంతో
నావ ర్తంతే దురితపవన ప్రేరితే జన్మచక్రే ॥ ౯॥
త్వామేవాహుః కతిచి దపరే త్వత్ప్రియం లోకనాథం

కిన్త్వై రంత కలహమలినైః కిఞ్చిదుత్తీర్య మగ్నైః ।
త్వత్సంప్రీత్యై విహరతి హరౌ సమ్ముఖీనాం శ్రుతీనాం
భావారూఢౌ భగవతి యువాం దైవతం దంపతీన ॥ ౧౦॥

ఆపన్నార్తిప్రశమనవిధౌ బద్ధదీక్షస్య విష్ణో
రాచఖ్యుస్త్వాం ప్రియసహచరీ మైకమత్యోపపన్నామ్ ।
ప్రాదుర్భావైరపి సమతనుః ప్రాధ్వ మన్వీయసే త్వం
దూరోత్క్షిప్తైరివ మధురతా దుగ్ధరాశేస్తరంగైః ॥ ౧౧॥

ధత్తే శోభాం హరిమరతకే తావకీ మూర్తిరాద్యా
తన్వీ తుంగస్తనభరనతా తప్తజామ్బూనదాభా ।
యస్యాం గచ్ఛన్త్యుదయవిలయై ర్నిత్యమానన్దసిన్ధా
విచ్ఛావేగోల్లలితలహరీ విభ్రమవ్యక్తయస్తే ॥ ౧౨॥

ఆసంసారం వితత మఖిలం వాఙ్మయం యద్విభూతి
ర్యద్భ్రూభంగాత్కుసుమధనుషః కింకరో మేరుధన్వా ।
యస్యాం నిత్యం నయనశతకైః ఏకలక్ష్యో మహేంద్రః
పద్మే తాసాం పరిణతి రసౌ భావలేశైస్త్వదీయైః ॥ ౧౩॥

అగ్రే భర్తుస్సరసిజమయే భద్రపీఠే నిషణ్ణా
మమ్భోరాశే రధిగతసుధా సమ్ప్లవా దుత్థితాం త్వామ్ ।
పుష్పాసారస్థగితభువనైః పుష్కలావర్తకాద్యైః
క్లృప్తారంభాః కనకకలశై రభ్యషించన్ గజేన్ద్రాః ॥ ౧౪॥

ఆలోక్య త్వా మమృతసహజే విష్ణువక్షస్స్థలస్థాం
శాపాక్రాన్తాః శ్శరణమగమ న్సావరోధాస్సురేన్ద్రాః ।
లబ్ధ్వా భూయస్త్రిభువనమిదం లక్షితం త్వత్కటాక్షైః
స్సర్వాకారస్థిరసముదయాం సమ్పదం నిర్విశన్తి ॥ ౧౫॥

ఆర్త త్రాణవ్రతిభి రమృతాసార నీలామ్బువాహై-
రమ్భోజానా ముషసి మిషతా మన్తరఙ్గై రపాఙ్గైః ।
యస్యాం యస్యాం దిశి విహరతే దేవి దృష్టి స్త్వదీయా
తస్యాంతస్యా మహమహమికాంతన్వతే సమ్పదోఘాః ॥ ౧౬॥
యోగారమ్భ త్వరితమనసో యుష్మదైకాన్త్యయుక్తం
ధర్మం ప్రాప్తుం ప్రథమ మిహ యే ధారయంతే ధనాయామ్।
తేషాం భూమే ర్ధనపతిగృహా దమ్బరా దమ్బుధేర్వా
ధారా నిర్యాంత్యధికమధికం వాఞ్ఛితానాంవసూనామ్ ॥ ౧౭॥
శ్రేయస్కామాః కమలనిలయే చిత్ర మామ్నాయవాచాం
చూడాపీడం తవ పదయుగం చేతసా ధారయన్తః ।
ఛత్రచ్ఛాయా సుభగశిరస శ్చామరస్మేరపార్శ్వా
శ్లాఘాశబ్ద శ్రవణముదితా స్స్రగ్విణ స్సఞ్చరంతి ॥ ౧౮॥
ఊరీకర్తుం కుశల మఖిలం జేతు మాదీ నరాతీ-
దూరీకర్తుం దురిత నివహం త్యక్తు మాద్యా మవిద్యామ్ ।
అమ్బ స్త్వామనవధికజనన గ్రామసీమాంత రేఖా
మాలమ్బంతే విమలమనసో విష్ణుకాంతే దయాంతే ॥ ౧౯॥
జాతాకాంక్షా జనని యువయో రేకసేవాధికారే
మాయాలీఢం విభవ మఖిలం మన్యమానా స్తృణాయ ।
ప్రీత్యై విష్ణో స్తవచ కృతిన ప్రీతిమంతో భజన్తే
వేలాభంగ ప్రశమనఫలం వైదికం ధర్మసేతుమ్ ॥ ౨౦॥
సేవే దేవి త్రిదశమహిళా మౌళిమాలార్చితం తే
సిద్ధిక్షేత్రం శమితవిపదాం సంపదాం పాదపద్మం ।
యస్మి న్నీషన్నమితశిరసో యాపయిత్వా శరీరం
వర్తిష్యంతే వితమసి పదే వాసుదేవస్య ధన్యాః ॥ ౨౧॥

సానుప్రాసప్రకటితదయై స్సాంద్రవాత్సల్యదిగ్ధై
రమ్బ స్నిగ్ధై రమృతలహరీలబ్ధసబ్రహ్మచర్యైః ।
ఘర్మే తాపత్రయవిరచితే గాఢతప్తం క్షణం మా
మాకిఞ్చన్య గ్లపిత మనఘై రాద్రియేథాః కటాక్షైః ॥ ౨౨॥
సమ్పద్యంతే భవభయతమీ భానవ స్త్వత్ప్రసాదా
ద్భావా స్సర్వే భగవతి హరౌ భక్తి ముద్వేలయంతః ।
యాచే కింత్వా మహ మతిభయ శ్శీతలోదారశీలా
న్భూయో భూయో దిశసి మహతాం మంగలానాం ప్రబన్ధాన్॥
మాతా దేవి త్వమసి భగవా న్వాసు దేవః పితా మే
జాత స్సోహం జనని యువయో రేకలక్ష్యం దయాయాః ।
దత్తో యుష్మత్పరిజనతయా దేశికై రప్యత స్త్వం
కింతే భూయః ప్రియమితికిల స్మేరవక్త్రా విభాసి ॥ ౨౪॥
కల్యాణానా మవికలనిధిః కాపి కారుణ్యసీమా
నిత్యామోదా నిగమవచసాం మౌళిమందారమాలా ।
సమ్పద్దివ్యా మధు విజయిన స్సన్నిధత్తాం సదా మె
సైషా దేవీ సకలభువన ప్రార్థనా కామధేనుః ॥ ౨౫॥
ఉపచితగురుభక్తే రుత్థితం వేంకటేశా
త్కలికలుషనివృత్త్యై కల్ప్యమానం ప్రజానాం ।
సరసిజనిలయాయాః స్తోత్రమేత త్పఠంత
స్సకలకుశలసీమా సార్వభౌమా భవన్తి ॥ ౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

శ్రీస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవే నమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

గరుడపఞ్చాశత్

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య స్సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

అజ్ఞేష్యావనద్ధ సఙ్ఖ్యా స్త్రిదశశిఖరమిర్ద్దణ్డం ... పూర్వాం
ప్రాగేవాభ్యస్య పఞ్చ ప్రతిదిశ మఘుం ... ధ్వాన్త్రిబద్ధాం
పక్షివ్యత్యస్త పక్షద్వితయపుఖపుటపరిస్ఫుటో ... తాకం
మన్త్రిం గారుత్మతం తం హుతవహాదయి ... ఖరం శిల
మామ ॥౧॥

వేదస్వార్థాధిహూతో బహిరబహిరపి వ్యక్తినుబ్యా యస్యాం
సిద్ధిస్స్వం కర్షశీనా పరిణమతి యయా సాపవర్గత్రివర్గా ।
ప్రాణస్య ప్రాణమన్యం ప్రణిహితమనసో యత్రవిద్ధారయంతి
ప్రాచీసా బ్రహ్మవిద్యా పరిచితగహనా పాతు గారుత్మతీ నః॥౨

నేత్రంగాయత్రమూచే త్రివృదితిచశిరో నామధేయం యజూంషి
చ్ఛన్దాంస్యంగాని ధిష్ణ్యాత్మభి రజని శస్త్రై ర్విగ్రహో వామదే
వ్యమ్ ।
యస్య స్తోమాత్మనోసౌ బృహదితరగరుత్తాదృశామ్నాతపుచ్ఛ
స్స్వచ్ఛన్దం నః ప్రసూతా చ్ఛ్రుతిశతశిఖరాభిష్టుతాత్మా
గరుత్మాన్॥3॥

మోయం ధత్తేస్వనిష్ఠం వహనమపి పరస్పర్శితో యేన యస్మై
యస్మాద్యస్యాహవశ్రీ ర్విదధతి భజనం యత్రయత్రేతి సన్త ।

ప్రీయో దేవ స్స ఇత్థం హరిగరుడభిదా కల్పితారోహవాహః
స్వాభావ్యంన్స్వాత్మభవ్య స్సదిశతు శకునిబ్రహ్మ సబ్రహ్మతాం నః॥
ఏకో విష్ణో ర్ద్వితీయ స్త్రిచతురవిదితం పఞ్చవర్ణీ రహస్యం
షాడ్గుణ్యస్మేరస ప్తస్వరగతి రణిమా ద్యష్టసమ్ప న్నవాత్మా ।
దేవో దర్వీకరారి ర్దశశతనయ నారాతినాహస్రిలక్షే
విక్రీడత్పక్షకోటి ర్విఘటయతు భయం వీతసంఖ్యోదయో నః॥
సత్యాద్యై స్సాత్వతాది ప్రథితమహిమభి పఞ్చభి ర్వ్యూహ
భేదై
పంచాభిఖ్యో నిరుంధన్ భవగరళభవం ప్రాణినాం పఞ్చభావం ।
ప్రాణాపానాదిభేదా త్ప్రతితనుమరుతో దైవతం పఞ్చవృత్తేః
పఞ్చాత్మా పఞ్చధాసౌ పురుష ఉపనిష ద్ఘోషిత స్త్రాషయే న్నః॥
శ్లిష్యద్భోగీంద్రభోగే శ్రుతినికరనిధా మూర్తిభేదేస్వకీయే
వర్ణవ్యక్తీర్విచిత్రాః పరికలయతియో వక్త్రబాహూరుపాదైః ।
ప్రాణస్సర్వస్యజంతోః ప్రకటితపరమబ్రహ్మభావ స్స ఇత్థం
క్లేశం ఛిందన్ఖగేశ స్సపది విపది న స్సన్నిధిం సన్నిధత్తాం॥ ౭॥
అగ్రేతిష్ఠ న్నదగ్రో మణిముకురఇవా నన్యదృష్టేర్మురారేః
ప్రాయా న్మాయాభుజంగీ విషమవిషభయా ద్గాఢ మస్మాన్గరు
త్మాన్ ।
క్షుభ్యత్క్షీరాబ్ధిపాథ స్సహ భవగరళస్పర్శశంకీ సశంకే
చ్ఛాయాం ధత్తేయదీయాం హృది హరిహృదయా రోహధన్యో
మహేన్ద్రః॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరవ్యూహవర్ణకం ప్రథమ

ఆహర్తారం సుధాయా దురధిగమ మహాశక్ర దుర్గస్థితాయా
జేతారం వజ్రపాణే స్సహవిబుధగణై రాహవే బాహువేగాత్ ।

విష్ణౌ సమ్ప్రాప్యమాణే వరవినిమయతో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిం
దేవం యాఽసూత సాసౌ దిశతు భగవతీ శర్మ దాక్షాయ
ణీ నః ॥ ౯॥

విత్రాసా ద్వీతిహోత్రం ప్రథమమధిగతై రంతికే మందధా
మ్నా
భూయ స్తేనైవసార్ధం భయభరతరళై స్స్వాందితో దేవబృందైః ।
కల్పాంతక్షోభజక్షుం కథమపి కృపయా సంక్షిపన్ ధామ చణ్డం
భిత్వాఽణ్డం నిర్గతో నో భవభయమిహనః ఖణ్డయ త్వాండజే
న్ద్రః ॥ ౧౦॥

క్షుణ్ణాక్షోణీధరాణి క్షుభితచతుర కూపారరమ్యోద్గరంతి
త్రుట్యత్తారాగణాని స్థపుటితవిబుధ స్థానకాని క్షిపేయుః ।
పాతాళబ్రహ్మసౌధావధి విహితముధావర్తనా న్యస్మదార్తిం
బ్రహ్మాండస్యాన్తరాళే బృహతి ఖగపతే రర్భకక్రీడితాని॥ ౧౧॥
సంవిచ్ఛత్త్రిం దిశంత్యా సహవిజయచమూరాశిషః ప్రేమ
యంత్యా
సంబధ్నంత్యా తనుత్రం సుచరిత మశనం పక్కణాంనిర్దిశంత్యా।
పనోఽస్మద్వైనతేయో నుదతు వినతయా క్లృప్తరక్షావిశేషః
కద్రూసత్కృతదాస్య క్షపణ పణసుధా లక్ష్యభైక్షం జిఘృ
క్షుః ॥ ౧౨॥

విక్షేపైః పక్షతీనా మనిభృత గతిభి ర్వాదిత వ్యోమతుర్యో
వాచాలామ్భోధివీచీ వలయ విరచితా లోకశబ్దానుబంధః ।
దిక్కన్యాకీర్యమాణ క్షురదుడునికర వ్యాజలాజాభిషేకో
నాకోన్మాథాయ గచ్ఛ న్నరకమపి సమే నాగహన్తా నిహన్తు ॥
బుభుక్షు క్షేపదక్షో మిహిరహిమకరో త్తాళతాళాభిఘాతీ

వేలావాళకే ళిలోలో పివిఘఘునఘటా కన్తుకాఘూతేల
పాయాన్నః పాతకేభ్యః పతగకులపతే పక్షవిక్షేపజాతో
వాతః పాతాళహేలా పటహపటురవారమ్భసంరమ్భభేర ॥౧౪॥
కింనిర్ఘాతః కిమర్కః పరిపతతి దివ కింసమిద్ధోయ మార్వ
కింస్విత్కార్తస్వరాద్రి ర్న్నువిదితమిదం వ్యోమవర్త్మా గరు
త్మాన్ ।
ఆసీద త్యాజిహీర్ష త్యభిపతతి హర త్యత్తి హాతాత హావ్యే
త్యాలాపోద్యుక్తభిల్లాకులజరరపుట పాతునః పత్రినాథ ॥ ౧౫॥
ఆస్పృక్వా స్థై రస్పృగ్భి ర్దురుపశమతృషా శాతనీశాతదంష్ట్రా
కోటీలోటత్కరోటీ వికటకటకటారావ ఘోరావతారా ।
భింద్యాత్సార్ధం పుళింద్యా సపదిపరిహృత బ్రంహగా జింహ
గారే
రుద్వేల్లద్భిల్లపల్లీ నిగరణకరణాపారణా కారణా న్నః ॥ ౧౬॥
స్వచ్ఛందస్వర్గిబృంద ప్రధమతమ మహో త్పాతనిర్ఘాత ఘోర
స్వాంతధ్వాంతం నిరుంద్యా ద్ధుతధరణిపయో రాశి రాశీవిషా
రేః ।
ప్రత్యుద్యద్భిల్లపల్లీ భటరుధిర సరి ల్లోల కల్లోలమాలా
హాలానిర్వ్యాజ హేలాహాల హాలబహుళో హర్షకోలాహలోనః॥
సాంద్రక్రోధానుబంధా త్సరసినఖముఖే పాదపే గండశైలే
తుండాగ్రే కంఠరంధ్రే తదనుచజఠరే నిర్విశేషం యుయుత్సా।
అవ్యా దస్మా నభవ్యా దవిదితనఖర శ్రేణిదంష్ట్రాభిఘాతౌ
జీవగ్రాహంగృహీత్వా కమఠకరటినౌ భక్షయ న్పక్షిమల్లః ॥
అల్పఃకల్పాంత లీలానట మకుటసుధా సూతిఖండో బహూ
నామ్

నిస్సార స్త్వద్భుజాద్రే రనుభవతు ముధా మంథనం హ్యేష
సింధుః ।
రాకాచంద్రస్తు రాహో స్స్వమితి కథయత ప్రేక్ష్య కద్రూకు
మారా
న్సాంతర్హ్లాసం ఖగేంద్ర స్సపది హృతసుధ స్త్రాయతా మాయ
తాన్నః ॥ ౧౯॥

ఆరా దభ్యుత్థితై రావణ మమితజవోదఞ్చదుచ్చైశ్శ్రవస్కం
జాతక్షోభం విమథ్న న్దిశిదిశి దివిషద్వాహినీశం క్షణేన ।
భ్రామ్యన్సవ్యాపసవ్యం సుమహతి మిషతి స్వర్గి సార్థే సుధా
ర్థమ్
ప్రేంఖన్నేత్రశ్రియం నః ప్రకటయతు చిరం పక్షవాన్ మంథ
శైలః ॥౨౦॥

అస్థానేషు గ్రహాణా మనియత విహితానంతవక్రాతిచారా
విశ్వోపాధివ్యవస్థా విగమవిలులిత ప్రాగవాగాదిభేదాః ।
ద్విత్రా స్సుత్రామభక్తగ్రహ కలహవిధా వండజేంద్రస్య చం
డాః
పక్షోత్క్షేపా విపక్షి క్షపణసరభసా శ్శర్మ మే నిర్మిమీరన్ ॥ ౨౧

తత్తత్ప్రత్యర్థి సారావధి విహితమృషారోషగంధో రుషాంధై
రేకం క్రీడ న్ననేకై స్సురపతిసుభటై రక్షతో రక్షతాన్నః ।
అన్యోన్యాబద్ధ లక్ష్యాపహరణ విహితా మందమాత్సర్యతుం
గైః
శంగై రేవ స్వకీయై రహమహమికయా మానితో వైనతే
యః ॥ ౨౨॥

అస్తవ్యోమాన్తమంతర్మిత నిఖిలహరి న్మండలం చండభానో
ర్లుంటాకై రైర్యరకాండే జగదఖిలమిదం శర్వరీ వర్వరీతి ।
ప్రేంఖోళ త్స్వర్గగోళ స్ఖలదుడు నికరస్కంధ బంధాన్నిరున్ధన్
రంహోభిస్స్వై ర్మదంహో హరతు తరళిత బ్రహ్మసద్మా గరుత్మాన్ ॥ ౨౩

యస్యాంగే సంగరాన్త గ్గరుదనిలలవ స్తంభితే జమ్భశత్రౌ
కుండాస్త్రే సన్నకంఠం ప్రణయతి పవయే పక్షలేశం దిదేశ ।
సోఽస్మాకం సన్నిధత్తాం సురపతి పృతనా ద్వంద్వయుద్ధైకమల్లో
మాంగళ్యంవాలఖిల్య ద్విజవరతపసాం కోపిమూర్తో వివర్త ॥

రుద్రా న్విద్రావ్య సేంద్రా న్స్మితవహసహితం గంధవాహం గృహీత్వా
కాలం నిష్కాల్య ధూత్వా నిఋతిధనపతీ పాశినం క్లేశయిత్వా ।
సర్వాణాంచాత్మికానా మమృత మయ పణ ప్రాపణ ప్రాప్తి దక్షో
నిర్బాధం క్ష్వాపె సర్ప న్నపహరతు హరే ర్వాహవాహ్యో మదంహః ॥ ౨౫॥

ఇతి గరుడ పఞ్చాశతి అమృతాహరణవర్ణకో ద్వితీయః

భుగ్నభ్రూభ్రాన్తి ర్భ్రాన్తికటీభృ ద్భ్రామదమిత గరుత్క్షోభిత క్ష్మాన్తరిక్ష
శ్చక్రాక్షో వక్రతుండః ఖరతరనఖరః క్రూరదంష్ట్రాకరాళః ।
పాయాదస్మా నపాయా ద్భయభరవిగళ ద్దండశూకేంద్రశూక

శ్వాసే సంక్రందనాది ప్రతిభట పృతనా క్రందన స్స్యందనేం
ద్రః ॥౩౯॥

అర్యష్ణా ధుర్యయోక్త్రిగ్రహణభయభృతా నాంత్విత్తో
నూరుబంధా

త్తోక్త్రదండజ్యాం జిఘృక్షేదితి చకితధియా శంకిత శ్శంకరేణ ।
తల్పే కల్పేత మా తే మతిరితి హరిణా స్యాదరేణానునీత
పక్షీంద్రస్త్రాయతాం న ఫణధర మహిషీ పత్రభంగాపహారీ ॥
ఛాయాం తార్క్ష్యానహీనాం ఫణమణిమకుర శ్రేణివిస్పష్టబింబాం
స్త్రీణాం పేటీం ధృతస్వ ప్రతికృతి మనసా ప్రేక్ష్య జాతానుక
మ్పః ।

తేషాం దృష్ట్వాథచేష్టాం ప్రతిగరుడగణాశంకయా తుంగరోష
స్సర్వాందర్పోద్ధతో న శ్శమయతు దురితం సర్పసంతానహన్తా ॥
ఉచ్ఛ్వాసాకృష్ట తారాగణ ఘటితమృషా మృత్తికా కల్ప
శిల్ప,

పక్షవ్యాధూత పాథోనిధి కుహర గుహా గర్భ దత్తావగాహః ।
దృష్టీ దంష్ట్రాగ్ర దూతీపృథుషు ఫణభృతాం ప్రేషయన్నుత్త
మాంగే

ష్వాంగైరంగం నిరుంధ న్నవతు పిపతిషు పత్రిణామగ్రణీర్నః॥
ఆవేధస్సౌధశృంగా దనుపరతగతే రాభుజంగేంద్రలోకా
చ్ఛ్రేణిబంధంవితన్వన్ క్షణపరిణమితాలాత పాతప్రకారః ।
పాయాన్నః పుణ్యపాప ప్రచయమయపునర్గర్భకుమ్భీనిపాతా
త్పాతాలాన్యాంతరాళే బృహతి ఖగపతే ర్నిర్విఘాతో నిపాతః॥
ప్రత్యగ్రాకీర్ణ తత్తత్ఫణమణి నికరే శంకులాకోటివక్త్రం
తుండాగ్రం సంక్షుణ్ణవాన్ కులగిరికరినే కర్పరే కూర్మభర్తుః ।

పాతాళక్షేత్ర పక్వ ద్విరసన పృతనాశాలి ఏ చ్ఛిదశాలీ
శైలీం వస్య త్పక్షశైలీలఘుమద రభస స్సాతు సాధ్వీం సుపర్ణ ॥3౦॥
పర్యస్యత్పన్నగీనాం యుగపదసమయా సర్వకాణ్ గర్భకోశా
ద్భ్రిష్టా స్తమ్భప్రకమ్ప వ్యతిషజదఖిలో దన్వపున్నిద్ర ఘోషం ।
చక్షు శ్చక్షుశ్శ్రితీనాం సపది బధిరయ త్పాతు పక్షీశ్వరస్య
క్షిప్రక్షి ప్త క్షమా భృ త్క్షణఘటిత నభస్స్ఫట మాస్ఫోటి
తం నః ॥ 3౨॥

తోయస్కంధో నసింధో స్సమఘటితమిధః పక్షవిక్షేపభిన్నః
పాతాళంనప్రవిష్టం పృథునిచ వివరే రశ్మిభి స్తిగ్మరశ్మేః ।
తావద్గ్రిస్తాహివక్త్రే క్షురిత విషమషీ పంకకస్తూరికాంక.
ప్రత్యాయాత స్స్వయూథ్యై స్స్థితఇతివిదిత పాతు పక్షీశ్వరో
న ॥ 33॥

బద్ధస్పర్ధైరివ స్వైర్బహుబి రభిముఖై రేకకంఠం స్తువానే
త త్తద్విశ్వోపకార ప్రణయి సురగణ ప్రార్థిత ప్రాణరక్షైః ।
పాయాన్న ప్రత్యహం తే కిమపివిషహరం ప్రేషయామీతి
భీతే
సంధిత్సౌ సర్ప రాజే సకరుణమరుణా నంతరం ధామదివ్యమ్ ॥
క్వాప్యస్థా శర్కరాఢ్యం క్వచనఘనతరా 'సృక్ఛటాశీధుగన్ధం
నిర్మోకైః క్వాపికీర్ణం విషయమపరతో మండితం రత్నఖండైః
అధ్యారూఢైస్స్వవారే ష్వహమహమికయా వధ్యవేషం ద
ధానైః
కాలే ఖేల న్భుజంగైః కలయతు కుశలం కాద్రవేయా న్తకో
నః ॥ 3౪॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి నాగదమనవర్ణకస్తృతీయః.

వామే వైకుంఠశయ్యా ఫణిపతికటకో వాసుకిర్బ్రహ్మసూత్రీ
రక్షేన్న స్తక్షకేన గ్రథితకటితట శ్చారుకార్కోటహారః ।
పద్మంకర్ణేపసవ్యే ప్రథిమవతి మహాపద్మ మన్యత్రబిభ్ర
చ్చూడాయాం శంఖపాలం గుళికమపి భుజే దక్షిణే పక్షిమల్లః ॥
వర్త్యాభస్వస్తికాగ్ర స్ఫురదరుణశిఖా దీప్తరత్న ప్రదీపై
స్సభ్నచ్ఛి స్తాపమంత ర్బహుళవిషముషే గంధతైలాభిపూర్ణైః ।
నిత్యంనీరాజనార్థై ర్నిజఫణఫలకై ర్ఘూర్ణమానాని తూర్ణం
భోగై రాపూరయేయు ర్భుజగకులరిపో ర్భూషణా న్యేషణాన్న ॥
అంగప్రత్యంగలీనామృతరస విసర స్పర్శలోభాదివాంత
స్తాన్త్రీనా ద్ధాత్రీసానుబంధా దివ సహజమిథో వైరిశఙ్కోత్తరంగాత్ ।
రుద్రాగాఢోపగూఢోచ్ఛ్వసన నిబిడితస్థానయోగాదివాన్య
ద్భద్రాయస్యు ర్భుజఙ్గా భగవతి గరుడే గాఢతాం గూఢపాదః ॥
కోటీరే రత్నకోటి ప్రతిఫలితతయా నైకధా భిన్నమూర్తి
ర్వల్మీకస్థా న్స్వయూథ్యా నభితఇవ నిజై స్త్వేష్టనైః క్లృప్తరక్షః ।
క్షేమం నస్సౌతు హేమాచలవిధృతశర న్మేఘలేఖానుకారి
రోచి శ్చూడాల చూడామణి రురగరిపో శ్శేష చూడా భుజంగః ॥ ౩౯
ద్రాఘీయః కర్ణపాశ ద్యుతి పరిభవన వ్రీళయేవ స్వభోగం
సంక్షిప్యాశ్లిష్యన్ సమీరం దరవినతముఖో నిశ్వసన్మందమందమ్ ।
ఆసీదద్గండభిత్తిప్రతిఫలనమిషా త్క్వాపి గూఢం వివక్షు
క్షిప్రం దోషాన్ క్షిపేన్నః ఖగపతికుహనా కుండలః కుండలీంద్రః ॥ ౪౦

వాలాగ్ర గ్రంథిబంధ గ్రథిత పృథుశిరోరత్న సందర్శనీయో
ముక్తాశుభ్రోదరాభో హరిమణిశకల శ్రేణి దృశ్యేతరాంశః
విష్వగ్దమ్యాళిధారా వ్రణకిణ విషమో త్తంభన స్తబ్ధవృత్తి
ర్వ్యాళాహారస్య హృద్యో హరతు సమదఘం హారదర్వీక రేంద్రః ॥౪౧॥

నైకత్యస్రగ్వి శేష చ్ఛురణపరిణమ చ్ఛ స్త్రిబంధానుబంధో
వక్షఃపీఠాధిరూఢో భుజగదయితు ర్బ్రహ్మసూత్రాయమాణః।
అశ్రాంతస్వైరనిద్రా విరచితవివిధోచ్ఛ్వాస నిశ్వాసవేగా
త్త్రామోచ్ఛ్వాసాకృతిర్నః క్షపయతు దురితం కోపికద్రూకుమార ॥౪౨॥

శ్లిష్య ద్రుద్రాసుకీర్తి స్తనతట ఘుసృణాలేపసంక్రాంతసార
స్ఫారామోదాభిషేకోన్నమిత పృథుఫణాచక్రవాళాభిరామ ।
ప్రాయః ప్రేయశిపటీర ద్రుమవిటపధియాశ్లిష్టపక్షేంద్రబాహా
ర్వ్యాహన్యా దస్మదీయం వృజిన భర మసౌ బృందశో నందనాక ॥ ౪౩॥

గ్రస్తానంతర్నివిష్టా న్ఫణినఇవ శుచా గాఢ మాశ్లిష్య దుఃఖ్యత్
క్షుణ్ణానేకస్వబంధూ న్క్షుధమివ కుపిత పీడయన్వేష్టనేన ।
వ్యాళ స్తార్క్ష్యోదరస్థా విపులగళగుహా వాహిఫూత్కారవాత్యా
పౌనఃపున్యేన హన్యా త్పునరుదరగుహాగేహవా స్తవ్యతాం నః ॥౪౪॥

గాఢాసక్తో గరుత్మత్కటితటనికటే రక్తచండాతకాంకే
ఫక్కత్కాంచీ మహిమ్నా ఫణిమణిమహసా లోహితాంగో
భుజంగ
సత్తాసాంసిద్ధికం నస్సపది బహువిధం కర్మబంధం నిరుంధ్యా

ద్విం ధ్యాద్యాద్రిసంధ్యా ఘనఘటిత తటిత్కాంతి చాతుర్య
ధుర్య ॥ ౪౭॥

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరిష్కారవర్ణకశ్చతుర్థః

వేగోత్థానం వితానం వ్యజన మనుగుణం వైజయంతీ జయంతీ
మిత్రంనిత్యాభ్యమిత్రం యుధి విజయరథో యుగ్యయోగాన
పేక్షః ।
చాపోనిష్పర్యుదాసో దనుతనయభిదో నిస్పృహాయ స్పృహాయో
చోథూయేతాస్మదీయం దురిత మథరితారాతిపక్షైస్స్వప
క్షైః ॥౪౮॥
ఉత్పాదశ్పాంతకస్య స్ఖలతి వలజితే కుఞ్జర ఖఞ్జరీతి
క్లాంతో దాతుశ్శకుంతోఽనుగ ఇతి దయయా సామిరుద్ధస్య
దోష్ణి ।
గ్రాహగ్రస్తద్విపేంద్ర క్షతభయచకితా కుంఠవైకుంఠచింతా
నాసీరోదారమూర్తిర్న రకవిహతయే స్తాద్విహంగేశ్వరోఽసౌ ॥
వేగోద్వేలస్సువేలే కిమిదమితి మిథోమంత్రితో వానరేంద్రై
ర్న్యాయామానుష్యలీలా మభినయతిహరౌ లబ్ధసేవావిశేషః ।
వైదేహీకర్ణపూరస్తబకసురభిణా య స్సమాశ్లేషి దోష్ణా
తృష్ణాపారిప్లవానాం సభవతుగరుడో దుఃఖపారిప్లవో నః ॥౪౯॥
ముగ్ధోదన్వత్ప్రభూత స్వకమహిమపృథు ర్విష్ణునా కృష్ణనా
మ్నా
పిఞ్ఛాకల్పానుకల్ప స్సమఘటితదృఢో యత్ప్ర (దిష్టః) తిష్ఠః
కిరీటః ।
వీరో వైరోచనాస్త్రవ్రణకిణగుణితోదగ్రనిర్ఘాతఘాత
స్సంఘాతం సర్పఘాతీ సహరతు మహతా మస్మదత్యాహితా
తానామ్ ॥౫౦॥

భిన్ద్యా త్సంవ ర్తసంధ్యా ఘనపటలకనత్పక్ష విక్షేపహేలా
వాతూలా స్ఫాల తూలాచలనిచయ తులామేయ మద్వైతేయ
లోక ।
ఆస్మాకై: కర్మ పాశై రభిగతమహితానీక మప్రత్యనీకై
ర్దివ్యం దివ్యాపదానై ర్దనుజవిజయినో వైజయంతీశకున్త ॥౫౦॥
యత్పక్షస్థా త్రివేదీ త్రిగుణజలనిధి ర్లంఘ్యతే యద్గుణజ్ఞై
ర్వర్గ స్త్రైవర్గికాణాం గతిమిహ లభతే నాధవ ద్యత్సనాథ: ।
త్రైకాల్యోపస్థితత్వా త్త్రియుగనిధి రఘాత్త్రాయతా దాయతాన్న
స్త్రాతానేక స్త్రిధామ్న స్త్రిదశరిపుచమూ మోహనో వాహనేంద్ర: ॥ ౫౨॥
సైకాం పంచాశతం యా మతనుత వినతానందనం నందయిష్య
న్ప్రఖ్యాతామార్త తద్దాజ్ఞాం కవికథకఘటా కేసరీ వేంకటేశ: ।
తామేతాం శీలయంత శ్శమితవిషధర వ్యాధిదైవాధిపీడా:
కాంతాహార స్త్వలాభా: కృత మితరఫలై స్తార్క్ష్యకల్పా భవంతి ॥ ౫౩॥

ఇతి గరుడపంచాశతి అద్భుతవర్ణక: పఞ్చమ:

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

గరుడపంచాశత్సమాప్తా

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమ

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమ:.

శ్రీ వైష్ణవమ్.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

దివ్యదేశమంగళాశాసన పఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

విధివిహితసపర్యాం వీతదోషానుషంగా
ముపచితధనధాన్యా ముత్సవైస్త్వ్యనవర్ఘామ్ ।
స్వయముపచినునిత్యం రంగధామన్స్వరక్షాం
శమితవిమతపక్షాం శాశ్వతీంరంగలక్ష్మీమ్ ॥ ౧॥
ప్రశమితకలిదోషాం ప్రాజ్యభోగానుబంధామ్
సముచితగుణజాతాం సమ్యగాచారయుక్తామ్ ।
శ్రితజనబహుమాన్యాం శ్రేయసీంవేంకటాద్రౌ
శ్రియ ముపచిను నిత్యం శ్రీనివాస త్వమేవ ॥ ౨॥
వరదవిరచయత్వం వారితాశేషదోషాం
పునరుపచితపుణ్యాం భూషితాం పుణ్యకోట్యామ్ ।
సితముదితమనోభి స్తావకై ర్నిత్యసేవ్యాం
హతరిపుజనయోగాం హస్తిధామ్నస్సమృద్ధిమ్ ॥ ౩॥
సవనవబహుభోగాం నాథ నారాయణత్వం
విరచయ దురితౌఘైస్త్రా మనాఘ్రాతగంధామ్ ।
సహజ సులభదాస్యై స్సద్భి రభ్యర్థనీయాం
యతిపరిబృఢహృద్యాం యాదవాద్రే స్సమృద్ధిమ్ ॥ ౪॥

శ్రీరంగద్విరదవృషాద్రిపూర్వకేషు
స్థానేషుస్థిరవిభవా భవత్సపర్యా ।
ఆకల్పం వరద విధూతవైరిపక్షా
భూయస్యాభవదనుకమ్పయైవ భూయాత్ ॥ ౫॥

ఇతి కవికార్కిక సింహస్య † కృతిషు
దివ్యదేశమంగళాశాసన పఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితం
హరిదినతిలకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది.

నిత్యే కామ్యేచ ధర్మే నియమగుణవిధి ప్రాప్తమార్గే నిజానా
మాజ్ఞానుజ్ఞాక్రమే తద్విహరణ ముపధీకృత్య గోపాయతే యః।
తస్మిన్కస్మింశ్చి దాద్యే హరిదినతులసీ ద్వాదశీభిః ప్రసాద్యే
భద్రాణా మేకసేతౌ భవతు భగవతి శ్రీసఖే భావనా నః ॥ ౧॥

శ్రేధాధిక్యాదిభేదా ద్భవతితు నవధా తాదృశీ ద్వాదశీత
చ్ఛుద్ధావిద్ధేతి చాష్టాదశ తను రుదితా సద్భి రేకాదశీసా ।
ఆద్యాయా ముత్తరత్ర వ్రతవిధి రుభయోస్స్యా ద్వ్యవస్థా ఉ
ధషట్సు
ప్రాచ్యాంద్వం ద్వే సతుర్యే పరమిహ నియతి స్సాత్త్రికేంత్య
త్రికే ప్రాక్ ॥ ౨॥

ద్వాదశ్యుక్తా సుధాత్మా విషమితి దశమీ ద్విస్పృగేకాదశీసా
గ్రాహ్యాధిక్యే సుధాయా ఇతిజగదు రిమా మాహు రేకే సకామే ।
వృద్ధద్వాదశ్యభావే త్వియమితిచ కలా ద్వంద్వ మేకాపి వృద్ధి
స్సందిగ్ధేతూత్తరస్యాంత ముపవసనం పారణోక్తా పరస్యాం ॥

ఉక్తానాద్యశ్చతస్ర స్త్వరుణసముదయ స్తత్రవేధే దశమ్యాం
కర్తవ్యో నోపవాసః ఫలమిహహి వరం మోహినీపర్యగృహ్ణాత్ ।
వేధః పశ్చాద్యదా స్యాత్సవితు రుదయత స్తత్ఫలందానవానామ్
ప్రోక్తాశ్చ ప్రత్యవాయా బహవ ఇహ తథా స్యాదృతా క్వాపి విద్ధాః ॥ ॥౪॥

పారాశిక్యాతు రుక్మాంగదచరితముఖై ప్రాప్తగత్యాపదవ్యా
శుద్ధాంసిద్ధాంతయంతః కతిచనకృతిన స్సర్వధోజ్ఝంతివిద్ధామ్ ।
యుక్తంతన్మాస్మభూద్వా మునిభి రభిహితా ద్వాదశీచ వ్రతార్హా
రష్టేత్తేనాపి ముఖ్యా స్వదివస విధినా ఽనన్యభక్తైః హరిస్తైః ॥

శుక్లాయాంతూపవాస స్తదితర విషయే కేవలాస్యా దభుక్తిః
కర్తవ్యేత్యేవమాహుః కతిచనగృహిణాం పుత్రిణాం నిత్యమాత్రమ్ ।
ఏత ద్విష్ణువ్రతస్థే తరవిషయమితి ప్రోచురన్యే స్ఫుటోక్తే
ర్ద్విస్పృక్చేద్ద్వాదశీస్యా దనుపవసనతః క్వాపి నక్తం త్విహోక్తమ్ ॥ ౫॥

ఏకాదశ్యా మభుక్తిస్స్మృతిరపి వివిధై స్సన్నియమ్యేత వాక్యై

ర్విద్ధాయాన్త్యాజ్యతోక్తైః క్వచిదనుమతితః క్వాపి విద్ధాపవాదాత్ ।
వైధే త్వేకాదశీస్యాదితి జహదజహల్లక్షణాతో వ్రతార్థా
చాతుర్మాస్యాదిభేదే పునరపి విధయో గౌరవవ్యఞ్జనార్థాః ॥ ౭ ॥

పత్త్యాసిద్ధేతవారప్రభృతిషు వచనై ర్యేషు యేషూపవాస
స్తత్రాప్యేకాదశీచే ద్వ్రతమిదమనఘం ప్రక్రమోక్తం నశేషే ।
అష్టాంగేజ్యావతామ ప్యుపవసనదినే లుప్తమంత్యం నిషేధా
న్నైవం ప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రథమముపగతే ప్యేవమంతే ప్రయోజ్యమ్ ॥ ౮ ॥

సిద్ధ్యంత్యశ్నంతపవేత్యపి యదనువదంత్యాహితాగ్న్యాదిపక్షే
తత్త్వస్యాద్ద్విసంఖ్యా నియతివిహతయే నవ్రతత్యాగహేతుః ।
భుక్తేపి స్యాన్నదోష క్వచిదపివిషయే బాలవృద్ధాతురాదా
శక్త్యై శ్చిన్త్యాజపాద్యై ప్రభు రనఘదయ స్తైరపిప్రీణనీయ ॥ ౯ ॥

స్నాతో శావేచ కార్యో విధిబలనియత స్నానపూర్వోపవాసో
నార్చాది స్తత్రనిత్యే శుచిభి రథపరైః కారయే త్కామ్యరూపే ।
శావాద్యంతేతు కుర్యా చ్ఛుకనసముచితం స్నానపూర్వం ప్రదానం
మధ్యేచే ద్దర్శపూర్వ శ్రుతిముఖ విధివ త్కారయేద్వాథ కుర్యాత్ ॥ ౧౦ ॥

అప్రక్రాంతే విధేయవ్రతయజనముఖస్థాన సర్వప్రకారే
స్యాత్ప్రక్రాంతస్యనాశ ప్రభృతి హి భగవాన్ కర్మయోగే న్యషేధీత్ ।
భంగేచాస్యవ్రతస్య త్రిదినముపవసే త్కారయే న్మండనంవా

పాండ్యంచైత చ్ఛిఖావర్జిత మిదమఖిలం నిష్కృతి స్తత్రతు స్యా
త్ ॥ ౧౧॥

తంత్రం తత్రోపవాసాంతరపరిపతనే కామ్యతో వాన్యతో వా
తద్వత్ప్రాణాగ్నిహోత్రం ప్రతిదిననియతం తంత్రితం పారణాదౌ।
కాలాల్పత్వే తదర్చా భవతి లఘుతరా నిత్యకర్మాణిచైవం
తత్తత్కాలే విదధ్యా త్స్వసమయనియతం కారయేద్వా య
థార్హమ్ ॥ ౧౨॥

నానహైర్నార్భ్యషేయం సమయతి సుకృతం మంత్రపూర్వై స్త
థాచ
ప్రాశ్నీయా త్పారణాదౌ మునిదళ తులసీ పత్ర ధాత్రీఫలాని
శక్త్యా జాగర్తు రాత్రా వపి హరిచరణ ధ్యానసంకీర్తనాద్యైః
ప్రారమ్భే పారణేచ స్మృతమిహమునిభి ర్మంత్రపుష్పార్పణాది॥

కాంస్యం మాంసం మసూరం చణకమధుపురీ కాళశాకాదివర్గా
నన్యాన్నం కోద్రవాదీ న్యతిఘృతమపి చాత్యప్సి ముజ్ఝేద్దశ
మ్యామ్ ।
తామ్బూలం దంతకాష్ఠం నిధువన మసకృద్వారిపానాది జహ్యా
దేకాదశ్యాం దివాచ స్వపన మశకనా ద్యాశ్రయా భీమసీతి ॥
ద్వాదశ్యాం ద్వాదశోజ్ఝే ద్ద్వివదన మనృతం మైథునం మాం
సతైల
ద్యూతవ్యాయామ హింసాస్వపన మపి దివా కాంస్యభుక్తిం
క్రుధంచ ।
నిర్మాల్యోల్లంఘనంచ వ్రతహతిగమకం స్యాన్నిషేధేనిషేకం
కాలాప్రాప్త్యాప్రవృత్తే వ్రతమిద మవిదు ర్నిత్యకామ్య ప్రకారం॥
కిఞ్చోచ్ఛిత్తం మద్యపానా న్నిపతతి నరకే తస్యపాత్రైవ శక్త

స్త్వేకాదశ్యన్నకామ స్సహనిజపితృభి ర్నారకేమజ్జతీతి ।
వారాహశ్వాదివిట్ప్రాశనజనిత మఘం ప్రాహు రత్రాన్నభోక్తు
ర్భుక్తిస్తత్రాన్నతశ్చ స్మృతమిహహి మహాపాప్మనా మాస్ప
దం తత్ ॥ ౧౬॥

ఆతిష్ఠేతాభియుక్త స్స్మృతిషు విధిబలా చ్చాప్రిద్ధమన్యన్నిషిద్ధం
ప్రాక్సామాన్యాపవాదా వృతుగతినియతి స్సంతతిస్థాపనార్థా ।
ఏకైకాత్యంభ్యా * త్విహతున్నృషుచతుర్భుక్తివర్జం త్విహోక్తం
శ్రేయస్సిద్ధ్యై స్వతశ్శ్రీహరిదినతిలకం శేషభూభృత్ప్రసా
దాత్ ॥ ౧౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య* కృతిషు

హరిదినతిలకం సంపూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాంతగురవే నమః

శ్రీమద్వేదాంత మహాదేశిక విరచితమ్

ద్రమిడోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది.

సేవాయోగ్యో తిభోగ్య శ్శుభసుభగతను స్సర్వభోగ్యాతిశా
యీ శ్రియ స్తద్ధేతుదాతా ప్రపదనసులభో ఽనిష్టవిధ్వంసశీ
లః ।
భక్తచ్ఛన్దానువర్తీ నిరుపధికసుహృ త్సత్పదవ్యాంసహాయు

శ్రీమా న్సగ్రోచితాయా ముపనిషది మిష త్యేషగాథాశ తై ర్నః ॥ ౧॥

ఆద్యే పశ్యన్నపాయం ప్రభుమిహ పరమ ప్రాప్యభూతం ద్వితీయే కల్యాణో దారమూ ర్తే ర్ద్వితయమిదమితి ప్రేక్షమాణ స్తృతీయే । ఐశ్వర్యాదేశ్చతుర్థే విషమధుతులయా ఽనన్యభో గ్యత్వమిచ్ఛన్ షడ్భిస్స్వం పఞ్చమాద్యై రనితరగతితా మాచచక్షే మునీన్ద్రః ॥ ౨॥

పరంనిర్వైషమ్యం సులభ మపరాధప్రసహనం
సుశీలం స్వారాధ్యం సరసభజనం స్వార్జవగుణమ్ ।
సునాత్మ్యా త్స్వానందప్రద మనఘవిశ్రాణనపరం
ముకుందం నిధ్యాయ స్మునిరధిజగౌ వాద్యశతకే ॥ ౩।

ద్వికాభ్యాం ద్వ్యష్టాంఘ్రి ర్దురధిగమనీతి స్ఫుటితా
యదంత్యా మీమాంసా శ్రుతిశిఖరతత్త్వం వ్యవృణుత ।
తదాదౌ గాథాభి ర్మునిరధిక వింశాభి రిహ నః
కృతీ సారగ్రాహం వ్యతరదిహ సంగృహ్య కృపయా ॥ ౪॥

పరత్వాద్యై రిత్థం పరిచరణసక్తో గుణగణై
ప్రభుం సేవాయోగ్యం ప్రథమశతకే వీక్ష్యవరదమ్ ।
తమేవ స్వాత్యర్థప్రియ మథచభోక్తుం వ్యవసితో
వరేణ్యత్వం తస్య ప్రథమవరశేయం ప్రథయతి ॥ ౫॥

ద్వితీయే ఽతిక్లేశక్షణవిరహ ముత్తుంగలలితం
మిళత్సర్వాస్వాదం వ్యసనశమలం స్వాప్తిముదితం ।
స్వవైముఖ్యత్రస్తం స్వజనసుహృదం ముక్తిరసదం

స్వకైంకర్యోద్దేశ్యం సుభగసవిధస్థం నిరవిశత్ ॥ ౬॥
ఉపాయత్వైకాంతం ప్రథమ మిహ సేవ్యత్వముదితం
తతశ్చ ప్రాప్యత్వోపయికమితి భోగ్యత్వ మవదత్ ।
ద్వయం తత్స్వాసాధారణ తనువిశిష్టస్య గణయం
స్తృతీయే విశ్వేశం శుభసుభగరూపం కథయతి ॥ ౭॥
అనీదృక్సౌందర్యం తనువిహిత సర్గాదిసుభగం
స్వసేవారాకారం ప్రగుణవపుషం మోహనతనుమ్ ।
అపశ్య ల్లభ్యార్చా విభవమదదాస్యావహతనుం
సదాదృశ్యం స్తుత్యా కృతి మఘవిరుద్ధాకృతి మిహ ॥ ౮॥
శ్రియఃకాంతోఽనంత స్సుభతనువిశిష్ట ఫలమసౌ
ఫలా వాప్తేర్హేతు స్స్వయమితిచ నిర్ధార్య శతకైః ।
ఇదానీం బుద్ధిస్థ క్రమత ఇహ యుక్త్యా మునివర
ఫలత్వం తస్యైవం దృఢయతి తదన్యేషు విముఖ ॥ ౯॥
స్థిరైశ్వర్యం తుర్యే సహజబహుభోగ్యం నిరవిశ
న్మిథశ్శిష్టక్లేశావహసహితతుల్యం నిజజనమ్ ।
కృతార్థీ కుర్వంతం ప్రణయిభిషజం సద్బహుగుణం
స్వహేయత్వోపేక్ష్యం స్వమతఫల ముచ్చై స్స్వవగతం ॥౧౦॥
ఉపాయత్వం యత్తత్స్వ విధమశతకేభావ్యత విభో
రనన్యోపాయ స్తద్దృఢయతి పరం పంచమముఖైః ।
నిరీహ స్తత్రాదౌ నిరవధికనిర్హేతుకదయా
సరిత్పోస్థిత పద్మం శరణయతి నాథస్యచరణం ॥ ౧౧॥
దయానిఘ్నం భక్తై రఘువిమథనం ప్రేమజనకం
జగద్రక్షాదీక్షం స్మృతిజుష మహం భావవిషయం ।
శరణ్యందీనానాం స్వరసకృతదాస్యాభ్యుపగమం
ప్రచఖ్యౌ తంప్రాప్తం ప్రశమనకృతం పంచమశతే ॥ ౧౨॥

అనాద్యజ్ఞానం స్వరసకరుణా సందధతి న
ప్రణేతుర్వ్యాపార ప్రపదనపి సాపార్థ ఉదిత ।
తమాచార్యోపజ్ఞం చిరవిఘటితస్వాత్మఘటనస్ఫురచ్ఛక్తిం
షష్ఠే మునిరశరణో యాతి శరణమ్ ॥ ౧౩॥
గురుద్వారోపేయం స్వయమభిమతం వైరిఘటకం
చరిత్రైః కర్షంతం పరవిఘటనం స్వాశ్రితహరమ్ ।
నిదానం కృత్యాదేర్ఘటకవశభూతిద్వయమగా
దనర్హైర్దుర్ఘట్యం త్వవికలశరణ్యస్థితిమిహ ॥ ౧౪॥
తదేవం షష్ఠాంతం విహితసవిశేషప్రపదన
ఫలాలాభాత్ఖిన్నస్త్వరితహృదయస్సప్తమశతే ।
అభీష్టోపన్యాసప్రభృతిభిరనిష్టప్రశమనే
స్వతస్సిద్ధవ్యచ్ఛీలం ప్రభుమభిముఖం సమ్ముఖయతి ॥ ౧౫॥
సహాన్ శౌర్యాశంకాముపశమితవాన్ ప్రకటయన్
స్వగోప్తృత్వం గుప్తక్రమమఖిలజంతుప్రణయినం ।
శ్రితాక్రందచ్ఛేత్తా స్మరణవిశదశ్చిత్రవిభవ
స్తుతౌ యుంజన్ స్తోత్రవ్యసనజి జపర్శ్య ప్రభువరః ॥ ౧౬॥
అథానిష్టాన్ పుంసాం స్వయముపజిహీర్షన్నపి విభు
స్తదిచ్ఛాం బాహ్యేషు ప్రశమయితుకామ క్రమవశాత్ ।
నిజేచ్ఛాసంసిద్ధస్థితివిధచిదచిద్వస్తువితతి
స్థితేచ్ఛావైచిత్రీవశ ఇతి వదత్యష్టమశతే ॥ ౧౭॥
దిదృక్షాయాం దృశ్య ప్రభురగణి నిస్సంగసులభ
స్స్వవిశ్లేషైకాంతశ్శ్రితవిహితపౌష్కల్య విభవః ।
అపేక్షాసాపేక్షస్వవితరణసజ్జో హ్యదితర
స్వదాస్యం తన్నిష్ఠా తదవధిమపీహ ప్రకటయన్ ॥ ౧౮॥

అభీష్టం విశ్వస్మి న్విషమఫలకాంక్షి ణ్యవిషమం
ప్రయచ్ఛంతం దృష్ట్వా పరమపురుషార్థైక రసికః ।
నిరస్తాన్యాఽపేక్షో నిఖిల జగదీశస్య నవమే
నిదానం సిద్ధీనాం నిరుపధిసుహృత్త్వం గణయతి ॥ ౧౯॥
అభావ్యే కోఽబంధు శ్చిరకృతదయ శ్శైలజలధి
స్స్వసంబంధాద్గోప్తా స్వగుణ గరిమస్మారణపరః ।
అశక్యోవిస్మర్తుం ఘటకముఖవిస్రమ్భవిషయా
న్సమజ్ఞానీ స్సిద్ధ్యున్ముఖసమయ ఇచ్ఛ న్నవసర ॥ ౨౦॥
ఉదంతై రిత్యేవం నిరవధిక సౌహార్ద పిశునై
రుదన్యా ముద్వేలా ముపజనిత వంతం నిజపదే ।
త్రివర్గాతిక్రాంత స్థిరనగర ఘంటాపథగతే
స్పృహాయీకుర్వాణ శ్చరమశతకే విందతిమునిః ॥ ౨౧॥
గతిం వ్యధ్వక్లేశ చ్ఛిదమపిచ శంకాస్పదరసం
భజద్భి స్సంప్రాప్తం వివిధ భజన ప్రక్రియ మిహ ।
ఫలే తీవ్రోద్యోగం స్వవిషయ కృతాత్యాదర మగా
ద్యదృచ్ఛాసంతుష్టం పరజ్ఞి మపునర్ఘ్న సహాజం ॥ ౨౨॥
పరం ప్రాప్యం పశ్య న్పరిచరణ హేతుం విగణయ
న్పరిష్కుర్వన్నాజ్ఞా మనితర శరణ్య శ్శరణయన్ ।
అనిష్టప్రధ్వంసప్రభృతిషు నిదానంచ కథయ
న్మహార్ద్దేవం లక్ష్మ్యా సహిత మిహ భేజే మునివరః ॥ ౨౩॥
పురా శోక శ్శ్లోకోఽభవదితి యయా దిత్యుపనిష
న్మనేః పుణ్యశ్లోకా దజని వరభక్తైః పరిణతి ।
వ్యపోహ్యా స్వంభావం హరిచరణ సంతాపకలికా
మపేక్షోద్యోగీ యస్తదనుమతేరు కారుణ్యవివశః ॥ ౨౪॥

సతామిత్థంసారం ద్రమిడనిగమస్యాన్వకథయ
న్స్పహూనాం విద్యానాం బహుమతిపదం వేంకటపతిః ।
దశాసాధశ్చైత్రీ దృఢఘటితజైత్రధ్వజపటీ
పరామర్శద్భ్రశ్య త్ప్రతిమతనిరాబాధనిగమ ॥ ౨౫॥

మనువ్యాసప్రాచేతసపరిషదర్ఘ్యాక్వచిదియం
సుధాసిక్తా సూక్తిస్స్వయముదయమన్విచ్ఛతిజనే ।
నిరుంధ్యూర్కే వింధ్యాచల వికటసంధ్యానటజటా
పరిశ్రాంతా పంగోరుపరి యదిగంగా నిపతి ॥ ౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

ద్రమిడోపనిషత్సార స్సమ్పూర్ణ

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమః

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్య రత్నావళీ

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాధార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

సారస్సారస్వతానాం శఠరిపు ఫణితి శ్శాంతి శుద్ధాంత సీమా
మాయామాయామినీభి స్స్వగుణ వితతిభి ర్బంధయంతీం ధ
యంతీ। పారంపారంపరీతో భసజలధిభవన్మజ్జనానాం జనానాం
ప్రత్యక్ప్రత్యక్షయేన్నః ప్రతినియతరమా సన్నిధానం నిధానం॥

ప్రజ్ఞాఖ్యే మంథశైలే ప్రథిత గుణరుచిం నేత్రయు స్సమ్ప్రదాయం తత్తల్లబ్ధి ప్రసక్తై రనుపధి విబుధై రర్థితో వేంకటేశః । తల్పం కల్పాంతయూన శ్శరజిదుపనిషద్దుగ్ధసింధుం విమథ్నన్ గ్రథ్నాతి స్వాదుగాథాలహరిదశశతీనిర్గతం రత్నజాతం॥

పాంచాలీగాత్ర శోభాహృత హృదయ వధూవర్గ పుంభావనీత్యా పత్యావద్ధా సహాయే ప్రణయిని భజత ప్రేయసీవారతంత్ర్యం । భక్తి శ్శృంగారవృత్త్యా పరిణమతి మునేర్భావబన్ధప్రథిమ్నా యోగాత్ప్రాగుత్తరావస్థితిరిహ విరహో దేశికాస్తత్రదూతా ॥ ౩॥

భాషాగీతిః ప్రశస్తా భగవతివచనా ద్రాజవచ్చోపచారా త్సాచాగస్త్యప్రసూతా త్వితి పరిజగృహే భూమికా భేదయోగ్యా । యత్తత్కృత్యం శ్రుతీనాం మునిగణ విహితైః సేతిహాసైః పురాణై స్తత్రాసా సత్వసీమ్న శ్శఠ మథన మునే స్సంహితా సార్వభౌమీ ॥ ౪॥

ఆదౌ శారీరకార్థక్రమ మిహ విశదం వింశతి ర్వ్యక్తి సాగ్రా సంక్షేపోఽసౌ విభాగం ప్రథయతి చ ఋచాం చారుపాఠో పపన్నం । సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకల మనుగతం సామశాఖాసహస్రం సంలక్ష్యం నాభిభేద్యై ర్యజురపి శతకై ర్భాత్యథర్వా రసైశ్చ ॥ ౫॥

ప్రాచ్యే సేవానుగుణ్యాత్ప్రభుమిహ శతకే ఽమంస్త ముక్తై రుపాయం ముక్తప్రాప్యం ద్వితీయే ముని రనుబుబుధే భోగ్యతా విస్తరేణ । ప్రాప్యత్వోపాయ భావౌ శుభ సుభగతనో రిత్యవాదీత్తృతీయే ఽనన్యప్రాప్యశ్చతుర్థే సమ భవ దితరై రప్యనన్యా ద్యుపాయః ॥ ౬॥

దేవ శ్శ్రీమాం స్స్వసిద్ధే కరణమితి వద న్నేకమర్థం స
హాసై స్సేవ్యత్వాదీ న్దశార్థా న్పృథగిహ శతకై ర్వ్యక్త త
త్త్వానపార్థా న్ । ఐకైకశ్యాత్పరత్వాదిషు దశకగణే ష్వాయ
తం తే తథా తే త త్తద్గాథాగణానా మను విదధతి తత్ప్రజ్ఞ-
య ప్రజ్ఞసంఖ్యా ॥ ౭॥

సేవ్యత్వా ద్భోగ్యభావా చ్ఛుభతనువిభవా త్సర్వ భో
గ్యాధికత్వా చ్ఛ్రియ స్తద్ధేతుదానా చ్ఛ్రితజనతయా
వ్యాప్తితా నిష్టహృత్త్వాత్ । భక్తచ్ఛందానువృత్తే స్స్వుపధిక
సుహృద్భావత స్తత్పదవ్యాం సాహాయ్యాచ్చ స్వసిద్ధే స్స్వయ
మిహాకరణం శ్రీధర ప్రత్యవాది ॥ ౮॥

బ్రూతే గాథాసహస్రం మురమథనగుణస్తోమగర్భం ము
నీంద్ర ప్రత్యేకం చాత్ర గాథా ప్రథిత విభవగణా స్స్పష్టమ
ధ్యక్షయామ । తత్రాంకీర్ణ త త్తద్దశకగణశత స్థాపనా చి
త్య యుక్తా నైదంపర్యావరుద్ధా నగణిత గణితాం స్తద్గుణా
నుద్గృణీమః ॥ ౯ ॥

ఇచ్ఛా సారధ్య సత్యాపితగుణ కమలా కాంత గీతాంతసి
ద్ధ్యై చ్ఛుద్ధాంతా చారశుద్ధ్యై రియ మనఘగుణ గ్రన్థి బంధా
నుబద్ధా । తత్తాదృక్తామ్రపర్ణీ తటగత శరజిద్దృష్ట సర్వ్యయశా
ఖా గాథాతాత్పర్య రత్నావళీ రఖలభయో స్తారణీ ధారణే
యా ॥ ౧౦॥

తిరువాయ్మొழி—ప్రథమదశకమ్

నిస్సీమోద్యద్గుణత్వా దమిత రసతయా నంతలీలాస్పదత్వా
త్స్వాయత్తా శేషసత్తా స్థితియతనభిదా౽వైభవా ద్దివ్యాశ్రయా
ప్యాత్ । త్ర్యక్షబ్రహ్మాత్మభావా త్పదసదవగతే స్సర్వతత్త్వేషు

పూర్తే పశ్యన్యోగీ పరం తత్పదకమలనతా వన్వశా దాత్మచి
త్తమ్ ॥ ౧॥

స్వామిత్వా త్సుస్థిరత్వా దఖిలనిరుపధి స్వాత్మవిద్యాప్రహృ
ద్భావా త్తాదృక్సర్వానుకూల్యా చ్ఛ్యవనవ దితర ప్రాప్యవైష
మ్యవత్త్వాత్ । సర్వత్రాపత్సువాతా చ్ఛుభవిభవతయా మాన
నాస్యర్చ్యభావా త్సజ్జ్యేచ్ఛో న్మోచకత్వా జ్జగదవనతయో
పాదిశ త్సర్వనాగ్యమ్ ॥ ౨॥

బన్ధార్హత్వా త్స్వభక్తై రధికతరగుణానంతదివ్యావతారా
త్సర్వేష్వాసక్తిమత్త్వా న్నతసుగమతయా స్వప్రబోధప్రదత్వా
త్ । ఖ్యాతాభిఖ్యాదిచిహ్నై త్స్వరుచివితరణా త్సర్వకాలాశ్ర
యత్వా చ్ఛర్వాదేస్స్వాంగదానా త్ప్రహిత పదతయా నంత
సౌలభ్య మాహ ॥ ౩॥

త్రాణేబద్ధధ్వజత్వా చ్ఛుభనయనతయా స్వార్థలాభేఽర్థిభా
వా త్తిమ్యన్స్నేహస్వభావా జ్జగదుపజననస్థాపనాతి ప్రియత్వా
త్ । కారుణ్యాత్తత్త్వయోగా దనుగత మహిషీ సన్నిధే స్సం
గదైర్ఘ్యా న్నానాబన్ధై స్స్వరక్షావహిత తమతయా ఝౌమ్య
తీత్యాహ కృష్ణమ్ ॥ ౪॥

సద్భిర్భవ్యా న్సువాచ స్సుచరితసుభగాన్ కృష్ణసాయూప్య
సౌమ్యాన్ స్వాహారోదారశీలాం స్తనుధృతభగవల్లక్షణో
బాల్యగుప్తాన్ । ఛాత్రస్స్వచ్ఛందవృత్తీ నభిగతశిశిరా నంతరం
గోక్తియోగ్యా నాచార్యాన్ కృష్ణలబ్ధా వవృణుత శరజి త్ప్రి
యసీ దూతసీత్యా ॥ ౫॥

క్షుద్రాహ్వానాభిముఖ్యా న్నిజమహిమతిరస్కారకార్యాత్ ప్రియత్వా త్సర్వత్రాప్యంఘ్రిదానా త్స్వవిధశయనత స్సవ్యాంఘ్రిపత్త్రైక రస్యాత్ । గోపాద్యాప్తే రశేషేక్షణవిషయతయా భక్తవస్తుప్రసక్తేః శ్లిష్యన్నాశవ్యపోహా త్తదహితశమనాద్రాహనాథం సుశీలమ్ ॥ ౬॥

అక్రీతైరర్ఘ్యభావా దనియతవివిధాభ్యర్చనా త్స్వల్పతుష్టేః ప్రహ్వావర్జ్యైర్బాలా త్స్వవిషయనియతే ష్వాదరా త్స్వమభూమ్నా । పాదాసక్తప్రసక్తైః సకృదుపసదనే మోక్షదా ద్ధర్మసౌస్థ్యా త్క్షిప్రక్షిప్తాహితత్వా త్సుకర భజనతాం మాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭॥

సచ్చిత్తాకర్షహేతో రఘుశమనవిధే ర్నిత్యభోగ్యామృతస్య త్యాగే హేతూజ్ఝితస్య ప్రవహ దుపకృతే ర్దుస్త్యజస్వానుభూతేః । త్యాగాకాంక్షానిరోద్ధు శ్శ్రితహృదయపృథక్కారవిత్యాక్షమస్య స్వాత్మశ్లిష్టస్య గాయ చ్ఛ్రీమహరయశస స్సేవనం స్వాద్వవోచత్ ॥ ౮॥

సూరీణాం స్వైరసేవ్యే స్వయమవతరతి క్షుద్రదివ్యైకనేత్రే గోపాద్యర్థం ధృతాద్రౌ శ్రితతనురసికే వామనీ భావదృశ్యే । సచ్చిత్తానన్యవృత్తౌ విభవసమతయా స్వాయుధారూఢహస్తే నీచోచ్చగ్రాహ్యపాదే నిరుపధిమృజుతాం నీరవర్ణే జగాద ॥ ౯॥

పర్యంతేఽత్యచ్చదృష్టం స్వవిరహవిధురం డింభవత్పార్శ్వలీనం చిత్తేక్లప్తప్రవేశం భుజశిఖరగతం తాలుసింహాసనస్థమ్ । చక్షుర్మధ్యేనివిష్టం స్థితమలికతటే మస్తకేతస్థివాంసం ప్రత్యాహారోక్తరీత్యా విభుమనుబుభుజే సాత్మ్యభోగప్రదానాత్ ॥

విష్వగ్విశ్రాంతిదృశ్యం విగణనసులభం వ్యక్తపూర్ణోపకారం స్వాంతస్యైకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయజుషం బంధమాతో౽పయాతం । చింతాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజనసతతశ్లేషిణం దర్శితార్చం స్మృత్యైచిత్తైమిషంతం స్వవితరణమహౌదార్యతుష్టో౽భ్యచష్ట ॥ ౧౧॥

ఆదావిత్థం పరత్వా దఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్నా నిశ్శేషాగస్సహత్వా త్కృపణసుఘటనా చ్ఛక్యసంరాధనత్వాత్ । స్వాదుస్వోపాసనత్వా త్ప్రకృతిఋజుతయా సాత్మ్యభోగప్రదత్వా దవ్యాజోదారభావా దమనుత శతకే మాధవం సేవనీయమ్ ॥ ౧౨॥

ద్వితీయదశకమ్

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వా దరతిజననతో౽జస్రసంక్షోభకత్వా దన్యేష్టం ప్రేరకత్వా ద్విలయవితరణా త్కార్శ్యదైన్యాది కృత్త్వాత్ । చిత్తాక్షేపా ద్విసంజ్ఞీకరణత ఉపసంశోషణావర్జనాభ్యాం దృష్టాస్వాదస్య శౌరే క్షణవిరహదశా ద్దుస్సహత్వం జగాద ॥ ౧౩॥

పూర్ణైశ్వర్యావతారం భవదురితహరం వామనత్వే మహాన్తం నాభీపద్మోత్థవిశ్వం తదనుగుణదృశం కల్పతల్పీకృతాబ్ధిమ్ । సుప్తంవ్యగ్రోధపత్రే జగదవనధియం రక్షణాయావతీర్ణం రుద్రాదిస్తుత్యలీలం వ్యవృణుత లలితోత్తుంగ భావేన నాథమ్॥

చిత్రాస్వాదానుభూతిం ప్రియ ముపకృతిభి ర్దాస్యసారస్యహేతుం స్వాత్మన్యాసార్హకృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యం । సర్వాక్షప్రీణనార్హం సవది బహుఫలస్నేహ మా

స్వాద్యాశేలం సభైయ్యస్సైద్వైయ్యస్సమేతం నిరవధి దశఘాశేషని
ర్వ్యాజ మీశమ్ ॥ ౧౫॥

ప్రహ్లాదార్థే నృసింహం క్షుభితవిపదుమావల్లభం క్షిప్తలం
కం ప్వోళప్రత్యర్థి కేతుం శ్రమహర తుళసీమాలినం ధైర్యహే
తుం । త్రాసేదత్త్వావధానం స్వారిపుహతికృతా శ్వాసన దీప్త
హేతిం సత్ప్రేరితాజీ రక్షితారం వ్యసన నిరసనం వ్యక్తకీర్తింజ
గాద ॥ ౧౬॥

స్వపాప్త్యా సిద్ధకాంతిం సుఘటితదయితం విస్ఫురత్తుంగ
మూర్తిం ప్రీత్యుత్పత్తిభోగ్యం నవఘనసురసం నైకభూషాది
దృశ్యమ్ । ప్రఖ్యాతప్రీతిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోద
హృద్యం విశ్వావ్యావృత్తిచిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతనిత్యా ఽ
న్వభుఙ్క్త ॥ ౧౭॥

స్వాస్వాద్యవ్యాపకత్వాచ్ఛ్రితనియతదృశే రైక్యకాంగప్ర
దానాత్త్యాగానర్హపరీకాశా ద్ధిన్నరపరిచరణ స్థాపనాత్స్వాపభ
జ్ఞాత్ । దుస్సాధార్థస్యసిద్ధ్యై ర్వరహభయకృతే స్సర్వభేదా
త్మయోగాన్నిత్యానేకోపకారాత్స్వవిరహచకితం ప్రైక్ష
తాంభోరుహాక్షమ్ ॥ ౧౮॥

సర్వాది స్సర్వనాథ స్త్రిభువనజననీవల్లభ స్స్వాశ్రితార్థి
విధ్వాగ్యాప్త్యాప్త్యతిదీప్తా విమతనిరసన స్స్వాంఘ్రిసద్భక్తిదాయీ।
విశ్వావ్యాప్త్యై వామనాంగ స్స్వవిభవరసద స్స్వాంత నిర్వాహ
యోగ్య స్స్వార్థేహా బంధమోక్షా స్స్వజనహితతయా ద్వా
దశాఖ్యాభిమాచే ॥ ౧౯॥

ప్రాప్యాకారోపపత్త్యా జనిపరిహరణా ద్విశ్వసృష్ట్యాదికర్త్రై

ర్నిస్సీమానందదేశాఽన్వయత ఉపజగావారశాస్త్రావతారాత్।
సుప్రఖ్యాతానుభావా ద్వివిధవిహరణా ద్వ్యాప్తి వైచిత్ర్య
వత్త్వా ద్భక్తైర్ద్రాగ్దృశ్యభావా దఖిలఫలకృతే ర్ముక్తిసౌఖ్యం
ముకుందే ॥ ౧౦॥

శ్రీధ్యేయస్వాంఘ్రియోగం శుభమతికరం స్తోత్రసామర్థ్య
హేతుం స్వార్థీకారోపకారం స్మృతిరసకలితాన్యాదరం ప్రీ
తినశ్యం । ప్రాప్తా కాలాత్కమత్వ ప్రప మమృతరసధ్యాన మా
త్మార్పణార్హాం వైముఖ్యా ద్వారయంతం వృతపరిచరణం చక్ర
పాణిం జగాద ॥ ౧౧॥

దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ముఖరితజలజం వర్షుకామ్భోదవర్ణం
శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తాశ్రితమతివిలసద్ధేతి మాపీతగవ్యమ్ । సం
రంభోత్క్షిప్తభూమిం ప్రణమదనుగుణం పూతనాచేతనాంతం
పూర్వాచార్యం శ్రితీనాం శుభసవిధగిరి స్థానతో నిర్వివేశ॥

ఇత్యబ్రూతాత్యసహ్యక్షణవిరహతయా మానుషత్వే ప
రత్వే త్స ర్వాస్వాదత్వభూమ్నా వ్యసన హారతయా స్వాప్తి
సంప్రీతిమత్త్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగా న్నిజసుహృదవ
నా న్ముక్తిసారస్యదానా త్కైంకర్యోద్దేశ్యభావా చ్ఛుభనిలయ
తయాచాతిభోగ్యం ద్వితీయె ॥ ౧౩॥

తృతీయదశకమ్

సుశ్లిష్టా కల్పమంగై రనుపమ సుషమం వ్యక్తినిస్సీమదీప్తం
స్వాంతస్వాదుస్వదేహం సుఖభజనపదం మండితాంగంమహి
మ్నా । స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్జ్వల్య మిష్టాప

వాహ్యం పీతాశ్చర్యత్రిణేత్ర ప్రభృతిసురనుతిం చిత్రసౌంద
ర్యవిద్ధమ్ ॥ ౨౪॥

స్రష్టా క్రాన్తాచ లోకా న్హృతధరణిభరో ఽనన్య భో
గ్యాంఘ్రియుగ్మ శ్చిత్రోద్యన్నీలరూపో నిరవధిరసదన్వాంఘ్రి ర
ధ్యక్షమూర్తిః । నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిఖిల వసుమతీగోపన
స్వాంఘ్రివృత్తి స్తృష్ణ స్మూర్తిప్రీత్యా యమపరవశతాం
ప్రైక్షిలోకైకనాథః ॥ ౨౫॥

స్థానోత్క ర్షాత్ప్రదీప్తం శ్రీమహర వపుషం స్వాంగపర్యా
ప్తభూషం తేజిష్ఠంనీచయోగా త్ప్రణమితభువనం పావనం స
న్నతానాం । ప్రాప్త్యర్హస్థాన మంహఃప్రశమనవిషయం
బంధవిచ్ఛేదిపాదం భేజే శీఘ్రాబియానక్షమశుభవసతిం లబ్ధ
తార్చాభిముఖ్యా ॥ ౨౬॥

భూతైస్తత్కార్యభూతై శ్శుభనిజవపుషా దీప్తిమద్భి పదా
ర్థైః పద్యాస్వాదోపపన్నై శ్శ్రితిముఖ సుభగాశేష శబ్ద
ప్రపంచైః । నానాకారైః పుమర్థై ర్జగదధిపతిభి శ్చేతనా
చేతనాఖ్యై ర్జుష్టం దోషైరదుష్టం నిఖిల తనుతియా సమ్ప్రతు
ష్టావతుష్ట ॥ ౨౭॥

గ్రాహ గ్రస్తేభమోక్షే సురరిపు దమనే గోకుల త్రాణ
కార్యే గోదార్థో క్షావమర్దే సదహిత మథనే సింధుపర్యంక
యోగే । క్షోణీభారవ్యపోహే క్షితిధరవసతౌ నిర్జరారాధ్య
తాఖ్యాం విశ్వారమ్భేచ శౌరే శ్శుభతను సుషుమోన్మాదక
త్వం జగాద ॥ ౨౮॥

పద్మాక్షీం పాప హంత్రీం మణిరుచి మమరాధీశ చింత్యాం
ఘ్రిపద్మాం తత్త్వాద్మృక్కుంతళశ్రీ సుఘటితమకుటాం భావుక

ప్రాప్యపాదామ్ । శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభట మథనీం
భక్తధీవృత్తిభావ్యాం నీచోచ్చాభీష్ట వృత్తిం హరితను మవద
న్నిర్మలార్చానురక్త ॥ ౨౯॥

స్ఫీతాలోకాతిభూమ్నా పృథు బహు భుజయా దివ్యమా
ల్యాస్త్రభాజా సద్వస్త్రాకల్పక్లప్త్యా త్రిదశరసకృతా రక్ష
ణౌన్ముఖ్యవత్త్యా । ముక్తైరుత్తంసితాఘ్ర్యా స్థిరధృతరమయా
శ్యామయా నిత్య సత్యా శౌరేః కాంత్యా జితానాం స్వబ
హుమత జనస్వామితా మవ్యమంస్త ॥ ౩౦॥

చిత్తాకృష్టిప్రవీణై రఖిలపనసుఖై స్స్వర్ణ వాంఛాం దుహానై
రాతన్వానై ర్ద్విదృష్టిం శ్రుతి హిత సహితై రాత్మ నిత్యాదరా
హైః । విశ్లేషాక్రోశ కృద్భి స్స్మర దరతిహరై ర్దత్తసాయు
జ్యసంగై కుర్వాణై ర్బాల లౌల్యం మిళిత గుణగణై ర్నిత్య దృ
శ్యాంగ మాహ ॥ ౩౧॥

రమ్యస్థానాది యోగా దమిత విభవత స్సత్పథ ప్రాపకత్వా
త్సమ్యక్సాయుజ్య దానా దనఘవితరణా త్సర్వ శేషిత్వచిహ్నా
త్ । పర్ఖ్యాతాఖ్యా సహస్రై రవతరణ రసై ర్భుక్తి ము
క్త్యభి ముఖ్యా త్త్రైలోక్యోత్పాదనాచ్చ స్తుతి విషయ తనుం
వ్యాహరన్నిందితాన్య ॥ ౩౨॥

ప్రాదుర్భావానుభా త్స జన విభవా త్పావనాలంక్రియ
త్వాజ్జైత్ర్యా పారయోగా దఘటిత ఘటనా ద్దైవభావ ప్రసి
ద్ధే । ఆశ్చర్యక్రీడనత్వా త్సగసిజ నిలయానందనా చ్ఛంద
వృత్తే రైశ్వర్యవ్యక్తిమత్త్వా దఘశమనతనుం కేశవం వ్యాజ
హార ॥ ౩౩॥

ఏవం సౌందర్య భూమ్నా తను విహితజగత్కృత్యసౌభాగ్య యోగా త్స్వేచ్ఛాసేవ్యాకృతిత్వా న్నిఖిల తనుతయో న్మాద దానార్హకాంత్యా । లభ్యార్చా వైభవత్వా ద్గుణరసికగు ణోత్కర్షణా దక్షకృష్ట్యా స్తుత్యత్వా త్తాపభంగా చ్ఛుభ సుభగతనుం ప్రాహనాథం తృతీయే ॥ ౩౦॥

చ తు ర్థ శ త క మ్

శ్రీమన్నారాయణ స్స్వామ్యనుగుణ మకుటో వీర దా మాంకమౌళి ర్దుర్దాంతారాతిహంతా ఉద్ధృతవియతతనుః క ల్పపాథోధితల్ప । విశ్వాద్యం జ్యోతి రుర్వీధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతు ర్నిర్ధూతా శేషదోష ప్రభురథ కథిత స్సృష్టి స్త్వైర్యసీమా ॥ ౩౧॥

శైత్యా త్సౌగంధ్యభూమ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణా దాభిరూప్యా త్సందర్భా త్సుప్రసంగా న్మహితతులసికామాల యా శంఖతశ్చ । చక్రాధిశస్య యోగా ద్వలదళశయనా ద్వ ర్ణశియా పదాన్తై స్సమ్పన్నానేక భోగ్యం నిరవిశ దజితం క షమూర్తిం శఠారి ॥ ౩౨॥

చేతో గంధానులేప స్స్రుతి వచనకృతస్రక్పటో ంజల్యావా త్తాలంకార ప్రాణవాసీ కలిత వరశిరో భూషణ శ్చేతనేన । శీ ర్ణాసత్పాదపీఠ స్స్వతనుసదనతా మాత్మరూపే వితన్వ న్న న్యోన్యాత్మత్వయోగా త్త్రిభురగణి మిథశ్శిష్టభావో ఽ ధతేన ॥ ౩౩॥

భూమ్యాద్యై స్సాగరాద్యై ర్జ్వలన శశిముఖై ర్వస్తుభి ర్వ త్సపూర్వై ర్నృత్యాద్భి స్సైవ్యైశ్చలోకాదిభి రథ పృథివీష్విద్భి రాత్మీయదాసై । సౌలభ్యై శ్వైర్యవర్గై రపిచ గుణగణై ర్వా

సుదేవో వియోగే స్వీయైస్తులైర్యశ్చ భక్తా న్వ్యథయతి మధు
హే త్యబ్రవీత్కారిసూను ॥ ౩౮॥

ఆపన్నానన్యబంధౌ సరసిజ నిలయా వల్లభే సాంద్రమోదే
భక్తాఘ ధ్వంసశీలే తదుచిత సమయాశ్వాసదాన ప్రవీణే ।
కర్పూలాలేపశోభే సమధికరహితే తోషకే సర్వపూర్ణే కృష్ణే
స్తుత్యాదిభాజాం శరరిపు రవద ద్ధన్యతాం వింది తాన్య ॥ ౩౯॥

ఇచ్ఛాసారథ్యయోగా త్ప్రిహరణ వదనా చ్ఛ్రీతులస్యా
శ్య మాలే స్తుత్యాంఘ్ర్యోః పాదధూళ్యా స్స్వజనభజనత
త్పాదధూళీనమోభిః । తన్మూలన్యాంఘ్రినుత్యా తదితర భజన
త్యాగ పూర్వోపసత్త్యా దేవం ప్రాచిఖ్యప త్స్వప్రణయిషుభి
షజం కేసర స్రగ్విభూషం ॥ ౪౦॥

ఆపద్బంధుత్వ దీప్తం నిరవధిక మహానందదం క్రాంతలోకం
దుర్దర్శం దేవతానాం పితరమనుపధిం సర్వ భూతాంతరస్థమ్ ।
పూర్ణర్జ్ఞైకమూర్తిం ధృత శుభతులసీం చక్రనాథం శ్రుతీనాం
విశ్రాంతిస్థాన మీశం విశదబహుగుణం ప్రాహ ఖిన్న శ్శ
రారిః ॥ ౪౧॥

దుశ్శీలో మాంసచక్షు ర్నిరవధిదురితో హీతలజ్జో విలోలః
పేక్షాహీనో న్యసంగా త్కృతమపి లఘయన్ శీల మంతర్ధధా
నః । కర్మజ్ఞానాది శూన్యో నిరుపధి విహితాం జ్ఞాన దృష్టిం
వినింద న్ప్రీత్యాప్యేవం స్వదోషా న్పతి గుణరసిక స్తద్దిదృ
క్షాంచ చక్రే ॥ ౪౨॥

సౌందర్యాదౌ స్వకీయే హృదిచ ఖనికరే పూర్వ తాయాం
చ కాంతౌ సమ్యక్ జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయో ర్వృష్ణిణి
స్వస్వరూపే । న్యాద్విష్ణోర్యద్యుపేతౌ తదిద మఖిల ముస్మాల

నీయం తదీయై రిత్యూచే కారిసూను స్తముపరి కథయం స్తం శివా ద్యాశ్రితాంగమ్ ॥ ४३॥

కారుణ్యా దబ్ధిమూర్ధే తదుపరి శయిత స్తత్సమానాంగవర్ణ ఖ్యాతౌదార్య స్స్వదానే రుచిరమణిరుచి శ్శేషశో ఽతీవ భోగ్యః। ఆత్మత్వేనానుభావ్యో దురధిగమపదో బంధమోక్ష స్వతంత్ర స్స్వన్యపేక్షోపరోధీ స్వదత ఇహ విభు స్తత్పదోత్కంఠితాయ ॥ ४४॥

తాపైస్సమ్బంధిముఖై స్స్వవిభవ మరతై స్తాపశ్చదోర్భాగ్యసంగై ర్దుర్గత్యాజ్ఞానివృత్తే రనితరవిధుతే రంధకారానిరోధాత్ । ప్రహ్వా భావోజ్ఝితత్వా త్ప్రలఘుసుఖపరిష్వంగతశ్చాతి శోచ్యం విశ్వం ద్రష్టుం నశక్తో నిజపదనయనే నాథతిస్మ స్వ నాథమ్ ॥ ४५॥

స్వానాం నిర్వాహకత్వా దహిపతిశయనా దబ్ధివర్ణ స్వభావా దత్యంతోదార భావా ద్వ్యలభిదుపలవ ద్దర్శనీయత్వ యోగాత్ । సన్మ్రాళిత్వా త్తుళస్యా ప్రియ కరణ ముఖై రండ సృష్ట్యా పటుత్వా త్సుప్రాపత్వాదిభి స్తం ఫలమతుల మవై ద్భేజుషామేష నాథమ్ ॥ ४६॥

కల్పాంతేపి స్థితత్వా త్సకలసురగణ స్రష్టృభావా జ్జనానాం రక్షోద్యోపాయకత్వా చ్ఛివవిధిభరణా త్సర్వ దేవాత్మభావాత్ । త త్తత్కర్మానురూపం ఫలవితరణతో వైనతేయ ధ్వజత్వా న్మార్కండేయావనాదే ప్రభు మధ శరజిత్వా ప్రిహ సర్వామరోచ్ఛ్రమ్ ॥ ४८॥

నిత్యైశ్వర్యంతుతుర్యే సహజ బహుళసద్భోగ్య మన్యోన్యసక్తం క్లైశాపాది స్వతుల్యం స్వజనకృత కృతార్థీ కృతిం స్నే

హి వైద్యమ్ । సంయుక్తం సద్గుణౌఘై స్స్వజనపరివృతో పే క్ష్య ఖిష్టార్థరూపం శ్రేషం నిశ్శేషభోగ్యా దమనుత శతకే దేవతాసార్వభౌమమ్ ॥ ౪౮॥

పంచమదశకమ్.

చక్రస్యాయత్త కారత్వా త్స్వజనవశతయా రక్షణో ద్యుక్త భావా ద్భవ్యత్వా త్స్వత్వ దానాదమలతనుతయా శ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । నానాబంధుత్వయోగా ద్ద్రుపదిసఖతయా వ్యాజమాత్రాభిలాషా త్కారుణ్యాధీనవృత్తిం కమలదృశ మవైత్కారిసూను కృతార్థః ॥ ౪౯ ॥

పాథోధిప్రాప్తకాంతౌ సరస తుళసికాలంకృతౌ దాతృభావే వైకుంఠత్వేచ చక్రప్రహారణవశితా దేవతాస్థాపనాదా । స్వానామచ్యావనాదా సకలనియమనే సర్వశక్తైశ్య భావే నిత్యాసక్తై స్స్వభక్తై ర్జగదఘ శమనం ప్రాహకృష్ణం శరారిః ॥ ౫౦॥

జ్యోతీరూపాంగకత్వా త్సరసిజనయనానిష్టవిధ్వంసకత్వా న్మేఘౌఘ శ్యామళత్వా చ్ఛ్రితసరసతయోత్కృష్ట సౌలభ్య యోగాత్ । రక్షాయాం సావధానా త్సుభగతనుతయాసోపకారాస్త్రవత్వా త్స్వానాం ప్రేమాతిమాత్రం జనయతి భగవా నిత్యవాదీచ్ఛరారిః॥ ౫౧॥

ఆపద్బంధుత్వకీర్త్యా యదుకులజననా ద్ధీర వీరత్వ కీర్త్యా లోకానాం విక్రమాచ్చా శ్రిత దురితహృతే రద్భుతై శ్చేష్టితైశ్చ । చక్రాద్యస్త్రాన్వితత్వా త్కమలనయనత స్సమ్పదా వామనత్వాత్ శ్రీ రామాత్ శేషశాయీ జగదవన మహా దీక్షితో ఉజ్జాయి తేన ॥ ౫౨॥

శంఖాద్యై ర్యజ్ఞసూత్రాదిభిరపిచ తథా శార్ఙ్గముఖై ర్వి
శిష్టైశ్శస్త్రైర్విశ్వస్యాభిముఖ్యాద్యై స్సునాసాగ్రతతి నిరవధి జ్యోతి రూర్ధ్వస్థి
మూర్త్యా । నేత్రాబ్జాద్యై రశేషాభరణసుషమయా సైవ్యశ్చ
భక్తైర్మనోజ్ఞో దేవ స్స్వానామజస్రం స్మృతి విషయతయా భా
తిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౫౩॥

సృష్ట్యాద్యై ర్జగత్యాస్సకల విధకలావర్తకత్వేన భూ
తాంతర్యామిత్వేన కృత్యుద్ధరణ పరతయా భూభరాపాకృతేశ్చ।
శైలేంద్రోద్ధారణాద్యైస్స్వజనహితతయా బ్రహ్మరుద్రేంద్ర
భావా ద్దుష్కర్మోన్మూలనాద్యై ప్రభు రనిశ మహాం బుద్ధిబో
ధ్యో ఽనన్యభావి॥ ౫౪॥

సర్వాధీశేశయత్వా దరిదరభరణా త్సానుకమ్పత్వయోగా
త్సాహాయ్యా దశేషాంతర నిలయతయా భూసముద్ధృత్యుద
న్తై । సర్వేషాం తాతభావా దితరజనదురాధర్షతా దైశ్వర
ణ్యాం దీనానాం ప్రాహవిష్ణుం శరజనమథనో దేవతాసార్వభౌ
మమ్ ॥ ౫౫॥

నిస్సీమత్వామృతత్వా త్స్వవశజనితయా ఽనన్యభావ ప్రదా
నా న్మర్యాదాతీతకీర్త్యా నళిననయనతో నాయకత్వా త్సురాణా
మ్ । సర్వైశ్వర్యాదియోగా దనితరగతితా ద్యావహో సన్నభా
వా ద్దాస్యే స్వే స్థాపయే త్స్వస్థారిరితి శరజిత్థాపయామాస
కృష్ణమ్ ॥ ౫౬॥

స్వామిత్వా త్సంశ్రితానా ముపకరణ రసా త్స్వేష్టసంశ్లే
షకత్వా త్సర్వాస్వాదత్వభూమ్నా కపటవటుతయా దారుణా
పత్సఖత్వాత్ । దివ్యస్థానోపసత్త్యా భ్రమదరిభరణాచ్చాపి నా

రాయణత్వా దత్యాసన్నశ్రితానాం భవతిహరిరితి ప్రాహకా
రే స్తనూజః ॥ ౫౭॥

ప్రాదుర్భావాదివృత్తైర్వృషగణదమనాత్పూతనాశాత
నాద్యైర్గోహార్థం బాధకృత్యైర్గిరివరభజనస్వీకృతేస్థానభేదైః ।
తేజోధ్వాంతాదిభావాజ్జలనిధిశయనాద్భిక్షణాద్యైస్త్రిప
ద్యార్ పీయూషస్పర్శనాద్యైశ్శిథిలయతి హరిస్స్వీయహృచ్ఛే
త్యథోచ ॥ ౫౮॥

ఇత్థంకారుణ్యనిఘ్నం దురితహరజనం ప్రేమ తీవ్రందుహానం
లోకానాం రక్షితారం స్మృతి విషయమహం భావనాగోచరం
చ । దీనానాం సచ్ఛరణ్యం స్వరసకృత నిజప్రేష్యతావాఞ్ఛ
మూచే ప్రాప్తం శక్తి ప్రదం శ్రీపతి మిహశతకే శ్రేయసా
మేకహేతుమ్ ॥ ౫౯॥

షష్ఠదశకమ్

చక్రిత్వాత్స్వామిభావాద్విపదిసఖితయా బిమ్బదృశ్యాధర
త్వాదబ్ధిశ్యామాత్మకాన్త్యా ధృతతులసితయా నిర్జరాధీశభా
వాత్ । రక్తాభాన్యాంఘ్రిభావాత్పృథుమకుటతయాఽఽశ్చ
ర్యచర్యావిశేషైర్లజ్జాధ్వంసాచ్చ కృష్ణం శరజిదకథయద్దేశి
కద్వారగమ్యమ్ ॥ ౬౦॥

పూర్ణత్వాద్గోపనారీజనసులభతయా లోడనాదమ్బురాశే
ర్నృగోప్త్రగ్రేశయత్వాదరిసుభగతయా శ్రీమహీవల్లభత్వా
త్ । నిర్దోషోత్తుంగభావాన్నిరవధికయశస్సద్వశీకారిదృ
క్త్వాన్నోమోక్షస్పర్శేచ్ఛయాచ స్వయమభిసరతీత్యాహ కృష్ణంశ
రారిః ॥ ౬౧॥

సమ్యగ్దారిద్ర్యభావా దసుఖసుఖకృతే పత్తనగ్రామభావా త్పుణ్యాపుణ్యాదిభావా త్కపట ఋజుతయా సర్వలోకాదిభావాత్ । దిన్యాదివ్యాంగవత్వా త్సురదితిజగణ స్నిగ్ధశత్రుత్వకీర్త్యా చ్ఛాయాచ్ఛాయాదిభావా దఘటితఘటనం ప్రాహ కృష్ణం శఠారిః ॥ ౬౧॥

రాసక్రీడాదికృత్యై ర్వివిధమురళికానాదనై ర్మల్లభంగై ర్గోపీబంధార్హభావా త్స్వజనసముఖై కంసదైత్యాదిభంగైః । ప్రాదుర్భావైర్విహీనే ప్యసురభుజవనచ్ఛేదముఖ్యై శ్శఠారి రాకర్షే త్సర్వచిత్తం హరిరితికథయామాస కాన్తేరపత్యమ్ ॥

శంఖాచ్చక్రాత్తతశ్చ త్రిదశసురతయా స్నిగ్ధశాయిత్వభూమ్నా తద్వ్యుచ్ఛేదారభావాదరుణసరసిజాక్షత్వచిహ్నేన దేవ । దేవ్యాసంస్పృష్ట (దేవీభిస్సేవ్య) భావాదతిసుభగతయా స్వేష్వతిస్నిగ్ధభావా ద్యన్నుధ్యస్సేవ్యమ్మరారి ర్విఘటయతి హరాదిత్యవోచచ్ఛఠారిః॥ ౬౨॥

పారమ్యాద్దైవశ్చపఞ్చాయుధవిహృతిముఖై ర్బ్రహ్మణ స్సృష్టభావా ద్దేవానాంస్వామిభావా దభిసుభగతయాఽలంకృతేః కుందభంగాత్ । ప్రాదుర్భావైశ్చసర్వాంతరనిలయతయా ఽహంమమత్వేతిధైర్యం చాతుర్యాదీని ఽన్యాణామపహరతి హరిశ్చేత్యభాణీచ్ఛఠారిః ॥ ౬౩

పారమ్యాద్భవ్యభావా త్సగభిహితిముఖై శ్శ్రీశతైశ్వర్యభూమ్నా స్నేహిత్వా దాభిరూప్యా చ్ఛ్రితపరవశతాసర్వలోకేశతాద్యైః । భృత్యాదేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహరత్సంశ్రితానాం వేదానాగస్త్యభాషావపుష ఉదధరచ్ఛ్రీయసే దేహినాం యః ॥ ౬౪॥

లోకస్రష్టృత్వశక్త్యాయుధ సుభగతయా జిష్ణుసారథ్యయో
గా త్సర్గ్భా ర్ద్దేవేశభావా ద్గరుడరథతయా స్వాశ్రితేపక్షపా
తాత్ । కాన్త్యాసామ్రాజ్యయోగా దవతరణదశా స్పష్టపా
రమ్యతశ్చ స్వీయాయత్తస్వభూతి ద్వయమథ కథయామాస దే
వం శరారిః ॥ ౬౭॥

సర్వాత్మ్మత్వా జ్జగత్వ్యాక్రమణత ఉతసంరక్షణా ద్విష్టపా
నాం శత్రుధ్వంసా త్పరత్వా ద్యభిమతదశయా పఞ్చధాఽవస్థి
తత్వాత్ । నిర్వ్యాహోదండకోట్యా బుధదయితతయా సర్వశీ
ర్షణ్యాఙ్ఘ్రిదానా న్మోక్షేచ్ఛోత్పాదకత్వాద్ధరిమథ శరజి ద్వ్యక్తవా
నర్హాద్వియోగమ్ ॥ ౬౮॥

ఆపత్సంరక్షణా దర్యుపకరణతయా మేఘసామ్యాది భూ
మ్నా స్వానాంవిశ్వాసదానా త్సురగణభజనా ద్దివ్యదేశోపస
త్త్యా । ప్రాప్యప్రాప్యత్వయోగా త్స్వజనవిజనయో స్స్వప్ర
పత్త్యభావా దూచేనాథం శరణ్యం శ్రుతిశత విదితం వేంక
టేశం శరారిః ॥ ౬౯॥

ఇత్థంసద్వారగమ్యం స్వయమిత మసహస్థాయినాం యోజ
నార్హం కర్షంతం స్వైశ్చరిత్రై ర్విఘటితవిజనం స్వాన్వితస్తేయద
ఘమ్ । ధృత్యాదీనాంనిదానం ఘటక వశమహాభూతి యుగ్మం
శరారి ర్వైఘట్యస్యాప్యనర్హం ప్రపదనసులభం ప్రాహ షష్ఠే
శరణ్యమ్ ॥ ౭౦॥

సప్తమదశకమ్.

నిస్సంఖ్యాశ్చర్యయోగా దతిమధురతయా ఽథోజగత్కా
రణత్వాన్న్యగ్రోధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతితయా వాఙ్మ

నస్సన్నిధానాత్ । పీయూషస్పర్శనాద్యై రఖిలపతితయా లో
కసంరక్షణాద్యై శ్శార్యాశఙ్కాంసహేత త్రితనురసుర హేత్యా
హచిఙ్నాంతికస్థః ॥ ౨౧॥

శ్రీరంగేసన్నిధానా న్నిఖిలజగదనుస్రిష్టృతాద్యై శ్శుచిత్వా
ద్విధ్వస్తానిష్టభావా దురగశయనతః పుంసుకర్తానురూపమ్ ।
శర్మాశర్మప్రదానా జ్జలదతనుతయోపక్రియా తత్పరత్వా త్స్వ
మీనాస్వానాంవిగర్హా ముపశమయతిచే త్యాహ ధీమాన్ శరారిః॥

పద్మాక్షత్వేనహృత్స్థ పరమఖ నిలయ స్స్వోపకారీ విగర్జ
చ్ఛంఖో ఽనిష్టప్రహర్తాఽదరవిలసనకృ ద్రక్షకో ఽమ్భోధిదృ
శ్యః । ఆపత్సంరక్షకశ్రీ మకరవరలసత్కుండల స్స్వాంగకా
న్త్యా స్వేషుస్వాంగోత్తృభావం ప్రకటయతి హారిశ్చే త్యశంస
చ్ఛరారిః ॥ ౨౩॥

విక్రాన్త్యావిష్టపానా మమృతమథనతశ్చోద్ధృతే ర్భూతధా
త్ర్యాః కల్పేలోకాదనాచ్చ క్షితిభరహరణా ద్దైత్యరాజ ప్రహా
రాత్ । లఙ్కాసక్కోచకత్వా దసురభుజవనచ్ఛేదనా ల్లోక
సృష్టే ర్ధృత్యాగోవర్ధనాద్రే స్స్ఫుటజగదవన ప్రక్రియం శ్రీశ
మాహ ॥ ౨౪॥

సాకేతేముక్తిదానా త్స్థిరచరజనుషాం సర్వశోరక్షకత్వా
చ్చైద్యేసాయుజ్యదానా జ్జగదుదయకృతే రుద్ధృతే ర్భూమిదే
వ్యాః । యాచ్ఞార్థం వామనత్వా చ్ఛివభజకమునేర్మోక్షదానా
ద్వ్యదత్తై స్స్నేహం సర్వాశ్రయంస్వం ప్రకటయతి హరి శ్చేత్యు
ధాజ్ఞాయితేన ॥ ౨౫॥

నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వా ద్విధిశివ భజనీయాంఘ్రిభావా ద్గవాం
చ త్రాణాద్యై స్సర్వభూతాంతరనియమనత స్సంశ్రితేభవ్యభా
వాత్ । బ్రహ్మోద్యాపద్విమోక్షా దసురనిరసనాత్త్రాతరక్షోను
జత్వా త్తీవ్రయాక్రందాపహారీ భవతిచభగవా నిత్యవాదీ చ్ఛ
రారిః ॥ ౨౫॥

దృగ్భ్యాం పద్మాకృతిభ్యా మమరతరులతా నాసికాతోఽధ
రేణ భ్రూచాపేనస్మితేనా ప్యధమకరలసత్కుండలాభ్యాం విశి
ష్టః । ఫాలేనార్ధేన్దుభాసా ఽమలముఖశశినా నేత్రశోభాదిభాజా
శ్రీమాన్ దేవః కిరీటీ స్మృతివిశదతను ర్భాతిచేత్యభ్యధాయి॥

భూతైశ్చన్ద్రార్యమాద్యై స్సకలయుగగతై ర్వస్తుభిశ్చేత
నాద్యైః స్వైర్లోకానాంనియత్యా స్మరణతదితగోత్వాదనాస్మా
ననాద్యై । దుర్జ్ఞేయత్వాత్స్వభాజాం బహుశుభకరణా ద్వే
దసంవేద్యభావా చ్ఛ్రీమానాశ్చర్యనానా విభవఇతి తతశ్శ్రీ
ధర ప్రత్యపాది ॥ ౨౭॥

స్వామిత్వా శ్చర్యభావా దపిచ కరుణయాద త్తవాగ్జృమ్భ
ణాత్వా దుజ్జీవాపాదకత్వా దఘటితఘటనా శక్తి వైకుంఠయో
గాత్ । శుద్ధస్వాంతత్వ చక్రాయుధజలధిసుతా వల్లభత్వా త్ప్రి
తృత్వా త్స్వేస్తోత్రే విష్ణు రప్రత్యుపకృతి విషయే స్వాన్యన
త్రీత్యగాయత్ ॥ ౨౮॥

వైకుంఠే నిత్యయోగాచ్ఛ్రితవివశతయాఽనంతకీర్త్యుజ్జ్వ
లత్వా చ్ఛేషేశాయిత్వారుక్మి ణ్యభిమతసురజి ద్బాణదోః ఖండ
నాద్యైః । గ్రాహగ్రస్తేభరక్షా భిరుచిత విషయే సన్నిధానా

చ్ఛుచిత్వాత్త్రైతృణాం దుఃఖజాతం విఘటయతి హరి స్తీర్థపా
దోభ్యధాయి ॥ ౮౦॥

శార్ఙ్గ్యాశజ్ఞాసహిష్ణుం ప్రశమితజనతాగర్వణం స్పష్టర
క్షం వ్యాకుర్వంతం స్వరక్షాక్రమమఖిలజనస్నేహితాం దర్శ
యంతమ్ । స్వీయాక్రందచ్ఛిదోత్కం స్మరణసువిశదం విస్మ
యార్హాద్విభూతిం స్తోత్రేయుఙ్జంతమాహ స్తుతి కృదఘహరం
స_ప్తమే ఽనిష్టచోరమ్ ॥ ౮౧॥

అష్టమదశకమ్

శ్రీయాద్యైః పత్యాదిమత్వా ద్రఘుయదుకులయో రుద్భ
వా త్స్వాశ్రితేచ్ఛాధీనేహావిగ్రహత్వా త్సకల చిదచితా మం
తరాత్మత్వ భూమ్నా । స్వామిత్వా త్స్వాశ్రితావేద్యఖిల గుణత
యా జ్ఞానినా మప్యముఖ్యానేచ్ఛాపాదనాద్యై ర్హారిరకథిపరం
దర్శనేచ్ఛో స్సదృశ్యః ॥ ౮_౨॥

తార్క్ష్యోద్యద్వాహనత్వా చ్ఛుభనయనతయా నీలమేఘాకృ
తిత్వా దాశ్చర్యచేష్టితత్వా ద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్జరై
శ్చ । స్వేషువ్యాముగ్ధభావా త్ప్రతిహతివిరహా ద్దుర్జనాదృశ్యభా
వా న్నిస్సంగానాం జనానాం సులభతమఇతి ప్రాహనాథ శ్శ
ఠారి ॥ ౮౩॥

శ్రీభూమీనాయకత్వా దరిసుకరతయా కల్పసిద్ధాశిశుత్వా
చ్ఛ్రీస్థానే సన్నిధానా త్సురహితకరణా చ్ఛ్రీనివాసత్వయోగా
త్ । విక్రాన్త్యావిష్టపానాం విధిదురధిగమా త్స్వేషు సౌలభ్య
భూమ్నా చైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణ సమయే శ్రీధరః ప్ర
త్యపాది ॥ ౮౪॥

దుర్గ్రాంతేభేంద్రభంగా చ్ఛుభనిలయతయా సామ్యత శ్చేతరేషాం స్వాయత్తత్వేనభానా చ్ఛ్రితహృదిసతతం వదేత ద్వేషిసంఘే । మిత్రామిత్రత్వయోగా జ్జగదుదయకృతే దేవతాత్మత్వముఖ్యై శ్శ్రీమా న్వైకుంఠనాథ శ్శ్రితవిహితసమగ్రత్వ భూమా ఽన్వభావి ॥ ౧౫॥

ఆశ్చర్యేహాన్వితత్వా చ్ఛుభమకుటతయా స్వామితాబ్ధాశయిత్వా జ్జీమూతశ్యామలత్వా చ్ఛ్రితసులభతయా పద్మసూర్యోపమాంగాత్ । సారథ్యా త్పాండుసూనో రవనిభరహృతే రంత రాత్మత్వయోగా జ్జీవాపేక్షా ప్రతీక్షో భవతి తదవనే శ్రీపతి శ్చేత్యభాణి ॥ ౧౬॥

భాతత్వా చ్ఛ్రీతులస్యా శ్రితహృదిశయనా చ్ఛ్రీధ్రువక్షుస్కభావా దాశ్చర్యోపక్రియత్వా త్సురగణభజనా ద్వైరివిధ్వంసకత్వాత్ । గోవిందత్వా దశేషాభిమత విషయతో భీష సచ్చిత్తకత్వా త్సర్వాకారా ద్భుతత్వా త్స్వపద వితరణే సజ్జకత్వాహ కృష్ణః ॥ ౧౭॥

భవ్యత్వాద్రక్షకత్వా త్త్రిజగదధిక కారుణ్యతో గోపభావా న్నీలాశ్మాద్రిప్రభత్వా త్స్వజన కృత నిజాత్మ ప్రదాన ప్రభుత్వాత్ । మందస్మిత్యా స్థితత్వా ద్ధృది సుకృతిషు చాతర్కితానుగ్రహత్వాత్స్వానాం చిత్తానపాయా త్స్వజనహృదిరతో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౧౮॥

ప్రాణనాథత్వేనభానా ద్ధృది చ విభుతయా ఽలంమహిమ్నా పరత్వాన్మాధుర్యాద్దేహ దేహ్యాదిషుచ గతతయా స్వస్వరూపప్రకాశాత్ । అంత్యస్మృత్యాప్యభావాత్స్వపరమపురుషైక్యభ్రమ

ధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానప్రదత్వాత్ప్రకటయతిహరిః పుంసిదా
స్యంస్వమూచె ॥ ౭౯॥

వైలక్షణ్యాత్స్వమూర్తే ర్మకుటముఖమహాభూషణై ర్భూషి
తత్వా త్సార్వజ్ఞానేకాయుధత్వా త్ప్రియసఖితయోజ్జ్వనేక
రక్షకత్వాత్ । భవ్యత్వాద్దైవ్యైశ్చసమ్పన్నిరవధికతయా ఽఽ
శ్చర్యచేష్టత్వయోగాన్నిష్ఠాం దాస్యే స్వకీయే ప్రకటయతి హ
రిశ్చేత్యథాజ్ఞాయి తేన ॥ ౮౦॥

వ్యాముగ్ధత్వా త్స్వకీయేష్వమలఘునపుహా వాచ్యత్వేన
చాపద్బంధుత్వా త్సర్వ్యాబావా దహిత విరసనా ల్లోకసృష్ట్యాది
శక్తే । అర్ధాశాయిత్వయోగా చ్ఛ్రితమరితహృతే శ్చాతపే
పుష్పకాంత్యాత్వాత్కృష్టే స్వీయదాస్యావధి విశదయతీ త్యా
హ నాథ స్స్వదాస్యమ్ ॥ ౮౧॥

ఇత్థంపూర్దిర్దృక్షో ర్ద్రుశివిషయమయై ర్నిస్పృహై ర్కేవల
భ్యం స్వానాంవిశ్లేషభోగ్యం శ్రితవిహితసమగ్రత్వ భూతిం
శరారిః । స్వాపేక్షా సవ్యపేక్షం స్వపితరణపరం హృద్గతం స్ప
ష్టయంతం దాస్యం స్వం తస్యనిష్ఠాం తదవధిమపిచాప్యష్టమే
స్వేష్వవశ్యమ్ ॥ ౮౨॥

నవమశతకమ్

ఆపద్బంధుత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాద్దైత్య నాశాయభూ
మౌ జాతత్వా దుత్తరస్యాం పురి మధురపదాలంకృతాయాం
దయాబ్ధే । బంధోః కృష్ణస్య పాదాశ్రయణమిహ వినానో
సహాయః పుమర్థో రక్షానామర్థ్యహానే ర్భవిన ఇతిహితంకారి
సూనుర్బభాషే ॥ ౮౩॥

లక్ష్మీసమ్బంధభూమ్నా మిత ధరణితయా పద్మనేత్రత్వ
యోగా త్ప్రీసత్యాద్యై స్సైన్యశ్చరిత్రైః స్వహృదపహరణా
చ్ఛ్రీగజేంద్రా వనాచ్చ । తార్క్ష్యాంసా చాధిరుహ్యారిగణని
రసనా ద్దేవదుష్ప్రాపకాద్యై ర్దుష్కర్మో న్మూలనాద్యై స్సు
చిరకృతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ ॥ ౯౪॥

నైకశ్రీనామవత్త్వా జ్జగదుదయసు సంస్థాపనాద్యై ర్హరిత్వా
ద్దానా న్మోక్షస్య హేయ ప్రతిభటఘటక శ్రేణిసమ్ప్రాప్తి మత్త్వా
త్ । ప్రహ్లాదా హ్లాదకత్వా ద్వృషగిరికటకే సన్నిధానాదికృ
తైశ్చ శ్శర్వాదేస్స్వాంగదానాదకధి యదుపతి శ్శీలరత్నాక
రో஽సౌ ॥ ౯౫॥

లక్ష్మీవక్షస్స్వభావా త్స్వజనసులభతా పర్వతోద్ధారణా
ద్యై ర్దుర్జ్ఞేయత్వాత్సురారే రఖిలపతితయా నాకినాంవృద్ధిభా
వాత్ । స్వేషాం హృద్వాసితాయా స్స్వజనవశతయా తత్ర
చాసక్తిభూమ్నా స్వస్వామిత్వాదిబంధా జ్జగదవతిహరి శ్చేత్య
భాణీచ్ఛురారి ॥ ౯౬॥

ప్రాణత్వాదద్భుతత్వా దపిచసువిదితత్వేన భవ్యత్వ యో
గాల్లక్ష్మీవక్షస్త్వభావాగ్రఘుకుల జననా న్నీలరత్నాభి మూ
ర్త్యా । కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వా త్పరమ పతితయాచేశ్వరం సం
శ్రితానామూచేదీమాంశ్చురాది స్స్వగుణగరిమ సంస్కారకంస
ర్వదర్శీ ॥ ౯౭॥

ఆశ్చర్యేహాన్వితత్వా దఖిలపతితయా చాంతరాత్మత్వభూ
మ్నా శక్త్యేశక్తత్వభూమ్నా జలదతనుతయా భవ్యతాకర్ష

కత్వాత్ । ఔదార్యాదేర్విశిష్టాదపిచ భవభృతాం రక్షణే
ఽతిప్రసంగాద్విస్మర్తుంనైవశక్యో హరిరితి శరజిత్కాంసజేతార
మాహ ॥ ౯౮ ॥

రమ్యత్వాచ్ఛ్రీతులస్యా శ్రితజనసహితత్వేన పద్మాక్షతా
యా స్స్వామిత్వా త్సత్పరంజ్యోతి రితి కధనత శ్శ్రీనగత్వాతి
కీర్త్యా । పుష్పశ్యామత్వ భూమ్నా రథ చరణముఖ స్వా
యుధత్వాద్యూర స్త్రై శ్శౌరేర్ధిమాన్ శరారి ర్ఘటకముఖసువిస్ర
మ్భశీయత్వమాహ ॥ ౯ ॥

వల్లీమధ్యత్వయోగా దపిచసువిదిత శ్రీవచో వాచ్యభావా
ద్వామ్యాదైశ్వర్యయోగా దవతరణదశా సాహచర్యా త్స్వ
భర్తుః । సంధాతృత్వాత్సుబోధ ప్రదదురితహరత్వా త్సమాస
న్నభావా ల్లక్ష్మ్యా శ్శ్రీశంశరారిః ప్రథయతిచ సుమజ్ఞానిభా
శేవనాథమ్ ॥ ౧౦౦ ॥

పద్మాక్షత్వ ప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాద్యైశ్చసార
గ్రాహిత్వా ద్వేణునాదై ర్హృషితజనతయా స్వాంగదానాద
జాదే । శ్యామత్వాద్దవ్యచోరత్వత ఉతసరసస్మేరచేష్టత్వభూ
మ్నా కూటస్థో నోఽత్ర సిద్ధ్య న్ముఖసమయతయా ఖ్యాపయా
మాసకృష్ణమ్ ॥ ౧౦౧ ॥

సర్వశ్రైష్ఠ్యాత్స్వకీయైరపి జగదవనా దండషండాధిపత్యా
త్స్నీళాయా వల్లభత్వా దమృత వితరణా ద్భక్తసుస్నిగ్ధభావా
త్ । దాసానాం సత్యభావా దతిసుజనతయా ఽధో జగత్కా
రణత్వాచ్ఛ్రీమాన్వేలాప్రతీక్షో భవభయహరణే చేత్యభాణీ
చ్ఛరారిః ॥ ౧౦౨ ॥

ఇత్థం సర్వైకబంధుం చిరకృతకరుణం శీలసింధుం పతిత్వా త్సమ్బంధా ద్రక్షితారం స్వగుణ గరిమ సంస్మారకం ప్రాహకృష్ణమ్ । విస్మర్తుంచాప్య శక్యం ఘటక ముఖసువిస్రంభణీయం సుమత్యా లక్ష్మ్యై శ్లిష్టం స్వసిద్ధ్యున్ముఖ సమయమనేహాః ప్రతీక్షం సుమిత్రమ్ ॥ ౧౦౩॥

దశమశతకమ్.

దైత్యానాంనాశకత్వా ద్విధృత తులసికామాలిభావా జ్జయిత్వాత్సర్వాధీశేశయిత్వా న్నిరవధిక పరంజ్యోతి రుల్లాస్యభావాత్ । లోకానాం స్రష్టృభావాద్దశరధసుతతాశ్రాంతి హారిత్వ ముఖ్యైరాకారై స్సద్గతిస్స్వ జ్జలదతనురుచిశ్చేతి తేనాభ్యధాయి ॥ ౧౦౪॥

ఊచే శ్రీ కేశవత్వాద్భుతచరిత ఖగాధీశ కేతుత్వయోగా దాసన్నత్వా త్పతిత్వా దమరపరిషదా మాదిభూతత్వ భూమ్నా । వ్యాపారై స్సృష్టి ముఖ్యై రపిచభుజగశాయిత్వ ముఖ్యై శ్చరిత్రై రర్ధ వ్లక్లేశాపహర్తాభవతిచ భగవానిత్యనన్యశ్శరారి ॥ ౧౦౫॥

అమ్భోజాక్షత్వకీర్త్యా యదుకులజతయా చాత్మనశ్శ్యామళత్వా ద్గోవిందత్వా త్శ్రియోద్యద్వచన పరతయా చక్రరాజాయుధత్వాత్ । శ్రీనీలాశ్మప్రభత్వాదతిసుభగతయా గోపనిర్వాహకత్వా దస్థానస్నేహశఙ్కాస్పదరస ఉదిత శ్రీపతిః కారిదేన ॥ ౧౦౬॥

శ్రీమద్దామోదరత్వా దమరపరిషదా మప్యగమ్యత్వభూమ్నా చక్రాధీశాయుధత్వాద్వట దళశయనా న్నాగరాజేశయి

త్వాత్ । వక్షస్స్రగ్విన్ముఖత్వా త్పరమపురుషతామాధవత్వా దియోగా ద్దుష్ప్రాపోయం భజద్భి స్సుగమ ఇతిదృఢంమాధవం సోభ్యధత్త ॥ ౧౦౭॥

నామ్నాంసఙ్కీర్తనేన స్వపరిబృఢతయా భావనాత్తోఽను వేలం సంస్మృత్యా పుష్పధామ్నాఽధ్యయన సువచస్సై స్తోత్ర నృత్త్యాది కృత్త్యై । ధర్మైర్వర్ణాశ్రమోక్తై ర్బహువిధ భజన ప్రక్రియో దీర్ఘబంధుశ్శ్రీమాన్నారాయణశ్చేత్య కథయ దఖిల ద్రామిడ బ్రహ్మదర్శీ ॥ ౧౦౮ ॥

చక్రిత్వా త్కేశవత్వాదిభి రపిచ తథా శ్రీశ నారాయణత్వా త్స్నేహిత్వా త్పాండవానా మభిమత తులసీ పూజనీయత్వ భావాత్ । అమ్భోజాక్షత్వ గోవిందత ఉతసుయశ శ్శ్రీపతిత్వాదిభావై శ్శ్రీమాం తీవ్రోద్యమోయం స్వపదవితరణే చేతి తేనాభ్యభాషి ॥ ౧౦౯ ॥

అత్యాశ్చర్య స్వభావా ద్ధృదయగతతయా స్వస్తుతౌ ప్రేరకత్వా త్స్వామిత్వా త్సర్వభూతాంతర నిలయతయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ । ఆపద్బంధుత్వయోగా ద్బహువిధ సవిధ స్థానవత్త్వేన దేవ శ్శ్రీమానత్యాదరస్సాశ్ర త్స్వజనపరికరే ష్విత్యధోసజ్జగాద ॥ ౧౧౦॥

లక్ష్మీకాంతత్వయోగా ద్ద్రౌపదిసఖతయా దివ్యదేశస్థితత్వా న్మోక్షోద్యోగా త్తదర్థం కృతశపథతయా సర్వత స్సన్నిధానాత్ । దృష్ట్యంతస్సన్నిధానా దతివితరణత స్స్వస్వభావప్రకా

శా త్స్వామిత్వా త్తుష్యతీత్థం స్వయమనుపతిత శ్శ్రీపతి శ్చై
త్యగాయి ॥ ౧౧౧॥

స్వామిత్వా చ్ఛ్రీశనారాయణఇతియశసా విక్రమాద్విష్ట
పానాం శ్రీమత్త్వాచ్చక్రవత్త్వా జ్జలనిధిశయనాచ్చాపి గోవింద
భావాత్ । వైకుంఠ స్వామిభావా దపిచ నిజ జనా నర్చిరా
ద్యాఖ్యగత్యా స్వం లోకం ప్రాపయే చ్ఛ్రీపతి రితి కథగూం
శ్రీశరారిర్బభూవ ॥ ౧౧౨॥

బ్రహ్మేశాంత ప్రవేశా జ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోద్ధవ్యభా
వా ద్దివ్యశ్రీ విగ్రహత్వా దఖిలతనుతయా ఉత్పృత్తపీయూష
భావాత్ । పద్మాబంధుత్వ భూమ్యు ద్ధరణ కరణత పుణ్యపా
పేశితృత్వా న్ముక్తేర్దాతానుభావ్యో హరిరితి శరజి ద్దర్శయన్ము
క్తిమాప ॥ ౧౧౩॥

ఏవంస్వానాంగతిం వ్యధ్వజదురితహరా స్థానశైజ్యార్హా
గం సుప్రాపంభక్తిభాజాం బహువిధ భజన ప్రక్రియం శ్రీశ
రారి । తీవ్రోద్యోగం స్వదానే స్వజనతనుకృతా త్యాదరం
ప్రాహచాంతే స్వేచ్ఛాతుష్టం సుఖార్చిర్ముఖసరణీముఖం మో
క్షదంముక్తభోగ్యమ్ ॥ ౧౧౪॥

ఇత్థం సేవ్యం సుభోగ్యం శుభసుభగతనుం సర్వభోగ్య ప్రకృ
ష్టం శ్రేయ స్తద్ధేతుభూతం ప్రపదనసులభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్ణో
మ్ । భక్తశ్ఛందానురక్తం నిరుపధి సుహృదం సత్పదవ్యాం
సహాయం శ్రీశంప్రాహస్స్వ సిద్ధేస్స్వయ మిహాకరణం స్వాప్రి
బంధేశరారిః ॥ ౧౧౫॥

ఆద్యే స్వీయప్రబంధే శరణజనవిధౌ సంస్కృతే క్లృప్తహేత్వం ద్వైతీయీకే స్వసాధ్యాఖిల మఘహరే రక్ష్యమాత్రప్రదృష్టమ్ । తార్తీయీకే స్వకీయాం భగవదనుభవే స్వోక్తయా మాఽతీవ్రా మాశాం తుర్యే యథేష్టం భగవదనుభవా దాపముక్తిం శరారిః ॥ ౧౧౬॥

శ్రీమాన్స్వామాత్మలక్ష్మీస్థిరతరకరుణ స్సర్వవి త్సర్వశక్తి స్స్వామీ సర్వస్య జంతో స్స్వచరణయుగళే స్వీకృతాస్మాకభారః । కిం న కృత్యం స్వహేతో కిమిహ న సులభం కా విపత్తిర్భవిత్రీ కస్యాన్యస్యాద్య వర్ణ్యా వయమితి విదుషా మాహ తుంగత్వమంతే ॥ ౧౧౭॥

శాస్త్రే దేహాతిరిక్తాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసాదాభ్యుపాయే తస్మాన్నిశ్శ్రేయసాప్తౌ తదపచరణతో ఽనంత తాపాభిఘాతే । తద్భక్తానాం ప్రభావే తదుపసదనత స్స్వాంతకాలుష్యశాంతౌ సారం వేద్యం స్వవేదే సకల మకథయ త్స్వానుకమ్ప శ్శరారిః ॥ ౧౧౮॥

ఇత్థం సత్సంప్రదాయ క్రమ సమధిగతా శేషవర్ణార్థవేద శ్రద్ధాశుద్ధాశయానా మఘటయ దనఘం కౌతుకం వేఙ్కటేశః । సమ్యక్త్వే తస్య సాక్షా చ్ఛరరిపురథవా సర్వసాక్షీ సనాక్షీ సావద్యత్వేఽపి సోఢుం ప్రభవతి భజతా మప్రకంప్యానుకంపః ॥ ౧౧౯॥

శ్లోక శ్శ్లోకత్వ మభ్యాగత ఇతి వదత శ్శుద్ధబోధార్ణ వోద్య న్నానాకల్లోల నాథానుభవ రసపరీవాహత శ్శ్రీవ్యవేదా

త్ । వేదాంతాచార్యక శ్రీబహుమత బహువిద్వేఙ్కటేశో ద్ధృతేయం రమ్యాతాత్పర్య రత్నావలి రసఘగుణా రంజనీ రఙ్గభర్తు ॥౧౨౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళీ సమ్పూర్ణా

కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమః

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితా

యతిరాజసప్తతిః

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

కమప్యాద్యం గురుంవందే కమలా గృహమేధినమ్ ।
ప్రవక్తాచ్ఛందసాంవక్తా పఞ్చ రాత్రస్య యస్స్వయమ్॥ ౧॥

సహధర్మచరింశౌరే స్సమ్మంత్రిత జగద్ధితామ్ ।
అనుగ్రహమయీంవందే నిత్య మజ్ఞాత నిగ్రహామ్ ॥ ౨॥

వందేవైకుంఠసేనాన్యం దేవంసూత్రవతీసఖమ్ ।
యద్వేత్ర శిఖరస్పందే విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥ ౩॥

యస్యసారస్వతస్రోతో వకుళామోదవాసితమ్ ।
శ్రుతీనాం విశ్రమాయాలం శఠారింత ముపాస్మహే ॥ ౪॥

నాథేన మునినా తేన భవేయం నాథవానహమ్ ।
యస్య నైగమికం తత్త్వం హస్తామలకతాంగతమ్ ॥ ౫॥

నమస్యా మ్యరవిందాక్షం నాథభావే వ్యవస్థితమ్ ।
శుద్ధసత్త్వమయం శౌరే రవతారమివాపరమ్ ॥ ౬॥

అనుజ్ఝితక్షమాయోగ మపుణ్యజనబాధకమ్ ।
అస్పృష్ట మదరాగంతం రామంతుర్య ముపాస్మహే ॥ ౭॥

విగాహే యామునంతీర్థం సాధుబృందావనేస్థితమ్ ।
నిరస్తజిహ్మగస్పర్శే యత్రకృష్ణః కృతాదరః ॥ ౮॥

దయానిఘ్నం యతీంద్రస్య దేశికం పూర్ణమాశ్రయే ।
యేన విశ్వసృజో విష్ణో రపూర్యతమనోరథః ॥ ౯॥

ప్రణామం లక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్ణాతుమామకమ్ ।
ప్రసాధయతి యత్సూక్తి స్స్వాధీనపతి(పతికాం)కాంశ్రుతిమ్ ॥

ఉపవీతినమూర్ధ్వ పుండ్రవంతం
త్రిజగత్పుణ్యఫలం త్రిదండహస్తమ్ ।
శరణాగతసార్థవాహమీడే
శిఖయా శేఖరిణం పతిం యతీనామ్ ॥ ౧౧॥

ప్రథయన్విమతేషు తీక్ష్ణభావం
ప్రభురస్మత్పరిరక్షణే యతీంద్రః ।
అపృథక్ప్రతిపన్నయన్మయత్వై
ర్వవృధే పఞ్చభి రాయుధైర్మురారేః ॥ ౧౨॥

శమితోదయశఙ్కరాది గర్వ

స్స్వబలాదుద్ధృత యాదవప్రకాశః ।
అవరోపితవాఞ్ఛ్రి (తే)తీ రపార్థా
న్ననురామావరజ స్స ఏషభూయ ॥ ౧౩॥

అబహుశ్రుతసమ్భవం శ్రుతీనాం
జరతీనా మయథాయథప్రచారమ్ ।
వినివర్తయితుం యతీశ్వరోక్తి
ర్విదధే తా స్థిరనీతిపఞ్జరస్థాః ॥ ౧౪॥

అమునా తపనాతిశాయిభూమ్నా
యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీ ।
మహతీ గురుపఙ్క్తిహారయష్టి
ర్విబుధానాం హృదయంగమా విభాతి ॥ ౧౫॥

అలూనపక్షస్య యతిక్షమాభృతో
విభాతి వంశే హరితత్వమక్షతమ్ ।
యదుద్భవా శ్శుద్ధసువృత్తశీతలా
భవంతి ముక్తా(వలి) మయభూషణం భువః ॥ ౧౬॥

అనపాయ విష్ణుపదసంశ్రయంభజే
కలయాకయాపి కలయా ప్యనుజ్ఝితమ్ ।
అకళఙ్కయోగ మజడాశయోదయం
యతిరాజచంద్ర ముపరాగ దూరగమ్ ॥ ౧౭॥

అభిగమ్య సమ్యగనఘా స్సుమేధసో
యతిచక్రవర్తి పదపద్మపత్తనమ్ ।
హరిభక్తదాస్య రసికాః పరస్పరం

క్రయవిక్రయార్హ్వదశయా సమింధతే ॥ ౧౮॥

పరుషాతివాద పరివాదపైశున
ప్రభృతిప్రభూత పతనీయపఙ్కిలా ।
స్వదతే మమాద్యసుభగా సరస్వతీ
యతిరాజకీర్తి కతకైర్విశోధితా ॥ ౧౯॥

అనుకల్పభూత మురభిత్పదం సతా
మజహాత్త్రివర్గ మపవర్గవైభవమ్ ।
చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనౌషధం
శరణం యతీంద్రచరణౌ వృణీమహే ॥ ౨౦॥

శ్వసితావధూత పరవాదివైభవా
నిగమాంతవీతి జలధేస్తలస్పృశః ।
ప్రతిపాదయంతి గతి మాపవర్గికీం
యతిసార్వభౌమ పదసాత్కృతాశయాః ॥ ౨౧॥

మూలేనివిశ్యమహతాం నిగమద్రుమాణాం
ముష్ణన్ప్రతారకభయం ధృతనైకదండః ।
రంగేశభక్తజనమానస రాజహంసో
రామానుజశ్శరణమస్తు మునిస్స్వయంనః ॥ ౨౨॥

సన్మంత్రవిత్త్రిపతి సంయమినాం నరేంద్ర
స్సంసార జిహ్మగముఖైస్సముపస్థితంనః ।
విశ్వాకృతంవిషయలోభ విషంనిజాభి
ర్గాఢానుభావ గరుడధ్వజ భావనాభిః ॥ ౨౩॥

నాథస్సఏష యమినాం నఖరశ్మిజాలై

రంతర్నిలీన మపనీయ తమోమదీయమ్
విజ్ఞాన చిత్ర మనఘం లిఖతీవ చిత్తే
వ్యాఖ్యానకేళిరసికేన కరామ్బుజేన ॥ ౨౪॥

ఉద్గృహ్ణతీముపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
చిత్తే నివేశయితు మల్పధియాం స్వయంనః ।
పశ్యేమలక్ష్మణమునేః ప్రతిపన్నహస్తా
మున్నిద్రపద్మసుభగా ముపదేశ ముద్రామ్॥ ౨౫॥

ఆకర్షణాని నిగమాంత సరస్వతీనా
ముచ్చాటనాని బహిరం తరుపప్లవానాం ।
పథ్యాని ఘోరభవసఙ్జ్వరపీడితానాం
హృద్యాని భాంతి యతిరాజ మునే ర్వచాంసి ॥ ౨౬॥

శీతస్వభావసుభగానుభవ శ్శిఖావా
న్దోషావమర్దనియతోన్నతి రోషధీశః ।
తాపానుబంధ శమన స్తపనః ప్రజానాం
రామానుజో జయతి సంవలితత్రిధామా ॥ ౨౭॥

జయతిసకలవిద్యా వాహినీజన్మశైలో
జనిపథపరివృత్తిశ్రాంతవిశ్రాంతిశాఖీ ।
నిఖిలకుమతిమాయా శర్వరీబాలసూర్యో
నిగమజలధివేలా పూర్ణచంద్రో యతీంద్రః ॥ ౨౮॥

మునిబహుమతసారా ముక్తినిశ్శ్రేణికేయం
సహృదయ హృదయానాం శాశ్వతీ దిష్టసిద్ధిః ।
శమితవిమతగంధా సంయమీంద్రస్యసూక్తిః
పరిచితగహనా నః ప్రస్నువీత ప్రసాదమ్ ॥ ౨౯॥

భవమరుపరిఖిన్నస్ఫీత పానీయసిన్ధు
ర్దురితరహిత జిహ్వో దుగ్ధకుల్యా పకుల్యా ।
శ్రుతినయన సనాభి శ్శోభతే లక్ష్మణోక్తి
ర్నరకమథన సేవాస్వాద నాడింధమానా ॥ ౩౦॥

నానాభూతై ర్జగతి సమయై స్సర్వలీలాం విధిత్సో
రంత్యంవర్ణం ప్రథయతి విభో రాదిమవ్యూహభేదే ।
విశ్వం త్రాతుం విషయ నియతం వ్యఞ్జితానుగ్రహస్సన్
విష్వక్సేనో యతిపతి రభూ ద్వేత్రసార స్త్రిదండః ॥ ౩౧॥

హరిపదమకరందస్యందిన స్సంశ్రితానా
మనుగత బహుశాఖా స్తాప మున్మూలయంతి ।
శమితమరితగంధా స్సంయమీంద్రప్రబంధాః
కథకజనమనీషాకల్పనాకల్పవృక్షాః ॥ ౩౨॥

లక్ష్యం బుద్ధే ర్లలితరసనా లాస్యలీలానిదానం
శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్రదివ్యౌషధం నః ।
లక్ష్మ్యాలక్ష్మ్యై ర్మథితజలధివ ద్భాతి తాత్పర్యరత్నై
శ్శ్లిష్యత్కాంతస్ఫటికముకురో లక్ష్మణార్యోపదేశః ॥ ౩౩॥

స్థితి మవధీరయ న్త్యతి మనోరథ సిద్ధిమతీం
యతిపతి సమ్ప్రదాయ నిరపాయధనోపచితాః ।
మధుకర వారిదఘ్న మదదన్తుర దంతిఘటా
కరటకటాహ వాహి ఘనశీకర శీకరితాం ॥ ౩౪॥

నిరుపధిరంగవృత్తిరసికా నభితాండవయ
న్నిగమ విమర్శ కేళి రసికై ర్నిభృతై ర్విధృత ।
గుణపరిణద్ధ సూక్తిదృఢకోణ విఘట్టనయా
రటతి దిశాముఖేషు యతిరాజయశఃపటహః ॥ ౩౫॥

ఇదం ప్రథమ సంభవ త్కుమతిజాల కూలంకషా
మృషామత విషానల జ్వలిత జీవ జీవాతవః ।
స్ఫురంత్యమృత మక్షరం యతిపురందరస్యోక్తయ
శ్చిరంతన సరస్వతీ చికురబంధసైరంధ్రికా ॥ ౩౬॥

సుధాశన ఽదుర్గ్రహశ్రుతి సమష్టి ముష్టింధయ
కథాహవ మసౌ గతా న్కపట సౌగతాన్ ఖండయన్ ।
మునిర్మనసి లక్ష్మణో ముదముదఞ్చయ త్యఞ్జసా
ముకుంద గుణమౌక్తిక ప్రకరశుక్తిభి స్సూక్తిభి ॥ ౩౭॥

కపర్దిమతకర్దమం కపిల కల్పనావాగురాం
దురత్యయ మతీత్య తద్ద్రుహిణతంత్రయంత్రోదరం ।
కుదృష్టికుహనాముఖే నిపతత పరబ్రహ్మణ
కరగ్రహ విచక్షణో జయతి లక్ష్మణో ఽయం మునిః ॥ ౩౮॥

కణాదపరి పాటిభి కపిలకల్పనా నాటకైః
కుమారిలకుభాషితై ర్గురునిబంధన గ్రంథిభి ।
తథాగతకథా శతై స్తదనుసారి జల్పైరపి
ప్రతారిత మిదంజగ త్ప్రగుణితం యతీంద్రోక్తిభి ॥ ౩౯॥

కథాకలహకౌతుకగ్రహగృహీతకౌతస్కుత
ప్రథాజలధి సంప్లవగ్రసన కుమ్భసమ్భూతయ ।
జయంతి సుధియో యతిక్షితిభృదంతికోపాసన
ప్రభావపరిపక్త్రిమప్రమితభారతీసమ్పదః ॥ ౪౦॥

యతీశ్వరసరస్వతీ సురభితాశయానాం సతాం
వహామి చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినా మౌలినా ।
తదన్యమతదుర్మదజ్వలితచేతసాం వాదినాం
శిరస్సు నిహితం మయా పద మదక్షిణం లక్ష్యతాం ॥ ౪౧॥

భజస్వ యతిభూపతే రవిదమాదిమర్యాదనా
కదధ్వపరివర్తనక్రమనివర్తనీం వర్తనీం ।
లభస్వ హృదయ స్వయం రథపదాయుధానుగ్రహ
ద్రుత ప్రవృత్తివిస్ఫుట ద్దుషిత దుర్వృతిం నిర్వృతిం ॥ ౪౨॥

కుమతివిహితగ్రంథగ్రంథి ప్రభూత మతాంతర
గ్రహిళ మనసః పశ్యంత్వేతాం యతీశ్వర భారతీం ।
వితతమురభిద్వక్షఃపీఠ పరిష్కరణోచిత
కులగిరితులారోహే భావే కిమూలివ కౌస్తుభ ॥ ౪౩॥

స్థవిరనిగమస్తోమస్థేయాం యతీశ్వరభారతీం
కుమతి ఫణితి క్షోభక్షీబా క్షిపన్తు భజన్తు నా ।
రసపరిమళశ్లాఘా ఘోషస్ఫుటత్స్ఫుటభేదనం
లవణవణిజః కర్పూరార్ఘం కిమిత్యభి మన్యతే ॥ ౪౪॥

నహాతి మహిళా మాద్యో వేధా స్త్రయీముఖరైర్ముఖై
ర్వరతనుతయా వామోభాగ శ్శివస్య వివర్తతే ।
తదపి పరమం తత్త్వం గోపీజనస్య వశంవదం
మదనకదనై ర్నక్లిశ్యంతే యతీశ్వర సంశ్రయాః ॥ ౪౫॥

నిగమపథికచ్ఛాయా శాఖీ నిరాశ మహానిధి
ర్మహిత వివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీమనోరథ సారథిః ।
త్రిభువనతమ ప్రత్యూషోయం త్రివిద్యశిఖామణిః
ప్రథయతి యతిక్ష్మాభృ త్పారావకీ మవిపర్యయాం ॥ ౪౬॥

జడమతిముధాదన్తాదంతివ్యథౌషధసిద్ధయ
ప్రమతినిధయ ప్రజ్ఞాశాలి ప్రపాలన యష్టయః ।
శ్రుతిసురభయ శ్శ్రద్ధానందాభివర్షకవారిదా
యమగతికథా విచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరసూక్తయః ॥ ౪౭॥

ప్రతికలమిహ ప్రత్యక్తత్త్వావలోకనదీపికా
యతిపరిబృఢగ్రంథా శ్చిన్వాన్నిరంతరయంతి న ।
అకలుషపరిజ్ఞానౌత్సుక్యక్షుధాతురదుర్దశా
పరిణతఫల ప్రత్యాసీదత్ఫలెగృహిసుగ్రహాః ॥ ౪౮॥

ముకుందాంఘ్రి శ్రద్ధా కుముదవనచంద్రాతపనిభా
ముముక్షూ మక్షోభ్యా న్దధతి మునిబృన్దారకగిర ।
స్వసిద్ధాంత ధ్వాంతస్థిర కుతుకదుర్వాదిపరిష
ద్దివాభీతప్రేక్షాదినకరసముత్థానపరుషా ॥ ౪౯॥

నిరాబాధా బోధాయనఫణితినిష్యందసుభగా
విశుద్ధోపన్యాస వ్యతిభిదుర శారీరకనయా ।
అకుంఠైః కల్పంతే యతిపతినిబంధా నిజముఖై
రనిద్రాణ ప్రజ్ఞారసధమనివేధాయ సుధియాం ॥ ౫౦॥

వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథ మశేషం విఘటయ
న్యదృచ్ఛానిర్దిష్టే యతినృపతిశబ్దే విరమతి ।
వితండాహం కుర్వత్ప్రతికథకవేతండ పృతనా
వియాతవ్యాపార వ్యతిమథన సంరమ్భ కలహ ॥ ౫౧॥

ప్రతిష్ఠాతర్కాణాం ప్రతిపద మృచాంధామ యజుషాం
పరిష్కారస్సామ్నాం పరిపణ మథర్వాంగిరసయోః ।
ప్రదీప స్తత్త్వానాం ప్రతికృతిరసౌ తాపసగిరాం
ప్రసత్తిం సంవిత్తే ప్రదిశతి యతీశాన ఫణితిః ॥ ౫౨॥

హతావద్యే హృద్యే హరిచరణ పఙ్కేరుహయుగే
నిబధ్నన్త్యైకాంత్యం కిమపి యతిభూభృత్ఫణితయః ।
శునాసీర స్కంద ద్రుహిణ హర హేరమ్బ హుతభు
క్ప్రభేశాదిక్షుద్ర ప్రణతిపరిహార ప్రతిభువః ॥ ౫౩॥

యథాహత్యస్వార్థా యచ్ఛ్రుతి సూక్త్యై జయతే
సుధాసందోహోల్లాస పరితవిస్తృత్తిర్నిగమాం ।
కథాస్వస్య శ్రాంతస్థిత కలహ కోలాహలహత
త్రివేదీనిర్వేద ప్రశమనవినోద ప్రణయినః ॥ ౫౪॥

శ్రుతిశ్రేణీ సాన్తాపసహానుమతే లక్ష్మణమతే
స్వపక్షస్థానే రోషాత్ప్రతిరచయతి తారోపయతి య ।
స్వహస్తైర్నోష్ఠైః ఖలు నిజాన్తేర్విసం బహుళం
కరబ్ధిర్న స్వాత్మస్థిరకతను మాలిన్యపి పదః ॥ ౫౫॥

నిరాలోకే లోకే నిరుపధిపదస్నేహభరితో
యతిక్ష్మాభృద్దీపో యదినకిల జాజ్వల్యత ఇహ।
అహంకారధ్వాంతం విజహాతి కథంకార మనఘః
కుతర్కవ్యాళౌఘం కుమతిమతపాతాళకుహరమ్ ॥ ౫౬॥

యతిక్ష్మాభృద్దృష్టం మతమిహ నవీనం తదపికిం
తత ప్రాగేవాస్య ద్భవ తదపికిం వర్ణనికషే ।
నిశమ్యంతాం యద్వా నిజమత తిరస్కార విగమా
న్నిరాతఙ్కాః ప్రాజ్ఞా ద్రమిడగుహదేవ ప్రభృతయః ॥ ౫౭॥

సుధాసారం శ్రీమద్యతివర భవ శ్రోత్ర కుహరే
నిషిఞ్చంతి స్వచ్ఛా న్నిగమ గరిమాణః ఫణితయః ।
యదా స్వాదాభ్యాస ప్రచయమహిమోల్లాసితధియాం
సదాస్వాద్యం కాలే తదమృత మనంతం సుమనసామ్ ॥ ౫౮॥

యతిక్షోణీభర్తు ర్యదిద మనదమ్భాగజనతా
శిరశ్శ్రేణీజుష్టం తదిహ దృఢబంధం ప్రభవతి ।
అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్మామకమన
ప్రమాదవ్యస్తాతంగ ప్రథమ నిగళం పాదయుగళమ్ ॥ ౫౯॥

సవిత్రీ ముక్తానాం సకలజగదేన ప్రశమనీ
గరీయోభి స్తీర్థై రుపచిత రసా యామున ముఖై ।
నిరుచ్ఛేదా నిమ్నేతరమపి సమాప్లావయతి మాం
యదృచ్ఛావిషేపా ద్యతిపతి దయా దివ్య తటినీ ॥ ౬౦॥

చిన్తాశేష దురర్థదస్తురవచ కంథాశత గ్రంథిలా
స్సిద్ధాన్తా నసమింధతే యతివరగ్రంథానుసంధాయిని
ముక్తాశుక్తివిశుద్ధశుద్ధతటినీ చూడాలచూడాపదః
కిఞ్చుల్యాం కలయేత ఖండపరశు ర్మండూక మంజూషికామ్॥
వందేతం యమినాం ధురంధర మహం మానాంధకారద్రుహః
పంథానం పరిపంథినాం నిజదృశా రుంధాన మింధానయా ।
దత్తం యేన దయాసుధామ్బునిధినా పీత్వా విశుద్ధం పయః
కాలేనః కరిశైలకృష్ణజలద కాఙ్క్షాధికంవర్షతి ॥ ౬౨॥
కాషాయేన గృహీత పీతవసనా దండై స్త్రిభి ర్మండితా
సామూర్తి ర్మురమర్దనస్య జయతి త్రైయంతసంరక్షిణీ ।
యత్ప్రఖ్యాపితతీర్థ వర్ధితధియా మభ్యస్యతాంయద్గుణా
నాసింధోరనిదం ప్రదేశనియతా కీర్తిః ప్రజాగర్తినః ॥ ౬౩॥

లిప్సే లక్ష్మణయోగినః పదయుగం రక్త్యాపరాగచ్ఛటా
రక్షారోపణ ధన్యసూరిపరిషత్సీమంతసీమాంతికం ।
భిక్షాపర్యటనక్షణేషు బిభరాంచక్రేగళత్కిల్బిషా
యద్విన్యాసమిషేణపత్ర మకరీముద్రాం సముద్రామ్బరా ॥
నానాతంత్రవిలోభితేన మనసానిర్ణీతదుర్ణీతిభి
కష్టంకుత్సితదృష్టిభిర్యతిపతేరాదేశవైదేశికైః ।

వ్యాసోపాసనపదీకృత. పరివృతః ప్రాచేతసశ్చైతసః
క్లృప్తః కేళిశుకశ్శుకస్సచముధాబోధాయబోధాయన ॥ ౬౫॥

అర్థ్యాతిష్ఠతిమామికా మతిరనావాజన్మరాజన్వతి
పత్యాసంయమినామనేనజగతామత్యాహితచ్ఛేదినా ।
యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాపిద్ధౌషధాస్వాదినాం
ప్రస్వాపాయనబోధవీతిభగవన్మాయామహాయామినీ ॥ ౬౬॥

శుద్ధాదేశవశంవదీకృతయతిక్షోణీశనాశేశత
పత్రీత్యాదిష్ట * బహిర్గతశ్రుతిశిర: ప్రాసాదమాసీదతి ।
దుగ్ధోదన్వదపత్య సన్నిధిసదాసామోదదామోదర
శ్లక్ష్ణాలోకనదార్ఢ్యలిత్య లలితోన్మేషామనీషామమ ॥ ౬౭॥

ఆస్తాంనామయతీంద్రపద్ధతి జుషామాజానశుద్ధామతి
స్తచ్ఛావ్యాజ విదగ్ధముగ్ధమధురం సారస్వతం శాశ్వతం ।
కోవాచతురుదఞ్చయేదపిపురస్తాటోపతర్కచ్ఛటా
శస్త్రీశస్త్రివిహారసంభృతరణాస్వాదేషువాదేషునః ॥ ౬౮॥

పర్యాప్తం పర్యచైషం కణచరణకథామాక్షపాదంశిశిక్షే
మీమాంసామాంసలాత్మాసమజనిషి ముహుస్సాంఖ్యయోగా
సమాఖ్యం । ఇత్థం తైస్తైర్యతీంద్రత్రుటితబహుమృషాతంత్ర
కాంతారపాంథై రంతర్మోహాక్షుపాంథై రహహాకిమిహానశ్చింత
నీయంతనీయః ॥ ౬౯॥

పా ॥ పత్రీత్యాదిష్ట బహిర్గతిరితి.

గాధాతాధాగతానాం గళతి గమనికా కాపిలీ క్వాపిలీనా
క్షీణాకాణాదవాణీ ద్రుహిణ హరగిరస్సౌరభంనారభన్తే। క్షా
మాకౌమారిలోక్తి ర్జగతిగురుమతం గౌరవాద్దూరనాంతం కా
శఙ్కా శఙ్కరాదే ర్భజతియతిపతౌ భద్రవేదీం త్రివేదీం॥౨౦॥

విష్వగ్వ్యాపిన్యగాధే యతినృపతి యశ స్సప్పదేకార్ణవే
స్మిన్స్నిగ్ధాముద్ధావగాహై శ్శుభమతిభిరసౌ వేంకటేశో ౽భిషి
క్తః। ప్రజ్ఞాదార్జన్యగర్జ త్ప్రతికథకవచ స్తూలవాతూలవృ
త్త్యా సత్తత్త్యా నారవత్యా సమతనుతసతాం ప్రీతిమేతాం స
మేతామ్॥ ౨౧॥

ఆశామతంగజగణానవిషహ్యవేగా
న్వాదేయతిక్షితిభృతః ప్రసభం నిరుంధన్।
కార్యకధాహవకుతూహలిభి పరేషాం
కర్ణేసవిష కవితార్కికసింహనాదః॥ ౨౨॥

ఉపశమితకుదృష్టి విప్లవానా
ముపనిషదా ముపచారదీపికేయం।
కబళితభగవ ద్విభూతియుగ్మా
దిశతుమతిం యతిరాజ సప్తతిర్నః॥ ౨౩॥

కరతలామలకీకృతసత్పథా
శ్శ్రితవతంసిత సూనృతసూక్తయః।

దీవసతారకయంతిసమత్సరా
న్యతిపురందరస_స్తతినాదరా ॥　　　౭౪॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
యతిరాజస స్తుతిః సమ్పూర్ణాః
కవితార్కికసింహాయ ~ వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితం
వై రా గ్య ప ఞ్చ క మ్.

సిలంకిమనలంభవే దనలమాదరం బాధితుం
ప్రయః ప్రసృతిపూరకంకిమునధారకంసారసమ్ ।
అయత్నమలమల్లకం పథిపటచ్చరంకచ్చరం
భజంతివిబుధాముధాహ్యాహాహాకుక్షితః కుక్షిత ॥　　　౧॥

శరీర పతనావధిప్రభునిషేవణాపాదనా
దబింధనధనం జయప్రశమదంధనందంధనమ్ ।
ధనఞ్జయవివర్ధనం ధనముదూఢగోవర్ధనం
సుసాధన మబాధనం సుమనసాం సమారాధనం ॥　　　౨

దురీశ్వర ద్వారబహిర్వితర్దికా
దురాపికాయ్యైరచితో ఽయమంజలి ।
తదంజనాభం నిరపాయమస్తి మే
ధనంజయస్యందనభూషణంధనమ్ ॥　　　౩॥

క్షోణీకోణ శతాంశపాలనకలా దుర్వారగర్వానల
క్షుభ్యత్క్షుద్రనరేంద్రచాటురచనా ధన్యాన్నమన్యామహే ।
దేవం సేవితుమేవనిశ్చినుమహే యో ఽసౌదయాళుః పురా
ధానాముష్టిముచే కుచేలమునయే దత్తేస్మవిత్తేశతామ్ ॥ ౪॥

జ్వలతుజలధికోడక్రీడత్కృపీడ భవప్రభా
భవపటుతరజ్వాలామాలాకులో జరరానలః ।
తృణమపివయం సాయం సమ్ఫుల్ల మల్లిమతల్లికా
పరిమళముచా వాచాయాచామహే నమహీశ్వరాన్ ॥ ౫

నాస్తిపిత్రార్జితం కించి న్నమయా కించిదార్జితమ్ ।
అస్తిమేహస్తిశైలాగ్రే వస్తుపైతామహంధనమ్ ॥ ౬॥

ఇతి కవితార్కిక సింహస్య † కృతిషు
వైరాగ్యపఞ్చకం సమ్పూర్ణమ్.
కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాంతగురవేనమః

శ్రీమద్వేదాంత మహాదేశిక విరచితమ్

ధాటీ పఞ్చకమ్.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్తాంసదాహృది.

పాషండద్రుమషండదావదహన శ్చార్వాకశైలాశని
ర్బౌద్ధధ్వాంతనిరాసవాసరపతి ర్జైనేభకంఠీరవః ।

మాయావాదిభుజంగభంగ గరుడ స్త్రైవిద్యచూడామణి
శ్రీరంగేశజయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయంమునిః ॥

పాషండషండగిరిఖండనవజ్రదండాః
ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధ మకరాలయమంథదండాః ।
వేదాంతసార సుఖదర్శనదీపదండాః
రామానుజస్య విలసంతిమునే స్త్రిదండాః ॥ ౨॥

చారిత్రోద్ధారదండంచతుర నయపథా లఙ్క్రియా కేతుదండం సద్విద్యాదీపదండః సకలకలికథా సంహృతే కాలదండమ్ । త్రయ్యంతాలమ్బదండం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదండం ధత్తే రామానుజార్యః ప్రతికథక శిరో వజ్రదండం త్రిదండం ॥ ౩॥

త్రయ్యామాంగల్యసూత్రం త్రియుగయుగపదా రోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూత్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాం హారసూత్రం । ప్రజ్ఞాసూత్రంబుధానాం ప్రశమధనమనః పద్మినీనాళసూత్రం రక్షాసూత్రం మునీనాం జయతియతిపతేర్వక్షసి బ్రహ్మసూత్రమ్ ॥ ౪॥

పాషండసాగరమహా బడబాముఖాగ్ని
శ్రీరంగరాజచరణామ్బుజమూలదాసః ।
శ్రీవిష్ణులోకమణిమంటపమార్గదాయీ
రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ ౫॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య కృతిషు
ధాటీపఞ్చకమ్ సమ్పూర్ణమ్
కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమః

శ్రియై నమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

యజ్ఞోపవీత ప్రతిష్ఠా.

కాలేస్వాధ్యాయయోగ్యే శుభకృతిదివసే శ్రీపతేర్మంది
రాదౌకృత్వాస్నానాద్యనుష్ఠాంశుచిచరణకరోద్విస్త్రిధా ఽఽచ
మ్యహృష్టః । దర్భేషుప్రాగుదగ్వా పవిశతు శుచిభిర్నిర్మితం
యజ్ఞసూత్రం తారేణామంత్ర్యచాపస్త్వితితు తదభిషిఞ్చేజ్జ
పేత్సప్తవారమ్ ॥ ౧॥

భూరాదివ్యాహృతీభిస్త్రిగుణితమథతత్స్వేన మానేన తార
వ్యాహృద్భిః ప్రోక్ష్యకూర్చే పరినిహితమధో మార్జయేద్దర్భ
పుంజైః । ఆపోహిష్ఠాదిమన్త్రైరథచతదనువర్త్యోర్ధ్వదక్షుంక
రాభ్యాంతారేణవ్యాహృతీభిస్త్రిగుణితమథసావిత్రమంత్రేణ
భూయః ॥ ౨॥

ప్రాణానాంగ్రంథిమత్రిగ్రథితముపరియద్వ్యామహస్తం
కరాభ్యాం భూరగ్నింభూర్భువస్స్వస్త్వితిచతదనువర్త్యోత్సృజే
ద్దర్భఘృష్టం । దర్భాస్తీర్ణే ప్రదేశే తదుపరిచకుశౌ ప్రాస్యహ
స్తాగ్రతాళం త్రిఃకృత్వానావపశ్యేద్భ్రమదథచతరా యాజ్ఞి
యేతంనిబద్ధ్య ॥ ౩॥

ఉక్త్వామంత్రంపితృభ్యో నమఇతికుటిలం తారతో వ్యాహృతీ
భిశ్చర్జూకృత్యస్వహస్తే త్రిగుణితమధచావేష్ట్యమధ్యం శిఖాభ్యా
మ్ । తాభ్యామావేష్ట్యసూత్రత్రయమపి కలయే ద్గ్రంధికం
గ్రంధిమంత్రా దశ్వత్థాద్యుక్తశాఖా వినిహితమధతత్థ్సంపుటే
వ్రీహియుక్తే ॥ ౧॥

న్యస్తేతామ్రాదిపాత్రే శుభజలభరితే సూత్రసంవేష్టితేస
త్యూర్ధ్వే తారాదిమన్త్రై ర్నిహితముపచితం గంధపుష్పాక్ష
తాద్యైః । ఆయమ్యాసూన్కరిష్యే సకలశుభకృతే యజ్ఞ
సూత్రప్రతిష్ఠాం సఙ్కల్ప్యేత్థంస్పృశంస్తత్కలయతు సుమనా
వ్యాహృతీభిః ప్రతిష్ఠామ్ ॥ ౨॥

వ్యస్తాభిస్సంహతాభిస్తదనుతదనుగావర్తితాభిః క్రమాద్భ్యా
ఽగ్నింపర్యాయభేదైరభిజపతుపున పఞ్చభూతాసుకాద్యాః ।
యద్వా తారాగ్నినాగా శ్శశిపితృవిధయో వాయుసూర్యాది
శేషా స్తన్తూనాం దేవతాస్స్యు ర్వ్యధిహరిగిరిశా గ్రంధిదేవాః
క్రమేణ ॥ ౩॥

శ్రీశో యజ్ఞోపవీతస్యచ ఖలుతదిమానాహ్వయేత్తత్రకుమ్భే
గంధాద్యైరర్ఘ్యపాద్యాదిభిరపి కలయే దర్చనంవీటికాన్తై
సత్కారైరర్చయిత్వా ఽనువిహితమధత ద్దర్శయిత్వా సవిత్రే
త్వా సత్యేనేతిచర్గ్భిశ్చతసృభిరధత న్నిక్షిపే త్పూర్ణకుంభే ॥

తత్స్పృష్ట్వాఽష్టోత్తరం వైశతమనుకలయేత్సూర్యగాయత్ర
జాపంతత్స్వాచాంత స్తస్సమంత్రం హరిదిగభిముఖో ధారయే

త్వానుయామ । పాదౌప్రక్షాళ్యపాణీ శుచి చరణకరో ద్వి
స్తథా ఽఽచమ్యదర్భే ష్వాసీనో ఽనూన్నియమ్య స్పృశతు
జపతుచ త్ర్యమ్బకం యజ్ఞసూత్రం ॥ ౮॥

సర్షిచ్ఛందో ఽధిదైవం మనుపథనుజపన్ ధారయేద్యజ్ఞ
సూత్రం ప్రత్యేకంమంత్ర ఆచాంతిరథ బహుష చే న్నాశుచి
ర్నావతిష్ఠేత్ । వేదాంతాచార్యఇత్థం వివిధమునిమతాం
యజ్ఞసూత్ర ప్రతిష్ఠాం వ్యాతానీద్ద్వైదికాధ్వస్థితివిహిత మతి
ర్వైధనిష్ఠాంగరిష్ఠాం ॥ ౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా సమ్పూర్ణా
కవితార్కికసింహాయ ‡ వేదాన్తగురవేనమః

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితా
భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాచ

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాధార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

పఞ్చాశత్కోటిభిస్స్యాన్మితమవనితలం యోజనానాంతథా
హి స్యాజ్జమ్బూద్వీపమేకం నియుతముదధినా తావతావేష్టి
తంతత్ । ప్లక్షద్వీపేనసో ఽపి ద్విగుణ వితతినా తావతేష్వ

బ్ధినా ఽసౌద్వీపాద్ద్వైగుణ్యభాజ స్స్వస దృగుదధిభిస్సంవృతా
ఏవమేవ ॥ ౧॥

వ్యా ॥ (పఞ్చాశత్కోటివిస్తార) దితి= తత్ర కటా
హాభిత్తిః కోటియోజనమానా, అండకటాహాంతర వివరం ప
ఞ్చాశత్కోటియోజనోచ్ఛ్రితం, పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణంచ త
త్రభూర్భువస్స్వర్మహర్జన స్తప స్సత్యాఖ్యాని సప్తభువనాని, త
త్ర పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణాభూమిః, తథాహి జమ్బూద్వీపం ల
క్షయోజన విస్తీర్ణమ్, తచ్చనవవర్షవిభాగయుక్తమ్, తాని భ
రతకిమ్పురుష హరివర్షైళావృతరమ్యక హిరణ్వత్కురుభద్రాశ్వ
కేతుమాలనామకాని, వర్షపర్వతాశ్చ హిమవద్ధేమకూట నిష
ధనీల శ్వేత శృంగిమాల్యవద్గంధమాధనాఖ్యా అష్టౌ, తత్ర హి
మవద్ధేమకూట నిషధామేరోర్దక్షిణ పర్వతాః, నీల శ్వేతశృంగి
ణ ఉత్తరపర్వతా, మాల్యవాన్ప్రాచీనః, గంధమాదనస్తు ప
శ్చిమఇతి తత్రమాల్యవద్గంధమాదన వ్యతిరిక్తాష్టపర్వతా
ద్విసహస్ర యోజనోచ్ఛ్రాయా ద్విసహస్రయోజన విస్తారా
శ్చ మాల్యవద్గంధమాదనౌత్వేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రా
యౌ తావద్విస్తారిణౌచ పూర్వేషట్పర్వతా ఆపూర్వ పశ్చి
మ సముద్రాయాతాః, తత్ర మధ్యౌనీలనిషధౌ లక్షయోజనా
యాతౌ, హేమకూట శ్వేతౌతు నవతిసహస్రాయాతౌ, హిమవ
చ్ఛృంగిణౌత్వశీతి సహస్రాయాతౌ, జమ్బూద్వీపస్య పరిమండ
లత్వా దేవంపరిమాణోపచయ, మాల్యవద్గంధమాదనౌతు
ఽనీల నీలనిషధాయాతౌ, చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనోన్న
తౌ, వర్షేష్వపి భరత కిమ్పురుష హరివర్షాణి మేరోర్దక్షిణాని,
రమ్యక హిరణ్వత్కురువర్షాణి మేరోరుత్తరాణి, భద్రాశ్వవ

ర్షం ప్రాచీనం, కేతుమాలవర్షం పశ్చిమం, మధ్యమంత్విళావృత వర్షం, తస్యచ మధ్యే మేరుశ్చతురశీతి యోజనోచ్ఛ్రాయః, అధష్షోడశ సహస్రయోజనో నిమగ్నః, షోడశ సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, ఉపరి ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తీర్ణ, భూపద్మస్యమేరుః కర్ణికాకారః, మేరోశ్చతుర్దిశం నవసహస్రయోజన విస్తారః, సచషోడశసహస్రయోజన విస్తారఇతి ఇళావృతం సర్వతశ్చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనానీల నిషధాంతంతు చతుస్త్రింశస్సహస్ర యోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమవిస్తృతం భద్రాశ్వవర్షం, మాల్యవత్సముద్రాంతం ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతం, ఆనీలనిషధాంతం చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతం, గంధమాధన సముద్రాంతంతు ద్వాంశత్సహస్రయోజనాని, అనీల నిషధాంతంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనాని, అన్యాని షడ్వర్షాణి ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజనవిస్తృతాని, దక్షిణోత్తరం ప్రాక్పశ్చిమంత్వా సముద్రాన్తానీతువివేక, ఏవం జమ్బ్వాద్వీపస్య ప్రాక్పశ్చిమం భద్రాశ్వకేతుమాలయోశ్చతుష్షష్ట సహస్రయోజనత్వాదిళావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాన్మాల్యవద్గందమాదనయోశ్చతుస్సహస్రయోజనత్వాచ్చలక్షయోజనత్వం సిద్ధం. దక్షిణోత్తర మపీళావృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాదన్యేషాం షణ్ణాంవర్షాణాం చతుః పఞ్చాశత్సహస్ర యోజనత్వాత్షణ్ణాంపర్వతానాం ద్వాదశ సహస్రయోజనత్వాచ్చ లక్షయోజన విస్తీర్ణేన లవణసముద్రేణవేష్టితం సోఽపి సముద్రోద్విలక్షయోజన విస్తృతేన ప్లక్షద్వీపేన పరివేష్టిత, ప్ల

తద్ద్వీపోపేతావత్ప్రమాణో లవణసముద్రో నిర్దిష్టస్తత ఏవ
మేరుశాల్మలికుశక్రౌంచశాక పుష్కరద్వీపా ఉత్తరోత్తరం
పూర్వస్మాద్ద్విగుణప్రమాణా ద్రష్టవ్యా ||౧||

జంబూప్లక్షశాల్మలికుశక్రౌంచశాకపుష్కరద్వీపా । ల
వణేక్షుసురాఘృతదధిదుగ్ధాబ్ధిసంవృతా క్రమశః ||౨||

వ్యా || సురాసర్పిర్దధిదుగ్ధశుద్ధజల సముద్రాశ్చ తత్తద్ద్వీ
పప్రమాణా ఏవావగంతవ్యా, తత్రప్లక్షాదీనాం పంచానాం
ద్వీపానాముభయతస్సముద్రాంతాయామైస్సప్తకులపర్వతైస్స
ప్తవర్షాణి ద్రష్టవ్యాని, పుష్కరద్వీపస్తు మధ్యే వలయాకా
ర పఞ్చాశత్సహస్రయోజనోచ్ఛ్రాయేణ, తావద్విస్తృతేన
మానసోత్తర పర్వతేన వర్షద్వయ విభాగయుక్త, ఏవంమేరో
రేకతస్సప్తానాం సముద్రాణాం సప్తవింశతి లక్షోత్తరకోటియో
జన విస్తృతత్వాద్ద్వీపానాంచ పఞ్చాశత్సహస్ర షడ్వింశతిల
క్షోత్తర కోటియోజనవిస్తృతత్వా త్స్వాదూదక సముద్రా
త్పరవేలాంతం సపఞ్చాశత్సహస్ర త్రిపఞ్చాశల్లక్షోత్తర కోటి
ద్వయయోజన పరిమితత్వం ద్రష్టవ్యం, ఏవంచసతి సముద్రా
ణాం సప్తద్వీపానామాయామప్రమాణేన సప్తలక్షోత్తర ప
ఞ్చకోటి పరిమితత్వమవగంతవ్యం ||౨||

సప్తద్వీపంససింధుంద్విగుణ గుణితయా స్వర్ణభూమ్యా పరీ
తం లోకాలోకాద్రిణాసా ప్యయుతవితతినా తావదుచ్ఛ్రేణవీ
తా । లోకాలోకాచ్చ మేరో ర్భవతిహి ధరణే యావతీ

ధ్వాంతభూమ్యా తాఽపత్యాసావృతస్సాప్యుదకపరిధినా సాపివే
ధోండభిత్త్యా॥ ౩॥

వ్యా॥ ఏతచ్చ సముద్రం సప్తద్వీపం స్వద్విగుణ ప్రమాణ
యా కాఞ్చనభూమ్యావృతం, సాచలోకాలోక పర్వతేన యో
జనాయుతోచ్ఛ్రాయేణ తావద్విస్తారిణాచ సర్వతః పరివేష్టి
తా, ఏవంచ మేరోరేకతో లోకాలోకాంతం సపఞ్చాశత్స
హస్ర సప్తషష్టి లక్షోత్తర ద్వాదశకోటి పరిమితత్వంసిద్ధం,
లోకాలోకోపిమేరో రాలోకాలోకాంతం యావత్ప్రమాణా
భూస్తావత్ప్రమాణయైవ తమోభూమ్యా సమావృత, తతః
పరమండకటాహఇతి. ఏవంచ మేరోరేకతోఽణ్డకటాహాం
తం పఞ్చత్రింశల్లక్షోత్తర పఞ్చవింశతి కోటియోజనానిభవం
తి, తత్ర పఞ్చత్రింశ ల్లక్షయోజనపరిమితం గర్భోదకం, అన్య
త్తుపఞ్చవింశతి కోటియోజన పరిమితం భూమండలమితి, ఏవం
మేరోశ్చతుర్దిశం ద్రష్టవ్యమితి పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణాభూ
మిః ఏవం భూమండలాదూర్ధ్వంచాధశ్చ సర్వత్రాండ కటా
హ, తద్వివరస్య పఞ్చాశత్కోటి విస్తీర్ణత్వ మవబోద్ధవ్యం॥

సప్తద్వీపం సముద్రైస్సహ ముని నియుతై కోటిభి పఞ్చ
భిస్స్యాల్లోకాలోకాద్రిమేర్వంతరమపి రవిభి కోటిభిస్సప్తష
ష్ట్యా। లక్షైః పఞ్చాయుతైస్స్యాదధశరనయనైః క్కోటిభిర్వ్యాభ
తరామై ర్లక్షైస్స్యాచ్చక్రవాళాంతర మమరశిఖర్యండభిత్త్యో
శ్చమధ్యం॥ ౪॥

శరనేత్రకోటిభి ర్వ్యాభపరిధిజలం బాణవహ్నిలక్షైస్స్యాత్।
అభితోమేరోరేవం పఞ్చాశత్కోటియోజనాభూమిః॥ ౫॥

వ్యా ॥ ఏషాచ భూమిస్సప్తతి సహస్రయోజనోచ్ఛ్రియా, అస్యాభూమేర్వివరరూపాణి అతల వితల నితల గభస్తిమన్మహాతల సుతల పాతాలాని సప్తప్రత్యేకం దశసహస్రయోజనోచ్ఛ్రియాణి, మధ్యే మధ్యే భూమండలాదపశ్చ ప్రత్యేకమేక సహస్రయోజనోచ్ఛ్రియత్వంభువ, ఏతస్యాభువోఽధస్తాచ్ఛేషలోక, తత అధస్తాద్గర్భోదకం నరకాశ్చ, ఏతత్సర్వఞ్చ సమ్మేళన ద్విలక్షోన పఞ్చవింశతి కోటియోజనోచ్ఛ్రియమే ఏతచ్చ "సూర్యాండగోళయోర్మధ్యే కోట్యస్స్యుః పఞ్చవింశతి" రితి శ్రీభాగవతశ్లోక మర్యాదయా ఏవం పరిమాణ మవసేయమ్. ॥ ౪॥ ౫॥

లక్షేసూర్యేందుతారాజ్ఞకవికుజసురాచార్య మన్దాద్విలక్షే లక్షేసప్తర్షయోఽథధ్రువఇహనియతం త్వంతరిక్షంసువస్స్యాత్ । అన్యాన్యాబ్ధిందులక్షాణ్యథశశినయనోష్టార్క కోట్యాన్యలోకాధ్వాంతంచాన్యాన ద్వికోటి త్యుపరి సవిత్రుతోఽణ్డంహిభూతాక్షికోట్య ॥ ౬॥

శైలై పాతాళరంధ్రై ర్నవదశ శతకై స్సప్తభిస్స్వాంభరధోఽధో మధ్యే మధ్యేసహస్రై ర్భవతిహితపథ శ్శేషలోకోఽజలంచ । తస్యాధోనారకాస్స్యుస్తదిద మిషుదృక్కోటయ కిఞ్చిదూనాః పఞ్చాశత్కోటి తుంగం వితత మిదమతో హ్యాణ్డభిత్తిస్తుకోటి ॥ ౭॥

వ్యా ॥ భూమేరు పరిలక్షయోజనే సూర్యమండలావస్థానా ద్భూమండలస్య సప్తతిసహస్రయోజనోచ్ఛ్రిత్త్వాదవశిష్టానాం సర్వేషాం భువనానాం భూమేరోరథఏవ ద్రష్టవ్యా

త్వాద్భూమేరుపరిష్టా ల్లక్షయోజనే సూర్యమండలం, ఏతచ్చ భువర్లోక ఇతిగీయతే, సూర్యస్యోపరిలక్షయోజనే చంద్రమండలం, తదుపరి లక్షయోజనే నక్షత్రమండలం, తతోద్విలక్షయోజనే బుధః, తతోద్విలక్షే శుక్ర, తదుపరి లక్షద్వయేఽఙ్గారక, తత ఉపరిలక్షద్వయే బృహస్పతిః, తతోద్విలక్షే శని, శనేరుపరి లక్షయోజనే సప్తర్షిమండలం, సప్తర్షిమండలస్యోపరిష్టాల్లక్షేజ్యోతిశ్చక్రాధారభూతోధ్రువః, ఏవం సవితృమండలస్యోపరిధ్రువపర్యంతం చతుర్దశలక్షోత్సేధ స్వర్లోక సప్తర్షిమండలస్యోర్ధ్వం ధ్రువ మండలపర్యంతం కశ్చిద్విష్ణులోక, ధ్రువమండలస్యోపరి మహర్లోక కోటియోజనోత్సేధః. తతోజన లోకోద్వికోటి యోజనోచ్ఛ్రాయః, తపోలోకోఽష్టకోటియోజనోచ్ఛ్రాయ, సత్యలోకస్తు ద్వాదశకోటియోజనోచ్ఛ్రాయః, ఏవంధ్రువాదుపరి సత్యలోకోర్ధ్వ సీమాంతం త్రయోవింశతి కోటియోజనాని భవంతి తత ఉపరికించిదూనకోటిద్వయయోజనతమ, తతః పరమండకటాహ ఇతి, ఏవం సూర్యాండగోళ కటాహయోర్మధ్యే పంచవింశతి కోటియోజనత్వ మూర్ధ్వమధశ్చేత్యండ కటాహాంతర వివరోచ్ఛ్రాయస్య పఞ్చాశత్కోటియోజనత్వం సిద్ధమ్ ॥౬॥ ౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు

భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాచ సమాప్తా

కవితార్కికసింహాయ * వేదాన్తగురవేనమః॥

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

వైశ్వదేవకారికా

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

స్వాగ్నిం సంస్థాప్యపూర్వం కుశనిచయలస త్సంస్తర స్సా
సుయామస్స్వకూత్యా ధిశ్రయోక్తిప్రతివచన హవిః ప్రోక్ష
ణం సాపనంస్యాత్ । అన్నం ద్వేధోత్తరార్ధం త్రివిధ విభజితం
పశ్చిమారభ్యమన్యద్భాగే ద్వేధావిభక్తే హుతభుజిజుహుయా
త్తత్రపూర్వస్థమన్నమ్ ॥ ౧॥

ఆద్యైష్షడ్భిస్సతారైర్మనుభిరథసృథ క్పాణినా హోమమ
గ్నౌ కృత్వాతత్రైకదేశం హవిరథ సమిధం పశ్చిమాంశేన
తేన । పశ్చాదగ్నేర్ధరణ్యాం బలిహరణవిధౌ మార్జనప్రోక్షణా
దేః పాత్రేష్వావృత్త్యతోయం క్రమవిధి విహితే మార్జనప్రో
క్షణేచ ॥ ౨॥

ధర్మాధర్మాదిభేద ప్రచుర బలివిధిస్థాననిర్దేశనం తత్సర్వం
చక్రాంతరస్థం వ్యజన వికృతిగం వేదశాస్త్రానురోధమ్। పిత్రే
ర్యాద్యేతథాస్యాత్క్రిమ విధివిహితే మార్జన ప్రోక్షణాదౌ
యద్వత్ప్రాచీనసూత్రం యదపితదితర త్తచ్చతీర్థంనివీతమ్ ॥

పశ్చాద్వైవాహాయసస్య ప్రథమ బలిమతో వాయస స్యాగ్ర
భాగే శ్వభ్యాంతస్యాగ్రభాగే బలిమథనివిశే దత్ర పాదాత్మశు
ద్ధిః । ధర్మాదేర్దర్శనంచే దసుఖ కరమత శ్చాంద్రమత్రోపవా
స స్స్యాద్దేవేపిత్ర్యభూత ద్వయయజనవిధౌ పశ్చిమస్థంహవి
స్స్యాత్ ॥ ౬॥

మధ్యాదుద్ధృత్యభాగా న్మనుజయజనమిత్యగ్రభాగే ఽగ్ర
దానం కృత్వా గోదోహకాలక్షపణవిధిబలా త్తత్రలబ్ధ్వా ఽ
తిథిభ్యః । దద్యాల్లక్ష్మీవిశిష్ట స్వదితిమపిహవిర్యజ్ఞశిష్టాన్న
యుక్తం కృత్వాపాద్యాసనాఘ్యైర్విధివదపచితిం కల్పయి
త్వాయథార్హమ్ ॥ ౭॥

సాయంకాద్రాంతమన్నా ద్యదిహితమశనం యద్య థాత
ద్యథాస్యా న్నక్తంచామేనతోయా ద్యదిమనుజపత స్తచ్చకా
ద్రాంతమాహుః । కేచిత్త్వామేనతోయా న్మనుజపకరణైష
డ్భిరేవాజ్యమ న్త్రై ర్నక్తంస్సాత్వాయమేవ త్వనశననియత
శ్రాద్ధభోక్తుర్జసస్స్యాత్ ॥ ౮॥

ధర్మాదీశానదుత్తం హవిరపిచమనుః పఞ్చయజ్ఞైచ ద
త్తం భాగంకాద్రావశిష్టం మహదనభిమతంత్వా తిథేయాన్న
దానే । స్వార్థేప్యన్నాదికృద్భ్య మితినియమవిధిశ్చాగ్రయ
జ్ఞాదిశిష్టం సర్వంపిత్రో ర్మృతాహే ద్విజముఖ హవనే నేష్ట
మి త్యాహురార్యాః ॥ ౯॥

నేత్రేందూనయనంయుగం శశిశివిధూ చంద్రావతారశ్శశీ

చంద్రశ్చంద్రశశీందవో ఽత్రగణితా ధర్మాదికా స్స్వనే । త
ద్వైవేసయనంక్రమా త్పితృముఖే చంద్రశ్చ భూతేశశీ మర్త్యేం
దుశ్చ తథాగృహేహుతవహే పూర్వాహుతీష్వీక్షణమ్ ॥ ౬॥
ఇత్థంవ్యాసపరాశరాదిమునిబి స్సిద్ధాంతితార్థ్వ్యయం శ్రీ
మల్లక్ష్మణయోగియామునముఖై ర్నాధాధిభిర్నిర్మితః । తత్స
ర్వంత్వవలోక్యతత్కరుణయా తద్వైశ్వదేవక్రమ స్సన్మోదా
యచవేఙ్కటేశకవినా ప్రోక్తో ఽభవద్ధీమతా ॥ ౭॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య । కృతిషు

వైశ్వదేవకారికా సమ్పూర్ణా.

కవితార్కికసింహాయ ॰ వేదాన్తగురవేనమ .

శ్రీ ర్యైనమ

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీంద్ర మహాదేశికానమ .

శ్రీమత్కూరనారాయణ మహాముని విరచితమ్

సుదర్శనశతకమ్

రంగేశవిజ్ఞప్తికరామయస్య
చకారచక్రేశ నుతింనివృత్తయే ।
సమాశ్రయేయం వరపూరణీయం
తం కూరనారాయణనామకంమునిమ్ ॥

సౌదర్శన్యున్న జ్జిహానా దిశివిదిశితిరస్కృత్య నావిత్రమర్చిర్బా హ్యాబాహ్యాంధకార క్షతజగదగదజ్కారభూమ్నా స్వధా మ్నా । దోఃఖర్జూదూరగర్జద్విబుధరిపువధూకంఠవైకల్య కల్యా జ్వాలాజాజ్వల్యమానా వితరతుభవతాం వీప్సయా౽ భీప్సితాని ॥ ౧

ప్రత్యుద్యాతం మయూఖై ర్నభసిదినకృతః ప్రత్తసేవం ప్ర భాభి ర్భ్యామాసామేరవీభి ర్దివివరివసితం దీప్తిభిర్దేవధామ్నా మ్ । భూయస్త్స్యైభూతయేవ స్ఫురతు సకల దిగ్భాన్తింతసాం ద్రస్ఫులింగం చాక్రం జాగ్రత్ప్రతాపం త్రిభువనవిజయవ్యగ్రము గ్రంమహ స్తత్ ॥ ౨॥

పూర్ణైపూర్ణైస్సుధానాంసుమహతి లసతస్సోమబిమ్బాలవా లే బాహాశాఖావరుద్ధం క్షితిగగన దివ శ్చక్రరాజ ద్రుమస్య । జ్యోతిశ్ఛద్మాప్రవాళ ప్రకటితసుమనస్సమ్పదుత్తంసలక్ష్మీం పుష్ణ న్నాశాముఖేషు ప్రదిశతుభవతాం సప్రకర్షంప్రహర్షం ॥ ౩॥

ఆరాదారాత్సహస్రా ద్ద్విసరతివిమత క్షేపదక్షా ద్యదక్షా న్నాభేర్భ్యస్వత్సనాభే ర్నిజవిభవపరిచ్ఛిన్న భూమేశ్చనేమే । ఆమ్నాయై రేకకంఠై స్తుత మహిమ మహోమాధవీయస్య హే తే స్తద్వోదిష్ట్వేధమానం చతస్సృషు చతురః పుష్యతాత్ పూరుషార్థాః ॥ ౪॥

శ్యామంధామప్రసృత్యాక్వచనభగవతః క్వాపిబభ్రు ప్రకృ త్యా శుభ్రం శేషస్యభాసా క్వచనమణిరుచా క్వాపితస్త్యైవర క్తమ్ । నీలంశ్రీనేత్రకాంత్యా క్వచిదపిమిధునస్యాదిమస్యేవచి చిత్రాం వ్యాతన్వానం వితాన శ్రియ ముపచినుతా చ్ఛర్మవ శ్చక్ర భానమ్ ॥ ౫॥

శంసన్త్యున్మేషముచ్ఛోషితపరమహసో భాస్వత కైటభా
రే రింఢేసంధ్యేవ నక్తంచరవిలయకరీ యాజగద్వందనీయా ।
బంధూకచ్ఛాయబంధు చ్ఛవిఘటిత ఘనచ్ఛేదమేదస్వినీ నా
రాధాంగీ రశ్మిభంగీ ప్రణుదతు భవతాం ప్రత్యహోత్థాన
మేన ॥ ౬॥

సామ్యంధూమ్యాప్రవృధ్యా ప్రకటయతి నభస్తారకాజాల
కాని స్ఫాలింగీం యాంతికాంతిం దిశతియదుదయే మేరురంగా
ర శఙ్కామ్ । అగ్నిర్మగ్నార్చి రైక్యంభజతి దినని శావల్ల
భాదుర్గ్న భాభా జ్వాలావర్తావివ స్త ప్రహరణపతిజం ధామవస్త
ద్ధినోతు ॥ ౭॥

దృష్టే ఉధివ్యోమచక్రేవికచనవజపాసన్నికాశేసకాశం స్వ
ర్భానుర్భానురేష స్స్ఫుటమితికలయన్నాగతో వేగతోస్య
నిష్టప్తైర్మెక్నివృత్తో విధుమివసహసా స్పృష్టుమద్యాపినేష్టే
ఘర్మాంశుం తేఘటంతా మహితవిహతయే బానవో భాస్వ
రావ ॥ ౮॥

దేవంహేమాద్రితుంగం పృథుభుజశిఖరంబిభ్రతీంమధ్యదే
శే నాభిద్వీపాభిరామా మరవిపినవతీం శేషశీర్షాసనస్థామ్ ।
నేమిం పర్యాయభూమిం దినకరకిరణాదృష్టసీమః పరీత్య ప్రీ
త్యైవశ్చక్రవాళాచలఇవ విలసన్నస్తుదివ్యాస్త్రరశ్మిః ॥ ౯॥

ఏకంలోకస్యచక్షు ర్ద్వివిధ మపనుదత్కర్మనమ్రత్రినేత్రం
దాత్రర్థానాంచతుర్ణాం గమయదరిగణం పఞ్చతాంషడ్గుణాఢ్య
మ్ । సప్తార్చి శ్శోషితాష్టాపదనవ కిరణశ్రేణి రజ్యద్దశాశంప
ర్యస్యాద్వశ్శతాంగావయవపరిబృఢ జ్యోతిరీతిస్సహస్రమ్ ॥౧౦॥

శ్రీ స్తోత్ర రత్నాకరే.

ఉచ్ఛండేయచ్ఛిఖండే నిబిడయతినభ క్రోడమర్కోటతి
ద్యా మభ్యస్య ప్రౌఢ తాపగ్లపితవపురపోభిర్భతీరభ్రపత్త్రైః ।
ధత్తే శుష్యత్సుధోత్సే విధు రపమధునః క్షౌద్రకోశస్య సా
మ్యం రక్షంత్వస్త్రిప్రభోస్తే రచితసుచరిత వ్యష్టయో ఘృష్ట
యోవః ॥ ౧౧॥

పద్మాఘోదీర్ఘికామ్భస్యవనిధరతటీగైరికామ్బుప్రపాత స్సిం
దూరం కుంజరాణాం దిశిదిశిగగనే సాంధ్యమేఘప్రబంధః ।
పారావారే ప్రవాళో వనభువిచతథా ప్రేక్ష్యమాణ ప్రము
గ్ధైః స్నాధిష్టంవ ప్రమోదం జనయతు దనుజద్వేషిణ స్త్వేష
రాశిః ॥ ౧౨॥

భానోర్భానోత్కదీయా స్ఫురతికుముదినీ మిత్రతేకుత్ర తేజ
స్తారాస్తారా దధీరో స్యనల నభవత స్త్వైర మైరంమదార్చిః ।
శంసంతీత్థం నభఃస్థా యదుదయసమయె చక్రరాజాంశవస్తే
యుష్మాకం ప్రౌఢతాపప్రభవ భవగదాపక్రమాయ క్రమ
న్తామ్ ॥ ౧౩॥

జగ్ధ్వాకర్ణేషు దూర్వాంకురమరిసువ్రశావటీషు స్వార్వధూ
నాం పీత్వాచామ్భశ్చరంత్యా స్సవృషమనుగతా వల్లవేనాదిమే
న । గావోవశ్చక్రభర్తు పరమమృతరసంప్రశ్రితానాం దుహా
నా బుద్ధింస్వాలోకలుప్త త్రిభువనతమస స్సానుబంధాం దదం
తామ్ ॥ ౧౪॥

సేనాం సేనాంమఘోనో మహతిరణముఖే ఒలంభయం ల
మ్భయంతీ రుత్సేకోష్ణాళుదోష్ణాం ప్రథమ దివిషదా మావలీ
ర్యావలీఢే । విశ్వంవిశ్వమ్భరాఢ్యం రథపదధిప తేర్ల్గీలయా పా

శ్లో భూతిశుభ్రాం ధరిత్రీం సావశ్చక్రస్య నకర్షస్యదమ్మదితగ
త్రాయిణీ నాభి రవ్యాత్ ॥ ౧౩॥

విందంతీసాంధ్యమర్చి ర్విదళితవపుషః ప్రత్యనీకస్యర క్తై స్స్ఫా
యన్నక్షత్రరాశి ర్దిశిదిశికణశః కీకసైః కీర్యమాణైః । నాకౌకః
పక్ష్మలాక్షీ నవమదహసిత చ్ఛాయయాచంద్రపాదా రా
ధాంగీవిస్తృణానా రచయతుకుశలం పిండికాయామిషేవ ॥

నిస్సీమంనిస్సృతాయా భుజధరణిధరా ఘాటతఃకైటభారే
రాశాకూలంకషర్ధే రహితబలమహామ్మోధిమాసాదయన్త్యా ।
చక్రజ్వాలాపగాయా శ్చలదరలహరీ మాలికాదంతురాయా
బిభ్రత్యా వర్తభావం భ్రమయతు భువనే పిండికావ ప్రశ
స్తిమ్ ॥ ౧౫॥

పాణౌకృత్వా ఽఽహవాగ్రే ప్రతిభటవిజయోపార్జితాం
వీరలక్ష్మీమానీతాయా స్తతోన్యా స్వసవిధ మసుర ద్వేషిణా
పూరుషేణ । ప్రాసాదం వాసహేతో ర్విరచిత మరుణై రశ్మిభి
స్సూచయన్తీ నాబిర్వోనిర్మిమీతాం రథచరణపతే ర్నిర్వృ
తిం నిర్విఘాతాం ॥ ౧౬॥

డిండిరాపాండుగండై రరియువతిముఖై పిండికాకృష్ణహేతే
రుచ్చండ క్రూరప్రవర్షై రుపరతతిలకైరుక్తశౌండీర్యచర్యా । ద్వీ
త్రగ్రామాధిపత్యద్రుహిణమదమషీ దూషితాక్షుక్షమాభృ త్సే
వాహేవాకపాకం శమయతుభవతాం కర్మశర్మప్రతీపమ్॥ ౧౭॥

పర్యాప్తాముణ్ణతింయా ప్రధయతికమలం యూపాహి
భాతిస్రష్టుస్సృష్టేర్దపీయః కుశ

రూపమ్ । భూమ్నా స్వేనాంతరిక్షం కబళయతిచయా సావిచి
త్రా విధత్తాం దైతేయా రాతినాభి ర్ద్రవిణపతి పద ద్వేషిణీం
సమ్పదం వ. ॥ ౫౦॥

వాణీవాంగైశ్చతుర్భిస్సదసిసుమనసాం ద్యోతమానస్వరూ
పా బాహ్వాంతస్థామురా రే రభిమతమఖిలం శ్రీరివస్పర్శయ స్తీ ।
దుర్గేవోగ్రాకృతిర్యా త్రిభువనజననస్థేమసంహారధుర్యా మర్యా
దాలంఘనంవ క్షపయతు మహతీ హేతివర్యస్యనాభిః ॥౫౯॥

స్రగ్భిస్సంతానజాభి ర్మధురమధురస స్యందసందోహినీభిః పా
టీరై ప్రౌఢ చంద్రాతపచయసుషుమాలోపనై ర్లేపనైశ్చ । ధూ
పైరికాలాగరూణామపి సుర సుదృశో విభ్రమర్చ్యాసుయస్యా గం
ధంరుంధంతిసావశ్చిరమసురభిదో నాభిరవ్యాదభవ్యాత్ ॥ ౬౦॥

అంహాస్సంహాత్యదగ్ధ్వా ప్రతిజనిజనితం ప్రౌఢసంసారవన్యా
దూరా ధ్వన్యాన ధన్యా న్మహాతివినతిభి ర్ధామని స్థాపయంతీ ।
విశ్రాంతింశాశ్వతీంయా నయతి రమయతాం చక్రరాజస్య నా
భి స్సంయుక్ మోముహ్యామాన త్రిదశరిపుదశా సాక్షిణీ సా
క్షిణీవ. ॥ ౬౧

ఇతి నాభివర్ణనమ్

శ్రుత్వాయన్నామశబ్దం శ్రుతిపథకటుకం దేవన క్రీడ నేష్షు
స్వైర్త్వైరిస్త్వైరపత్న్యః భయవివశధియ. కాతర న్యస్తసారాః।
మన్దాక్షం యాంత్యమందం ప్రతియువతిముఖై ర్దర్శితో త్పాద
సదర్పౌ రక్షం సౌదర్శనం తత్క్ష పయతు భవతా మేధమానాం
... ॥ ౬౨॥

శరం ప్రత్తపత్రోపమర్దం సం

యద్వర్షాసుతర్షాతురఖగపరిషత్ప్రీత రక్తోదకాసు । అక్షుంరక్షు
స్తషాణా మనవిదళనైః ప్రాపతన్మూర్ధ్ని మూర్ధ్ని స్త్రాద
స్త్రాన్నిశీతుర్వ్యస్తనబకితయశసే ద్వేషిణాం ప్లావనాయ ॥ ౬౩॥

దీక్షాంసంగ్రామసత్రే మహతికృతవతోదీప్తిభిస్సంహతాభిర్జి
హ్వాలేసప్తజిహ్వా దనుజకులహవిర్జుహ్వతోనేమిజిహ్వా । త్రై
కుంఠాస్త్రస్యకుండం మహదివవిలసత్పిండికావేదిమధ్యే దిశ్యా
ద్దివ్యర్ధి దేశ్యం పదమిహమహతా మక్షతోన్మేషమక్షమ్॥౬౪॥

తుంగాద్ద్రోణాద్రిశృంగా ద్దనుజవిజయిన స్స్పష్టదానోద్యమా
నాం శత్రుస్తమ్భేరమాణాం శిరసి నిపతత స్స్రస్తముక్తాస్థిపుం
జే । రక్తైరభ్యక్తమూర్తే ర్విదళన గలితై ర్వ్యక్త పీరాయితై
ర్ధర్మార్యత్వస్యారిభంగం జనయతుజగతా మీడితంక్రీడితంవః ॥

ఉన్మీలత్పద్మరాగం కటకమివధృతం బాహునా యన్మురా
రేః క్షిప్తాన్ రశ్మీన్ దధానం నయనమివయదుత్తారకం విష్టపస్య।
చక్రేశార్కస్యయద్వా పరిధిరభినవ ద్దైత్యహత్యా మివ ద్రాగ
క్షం పక్షేపతిత్వా పరిఘటయతువ స్సద్వృద్ధిష్ఠాం ప్రతిష్ఠామ్ ॥

క్రీడత్క్రోడప్రకోటీడదంష్ట్రా ప్రహతిదళితహిరణ్యాక్షవక్షఃకవా
ట ప్రాదుర్భూతప్రభూత క్షతజసముదితారుణ్యముగ్రం సమగ్ర
మ్ । ఉన్మీలత్కింశుకాభైరుపహసదమితై రంశుభిస్సంశయఘ్న
మక్షుంచక్రస్యదత్తా మఘశతశమనం దాశషీం శేముషీంవః ॥

మత్తానామింద్రియాణాం కృతవిషయ మహాకాననక్రీడనా
నాం సృష్టంచక్రేశ్వరేణ గ్రహణధిషణయా వారివద్వారణా
నామ్ । గమ్భీరంయంత్రగర్తం కమపికృతధియో మన్వతే

యత్ప్రదేయా దస్థూలాంసంవిదంవ స్త్రీజగదభిమతస్థూల ల
క్షుంతదక్షుమ్ ॥ ౧౮॥

పద్మోల్లాస ప్రదం యజ్జనయతి జగతీ మేధమాన ప్రబో
ధాం యస్యచ్ఛాయాసమానా లసతిపరిసరే రోహిణీ తారకా
గ్రీ । నానా హేత్యున్నతత్వం ప్రకటయతిచ యత్ప్రాప్త
కృష్ణప్రయాణం త్రేధాభిన్నస్యధామ్న స్సముదయఇవయత్పా
తువశ్చాక్రమక్షుమ్ ॥ ౧౯॥

శోచిర్భిః పద్మరాగద్రవ సమసుషమైః శోభమానావకాశం
ప్రత్యగ్రా శోకరాగ ప్రతిభటవపుషాభూషితం పూరుషేణ ।
అంత స్స్వచ్ఛందమగ్నోత్థితభృగుతనయం క్షత్రియాణాం
హతానా మారబ్ధం శోణితౌఘై స్సరఇవ భవతో దివ్యహేత్య
క్షుమవ్యాత్ ॥ ౨౦॥

ప్రాణాదీన్సన్నియమ్య ప్రణిహితమనసాం యోగినామంత
రంగే తుంగం సజ్యోతిరూపం విరచిత దహరాకాశ కృచ్ఛ్రా
సికేన । ప్రాప్తంయత్పూరుషేణ స్వమహిమ సదృశంధామ
కామప్రదంవో భూయాత్తద్భూర్భువస్స్వస్త్రయవరివసితంపు
ష్కరాక్షాయుధాక్షుమ్ ॥ ౨౧॥

విద్ధాస్వీధేర్ణిధామ్నా చరణనఖభువా బద్ధవాసస్యమధ్యే
చక్రాధ్యక్షస్యబిభ్రత్పరిహసితజపా పుష్పశోభాః ప్రకాశాః ।
శుభ్రైరభ్రైరదభ్రై శ్శరది తతఇతో వ్యోమవిభ్రాజమా
నం పాత్రీతస్త్యాదిత్యరోచిస్తతమివ భవతః పాతురాధాంగ
మక్షుమ్ ॥ ౨౨॥

శ్రీవాణీవాజ్మృడానో విదధతి భజనంశక్తయోయస్యది
క్షు ప్రాహవ్యూహంయదాద్యం ప్రథమమపిగుణం భారతీ పా

ఇచ్చరాత్రీ । ఘోరాంశాంతాంచమూర్తిం ప్రథయతి పురుష ప్రాక్తన ప్రార్థనాభి ర్భక్తానాంయస్యమధ్యే దిశతుతదనఘా మక్షమధ్యక్షతాంవ ॥ ౭౩॥

రక్షః పక్షేణరక్షా క్షతమమరగణం లక్ష్య వైలక్ష్య మాజౌ లక్ష్మీ మక్షీయమాణాం బలమథనభుజే వజ్రశిక్షాన పేక్షే । నిక్షేప్తృక్షిప్ర మధ్యక్షయతిజగతియద్దక్షతాం దివ్య హేతే రక్షామామక్షమాంవః క్షపయతు భవతా మక్షిజిల్ల క్ష్యమక్షమ్ ॥ ౭౪॥

ఇత్యక్షవర్ణనమ్

జ్యోతిశ్చూడాలమౌలి స్త్రినయన వదన ష్షోడశోత్తుంగ బాహు ప్రత్యాలీఢేనతిష్ఠన్ ప్రణవశశధరా ధారషట్కోణవర్తీ । నిస్సీమేనస్వభూమ్నా నిఖిలమపి జగత్క్షేమవన్నిర్మిమాణో భూయాత్సౌదర్శనోవ ప్రతిభటపరుషః పూరుషః పౌరుషాయ ॥

వాణీపౌరాణికీయం ప్రథయతిమహితం ప్రేక్షణంకైటభారే శ్శక్తిర్యస్యైషదంష్ట్రానఖపరశుముఖవ్యాపినీ తద్విభూత్యాం । కర్తుంయత్తత్త్వబోధో ననిశితమతిభి ర్నారదాద్యైశ్చశక్యో దైవీంవోమానుషీంచక్షిపతుసవిపదం దుస్తరామస్త్రరాజః ॥

రూఢస్తారాలవాలే రుచిరదలచయశ్యామలై శ్శస్త్రజాలై ర్జ్వాలాభిస్సప్రవాలః ప్రకటితకుసుమో బద్ధసంఖ్యై స్స్ఫులింగైః । ప్రాప్తానాంపాదమూలం ప్రకృతిమధురయా ఛాయయా తాపహృద్వో దత్తాముద్దప్రకాండః ఫలమభిలషితం విష్ణుసంకల్పవృక్షః ॥ ౭౭॥

ధామ్నామైరంమదానాం నిచయమివ చిరస్థాయినాం ద్వా
దశానాం మార్తాండానాం సమూహం మహాఇవబహులాం ర
త్నభాసామివర్ధిం । అర్చిస్సంఘాతమేకీ కృతమివశిఖినాం వాడ
బాగ్నిసరాణాం దృశ్యంతే యస్యరూపం సభవతుభవతాంతే
జసేచక్రరాజ ॥ ౭౮॥

ఉగ్రంపశ్యాక్షుముద్య ద్భ్రుకుటిసమకుటం కుండలంస్పష్టదం
ష్ట్రిం చండాస్త్రైర్బాహుదండైర్ల సదనలసమక్షౌమ లక్ష్యో
రుకాండం । ప్రత్యాలీఢస్థపాదం ప్రథయతుభవతాం పాలనవ్య
గ్రమగ్రే చక్రేశో కాలకాలేరితభట వికటాటోప లోపాయ
రూపం ॥ ౭౯॥

చక్రంకుంతంకృపాణం పరశుహుతవహౌ వజ్కుశం దండశ
క్తీ శంఖంకోదండపాశౌ హలముసలగదా వజ్రశూలాఖ్యహే
తీః । దోర్భి స్సవ్యాపసవ్యై ర్దధదతులబల స్తంభితారాతి ద
ర్పో వ్యూహస్తేజోభిమానీ నరకవిజయినోజృంభతాంసమ్మ
దేవః ॥ ౮౦॥

పీతం కేశేరిపోరప్యసృజిరధప (ధే) దేసంశ్రితేప్యుత్కటా
క్షుం చంద్రార్ధ కారియంత్రే వపుషిచదలనే మండలేచస్వారా
జ్యం । హస్తే వక్త్రేచహేతి స్తబకితమసమం లోచనే మో
చనేచస్తా దస్తోకాయధామ్నే సురవరపరిషత్సేవితం దైవ
తంవః ॥ ౮౧॥

చిత్రాకారైస్స్వచారై ర్మిత సకలజగ జ్జాగరూక ప్రతా
పో మన్త్రింతంత్రానురూపం మనసికలయతో మానయన్నా
త్మగుహ్యైః । పఞ్చాంగ స్ఫూర్తినిర్వర్తిత రిపువిజయోధా

మహ—०ఁణానాం లక్ష్మీంరాజాపనష్టో వితరతుజ —०పూం
రుషశ్చక్రవర్తీ ॥ ౮౨॥

అక్షౌవృత్తభ్రమాలా స్యరవివరలుర చ్చంద్రచం—కృతీవి
జ్వాలా జాలావలీఫ స్ఫురదు— పటు పాంసుదిఙ్మండలాని ।
చక్రాంతాక్రాంత చక్రాచలవలిత మహీ చక్రనాళా స్తశేషా
న్యస్త్రగ్రామాగ్రిమస్య ప్రదదతు భవతాం ప్రార్థితం ప్రస్థి
తాని ॥ ౮౩॥

శూలంత్యక్త్వాత్మశీలం సృణిరఘుకఘృణి పట్టిసస్స్పష్ట సాద
శ్శక్తిశ్శాలినశక్తిః కులిశమకుశలం కుంఠధార కురార —౦
డశ్చండత్వాశూన్యో భవతి తనుధను ర్యత్పురస్తాత్సవస్తా ద
స్త్రాశేషాస్త్రగర్వో రథచరణపతి కర్మణే శార్మణాయ ॥౮౪॥

క్షుణ్ణాజానేయబృందం క్షుబిత రథగణం సన్ననానాహ్వా
యూథం క్ష్వేళాసంరమ్భహేలా కలకల విగల ద్వీరగర్వా
ణగర్వం । కుర్వాణ స్సమ్పరాయం రదచరణపతి స్స్వయసీం
వః ప్రశస్తిం దుగ్ధాం దుగ్ధాబ్ధిభాసం భయవివశశునాసీరనాసీర
వర్తీ ॥ ౮౫॥

ద్రుహ్యద్దోశ్శాలిమాలి ప్రహరణరభసో త్తానితే వైనతే
యే విద్రాతి ద్రాక్ప్రయుక్తం ప్రధనభువి పరావర్తమానేన
భర్త్రా । నిర్జిత్య ప్రత్యనీకం నిరవధికచర ద్ధాస్తికాశ్వీయర
థ్యం పథ్యం విశ్వస్య దాశ్వాన్ ప్రథయతు భవతో హేతి
రిన్ద్రానుజస్య ॥ ౮౬॥

నందిన్యానందశూన్యే గలతి గణపతౌ వ్యాకులే బాహులే
యే చం—డే చాకిత్యకుంఠే ప్రమథపరిషదిప్రాప్తవత్యాం ప్రమా

దమ్ । ఉచ్ఛిద్యాజౌ బలిష్ఠం బలిజభుజవనం యోదదా వాది భిక్షో ర్భిక్షాం తత్పా ౹ణిరూపాం సభవ దకుశలం కృష్ణ హేతిః క్షిణోతు ॥ ౮౭॥

రక్తౌఘాభ్యక్తముక్తాఫలలులితలసద్వీచివృద్ధామహాబ్ధా సంధ్యాసమ్బంధ తారా జలధరశబలాకాశ నీకాశకాంతౌ । గమ్భీరారమ్భ మమ్భశ్చరమసురకులం వేదవిఘ్నం వినిఘ్నన్ నిర్విఘ్నం వః ప్రసూతాం వ్యపగతవిపదం సమ్పదం చక్ర రాజ ॥ ౮౮॥

కాశీవిప్లోషచైద్య క్షపణధరణిజధ్వంస సూర్యాపిధాన గ్రా హ ద్వేధా త్వమాలి త్రుటనముఖకథా వస్తుసత్కీర్తిగాథాః । గీయం తే కిన్నరీభి కనకగిరిగుహాగేహినీభి ర్యదీయా దేయాద్దై తేయవైరీ సకలభువన సంశ్లాఘనియాం శ్రియం నః ॥ ౮౯॥

నానావర్ణాన్వివృణ్వన్ విరచితభువనానుగ్రహో న్విగ్రహోన్య శ్చక్రేష్వప్టాసుమృష్టాసురవరతరుణీకంఠ కస్తూరికేషు । ఆతా రాదర్ణమాలావధిషు వసతియః పూరుషో వస్స దేయా ద్వస్త్ రైర్వ్యరుద్ధూతసత్త్వైరుపహితమబహిర్ధ్వాంత మధ్వాంతవర్తీ ॥

ద్వాత్రింశత్షోడశాష్టప్రభృతి పృథుభుజస్ఫూర్తిభిర్మూర్తిభే దై కాలాద్యైచక్రషట్కే ప్రకటితవిభవ పఞ్చకృత్యానురూ పమ్ । అర్థానామర్థితానా మహరహరఖిలంనిర్విలమ్బై ర్విల మ్బై కుర్వాణో భక్తవర్గం కుశలిన మవతా దాయుధగ్రామ ణీర్వః ॥ ౯౦॥

శోణైరర్ణైస్సరోజై రపికపిశగుణై ష్షడ్భిరుద్భిన్నశోభే శ్రీవా

ణే పూర్వికాభి ర్దధతివికసత శ్శక్తిబి కేశవాదీ౯ । తారాం తేభూపురాదా రథచరణగదాశాఙ్గ౯ఖడ్గాబ్జ_తాశే యంతే త్రోదితేవస్స్ఫురతుకృతపదం లక్ష్మ లక్ష్మీసఖస్య ॥ ౯౨॥

దంష్ట్రాకాంత్యాకడాకేకపలకిటితనో కైటభారేరధస్తా దూర్ధ్వంహాస్యేనవిద్ధే నరహరివపుషో మండలేవాసవీయే । ప్రాక్ప్రత్యక్సాంధ్యసాంద్రచ్ఛవివరభరితే వ్యోమ్ని విద్యోతమానో ద్వైతేయో త్పాతశంసీ రవికిరవరహాయత్వాస్త్రరాజోప జంవకి ॥ ౯౩॥

కోణేశక్త్యాసిస్థితోపి త్రిభువనవితత శ్చంద్రధామాపిరూక్షో రుక్మచ్ఛాయోపి కృష్ణాకృతిరచలమయో వ్యాశ్రితత్రాణకారీ । దారానారోపిదీప్తా దినకరరుచిరో వ్యల్లసత్తారకశ్రీ శ్చక్రేశ శ్చిత్రభూమా వితరతువిమతత్రాసనం శాసనంవ ॥ ౯౪॥

శుక్లశ్చక్రస్తవ స్తేసహదహనకలాం కాలతేయంపకాలః కిం వోరతూంసిరతూ తవఫలనిపతే యాదసాంపాదసేవా । వా యోహ్యాద్యోసిభర్తు స్త్యజ ధనదమదం సేవ్యతాంత్ర్యమ్బకేతి పాత్రిహుర్యద్యంత్రపాలా స్సదనుజ విజయీ హంతుతంద్రాత్రి ఖుతాంవః ॥ ౯౫॥

గాయత్రీవర్ణారచక్రే ప్రథమమనుసఖస్మేరపత్రారవిందే బిమ్బంవహ్నేస్త్రికోణం వహతి జయజయా ద్యష్టశక్త్యానిషక్తా । శోకంవో ఒశోకమూలేపదసవిధలసద్భీమభీమాక్షుభీమా ప్రుం సోదివ్యాస్త్రధామా పురుషహరిమయీమూర్తి రస్యత్వపూర్వా ॥ ౯౬॥

పాశ్చాత్యాశోకపుష్ప ప్రకర నిపతితైః ప్రాప్తరాగం ప
రాగై స్సంధ్యాలోచిస్సగంధై స్స్వపద శశధరం ప్రేక్ష్యతారా
నుషక్తమ్ । పద్మానాబద్ధకోశానివ సురనివహై రంజలీన్ క
ల్పమానాం చక్రాధీశో ఽభినన్దన్ ప్రదిశతు సదృశా ముత్తమ
శ్లోకతాంవ ॥ ౯౭॥

రక్తాశోకస్య వేదస్యచ విహితపదం ప్రాప్తశాఖస్యమూలే
చక్రై శ్శస్త్రై స్తదాద్యైరపి మహితచతు ర్ద్విశ్చతు ర్బాహు
దండం । అసీనంభాసమానం స్థితమపిభయతస్త్రాయతాంతత్వ
మేకం పశ్చాత్పూర్వత్రభాగే స్ఫుటతరహరితా మానుషంజా
నుపాద్వ ॥ ౯౮॥

ప్రాణేద త్తప్రయాణే ముషితదృశిదృశి త్యక్తసారేశరీరే
మత్యాంవ్యామోహవత్యాం సతమసిమనసి వ్యాహృతేవ్యా
హతేచ । చక్రాంతర్వర్తిమృత్యు ప్రతిభయ ముభయా కార
చిత్రం పవిత్రం తేజస్తత్తిష్ఠతాంవ స్త్రిదశకులధనంత్రీక్షణం
తీక్ష్ణదష్ట్రం ॥ ౯౯॥

యస్మిన్విశ్వప్యభారం విజయినిజగతాం జంగమ స్థావరా
ణాం లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం మిథున మనుభవ త్యత్యుదా
రాన్ విహారాన్ । ఆరోగ్యంభూతిమాయుః కృతమిహబహు
నా యద్యదాస్థాపదంవ స్తత్తన్నిత్యం,సమస్తం దిశతుసపురు
షో దివ్యహేత్యేకవర్తీ ॥ ౧౦౦॥

ఇతి పుంవర్ణనమ్

పద్మానాంతత్వవిద్యా ద్యుమణిగిరిశవిద్యంగ సంఖ్యాధరా
ణామర్చిష్వంగేషునేమ్యా దిషుచపరమతః పుంసిషడ్వింశతిశ్చ।

సంక్షైపేస్సౌదర్శనం య పఠతికృతమిదం కూరనారాయణేన
స్తోత్రం నిర్విష్టభోగో భజతిసపరమాం చక్రసాయుజ్యలక్ష్మీం ॥

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీంద్ర విరచితమ్,

సుదర్శన శతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

కింగ్రహేశస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేఙ్కటనాథార్య † సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥

అయత్నసఙ్కల్పితసర్వలోక
(సర్గోపసర్గ) సర్గాపవర్గస్థితిసంవిధానమ్ ।
అనాదిమధ్యాంత మశేషనాథం
కింగేహనాథం శరణంభజామి ॥ ౧॥

అకృత్త్రిమాణాం వచసా మభూమి
మగోచరం బ్రహ్మశివాదివాచామ్ ।
అహం స్తువే కింగ్రహనాయక త్వాం
తథాహ్యలజ్జః స్తుమితంపచోక్తి ॥ ౨॥

అకించనో ఽనన్యగతిస్త్వదీయ
స్తుతిం కరోమీతి మతిం కరోమి ।

కృపానిధే కింగృహనాయకాద్య
త్వమేవమే వాచ ముదీరయేథాః ॥ ౩॥

త్వయైవదత్తా ముపలభ్యవాణీ
మహీయసీ మప్రతిమప్రభావమ్ ।
ప్రసాదయే కింగృహనాయక త్వాం
నచేత్కుతో మే సఫలం వచస్స్యాత్ ॥ ౪॥

అనేనజీవేన సమస్తవస్తు
ప్రవిశ్య నామానిచ రూపభేదైః ।
వ్యాకృత్య పీయూషవనమధ్యభాగే
విభుం శయానం సతతం భజామి ॥ ౫॥

అశేషపుంసాం హృదిసన్నివిష్ట
మనల్పశక్త్యాదిగుణై ర్విశిష్టమ్ ।
హృత్తాపహృత్పఙ్కజభృంగజుష్టం
దేవం భజే కింగృహగం మమేష్టమ్ ॥ ౬॥

శ్రీశాలిహోత్రార్పితశాలిపిష్ట
హృష్టోభవాన్ దేవశయిష్ణురేనమ్ ।
కింగేహమత్రేతి యదో ఽవదత్త
త్కింగేహమాసీ త్తవసద్మనామ్నా ॥ ౭॥

పద్మామహీలాలితపాదపద్మం
పద్మాసనాఽధిష్ఠితనిమ్ననాభిమ్ ।
శయానమాక్రమ్యభుజంగతల్పం
కింగేహసద్మాన మహం నతో ఽస్మి ॥ ౮॥

విస్మేరమాసీ ద్భువనం త్వదీయ
చరిత్రమన్వీక్ష్య చిరప్రవృత్తమ్ ।

కింగేహనాథాసురకైటభాది
నిబర్హణార్థం కిల సర్వశక్తే ॥ ౯॥

గంగాదితీర్థాని నిషేవ్య శమ్భో
స్సర్వాణి పుణ్యాయతనాని గత్వా ।
అముక్తపూర్వో విధిహత్యయా త్వాం
సంసేవ్య కింగేహపతే విముక్తః ॥ ౧౦॥

అజన్మజానోద్యమహాపరాధం
ద్విజంహి హృత్వాత్తాపహారం సరస్తే ।
అతీతరత్కౌశిక మద్భుతం త్వ
త్ప్రభావతః కింగృహనాథ నైతత్ ॥ ౧౧॥

రఘుప్రవీరస్య తవార్చనామేత
ద్యదాగతస్యైవ రిపోర్జిఘాంసోః ।
విధూయ రక్షస్త్వ మముష్య దివ్య
మదాః పదం కింగృహనాయక త్వమ్ ॥ ౧౨॥

పిష్టప్రదీపా న్పరికల్ప్య యే త్వాం
హృష్టాభజంతే ఽహని వృష వ్యదర్శే ।
ఇష్టప్రదాయీ వితనోషి తేషాం
కష్టోపభోగ్యాన్యపి కాంక్షితాని ॥ ౧౩॥

వికాసయన్మానసపఙ్కజాని
విపశ్చితాం నిశ్చలభక్తిభాజామ్ ।
ప్రాదుర్భవ న్నాసురకైటభాది
తమోరవే త్వం మయి సుప్రసీద ॥ ౧౪॥

ప్రద్యుమ్ననామ్నే తపసాంహి ధామ్నే
కృపాప్రసన్నే త్వయి కింగృహేశ ।

గంగాధికత్వం నకిమాప తీర్థం
ప్రాత్తాపహం వా తనయం నవన్ధ్యా ॥ ౧౫॥

త్వం సర్వవిత్త్వ కమలాసహాయ
స్త్వమేవ వేదాంతవచోవిచేయః।
భవంత మేతం శరణం ప్రపన్నా
వయం నయస్మాత్పరమస్తి దైవమ్ ॥ ౧౬॥

పురాణపుంభావ మహోవిగూహ్యా
యువత్వమేవాకలయ న్స్వరూపమ్ ।
ఉపాయమ స్త్వం కిలధర్మ సేన
సుతాంగతాంగీ మిహాకింగృహేశ ॥ ౧౭॥

శ్రీభూమిలాలితపదం శ్రితశేషతల్పం
కల్పాంతయోగ్యభువనావనయోగనిద్రమ్ ।
శ్రీశాలిహోత్రశిరసాధృతహస్తపద్మం
శ్రీవీరరాఘవవిభుం శ్రయతాం మనోమే ॥ ౧౮॥

వేంకటేశకవినా వినిర్మితాం
కింగృహాధిపతి సంస్తుతిం పఠన్ ।
దివ్యభోగ ముపభుజ్య మానవో
భవ్యరూప మవలోకయే త్ప్రభోః ॥ ౧౯॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య † కృతిషు
కింగృహేశస్తుతిః సమ్పూర్ణా.
శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమద్యామున మునయేనమః.

శ్రీమద్యామునాఖ్య విరచితా వార్తికమాలా

* యత్పదాంభోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః ।
వస్తుతాముపయాతోఽహం యామునేయంనమామితమ్ ॥
శ్రీనామవార్తికైర్మాలా యామునార్యేణ నిర్మితా ।
ఋషిశుక్తిసముద్భూతై ర్నిర్దోషై శ్శ్రుతిసాగరే ॥ ౧॥
ఆరాధనాయ హరయే జగదానంద దాయినే ।
మనీషిభి ర్మహాభాగై ర్వైష్ణవై ర్ధ్రియతా మియం ॥ ౨॥
శ్రీనాథ నాయకపతే నారాయణ గుణాన్విత ।
సర్వకల్యాణజనక జగన్మంగళవైభవ ॥ ౩॥
శ్రీమన్నారాయణాద్రీశ శ్రీమదంజనశైలప ।
శ్రీమద్వృషభశైలేంద్ర శ్రీమత్సింహ నగాధిప ॥ ౪॥
శ్రీశేషగోత్రాభరణ శ్రీనివాసేతి కీర్తయే ।
అమృతానంద గోవింద ముకుంద గరుడధ్వజ ॥ ౫॥
జగదానందజనక జగజ్జన్మాదికారక ।
నారాయణ జగన్నాథ శరణాగతవత్సల ॥ ౬॥
సత్యసంకల్ప సర్వజ్ఞ సత్యకామ సనాతన ।
నిస్సమాభ్యధిక స్వస్థ స్వమహిమ్ని ప్రతిష్ఠిత ॥ ౭॥
త్రివిక్రమ త్రిలోకేశ శంఖచక్ర గదాదర ।
రమానాథ రసానాథ నీళానాథ నిరంజన ॥ ౮

నిత్యనిర్దోష నిస్సీమ మహావిభవ శాశ్వత ।
త్రిగుణాతీత షాడ్గుణ్య పరిపూర్ణ పరాత్పర ॥ ౯॥
*పురుషోత్తమ రమానాథ పుణ్యశ్రవణకీర్తన ।
నిర్వికార నిరాతంక నిత్యానంద నిరామయ ॥ ౧౦॥
యజ్ఞేశ యజ్ఞపురుష పుండరీకాక్ష మాధవ ।
వాసుదేవ విభో విష్వక్సేన వైకుంఠ వామన ॥ ౧౧॥
నీలవర్ణార్ణవశయ శ్రీవల్లభ జగత్పతే ।
త్రయ్యంత గీతాసంఖ్యేయ సన్మంగళగుణాకర ॥ ౧౨॥
రమారమణ రాజీవ దలచారువిలోచన ।
నిత్యయౌవనసౌందర్య శీలదివ్యగుణార్ణవ ॥ ౧౩॥
వేదవేద్య విశాలాక్ష విశ్వమ్భర ధరాపతే ।
దాశార్హ దేవదేవేశ దామోదర దయానిధే ॥ ౧౪॥
ధరణీధారకాధార నిలయధోఽక్షజావ్యయ ।
యోగిధ్యేయ జగద్వంద్య జగత్స్వామిన్ జనార్దన ॥ ౧౫॥
నారసింహ హయగ్రీవ హరే ప్రహ్లాదవత్సల ।
లోకాధార పరాధార ఆత్మాధార ధరాధర ॥ ౧౬॥
రథాంగపాణే సర్వేశ సర్వలోక సమాశ్రయ ।
భూతభవ్య భవన్నాథ వేంకటాచలనాయక ॥ ౧౭॥
కృష్ణ విష్ణో విశాలాక్ష వైజయంతీవిరాజిత ।
క్షీరార్ణవశయానంత శరణ్యాశ్రితవత్సల ॥ ౧౮॥
సర్వాత్మన్ సర్వలోకేశ సర్వ సర్వాత్మనాయక ।
కరుణాకర కాలజ్ఞ సర్వలోక నియామక ॥ ౧౯॥
ముంజికేశ హృషీకేశ కేశిమర్దన కేశవ ।
నరకాంతక కామస్రష్టృ కాలాత్మన్ కాలపాచక ॥ ౨౦॥

కరీంద్రవరదానంత శ్రీధర శ్రీనికేతన ।
నిరవద్య పరబ్రహ్మన్ సర్వలోకపదాశ్రయ ॥ ౨౧॥

సాధుసేవ్యపదామ్భోజ వకుళాభరణాశ్రయ ।
రమారామాభిరామాంగ రామకృష్ణేతి కీర్తయే ॥ ౨౨॥

శ్రీమద్వేంకటనాథ మాదిపురుషం పూర్ణం పరం శాశ్వ
తం శ్రీనాథం శరణాగతార్తిహరణం నారాయణం సంశ్రయే।
కృష్ణం విష్ణు మనన్త మచ్యుత మజం గోవింద మిందీవరశ్యా
మం నందక శంఖచక్ర రుచిరం ధ్యాయ స్వదేకీర్తయే ॥ ౨౩॥

యేనతత్పర్య తేనామ్నా మష్టావింశోత్తరంశతమ్ ।
అనిష్టపక్షక్షపణ మిష్టావాప్తిరవాప్యతే ॥ ౨౪॥

శ్రీమద్యామునాఖ్య విరచితా సూక్తికమాలా సమాప్తా.

శ్రీమద్వాధూల మహాదార్య మహాదేశికాయనమ.

చోళసిమ్హపురమ్ శ్రీమన్మహాదార్య ప్రణీతమ్.

శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్.

ప్రత్యూషే వరదః ప్రసన్నవదనః ప్రాప్తాభిముఖ్యాన్ జనా
నాబద్ధాఞ్జలిమస్తకా నవిరళా నాబాల మానందయన్ ।
మందోద్ధూయితచామరో మణిమయ శ్వేతాతపత్రశ్శనై
రంతర్గోపుర మావిరాస భగవా నారూఢపక్షీశ్వరః ॥ ౧॥

ముక్తాతపత్రయుగళోభయచామరాంత

ర్విద్యోతమానవినతా తనయాధిరూఢమ్ ।
భక్తాభయప్రద కరామ్బుజ మమ్బుజాక్షం
నిత్యంనమామి వరదం రమణీయవేషమ్ ॥ ౨॥

కేచిత్తత్త్వవిశోధనే పశుపతౌ పారమ్య మాహుః పరే
వ్యాజహ్రుః కమలాసనే నయవిదా మన్యే హరౌ సాదరమ్ ।
ఇత్యేవం చలచేతసాం కరధృతం పాదారవిందం హరే
స్తత్త్వం దర్శయతీవ సంప్రతి నృణాం తార్క్ష్యే శ్రుతీనాం నిధిః।

యద్వేదమౌలిగణ వేద్య మవేద్య మన్యై
ర్యద్బ్రహ్మరుద్ర సురనాయక మౌళివంద్యమ్ ।
తత్పద్మనాథపదపద్మమిదం మనుష్యై
స్సేవ్యం భవద్భిరితి దర్శయతీవ తార్క్ష్యః ॥ ౪॥

ప్రత్యగ్గోపురసమ్ముఖే దినముఖె పక్షీంద్రసంవాహితం
నృత్యచ్చామరకోరకం నిరుపమ చ్ఛత్రద్వయీభాసురమ్ ।
సానందం ద్విజమండలం విదధత స్సన్నాహచిన్హైరవైః
కాంతం పుణ్యకృతో భజంతి వరదం కాఞ్చ్యాం తృతీయో
త్సవే ॥

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహాచార్య ప్రణీతమ్.

శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీ వై నమ

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః

శ్రీ రఙ్గనాథస్తోత్రమ్

సప్తప్రాకారమధ్యే సరసిజముకుళోద్భాసమానే విమానే
కావేరీమధ్యదేశే ఫణిపతి శయనే శేషపర్యంకభాగే ।
నిద్రాముద్రాభిరామం కటినికటశిర పార్శ్వవిన్యస్తహస్తం
పద్మాధాత్రీకరాభ్యాం పరిచితచరణం రంగరాజంభజేహమ్॥ ౧॥

కస్తూరీకలితోర్ధ్వపుండ్రతిలకం కర్ణాంతలోలేక్షణం
ముగ్ధస్మేరమనోహరాధరదళం ముక్తాకిరీటోజ్జ్వలమ్ ।
పశ్యన్మానస పశ్యతో హరరుచిం పర్యాయ పంకేరుహం
శ్రీరంగాధిపతేః కదాను వదనం సేవేయ భూయోప్యహమ్ ॥

కదాహం కావేరీతటపరిసరే రంగనగరే
శయానం భోగీంద్రే శతముఖమణిశ్యామలరుచిం ।
ఉపాసీనః క్రోశన్ మధుమథన నారాయణ హరే
మురారే గోవిందేత్యనిశమనునేష్యామి దివసాన్ ॥ ౩॥

కదాహం కావేరీ విమలసలిలే వీతకలుషో
భవేయం తత్తీరే శ్రమముషి వసేయం ఘనవనే ।
కదావా తత్పుణ్యే మహతి పులినే మంగలగుణం
భజేయం రంగేశం కమలనయనం శేషశయనమ్ ॥ ౪॥

---

* శ్రీరంగనాథస్తోత్రస్య శ్రీపరాశర భట్టారకాః ప్రణేతార
ఇతి కేచిత్. కేచదన్య ఇతిచ వదంతి.

పూగీకంఠద్వయపరిసరాం స్నిగ్ధనీరోపకంఠా
మావిర్మోదస్తిమితశకునామోదిత బ్రహ్మఘోషాం ।
మార్గేమార్గే పథికనివహై రుచ్యమానాపవర్గాం
పశ్యేయంత్వాం పునరపిపురీం శ్రీమతీం రంగధామ్నః ॥ ౫॥

నజాతు పీతామృతమూర్ఛితానాం
నాకౌకసాం నందనవాటికాసు ।
రంగేశ్వర త్వత్పద మాశ్రితానాం
రత్యాళునా మన్యతమో భవేయం ॥ ౬॥

శ్రీరంగే కరిశైల మఞ్జనగిరిం తార్క్ష్యాద్రి సింహాచలే
శ్రీకూర్మం పురుషోత్తమంచ బదరీనారాయణం నైమిశం ।
శ్రీమద్ద్వారవతీప్రయాగమధురా యోధ్యాగయాః పుష్కరం
సాలగ్రామ గిరిం నిషేవ్య రమతే రామానుజోఽయం మునిః॥

తతోనికృష్టే మయిసన్నికృష్టే
కాంనిష్కృతిం రంగపతే కరోషి ।
అసన్నికృష్టస్య నికృష్టజంతో
ర్మిథ్యాపవాదేన కరోషిశాంతిమ్ ॥ ౮॥

శ్రీరంగనాథస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్

అత పరం సుప్రభాతాది స్తోత్రాణి.

శ్రీ రంగ రాజ సు ప్ర భా త మ్.

---

* శ్రీరంగభూమితలభూసుర దేశికేంద్రై
శ్శ్రీరంగవాట మిద మిత్యుదితైః ప్రబోధైః ।

శ్రీభూమిపాణికమలైశ్చ సమాశ్రితాఙ్గే
శ్రీరంగరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౧॥

కస్తూరికాకలికయా కలితాలకస్య
కందర్పకోటిసదృశస్య కృపామ్బురాశే ।
కల్యాణభూమిధర కాంక్షిత ధైర్యసింధో
శ్రీరంగరాజజగదీశ్వర సుప్రవాతమ్ ॥ ౨॥

లీలావిశేషలలితా లలితేందిరాయా
మాలా కవేరతనయా మణిరేవ నాక్షాత్ ।
శ్రీరంగ రాడితి జనా నిగదంతిసర్వే
శ్రీరంగరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౩॥

జమ్బ్వాద్రుమాదివసతే శ్శశిరాజజాతే
స్నమ్భ్యాతనిర్జనదీహతకల్మషస్య ।
ఉద్దీపనం వితనుతే తవపాదసేవా
శ్రీరంగరాజవిజయిన్ తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౪।

శ్రీరంగరాజభవనే భువనైః మాన్యే
సీతాకరామ్బురుహసేవ్యతయా ఽతిధన్యే ।
యానే విమాన శయనే వరవేదశృంగే
శ్రీరంగరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౫॥

శ్రీచంద్రపుష్కరిణికా సరసఃప్రతీరే
శ్రీవృక్షమూల కమలాక్ష కటాక్షపూరే ।

* ఇన్ద సుప్రభాతస్తోత్రంగళుక్కు ప్రణేతాక్కళ్ నిర్ణయమాయ్ తెరియవిల్లై, ఆకైయాల్ గ్రన్థకర్తాక్కళిన్ తిరునామం గ్రహిక్కప్పడవిల్లై.

శ్రీసహ్యజావరవిభూషణ దివ్యమూర్తే
శ్రీరంగరాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౬॥

సూర్యేందుమండల మృగేంద్ర సువర్ణ శేష
వాలాభివర్యగజవాజి రథప్రధానైః ।
దివ్యై ర్విమాన శయనే దయయాత్తనాథో
శ్రీరంగరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతం ॥ ౭॥

లక్ష్మీశ కేశవ హరే నృహరే మురారే
శౌరే రమారమణ కారణ దీనబంధో ।
ఇత్యాదరేణవదతామిహవాఞ్ఛితార్థ
శ్రీరంగరాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౮॥

శ్రీసుప్రభాతవినుతిం సుకృతాభిధేయం
ప్రాత స్సమాహితమతి ర్యఇదం పఠేత ।
తస్మై భుజంగశయనో భువి రంగనాథో
సర్వాని వాఞ్ఛితఫలాని సదాప్రసూతే ॥ ౯॥

శ్రీరంగరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్

శ్రీ వేఙ్కటేశ సుప్రభాతమ్.

వందే శ్రీనయనోత్పలస్య శశినం శేషాచలాధీశ్వరం
బ్రహ్మాద్యర్చితపాదపద్మయుగళం లోకైక నేత్రోత్సవం ।
వాసిష్ఠై స్సనకాదిభి ర్మునిగణై స్సంసేవ్యమానం సదా
భక్తానా మఖిలార్థదాయిన మహం శ్రీవేంకటేశం గురుమ్ ॥

కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే ।

ఉత్తిష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికం ॥

మాత స్సమస్త జగతాం మధుకైటభారే
ర్వక్షోవిహారిణి మనోహరదివ్యరూపె ।
శ్రీస్వామిని శ్రితజనప్రియదానశీలే
శ్రీవేంకటేశదయితే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧॥

తవసుప్రభాత మరవిందలోచనే
భవతు ప్రసన్నముఖచంద్రమండలే ।
విధిశఙ్కరేంద్ర వనితాభివందితే
వృషశైలనాద దయితే దయానిధే ॥ ౨॥

అత్ర్యాదిసప్త ఋషయ స్సముపాస్య సంధ్యా
మాకాశసింధు కమలాని మనోహరాణి ।
ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుం ప్రపన్నా
శ్శేషాద్రిశేఖర విభో తవసుప్రభాతం ॥

పఞ్చాననాబ్జభవషణ్ముఖవాసవాద్యా
స్త్రైవిక్రమాదిచరితం విబుధాస్స్తువంతి ।
భాషాపతి పఠతివాసరశుద్ధి మారా
చ్ఛేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౪॥

ఈషత్ప్రఫుల్ల సరసీరుహనారికేళ
పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానాం ।
ఆవాతిమందమనిల స్సహ దివ్యగంధై
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభోతవ సుప్రభాతం ॥ ౫॥

ఉన్మీల్య నేత్రయుగముత్తమ పంజరస్థాః
పాత్రావశిష్టకదళీఫలపాయసాని ।

* భుక్త్వాసలీల మధుకేలిశుకా పఠంతి
శేషాద్రి శేఖరవిభోతవసుప్రభాతం ॥ ౬॥

భృంగావళీచమకరందరసానువిద్ధా
ఝుఙ్కారగీతనినదై స్సహ సేవనాయ ।
నిర్యాత్యుపాంతసరసీ కమలోదరేభ్య
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభాతం ॥ ౭॥

తంత్రీప్రకర్ష మధురస్వనయావిపంచ్యా
గాయత్యనంతచరితం తవ నారదోపి ।
భాషాసమగ్రమధుకృత్కరచారురమ్యై
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభాతం ॥ ౮॥

యోషాగణేన వరదధ్ని విమథ్యమానే
ఘోషాలయేషు దధిమంథన తీవ్రఘోషాః ।
రోషాత్కలిం విదధతే కకుభశ్చకుమ్భా
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౯॥

అంతర్ద్ధధే తిమిరజాల మథాంతరిక్షే
పుంసాని నిజేన సమమేత్యచ చక్రవాకీ ।
తారస్వనై స్సమముదేతిచ తామ్రచూడై
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభాతం ॥ ౧౦॥

క్షోణీధరాగ్రసరసాం సరసీరుహాణి
పాణౌనిమంత్రిత జలాని మహీసురాణాం ।
చండాంశుసారథికరాః ప్రచరంతిచోర్ధ్వం
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభాతం ॥ ౧౧॥

పద్మేశమిత్ర శతపత్ర గతాళివర్గా
హర్తుంశ్రియం కువలయస్య నిజాంగలక్ష్మ్యై ।

భేరీనినాద మివకుర్వతి ఝంక్రియాభి
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౨॥

శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిల లోకబంధో
శ్రీ శ్రీనివాస జగదేకదయైకసింధో ।
శ్రీదేవతాగ్రహభుజాంతర దివ్యమూర్తే
శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౩॥

శ్రీశేషశైల గరుడాచల వేంకటాద్రి
నారాయణాద్రివృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యా ।
ఆఖ్యాంత్వదీయవసతేరనిశంపరంతి
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥

శ్రీస్వామిపుష్కరిణికాప్లవ నిర్మలాంగా
శ్శ్రేయోర్థినోహర విరించిసనందనాద్యాః ।
ద్వారేవసంతివరవేత్ర హతోత్తమాంగా
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౫॥

త్వత్పాదధూళి భరణస్ఫురితోత్తమాంగా
స్స్వర్గాపవర్గనిరపేక్ష నిజాంతరంగా, ।
భక్తావసంతి భువికింకర కృత్యలోలా
శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౬॥

త్వద్గోపురాగ్ర శిఖరాణి నిరీక్షమాణా
స్స్వర్గాపవర్గ పదవీ పరమాశ్రయంతే ।
మర్త్యత్వమత్ర భువనేసురనాయకాద్యా
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౭॥

శ్రీభూమినాయక దయాదిగుణామృతాబ్ధే
దేవాదిదేవ జగదేకశరణ్య మూర్తే ।

శ్రీమన్ననంతగరుడాదిభి రర్చితాంఘ్రి
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౮॥

సూర్యేందుభౌమ బుధవాక్పతికావ్యసౌరి
స్వర్భాను కేతుదివిషత్పరిషత్ప్రధానాః ।
త్వద్దాసదాస చరమావధిదాసదాసా
శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౯॥

సేవాపరాశ్శివసురేశ కృశాను ధర్మ
రక్షోమ్బునాధ పవమానధనాదినాథాః ।
బద్ధ్వా ఉఞ్జలిం ప్రవిమలే నిజశీర్షదేశే
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౦॥

ధాటీషు తేవిహగరాజ మృగాధిరాజ
నాగాధిరాజగజరాజహయాధిరాజాః ।
స్వస్వాధికార మహిమాధిక మర్చయంతే
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౧॥

శ్రీపద్మనాభపురుషోత్తమ వాసుదేవ
వైకుంఠమాధవ జనార్దన చక్రపాణే ।
శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత పారిజాత
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౨॥

కందర్పదర్పహర సుందరదివ్యమూర్తే
కాంతాకుచామ్బురుహ కుట్మల లోలభృంగ ।
కల్యాణనిర్మలగుణాకరదివ్యకీర్తే
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౩॥

మీనాకృతేకమఠకోల నృసింహవర్ణిన్
స్వామిన్ పరశ్వథ తపోధనరామభద్ర ।

శేషాంశరామ యదునందనకల్కిరూప
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౪॥

ఏలాలవంగ ఘనసార సుగంధతీర్థం
దివ్యంవియత్సరసి హేమఘటేషు పూర్ణం ।
ధృత్వాద్యవైదిక శిఖామణయః ప్రహృష్టా
స్తిష్ఠంతి వేంకటపతే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౫॥

లక్ష్మీనివాస నిరవద్యగుణైకసింధో
సంసారసాగర సముత్తరణైకపోత ।
వేదాంతవేద్య నిజవైభవ భక్తభోగ్య
శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౬॥

భాస్వానుదేతి వికచాని సరోరుహాణి
సమ్పూరయంతి నినదైః కకుభో విహంగాః ।
శ్రీవైష్ణవా స్సతత మర్థిత మంగళా స్తే
ధామాశ్రయంతి తవ వేంకట సుప్రభాతం ॥ ౨౭॥

ఇత్థంవృషాచలపతే రిహ సుప్రభాతం
యేమానవాః ప్రతిదినం పఠితుం ప్రవృత్తాః ।
తేషాం ప్రభాత (ప్రయాణ) సమయే స్మృతిరంగభాజాం
ప్రజ్ఞాంపరార్థ సులభాం పరమాం ప్రసూతే ॥ ౨౮॥

శ్రీవేంకటేశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రియై నమః

శ్రీ వేఙ్కటేశ స్తోత్రమ్

కమలాకుచచూచుక కుంకుమతో
నియతారుణితా తులనీలతనో ।
కమలాయతలోచన లోకపతే
విజయీభవ వేంకట శైలపతే ॥ ౧॥

సచతుర్ముఖ షణ్ముఖ పఞ్చముఖ
ప్రముఖాఖిలదైవత మౌళిమణే ।
శరణాగతవత్సల శౌర్యనిధే
పరిపాలయమాం వృషశైలపతే ॥ ౨॥

అతివేలతయా తవ దుర్విషహై
రతివేల కృతై రపరాధ శతైః ।
భరితం త్వరితం వృష శైలపతే
పరయాకృపయా పరిపాహి హరే ॥ ౩॥

అతివెంకటశైల ముదారమతే
జనతాభిమతాధిగతా న్నరతాత్ ।
పరదేవతయా గదితా న్నిగమైః
కమలాదయితా న్న పరంకలయే ॥ ౪॥

కలవేణురవావశ గోపవధూ
శతకోటివృతా త్స్మరకోటిసమాత్ ।
* ప్రతివల్లవిచాభిమతా సుకృతా
ద్వసుదేవ సుతాన్న పరంకలయే ॥ ౫॥

అభిరామగుణాకర దాశరథే
జగదేక ధనుర్ధర ధీరమతే ।
రఘునాయక రామ రమేశ విభో
వరదో భవ దేవదయా జలధే ॥ ౬॥

అవనీ తనయా కమనీయ వరం
రజనీకర చారు ముఖామ్బురుహమ్ ।
రజనీచరరాజ తమో మిహిరం
కమనీయమహం రఘురామ మయే ॥ ౭॥

వినా వేంకటేశం ననాథో ననాథ
స్సదా వెంకటేశం స్మరామి స్మరామి ।
హరే వెంకటేశ ప్రసీద ప్రసీద
ప్రియం వెంకటేశ ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ॥ ౮॥

అహందూరత స్తే పదామ్భోజ యుగ్మ
ప్రణామేచ్ఛయా నిత్యసేవాం కరోమి ।
సకృత్సేవయా నిత్య సేవాఫలంత్వం,
ప్రయచ్ఛ ప్రయచ్ఛ ప్రభో వెంకటేశ ॥ ౯॥

అజ్ఞానినామయా దోషా నశేషా న్విహితాన్ హరే ।
క్షమస్వత్వం క్షమస్వత్వం శేష శైల శిఖామణే ॥౧౦॥

శ్రీవెఙ్కటేశస్తోత్రం సమాప్తమ్

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ మై న మః

శ్రీ దేవాధినాధ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ దే వ రా జ సు ప్ర భా త మ్.

ఇహజగతి మనీషా భూషణానాం జనానా
మహామహమికయాప్త్వై హర్షదానాయ వేష ।
తదనుగుణతనూనాం తత్తదిష్టార్థసిద్ధిం
దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౧॥

సకలభువనసీమా సార్వభౌమస్య విష్ణోః
ప్రవితర పదవీతూ దీక్షితే పద్మయోనౌ ।
భువననయనభాగ్యా త్పుణ్యకోట్యా ముదీతో
దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౨॥

భగవతి ఫణిరాజే భక్తవాత్సల్యసింధోః
పదసరసిజసేవా ప్రాప్తిదీప్తే ప్రపన్నే ।
తదభిమతపరార్థిం తత్సరస్తీరజాతో
దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ 3॥

దిశిదిశి సముదీతై ర్దిగ్గజేంద్రైరమోహై
రహరహరభిషేకై రమ్బుజై రర్చ్యమానే ।
కరిగిరిపరభాగే కల్పితానేకభోగే
దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౪॥

విధిసురపతివహ్నిఖ్యాత భూతేశరక్షో
జలపతి పృషదశ్వై ర్వంద్యమానాంఘ్రియుగ్మః ।

తిమచితఫలదాయీ తత్తదైశ్వర్యదాయీ
దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥　　౫॥

అఖిలసుర సమూహై రస్మదాచార్యవర్యై
రతినియమవిశేషై రాగమోక్తై రనేకైః ।
అనుదిన మతిమోదై రర్చితో నిత్యయోగం
దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥　　౬॥

విరచితవతిభావో వేగవత్యుత్తరస్యాం
సురచిత పరిపాకైః సూన్నృతైః స్సజ్జనానాం ।
విలసదుభయభావో విశ్రుతోదారభావో
దిశతు వరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥　　౭॥

ఇహానజనిముపాగాం యత్పదామ్భోజసేవా
జనితనయనసౌఖ్యా జ్జాతమోదప్రమోదః ।
పరమపురుష పాదాభ్యాశ మావాతితోహం
దిశతు వరదరాజో దేవరా ట్సుప్రభాతమ్ ॥　　౮॥

ఇతివిరచితమేత త్సుప్రభాతాష్టకం యః
పఠతి సతత మాదా ప్రాతరుత్థాయ ధీరః ।
తదభిలషితసిద్ధిం దాతుమేవ త్వరన్వై
దధతి వరద ముద్రాం దేవరాజ స్సఇంధే ॥　　౯॥

శ్రీ దేవరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ రైనమః

శ్రీయదుగిరి నారాయణ పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ య దు గి రీ శ సు ప్ర భా త మ్.

శ్రీనారాయణ యాదవాచలపతే శ్రీభాష్యకారప్రియ
శ్రీతార్క్ష్యాహృత దివ్యరత్నమకుట శ్రీశాలిమాళేహారే।
శ్రీరామప్రియ యాదవాన్వయనిధే శ్రీరామకృష్ణార్చిత
స్వామిన్జాగృహి సుప్రభాత మధునా సంపత్కుమారాస్తుతే॥౧॥

శ్రీనారాయణ దివ్యపట్టమహిషి శ్రీయాదవాద్రీశ్వరి
శ్రీదేవి శ్రితలోకకల్పలతికే శ్రేయోనిధే జాగృహి।
స్నేహార్ద్రై స్తవ వీక్షణై ర్యదుగిరే శ్రీ ర్వర్ధతాం వర్ధతాం
దివ్యై ర్యరత్నమహోత్సవై రనుదినం దేవ స్సన ప్రీణయేత్॥

అతీవవిశదా ఽధునా హరిదిగంధకారోగత
స్సుతీర్థ కృతమజ్జనా స్సుకృతిస స్త్వదారాధకాః।
యతీంద్రవరద ప్రభో యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రతీపహరచక్రభృ ద్భవతు సుప్రభాతం తవ॥

ఉదేతిసవితాశనైరుడుపతి స్త్వదాస్యాశ్రయ
స్సదోష ఇవమోషణాత్సపరివార మంతర్దధే।
యదోశికుల మహానిధే యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రదేహి తవదర్శనం భవతు సుప్రభాతం తవ॥ ౪॥

సుశోభన మహో నృణాం సుఖకృదేతి రాత్రిర్గతా
దిశోదశవినాదితా దినముఖోత్థ శంఖస్వనైః।

యశోధిక దయాంబుధే యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రశోదయతు న_స్తమో భవతు సుప్రభాతం తవ । ౫॥

నగో విమల మండజా నగకులాయగా ఉద్గతా
శ్శుభోదక మువాహృతం శుచిభి ర్వ్యతే స్నాపకైః ।
ఇభోపరి మహో ష్ణుష్మై ర్యదుగిరీశ నారాయణా
ప్రభో ఉవనిరమాపతే భవతు సుప్రబాతం తవ । ౬॥

ఇమేసురగణా ఇమేయమినోనా ఇమేసూరయ
స్సమేత్య సదనే తవ _స్తవకృతో ఉద్యసేవోత్సుకాః ।
ఇమేచ శరజిన్ముఖా యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రమోదకర దేహినాం భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౭॥

ప్రదీపతతివ త్స్ఫుటా ప్రతిసర స్సరోజావలి
_స్త్వదీయచరణాంబుజద్వయమపి ప్రఫుల్లం భవేత్ ।
యదీహకుశలం తదా యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రదీ_ప్తహరినీలభా భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౮॥

స్తుతిశ్చ రమతీ హ న _స్త్వయి సుగాఢభావే శ్శ్రితా
సుతీవ్ర భవరోగ హృత్సురగురో మురారే హరే ।
ఇతీవమృదుగద్గదా యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రతీత మహిమాంబుధే భవతు సుప్రబాతం తవ ॥ ౯॥

మృదు స్సురభితో ఉనిలో ముహు రుదఞ్చిత ప్రాగ్దిశో
మృదంగ మురజాదిభి ర్ముఖరమధ్యదివ్యాంగణమ్ ।
యదూద్వహకరార్చ్య భో యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రదుష్టదనుజద్విషద్భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౧౦॥

ప్రతాపహతవైరిణ ప్రవరభూమిపా స్సానుగా

ఇతాధృతశుభోపదా ఇహభవత్పదం సేవితుం ।
యతా త్తజనసేతవే యదుగిరీశ నారాయణ
శ్రితా ర్తిహరణో భవాౝ భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౧౧॥

సుధానిధిమివామ్బుధిం సురభికల్పకానర్థినో
సుధామివ జనో ఽధనో నిఖిలజన్తుజాలం భవాౝ ।
యథార్హమభినందయే ద్యదుగిరీశ నారాయణ
ప్రధానపురుషప్రభో భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౧౨॥

సతీపతినయా త్త్వయి స్వకభరార్పణాన్నిర్భర
స్థిరీకృత హృదాం సతాం స్థిరఫలప్రద శ్రీనిధే ।
యతీంద్రతనయో భవాౝ యదుగిరీశ నారాయణ
శ్రుతీరితగుణోదధే భవతు సుప్రభాతం తవ ॥ ౧౩॥

త్వదీయపదపంకజద్వయజుషం తవాతిప్రియం
మదీయ మనఘం గురుం మహితభట్టయోగీశ్వరమ్ ।
యదీక్షితు మిహార్హసే యదుగిరీశ నారాయణ
త్వదీక్షపదం తవత్వహ మతి ప్రియోస్మి ప్రభో ॥ ౧౪॥

జయజయ సుప్రభాత మరవిందలోచనే తే
జయజయయాదవాద్రి శిఖరోజ్జ్వలదీప హరే ।
జయజయ భాష్యకార కృతమంగళ భక్తనిధే
జయజయ దేవదేవ వినతానభినందయ నః ॥ ౧౫॥

శ్రీకల్యాణీవిలసద్యదుగిరి నారాయణశార్ఙ్గి కల్పతరో ।
సమ్పత్కుమార భవతే నిత్యశ్రీ ర్నిత్యమంగళం భూయాత్ ॥
యతికులపతి లభ్యం యాదవాద్రీశ్వరస్య

శ్రుతిసుఖ మభిధత్తే సుప్రభాత స్తవం యః ।
ప్రతిదిన మపి తస్య ప్రాప్యతే సుప్రభాతం
వితిమిర మతిహృద్యం విశ్వనేతుః ప్రసాదాత్ ॥ ౧౭॥

శ్రీయదుగిరీశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీగోవిందరాజ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ గోవిందరాజసుప్రభాతమ్.

శ్రీభూమినాయక దయాకర దివ్యమూర్తే
దేవాదిదేవ జగదేకశరణ్య విష్ణో ।
గోపాంగనాకుచతటేషు నిమగ్నదృష్టే
గోవిందరాజవిజయిన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧॥

దేవాదిదేవ ఫణిరాజ విహంగరాజ
రాజత్కిరీటమణిరాజి విరాజితాంఘ్రే ।
రాజాధిరాజ యదురాజ కులాధిరాజ
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౨॥

దేవప్రసిద్ధ కరుణాకర భక్తవర్గ
సేనాపతిప్రణమితాఖిల లోకభానో ।
శ్రీవాసదివ్య నగరాధిప రాజరాజ
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౩॥

కాసారయోగి పరమాద్భుత భక్తిబద్ధ
వాఙ్మాల భూషిత మహోత్పల రమ్యపాద ।
గోపాధినాథ వసుదేవ కుమార కృష్ణ

గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౪॥

శ్రీభూతయోగిపరికల్పిత దివ్యమాన
జ్ఞానప్రదీప పరిదృశ్యరతైకతాన ।
గోగోపజాల పరిరక్షణదీక్ష రక్ష
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౫॥

మాన్యానుభావ మహదాహ్వయ యోగిదృష్ట
శ్రీశంఖచక్ర కమలాసహితామలాంగ ।
గోపీజన ప్రియచరిత్రిత చిత్రవేష
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౬॥

శ్రీమన్త్వదీయ పదపంకజ భక్తినిష్ఠ
శ్రీభక్తిసార మునినిశ్చిత ముఖ్యతత్త్వ ।
గోపీజనార్తిహర గోపజనాంతరంగ
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౭॥

శ్రీమత్పరాంకుశ మునీంద్ర సహస్రశాఖ
సంస్తూయమాన చరణామ్బుజ సర్వశేషిన్ ।
గోపాలవంశ తిలకార్చిత పాదపద్మ
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౮॥

శేషాచలేమహతి పాదప పక్షిజన్మ
త్వద్భక్తిత త్స్పృహయతా కులశేఖరేణ ।
రాజ్ఞా పునఃపునరుపాసిత పాద పద్మ
గోవిందరాజ విజయిన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౯॥

శ్రీవిష్ణుచిత్త కృతమంగళ దివ్యసూక్తై
తన్మానసామ్బురుహకల్పిత నిత్యవాస ।
గోపాలబాల యువతీవిట సార్వభౌమ

గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౦॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకుల నందన కల్పవల్లీ
గోదాలకాంత వినివేశిత మాల్య లోల ।
గోపాంగనా కుచకులాచల మధ్యసుప్త
గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౧॥

భక్తాంఘ్రిరేణు మునినా పరమంతదీయ
శేషత్వమాశ్రితవతా విమలేన నిత్యమ్ ।
ప్రాబోధకీస్తవ కృతైర్వ్యవబోధితశ్రీ
గ్గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౨॥

శ్రీపాణనామక మహామునిదివ్యనామ
దివ్యానుభావ దయమానదృగంచలాఖ్య ।
పూర్ణానుకమ్ప పురుషోత్తమ పుష్కరాక్ష
గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం॥ ౧౩॥

భక్తోత్తమాయ పరకాల మునీంద్ర నామ్నే
విశ్రాణితాతులసనాతన మూలమంత్ర ।
సర్వాత్మరక్షణ విచక్షణ చక్రపాణే
గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥

శ్రీమచ్ఛఠారి కరుణాశ్రిత దేవగాన
సారంగనాథ మునిసన్నుత పుణ్యమూర్తే ।
గోబ్రాహ్మణప్రియ గురో శ్రితపారిజాత
గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౫॥

భక్తప్రపన్న కులనాయక భాష్యకార
సంకల్పకల్పతరు దివ్య ఫలామలాత్మన్ ।
శ్రీశేషశైల నికటస్థిత శేషశాయిన్

గోవిందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౬॥

సత్స్తోత్రరైస్సతతసేవ్యపదామ్బుజేన
సంసారతారకదయార్ద్రదృగంచలేన ।
సౌమ్యోపయంతృమునినా పరిపూజితాంఘ్రే
విందరాజ విజయీభవ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౭॥

శ్రీగోవిందరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్

శ్రీ పార్థసారథి సుప్రభాతమ్.

వందే బృందావనాంతే మణిగణ విలసత్సౌధహర్మ్యైకగృహా
ధ్యే సంరాజత్కైరవిణ్యాస్తటభువి ఘృణిమద్గోపురే సాలర
మ్యే । ఆనందాఖ్యే విమానే మునిగణ వినుతం పార్థసూతం
చ రామం రంగేశం శ్రీనృసింహం గజవర వరదం శ్రీక్షితిభ్యాం
సమేతమ్ ॥ ౧॥

మాతశ్శ్రీర్జగతామశేషజగతాం నాథస్య భర్తు ప్రియే
తద్వక్షస్స్థలనిత్యవాసిని సదా శ్రీవేదవల్ల్యాహ్వయే ।
బృందారణ్యనివాసి యోగిసదనే కారుణ్యవారాంనిధే
మన్నాథామరభూరుహేణసహితే నైశంప్రభాతం శుభమ్ ॥ ౨॥

శ్రీమద్వేదలతాంశ్రితామృతలతాం బృందావనేసంస్థితాం
సమ్యగ్దృష్ట పరావరేణమునినా సంవర్ధితాం తద్ధితాం ।
లబ్ధ్వాతాంసముపేత్య దుగ్ధజలధేస్తద్దత్తనామావసన్
మన్నాథాశ్రితకల్పభూరుహావిభో తేసుప్రభాతంహరే ॥ ౩॥

సమస్తకల్యాణ గుణైకధామ్న

స్వశక్తిలేశోద్ధృత భూతలస్య ।
ప్రహ్లాదభక్తేః పరివర్ధకస్య
మన్నాథనామ్న స్తవ సుప్రభాతం ॥ ౪॥

శ్రీమత్కైరవిణీసరోవరతటే నిత్యంతప, కుర్వతే
సమ్యగ్జ్ఞానవతాం వరాయ భృగవే దత్వాత్వభీష్టంపరం ।
లబ్ధ్వాతస్యసుతాం జగత్త్రియముదేతస్మై ప్రసన్నస్యతే
మన్నాథాఖ్యహి సుప్రభాత మఖిలాంస్త్రాతుం ప్రసీదప్రభో ॥

శ్రీమన్ధరాభర విమోచనదీక్షితం త్వాం
సమ్బోధయంతి విధిశంకరశక్రముఖ్యా, ।
స్వామిన్ జగత్త్రియవిభో యదువంశనాథ
శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౬॥

భాస్వాన్వికాసయతి పంకజ కుట్మలాని
పద్మాకరేషు పరికూజిత సారసేషు ।
కూజంతిపంజరశుకా స్సహశారికాభి
శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౭॥

వీణాంప్రగృహ్య మునివాహనయోగివర్యో
గానంకరోతి సహతుమ్బురునారదాద్యై, ।
సంగీతవాద్యనిపుణా స్తవ సుప్రభాత
గాథాఃపఠంతి యదునందన సుప్రభాతం ॥ ౮॥

బ్రహ్మాదయస్సురపతి ప్రముఖాదిగీశా
స్స్వస్వాధికార నియతా స్తవసైన్యనాథాః ।
సమ్ప్రార్థయంతి తవ సద్మపురోవిభాగే
శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౯॥

గోపాంగనా స్తవహి మంగళగీతకాని

గాయంతి కామశరపీడిత గాత్రయష్ట్యః ।
గోపాల బాలః కులాని విసృజ్యవత్సాన్
త్వాంప్రార్థయంతి యదు శేఖర సుప్రభాతం ॥ ౧౦॥
స్నేహప్రసన్నత పయోధరభారయుక్తా
గావస్స్వవత్ససహితాః పరితోషయుక్తాః ।
వత్సాన్విసృజ్యచ పయః పరిదోహయంతి
గోపాలకా స్తవయదూద్వహ సుప్రభాతం ॥ ౧౧॥
బృందావనే విహరతాం పశుపాలకానాం
రక్షార్థమా త్తవర వేత్రసుశంఖపాణే ।
ధాత్రీత్రాసమేత సుమనోహర భూషణార్హా
ప్రోత్తిష్ఠపార్థ రథపాలక సుప్రభాతం ॥ ౧౨॥
బృందావనాంతర మనోజ్ఞ వనాంతరేషు
నానాతరు ప్రవరశోభిజలాశయేషు ।
కూజద్విహంగమగణేషు మధువ్రతాని
గాయంతిపార్థరథనాయక సుప్రభాతం ॥ ౧౩॥
మందారకుంద వరకైతకమాధవీనా
మామోదనిర్భరవనాంతర నిస్సృతోఽసా ।
మందానిలః ప్రసరతి ప్రవరః ప్రభాతే
శ్రీపార్థసూత భగవన్తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥
సమ్ఫుల్లకైరవసరోవర నీరసంస్థా
హంసాస్సచక్ర మిథునా స్సహసారసైశ్చ ।
తీరేతు దేశికగణై స్సహసంవివాదా
తన్వంతిపార్థ రథనాయక సుప్రభాతం ॥ ౧౫॥
తద్దేశికాస్సకలశాస్త్రవిదాంవరిష్ఠా

స్త్వత్ప్రోక్తదివ్య చరమార్థ నివిష్టభావాః ।
కాసారయోగి ముఖదేశిక సూక్తినిష్ఠా
స్తిష్ఠంతికింకరకృతౌ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౬॥

శ్రీభట్టనాథ కృతిభిస్తవ మంగళాని
శంసంతి దేశికవరాస్త్వమిత ప్రభావాః ।
గోదాసుసూక్తిభిరపి ప్రవిబోధయంతి
శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౭॥

సూర్యోదయేగ్రహగణా స్త్వితరేసురేంద్రా
జ్ఞాత్వైవ నిజవైభవసంప్రయుక్తాః ।
సమ్ప్రార్థ్య తోషితుమిహాద్య జగత్పతింత్వాం
తిష్ఠంతి పార్థరథనాయక సుప్రభాతం ॥ ౧౮॥

నిత్యార్చనాంరచయితుం వివిధోపహారా
న్వస్తూనివస్త్ర వరదివ్య విభూషణాని ।
సంగృహ్యవైదిక శిఖామణయః ప్రభాతే
తిష్ఠంతిపార్థ రథభూషణ సుప్రభాతం ॥ ౧౯॥

కాశ్మీర కేసరయుతం హరిచందనంచ
కస్తూరికాంచ ఘనసార వరంగృహీత్వా ।
ద్వారిస్థితాస్తవహిదాస గణాస్సమస్తా
శ్రీపార్థసూతభగవం స్తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౦॥

సమ్ఫుల్ల పంకజనవోత్పల కైరవాణి
సచ్చమ్పకై ర్మరువకైః కృతమాలికాని ।
సంగృహ్యతావక సమర్చన మాదరేణ
తిష్ఠంతికర్తుమనఘాస్తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౧॥

భాగ్యాధికాస్తవ పదాబ్జనివిష్టభావాః

పీతామ్బరాణ్యపరిమేయ విభూషణాని ।
రత్నానికాంచనయుతానిసమర్పయంతి
శ్రీపార్థసూతభగవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౨॥

ప్రాతఃప్రయుక్త నవనీతపయః ఫలాని
ముద్గాన్నలడ్డుక మనోహర మిశ్రితాని ।
సోపాయనానిచ సమర్పయితుంయతంతే
శ్రీవైష్ణవా_స్తవ యదూద్వహ సుప్రభాతం ॥ ౨౩॥

భేరీమృదంగ పటహానక గోముఖాది
వాద్యానిఘోషయతి దాసగణ_స్తవాగ్రే ।
తిష్ఠంతిన_ర్తనపరా గణికాస్సమస్తా
శ్రీపార్థసూతభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౪॥

హ_స్తీంద్రమూర్ధ్ని ధృతకాంచనకుమ్భతీర్థం
ఛత్రావృతం విధృత చామర యుగ్మమారాత్ ।
శ్రీమన్ప్రభో తవహి మంగళమజ్జనాయ
శ్రీపార్థసూత భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౫॥

ఏకాంతనశ్చవిమలాశయ యోగివర్యా
అధ్యాపకా_స్తవపదాబ్జనివిష్టభావాః ।
తిష్ఠంతిసన్నిధి ముపేత్య భవత్పదాబ్జ
సేవార్థమర్జునసఖే తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౬॥

త్వ_త్సేవనాయ సకలద్రవిడాగమానాం
వక్తాపరాంకుశ మునిస్స్వపదప్రపన్నైః ।
రామానుజో ఒపికృతనిత్యసమ_స్తకృత్య
_స్త్వద్ద్వారితిష్ఠతి విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౨౭॥

ఉత్తిష్ఠలక్ష్మణగురో సహసీతయా ఒద్య

ధర్మంవివర్ధయ విభో జయవాలయాస్మాన్ ।
దానాన్ కురుష్వ గహనాత్ తవ కింకరాంశ్చ
తే సుప్రభాత మధునా రఘువంశనాధ ॥ ౨౮॥

శ్రీమన్ గజేంద్రవరదాశ్రిత పారిజాత
శ్రీ వైనతేయభుజమూలవిభూషణాఢ్య ।
ఇంద్రాది దేవగణపూజిత పాదపద్మ
శ్రీ మత్స్వరప్రద సురేశ్వర సుప్రభాతం॥ ౨౯॥

శ్రీమన్నృసింహ జగతాం జనిహేతు భూత
సమ్పాలనాంత కరణాదిషు జాగరూక ।
అంతః ప్రవిశ్యచ నియంతృతయా భవాన్ స్మాన్
శ్రీమన్నృసింహ భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ 30॥

శ్రీమన్నృసింహ తవ మంగళమస్తునిత్యం
సూర్యేందుతారక సమానమహా ప్రరోహైః ।
నైశంతమ ప్రసర మాంతరమప్యపాస్తం
స్వామిన్నృసింహ భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ 3౧॥

కావ్యోపిపూర్వదిశిసంస్థిత పర్వతస్థా
వాచాంపతి ర్హిమకరో ఽ స్తమితో బభూవ ।
పక్షీ నినాదమపి పంజరగః కరోతి
శ్రీమన్నృసింహభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ 3౨॥

శ్రీపార్థసారథి రఘూత్తమ వేదవల్లీ
మన్నాథసౌమ్య నరసింహ వర ప్రగానాం ।
యేసుప్రభాత మనిశంప్రపఠంతి తేషాం
బ్రహ్మేశ్వరాద్యసులభం సులభం పదం స్యాత్ ॥ 33॥

శ్రీపార్థసారథ్యాది సుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ వై నమ.

గోదా చతుశ్శ్లోకీ

నిత్యాభూషానిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుంగవార్తా
కాంతోయస్యా కచవిలులితై కాముకోమాల్యరత్నై
సూక్త్యాయస్యాశ్శ్రుతి సుభగయా సుప్రభాతా ధరిత్రీ
సైషాదేవీ సకలజననీ సించతాం మామపాంగైః ॥ ౧॥

మాతాచేత్తులసీపితాయదితవ శ్రీవిష్ణుచిత్తోమహా
న్భ్రాతాచేద్యతిశేఖరః ప్రియతమ శ్శ్రీరంగ ధామాయది ।
జ్ఞాతారస్తనయాస్త్వదుక్తిసరస స్తన్యేన సంవర్ధితా
గోదాదేవికథం త్వమన్య * మనిశం సాధారణా శ్రీరసి ॥ ౨॥

కల్పాదౌ హరిణాస్వయం జనహితం దృష్ట్వైవసర్వాత్మనాం
ప్రోక్తం స్వస్యచకీర్తనంప్రపదనం స్వస్మై ప్రసూనార్పణం ।
సర్వేషాం ప్రకటం విధాతు మనిశం శ్రీధన్వినవ్యే పురే
జాతాంవైదిక విష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాంస్తుమః॥3॥

ఆకూతస్యపరిష్క్రియా మనుపమామాసేచనం చక్షుషో
రానందస్య పరమ్పరామనుగుణామారామశైలేశితు ।
తద్దోర్మధ్యకిరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్ఛిష్ట కస్తూరికా
మాల్యామోదన*మేధితాత్మవిభవాంగోదాముదారాంస్తుమః॥

స్వోచ్ఛిష్టమాలికాబంధగంధబంధురజిష్ణవే ।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమంగళం ॥

మాద్మశా కంచపత్రాణి బద్ధ కంకణ పాణయె ।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమంగళమ్ ॥ *

గోదాచతుశ్శ్లోకీ సమాప్తా

శ్రీమతే శఠకోపాయనమ

శ్రీ ప రా ఙ్కు శ సు ప్ర బా త మ్

గోదాసహస్రకిరణక్షపితాత్మగూఢ
గాఢాంధకార మరవింద విలోచనాంగమ్।
శ్రీవైష్ణవద్విజనిషేవితమండలేశం
ప్రాప్యంభజామి వకుళాభరణాబ్జబంధుం ॥ ౧॥
శ్రీతింత్రిణీ తరువరాతి ఫణీంద్రభోగ
పూర్ణేతరోరుహరిభక్తి గృహాధివాసిన్ ।
హంసధ్వజద్రవిడవేద శిరః ప్రవక్త
శ్రీమన్ పరాంకుశమునే తవ సుప్రభాతం ॥ ౨॥
నాథార్యదేశికవరో మధురకవిశ్చ
గాథామయీ ద్రవిడవేద శిరః పరార్థాన్ ।
శ్రీమంత్రరత్న మనురాట్చరమార్థసారాన్
శ్రోతుం స్థితాశ్శరరిపో తవ సుప్రబాతం ॥ ౩॥
వాణీం మరందసుభగాం శ్రుతిమార్గసౌఖ్యా
నందప్రదాం నవనవాంతవనాథవల్లీం ।

ఆకర్ణితుం స్వతనయప్రణుతాం నిశాంతే
ప్రత్యాగతాద్య శఠజిత్తవ సుప్రభాతం ॥ ౪॥
నంతుంనతార్తిహరముత్తమ మాదినాథం
నీళామహీ కమలపాణి సమేత మేతం ।
స్తోతుంవిభూతి యుగళాధిప మాత్మనాథం
కామోద్యజాగృహిగురో తవ సుప్రభాతం ॥ ౫॥
ఆపాదచూడమభివీక్షితు మాదరాత్త్వా
మానంద పూర్ణమనసా హరిభక్తిభుక్తిమ్ ।
ఆయాత్యయం యతివరస్సహశిష్యవర్గైః
శ్రీకారి నందనగురో తవ సుప్రభాతం ॥ ౬॥
ఉత్తారక స్వపదసంశ్రిత దేశికానాం
పూర్వార్య పాదసరసీరుహ భృంగరాజ ।
రామానుజస్తవ పదామ్బుజ మత్రనంతుం
తిష్ఠత్యసౌ శఠరిపో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౭॥
శ్రీతామ్రపర్ణ్యభినవోత్తమ తీర్థపూర్ణ
సౌవర్ణకుమ్భ సమలంకృతమస్తకో ఽద్య ।
ఆరాధనార్థ మభియాతి గజాప్రతోళ్యాం
దేయం పరాంకుశ కవే తవ సుప్రభాతం ॥ ౮॥
ఛిద్రోర్ధ్వపుండ్రవిలసన్నిజఫాలపట్టాః
కంఠావలమ్బి తులసీనలినాక్షమాలాః ।
స్నానోత్సవం తవసమీక్షితు మాగతాస్తే
శ్రీవైష్ణవావకుళభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥ ౯॥
గాయంత్యహోసురుచిరాంమధురేణగాథా
మారాత్త్* దేహాకవినాద్విజవంశజాతాః ।

శ్రీవైష్ణవాఞ్ఛ్రుతిపథామృతధారరూపా
మాకర్ణయస్వ శఠజి త్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౦॥

శ్రీతింత్రిణీతరువరప్రసూతాతిదీర్ఘ
శాఖాశిఖా నిలయగా ప్రతిబద్ధహర్షా ।
శ్రీనాథసౌరభయుత స్తవపక్షిశాద్వా
స్తోత్రం శ్రుణుష్వ కురుకేశ్వర సుప్రభాతం ॥ ౧౧॥

నాథాది నాథశఠకోప ధరాధినాథ
బోధాత్పురైవ సమయః కమలాధినాథ ।
బోధక్షమాగుణవతః కమలాకృత స్తే
జాగృహ్యతశ్శఠరిపో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨॥

అత్యాదరేణ భవతోదితదివ్యగాథా
తత్త్వార్థసార మధికర్తుమమీ ప్రపన్నా ।
కాంక్షంతి తే ఽంఘ్రిసరసీరుహ యుగ్మసేవాం
దాసా పరాంకుశ మునే తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౩॥

ఆషోడశాబ్ద మభివీక్ష్యపరం పుమాంస
మానందభక్తి రసభుక్తివివర్ధమానః ।
రామానుజార్య శరణ పరభక్తియోగ
నిద్రో ఽసికిం తవ పరాంకుశ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥

అబ్దైశ్చషడ్భి రనిశందశభిస్సమస్త
కల్యాణ దివ్యగుణపూర్ణమవర్ణ్యవాచ్యమ్ ।
స్తుత్వానుభూయపరిమీలిత దిక్ప్రబంధై
ర్నిద్రాసికిం శఠరిపో తవ సుప్రబాతం ॥ ౧౫॥

ఆయాత్యయం వరవరోమునిరష్టభి స్తైః
ర్దిగ్దంతిభిఃపరివృత స్తవ పాదపద్మమ్ ।

స్తోతుం భవాంతర విహంతృ సుమంత్రరత్న
శ్రీమత్పరాంకుశ గురో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౬॥

శ్రీపరాంకుశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీమతే శఠకోపాయనమః.

శ్రీ ప రా ఙ్కు శా ష్ట క మ్.

త్రైవిద్యవృద్ధజన మూర్ధవిభూషణం య
త్సమ్పచ్చసాత్త్విక జనస్యయ దేవనిత్యమ్ ।
యద్వాశరణ్య మశరణ్య జనస్యపుణ్యాం
తత్సంశ్రయేమ వకుళా భరణాంఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧॥

భక్తిప్రభావ భవదద్భుతభావబంధ
సంధుక్షితప్రణయసార రసౌఘపూర్ణః ।
వేదార్థరత్ననిధి రచ్యుత దివ్యధామా
జీయాత్పరాంకుశ పయోధి రసీమభూమా॥ ౨॥

ఋషింజుషామహే కృష్ణతృష్ణా తత్త్వమివోదితం ।
సహస్రశాఖాంయో ఽద్రాక్షీద్ద్రావిడీంబ్రంహసంహితామ్॥౩॥

యద్గోసహస్ర మపహంతి తమాంసి పుంసాం
నారాయణోవసతియత్ర సశంఖచక్రః ।
యన్మండలంశ్రుతిగతం ప్రణమంతివిప్రా
స్తస్మైనమో వకుళభూషణ భాస్కరాయ ॥ ౪॥

పత్యుశ్శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ సమ్పదమ్ ।

ప్రపన్న జనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీ పరాంకుశం ॥ ౫॥

శఠకోప మునింవందే శఠానాం బుద్ధిదూషణం ।
అజ్ఞానాం జ్ఞానజనకం తింత్రిణీ మూల సంశ్రయం ॥ ౬॥

వకుళాభరణంవందే జగదాభరణంమునిం ।
యశ్శ్రుతే రుత్తరంభాగం చక్రేద్రావిడభాషయా ॥ ౭॥

వకుళాలంకృతంశ్రీమ చ్ఛఠకోపపదద్వయం ।
అస్మత్కుల ధనంభోగ్య మస్తుమే మూర్ధ్ని భూషణం ॥ ౮॥

నమజ్జనస్యచిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రతూలికా
భవాహివీర్యభంజనే నరేంద్రమంత్రయంత్రణా ।
ప్రపన్నలోకకైరవ ప్రసన్న చారుచంద్రికా
శఠారిహస్తముద్రికా హరాత్కరోతుమేతమః ॥ *

శ్రీపరాంకుశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ రా మా ను జ సు ప్ర భా త మ్.

జయజయ యతిసార్వభౌమా మలస్వాంతతుభ్యంనమో
జయజయ భవవార్ధిమగ్నాత్మసంతారకగ్రామణే ।
జయజయ భజనీయకూరేశముఖ్యై ప్రసీదప్రభో
జయజయ విదుషాంనిధే జాగృహిశ్రీనిధేజాగృహి ॥ ౧॥

పూర్ణార్యపూర్ణకరుణాపరిలబ్ధబోధ
వైరాగ్యభక్తిముఖదివ్య గుణామృతాబ్ధే ।
శ్రీయామునార్యపదపంకజ రాజహంస
రామానుజార్యభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౨॥

ఆనీతమద్యవరదస్యగజాద్రి భర్తుః
పానీయమచ్ఛమతిశీత మగాధకూపాత్ ।
ధ్వాంతంనిరస్త మరుణస్యకరైస్సమంతా
ద్రామానుజార్యభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౩॥

శ్రీరంగరాజ పదపంకజయోరశేషం
కైంకర్యమాకలయితుం సకుతూహల స్త్వం ।
ఉత్తిష్ఠనిత్యవిధిమప్యఖిలంచకర్తుం
రామానుజార్య భగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౪॥

శ్రీమత్కురంగపురపూర్ణ విభుస్త్వదుక్తం
శ్రీభాష్యశాస్త్రమమలం త్వయి భక్తియుక్తః ।
శ్రోతుం సమీక్షతి యతీంద్రధృతోర్ధ్వపుండ్ర
తంబోధయార్థమఖిలం తవ సుప్రభాతం ॥ ౫॥

శ్రీమాన్సపూర్ణవటురాదరతఃప్రగృహ్య
శ్రీపాదుకాం యతిపతేః పదయోః ప్రయోక్తుం ।
ద్వారిస్థితింవితనుతే ప్రణతార్తిహారిన్
రామానుజార్యభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౬॥

ప్రాతఃపఠంతిపరమద్రవిడ ప్రపన్న
గాయత్రి * మంత్ర శతమష్టశిరస్కమచ్ఛం ।
శ్రీశైలవాసవ పదాబ్జ నివిష్టభారా
రామానుజార్యభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౭॥

కాషాయవస్త్ర కటిసూత్రకమండలంచ
శ్రీదంతకాష్ఠమపి దేశిక సార్వభౌమాః ।
పాణౌనిధాయ నివసంతివిశుద్ధగాత్రా
రామానుజార్యభగవన్ తవ సుప్రభాతం ॥ ౮॥

త్వాంబోధయంతిగురవ ప్రథితామహాంత
శ్రీవైష్ణవాశ్చయమిన స్తవపాద భక్తాః ।
ఏకాంతినశ్చ విమలాత్మదనన్యభావా
స్తాన్ పాలయాద్యయతిశేఖర సుప్రభాతమ్ ॥ ౯॥

బ్రాహ్మే ప్రబుద్ధ్య విబుధాస్స్వగురుం ప్రణమ్య
రామానుజాయనమ ఇత్యసకృద్బ్రువాణాః ।
అష్టాక్షరం సచరమద్వయ ముచ్చరంతి
రామానుజార్య భగవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౦॥

సంసేవ్యసప్తశతసంయమిసార్వభౌమ
సద్దేశికైః స్సకలశాస్త్ర విదాంవరిష్ఠైః ।
ఏకాంతిభి పరమభాగవతైర్నిషేవ్య
రామానుజార్య భగవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧॥

ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య
శ్రీయాదవాచలపతే ర్వివిధోపచారైః
పాతుంచదృష్టి కమలేన నతా న శేషా
న్రామానుజార్య భగవన్ తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨॥

గద్యత్రయం నిగమ శేఖర దీపసారౌ
శ్రుత్యర్థసంగ్రహమప ప్రథితంచనిత్యం ।
గీతార్థ భాష్యమపి దేశికపుంగవానాం
పాతుంప్రసీద యతిశేఖర సుప్రభాతం ॥ ౧౩॥

శ్రీభాష్య మాలిఖితు మత్రవిశాలలేఖ్యా
శ్రీవత్సచిహ్నగురు రానత దివ్యగాత్రః ।
వేదాంతసూత్రమపివక్తుమముష్యసర్వా
ముత్తిష్ఠ లక్ష్మణమునే తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥

రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ
రాగాదిదూరగగురో గురుసార్వభౌమ ।
సత్త్వప్రధాన శరణాగతవత్సలత్వ
త్వాదాబ్జయోరిహ పరత్రచ కింకరస్స్యామ్ ॥ ౧౫॥

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్

శ్రీ రామానుజ చతుశ్శ్లోకీ.

అనిశం భజతామనన్యభాజాం
చరణామ్భోరుహ మాదరేణ పుంసాం ।
వితరన్నిభృతంవిభూతి యుగ్మం
జయ రామానుజ రంగధామ్ని నిత్యమ్ ॥ ౧॥
మలినాన్విమతాన్ త్వదీయ సూక్తిః
కలుషీభూయ కుదృష్టిభిస్సమేతాన్ ।
శకలీకురుతే విపక్షవృత్తాన్
జయరామానుజ శేషశైలశృంగే ॥ ౨॥
శ్రుతిషుస్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం
కృపయాఽఽలోచ్యవిశుద్ధయాహిబుద్ధ్యా ।
అకరోఃకిలదివ్య భాష్యరత్నం
జయ రామానుజ హస్తిధామ్ని నిత్యం ॥ ౩॥
జయమాయిమతాంధకారభానో
జయ బాహ్యప్రముఖాటవీకృశానో ।
జయసంశ్రితసింధు శీతభానో

జయరామానుజ యాదవాద్రిశృంగే ॥ ౪॥

రామానుజచతుశ్శ్లోకీంయః పఠే న్నియతంనరః ।
ప్రాప్నుయాత్పరమాంభక్తిం యతిరాజ పదాబ్జయోః ॥ *

శ్రీరామానుజ చతుశ్శ్లోకీ సమ్పూర్ణా.

శ్రీ రా ను జా ష్ట క మ్.

రామానుజాయమునయేనమఉక్తిమాత్రం
కామాతురోపికుమతిఃకలయన్నభీక్ష్ణం ।
యామామనంతియమినాం భగవజ్జనానాం
తామేవవిందతి గతిం తమస పరస్తాత్ ॥ ౧॥

సోమావచూడసుర శేఖరదుష్కరేణ
కామాతిగోపి తపసా క్షపయన్నఘాని ।
రామానుజాయమునయే నమఇత్యనుక్త్వా
కోవామహీసహచరే కురుతేఽనురాగమ్ ॥ ౨॥

రామానుజాయనమఇత్యసకృద్గృణీతే
యోమానమత్సర మదస్మరదూషితోపి ।
ప్రేమాతుర ప్రియతమా మపహాయపద్మాం
భూమా భుజంగశయనం తమనుప్రయాతి ॥ ౩॥

వామాళకానయనవాగురికాగృహీతం
క్షేమాయకించిదపికర్తు మనీహమానం ।
రామానుజో యతిపతి ర్యదినేక్షతేమాం
మామామకోయ మితిముంచతి మాధవోపి ॥ ౪॥

రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం
నామాపి నశ్రుతిసమీపముపైతి యేషాం ।
మామామదీయ ఇతిసద్భిరుపేక్షితాస్తే
కామానువిద్ధమనసో నిపతంత్యధో ఽధః॥ ౫॥

నామానుకీర్త్యనరకార్తిహరం యదీయం
వ్యోమాధి రోహతి పదంసకలోఽపిలోకః ।
రామానుజోఽయతిపతిర్యదినావిరాసీ
త్కోఽమాదృశః ప్రభవితా భవముత్తరీతుం ॥ ౬॥

సీమామహీధ్రపరిధింపృథివీమవాప్తుం
వైమానికేశ్వరపురీమధివాసితుంవా ।
వ్యోమాధిరోఢుమపి నస్పృహయంతినిత్యం
రామానుజాంఘ్రియుగళం శరణం ప్రపన్నాః ॥ ౭॥

మామాధునోతిమనసోపి నగోచరంయ
ద్వ్యామాసఖేన పురుషేణ సహానుభూయ ।
ప్రేమానువిద్ధ హృదయ ప్రియభక్త లభ్యే
రామానుజాంఘ్రికమలే రమతాంమనోమె ॥ ౮॥

శ్లోకాష్టకమిదంపుణ్యాం యోభక్త్యా ప్రత్యహం పఠేత్ ।
అకారత్రయ సమ్పన్న శ్లోకాబ్ధిం తరతే ద్రుతమ్ ॥ *

శ్రీరామానుజాష్టకం సమ్పూర్ణమ్

శ్రీ యై నమః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయ నమః

శ్రీసురపురం వేంకటాచార్యవిరచితమ్

యతిరాజదండకమ్.

శ్లో॥ సమస్త శ్రియ్యాంతపర్యంత చర్యాపర్యాయవేధసే।
పరవేషాయ శేషాయ గురవే పరవేదినే॥

జయయతికులనాథ నాథాది వాచాసనాథాగమాంతాను రోధా మితాగాధబోధా పథావప్రధాన ప్రధానాన మేధాస మాధాన మాడాయబాధావరోధా పిధూయావధాయా ద్వయధ్వాంతమధ్వాంతరంశుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభావ్యత్రయీయాదివ్య థేనూదితానవ్యగవ్యాయితవ్యాస సూత్రాణి చిత్రాణిసన్మార్గమిత్రాణి బుద్ధ్యా దురర్థోద్ధతాబద్ధ నానావిరుద్ధ ప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాంతనిర్ధారణౌద్ధత్యపద్ధత్యను చ్ఛేద్యసద్యస్సమిద్ధాగ్నితప్తాని లుప్తానిమాసన్నితిప్రేక్ష్యసాక్షా త్సరోజాక్షవీక్షామృతస్యందిబిందూపసందానితామంద సందర్భ గర్భస్ఫుర ద్భాష్యమునేయప్రబంధానుసంధానసంజాత శీతానిల వ్రాత జాతేన గీతేన సర్వావగీతేన చైతానిశీతాని కృత్వావిది త్వా నిరాబాధబోధాయనీయావబోధానురోధోర్జితోదర్కస త్తర్కసంచారణోదశ్విదాతంచనోద్వ్యఢ్ఘనీభావ భవ్యాని స

ష్యాభవ్య ధన్యాయితన్యాయసంధాన మంథాన దండేన తండో
ప తండోత్పతత్పూర్వ మీమాంసకన్యాయ రజ్జుప్రకాండేన
నిర్మథ్య నిర్మాణ ధర్మోగ్రకర్మావళీ మర్మ నిర్మాలనైకప్రధానం
సదానందధానైకతానాపదానం బుధానందధూనాం సుధానూ
నవాచాం నిదానం ప్రతీచాంవిధానం దధానం ముఖానల్పజల్ప
ప్రధానర్ధమాయా కథానర్మనిర్ముక్తయుక్త్యావధానంచభాష్యాభి
ధానం కపీన ద్విషత్సర్పవీనం నవీనంచ హైయ్యంగవీనంసము
ద్ధృత్య దీనాప్రవీణార్భకేభ్య స్స్ఫురద్దర్భకేభ్యోవదాయప్రదా
య స్వదాయానుభూత్యా విభూత్యాసమృద్ధాః ప్రవృద్ధాః గు
ణజ్ఞానవృద్ధాః త్రివృద్ధామధామప్రవేశాభియోగ్యాః సభాగ్యాః
విలోక్యత్రిలోక్యగ్రపూజాముపైషివ్యపైషిత్రితాతూలవృత్త్యాని
వృత్త్యాధ్వదృశ్యానవశ్యానుకంప్యాసవస్యార్యక స్తేనమ స్తేజసా॥
జన వృజిన హారాత్మచర్యా మహాశ్చర్యధుర్యా మదాచా
ర్యవర్యాయ భూతాన్మహా భూతపుర్యా సురీకేశవాచార్యవ
ర్యాత్క్రమేణావతీర్యస్ఫురద్బ్రింహ రక్షోపరక్షోభణాక్షుద్రవీ
క్షాక్షణాధ్యక్షితాధోక్షజాక్షేణదాక్షిణ్య దీక్షాభవత్ప్రభవ
ప్రక్రియాబోభువద్ధిక్రియా ఉధిక్రియావేదిదుర్వాది దర్వీకరా
ఖర్వ గర్వాది నిర్వాపణం సర్వత కుర్వతా ఖర్వితారమ్భ జ
మ్భద్విషాధ్వస్తదుస్తార్కికాశేషదోషాచరా లభ్య తత్త్వామృ
తోద్ధార సిద్ధాత్మసత్త్వేన శుద్ధత్రయీ వాఙ్మయేన స్మర
ద్విస్మయేనస్ఫురదిస్మయేన ప్రహీణస్మయేన త్వయాసౌసుకీర్తి
ప్రియేణోప యాతశ్రియా శౌరిరేకాంతభక్తాః సుయుక్తాః
వివిక్తాః విముక్తౌ నియుక్తానవత్యాత్తకృత్యోభవత్యాత్మరక్షా
భరన్యాసదీక్షా సరణ్యాధరణ్యాం శరణ్యంగురూణాంవరేణ్యం

కలాపుణ్యనైపుణ్యపణ్యాంకృపాపూర్ణపూర్ణార్యకారుణ్య గణ్యాం
భవోదీర్ణ ధన్యాచలాధ్వన్యఖిన్నాత్మదన్యాప్రపారూప దివ్య
త్కృపాలాపమేతాదృశం సర్వసమ్పత్ప్రపన్నాత్మలీలాదృశం
మాగృశోపక్రియాలాభవంతం సమృద్ధ్యైభవంతం భవంతం
శ్రియైసంశ్రయే బ్రహ్మశక్రాది సంస్తుత్య చక్రాయుధోదారచ
క్రాబ్జదానక్రియాగౌరవో దారతాభారతీహస్తవిన్యస్తయుష
ద్వచస్తోమవిస్మాపితాశీతలత్సార్ద్ర కాశీతలాధ్వప్రకాశీకృతప్రా
భవాంవైభవోదీర్ణగోష్ఠీపరీపూర్ణగోష్ఠీసదారమ్య చారమ్యగీతా
ర్థసారమ్యదిత్యాన్వపేతాం భవద్దివ్యపీఠా ముదీఠామహేధీమ
హే బ్రూమహే త్వద్గిరాం మాధురీమాధురీణాం సుధాయాధ
రాయాంబుధానాంవృథాయాసహర్త్రీం విహర్త్రీం త్రయీ
శృంగ శృంగాటకే తాటకేయోపమారూపమాయాసమాయా
త కౌతుస్కుతవ్రాత తీవ్రాతపాతంద్ర చంద్రాతపశ్రేణిపాణింధ
మత్వాత్ప్రిణామాదిహాన పునీహిస్వయం మాంపునీహిప్రమా
దంలునీహీదమంహా పదంహాంతు మంతర్నియంతుర్నమంతు
ర్నిహంతే ॥ ౨॥

వృజిన తిమిరదోషదోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే
లోకరక్షైకదీక్షే కృపాపూరసాంద్రేయతీంద్రేవసత్యంహసాంరం
హసాకింహసాధ్యం వృథామాకృథాసాధ్వసంసాధ్వసంగేన వి
జ్ఞానభంగేన దుర్మానదృగ్గోచరోమాచరోదార సేవాకథా స్వా
ద హేవా రసాన్యాహిమాయాహి మాయాహితాః క్వాపి
చేతో ముధైవాపచారాః గురావాహరావా కృథామాకృథా
ఘోర కామక్రియాకారకే నారకే మాపతే శ్శ్రిపతేః వాద
పఙ్కేరుహాం నంద దింద్రాది వన్దారు మన్దార భూమీరుహాం

సంతతం చింతయా ఽనంతయా దుష్క్రియా పార కూపాయి
తోదార దారాత్మజా రాధనై కాంత యూథాంత వేదాంత
సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాన్ కృత శ్రీతరంగాన్ కృపాజాత రంగా
నపాంగాన్ సతాం సాధు సమ్వాదయా పాద మాత్మానభిజ్ఞా
భవగ్రాహ మోహ ప్రదీపా నభిజ్ఞాన దీపాన్ గుణాన్నిత్య స
త్యోల్బణాన్ గానాచావిచారేణ దూరేణదుర్వారగర్వాప
సిద్ధాంతసిద్ధాన్ జహిహిస్పృహాహేతుకం కౌతుకంజాతుచినా
క్వచిద్విస్తృణీహి శ్రియం మాగృణీహ్యాప్రియంమావృణీహిప్ర
సాదం గుహాణాంగృహాణ ప్రమోదందుహానా మనఃజాత సౌ
ఖ్య ప్రహాణా మసన్నిగ్రహాణాం దృఢానుగ్రహాణాం గుణాం
భోనిధీనాంబుధానామధిష్ఠాయ గోష్ఠీవ్రతేష్ఠీయమానస్వనిష్ఠామ
నుష్ఠాయ భూయోవిధేయుంభ వైషాంసమేషాంతదీయోజ్జ్వలద్ధృ
గ్ఝురీవాగ్ఝురీజృమ్భ దమ్భోధికోల్లోల మాలాసమాలోలదోలా
శతాభీల లీలానువృద్ధాత్మశీలానుకూలాచ్యుతాలాప హేలాదృ
గున్మీలదాలభ్య వాల్లభ్య సౌలభ్యలుభ్యద్గుణాలక్ష్యమోక్షోప
దీక్షాం సదావృత్తిమావర్తమావర్తవద్వర్తమానా నమానా
ర్హతాంయాతి సంసారితాదూరితాఘవ్రజం వారితారివ్రజం
పూరితాత్మాంతరం భూరితద్బ్రహ్మసబ్రహ్మతాం యాతితేతం
భజ ॥ ౩॥

నమఇదమఖిలార్తరక్షాభరన్యాస దీక్షాసముల్లాసలక్ష్మ్యప్ర
తాపాయ శాపాయుధాలాపగోపాయనో పాయరూపాయని
ర్ధూత తాపాయ విధ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభి
లాపాయ నిర్బాధవిజ్ఞాన దీపాయ సర్వప్రకంప్యానుకమ్పానదీ
పాయబిభ్యత్ప్రతీపాయశోశుభ్యమానత్రిదండాయ నిర్భేదవా

దోక్తినిర్భేదనాఖండదండాయ మానోక్తికాండప్రచండాయ శు
ష్యద్వితండాయ భాషావిభాషా యమాణప్రచారాయదోషాతి
దూరాయ శేషావతారాయతారాయితోదారహారామరాహార
నీహారధారాసుధాపూరసత్పూర కహ్లారవాణీభవానీశవీణాధర
జ్ఞానికాశప్రతీకాశకీర్తిప్రకాశాయ కారాగృహప్రాయకాయా
ద్యభిప్రాయ మాయాసమాయాతసంసారకింసారతాకారి కంసా
రినిత్యప్రశంసావతంసాత్మ వాచావిచారాయదివ్యోపగీతాయభ
వ్యోపవీతాయకాషాయచేలాయ తోషైకశీలాయసంపూర్ణపూ
రాదిమోదీర్ణకర్ణామృతద్రావిడగ్రంథసౌగంధ్యనాడింధమామం
దవాచా సదాచారు మోచామద ప్రాణితప్రాణ భృచ్ఛ్రేణిని
శ్రేణికాహృద్య గద్యత్రయోద్యాన పద్యాచరత్సంశుకీభూత పీ
తాంశుకాయ స్ఫురత్పాళితపాళీ భవత్పాదపాళీ చలత్పాన
పాళీ గళన్నవ్యధూళీ సమంచన్మధూళీ మిళద్భృంగకేళీ శుకో
ద్యత్ప్రితోళీ వృతోద్యానకేళీ సమాయాత చోళీకచాభ్రిం
గపాళీ దిదృక్షాకరాళీ కృతాంచన్మరాళీ వివక్షానిచోళీ కృతా
నంగపాళీ కనత్తుంగనాళీకవల్లీ సమాలీఢహల్లీసకప్రాయసహ్యా
త్మజాభంగరంగత్తరంగాంతరంగ స్ఫురద్రంగ భూమీవసద్రంగ
నాథప్రియాపాంగ సంఫుల్ల సల్లాపనిర్లేప సాశ్చర్యచర్యా విలా
సాయ దానానుదాసోల్లసన్మానివాస ప్రసాద ప్రచారాత్మవి
ద్యానివేశాయ తస్మైయతీశాయతే శ్రీమతేధీమతే ॥ ౪॥

ఇతిశ్రీమతా వేంకటేశేనక్లప్తం యతీశానగద్యం కృతీ
శానహృద్యం భవాబ్ధాలురంతోపి నిత్యం పఠంతశ్శ్రియంతే

బుధాస్తత్పదం సమ్పదంచ

శ్రీసురపురం వేంకటాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదండకం సమ్పూర్ణమ్

పాషండజాలతరుపావక సంయమీంద్ర
జైనేభపఞ్చముఖబౌద్ధతమో దినేశ ।
లోకార్యహస్తసరసీరుహ పూజితౌ తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౬॥

చార్వాకశైలపతివజ్ర కృపా సముద్ర
కాణాదదానవ సుదర్శన మానిచంద్ర ।
శ్రీవేంకటేశ కర పంకజ పూజితౌ తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౭॥

మిథ్యాకథాకుమతి శీలభుజంగ తార్క్ష్య
కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ ।
మన్నాథ కేశవగురూత్తమపూజితౌ తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౮॥

త్రయ్యంతదేశికపతే వకుళాభిరామ
పాదారవింద రససారస సారసాక్ష ।
శ్రీమచ్ఛరారి మునివల్లభ పూజితౌ తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯॥

కాషాయరమ్యకమనీయ శిఖోపవీత
దండత్రయోజ్జ్వల కరోల్లసితోర్ధ్వపుణ్డ్ర ।
ఉద్యద్దినేశ రుచిశోభిత పాహిమాం తే
శ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౦॥

శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తిస్సమాప్తా.

శ్రీ రైనమః

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమద్భారద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక ప్రార్థనా సప్తకమ్.

విజ్ఞాపనమిదంశ్రీమన్ శ్రుణు వేదాంత దేశిక ।
ఉదారాం త్వయిమేభక్తిం వితరస్వదయానిధే ॥ ౧॥
కృపయాతవవేదాంత దేశికేంద్రమతిర్భవేత్ ।
రహస్యత్రయసారేనకి పరిశీలనతత్పరా ॥ ౨॥
నివర్తయతమస్తీవ్రం ప్రవర్తయశుభాంమతిమ్ ।
త్వదీయజనసంసర్గం కురువేదాంత దేశిక ॥ ౩॥
యావదద్య శరీరం మే నృగురోవర్తతేత్వయి ।
తావన్మనసివర్తస్వకారయన్సాత్వికీంధియం ॥ ౪॥
అంత్యకాలేచ మామేవం కవితార్కిక కేసరిన్ ।
నయస్వకమలాకాంత చరణామ్భోరుహద్వయం ॥ ౫॥
గతో ఽద్యచరణామ్భోజం శరణంతవ దేశిక ।
తేనమామపి పాషండం కృపయా పరిపాలయ ॥ ౬॥
కవితార్కికమత్తేభ కంఠీరవదయానిధే ।
ఇతిప్రార్థయతేయస్తు తస్యముక్తిఃకరస్థితా ॥ ౭।

శ్రీభరద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాంత దేశిక ప్రార్థనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్

శ్రీ వై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః

శ్రీమద్వేంకటేశార్య విరచితమ్

శ్రీ మ న్ని గ మాం త మ హా దే శి కా ష్ట క మ్.

శ్రీనివాస కృపావాసం శ్రితలోక ధురన్ధరమ్ ।
శ్రీవేంకటాభిధం వస్తు నిస్తులం జాయతాదిహ ॥

గురుతర గర్వశర్వ పరపర్వత పర్వభిధా
భిదురవిధానుధావి వివిధాకృతయః కృతయః ।
శ్రితజన తాహితాయ విహితాఇవకల్పలతాః
కథమధునానుమస్తమపి వేంకటనాథకవిమ్ ॥ ౧॥

స్థిరతర వైనతేయకరుణాపరిణాహవతా
హయవదనప్రమోద సదనాయిత దివ్యహృదా ।
విదితనిజాపదాన విలసద్బిరుదావలినా
కవికథకాళిమాలి మకుటేన జగద్విజితమ్ ॥ ౨॥

వకుళభృదాతతాన పృతనాపతి రేకతరో
యతిపతి రేవమేవ నిగమాంతఅనన్తతనుః ।
తదుభయపక్షరక్షణసమీక్షితపక్షయుగ
శ్రుతిమయఏవ విశ్రుతగతిర్నిగమాంతగురుః ॥ ౩॥

సరసవసంతతాంత దివసాంతనితాంతలస
ద్విస్మృమర మల్లికాకుసుమతల్లజ గంధపుషః ।

వచనసరాస్సతాం పరిపచేళిమపుణ్యచయా
మనసిమమస్ఫురన్తు కవితార్కికసింహగురోః ॥ ४॥

నిరవధికప్రవాహా నిరవగ్రహా కౌతుకదం
నిరుపధిసద్గుణౌఘనిరసూయజనోపచితమ్ ।
నిరతిశయాకృతిర్నిరభజం నిరవద్యగుణం
నిగమశిరోగురుం నిరుపమానముపాయనిధిమ్ ॥ ೫॥

ప్రగుణ విశంకటప్రగుణ వేంకటనాథ కృపా
లసదసదూర్మికార్మణతయా విహితావతర ।
జయతియతీశదర్శన మహత్వనిదర్శనధీ
ర్గురురధికత్వర ప్రకృతిజిత్వరసత్వతమః ॥ ౬॥

కతికతివాభజంతు కవితావనితానుగతా
జగతిమితంపచానమితచాటుకథానిరతా ।
వయమిహామన్మహేకిమపిచిన్మయమేవ మహ
శ్శ్రితిముఖ సంకటక్షతి విశంకటనామపదమ్ ॥ ౭॥

గుణగణవత్యనంతగురుసఞ్చిత పుణ్యఫలే
మతిమతిమాననీయచరణామ్బురుహాభరణే ।
భవభవతాపహారి వచనే నిగమాంతగురౌ
మమ మమతాస్పదేవిహారమానసమాన్యపదే ॥ ౮॥

పరతాం శరతాం త్యక్త్వా యథేష్ట మిదమష్టకమ్ ।
నిగమాంతగురు స్స్రష్టుం దిశత్యంతే గుణాష్టకమ్ ॥

శ్రీమద్వేంకటేశార్య విరచితమ్
శ్రీమన్నిగమాంత మహా దేశికాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ ర్త్యై నమ

శ్రీమతే రామానుజాయనమ

శ్రీ వేంకటేశార్య విరచితమ్.

శ్రీ దేశికగద్యమ్

జయత్యఖిలదుర్వాది తిమిరౌఘ దివాకరః ।
శ్రితతాపప్రశమన స్త్రయ్యంతార్యసుధాకరః ॥

జయజయమహాదేశిక నిగమాంతదేశిక, విశ్వాలంకార విశ్వామిత్రపవిత్రగోత్రకలశోదధికౌస్తుభ, విబుధవైరివరూథినీ విత్రాసివేంకటేశవిమల ఘంటావతార, అనంతసదృశానంతగుణాకర, అనంత గురునందన, శోభనచరిత, సులోచనోత్తమతోతారంబాలోచన చంద్ర, బహుముఖతోషిత పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష సూరి (విరచిత) పుణ్య ఫలభూత, వత్సకులతిలక వరదాచార్యవీక్షిత, బ్రంహవిత్ప్రవరానంతార్యవిహిత బ్రహ్మోపదేశ, వాదిహంసవలాహక మాతులరామానుజార్యసకాశలబ్ధ సకల వే వేదాంగ తర్క మీమాంసా శబ్దవేదాంతశాస్త్రజాత, వింశత్యబ్దే విశ్రుత నానావిధవిద్య, స్వపదాంబుజ ధ్యానసుప్రసన్నతరహయముఖముఖవినిసృత లాలాసుధాపాన లబ్ధసార్వజ్ఞ, జ్ఞానభక్తివైరాగ్యవాత్సల్య సౌశీల్యౌదార్య చాతుర్య మాధుర్య ధైర్య కారుణ్యక్షమాద్యనేక కల్యాణ గుణగణ భూషణ, శుభకులప్రసూత తుల్యగుణ లక్షణ ప్రేయసీ

సహచరిత సకల సద్ధర్మ, హయవదన దేవనాయకాచ్యుత గోపాల రఘువీర రణపుంగవ వరద నరహరి యథోక్తకారి దీపప్రకాశ దేహళీశ వేంకటేశరంగేశ కింగ్రహేశ పక్షీశ హేతీశ యతీశ రమా క్షమా గోదావిషయస్తోత్రసుధారంజిత సహృదయవిబుధజనహృదయ, పరదేవతాపారమార్థ్యవేది వసిష్ఠపరాశర వ్యాసప్రాచేతసవైశమ్పాయనబోధాయన, శుక శౌనక భారద్వాజ శాండిల్య హారీత ప్రభృతి పరిమర్శి సమధిక వైభవ, సాంఖ్యసౌగత చార్వాక శాంకర యాదవ భాస్కర కాణాద కౌమారిల మత తమోనివారణ దివాకర, పాషండమద దుర్మషండఖండన చండపవన, శ్రీవేంకటాచల వారణాచల సింహాచల గోపనగరాహీంద్రనగర శ్రీముష్ణ చిత్రకూట శ్రీరంగ శ్రీవనాద్రి కురుకాపురీ ప్రభృత్యష్టోత్తరశత దివ్యస్థాన సేవాసంతోషరచిత పద విన్యాస పవిత్రీకృత పృథివీమండల, యతిపతి యామునార్య నాథముని ఫణితి పరిష్కార పాంచరాత్ర రక్షా రహస్యరక్షా నిక్షేపరక్షా సచ్చరిత్రరక్షా గీతార్థసంగ్రహరక్షా శతదూషణీ సర్వార్థసిద్ధి తత్త్వముక్తాకలాప తత్త్వటీకా తాత్పర్య చంద్రికా న్యాయపరిశుద్ధి న్యాయసిద్ధాంజనాధికరణదర్పణాధికరణసారావలీ సంకల్పసూర్యోదయ యాదవాభ్యుదయాద్యనేక దివ్యప్రబంధనిర్మాణ సామర్థ్య సందర్శన సంతుష్ట శ్రీరంగనాథ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధవేదాంతాచార్యపద, తద్వల్లభాకృపాసమ్ప్రాప్త సర్వతంత్ర స్వతంత్రతాబిరుద, సందర్శన మాత్రనిరస్తసమస్తదుర్వాది సంఘ, త్రింశద్వారం శ్రావిత శారీరకమీమాంసాభాష్య, ఛాత్రజన నిబద్ధ జైత్రధ్వజ ప్రసాధిత దశదిశాసౌధ, ఏకయామినీయామ నిర్మిత పాదుకాసహస్ర శ్రవణ

సంజాత విస్మయ రంగేశయవిశ్రాణిత కవితార్కికసింహ స
మాఖ్యావిఖ్యాత వైదగ్ధ్య, సంసార దావానల సంతప్తజన సం
జీవన సరసామృతపరీవాహాను రూప సారసార రహస్యత్రయ
సారాభయప్రదానసార గురుపరమ్పరాసార సారసంక్షేప సార
సంగ్రహోపకారసంగ్రహ విరోధిపరిహార ప్రధానశతక పరమ
పద సోపాన తత్త్వపదవీ రహస్యపదవీ తత్త్వనవనీత రహస్య నవ
నీత తత్త్వమాతృకా రహస్యమాతృకా తత్త్వసందేశ రహస్యసం
దేశ హంససందేశ రహస్య సందేశ వివరణ రహస్య శిఖామణి
తత్త్వత్రయచుళక రహస్యత్రయచుళక మునివాహన భోగాంజలి
వైభవ సమ్ప్రదాయపరిశుద్ధి హస్తిగిరి మాహాత్మ్య పరమత
భంగతత్త్వరత్నావళీ తత్త్వరత్నావళీ ప్రతిపాద్యసంగ్రహ రహ
స్యరత్నావళీ రహస్య రత్నావళీహృదయ రంజితరమాసహా
యనిత్యబహుమత, పాంచరాత్ర ప్రతిపాదితాభిగమనోపాదానే
జ్యాస్వాధ్యాయయోగరూప పంచకాలపరాయణ, సమ్యక్ప్ర
దర్శిత షడంగాష్టాంగ యోగ, పరాంకుశ పరకాలభక్తిసార
కులశేఖర విష్ణుచిత్తమునివాహనాది మునివర రచిత దివ్యప్ర
బంధ తాత్పర్య రంజిత పరితోషిత బుధజన, త్రిరత్నగాథా శ్రీ
వైష్ణవ దినచర్యార్థ పంచకసంగ్రహ శ్రీచిహ్నమాలా గీతార్థ
సంగ్రహ గాథా శరణాగతిగాథా ద్వాదశనామగాథా మూల
మంత్రగాథాద్వయగాథా చరమశ్లోక సంగ్రహగాథాఽఽహారని
యమగాథా ఘుటికాగాథా కుబేరాక్షిగాథా కంతుకగాథా ప
రిహాసగాథా డోళాగాథా నవరత్నమాలా ప్రబంధసారాద్య
నేక దివ్యప్రబంధ నిర్మాణ సామర్థ్య సంతుష్టవరద ప్రసాదలబ్ధ
వరగుణ భూషిత వరదాచార్య సత్పుత్ర, సాపరాధ లక్ష్మణా

ర్యదుర్వర్ణ సువర్ణ కరణ సంతాన ప్రకటితా ఘటితఘటనానా
మర్థ్య, బ్రంహతంత్రస్వతంత్రయోగి ప్రభాకరయోగి వరదా
చార్య రామానుజార్యప్రభృతి సచ్ఛిష్యోపదిష్ట త్రయ్యంతయుగ
ళ నారాసారాది సద్రహస్య జాత, సుదర్శన సూరివిరచిత శ్రుత
ప్రకాశికా పరిరక్షణ పరిశోధన ప్రతిపాదన పరిబృఢ యతిపతి
పరిచితయాదివాచలవాసి నారాయణచరణామ్బుజసేవాసమయ
సంతుష్టమానస, స్వనిర్మితాతిశయితానంత దివ్య ప్రబంధప్రవర్త
న సరభసనీత శత సంవత్సర, సరసిజ సదృశ చరణ యుగళ, సి
తాంతరీయ శోభమాన కటితట, దివ్యాంగులీయక వ్యాఖ్యా ము
ద్రాముద్రిత దివ్యపుస్తక భూషణ భూషిత కరద్వయ, విమలో
పవీత సోత్తరీయతులసీ నళినాక్ష మాలావిరాజిత విశాల వక్ష
స్థల, లసదూర్ధ్వ పుండ్రమండిత పూర్ణేందు సమవదన, దిన
కరసన్నిభ దివ్యమంగళ విగ్రహోజ్జ్వల, సితాంతరీయ సూత్త
రీయ దివ్య మకుట చూడావతంస మకరకుండల గ్రైవేయక
హార కేయూరకటకముక్తా దామోదర బంధన కాంచీ గుణ
నూపురాద్యపరిమేయ భూషణ భూషిత శ్రీరంగనాథ పదకమ
ల నిరంతరానుభవనిరతిశయానంద పరిపూర్ణ మనోరథ, విశు
ద్ధ విద్యావిభూషణ విబుధజననాథ, వెంకటనాథ, మమనాథ,
నమస్తే నమస్తే నమస్తే ॥

నమ పద్మాక్షపౌత్రాయ నమో ఽనంతార్య సూనవె ।
నమోవరదనాథార్య పిత్రే వేదాంత సూరయె ॥

నిర్మితం వెం॥ టేశేన వెదాంతాచార్యవైభవమ్ ।
సంకీర్తయేత్ప్రతిదినం వెదాంతాచార్యభక్తిమాꠓ ॥

శ్రీవెంకటేశార్య విరచితం దేశికగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే నమః

శ్రీవరవర మునీంద్రాయనమః

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం వరవర మునిశతకమ్

సౌమ్యజామాతృ యోగీంద్రచరణాంబుజషట్పదమ్ ।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞాన ప్రదం శుభమ్ ॥

ఆకల్పమత్రభవతు ప్రథయన్ ధరిత్రీ
మస్మద్గురుర్వరవర ప్రవరో మునీనాం ।
అంతస్తమశ్శమనమంథ దృశాంయదీయ
మమ్లాన పల్లవతలారుణ మంఘ్రియుగ్మమ్ ॥ ౧॥

వరవరమునివర్య పాదరత్నం
వరదగురుం గురుమాశ్రయే గుణానాం ।
ఉపనిషదుపగీతమర్థతత్త్వం
తదిహాయదీయవశంవదం సమింధే ॥ ౨॥

గుణమణినిధయే నమోనమస్తే
గురుకులధుర్య నమోనమో నమస్తే ।
వరవరమునయే నమోనమస్తే
యతివర తత్త్వవిదే నమోనమస్తే ॥ ౩॥

కురుమయి విమలం దృగంచలంతే
కుశల నిదాన దయానిధే నమస్తే ।
నిశిచరపరిపంథి నిత్యయుక్తే
నిమికుల మంగళదీపికే నమస్తే ॥ ౪॥

త్వంమేబంధు స్త్వమసిజకనక స్త్వం సఖా దేశిక స్త్వం
విద్యావృత్తంసుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమంత్వం ।
ఆత్మా శేషీభవసి భగవ న్నాంతరశ్శాసితాత్వం
యద్వాసర్వంవరవరమునే యద్యదాత్మానురూపమ్ ॥ ౧౧॥

ఆమ్నాయేషు స్మృతిభిరఖిలై స్సేతిహాసైః పురాణై
ర్దృశ్యంయత్తైర్యదిహవిదుషాం దేశికానాం ప్రసాదాత్ ।
స్వైరాలాపైస్సులభయసి తత్వంచమోపాయతత్వం
దగ్ధ్యందర్శ్యం వరవరమునే దైన్యమస్మద్విధానామ్ ॥ ౧౨॥

సత్సమ్బంధోభవతి హితమి త్యాత్మనైవోపదిష్టం
శిష్టాచారం దృఢయితుమిహ శ్రీసఖో రంగధుర్యః ।
ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవ స్త్వదీయం
దృష్టైవత్వాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకామ ॥ ౧౩॥

సోయంభూయస్స్వయముపగతో దేశికైస్సంసదంతే
శ్రుత్వాగూఢంశరరిపుగిరామర్థతత్వం త్వదుక్తం ।
ఆగోపాలం ప్రథయతితరా మద్వితీయంత్వదీయం
వాచాందూరంవరవరమునే వైభవం శేషశాయీ ॥ ౧౪॥

సిద్ధోపాయ స్త్వమిహసులభో లమ్భయ న్పూరుషార్థా
నజ్ఞాతాంశ్చ ప్రథయసి పునర్యత్తతో దేశిక స్త్వమ్ ।
దేవీలక్ష్మీ ర్భవసిదయయా వత్సలత్వేనచత్వం
కోసౌయస్త్వాం వరవరమునే మన్యతేనాత్మనీనం ॥ ౧౫॥

నిత్యంపత్యు పరిచరణతో వర్ణతో నిర్మలత్వా
ద్వృత్త్యావాచాం విబుధసరితశ్చాతురీముద్గిరంత్యా ।
శేష శ్శ్రీమానితి రఘుపతే రంతరేణాపి వాణీం
కోనామత్వాం వరవరమునే కోవిదోనావగంతుమ్ ॥ ౧౬॥

సత్యంసత్యంపునరితి పురా సారవిద్భిర్యదుక్తం
బ్రూమశ్శ్రోత్రైశ్శృణుత సుధియోమత్సరంవర్జయిత్వా ।
తత్త్వంవిష్ణోః పరమనుపమం తత్పదం ప్రాప్యమేవం
తత్సంప్రాప్తౌ వరవరముని ర్దేశికో దీర్ఘదర్శీ ॥ ౧౭॥

లక్ష్మ్యంయస్తే భవతిభగవం శ్చేతసశ్చక్షుషోవా
తుభ్యంద్రుహ్యంత్యపి కుమతయోయేవృథామత్సరేణ ।
ముక్తింగచ్ఛేన్ముషితకలుషో మోహముద్ధూయసోయం
నానాభూతాన్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయుస్తే ॥ ౧౮॥

స్వప్నేపిత్వత్పదకమలయో రంజలింకల్పయిత్వా
శ్రుత్వాయద్వాసకృదపివిభో నామధేయంత్వదీయం ।
నిష్క్రీత్యాహంవరవరమునే మానవకర్మబంధాన్
భస్మీకృత్యప్రదిశతిపరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశం ॥ ౧౯॥

యస్మిన్కించిద్విధిరపియథా వీక్షితుంనక్షమస్స్యా
ద్వక్తుంశక్తః కఇహభగవన్ వైభవంత్వద్వితీయం ।
యస్సర్వజ్ఞ స్సఖలు భగవా నీక్షతేతత్సమగ్రం
తస్యాపిత్వంవరవరమునే మన్యసేతత్త్వమేక ॥ ౨౦॥

కాలో౽నంత కమలజనుషో నవ్యతీతాశ్శియంత
స్తిర్యఙ్మర్త్యస్త్రావనలతా ప్రస్తరోవాప్యభూవం ।
ఇత్థంవ్యర్థైర్జనిమృతిశతై రేనసామేవపాత్రై
ర్దిష్ట్యాసోహం వరపరమునేదృష్టిగమ్యస్తవాసం ॥ ౨౧॥

ముక్త్వైవత్వాం వరవరమునే సమ్ప్రదాంమూలకందం
క్షేమంకించిన్నఖలుసులభం కేశవైకాంత్యభాజాం ।
దృష్ట్వైవాతవపున రనుక్రోశకోశైరపాంగై
ర్నిర్మర్యాదః పశురపిభృశం నీయతేనిర్మలత్వం ॥ ౨౨॥

మర్త్యంకంచిద్వరవరమునే మానహీనం ప్రశంస
న్స్వాదాతస్య ప్రపదనపర ప్రత్యహంసేవమానః ।
తచ్ఛేషత్వం నిరయమపి య శ్లాఘ్యామిత్యేవభుఙ్క్తే
సోయంప్రాప్తకథమిహపరాం త్వత్పదైకాంత్యవృత్తిమ్ ॥ ౨౩॥

నిత్యానాంయ ప్రథమగణనాం నీయసేశాస్త్రముఖ్యైః
కృత్యాకృత్యాభవపికమలాభర్తురేకాంతమిత్రమ్ ।
దేవస్స్వామీస్వయమిహభవన్సౌమ్యజామాతృయోగి
న్భోగీశత్వద్విముఖమపిమాం భూయసా పశ్యనిత్యం ॥ ౨౪॥

అర్వాగ్భావ్యాదపిచ వచసా మంజసా సన్నివేశా
దావిర్భావ్యైరమలమతిభి ర్నిత్యమారాధనీయం ।
అశాసానైర్వరవరమునే నిత్యముక్తైరలభ్యం
మర్త్యైర్లబ్ధుం ప్రభవతికథం మద్విధశ్శ్రీముఖం తే ॥ ౨౫॥

నారానార ప్రమితిరహిత స్సర్వదాశాసనంతే
సద్యశ్శ్రీమన్కపికరకృతాం మాలికామేవకుర్యాం ।
నోచే దేతద్వరవరమునే దూరదూరశ్శ్రుతీనాం
మాలాకుర్యాత్పురుషవృషభోమైథిలీభాగధేయం ॥ ౨౬॥

లక్ష్మ్యంత్యక్త్వాయదపివిఫలో జాయతేరామబాణో
వాణీదివ్యావరవరమునే జాతునైవంత్వదీయా ।
సోయంసర్వం మదభిలషితం వర్షతిశ్రీముఖాబ్ద
స్తన్మేనిత్యం తదిహపరమం ధామకస్మాద్దురాపమ్ ॥ ౨౭॥

ప్రేమస్థానంవరవరమునే సంతుసంతశ్శతంతే
తుల్యః కోవావరదగురుణా తేషునారాయణేన ।
సానుక్రోశ స్సతుమయిపృథం సర్వదోషాస్పదేస్మి॰

మామేవం తేమనసికురుతే మత్సమఃకోపిలోకే ॥ ౨౮॥

భక్త్యుత్కర్షందిశతియదిమే పాదపద్మేత్వదీయే
తస్మాదస్మైభవతివరద స్వార్థనామాగురుర్మే ।
యద్వాతస్మైవరవరమునే యద్యహం ప్రేమయుక్తో
ధన్యస్త్వంమామనుభజసితత్కింతుమన్యే యదన్యైః ॥ ౨౯

యత్సమ్బన్ధాద్భవతిసులభో యస్యకస్యాపిలోకే
ముక్తైర్నిత్యైరపి దురధిగం దైవతం ముక్తిమూలం ।
తంత్వామేవం వదతివరదే సౌహృదంమేయదిస్యా
త్తస్యైవస్యాద్వరవరమునే సన్నిధానిత్యవాస ॥ 30॥

సగ్వావసాసదృశవిభవా శేషగస్త్వత్ప్రియాణాం
త్యక్త్వాభర్తుస్తదపిపరమం ధామతత్ప్రీతిహేతో ।
మగ్నానగ్నా వరవరమునే మాదృశానున్నినీష
స్స్మర్త్యావాసో భవసిభగవన్మంగళంరంగధామ్ని ॥ 3౧॥

ప్రత్యూషార్కద్యుతి పరిచయ స్మేరపద్మాభితామ్రం
పశ్యేయం తద్వరవరమునే పాదయుగ్మంత్వదీయమ్ ।
పాథోబిందు పరమణురపి స్పర్శవేధీయదీయో
భావేబావేవిషయముషితా న్పావయత్యేవలోకాన్ ॥ 3౨॥

నిత్యేలోకేనివసతిపున శ్శ్రీమతిత్వాంగతానాం
దూరీభావః ప్రభవతిపురా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః ।
సంప్రత్యేవంసకలసులభో యద్యపిత్వందయాబ్ధే
మామేవైకం వరవరమునే మన్యసేవర్జనీయం ॥ 33॥

త్వత్పాదాబ్జప్రణయవిధురో దూరగస్త్వత్ప్రియాణాం
త్వత్సమ్బంధస్మరణవిముఖో వీతరాగస్త్వదుక్తౌ ।

త్వత్కైంకర్య త్వదుపసదన త్వత్ప్రణామానభిజ్ఞో
దూయేదూరం వరవరమునే దోషలక్షైక లక్ష్యమ్ ॥ ౩౪॥

ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయో యే పరబ్రహ్మసామ్యా
త్పశ్యంతస్త్వత్పదమనుపమం యేపునశ్శుద్ధసత్త్వాః ।
సర్వైరేతైర్వరవరమునే శశ్వదభ్యర్చితం తే
కాంక్షత్యేత త్కథమయమహో కామకామః పదాబ్జమ్ ॥౩౫॥

ప్రాప్తుం క్షేమం ప్రకృతిమధురైః ప్రాగపి త్వత్కటాక్షై
స్సోయంజంతుస్త్వదనుభజనం త్వత్తఏవాప్తుమిచ్ఛన్ ।
క్రందత్యుచ్చైః కలుష మతిభి స్సంవసన్కామకామైః
కాలక్షేపో వరవరమునే తత్కథం యుజ్యతే తే ॥ ౩౬॥

కోణైరక్ష్ణః కుమనస మిమం నిర్మలంకల్పయిత్వా
హాతుందూరే వరవరమునే హాకథం యుజ్యతే తే ।
పాథ పాతుం ప్రయతనపరః పంకిలం శోధయిత్వా
పంకేముఞ్చన్పునరిదమతః ప్రాప్నుయాదేవ కింవా ॥ ౩౭॥

కాలః కింస్విన్న భవతిసమే కాంక్షిత కాంక్షితానాం
యస్మిన్నస్మిన్ననలజలధే రుత్ప్లుతస్త్వాం సమస్యన్ ।
సిక్తః శ్రీమ న్వరవరమునే శీతలై స్త్వత్కటాక్షై
స్సూక్తస్తోత్రై రమృత మతులం గాహతే మోదమానః ॥ ౩౮॥

వారావారప్లవనచతుర కుంజరో నానరాణాం
పద్మాభర్తు ప్రియసహచర పత్రిణామీశ్వరోవా ।
నాయుర్భూత్వా సపదియదివా మార్గముల్లంఘ్యదుర్గం
కాలేకాప్యేవరవరమునే కామయేశిక్షితుంత్వామ్ ॥ ౩౯॥

కామక్రోధక్షుభితహృదయాః కారణం వర్జయిత్వా
మర్త్యాత్యప్యం వరవరమునే యేపునర్మన్వతే తే ।

దుష్టం తేషామభిమతతయా దుర్వసం దేశమిచ్ఛ
న్నంతస్త్వాంతం కథమపి మిథో భావయేయం భవంతం ॥౪౦॥
నామైతత్తే నవనవరసం నాథసఙ్కీర్త్యనృత్య
న్నంతః కర్తుం వరవరమునే నిత్యమిచ్ఛత్యయం త్వామ్ ।
అర్థం నిద్రాహరతి దివస స్యార్థమన్యం నృశంసో
హాసోమూర్ఖై ర్మలినమతిభి స్త్వాక్ప్రవృత్తిం నిరుంధే ॥ ౪౧॥
అంతర్ధ్యాయన్ వరవరమునే యద్యపిత్వా మజస్రం
విశ్వాంతాపైస్త్రిభిరభిహితం వీక్ష్యముహ్యామ్యసహ్యాం ।
క్షుత్సన్తాపక్షుభితమనసాం కోహిమధ్యేబహూనా
మేకస్స్వాదు స్వయమనుభవ న్నేతి చేతః ప్రసాదమ్ ॥ ౪౨॥
సత్త్వోదగ్రై స్సకలభువన శ్లాఘనీయై శ్చరిత్రై
స్తత్త్వార్థప్రకటన పరై స్సారగర్భై ర్వచోభిః ।
లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామాన్యదృష్ట్యా
జానానస్త్వాం కథమపి నమే జాయతాంమత్క్షగమ్యః ॥ ౪౩॥
కల్యాణైకప్రవణమనసం కల్మషోపప్లుతానాం
క్షాంతిక్షేమ ద్రఢిమసమతా శీల వాత్సల్య సింధో ।
త్వామేవాయం వరవరమునే చింతయన్నిష్పతిత్వా
మార్తం శ్రీమ న్కృపణమపి మా మర్హసి త్రాతు మేవమ్ ॥
దోషైకాంతీ దురితజలధి ర్దైశికోదుర్మతీనాం
మాథోజంతు ర్థ్రువమయమితి శ్రీమతామోచనీయః ।
పాదుకాయుగ్మం భవదనుచరై రర్పితం భక్తినమ్రై
ర్మౌలౌకృత్వా వరవరమునే వర్తతాం తత్రధన్య ॥ ౪౫॥
నిత్యం నిద్రావిగమ సమయే నిర్విశఙ్కైరనేకై
స్త్వన్నామైవశ్ర సుమధురం గీయమానం త్వదీయై ।

ప్రాయస్తేషాం ప్రపదనపరో నిర్భరస్త్వత్ప్రియాణాం
పాదామ్భోజే వరవరమునే పాతుమిచ్ఛామ్యహం తే ॥ ౪౬॥

అంతస్స్వాంతం కమపి మధురం మంత్ర మావర్తయంతీ
ముద్యద్బాష్పస్తిమితనయనాముజ్ఝితాశేషవృత్తిం ।
వ్యాఖ్యా గర్భం వరవరమునే త్వన్ముఖం వీక్షమాణాం
కోణేలీన క్వచిదణురసా సంసదంతాముపాస్తాం ॥ ౪౭॥

ఆబిభ్రాణశ్చరణ యుగళీ మర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
ద్వారంవారం వరవరమునే వందమానేన మూర్ధ్నా ।
శృణ్వన్వాచశ్శ్రుతిశత శిరస్తత్త్వ సంజీవనీస్తే
పశ్యన్మూర్తిం పరిషదిసతాం ప్రేక్షణీయో భవేయమ్ ॥ ౪౮॥

కాలేయస్మిన్కమలనయనం దేవ మారాధయిష్య
న్నిర్యాసిత్వాం వరవరమునే నిత్యయుక్తైస్త్వదీయైః ।
అగ్రే నృత్యన్నయమపి తదాగాహతాంహర్ష సింధౌ
మజ్జంమజ్జం మధువనజుషాం వైభవం యూథపానాం ॥ ౪౯॥

భూత్వాపశ్చాత్పునరయ మధవ్యోమ్నిగోపాయమానో
భూయః పార్శ్వద్వితయ సుషమాసాగరం గాహమానః ।
జల్పన్నుచ్చైర్జయజయవిభో జీవజీవేతి వాచం
శంసన్మార్గం వరవరమునే సౌవిదల్లో భవేయమ్ ॥ ౫౦॥

దేవీగోదా యతిపతిశఠద్వేషిణౌ రంగశృంగం
సేనానాథో విహగవృషభ శ్శ్రీనిధి స్సింధు కన్యా ।
భూమానీలా గురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమీషా
మగ్రేనిత్యం వరవరమునే రంఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే ॥ ౫౧॥

భృత్యైర్ద్విత్రైః ప్రియహితపరై రక్షితే భద్రపీఠే

తుంగం తూలాసనవరమలం కుర్వతస్సోపధానం ।
అంఘ్రిద్వంద్వం వరవరమునే రబ్జపత్రాభితామ్రం
మాళౌవక్త్రే భుజశిరసిమే వక్షసి స్యాత్క్రమేణ ॥ ౨౨॥
అగ్రేపశ్చా దుపరి పరితో భూతలం పార్శ్వతో మే
మాళౌవక్త్రే వపుషి సకలే మానసా మ్భోరుహేచ।
దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్య మంఘ్రిద్వయం తే
నిత్యంమజ్జన్నమృత జలధౌ నిస్తరేయం భవాబ్ధిం ॥ ౨౩॥
కర్మాధీనే వపుషికుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం
దుఃఖేమగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జంతురేషః ।
సర్వం త్యక్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి త్వత్ప్రసాదా
ద్దివ్యం ప్రాప్తుం తవపదయుగం దేహిమే సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౪॥
యాయావృత్తిర్మనసి మమసా జాయతాం సంస్మృతిస్తే
యోయో జల్ప స్సభవతు విభో నామ సఙ్కీర్తనం తే।
యాయాచేష్టా వపుషి భగవ న్సాభవే ద్వందనం తే
సర్వంభూయా ద్వరవరమునే సమ్యగారాధనం తే ॥ ౨౫॥
కామావేశకలుషమనసా మింద్రియార్థేషు యోసా
భూయోనాథే మమతు శతధా వర్ధతా మేష భూయాన్।
భూయోప్యేవం వరవరమునే పూజనే త్వత్ప్రియాణాం
భూయోభూయ స్త్వదను భజనై పూర్ణకామో భవేయం॥
భక్ష్యాభక్ష్యే భయవిరహిత స్సర్వతోభక్షయిత్వా
సేవ్యాసేవ్యౌ సమయరహిత స్సేవయా తోషయిత్వా ।
కృత్యాకృత్యే కిమపినవిదన్ గర్హితంవాపికృత్వా
కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాంక్షితం త్వత్ప్రియాణాం॥
నిత్యంత్రాతుం వరవరమునే విశ్వతోవీతరాగై

ప్రాప్యంసద్భి పరమిపమహా నెచ్చతి బ్రహ్మసామ్యం।
ర్మర్యాద పతతు నిరయే నిందితైః స్వకలైః
ర్లబ్ధ్వా కించిత్త్వదనుభజనం త్వన్మఖోల్లాసమూలం ॥ ४८॥
నాసౌవాసం సభసిపరమే వాఞ్ఛతి త్వత్ప్రసాదా
న్మర్త్యావాసా యదిహాస లభ తే పిలాభ్గో మహీయాన్ ।
ంచిత్కృత్వా వరవరమునే కేవలం త్వత్ప్రియాణాం
పశ్యన్ప్రీతిం భవతిభవతో వీక్షితానాంవిధానమ్ ॥ ४९॥
అస్మాన్బాయ త్వయి విధా శాస్త్రాణి శ్రోధయిత్వా
పద్మాభర్తు ప్రతిదినమిహ ప్రేషయ న్ప్రాభృతాని ।
తస్మిన్దివ్యే వరవరమునే ధామని బ్రంహనామ్యా
త్ప్రీతిభూతోభవతి భవతోనైవ కశ్చిద్దయాయాః ॥ ६०॥
జప్యంనాన్య త్కిమపి యదిమే దివ్యనామ్న స్త్వదీయా
న్నైవోపాస్యం నయనసులభా దంఘ్రియుగ్మాదృతే తే।
ప్రాప్యం కించిన్నభవతి పరం ప్రేష్యభావాదృతే తే
భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతలేనిత్యవాసః ॥ ६०॥
మంత్రోదైవం ఫలమితి మయావాంఛితం యద్యపిస్యా
న్మధ్యేవాసా మలినమనసా మేవమేవం యదిస్యాత్ ।
యద్వాకించి త్త్వదనుభజనం సర్వధాదుర్లభం స్యా
ద్దేహంత్యక్త్వా వరవరమునే దీయతాం నిశ్చయోమే ॥ ६२॥
ఆచార్యత్వం త్వయికిమితి యత్ఖ్యాత మామ్నాయముఖ్యై
శేషశ్శ్రీమా న్భవతి భగవా నీశ్వరత్వం విహాయ ।
మంత్రందాతా వరవరమునే మంత్రరత్నంత్వదీయం
దేవశ్శ్రీమా న్వరవరముని ర్వర్తతే దేశికత్వే ॥ ६३॥
ఆత్మానాత్మప్రమితి విరహా త్సత్పురత్యంతదూరే

ఘోరే తాపత్రితయ కుహరే ఘూర్ణమానో జనోయమ్ ।
పాదచ్ఛాయాం వరవరమునే ప్రాపితోయత్ప్రసాదా
త్తస్మై నేయం తదిహ కిమితి శ్రీనిధే ర్విద్యతే తే ॥ ౬౪॥

విఖ్యాతం యద్రఘుకులపతే ర్విశ్వతస్మాత్తలేఽస్మి
న్నితో్యదగ్రం వరవరమునే నిస్సపత్నం మహత్వం ।
పశ్యన్నంధః ప్రకృతివివశో బాలిశో యాదృశోయం
తత్త్వం తత్త్వం ప్రకటయసి మే తాదృశై రేవ యోగ్యై ॥

లక్ష్మీభర్తుః పరమ గురుతాం లక్షయంతీ గురూణాం
పారమ్పర్యక్రమవివరణీ యాహి వాణీ పురాణీ ।
అర్థం తస్యాః ప్రథయసి చిరాదన్యతో యద్దురాపం
దివ్యం తస్మే వరవరమునే వైభవం దర్శయిత్వా ॥ ౬౬॥

తత్త్వం యత్తే కిమపి తపసా తప్యతామప్యృషీణాం
దూరాద్దూరం వరవరమునే దుష్కృతై కాంక్షిణో మె ।
వ్యాకుర్వాణః ప్రతిపదమిదం వ్యక్తమేవం దయావా
న్నాథో నైతత్కిమితి జగతి ఖ్యాతయత్యద్వితీయం ॥ ౬౭॥

కాలేకాలే కమలజనుషాం నాస్తికల్పాయుతం కిం
కల్పేకల్పే హరిరవతరన్ కల్పతే కిం నముక్త్యై ।
మృత్వామృత్వా తదపి దురితై రుద్భవంతే దురంతై
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హంత నైవాశ్రయంతే ॥ ౬౮॥

కారాగారే వరవరమునే వర్తమాన శ్శరీరే
తాపై రేష త్రిభి రపి చిరం దుస్తరై స్తప్యమాన ।
ఇచ్ఛన్భోక్తుం తదపి విషయా నేవ లోకం క్షుధార్తో
హిత్వైవ త్వాం విలుఠతి బహిర్ద్వారి పృథ్వీపతీనాం ॥ ౬౯॥

మధ్యేమాంసక్షతజగహనం విస్సృజా మేవభోజ్యం
దీనోవోఘం దృఢమిహావపు శ్చేష్టతే రాత్రిహాని
భగ్నేతస్మిన్పరిణమతి య పాతకే యాతనార్హే
దేహేనిత్యం వరవరమునె కేనజిజ్ఞాసనీయ ॥ ౭౦॥

అల్పాదల్పం క్షణిక మసకృ ద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా
దుఃఖోదగ్రం సుఖ మభిలషన్ దుర్లభై రింద్రియార్థై ।
మోఘంకృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలం శరీరం
మజ్జత్యంధే తమసి మనుజ స్త్వత్ప్రియ స్త్వత్ప్రియాణామ్॥

పశ్యన్నైవ ప్రభవతి జనో నేక్షితుం త్వత్ప్రభావం
ప్రాజ్ఞైరుక్తం పునరపిహసన్ దర్శయత్యభ్యసూయాం ।
నశ్యత్యేవం వరవరమునె నాథయుక్తం తదస్మిన్
ప్రత్యక్షం యత్పరికలయితుం తత్త్వ మప్రాకృతంతే ॥ ౭౨॥

సత్త్వోన్మేషప్రముషిత మన కల్మషై స్సత్వనిష్ఠై
స్సంగంత్యక్త్వా సకలమపియ స్సేవ్యతే వీతరాగై ।
తస్మై తుభ్యం వరవరమునే దర్శయత్యభ్యసూయాం
కస్మైకృత్వా కిమపి కుమతి, కల్పతా మిష్టసిద్ధ్యై ॥ ౭౩॥

దివ్యంతత్త్వే యదిహ కృపయా దేవదేవోపదిష్టం
తత్త్వం భూయా ద్వరవరమునే సర్వలోకోపలభ్యం ।
వ్యక్తైతస్మి న్విదధతి భవద్వైభవ ద్వేషిణో యే
ద్వేషం త్యక్త్వా సపది దురిత ధ్వంసనీం త్వత్సపర్యాం ॥ ౭౪॥

కేచిత్త్వైరం వరవరమునే కేశవం సంశ్రయంతే
త్వామప్యన్యేతమపిసుధియ స్తోషయ న్త్యాత్మవృత్త్యా ।
త్వత్తో నాన్యత్కిమపి శరణం యస్య సోయం త్వదీయో

భృత్యోనిత్యం భవతి భవతః ప్రేయసాం ప్రేమపాత్రం ॥ ౭౫॥
దీనేపూర్ణాంభవదనుచరే దేహిదృష్టిందయార్ద్రాం
భక్త్యుత్కర్షం వరవరమునే తాదృశం భావయంతం ।
యేనశ్రీమ ద్రుతమహమిత ప్రాప్య యుష్మత్పదాబ్జం
త్వద్విశ్లేషేతనువిరహిత స్తత్రలీనో భవేయం ॥ ౭౬॥
త్వత్పాదాబ్జం భవతు భగవ న్దుర్లభం దుష్కృతోమే
వాసోపిస్యా ద్వరవరమునే దూరత స్త్వత్ప్రియాణాం ।
త్వద్వైముఖ్యా ద్విఫలజనుషో యేపునస్తూర్ణమేషాం
దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణకామో భవేయం ॥ ౭౭॥
సింహవ్యాఘ్రా సపది విషినే పన్నగ పావకోవా
కుర్యు ప్రాణాంతకమపి భయం కోవిరోధ స్తతోమే ।
నైతే దోషగ్రహణ రుచయ స్త్వత్ప్రియై స్త్వన్నిమిత్తై
ర్నానాజల్పై ర్వరవరమునే నాశయంత్యంతికస్థాః ॥ ౭౮॥
త్వద్భృత్యానా మనుభజతియ స్సర్వతోభృత్యకృత్యం
తద్భృత్యానా మభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావం ।
మద్భృత్యోసావితి మయి సచేత్సానుకమ్పో రసాంగైః
క్షేమంకుర్యా ద్వరవరమునే కింపునశ్శిష్యతేమే ॥ ౭౯॥
క్వాహంక్షుద్రః కులిశహృదయో దుర్మతిః క్వాత్మచింతా
త్రయ్యన్తానామసులభతరం తత్పరం త్వాత్మతత్త్వం ।
ఇత్థం భూతే వరవరమునే యత్పున స్స్వాత్మరూపం
ద్రష్టుం తత్తత్సమయసదృశం దేహిమే బుద్ధియోగమ్ ॥ ౮౦॥
సోఢుం తావద్రఘుపరిబృఢో నక్షమ స్త్వద్వియోగం
సద్య కాంక్ష న్వరవరమునే సన్నికర్షం తవైషః।

సాయంప్రాతస్తవపదయుగం శశ్వదద్దిశ్య దివ్యం
ముఞ్చన్బాష్పం ముకుళితకరోఽందతేహాంతమార్ధ్నా ॥ ౮౧॥

అంతస్త్వామ్యన్ రఘుపతిరసా వంతికే త్వామపృష్ట్వా
చింతాక్రాంతో వరవరమునే చేతసోవిశ్రమాయ ।
త్వన్నామైవ శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామం ముహుర్మాం
కృత్వైకస్యై కిమిహ తదిదం కీర్తయేతి బ్రవీతి॥ ౮౨॥

భుఙ్క్తే నైవప్రథమకబలే యత్త్వయానోపభుక్తే
నిద్రా నైవ స్పృశతి సుహృదం త్వాంవినా యస్యనేత్రే ।
హీనోయేనత్వమపి సలిలోత్క్షిప్తమీనోపమాన
కోఽసౌ సోఢుం వరవరమునే రాఘవస్త్వద్వియోగం ॥ ౮౩॥

పత్రం మూలం సలిలమపి యత్పాణినోపాహృతం తే
మాత్రా దత్తాదపి బహుమతం పత్యురేతద్రఘూణాం ।
శాఖాగేహం వరవరమునే సమ్మతం సౌధశృంగం
భూత్వావాసోమహదపివనం భోగభూమిస్త్వయాభూత్ ॥౮౪॥

అధ్వశ్రాంతింహరసిసరసైరార్ద్రశాఖాసమీరైః
పాదౌసంవాహయసి కురుషేపర్ణశాలాం విశాలాం।
భోజ్యందత్వా వరవరమునే కల్పయస్పుష్పశయ్యాం
పశ్యన్ధన్యో నిశి రఘుపతిం వా ఽసి పత్నీసహాయం ॥ ౮౫॥

పశ్యన్నగ్రేపరిమితహితస్నిగ్ధవాగ్వృత్తియోగం
సద్యశ్శోకప్రశమనపరం సాంత్వయంతం భవంతం ।
ప్రాజ్ఞోజజ్ఞే సఖిలు భగవాన్ దూయమానో వనాంతే
పశ్చాత్కర్తుం వరవరమునే జానకీ విప్రయోగం ॥ ౮౬॥

సుగ్రీవోఽనశ్శరణమితి యత్సూనృతం భ్రాతురగ్రే
పమ్పాతీరే పవనజనుషో భాషితం శోభతే తే ।

కాలాతీతే కపికులపతౌ దేవ తత్రైవ పశ్చా
చ్చాపంధూన్వన్వరవరమునే యత్నవాన్నిగ్రహే ఽభూత్ ॥౮౭॥
యస్మిన్ప్రీతిం మదభిలషితా మార్యపుత్రోవిధత్తే
యేనోపేత స్స్మరతి నపితు స్సోతిపిరో గతిర్మే ।
ఇత్యేవం త్వాం ప్రతిరఘుపతి ప్రేయసీసందిశంతీ
వ్యక్తందేవీ వరవరమునే తత్త్వమాహ త్వదీయం ॥ ౮౮॥
బాణై ర్యస్య జ్వలనవదనై ర్వాహినీవానరాణాం
శాత్యా వేగైర్భ్రమితజలదస్తోమ సాధర్మ్య మేతి।
సోఽయం భగ్నో వరవరమునే మేఘనాదశ్శరైస్తై
రక్షోనాథ కథమితరథా హన్యతే రాఘవేణ ॥ ౮౯॥
హిత్వాపృథ్వీం పునరపిదివ ప్రేయసీమానవానాం
దృష్ట్వాశ్రీమద్వదనకమలైర్దత్తదృష్టిః ప్రసీదన్ ।
ప్రేమోదగ్రై ర్వరవరమునే భృత్యకృత్యైస్త్వదీయై
ర్నీత ప్రీతిం ప్రతిదినమసౌ శాసితా నైరృతానాం ॥ ౯౦॥
సోదర్యేషు త్వమసి దయితో యస్యభృత్య స్సుహృద్వా
సోఢవ్యో భూత్త్వయి సహచరే జానకీ విప్రయోగః ।
ధ్యాయం ధ్యాయం వరవరమునే తస్య తే విప్రయోగం
మన్యే ఽనిద్రామరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోఽయం ॥ ౯౧॥
ముగ్ధాలోకం ముఖమనుభవ న్నోదతే నైవ దేవ్యా
స్స్నిగ్ధాలాపం కపికులపతిం నైవ సించత్యపాంగైః ।
త్వామేవైకం వరవరమునే సాదరం ద్రష్టుకామో
నాథో నైతిక్వచి దపిరతిం దర్శనే యూథపానాం ॥ ౯౨॥
ఏవం దేవ స్స్వయమభిలష న్నేష తే శేషవృత్తిం
జజ్ఞే భూయ స్తదను జగదా నందనో నందసూనుః ।

దూరీభావం వరవరమునే దుస్సహం పూర్వజస్తే
ధన్యస్త్యక్త్వాథయతు నచిరా చ్చక్షుషా రాఘవస్త్వాం ॥౯౩॥

పాయంపాయం ప్రణయమధురే పాదపద్మే త్వదీయే
పశ్యేయం తత్క్షమపి మనసా భావయంతం భవంతం।
కామక్రోధప్రభృతి రహితై కాంక్షితం త్వత్ప్రసాదై
స్సద్భిస్సాకం వరవరమునే సంతతంవర్తిషీయ ॥ ౯౪॥

పశ్యత్యేనం జనకతనయా పద్మగర్భైరపాంగైః
ప్రారబ్ధాని ప్రశయతు తే భాగధేయం రఘూణాం ।
ఆవిర్భూయా దమలకమలోదగ్ర మత్కోర్ణ పదం మే
దివ్యం తేజో వరవరమునే దేవదేవ త్వదీయమ్ ॥ ౯౫॥

రామశ్శ్రీమాన్ రవిసుతసఖో వర్ధతాం యూథపాలై
ర్దేవీ తస్మై దిశతు కుశలం మైథిలీ నిత్యయోగాత్ ।
నానుక్రోశో జయతుజయయ న్స్వాత స్తత్ప్రసాదం
సౌమిత్రిర్మే సఖలుభగవాన్ సౌమ్యజామాతృయోగీ ॥ ౯౬॥

యస్మాదేతద్వ్యుపనిషదామప్రమేయం ప్రమేయం
కుర్వాణ స్తత్సకల సులభం కోమలైరేవ వాక్యైః।
నీరోగస్త్వం వరదగురుణా నిత్యయుక్తో ధరిత్రీం
పాహి శ్రీమన్వరవరమునే పద్మయోని ర్దినాని॥ ౯౭॥

అపగతమదమానైరంతిమోపాయనిష్ఠై
రధిగతపరమార్థై రర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భి ర్నిర్జితక్రోధలోభై
ర్వరవరమునిభృత్యైరస్తుమే నిత్యయోగః ॥ ౯౮॥

వరవరమునివర్యచిన్త్యా మహంతాముపం తావకీ
మవిరత మనువర్తమానానమానావమానానిమాన్ ।

నిరవధిపదభక్తినిష్ఠా ననుష్ఠాన నిష్ఠాపహం
ప్రతిదిన మనుభూయ భూయోనభూయాస మాయాసభూః॥౯౯॥

వరవరమునివర్య పాదావుపాదాయ సౌదామినీ
విలసితవిభవేషు విత్తేషు పుత్రేషు ముక్తేషణాః ।
కతిచనయతివర్య గోష్ఠీబహిష్ఠీకృతష్ఠీవనా
విజహతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితం ॥ ౧౦౦॥

నిరవధినిగమాంతవిద్యానిషద్యా ఽనవద్యాశయాః
యతిపతిపదపద్మబంధానుసంధానసంధాయినః ।
వరవరమునివర్య సమ్బంధిసమ్బంధి సమ్బంధినః
ప్రతిదినమనుభూయభూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౧౦౧॥

యస్మాలమాశ్రయ జమాస్యవతారమూలం
కాంతోపయన్తృ యమినః కరుణైక సిన్ధోః ।
ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపి సత్తా
మూలంతదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్ ॥ ౧౦౨॥

యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం
శఠరిపుమునిదృష్టామ్నాయ సామ్రాజ్యమూలం ।
కలికలుష సమూలోన్మూలనేమూలమేతి
త్స భవతు వరయోగీన స్సమస్తార్థమూలం ॥ ౧౦౩॥

మూలంశఠారి ముఖసూక్తి వివేచనాయాః
కూలం కవేరదుహితు స్సముపాగతస్య ।
ఆలమ్బనస్య మమసౌమ్యవరస్య జన్మ
మూలం విభాతి నతులం వితులంచ చిత్రం । ౧౦౪

అనుదినమనవద్యై పద్యబంధై రమీభి
ర్వరవరమునితత్త్వంవ్యక్త ముద్ఘోషయంతమ్ ।

అనుపదమనుగచ్ఛన్నప్రమేయం శ్రుతీనా
మభిలషిత మశేషం శ్రూయతే శేషశాయీ ॥ ౧౦౫॥

జయతుయశసాతుంగం రంగంజగత్త్రియ మంగళం
జయతు సుచిరం తస్మిన్స్వామీ రమామణిభూషణం।
వరదగురుణాసార్ధం తస్మై శుభాన్యభివర్ధయ
న్వరవరముని శ్శ్రీమా న్రామానుజో జయతుక్షితౌ ॥ ౧౦౬॥

వరతిశతకమేతత్ప్రత్యహం యస్సుజన్మా
సహిభవతి నిదానం సమ్పదా మీప్సితానామ్ ।
ప్రశమయతి విపాకం పాతకానాం గుహాణాం
ప్రథయతిచ నిదానం పార మాప్తుం భవాబ్ధె ॥ ౧౦౭॥

సౌమ్యజామాతృయోగీంద్రచరణాంబుజషట్పదమ్ ।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్ ॥ *

శ్రీ దే వ రా జా చా ర్య వి ర చి త మ్

వరవరమునిశతకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవరవరమునీంద్రాయ మహాగురవేనమః.

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతైః
దేవరాజగురుభిర్విరచితా పూర్వదినచరీ

సౌమ్యజామాతృయోగీంద్ర చరణామ్బుజ షట్పదమ్ ।
దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞాన ప్రదం శుభమ్ ॥ ౧॥
అజ్కే కవేరకన్యాయా స్తుంగే భువన మంగళే ।

రంగేధామ్ని సుఖాసీనం వందే వరవరంమునిం ॥ ౨॥
మయి ప్రవిశతిశ్రీమ న్మందిరం రంగశాయినః ।
పత్యుః పదామ్బుజంద్రష్టు మాయాంత మవిదూరతః ॥ ౩॥
సుధానిధి మివస్వైర స్వీకృతోదగ్ర విగ్రహం ।
ప్రసన్నార్క ప్రతీకాశ ప్రకాశ పరివేష్టితం ॥ ౪॥
పార్శ్వతః పాణిపద్మాభ్యాం పరిగృహ్య భవత్ప్రియా ।
విన్యస్యంతం శనైరంఘ్రీ మృదులా మేదినీతలే ॥ ౫॥
అమ్లాన కోమలాకార మాతామ్ర విమలామ్బరం ।
ఆపీనవిపులోరస్క మాజానుభుజ భూషణం ॥ ౬॥
మృణాలతంతుసంతాన సంస్థాన ధవళత్విషా ।
శోభితం యజ్ఞసూత్రేణ నాభిబిమ్బ సనాభినా ॥ ౭॥
అమ్భోజబీజమాలాభి రభిజాత భుజాన్తరం ।
ఊర్ధ్వపుండ్రై రుపశ్లిష్ట ముచిత స్థానలక్షణైః ॥ ౮॥
కాశ్మీర కేసరస్తోమ కడార స్నిగ్ధరోచిషా ।
కౌశేయేన సమింధానం స్కంధమూలావలమ్బినా ॥ ౯॥
మంత్రరత్నానుసన్ధాన సన్తతస్ఫురితాధరం ।
తదర్థతత్వనిధ్యాన సన్నద్ధపులకోద్గమం ॥ ౧౦॥
స్మయమాన ముఖామ్భోజం దయమాన దృగంచలం ।
మయిప్రసాద ప్రవణం మధురోదార భాషణం ॥ ౧౧॥
ఆత్మలాభాత్పరంకించి దన్యన్నాస్తీతి నిశ్చయాత్ ।
అంగీకర్తు మివప్రాప్త మకించనమిమంజనం ॥ ౧౨॥
భవంతమేవనీరంధ్రం పశ్యన్వశ్యేన చేతసా ।
మునేవరవరస్వామిన్ ముహుస్త్వా మేవకీర్తయన్ ॥ ౧౩॥
త్వదన్య విషయస్పర్శ విముఖైరఖిలేంద్రియైః ।

భవేయం భవదుఃఖానా మసహ్యానామనాస్పదం ॥ ౧౪॥
పరేద్యుః పశ్చిమే యామే యామిన్యా స్సముపస్థితే ।
ప్రబుద్ధ్యశరణంగత్వా పరాంగురు పరమ్పరాం ॥ ౧౫॥
ధ్యాత్వారహస్యత్రితయం తత్వయాథాత్మ్య దర్పణం ।
పరవ్యూహాదికాన్ పత్యుః ప్రకారాన్ ప్రణిధాయచ ॥ ౧౬॥
తతః ప్రత్యుషసిస్నాత్వా కృత్వా పౌర్వాహ్ణికీః క్రియాః ।
యతీంద్రచరణద్వంద్వ ప్రవణేనైవచేతసా ॥ ౧౭॥
అథరంగనిధింసమ్య గభిగమ్య నిజంప్రభుం ।
శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయిత్వా పదద్వయం ॥ ౧౮॥
తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భ మూలభూతల భూషణం ।
ప్రాఙ్ముఖం సుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్మితం ॥ ౧౯॥
భృత్యైః ప్రియహితైకాగ్రైః ప్రేమపూర్వ ముపాసితం ।
తత్ప్రార్థనానుసారేణ సంస్కారాన్ సంవిధాయమే ॥ ౨౦॥
అనుకమ్పా పరీవాహై రభిషేచన పూర్వకం ।
దివ్యంపదద్వయందత్వా దీర్ఘం ప్రణమతో మమ ॥ ౨౧॥
సాక్షాత్ఫలైకలక్ష్యత్వ ప్రతిపత్తి పవిత్రితం ।
మంత్రరత్నం ప్రయచ్ఛంతం వందే వరవరం మునిం ॥ ౨౨॥
తతస్సార్థంవినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యానపాయిభిః ।
శ్రీరంగమంగలంద్రష్టుం పురుషం భుజగేశయం ॥ ౨౩॥
మహతిశ్రీమతిద్వారే గోపురంచతురాననం ।
ప్రణిపత్యశనైరంత ప్రవిశంతం భజామితం ॥ ౨౪॥
దేవీగోదాయతిపతి శఠద్వేషిణౌ రంగశృంగం
సేనానాథో విహగవృషభ శ్శ్రీనిధిస్సింధుకన్యా ।
భూమానీళా గురుజనవృతః పూరుష శ్చేత్యమీషా

మగ్రేనిత్యం వరవరమునే రంఘ్రియుగ్మం ప్రపద్యే ॥ ౨౫॥
మంగళాశాసనంకృత్వా తత్రతత్ర యథోచితం ।
ధామ్నస్తస్మాద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్యస్వంనికేతనం ॥ ౨౬॥
అథశ్రీశైలనాథార్య నామ్ని శ్రీమతి మంటపే ।
తదంఘ్రిపంకజద్వంద్వ ఛాయామధ్యనివాసినం ॥ ౨౭॥
తత్వందివ్య ప్రబంధానాం సారం సంసారవైరిణాం ।
సరసంసరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామితం ॥ ౨౮॥
తతస్స్వచరణాంభోజ స్పర్శసమ్పన్న సౌరభైః ।
పావనైరర్థిన స్తీర్థై ర్భావయంతం భజామితం ॥ ౨౯॥
ఆరాధ్యశ్రీనిధింపశ్చా దనుయాగం విధాయచ ।
ప్రసాదపాత్రంమాంకృత్వా పశ్యంతంభావయామి తం ॥ ౩౦॥
తతశ్చేతస్సమాధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే ।
ఉత్తంసితకరద్వంద్వ ముపవిష్ట ముపహ్వారే ॥ ౩౧॥
అబ్జాసనస్థ మవదాత సుజాతమూర్తి
మామీలితాక్ష మనుసంహిత మంత్రరత్నం ।
ఆనమ్రమౌళిభి రుపాసిత మంతరంగై
ర్నిత్యంమునిం వరవరం నిభృతో భజామి ॥ ౩౨॥
తతశ్శుభాశ్రయేతస్మి న్నిమగ్నంనిభృతంమన ।
యతీంద్ర ప్రవణంకర్తుం యతమానం నమామితమ్ ॥ ౩౩॥

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జ మధువ్రతై
ర్దేవరాజగురుభిర్విరచితా
పూర్వదినచరీ సమ్పూర్ణా.

శ్రి యై న మః

శ్రీమద్వరవరమునయేనమః

శ్రీమద్వరవరముని విరచితా యతిరాజవింశతిః

యస్స్తుతింయతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహారయతిరాజవింశతిం ।
తంప్రపన్నజనచాతకామ్బుదం నౌమిసౌమ్యవరయోగిపుంగవం॥

శ్రీమాధవాంఘ్రి జలజద్వయనిత్య సేవా
ప్రేమా విలాశయ పరాంకుశ పాదభక్తమ్ ।
కామాదిదోషహర మాత్మ పదాశ్రితానాం
రామానుజం యతిపతిం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ ౧॥

శ్రీరంగరాజ చరణామ్బుజ రాజహంసం
శ్రీమత్పరాంకుశ పదామ్బుజభృంగ రాజమ్ ।
శ్రీభట్టనాథ పరకాల ముఖాబ్జమిత్రం
శ్రీవత్స చిహ్నశరణం యతిరాజ మీడే ॥ ౨॥

వాచాయతీంద్ర మనసావపుషాచ యుష్మ
త్పాదారవిందయుగళం భజతాం గురూణాం ।
కూరాధినాథ కురుకేశముఖాద్య పుంసాం
పాదానుచింతన పరస్సతతం భవేయం ॥ ౩॥

నిత్యం యతీంద్ర తవదివ్య వపుస్స్మృతౌ మే
సక్తంమనోభవతు వాగ్గుణకీర్తనే ఽసౌ ।
కృత్యంచదాస్య కరణేతు కరద్వయస్య
వృత్త్యంతరే ఽస్తువిముఖం కరణత్రయంచ ॥ ౪॥

అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజ పదత్రయార్థ
నిష్ఠాంమమాత్ర వితరాద్య యతీంద్ర నాథ ।
శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్య భవత్పదాబ్జె
హృష్టాస్తునిత్య మనుభూయ మమాస్య * బుద్ధిః ॥ ౫॥

అల్పాపిమేన భవదీయ పదాబ్జ భక్తి
శ్శబ్దాదిభోగ రుచి రన్వహ మేధతేహా ।
మత్పాపమేవహి నిదానమముష్యనాన్య
త్తద్వారయార్య యతిరాజదయైకసింధో ॥ ౬॥

వృత్త్యాపశు ర్నరవపు స్త్వహ మీదృశోపి
శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖిలాత్మ గుణాశ్రయోయం ।
ఇత్యాదరేణకృతినోపి మిథ ప్రవక్తు
మద్యాపి వంచనపరోత్రయతీంద్రవర్తె ॥ ౭॥

దుఃఖావహోఽహమనిశం తవదుష్టచేష్ట
శ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః ।
త్వత్పాదభక్తఇవ శిష్టజనౌఘమధ్యే
మిథ్యాచరామి యతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖ ॥ ౮॥

నిత్యంత్వహంపరిభవామి గురుంచ మంత్రం
తద్దేవతామపి నకించిదహోబిభేమి ।
ఇత్థం శఠోప్య శఠవద్భవదీయ సంఘే
హృష్టశ్చ రామి యతిరాజ తతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౯॥

హాహంతహంతమనసా క్రియయాచ వాచా
యోఽహం చరామిసతతం త్రివిధాపచారాన్ ।
సోఽహంతవాప్రియకరః ప్రియకృద్వదేవ
కాలంనయామి యతిరాజతతోఽస్మిమూర్ఖః ॥ ౧౦॥

పాపేకృతే యదిభవంతి భయానుతాప
లజ్జాః పున కరణమస్య కథంఘటేత ।
మోహేన మే నభవతీహ భయాదిలేశ
స్తస్మాత్పున పునరఘం యతిరాజకుర్వే ॥ ౧౧॥
అంతర్బహిస్సకలవస్తుషు సంతమీశ
మంధ పురస్థితమివాహ మవీక్షమాణః ।
కందర్పవశ్యహృదయ స్సతతం భవామి
హంత త్వదగ్రగమనస్య యతింద్ర నార్హః ॥ ౧౨॥
తాపత్రయీజనిత దుఃఖనిపాతినోఽపి
దేహస్థితౌ మమరుచిస్తు నతన్నివృత్తౌ ।
ఏతస్య కారణ మహో మమపాపమేవ
నాథత్వమేవ హర తద్యతి రాజశీఘ్రం ॥ ౧౩॥
వాచామగోచర మహాగుణ దేశికాగ్ర్య
కూరాధినాథ కథితాఖిల నైచ్యపాత్రం ।
ఏషోఽహమేవ నపునర్జగతీదృశ స్త
ద్రామానుజార్య కరుణైవతు మద్గతి స్తే॥ ౧౪॥
శుద్ధాత్మయామునగురూత్తమ కూరనాథ
భట్టాఖ్య దేశికవరోక్త సమస్తనైచ్యం ।
అద్యాస్త్యసంకుచిత మేవ మయీహలోకే
తస్మాద్యతీంద్రకరుణైవతు మద్గత స్తే ॥ ౧౫॥
శబ్దాదిభోగవిషయా రుచిరస్మదీయా
నష్టాభవత్విహ భవద్దయయా యతీంద్ర।
త్వద్దాసదాసగణనా చరమావధౌ య
స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతా మమాస్తు ॥ ౧౬॥

శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్య గుణస్వరూపః
ప్రత్యక్షతా ముపగత స్త్విహ రంగరాజః ।
వశ్యస్సదా భవతి తే యతిరాజతస్మా
చ్ఛక్తస్స్వకీయ జనపాప విమోచనేత్వం ॥ ౧౭॥

కాలత్రయే ఽపి కరణత్రయనిర్మితాతి
పాపక్రియస్యశరణం భగవత్క్షమైవ ।
సా న త్వయైవ కమలా రమణే ర్థితాయ
క్షేమస్సఏవహి యతీంద్ర భవచ్ఛ్రితానాం ॥ ౧౮॥

శ్రీమన్యతీంద్రభవదీయ పదాబ్జ సేవాం
శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామ దత్తాం ।
తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యా
కామం విరుద్ధ మఖిలంచ నివ ర్తయ త్వం ॥ ౧౯॥

విజ్ఞాపనం యదిదమద్యతు మామకీన
మంగీకురుష్వయతిరాజ దయాంబురాశే ।
అజ్ఞో ఽయమాత్మ గుణలేశ వివర్జితశ్చ
తస్మాదనన్య శరణో భవతీతి మత్వా ॥ ౨౦॥

ఇతియతి కులధుర్య మేధమానై
శ్శ్రుతిమధురై రుదితై ప్రహర్షయంతం ।
వరవరముని మేవ చింతయంతీ
మతిరియమేతి నిరత్యయం ప్రసాదమ్ ॥ *

శ్రీవరవర మునీంద్ర ప్రణీతా
యతిరాజవింశతి స్సమాప్తా.

ఉ త్త ర ది న చ రీ

అథగోష్ఠీంగరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్ ।
కావ్యాలంకృతివాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారం నమామితమ్॥ ౧॥

సాయంతనం తత కృత్వా సమ్యగారాధనం హరే ।
స్వైరాలాపై శ్శుభైశ్శ్రోత్రీన్ నందయంతం నమామితమ్ ॥

తతఃకనక పర్యఙ్కే తరుణద్యుమణిద్యుతౌ ।
విశాల విమలశ్లక్ష్ణ తుంగతూలాసనోజ్జ్వలే ॥ ౩॥

సమగ్రసౌరభోద్గారనిరంతరదిగంతరే ।
సోపధానే సుఖాసీనం సుకుమారే వరాసనే ॥ ౪॥

ఉన్మీలత్పద్మగర్భ ద్యుతితలముపరి క్షీరసంఘాతగౌరం
రాకాచంద్రప్రకాశ ప్రచురనఖమణిద్యోత విద్యోతమానమ్ ।
అంగుల్యగ్రేషుకించిన్నత మతిమృదులం రమ్యజామాతృయోగి
దివ్యంతత్పాదయుగ్మం దిశతుశిరసిమే దేశికేంద్రోదయాళు ॥

త్వంమేబంధుస్త్వమసిజనక స్త్వంసఖాదేశికస్త్వం
విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమప్యుత్తమంత్వం ।
ఆత్మా శేషీభవసి భగవన్నాంతర శ్శాసితాత్వం
యద్వాసర్వం వరవరమునే యద్యదాత్మానురూపం ॥ ౬॥

అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వతోమే
మాళౌవక్త్రే వపుషిసకలే మానసామ్భోరుహేచ ।
దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్యమంఘ్రిద్వయంతే
నిత్యం మజ్జన్నమృతజలధౌ నిస్తరేయం భవాబ్ధిం ॥ ౭॥

కర్మాధీనే వపుషి కుమతి కల్పయన్నాత్మభావం
దుఃఖేమగ్న కిమపి సుచిరం దూయతే జంతురేషః।
సర్వంత్యక్త్వా వరవరమునే సమ్ప్రతి త్వత్ప్రసాదా
ద్దివ్యప్రాప్యం తవ పదయుగం దేహిమే సుప్రభాతం ॥ ౮॥
యాయావృత్తిర్మనసి మమసా జాయతాం సంస్మృతిస్తే
యోయోజల్ప స్సభవతు విభో నామసంకీర్తనం తే।
యాయాచేష్టావపుషిభగవన్ సాభవేద్వందనం తే
సర్వంభూయా ద్వరవరమునే సమ్యగారాధనం తే ॥ ౯॥
యదనుచరవిధేయై ర్జాతుదుష్టోపి తస్మిన్
సుచిరవరమునీంద్రే రూఢభావో భవేయం।
దృఢతరమతియాతో దుస్త్యజా నర్థకామాన్
జనిజలధిగతానాం జాయతే కర్ణధారః ॥ ౧౦॥
అపగతమదమానై రంతిమోపాయ నిష్ఠై
రధిగతపరమార్థై రర్థకామానపేక్షైః।
నిఖిలజనసుహృద్భి ర్నిర్జితక్రోధలోభై
ర్వరవరమునిభృత్యై రస్తుమే నిత్యయోగః ॥ ౧౧॥
ఇతిస్తుతినిబంధేన సూచితస్వ మనీషితాన్।
భృత్యాన్ ప్రేమార్ద్రయాదృష్ట్యా సిఞ్చంతం చింతయామితం॥
అథభృత్యాననుజ్ఞాప్య కృత్వాచేతశ్శుభాశ్రయే।
శయనీయం పరిష్కృత్య శయానంతం స్మరామ్యహం ॥ ౧౩॥
దినచర్యామిమాందివ్యాం సౌమ్యజామాతృయోగినః।
భక్త్యానిత్యమనుధ్యాయ న్ప్రాప్నోతి పరమంపదం ॥ ౧౪॥
ప్రపద్యే పదపద్మాని పరమప్రేమ సమ్పదాం।
సౌమ్యజామాతృయోగీంద్ర చరణైకజుషాం సతాం ॥ ౧౫॥

సమ్పత్స్వరూపానుగణైవయస్మిన్
సర్వోత్తరోయత్రమనః ప్రసాదః ।
సద్భిస్సమం దైవతమేవ దేశం
ప్రాప్యం ప్రపద్యే భవదంఘ్రి మూలం ॥ ౧౬॥
యన్మూలమాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం
కాంతోపయంత్ర్యయమినః కరుణైకసింధోః ।
ఆసీదసత్సుగళితస్య మమాపి సత్తా
మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైక మూలం ॥ ౧౭॥
శ్రీమద్రంగం జయతు పరమంధామ తేజో నిధానం
భూమాతస్మిన్భవతు కుశలి కోపి భూమాసహాయః ।
దివ్యంతస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం
కాలేకాలే వరముని, కల్పయన్మంగళాని ॥ ౧౮॥
నచేద్రామానుజేత్యేషా చతురా చతురక్షరీ ।
కామవస్థాంప్రపద్యంతే జంతవో హంత మాదృశాః ॥ ౧౯॥
పుణ్యాంభోజ వికాసాయ పాపధ్వాంత క్షయాయచ ।
శ్రీమానావిరభూద్భూమౌ రామానుజ దివాకరః ॥ ౨౦॥
తృణీకృత విరిఞ్చాది నిరంకుశ విభూతయః ।
రామానుజ పదాంభోజ సమాశ్రయణ శాలినః ॥ ౨౧॥

సమాప్తేయ ముత్తరదినచరీ

శ్రీమద్వరవరముని సుప్రభాతమ్,

రవిరుదయత్యథాపి నవినశ్యతిమే తిమిరం
వికసతిపంకజం హృదయ పంకజమేవ నమే ।

వరవరయోగివర్య వరణీయ దయైకనిధే
జయజయ దేవజాగృహి జనేషునిధేహిధియం ॥ ౧॥

స్వపనమిదంతవ స్వామహిమానుభ వైకరసం
తదపి తథావిధం తదితిజాతునవే త్తిజనః ।
వరవర దేశికేంద్ర తదిదంవిజహీహి భవా
నపరిమితంహితం త్రిజగతా మనుచింతయితుం ॥ ౨॥

అవతరణంతదేవ జగతా మవివేకభృతాం
వివిధహితావబోధనకృతేహి కృతంభవతా ।
తతఇతఏహి యోగశయనా న్మమనాథ జనా
నమృతమయైరపాంగవలయై రభిషేచయితుం ॥ ౩॥

శరదరవిందబృంద సుషుమాపరిపోషజుషా
తవనయనేన కేచనపరే చరణేనతథా ।
మధురగభీరధీర చతురై రుదితై రితరే
వరద ధురంధరంతి భవసింధు మముం తరితుం ॥ ౪॥

పరమనభోనివాస ఫణిపుంగవ రంగపతే
ర్భవనమిదంహితాయ జగతోభవతాఽధిగతం ।
తదపితదైవ దేవనృగతిం ప్రకటీ కురుషే
తమిహమహా త్తవైవ కురువైభవ ముద్భిదురం ॥ ౫॥

త్వదభిమతప్రియ స్త్వదను వ ర్తనధన్యతమా
దలమతిరి క్తఇత్యఖిలలోక సుబోధ మిదం ।
అవనితలంత్వదీప్సిత మిదంచహి తత్రవస
న్నయమఖిల స్తదైవ నిరుపాయ ముపైతి పదమ్॥ ౬॥

శ్రీమద్వరవరముని సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ వైష్ణ నమః.

శ్రీ వరవర మునీంద్రాయనమః.

వరవరముని ప్రపత్తిః

శ్రీమన్యతీంద్ర చరణ ప్రవణామలాత్మన్
ధీభక్తి శాంతి కరణాది గుణామృతాబ్ధే ।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య సతాంజనానాం
నాథా త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧॥

శ్రీమన్ పరాంకుశవచో మృతపూరపాన
సంసిద్ధశౌరిచరణానుభవ ప్రవాహ ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య జగద్ధితాయ
భవ్యత్వదీయ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౨॥

పద్మాలయారమణభవ్య పదాబ్జయుగ్మ
ప్రేమామృతాబ్ధి పరివాహ నిమగ్నచేతా, ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య సమస్తలోక
సేవ్యాత్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౩॥

ముక్తిప్రదౌమురరిపోరివ పాదపద్మే
భక్త్యావ్యపాయనిరతస్య పరంముముక్షోః ।
సౌమ్యోపయంతృమునివర్య సతాంజనానాం
నాథాత్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౪॥

రామానుజార్య వరదర్శనధూర్వహేంద్ర
కామాదిదుష్టగుణదూరగ దేశికేంద్ర ।

సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య సమస్తలోక
బంధో త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౫॥
వానాద్రియోగి వరమానస రాజహంస
వాధూలనాథవరదార్య వరాభినంద్యౌ ।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య సరోజశంఖ
చిహ్నౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౬॥
శ్రీభట్టనాథ మునివర్య వరేష్ట దేవౌ
శ్రీదేవరాజ గురుపుంగవ పారిజాతౌ ।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య సదాంతరంగ
శిష్టౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౭॥
రామానుజార్య వరవేంకట యోగివర్య
శ్రీమన్నతార్తిహర సూరిభిరీడ్యమానౌ ।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్యసదా ఽస్మదీయ
భాగ్యౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౮॥
అమ్లానకోమలసరోజ సుగంధరమ్యౌ
దాసై రనన్యశరణైరనుభావ్య మానౌ ।
సౌమ్యోపయంతృ మనివర్యసదా ఽశరణ్య
నాథౌ త్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯।
మంజుప్రవాళసదృశౌ మమపాపినోఽపి
సంసారసాగర సముద్ధరణ ప్రవీణౌ ।
సౌమ్యోపయంతృ మునివర్య విభో సుభోగ్యౌ
స్వామిన్ త్వదీయ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౦॥
అస్మత్కులాధిప గురూత్తమ యోగివర్య
భోగీంద్రభీకరగురో ర్మహితార్య వర్య ।

సౌమ్యోపయంత్ర్యు మునివర్య భవత్కృపాయాః
పాత్రంకురుష్వ భగవన్ శరణాగతంమామ్ ॥		౧౧॥

వరవరముని ప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీ ర్యై న మః

వాదిహంసాంబుదాచార్య స్తోత్రమ్

యతీంద్రమాహానసిక వంశరత్న మహాస్మహే।
వేదాంతయుగ్మ విఖ్యాతిస్థానం గోపాల దేశికం ॥

* వాత్స్య శ్రీవర దార్య దేశిక వరాత్సంప్రాప్తభాష్యా శయ
స్తాత్ర్యాంశః పరవాదిహంస జలదాచార్య స్సతామగ్రణీ ।
చండాంశుః కుదృశాందివాంధసుహృదాం వేదాంత విద్యాగు
రుర్నప్తా శ్రీ ప్రణతార్తి హృత్సుమనసః పుష్ణాతు మేసంపదం॥

జయతి సకల విద్యావాహినీ జన్మహేతు
స్సకల శుభగుణానాం వాసభూమి స్సుశీల ।
యతిపరిబృఢ సూక్తి వ్రాతజీవాతు శేష
శ్శ్రీతిశిఖర గురోర్యోమాతులో లక్ష్మణార్య ॥		౨॥

ఆత్రేయ గోత్రాంబుధి పూర్ణ చంద్ర
శ్శ్రీరంగరాజార్య గురో స్తనూజః ।
రామానుజార్య స్సకలాగమానా
మావాస భూమి ర్జయతామజస్రం ॥		౩॥

కర్త్రాకృతీనాం మహితామఖానా

---

* శ్రీవాదిహంస జలాహకస్తుతి శ్రీవరాహోష్టకే ప్రత్యంతర దౌర్లభ్యా ద్యథా మాతృకం ముద్రితే

మ్మంతా శ్రుతీనాం పరమార్థ భూమ్నాం ।
గంతాస్థలానాం పరమస్య పుంసో
రామానుజార్యో హృది మే విభాతు ॥ ౪॥

పరాశరోవోత తదీయసూను
స్తదాత్మజో వేతి వితర్క్యమాణః ।
శ్రీవాదిహంసాబ్దగురు ర్బుధానాం
నేతాసభాయా స్మమచిత్తగేహే ॥ ౫॥

యో వేదచూడా గురుసార్వభౌమే
కుర్యాత్స్వపాత్రే ఖలుసంప్రదాయం ।
ప్రతీతమస్మై నతి మాతనోమి
దుర్వాదిహంసాం బుద దేశికాయ ॥ ౬॥

శ్రీమాన్ధీమాన్దయావా న్బహువిధకృతిమా న్కీర్తిమా
న్వార్తిమాన్య శ్శ్రియాన్జ్యాయా న్విధేయా నపిచ నతిజు
షో భక్తియుక్తా న్సమృద్ధాన్ । తన్వన్ధూన్వ న్విపక్షా ననఘ
గుణగణై రాంతరా న్శత్రుసంఘా న్స్వీకుర్వన్విధత్తాం మమమ
తిమనఘాం వాదిహంసాంబుదార్యః ॥ ౭॥

తర్కాతర్కి విహార కర్కశమహావాదు స్తర్కసంపర్కధీ
క్రౌర్యోదర్క కుదృష్టి ఘోర కుహనాదూరీకృతౌ సత్వరాన్ ।
వాత్స్య శ్రీవరదార్య దేశికదయా సంపుల్లనేత్రాంబుజ
ప్రేక్షావర్ధితవాదిహంస జలదాచార్యా న్ప్రపద్యేఽన్వహం॥

కాణాదః కాణఆసీ ద్గురురపి లఘుతాంప్రాప భాట్టశ్చభార
స్సాంఖ్యైభిఖ్యావిహీనః క్షణికమతతయా భంగురో బౌద్ధ ఆసీత్ ।
మాయావాదీచ మాయావదనపరవశో జ్ఞాన సాక్షీ మదాంధ

ి య్యాంభద్రాఖ్యవేద్యాం వసతిజుషి మహావాది హం
సాంబుదార్యే ॥ ౯॥

యోన్యాయపూర్వం కులిశంవితేనే
యస్యప్రభావా ద్బహవః ప్రబంధాః ।
జ్ఞాతాహి వేదాంత గురూత్తమేన
తం వాదిహంసాంబుద మానతోఽస్మి ॥ ౧౦॥

వాదిహంసాంబుదాచార్య స్తుతింయ కీర్తయేద్బుధః ।
గోపాలసూరి రచితాం భజేద్భక్తిం పరాం హరౌ ॥ ౧౧॥

ఇతి శ్రీమద్గోపాల మహాదేశిక విరచితం
వాదిహంసాంబువాహార్య స్తోత్రం సంపూర్ణం.

వ రా హా ష్ట క మ్.

కమలాయతనేత్రాయ కమలాయతనో రసే ।
వరాహవపుషే దైత్యవరాహవపుషే నమః ॥ ౧॥

వామాంస భూషాయిత విశ్వ ధాత్రీ
వామ స్తనన్య స్త కరారవిందః ।
జఘ్నిన్మఖే నాపి కపోల మే నాం
జీవాతురస్మాకగురో స్స జీయాత్ ॥ ౨॥

వేదిస్తనూ రాహవనీ య మాస్యం
బర్హీంష్యపిలోమాని జుహూశ్చ నాసా ।
శమ్యాచదంష్ట్రా ఽజనియస్య యూపో
వాలోమఖాత్మా సపునాతు పోత్రీ ॥ 3॥

పాపేనదైత్యేన భవాంబురాశౌ
నిపాతితంమాం నిరవగ్రహోర్మౌ ।

ధూతారిరుద్ధృత్య ధరా మిహోచ్చై
కుర్యాన్మదంమే కుహనా వరాహః ॥ ౪॥

వేశంతతి వ్రతజుషాం హృదయం మునీనాం
వేగాపగావిహృతి కానన చంక్రమాని ।
ముస్తాగణంతి కిలయస్య సురారి వర్గాః
కోలస్సకోపి కుశలం కురుతా దజస్రం ॥ ౫॥

కల్యాణమంకురతియస్య కటాక్షలేశా
ద్యస్య ప్రియా వసుమతీ సవనం యదంగం
అస్మద్గురో కులధనం చరణౌ యదీయౌ
భూయశ్శుభం దిశతు భూమి వరాహ ఏష ॥ ౬॥

కల్యాంత సంతతఘనాఘన నిర్ఘాత
నిఘూర్ణతవాత ఘననిష్ఠుర తార ధీరం ।
మాయాకిటే ర్బధిరితద్రుహిణశ్రవస్కం
ఘోణాపుటీ ఘురుఘురారసితం పునాతు ॥ ౭॥

ఝుడితి విలురదూర్మిచాట వాచాట సింధు
స్ఫుటపటహ విద్రసస్ఫోట * దీత్స్ఫోట ముద్యత్ ।
ఖరఖురపుటఘాతా ధూత ఖాటారి వాటః
కపటకిటి రఘౌఘాటోప ముచ్చాటయేన్న ॥ ౮॥

యత్కారికాదర్పణాఖ్య కృతినావా భవాంబుధిం ।
సంత స్తరంతి వరద గురవే శ్రీమతే నమః ॥

శ్రీవేంకటాధ్వరి కృతం
వరాహాష్టకం సంపూర్ణమ్,
శ్రీమతే వరాహ రూపిణేనమః.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీ శ్రీనివాస వేదాంత
యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమదహోబిల మహాస్థాన నిర్వాహణ ధురంధర
శ్రీ శ్రీనివాస నిగమాంత యతీంద్ర మహాదేశిక విరచితమ్.

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహాది సుప్రభాతమ్

కౌసల్యా సుప్రజారామ పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే ।
ఉత్తిష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ ॥

శ్రీమాన్ రామానుజార్యో యతిపతిరఖిలాన్ త్రాతుకా
మస్స్వశిష్యాన్ భాష్యం శారీరకార్థ ప్రకటన మకరోద్బాహ్య
సిద్ధాంతభేత్తా । యస్తస్మిన్ క్షుభ్యమాణేక కకులవచో వజ్ర
వాతైస్సభూయాత్ సాక్షాదుత్ప్రేక్షమాణోభవదితి జయతాం
శ్రీనివాసోయతీంద్రః ॥ ౧॥

తవ సుప్రభాత మరుణాబ్జలోచనే
తరుణేందు బింబవదనే ఽఘమోచనే ।
శరణాగతార్తి హరణాయ దీక్షితే
కరుణారసౌఘ వరుణాలయేక్షితే ॥ ౨॥

తవ సుప్రభాత మమరేంద్ర సుందరీ
కరపల్లవాంత కలితోరు మాలిని ।
స్ఫురణత్సహస్ర తులితాంగ సౌభగే
కనకాంచితోరుమణి కుండలాంచితే ॥ ౩॥

తవ సుప్రభాత మసురారివల్లభే
నిజవల్లభాఙ్క సరసీసరోరుహే ।
కరపల్లవాత్తజలజాతకుట్మలే
రవికోటిభాసి కురువిందమాలికే ॥ ౪॥

తవ సుప్రభాత మఖిలార్తి భంజని
ప్రణతాతి భక్తజన చిత్తరంజని ।
వరతాపనీయ విదితాత్మ వైభవ
ప్రియవక్త్రచంద్రసుచకోర లోచనే ॥ ౫॥

దేవాశ్చతుర్ముఖ పురందర శంకరాద్యా
స్సిద్ధాస్సనాతన సనందన నారదాద్యాః ।
త్వామర్చితుం వివిధపుష్పకరా శ్చరంతి
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౬॥

దేవో దివాకర ఇహ ప్రథిత ప్రకాశో
దివ్యైః కరై స్త్వదనఘాంఘ్రి యుగంసహస్రైః ।
సంవాహితుం భృశముదేతి హరేర్దిశాయాం
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౭॥

వేదాశ్చ సామ యజురాదయ ఆవిభాంతి
శబ్దైరలక్షిత గుణై స్స్వగుణాంస్తువంతః ।
తల్లింగనామగుణ కీర్తన లబ్ధభావా
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౮॥

విప్రాస్స్వచుష్ఠిత గరిష్ఠగుణ క్రియాద్యా
స్స్నాతా విశుద్ధమనసో విమలైర్వచోభిః ।
త్వాంస్తోతు మద్యవివిధై ప్రణతాశ్చరంతి
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౯॥

ఉచ్చైశ్శ్రవస్తులితపవ విభాతి తేఽశ్వ
స్తమ్బేరమామదజలాప్లుతగండ దేశా ।
భృత్యాశ్చ తే కరయుగో ద్ధృత చామరాద్యా
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౦॥

ధేను పురందర పురాంతర భూషణంసా
త్వత్కింకరత్వ కరణాయ ధరామవాప్య ।
త్వద్దృష్టిభావిత సుధామ సుధా సుధారా
మాకాంక్షతే నరహరే తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౧॥

భృత్యోఽహమద్య యతిరూప ముపేయివాం స్తే
పాదాంబుజ ద్వయ పరిచరణాయ యత్తః ।
జాగర్మి విశ్వగణ నిర్మితి నర్మశీల
లక్ష్మీనృకేసరి విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౨॥

వారాశిరాజతనయాః వదనామ్బుజాత
మాధ్వీరసజ్ఞ నయనాఖ్య మిళింద యుగ్మం ।
సంచారయాద్య వినతేషు తదీయభక్తి
సారగ్రహాయ నృహరే తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౩॥

సహ్యాపగో త్తరతరంగ విభంగ సంగ
తుంగాంగశీతిమ మరుజ్జడిమో త్తరంగే ।
రంగేవిహాయ రుచిమత్ర విరాజసేత్వం
శ్రీరంగనాయక విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౪॥

నారాయణాద్రి విసరద్విపులస్రవంతీ
నిష్క్రాంత నిర్ఝర ఝుళంఝుళగాఢ శబ్దైః ।
అస్పృష్టమానస ఇవాత్ర విహార కాంక్షీ
త్వంభాసి వేంకటపతే తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౫॥

గోపీగృహాంతరుపకల్పిత మంథనాత్త
హయ్యంగవీన హృతి కల్పితనృత్త జాతం ।
అద్యాపితద్య మిహ కర్తు మివాసితాద్య
గూఢోయదూత్తమ విభో తవ సుప్రభాతం ॥ ౧౬॥

ఇత్థం రమానృహరి రంగధురీణ శేష
శైలేశ యాదవకులాధిప సుప్రభాతం ।
భక్త్యా పరంవ్యతనుతాఖిల సాధుభావ్యం
శ్రీ శ్రీనివాస నిగమాంతయతిర్విశుద్ధః ॥ ౧౭॥

శ్రీ శ్రీనివాస వేదాంత యతీంద్ర మహాదేశిక విరచితమ్
శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది సుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోపశ్రీరాంకుశ యతీంద్ర
మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నృసింహాస్థాన నిర్వహణ చాతురీధురీణ
శ్రీపరాంకుశ యతీంద్ర మహాదేశిక విరచితా

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహప్రపత్తి

శ్రీ శ్రీనివాసాహ్వాయ యోగివర్యం
నారాయణం యోగివరంతథైవ ।
శ్రీయోగివర్యం రఘువీరవేద
కోటీరసంజ్ఞం గురుమాశ్రయామి ॥ ౧॥

అహోబిలేగారుడ శైలమధ్యే

కృపావశా త్కల్పిత సన్నిధానమ్ ।
లక్ష్మ్యాసమాలంగిత వామభాగం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౨॥

శ్రీవణ్ శఠారాతి యతీంద్ర మాద్యం
ప్రేమ్ణాస్వయం ప్రేషమనుం ప్రదాయ ।
స్వారాధనే ప్రేరయతిస్మ య స్తం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౩॥

సర్వస్యలోకస్య సమీహితానాం
ప్రదానదీక్షా వశత స్సదైవ
శ్రియాసమేతం శ్రిత దోషహంత్యా ి
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౪॥

యస్యాభవవద్భక్త జనార్తిహంతు
పితృత్వమన్యే ష్వవిచార్య తూర్ణమ్ ।
స్తమ్భే ఽవతార స్తమనన్యలభ్యం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౫॥

యమీక్షితుం దేవగణో ఽతిరుష్టం
శక్తోనశక్నోతి చతుర్ముఖాది ।
ప్రసాదితో భక్తజనేన య స్తం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౬॥

వామత్వ మద్య త్యజ సంశ్రితేషు
నాస్తీహ కశ్చిత్కల నాపరాధీ ।
లక్ష్మ్యేతి వామాంకగయోచ్యమానం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౭॥

శ్రీవీరవద్రాఘవ వేదమౌళి
యోగీంద్రదక్షైస్తై శ్శుభతాప పుంస్త్రైః ।
నామాదిభి ర్మాం యుత మాతనోద్య
స్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౮॥

శ్రీమద్రహస్యత్రయ సారవార
ప్రారంభకాలే తవ సర్వసిద్ధి ।
స్యాదిత్యుప శ్రుత్యభి ధాయకంమే
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౯॥

భాష్యప్రదానావసరేతు వీర
రఘూద్వహోమ్నాయ శిఖార్యవ్యాపీ ।
స్వప్నాగతో భాష్య మదత్త యోమే
తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౦॥

యశ్శ్రీనివాసాఖ్య మునీంద్రతో మాం
సమ్ప్రాప్తవేదాంత యుగంవ్యతానీత్ ।
తదర్పితస్వీకృత మద్భరంతం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౧॥

స్వప్నేరమావాస మునీంద్రరూపీ
స్వయం సమాగత్య మహూపి దేవః ।
త్రిదండకాషాయ మదా న్మదాయ
స్తంశ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౨॥

ఆరాధనం స్వస్య కథం మయేతి
భీతం సదా పద్మలతాముఖేన ।
ఆశ్వాస్యమామ ప్యకరో త్కృతార్థం
లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౩॥

శఠారి నారాయణ యోగివర్య
పరాఙ్కుశస్వామి పరాఙ్కుశాద్యైః ।
య పూజితశ్శ్రీఘ యోగిముఖ్యై
స్తం శ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౪॥

నారాయణ శ్రీ రఘువీరవేద
కోటీరనారాయణ మౌనివాసై ।
యోగీశ్వరై రన్వహ మర్చితోయ
స్తం శ్రీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧౫॥

త్వద్దత్తవాచా తవ కింకరేణ
త్వత్ప్రీతికామేన మయాకృతేన ।
స్తోత్రేణ లక్ష్మీ నృహరేస విష్ణుః
ప్రీతోభవత్వం కరుణార్ద్రదృష్టిః ॥ ౧౬॥

పరాఙ్కుశాఖ్యేన తపోధనేన
భక్త్యానృసింహస్య కృతా ప్రపత్తిః ।
పాపఠ్యతే యేన భవేత్తతస్య
పూర్ణం కృపాపూర్ణకటాక్ష పాత్రమ్ ॥ ౧౭॥

ఇతి శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీపరాఙ్కుశ యతీంద్ర

మహాదేశిక విరచితా

శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహ ప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రియై నమః.

శ్రీమతే శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీ శ్రీనివాస వేదాంత

యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః

అథ శ్రీనివాస వేదాంత యతీంద్ర మహాదేశిక విరచితాని

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది మంగళాశాసనాని

శ్రీపరాఙ్కుశయోగీంద్ర శఠారి ప్రముఖాన్గురూన్ ।
మంగలాశాసన పరా న్మహితాననిశం భజే ॥ ౧॥

జగజ్జన్మాదిలీలాయ జగదానంద హేతవే ।
జగచ్చక్షునివాసాయ శ్రీనృసింహాయ మంగళమ్ ॥ ౨॥

హిరణ్యస్తమ్భ సమ్భూతి ప్రఖ్యాత పరమాత్మనే ।
ప్రహ్లాదార్తిముషేజ్వాలా నారసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౩॥

గరుడాద్రి గుహాగేహే గజకుండ సరస్తటే ।
హిరణ్యస్థాణ్వహంకార హారిసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౪॥

వారిజావారితభయై ర్వాణీపతి ముఖై స్సురై ।
మహితాయ మహోదార మాలోలాయాస్తు మంగలమ్॥ ౫॥

వరాహకుండే మేదిన్యై వారాహార్థ ప్రదాయినే ।
దంతలగ్న హిరణ్యాక్ష దంష్ట్రసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౬॥

గోభూహిరణ్యనిర్విణ్ణ గోభిలజ్ఞాన దాయినే ।
ప్రభంజన శునాసీర కారంజాయాస్తు మంగలం ॥ ౭॥

భార్గవాఖ్య తపస్వీశ భావనా భావితాత్మనే ।
అక్షయ్యతీరతీరస్థ భార్గవాయాస్తు మంగలమ్ ॥ ౮॥

చతురాననచేతో ఽబ్జ చిత్రభాను స్వరూపిణే ।
వేదాద్రిగహ్వారస్థాయ యోగానందాయ మంగలమ్ ॥ ౯॥
హాహాహూహ్వాఖ్య గంధర్వ నృత్తగీత హృతాత్మనే ।
భవహంతృతటచ్ఛత్ర వటసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౧౦॥
భారద్వాజ మహాయోగి మహాపాతక హారిణే ।
తాపనీయ రహస్యార్థ పావనాయాస్తు మంగలం ॥ ౧౧॥
శ్రీశఠారి యతీంద్రాది యోగిహృత్పద్మ భానవే ।
సర్వత్ర పరిపూర్ణాయా హోబిలేశాయ మంగలమ్ ॥ ౧౨॥
మంగలాశాసనమిదం మానివాస మునీరితమ్ ।
మహనీయం పఠన్ శృణ్వన్ మంగలాయతనం భవేత్ ॥ ౧౩॥

శ్రీజ్వాలానృసింహ మంగలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ ల క్ష్మీ నృ సిం హ మం గ ల మ్.

అపారకరుణాసింధో నివారణ పరానిమాన్ ।
విదారయ హిరణ్యాక్ష విదారణ నఖాయుధైః ॥ ౧॥
సర్వవేదాంతవేద్యాయ కారణాయ మహాత్మనే ।
సర్వలోక శరణ్యాయ శ్రీనృసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౨॥
శేషేశేసర్వవస్తూనాం వాంఛితార్థ ప్రదాయినే ।
ంశ్రితానాం సదాభూయా చ్ఛ్రీనృసింహాయ మంగలమ్॥ ౩॥
ప ్రాణాం పవిత్రాయ ప్రాపకాయ ఫలాత్మనే ।
భద్రాణామభద్రాయ శ్రీనృసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౪॥
అదిషణ్ శిరశ్లోపాఖ్యై ర్మునివర్యై ర్మహాత్మభిః ।
సమర్చితాయ నిత్యాయ శ్రీనృసింహాయ మంగలమ్ ॥ ౫॥

జగజ్జన్మాదిలక్ష్యాయ స్వేచ్ఛా స్వీకృత మూర్తయే ।
విధ్వస్తాఖిలహేయాయ శ్రీనృసింహాయ మంగళమ్ ॥ ౭॥
జ్ఞానానందస్వరూపాయ జ్ఞానశక్త్యాదిసింధవే ।
బంధవే సర్వలోకానాం శ్రీనృసింహాయ మంగళమ్ ॥ ౭॥
కాయాధవపరిత్రాణ భావితస్తంభజన్మనే ।
బ్రహ్మేంద్రాదిస్తుతాయాస్తు శ్రీనృసింహాయ మంగళం॥౮॥
గుణలేశవిహీనస్య సర్వహేయాస్పదస్య మే ।
మంతూనా క్షంత్రేప్యనంతాన్ స్యాచ్ఛ్రీనృసింహాయమంగళం॥
శ్రీనివాస యతీంద్రోక్తం లక్ష్మీనృహరి మంగళం ।
యేపఠంతిమహాత్మాన స్తేషాంభూయాత్తు మంగళమ్ ॥ ౧౦॥

శ్రీలక్ష్మీనృసింహ మంగళం సంపూర్ణమ్

అథ శ్రీరంగేశ్వర మఙ్గళమ్.

శ్రీనివాసయతీంద్రాదీ న్గురూన్నత్వా మహాత్మనః ।
తత్కృపాపరతంత్రోఽహం కుర్వేయత్నం హరే స్తుతౌ॥ ౧॥
శ్రీరంగేరాజతేయోఽసౌ శ్రీరంగేయస్య జాయతే ।
తస్యశ్రీరంగనాథస్య స్తవంకుర్వే యథామతి ॥ ౨॥
శ్రీహస్తలాలనానంది మృదుపాద సరోరుహే ।
సర్వోత్తుంగాయ నిత్యంస్యాచ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగళమ్ ॥ ౩॥
శ్రీనివాసయతీశాన గురువర్య మవేక్ష్యమే ।
సర్వాపరాధాన్ క్షంత్రేస్యాచ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగళం॥౪॥
శ్రీమత్కౌస్తుభరత్నాభా భాసురాయాసురారయే ।
భూయాచ్ఛ్రీవత్సవక్షాయ శ్రీరంగేశాయ మంగళం ॥ ౫॥

శ్రీరంగస్థలవాస్తవ్య భవ్యభాగ్య ఫలాత్మనే ।
ఆత్మనే సర్వతోభూయా చ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగలం ॥ ౬॥
శ్రీమద్వేంకటనాథార్య స్తుతిశ్రీతహృదే౽నిశం ।
నిశీశాయసదాభూయా చ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగలం ॥ ౭॥
శ్రీమదిక్ష్వాకువంశ్యానాం కూలస్థాయ మహాత్మనాం ।
సర్వదాయార్చినాభూయా చ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగలం ॥ ౮॥
శ్రీమతే నిగమాంతైకవేద్యాయా శేషశేషిణే ।
ప్రాప్యాయ ప్రాపకాయస్యా చ్ఛ్రీరంగేశాయ మంగలం ॥ ౯॥
శ్రీపరాంకుశయోగీంద్ర పదపద్మ నిషేవణాత్ ।
లబ్ధాత్మనామయాకారి శ్రీరంగేశ్వర మంగలం ॥ ౧౦॥
శ్రీనివాసయతీంద్రోక్తం శ్రీరంగేశ్వర మంగలం ।
యేపఠంతిమహాత్మాన స్తేషాభూయాత్తు మంగలం ॥ ౧౧॥

శ్రీరంగేశ్వర మంగలం సంపూర్ణమ్.

శ్రీ ని వా స మం గ ళ మ్.

సర్వమంగళసంభూతి స్థానవెంకట భూధరే ।
నిత్యక్లృప్త నివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౧॥
ఆశ్రితార్థితకల్పాయకౌస్తుభాలంకృతోరసే ।
జ్ఞానశక్త్యాది పూర్ణాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౨॥
నిత్యనిర్ధూతహేయాయ దివ్యమంగళ మూర్తయే ।
అంజనాచలభూషాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ 3॥

వేదవేదాంతవేద్యాయ కారణాయ మహాత్మనే ।
ప్రాప్యాయ ప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౪॥
సర్వలోకశరణ్యాయ చిదచిద్వస్తు శేషిణే ।
శ్రీవత్సాంకిత వక్షాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౫॥
స్వీయఘంటాంశ వేదాంత దేశికానందహేతవే ।
సేతవేసర్వలోకానాం శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౬॥
వాణీవల్లభముఖ్యార్చ్యా తోషితాయ మహాత్మనే ।
వివిధాశ్చర్య చర్యాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౭॥
దివ్య సూరి సమాక్రాంత నిజవాసాది కోటయే ।
నికృష్టోత్కృష్ట తుల్యాయ శ్రీనివాసాయ మంగళం ॥ ౮॥

శ్రీనివాస మంగళం సమాప్తమ్

శ్రీ రామభద్ర మంగళమ్.

శరణాగతసంత్రాణ నిపుణాయ మహాత్మనే ।
అయోధ్యా జనభాగ్యాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౧॥
కౌసల్యానందకందాయ కల్యాణ గుణసింధవే ।
శరణ్యాయవరేణ్యాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౨॥
కౌశికాఖ్య మహాయోగి సందేశ సఫలీకృతౌ ।
కృతినేనతితుష్టాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౩॥
వైదేహీవదనాంభోజ లోలంబాయిత చేతసే ।
భద్రాణామపి భద్రాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౪॥
గౌతమాశ్రమసాఫల్య నిదానపద పాంసవే ।
దాశకీశాది మిత్రాయ రామభద్రాయ మంగళం । ౫॥

మహాపాతక నిర్ముక్తి హేతుసేతు విధాయినే ।
శిక్షితాశరజాలాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౬॥

విభీషణపరిత్రాణ సంప్రాప్తమనసేనిశం ।
ప్రాప్తసీతాయ రామాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౭॥

ప్రాప్తరాజ్యాయ రామాయ భరతాభీష్టదాయినే ।
సర్వబంధుసమేతాయ రామభద్రాయ మంగళం ॥ ౮॥

శ్రీనివాస యతీంద్రోక్తం సీతావల్లభ మంగళం ।
యేపఠంతి మహాత్మాన స్తేషాం భూయాత్తు మంగళమ్ ॥ ౯॥

శ్రీరామభద్ర మంగళం సంపూర్ణమ్

శ్రీ గీతాచార్య మంగళమ్.

గీతోపనిషదాచార్యే మమ యామునదేశికే ।
యతీంద్రేచాగమాంతార్యే భక్తిర్భద్రాయ వర్ధతామ్ ॥ ౧॥

సచ్ఛిష్యాద్యుపదేశ్యాయ దేహాత్మ భ్రమఘాతినే ।
ఆదిష్టకర్మయోగాయ గీతాచార్యాయ మంగళం ॥ ౨॥

ఉక్తసర్వాత్మసామ్యాయ జీవయోగవిధాయినే ।
సాక్షిణే జ్ఞానిని శ్రేష్ఠక్రియా వేద్యాయ మంగళం ॥ ౩॥

సాంగభక్తిసమాదేష్ట్రే నిస్సీమ గుణభూతయే ।
సుచతుర్ధానదక్షాయ క్రమోపాస్యాయ మంగళం ॥ ౪॥

గీతక్షేత్రజ్ఞతత్వాయ త్రిగుణ ద్రవ్యవాదినే ।
చేతనా చేతనేశాయ శాస్త్రవేద్యాయ మంగళం ॥ ౫॥

త్రేధా విభక్తధర్మాయ సారోపాయ ప్రదర్శినే ।
భక్తిప్రపత్తిలభ్యాయ గీతాచార్యాయ మంగళం ॥ ౬॥

నారాయణేనమునినా కృతంగీతార్య మంగళం ।
ఆశాస్తే ఽనుదినంసోపి భవేన్మంగళ భాజనమ్ ॥ ౭॥

శ్రీగీతాచార్య మంగళం సమ్పూర్ణమ్

శ్రీ శార్ఙ్గపాణి మంగళమ్

మదీయరక్షణైకాంత స్వాంతవృత్తి యుజే ఽనిశమ్ ।
మదీయ ప్రాణనాథాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౧॥

నిస్తులానన సౌందర్య సారసాక్షాత్కృతేసదా ।
విస్మయానంద మూలాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౨॥

శ్రీవణ్ శఠారిప్రముఖైః పూర్వాచార్యైః ప్రపత్తిభిః ।
వశీకృతాయనిత్యంస్యా న్మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౩॥

అత్యంతాశ్చర్యచర్యాయ సర్వసమ్పత్ప్రదాయినే ।
నిత్యం శ్రియా సమేతాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౪॥

శ్రీమత్కనకకంజాత సరస్తీరేసతాంముదే ।
నిత్యక్లృప్తనివాసాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే॥ ౫॥

శ్రీమత్కోమళ వల్ల్యాఖ్య కాంతయా కరుణాత్మనా ।
సమాశ్రితాయ నాకూతం మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౬॥

కనకాచలసంకాశ చక్రశ్రీరథవాసతః ।
రాజతే చైత్రచిత్రాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనే ॥ ౭॥

సోపానక్రమచాతుర్య నిస్తులానం దదాయినె ।
స్త్వేషామవిశేషేణ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనె ॥ ८॥

జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజోమ్బురాశయె ।
నిరస్తాఖిలదోషాయ మంగళం శార్ఙ్గధన్వనె ॥ ९॥

సంప్రాప్తాఖిలకామాయ జగజ్జన్మాది హేతవె ।
సేతవెసర్వలోకానాం మంగళం శార్ఙ్గధన్వనె ॥ १०॥

శ్రీనివాస యతీంద్రోక్తం మంగళం శార్ఙ్గధన్వనః ।
యేపఠంతి మహాత్మాన స్తేషాంభూయాత్తు మంగళం ॥ ११॥

శ్రీశార్ఙ్గపాణి మంగళం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ పార్థసారథి మంగళమ్.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీబృందారణ్యవాసాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ १॥

లక్ష్మీస్మనవిభ్రమాలోల సుభ్రూవిభ్రమచక్షుషే ।
చక్షుషేసర్వలోకానాం పార్థసూతాయ మంగళం ॥ २॥

నిత్యాయనిరవద్యాయ నిత్యానంద చిదాత్మనె ।
సర్వాంతర్యామిణే శ్రీమత్పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ३॥

స్వతస్సర్వవిదే సర్వ భక్తసర్వ విశేషిణే ।
సులభాయ సుశీలాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ४॥

పరస్మైబ్రహ్మణే పూర్ణ కామాయ పరమాత్మనె ।
ప్రేరయత్పరతత్వాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ५॥

అకారత్రయమిశ్రాణా మాత్మనా మనుపశ్యతాం ।
అతృప్త్యామృతరూపాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౬॥
ప్రాయస్స్వచరణౌపుంసాం శరణత్వేనపాణినా ।
స్వయందర్శయతే శ్రీమత్పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౭॥
స్రగ్భూషామ్బరహేతీనాం సుషమావహ మూర్తయే ।
సర్వార్తిశమనాయాస్తు పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౮॥
శ్రీవైకుంఠవిరక్తాయ శ్రీమత్కైరవిణీతటే ।
రుక్మిణీరమణాయాస్తు పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౯॥
ఆదివణ్ శఠకోపాది మునిమానస వాసినే ।
సర్వలోకనివాసాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౧౦॥
శ్రీమద్బృన్దావనావాసి మంగళాభరణాంఘ్రయే ।
మంగళానాం నివాసాయ పార్థసూతాయ మంగళం ॥ ౧౧॥

శ్రీపార్థసారథి మంగళం సంపూర్ణమ్.

శ్రీభాష్యకార మంగళాశాసనమ్.

శ్రీపరాంకుశపాదాబ్జ సురభీకృత మౌళయే ।
శ్రీవత్సచిహ్ననాథాయ యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౧॥
నాథపద్మాక్షరామార్య పాదపంకజ సేవినే ।
సేవ్యాయ సర్వయమినాం యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౨॥
పూర్ణార్య పూర్ణకరుణాపాత్రాయామితతేజసే ।
మాలాధరప్రియాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౩॥
సంసేవ్య యామునాచార్య మేకలవ్యోస్మ్యహం గురోః ।

అన్యాన్నైతివదేన్నిత్యం యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౪॥
శ్రీకాంచీపూర్ణమిశ్రోక్త రహస్యార్థ విదేసదా ।
దేవరాజప్రియాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౫॥
శ్రీమద్గోష్ఠీపురీపూర్ణ దిల్యాజ్ఞాంకుర్వతే ముదా ।
శ్లోకార్థం కుర్వతేతస్మై యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౬॥
కూరేశ కురుకానాథ దాశరథ్యాది దేశికాః ।
యచ్ఛిష్యా భాంతి తేతస్మై యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౭॥
చరమశ్లోకతత్వార్థం జ్ఞాత్వార్యాజ్ఞాం విలంఘ్యచ ।
దదతేతస్స్వకీయేభ్యో యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౮॥
శ్రీశైలపూర్ణకృపయా శ్రీరామాయణమర్థతః ।
భక్త్యాయేన శ్రుతంస్మై యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౯
శంకరాదికుదృష్టీనాం బాహ్యానాం నిధనాయచ ।
శ్రీభాష్యంకుర్వతే తస్మై యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౧౦॥
కుర్వన్నుపనిషద్భాషం జగద్రక్షాంకరోతియ ।
దయయాపరతన్త్రాయ భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౧॥
ద్రవిడోపనిషద్వ్యాఖ్యాం వదేతి మదనుజ్ఞయా ।
శాసతేకురుకేశంతం భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౨॥
గత్వాతుశారదాపీఠం వృత్తింబోధాయ నస్యచ ।
అవలోక్యాగతాయాస్తు భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౩॥
పరమాణుమృషావాది వాదసంహారకారిణే ।
తస్మైభగవతేశ్రీమద్భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౪॥
శ్రీమత్కూరంగ పూర్ణాయ శ్రీభాష్యంవదతేస్వకం ।
పిత్రేసమ్పత్పుతస్యాపి భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౫॥
దత్వావృషగిరీశస్య శంఖచక్రే రమాపతేః ।

పరమప్రీతియుక్తాయ భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౬॥

సన్న్యాసంకుర్వతేకాఞ్చ్యా మనంత సరసీతటె ।

వరదేన్యస్తభారాయ భాష్యకారాయ మంగళం ॥ ౧౭॥

శ్రీమన్మహాభూతపురీ శ్రీమత్కేశవ యజ్వనః ।

కాంతిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౧౮॥

శేషోవాసైన్యనాథోవా శ్రీపతిర్వేతి సాత్వికై ।

వితర్క్యాయ మహాప్రాజ్ఞై ర్యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౧౯॥

ప్రకృష్టగుణపూర్ణాయ ప్రాప్యాయ స్వాంఘ్రిసేవినాం ।

ప్రపన్నసార్థవాహాయ యతిరాజాయ మంగళం ॥ ౨౦॥

వేదాత్మకప్రమాణేన సాత్వికైశ్చ ప్రమాతృభి ।

ప్రమేయేనసహ శ్రీమాన్వర్ధతాం యతిశేఖర. ॥ ౨౧॥

శ్రీభాష్యకారమంగళాశాసనం సమాప్తమ్

శ్రీలక్ష్మీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేంద్ర రంగనాథ బ్రహ్మతంత్ర

పరకాల మహాదేశికేభ్యోనమ

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతంత్ర పరకాల మహాదేశికాయనమః

శ్రీమద్ధయవదన మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధరై,

శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతంత్ర పరకాల మహాదేశికైః, విరచితా

శ్రీ హ య గ్రీ వ ప్రా బో ధి క స్తు తిః.

కరుణావరుణాలయామ్బుజశ్రీ

స్ఫురణాహజకృతిహరిలోచనశ్రీ, ।

చరణాబ్జనతార్తి భార హారిం
స్తవభూయాత్తురగాస్య సుప్రభాతమ్ ॥ ౧॥

పురః ప్రబుద్ధామ్బుధి రాజకన్యా
ముఖాబ్జ నిశ్శ్వాస మివానుకుర్వన్ ।
మరుత్సుగంధిః ప్రతివాతిమందం
హయాననస్తా త్తన సుప్రభాతం ॥ ౨॥

త్వద్దీప్త్యై ప్రవిమలయాజిత కిలాసా
వాహోస్వ త్తవదయితా ముఖాంబుజేన ।
పాశ్చాత్యే పతతిపయోనిధౌ సుధాంశు
స్ఛాయా త్తేసపదిహయాస్య సుప్రభాతం ॥ ౩॥

వరదానకృతిః స్మరదార్తతర
ద్విరదాఘహృతి స్ఫురదాదరణ ।
ఇతిసన్నుతయో యతయః ప్రవద
న్త్యధునామధునాశన జాగృహిభోః ॥ ౪॥

సమర్చనే తే కృతకౌతుకేన
సజ్జీకృతంశోణ మణీంద్ర పీఠమ్ ।
హంసేనకింసాంధ్య మహోవిభాతి
హయాస్యభూయా త్తవ సుప్రభాతం ॥ ౫॥

హరిర్హరిర్హరిరితి మంజుభాషితం
ద్విజావళే స్సపదినిశమ్య కౌతుకాత్ ।
ద్విజవ్రజోప్యనువదతీవ కూజితై

ర్హయాననానఘగుణ జాగృహి ప్రభో ॥ ౬॥

ప్రాచీంవధూం సపదిమిత్ర కరగ్రహార్థం
సంధ్యాసఖీస్వరుచి కుంకుమ పంకసాంద్రైః ।
ప్రాలేయమంగలజలై రభిషించతీవ
శ్రీమన్హయాస్యభవతా త్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౭॥

కుముదవనం విముచ్య నవపంకజ షండమిమా
స్సపది సమాశ్రయంతి ముదితా భ్రమరావలయః ।
భువినిఖిలో ఽపిహి శ్రయతి సశ్రియమేవజనో
హాయవదనాద్య జాగృహి హరే కరుణైకనిధే ॥ ౮॥

ఫుల్లత్పంకజరత్న పాత్రనివహా నాసాద్యహృద్య శ్రియ
స్సౌగంధ్యాఢ్యమరందదివ్య సలిలై రాపూరితానాదరాత్ ।
హంసాస్త్వామివపూజయంతి విరుత వ్యాజాత్పరంతోమహా
న్సన్నాతాస్సరసీషువాజిముఖ తే సుప్రాతరస్తుప్రభో ॥ ౯॥

ఉచ్చలన్మధుకరాఘమంజులం
పద్మముల్లసతి పూజనాయ తే ।
ధూపపాత్ర మివ హంస సజ్జితం
సుప్రభాత మిహ తే హయానన ॥ ౧౦॥

ఇందీవరాణామివ కాంతిరద్య
మందీభవంతీ వ్యపయాతునిద్రా ।
ఫుల్లత్విదంపద్మ మివాక్షియుగ్మం
హయాస్య తే సమ్ప్రతి సుప్రభాతే ॥ ౧౧॥

ఏ తే వేత్రహతిత్రుటత్పటుమహా కోటీర కోటీమణి
శ్రేణిభి స్తవమందిరస్య దదతో ద్వారాయ నీరాజనం ।
కాంక్షంతిప్రతిబోధ కాలమిహ తేస ర్వేసుప ర్వేశ్వరా
స్తానేతాన్కరుణావలోకనలవైర్ధన్యాన్విధేహిప్రభో ॥ ౧౨॥

అక్ష్ణోర్ మయితిష్ఠ కింవిహరసే సంక్షీయమాణే ముహు
ర్బిమ్బే ఽస్మిన్నితి దేవదేవనితరాం త్వాత్వా ప్రార్థనాయాగతం ।
చాంద్రంబిమ్బమిదంవదంతిహిపరం మోదార్పణం దర్పణం
దృష్టింన్యస్యకృపానిధే ఽత్రభగవ న్ప్రాబోధికీం శ్రీపతే॥౧౩॥

నిద్రా శేషకషాయితై స్సులలితై రుద్యద్దయావ్యాయితై
ర్దివ్యాపాంగఝరై స్త్వదర్చనకృతే ద్వార్యత్ర బద్ధాంజలీన్ ।
ఆచార్యాన్నిగమాంత దేశిక ముఖా నాథత్స్వ సుస్నాపితా
స్సుప్రాతంతురగాస్య తే ఽస్తు కరుణాసింధో దినం శ్రీపతే॥౧౪॥

ఇదంకుమ్భద్వంద్వం ఘుసృణమసృణస్మేరసలిలం
ప్రతీహారేలక్ష్మీ స్తనయుగమనోహారిలసతి ।
ఇయంగౌస్సద్వత్సా పరిజన సమూహో ఽపి నిభృతో
దినం సుప్రాతం తే భవతుకరుణాబ్ధే హయముఖ ॥ ౧౫॥

రవిమండలీమిదానీ
ముదయమహీభృత్తవాభిషేకార్థం।
కనకకలశీమివ వహ
త్యస్తుహయగ్రీవ సుప్రభాతం తే॥ ౧౬

అనుచితఇతి సేవనేత్వదీయె

ప్రమదభరాదిహ పంచమం విహాయ ।
విదధతి కిల వైణికాశ్చ గానం
హయవదనాస్తు తవాద్య సుప్రభాతం ॥ ౧౭॥

పికనికరమద విధూనన
గానమనోహరముదార సుకుమారం ।
ధన్యాంకన్యా ద్వంద్వం
త్వాం నీరాజయతి జాగృహి హయాస్య॥ ౧౮॥

కాహళడిండిమమండల
మర్దలపణవాద్యహృద్య వాద్యానాం ।
సంస్పర్ధయేవ నినదా
జృమ్భంతేతురగవదన బుద్ధ్యస్వ ॥ ౧౯॥

తవతనురుచిసాధర్మ్యాశ్రీ
త్సంహృష్టేన ర్తనం కిలాతనుతః ।
ద్వారభువిచామరే ద్వే
హయవదనతవాస్తు సుప్రభాతమిహ ॥ ౨౦॥

త్వత్పాదామ్భోజయుగ్మం పరిచరితుమనా మూర్ధ్నిబద్ధాంజలిస్సన్ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతంత్రాదిమ పదకలిజి త్సంయమీత్వాంస్తువీతి । త్వత్సేవాప్త్యై సముద్యన్నిరవధిక మహా నందధుస్తిష్ఠతీహ శ్రీమాన్కృష్ణావనీంద్రో హయవదన తవ శ్రీశ సుప్రాతరస్తు ॥ ౨౧॥

జయజయ నిత్యసూక్తి లలనామణి మౌళిమణే
జయజయ భక్తసంహతి భవాబ్ధి మహోతరణే ।
జయజయ వేదమౌళి గురుభాగ్య దయాజలధే
జయజయావాజి వక్త్ర పరకాలయతీంద్రనిధే ॥ ౨౨॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస
పరివ్రాజకాచార్యే త్యాద్యనేక బిరుదాంకితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతంత్ర పరకాల యతీంద్రస్య కృతిషు
శ్రీహయగ్రీవప్రాబోధిక స్తుతిః.

శ్రీ రై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శేషాద్రీశ్వర పాదపద్మయుగళీ కైంకర్య హేతోః పురా
యాఘంటాకిలభక్తినమ్రమనసా పద్మాసనేనార్పితా ।
తత్తత్త్వ శ్రీపిశాచధూననకృతే సంకల్పతశ్శ్రీపతే
ర్జాతా వైనిగమాంత దేశికమిషా త్కస్మైచి దస్మైనమః॥౧॥

జిహ్వాసింహాసనాగ్ర స్ఫుటనటనతురంగాస్య మంజీరశింజా
స్పర్ధానిర్ధార్యవాచా నిచయచులకిత ప్రత్యనీక ప్రచారః ।
శ్రీమాన్రామానుజార్య ప్రథితతమమత శ్రీలలామార్కధామా
నిత్యం శ్రుత్యంతవిద్యాగురు రిహ జగతాంభద్రవత్తాం విధ
త్తామ్ ॥ ౨॥

సంసారాటోపతాప క్షపణనిపుణ వాగ్ధోరణీ సారణీశ్రీ
ర్వాణీసమ్రాజ్య పాదాదిమతురగమహా మందురాఽఽనంద
రాశిః । సంఖ్యాతీతప్రబంధ ప్రశమితవిమతాతంక శంకాక
లంకో మోదాన్వేదాంతసూరిర్దిశతు గురువర స్సర్వతంత్ర స్వ
తంత్రః ॥ ౩॥

పాదారవిందయుగళీనత చేతసాఘు
వేదాపహారికరుణాది గుణామ్బురాశే ।
మోదాయసర్వజగతాం భవతాన్నితాంతం
వేదాంతదేశికమణే తవ సుప్రభాతం ॥ ౪॥

వైదుష్యాద్యవలేపలేప పదవీ సంచారదూరోగురు
ర్నిత్యంగంధవహోస్మ్యహంతుతదితో భీతేనభావ్యంమయా ।
ఇత్థంమందగతిస్సదా గతిరిహప్రాభాతికోవాత్యసౌ
శ్రీమ న్నాగమమౌలిదేశికమణే న్యాత్సు ప్రభాతం తవ ॥ ౫॥

తమో ఽవశ్యంనశ్యేత్ప్రచురమపి తత్త్వాదృశగురు
ప్రబోధే సంజాతే నవిశయ ఇహాస్తీతి తమిమం ।
నృణామర్థం సమ్యక్ప్రకటయదివ భ్రశ్యతి తమో
విబుద్ధ్యస్వ శ్రీమన్నిగమమకుటీ దేశికమణే ॥ ౬॥

నిత్యంపూర్ణకలకదా ఽపితమనానైవాబిభూతోగురు
ర్వ్యక్తో ఽస్యద్విజరాజతా మమపునర్నైవోచితా ఽనీదృశః ।
ఇత్యస్త్రాద్రిగుహాగృహేషునియతం లీనోహ్రియా చంద్రమా
న్స్వామిన్ శ్రీకవితార్కిక ద్విపహరే స్యా ప్రభాతం తవ॥

మహాభేసత్త్వాధ్యేవితమసిగురౌ జాగ్రతితమో
రుచీనామస్మాకం కథమివభవేత్సత్త్వ మితికిం ।
హ్రియామ్లానింభాని ద్యవిదధతిసర్వాణ్యతితరాం
జహీహిత్వంనిద్రాం కవికథక కంఠీరవగురో ॥ ౭॥

ఏతేద్విజావిపులశాఖమహాగమాంత

నిష్ఠాం ప్రబోధ మధిగమ్యరతచ్ఛలేన ।
తత్త్వం పరస్పరమివ ప్రతిబోధయంతి
శ్రుత్యంత దేశికమణే తవ సుప్రభాతం ॥ ౯॥

అంతర్గృహాలసతిధామనిధౌ ప్రకాశ
మత్యంత మేత్య జగతాం జనయన్ప్రబోధం ।
ప్రాచీప్రదేశ ఇహ భాతి భవాని వైష
ప్రాచీనవాక్శిఖరదేశిక జాగృహిత్వం ॥ ౧౦॥

తేజస్వితాందధ దుదార తమో విధూయ
నిస్నేహభావ ముపగమ్య దశావసానే ।
శాంతో ఽద్యహాంత హరిపాద సమర్పితాత్మా
దీపః ప్రపన్న ఇవ జాగృహి దేశికేంద్ర ॥ ౧౧॥

దళితారవిందనయన స్సరోముని
ర్దధదుజ్జ్వలాళి కమలాక్షిమాలికాం ।
హరిదర్శనం సమభికాంక్షతి స్ఫుటం
ప్రతిజాగృహి శ్రుతిశిరోగురూత్తమ ॥ ౧౨॥

ఇదమభిగమోపాదానేజ్యాముఖం పరమాహ్ణం
తురగవదనంజ్యోతిస్త్వత్తో ఽధిగంతు మపేక్షతే ।
తదిహ సమయః ప్రాప్తో యోగోపసంహరణోచితో
భవతు భవతస్సుప్రాతం శ్రీత్రయీ మకుటీగురో ॥ ౧౩॥

ఇంధే ఽపయోగం కమలం ప్రబుద్ధ
యోగంప్రబుద్ధో వినివర్తయత్వం ।

ప్రాప్తో ఉద్య దేవాభిగమస్యకాల
శ్చ్స్రిత్యంచలార్య శిఖామణేతే ॥   ౧౪॥

గాఢా ఉవిద్యేవ రాత్రి ర్విగలతి విశదజ్ఞానవ ద్భానుతేజః
ప్రోన్మీలత్యబ్జబంధు ర్జలజనయనవ ద్దృక్పథయాతి మందమ్ ।
ఆనందంయాతిసాంద్రం మునిసముదయవ త్కోకలోక స్సమం
తా ద్భూయా ద్వేదాంతవిద్యా గురువర భవతో దీప్రభా స్సు
ప్రభాతం ॥   ౧౫॥

ఏతే శుద్ధా విమల వసనా స్సత్పవిత్రోర్ధ్వపుండ్రా
స్సంధ్యాజప్య ప్రయత హృదయా వైష్ణవా స్త్వన్ని యోజ్యాః ।
త్వత్కైంకర్య ప్రవణమతయ స్త్వత్ప్రబోధ ప్రతీక్షా
స్సుప్రాతంతే నిగమమకుటీ దేశికేదం దినంస్తాత్ ॥   ౧౬॥

నిద్రానుభూతిశబలై రమలైః కటాక్షై
ర్విద్రావితా ర్తిభి రుపాశ్రితలోకరక్షైః ।
భద్రాణిసర్వజగతాం భగవన్విధాతుం
నిద్రాంవిముంచ నిగమాంచలదేశికేంద్ర ॥   ౧౭॥

వ్యాకోచనేత్రనలినం వదనప్రాదంతే
లావణ్యపూరభరితం లలితం విగాఢుం ।
కాంక్షంతిసర్వజనతా నయనాళిమాలాః
కామంజహీహి కవివాది మృగేంద్ర నిద్రాం ॥   ౧౮॥

భాష్యాదిగూఢ తమ తత్త్వబుభుత్సయా ఉమీ

శ్రీబ్రంహతంత్ర యతివర్యముఖా మహాంతః ।
క్ష్మాప్తాహ్నికా స్సనియమా ప్రతిపాలయంతి
త్వామాగమాంతగురువర్య జహీహి శయ్యాం ॥ ౧౯॥

భవతాప పరిగ్లపితాం జనతా
మవితా సవితా వినతామ్బురుహాం ।
అవతా త్కవితార్కిక సింహగురుః
కవితా వనితా లలితా వసధం ॥ ౨౦॥

అగణేయ మహా సుగుణాంబునిధిం
ప్రగుణాత్మగుణార్య గణాభినుతం ।
సుగమా న్నిగమా న్కలయంత మముం
నిగమాంతగురుం ప్రణమామ్యుషసి ॥ ౨౧॥

సుదాంతం దుర్దాంతక్షపణ నిపుణం తం తతన తే
రనంతం వేదాంతం స్ఫుటముపదిశంతం కరుణయా ।
మహాంతం శ్రీమంతం గుణనిధిమనంతార్య తనయం
ప్రశాంతంమత్స్వాంతం శ్రయతు నిగమాంతార్య ముషసి॥

కలయామిసూరివలయార్చితం కృపా
నిలయంమహః కువలయా మృతద్యుతిం ।
భ్రిమహాఘ్రృదూరతమ మాజ్యలీనిధిం
శ్రమహాధ్య హృన్నిగమమౌలి దేశికం ॥ ౨౩॥

ఉపాశ్రితద్యుపాదపం కృపావనమ్రిపావనం

సుపాణిపాదపల్లవం వ్యపాస్త సర్వపాతకం ।
విభావరీశ భావిత ప్రభాననం శుభాననం
సుభావనంవిభావయే త్రయీశిఖాద్వయీ గురుం॥ ౨౪॥

మాధవారాధనం బోధన శ్రీధనం
సాధుయూథవ్యథో ద్భేదని ర్భేదనం ।
వాదియూథానతం వేదవాదస్ఫుర
న్మోదమీడామహే వేదచూడాగురుం ॥ ౨౫॥

ఏతైశ్శ్లోకైర్వ్యలీకై ప్రగుణగుణగణం త్వాంస్తువం స్త్వ
త్సపర్యాం శ్రీకృష్ణ బ్రంహతంత్రాదిమ పదకలిజి త్సంయమీ
సంయతాత్మా । వాఞ్ఛత్యేతర్హి దివ్యత్తరణిఘృణిగణ ప్రస్ఫు
టోజ్జచ్ఛటాంత ర్మాధ్వీసాధ్వీభి రేనం స్నపయఘనకృపాపాంగ
ధారాభిరారాత్ ॥ ౨౬॥

విజయతాం గురుపఙ్క్తి శిఖామణి
ర్విజయతాం యతిరాజ మతధ్వజః ।
విజయతాం కవితార్కిక కేసరీ
విజయతాం నిగమాంత గురూత్తమః ॥ ౨౭॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాది బిరు
దాఙ్కితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రంహతంత్ర పరకాల
యతీంద్రస్య కృతిషు
శ్రీమన్నిగమాంత దేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః

శ్రీ వై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీరంగనాథార్య విరచితమ్.

శ్రీ రామానుజ స్తోత్రమ్.

భజయతిరాజం భజయతిరాజం భజయతిరాజం భవభీరో॥

శ్రీరంగేశజయాశ్రయకేతుం శ్రితజన సంరక్షణజీవాతుం। భవభయజలధేశ్శేషహిసేతుం పద్మానేతుః ప్రణతౌ హేతుః॥ ౧॥
భజయతిరాజం॥

ఆదౌజగదాధారశ్శేష స్తదను సుమిత్రానందనవేషః। తదుపరిధృతహలముసలవిశేష స్తదనంతరమభవద్గురుశేష॥భజ॥౨

భుక్త్వావైషయికం సుఖమన్యః ప్రచకాస్త్యేవానశ్నన్నన్యః। ఇతియస్తత్వంప్రాహవదాన్య స్తస్మాదధికః కోనువదాన్యః॥ భజ॥ ౩॥

నష్టేనయనే కస్యాలోకః చిత్తేమత్తేకస్యవివేకః। క్షీణేపుణ్యేకస్సురలోకః కామేభూతేకస్తవశోకః॥ భజ॥ ౪॥

నిశివనితాసుఖనిద్రాలోలః ప్రాతః పరదూషణపటుశీలః। అంతర్యాతినిజాయుః కాలః కింజానాతినరః పశులీలః॥భజ ౫॥

కెచిల్లీలాలాలసగతయః కేచిద్బాలా లాలితరతయః। కేచి
ద్దోలాయితహాతమతయ కేపినసంత్యర్చిత యతిపతయః ॥ భజ॥

యావానబలోజరయా దేహ స్తావాన్న్వబలోవిషయేమోహః। వచసివిరక్తిశ్శ్రుతిపరివాహో మనసిహిత స్త్వపరోపి వివాహః ॥ భజ ॥ ౭॥

కలుషనికాయం లలనాకాయం పశ్యన్ ముహ్యసిసాయం ప్రాయం। జహిజహిహేయం తద్వ్యవసాయం భజనిరపాయం చరమోపాయం ॥ భజ ॥ ౮॥

రాత్రిందివమపి భిక్షాచర్యా కలహాయైవాగచ్ఛతిభార్యా
మధ్యేబాంధవసేవాకార్యా కథయకదాతవ దేవసపర్యా॥భజ॥

అంధంనయనంభూమౌశయనం మందంవచనంమలినంవదనం।
తస్మిన్కాలేగోప్తుం సదనంవాంఛసిద త్తతనూజానయనం ॥భజ॥

తాళచ్ఛదకృతకుబ్జకుటీరస్స్నాయం సంధ్యాకబళాహారః। వి
విధపటచ్చరధారక్రూర స్సోపి విరించిసమాహంకార ॥ భజ॥

మంత్రద్రవ్యవిశుద్ధ్యోయాగ స్స్వర్గారమ్భ విరాగస్త్యాగః।
కర్తుంశక్యోనకలాయోగ కింతుయతీశగుణామృతభోగ ॥ భజ॥

ఉపరిమహోపలవర్షాసారః మార్గేకంటక కర్దమపూరః।
కష్టేభారశ్శిరసికిశోర స్సుఖయతిఘోరః కంసంసారః ॥ భజ॥౧౩॥

భజసివృథావిషయేషు దురాశాంవివిధ విచిత్రమనోరథకోశా
మ్ । కియదపిలభసేనహితత్తై ్రికం కింతుప్రజసి మహాంతంశోకం॥
భజయతిరాజం ॥ ౧౪॥

కశ్చనలోకే కరపుటపాత్రః పాతుంసుతమాశ్రితమరసత్రః ।
తస్మిన్వ్రుద్ధేసతిసకళత్ర శ్శపతిహిరండాసుతఇతిపుత్ర ॥భజ॥౧౫॥

మనుజపతింవాధిగధిపతింవా జలజభవంవా జగదధికంవా ।
మమతాహంకృతి మలినోలోకో నిందతినిందతి నిందత్యేవ॥భజ

పాపహతోవా పుణ్యయుతోవా సురనరతిర్యగ్జాతిగతోవా।
రామానుజపదతీర్థాన్ముక్తిం విందతివిందతి విందత్యేవ ॥ భజ ॥

గుణగుణినోశ్చేదఃకిలనిత్య శ్చిదచిద్ద్వయపరభేదస్సత్యః ।
తద్ద్వయదేహోహరిరితితత్వం పశ్యవిశిష్టాద్వైతంతత్వం ।భజ।

యతిపతిపదజలకణికాసేక శ్చతురక్షుర పదయుగ్మవివేకః ।
యస్యతుసాలనగర్యవలోక స్తస్యపదేనహతోయమలోక ॥భజ॥

చింతయసర్వం చిదచిద్రూపం తనురితితస్యహరేరనురూపం ।
తన్మాత్కస్మిన్కలయసికోపం పశ్చాద్భజసిదురాపంతాపం॥భజ॥

యశ్చతురక్షరమంత్రరహస్యం వేదతమేవప్రశోహసదస్యం ।
తచ్చరమద్వయదాస్యముపాస్యం తద్విపరీతంమతమపహాస్యం॥భ

వైష్ణవకులగుణదూషణచిన్తాం మాకురునిజకులశీలాహన్తాం।
యతిపతిరేవహిగురురేతేషా మితిజానీహిమహత్వంతేషాం ॥

విద్యానిపుణావయమిత్యన్యే హృద్యాధనినోవయమిత్యన్యే ।
సత్కులజాతావయమిత్యన్యే తేషుకలింపరిపూర్ణంమన్యే ॥భజ॥

యమకింకరకరశూలేలోలే పతదభిఘాతవిఘాలేఫాలే। దహతి
తనుంప్రతికూలేకాలే కంరమయసితత్కాలేబాలే ॥భజ ॥౨౮॥

సుమసుకుమారంశోభితమారం రతిసుఖసారంయువతిశరీరం।
గతజీవికమతిఘోరవికారం దృష్ట్వాగచ్ఛసిదూరందూరం ॥భజ॥

వరవాహనగజతురగారూఢా నారీసుతహితపోషణగూఢా ।
నానారంజకవిద్యాప్రౌఢా నాగరికాఃకింయతయోమూఢా ॥భజ ॥

యస్యముఖస్థాయతిపతిసూక్తి స్తస్యకరస్థావిలసతిముక్తి ।
నరకేపతితంనవనవయుక్తి ర్నహిరక్షతినామాన్యనిరుక్తిః ॥భజ॥

శ్రుతిశిరసామత్యంతవిదూష్యం సూత్రానభిమతమతివైదూ
ష్యం । ప్రథమ మమంగళమనృతవిశేష్యం ప్రలపసికింప్రాకృత
కృతభాష్యం ॥ భజ ॥ ౨౯॥

తస్కరజారవిదూషణధూర్తా మస్కరివానిదిగంబరవృత్తా ।
గుప్తసతీసుతధనమదమత్తా. గురువఃకింపరవంచకచిత్తా ॥ భజ॥

కాంతిమతీసుకుమారకుమారం కేశవసింహాకిశోరముదారం।
రామానుజ మహిరాడవతారం మూకాన్ధానపి మోక్షయి
తారం ॥భజ ॥ ౩౦॥

కాషాయామ్బరకవచితగాత్రం కలితకమండలుదండపవిత్రం।

విధృతశిఖాహరిణాజినసూత్రం వ్యాఖ్యాతద్వైపాయనసూత్రం ॥
భజయతిరాజం ॥ ౩౧॥

యామునపూర్ణకృపోజ్జ్వలగాత్రం రామాబ్జాక్షమునీక్షణ
పాత్రమ్ । కోమలశరరిపుపదయుగమాత్రం శ్రీమాధవసేనాపతి
మిత్రమ్ ॥ భజ ॥ ౩౨॥

సాలగ్రామేసర్వహితార్థం యేనాస్థాపిగురో పదతీర్థమ్ ।
తత్కులదైవతమిహపురుషార్థం సకలోపాయాధికచరమార్థం ॥

ప్రవచనశక్తిః ప్రజ్ఞాయుక్తిః పరహితసక్తిః పరమవిరక్తిః ।
నానాదైవతభక్తోప్యుక్తో నభవతిముక్తోనభవతిముక్తః ॥ భజ ॥

సంత్యజసకలముపాయాచరణం వ్రజరామానుజ చరణౌ
శరణమ్ । పశ్యసితమసః పారంనిత్యం సత్యంసత్యం పునరపి
సత్యమ్ ॥ భజ ॥ ౩౫॥

భగవద్రామానుజషడ్వింశ స్సాలగ్రామగురూత్తమవంశ్యః ।
కౌండిన్యకవిరాహపవిత్రం రంగార్యో యతిరాజస్తోత్రమ్ ॥
భజయతిరాజం భజయతిరాజం భజయతిరాజం భవభీరో॥౩౬॥

ఇతి శ్రీమత్సాలగ్రామస్థలాచార్య పురుషోద్దండ
వేదాంత రంగనాథాచార్య విరచితమ్

భజయతిరాజస్తోత్రమ్

శ్రీ వై న మ.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

భజేభాష్యకారం భజేలక్ష్మణార్యమ్ ।
భజేసాలసగ్రామ రామానుజార్యమ్ ॥

ధనంజయస్యసద్బ్రింహ విద్యావిధానం బుధానందరూపం స్వరూపం దధానమ్ । పరప్రాపకాంఘ్రిద్వయీ సన్నిధానం నిధానం విభూతిద్వయేశాభిధానమ్ ॥ భజే ॥ ౧॥

నమోనిత్యదివ్యప్రబంధాదికృద్భ్యో నమః పాంచరాత్రాది విద్భ్యోమునిభ్య । నమోమద్గురుభ్యోనమస్తద్గురుభ్యో నమః పంచసంస్కార విద్యాగురుభ్యః ॥ భజే ॥ ౨॥

శ్రియంశ్రీనిధింసైన్యనాథంశరారిం మునిం నాథమబ్జేక్షణం రామమిశ్రమ్ । మహాపూర్ణముఖ్యాన్మహాయోగసాంద్రా నహంభావయేభాష్యకృద్దేశికేంద్రాన్ ॥ భజే ॥ ౩॥

సతాంసత్పుమర్థైకదానే సమర్థం సుఖారామ రామానుజార్యాంఘ్రితీర్థమ్ । స్థితంసాలసద్గ్రామభూమాయదర్థం త

మారాధయేయాంఘ్రిపూర్ణార్య తీర్థమ్ ॥ భజే ॥ ౪॥

నమో వేంకటాధీశసత్పాదరేణు స్తవాద్యా సహస్రప్రబం
ధప్రయోక్త్రే । ముముక్షూన్జనాన్నిత్యకల్పాన్విధాత్రే మహా
హోఽబలాచార్యవర్యాయపిత్రే ॥ భజే ॥ ౫॥

అహోఽవేదవేదాంతమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య సామ్రాజ్య
భోఽగస్వనిష్ఠా । పరబ్రహ్మషష్ఠాకృతిస్సత్వకాష్ఠాపురోఽలక్ష్యతే
లక్ష్మణాఖ్యావరిష్ఠా ॥ భజే ॥ ౬॥

అహిర్బుధ్న్యఇత్యాదియస్మిన్ప్రమాణం కలౌకశ్చిదిత్యా
దిశుద్ధంపురాణం। మృషాఘోషవాదాదియేనాధరీణం ధురీణం
గురూణాంపుమాంసంపురాణం ॥ భజే॥ ౭॥

యతీశాశ్రితానాంకనిష్ఠోఽభవేయం సదాపంచమోపాయ ని
ష్ఠోఽభవేయం । గురోరంఘ్రియూపోఽభవేయంభవేయం హరేరం
తరంగోఽభవేయంభవేయం ॥ భజే ॥ ౮॥

అనంతోఽహిభూత్వా మహాభాష్యకారః ప్రబుద్ధంచకారత్ర
యీశబ్దజాలం । పునస్సోఽయమాగత్యమద్భాష్యకారః ప్రసి
ద్ధంచకారశ్రుతేరర్థమూలం ॥ భజే ॥ ౯॥

మృషావాది దుర్వారపంకేనిమగ్నం గుణాభావహేయస్వ
రూపాదిభగ్నం । పరబ్రంహయస్య ప్రభావేనలగ్నం బబౌద్ధృ

ష్టకల్యాణలక్ష్మీశ్రవలగ్నం ॥ భజే ॥ ౧౦॥

సదేకాంతిర్వ్యాదశోద్యత్సహస్రైశ్చతుస్సప్తతిస్వీయ సింహాసనస్థైః । తథావిష్ణుభక్తైరనంతైరుపేతం మహారంగరాజాంగరక్షావినీతం ॥ భజే ॥ ౧౧॥

నయోగోనయోగోనవామంత్రతంత్రౌ నహిజ్ఞానదానేనభక్తిప్రపత్తీ । తథాప్యాత్మలబ్ధౌనసందేహగంధో బలంమేమహద్భాష్యకారానుబంధః ॥ భజే ॥ ౧౨॥

కృతంవాతపోన్యద్బలంవాగుణానాం శ్రియశ్రీపతేః కిన్నుసాక్షాత్కటాక్షః ఘృణాభాష్యకారస్య నిష్కారణావా మమైషాముఖేఘోషతేకాపిభాషా ॥ భజే ॥ ౧౩॥

పరవ్యూహలీలాంతరార్చావిశేషైరశేషైర్విభావ్యాసమన్వాదివేషైః । సముద్ధర్తుమేతాన్భవాబ్ధేరశక్తస్తతోభూద్యతిశ్శేషభాషానుషక్తః ॥ భజే ॥ ౧౪॥

భవాబ్ధౌనిమగ్నాన్సముద్ధర్తుకామ పరోలక్ష్మణార్యాద్గురుర్నేతినేతి । సనిస్సాణభేరీమహాకాహళీభిర్భటైర్ఘుష్యతాంఘుష్యతాందిక్షుతేషు ॥ భజే ॥ ౧౫॥

సతీబ్రహ్మవిద్యాసుతశ్శైలదీపో గురుః పారిజాతః శ్రితంభాగ్యరత్నం । నతకాలమేఘే స్వయంభోగిరాజః ప్రసన్నేతదస్మిన్నలభ్యంకుతోన ॥ భజే ॥ ౧౬॥

తృణీకృత్యవైరించిరుద్రప్రతిష్ఠా యదీయాంఘ్రిపాథోజకైంకర్యనిష్ఠాః । ఇహాముత్రచప్రాభవాత్ప్రక్రమంతే తదన్యంగురుంమూఢభావాభజంతే ॥ భజే ॥ ౧౭॥

యతీంద్ర ,వినిందంత్య సద్గ్రంధకంధా ధరా విశ్వమిధ్యాను
సంధాన గంధాః। జగచ్ఛత్రుషం ప్రత్నమేకం శతాంధా నప
శ్యంత్యహో కర్మబంధాదివాంధాః ॥ భజే ॥ ౧౮॥
నతర్కేఽప్యదర్కేఽనశబ్దేచశక్తో నకస్యావతారోనతంత్రస్వ
తంత్రః । కథంకల్పయేసర్వభాషాసుగాధా కిమాచార్యమా
హాత్మ్యభీతస్సవేధాః ॥ భజే ॥ ౧౯॥
అహంతూర్ధ్వబాహుర్భణామిశ్రుణుధ్వం శరారాతినాధా
దివాచస్స్మరధ్వం । యతీంద్రాంఘ్రికైంకర్యమాత్రం కురు
ధ్వంచరధ్వంమురధ్వంసిలోకేరమధ్వం ॥ భజే ॥ ౨౦॥
సుధాపుండ్రరేఖావిరాజల్లలాటం సుధాంశుప్రతీకాశకాశ
త్కిరీటం। సముద్ఘాట్య వైకుంఠకన్యాకవాటం సుపర్ణాదిసంసే
వ్యమానందకూటం ॥ భజే ॥ ౨౧॥
ఉషస్సాంధ్యరాగారుణంమేఘరేఖా కచాకర్షి కాషాయఖం
డో త్తరీయం । బృహన్నారదీమో క్తమాపంతురీయం పరంవ
స్తుపశ్యామిలక్ష్మీధరీయం ॥ భజే ॥ ౨౨॥
అలందేశికైరన్యచిత్తైః ప్రమత్తై రలంస్థాణుకల్పైరలక్ష్మీశ
తల్పైః । అపద్మాక్షహారైరచక్రాంకధారై రసద్భాష్యకారైర
శేషావతారైః ॥ భజే ॥ ౨౩॥
ప్రఫుల్లాబ్జనేత్రం ప్రభాశోభిగాత్రం ప్రకృత్యాపవిత్రం ప్రభా
వైర్విచిత్రం । హరేరాతపత్రంసతాంజైత్రపత్రం సుపర్ణస్యమి
త్రంసుమిత్రాసుపుత్రం ॥ భజే ॥ ౨౪॥
అహోశాంకరాకింకరాయేనజాతాః పరేభాస్కరాస్తస్క
రాఃక్వప్రయాతాః । తతోయాదవాః పాదవారిప్రపూతా హ
రేర్లక్ష్మణా లక్ష్మణార్యే ఉవతీర్ణే ॥ భజే ॥ ౨౫॥

౨౬ కాపిలత్వేనమోక్షో వినష్టష్వగో భూత్వమా
పి । కణాదప్రమాణ ప్రణాదోపిశాంతః ప్రమా
ణశ్చ గాణాపతేయ ॥ భజే ॥ ౨౬॥

స్వయం బ్రహ్మసూత్రాద్యభావాదవిప్ర కథంబ్రహ్మసూ
త్రార్థభాష్యం విదధ్యాత్ । కథంతస్యశిష్యాబభూవుర్మనుష్యా
స్తతోనాస్తిరోష కలేరేషదోషః ॥ భజే ॥ ౨౭॥

పురాదర్శితుంచోళభృత్యైటకంఠం సమాహుహ్య సహ్యేచ
లేంద్రోపకంఠం । అకుంఠప్రభావోత్రవైకుంఠకంఠం న్యకంఠిర
వంప్రావ్యసోల్లుంఠమాస్తే ॥ భజే ॥ ౨౮॥

లసత్కుందదంతం దదంతంపుమర్థాన్ మహాసాహసంతం
ప్రశంసంతమంనితాంతం । సదావైభవంతం భవంతం వినమ్రద్విజాళీ
వసంతం వసంతం హృదబ్జే ॥ భజే ॥ ౨౯॥

నమ పుణ్యకౌండిన్య గోత్రోద్భవేభ్యో నమస్నాలద్గ్రామస
ద్వంశజేభ్యః । నమోవైష్ణవేభ్యోమహాద్భ్యో ఉర్భకేభ్యో
హరేశ్శేషభావాదచిద్భ్యశ్చ చిద్భ్యః ॥ భజే ॥ ౩౦॥

ఇతి శ్రీయతీశాంఘ్రి పాథోజకైంకర్యసక్తాంధ్ర
పూర్ణార్య సద్వంశజేన । మహారంగనాథార్య
వర్యేణక్లృప్తాం యతీంద్రస్తుతింఘుష్యతాం సర్వ
సిద్ధ్యై ॥ భజేభాష్యకారం భజే లక్ష్మణార్యం
భజేనాలద్గ్రామ రామానుజార్యమ్ ॥

ఇతి శ్రీరంగనాథార్య విరచితం.

శ్రీ భా ష్య కా ర స్తో త్ర మ్.

శ్రీ రై న మ.

శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీనృసింహపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీనృసింహదివ్య పాదుకా సేవక శ్రీవణ్ శఠం
శ్రీవీరరాఘవ శఠకోపయతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.
శ్రీవణ్ శఠకోప శ్రీవీరరాఘవ శఠకోప యతీంద్ర
మహాదేశిక విరచితమ్.

శ్రీ మ చ్ఛా రీ ర క సు ప్ర భా త మ్.

హే దేవాధిప హేదయేశ్వరవిభో వేధో ఽశ్వమేధావధే హే యోగీంద్రశఠారిమోహనతనో గోపాలరక్షామనో । కాంచీపూర్ణమనోమృతాయితవచో మోచారనాపూరిత శ్రీరామానుజ సూక్తిదుగ్ధజలధేరుత్తిష్ఠసుప్లావితమ్ ॥ ౧॥

హాస్త్యద్రీశత్వయేదంజగదఖిలమభూత్సత్పురాయేనభూయోభూయస్స్యామిత్యవేక్ష్యప్రచురమిదమభూర్యస్త్వమాత్మాఽఖిలస్య । తాదృక్షత్వద్ధియేదంసకలమిహాయథామృద్ధియామృణ్మయంస్యాద్విజ్ఞాతంహీతివేదేసుఖశయితసముత్తిష్ఠసుప్రభాతం ॥

ఆప్నోతిబ్రహ్మవిత్తత్పరమథగగనాద్యాత్మనోభూతమాః దేహప్రాణాత్మభిన్నః ప్రమదమయఇహాసైష్యవ ఆత్మానచాస్య సైషత్వేచ్ఛాబహుస్యామితిజగదసృజత్సో ఽపరిచ్ఛిన్నమోదో హీత్యత్రానందవల్ల్యాంసుఖశయితసముత్తిష్ఠసుప్రభాతం ॥ ౩॥

ఆదిత్యేంతర్నఖాంతం కనకమయతనుస్తాదృశశ్మశ్రుకేశః కప్యాసామ్భోరుహాక్షోదురితతఉదితో దృశ్యతేదివ్యరూపః। యోపావకీర్ణాక్ష్యతే ఽస్తశ్శ్రుతిమయపురుషో బ్రహ్మత తస్యరూపం